گەمەی گۆڕینەوەی
قەرەوێڵەکان

شێرزاد حەسەن

لەوە دەچێ من هەر لەم بیمارستانە لە دایك بووبم، هەر لەم قاوشەو لەسەر هەمان ئەو قەرەویڵەیەی کە هەنووکە لەسەری پاڵکەوتووم و بە دزییەوە خۆم خستۆتە سەر باڵی چەپم و ئەو چیرۆکەی خۆمتان بۆ دەنووسمەوە، ئەو چیرۆکەی نە سەرەتایەکی دیارەو نە کۆتایی دێ، ئەو چیرۆکەی سەد جارە بینووسمەوە تا بگات بە ئێوەو فریام کەون، وەلێ ناگاتو ئێوەش نایەن، گرێ چنی ئەم چیرۆکە جگە لە گرێی دڵی خۆم هیچی دیکە نییە، تانوپۆکەشی جگە لە گینگڵو خۆخواردنەوەم هیچی دیکە نییە، سەرەتاکەشی زریکەو واقەیەکەو کۆتاییەکەشی گریانێکی ئەبەدیو خەونی سەرفرازییەك کە هەرگیز نایە. من هەر ئەوەندە لە مێژووی خۆم دەزانم کە لە ڕێی نەشتەرگەرییەکی قەیسەرییەوە لە سکی دایکم دەریانهێناوم، هەر هەمان ئانوسات بەسەر بوونی منەوە ئەو مردووە. من مەرگی دایکم لەو ژنانە بیست کە جاروبار هەر بە ڕێکەوت لە بەردەم پەنجەرە کراوەکەی مندا هەڵوەستەیەك دەکەنو وردو درشتی ئەو زانو مەرگەم بۆ دەگێڕنەوە، هەر جارەو بە جۆرێك، هەندێك جار بەدەم گێڕانەوەی ئەو چیرۆکە بەشەڕ دێنو من دەبمە بیانووی شەڕی گەرمی ئەو ژنە نەخۆشانە، دەست لە تیتکی یەکدی دەنێنو دەنێو ئەو جەنگە بێتامەدا بەشی من، بۆ هەمیشە، چەند تفو جنێوێك دەبێ، ئەو ژنانە دەمەو ئێواران، وەختێ زەردەپەڕکەوتن، قاوشەکانیان جێدێڵنو دەڕژێنە ناو باخچەکانی بیمارستانەکە، ئەوە تاکە وەختێکە خۆ تێکەڵ بە پیاوە نەخۆشەکان بکەنو وادەی ژوانیش، ژوانی نیوەشەو، لەو

پیاوانە وەربگرن کە تۆزە هێزو شەنگێکیان تیا ماوە، بیمارستان دەبێ بە دەعبایەکی زەبەللاحو درەوشانەوەی خۆری سووتاو لەسەر شووشەی پەنجەرەکان، پەنجەرە داگیرساوەکان، جگە لە ترسو خەم هیچی دی بەسەر ئەو نەخۆشانەدا ناڕژێنێ، بیمارستانیش وەك دەعبایەك کە سەد چاوی خوێنینی هەبێ" دەوەستێ لە ئاوابوونی خۆر دەڕوانێ و بێباك لە دڵتەنگی دەردەدارەکانی دڵو چاوەکانی بۆ چڕی تاریکی دەکاتەوە، هەر هەمان وەختە کە من حەز دەکەم پەنجەرەکەم بکەمەوەو لە درەختەکان رابمێنم، لە شینایی ئاسمانو سووتانی تەشكو تیریژی هەورەکان، گوێ لە ورشەی گەڵاکانو چریکەی مەلان بگرم، هەر هەمان ئەو ساتەیە کە ژنەکان لەودیو پەنجەرەکەمەوە پیاسە دەکەنو بە چرپەوە باسی دەردو درمو دامەنی خوێناویی خۆیان دەکەن، باسی ئەو پیاوانەی کە بە دزی پزیشکەکانو پەرستارەکانەوە، دەنێو ئاودەستخانەکاندا، ژوانیان دەگەڵ دەبەستن، باسی ئەو منااڵانەی لەم بیمارستانەدا بەخێویان کردن، کەچی کە گەورە بوون برانە نەخۆشخانەیەکی گەورەتر.. دوورتر، ئەو ژنانە ناچارم دەکەن پەنجەرەکەم دابخەمو لە پشت جامەکەوە لە زەردەپەری نەخۆش بڕوانمو لەگەڵ خۆری خزاودا رۆحم ئاوا دەبێو.. هۆن هۆن بۆ خۆم دەگریم، چاوانم ناسڕم، لەودیو فرمێسکەکانمەوە زەریایەکی سوور هەڵدەستێو لەگەڵ مندا خۆری تیا دەخنکێ.

تۆ بڵێی گەر دایکم نەمردبایە.. وەك زۆرێك لەو ژنانە دڵڕەق بووایە.. دڵڕەقییەك کە تەنیاییو دەردو چاوەڕوانیی مەرگی

بێوادە لە ڕۆحی ئەواندا چاندوویەتی؟

من کە چاوم کردەوەو هەناسەم دا.. کە گەورە بووم: جگە لە سەدەها پزیشكو پەرستارو پیاوانو ژنانی سپی پۆشو هەزارەها نەخۆشو دەردەدار هیچی دیکەم نەدی، ڕەنگی سپیی بەروانکەی پزیشکەکانو پەرستارەکانو دیوارەکانو متیلی بالیفو دۆشەگەکان هەمیشە بە شەوارەی دەخستم، بە ڕاڕەوەکانو قاوشەکاندا هەرهەمووان بە نێو یەکدیدا دەچن، ساتمە لە یەکدی دەکەن، لە یەکدی دەڕەونەوە، بە ترسو گومانەوە لە یەکدی ڕادەمێنن، مەرگ لە چاوانی یەکدیدا دەخوێننەوەو شەرم دایاندەگرێ، چەندەها جار دیومە: بەریەککەوتنی عارەبانەی نەخۆشەکان، ئەو وەختەی لە ژوورەکانی نەشتەرگەرییەوە دەهاتنە دەرێ، بە دەم بای غارەوە نەخۆشەکان دەپەڕینو بەردیوارکەوتنو مەرگی بەر لەوە ئاگاهاتنەوەیان یەکێك بوو. من جگە لە داوو دەرمان، پاشەڵی ڕووتو دەرزی لێدان، ئاو هەڵواسین، میزو گوو بە خۆداکردن، تفو بەڵغەم بە دیواردادان، ناڵەو گریانو دادو فیغان، زریکەی بوونو زریکەی گیاندان: هیچی دیکەم نەدیوەو نەبیستووە. لەوەتەی ئەم بیمارستانە هەیە ئاودەستەکانی بەرناکەون، هەمیشە گیراونو ئێمەش هەرهەموو بەلەفرکێمانەو ڕەوانین، لە بۆنی کوشندەی دەرمان هیچ بۆنێکی دیکەم نەکردووە، لە دیمەنی مەرگی ناوادە بترازێ هیچ شتێکی دیکەم نەدیوە، مەرگی جۆرەها کەسو تەمەن: منداڵ، گەنج، پیر، ژن، پیاو، کچ. کەسێك نییە لەم بیمارستانە پێبکەنێ، کەسێك لێوی خەندەیەکی مردووی لەسەر نانیشێ، قورگی قریوەیەکی

خنکاوی نییە، تاکە ژێیەکی ژەنگداری لاوژەیەکی برینداری لە گەروودا نییە، هەرهەمووان تووڕەو تۆسن، دڕدۆنگو بێ میهرو سۆز، تەوێڵەکان گرژو پڕ چرچو لۆچ، لێوەکانیش داکەوتە لە ژێر باری خەمێکی ناقۆڵادا، لەوەتەی لێرەم چاوەڕێی پڕشنگی نیگایەکەم لە چاوی کچێکدا کە سۆز یان بەزەیی هەبێ بۆ من: نییە، دەست بەسەرداهێنانێکی دایکانەی ژنێك بۆ من: نییە. بەدبەخترین پیاو ئەو پیاوەیە کە نە دایکی هەیە، نە خوشكو.. نە دەستگیران. من لە هەموو پیاوەکانی ئەم بیمارستانە بەدبەخترم، چونکە ئەوانی دی، گەر بە رێکەوتیش بێو بۆ تەنها جارێکیش بووبێ، بە پێی خۆیانو بەدزییەوە دەچنە ژوان، وەلێ منێکی ئیفلیج کە بەم قەرەوێلەیەوە نووساوم: تەنها ژوانێك بۆتە مەحاڵ.

ئەم بیمارستانە زۆر لەوە گەورەترە کە خەیاڵی منێکی ئیفلیج بۆی بچێ، من لەو کورو تۆلازو پیاوانەم بیست کە هەوڵی هەڵاتنیان دابوو.. وەلێ نائومێانە گەڕابوونەوە، یان وەك خۆیان درکاندیان: کەوتبوونە دەست پاسەوانو یاساوڵەکان، ئەوان بە حەسرەتی کۆمەڵە کەسێکی نائومێدو دۆڕاوەوە دەیانوت: تا بڕۆی.. ناگەی بە دیوارەکانی.

شەوێکیان خەونم بەوەوە بینی کە بەسەر عارەبانەکەمەوە تیژ دەڕۆمو قاوشەکەو ڕاڕەوەکان جێدێڵم، حەوشەی پانو بەرینی بیمارستانەکە، لە دەروازە سێ دەرییەکەوە تێدەپەڕمو دەکەومە ناو شارێکی زۆر قەڵەباڵغ، شارێك لە شاری خەونەکان، خەڵکەکەی هەر لە هیچە پێدەکەنین، ویستم ئەو خەونە بهێنمە دی. ئێوارەیەکی درەنگ بە بیانووی هەناسە هەڵمژینێکی پاکەوە،

گوایە مەستی ئەوەم هەیە پیاسەیەك بكەم" بەزەیی پەرستارێکم جووڵاند، ئەویش برینپێچێکی دیکەی بانگ کرد، بە هەردووکیان من و عارەبانەکەمیان لە پێبلیکە زۆرەکانی بەردەمی قاوشەکان رزگار کرد، بەسەر شۆستە پێچاوپێچەکاندا ملم نا، ئەوەندە هەردوو باسکم خولاندەوە تا هەردوو شانم کەوتنە خوارێ، زۆر رۆیشتم.. تا شۆستەی کۆنکریت هەبوو خۆم و عەرەبانەکەم تیژ دەڕۆیشتین، پاشان خۆم بەردایەوە بەو نیازەی بگەمە ئەو دەروازە سێ دەرییەی لە خەونەکەمدا دیبووم، تا هێزم تیابوو لەسەر لەپ و بە سکەخشکێ و سنگەخشکێ هەردوو قاچەکانم بە دوای خۆمەوە رادەکێشا، سینە و دەموچاو و هەردوو لەپ و سەر ئەژنۆکانم زامار بوون ئەوەندەی لە دڕك و داڵ بخشن، سەرم هەڵبڕی، لە بری شارە قەڵەباڵغەکەی ناو خەونەکە" دیوارێکی ئەستوورو بڵندی تاریکیم بینی، ناچار لە ترسانا، ترس لە تەنیایی و تاریکی تا توانام هەبوو هاوارم کرد: هێی خەڵکینە فریام کەون، دوو یاساوڵی چەتەوڵ بە دەنگمەوە هاتن، سەرلەنوێ منیان کێل کردەوە، خستمیانەوە سەر چەرخەکە، بە نۆرە بەنێو دڕك و داڵی زۆری وشکەوەبووی حەوشەی پشتەوەی بیمارستانەکە منیان هێنایەوە قاوشەکە، دەستیان دایە بن باڵەکانم و لەسەر قەرەوێلەکەم پاڵیان خستم، پەتۆکەیان لەژێر قاچەکانمەوە دەرهانی و دایانپۆشیم، فەرمانیان پێکردم کە وەختی خەوتنە و دەبێ بنووم، کە جێیانهێشتم من لەژێر پەتۆکەدا دڕکم لە ئەژنۆکانم دەردەهانی.

سەرەتا لەقاوشی مناڵەکان بووم، کە سمێڵم گووگرە بوو.. گواستمیانەوە قاوشی مێردمناڵەکان، کە گەیشتمە تۆغیانی

ئەوەی ردێن بتاشم هێنامیانە قاوشی پیاوەکان.

قاوشەکانی کچەکانو ژنەکانو پیرەژنەکان جیا بوون، بەڵام بۆ هەمیشە تێکەڵ دەبوون. من نەمدی بوو.. بەڵام لە هاوڕێکانم بیست.. نا.. من درۆ دەکەم، لەم بیمارستانەدا هیچ هاوڕێیەکم نییە، من لە نەخۆشەکانم بیست کە قاوشی وا هەیە هەرهەمووی ئافرەت یان پیاوی کەڕولاڵن، هی کوێرەکانیش جیان، کەس نەیدەوێرا توخنی قاوشی وەرەمدارەکانو سیلدارەکان بکەوێ، یان قاوشی ئەو پیاوانەی سوزەنکیان هەبوو، ئارامترین قاوش بۆ من قاوشی ئەو پیاوانە بوو کە شێرپەنجە هەناوی دەخواردن، کەچی ئەوان وەك ئەوەی خەویان لێبکەوێ: هێدیو هێمن دەمردن.

بیرم نایەو بڕوا ناکەم بۆ تەنها شەوێك ئاسوودەو ئارام خەوتبێتم، شەوان بە دەم هاوارو ناڵەو نرکەی نەخۆشەکان هەراسان دەبوومو خەوم دەزڕا، جگە لە کونی چاوم، هەموو ئازای جەستەم دەرزی ئاژن بوو، من نەمدەزانی بۆچی ئیفلیجێکی وەکو من لە بەیانییەوە تا شەوخەوتنان شرینقە لەسەر شرینقەم لێدەدەن، پزیشکەکانیش پتر لە کەڕولاڵ دەچوون، قەت نەبوو جارێك لە جاران، گەر بە هەڵەش بێ یان ڕێکەوت وەڵامی پرسیارێکم بدەنەوە، جارێکیان پیرە نەخۆشێك کە هەر لەو بیمارستانە لە دایك ببوو، سوێندی خوارد کە پزیشکەکان دەمیان دووراوەتەوە، پێی دەوتم: ئەگەر ئەمجارە دەرزییان لێدای، لێیان ورد بەرەوە، لەودیو دەمامکانەوە دەمی دووراویان دەبینی، بڕوام نەدەکرد.. تا ڕۆژێکیان هەر بە ڕێکەوت پەتی بەستراوی پشت

سەری پزیشکێك پسا و دەمامکەکەی کەوتە سەر عارەبانەکەی بەردەستی کە پڕبوو لە چەقۆو نەشتەرو مقەستو پەمۆو دەرزیو خامی خوێناوی، پزیشکەکانو پەرستارەکان حەوسەڵەی ئەوەیان نەبوو کە بە ئاماژەش پێمان بڵێن: دەرپێ داکەنە، کراسەکەت هەڵکە، بکەوە سەردەم، قۆڵت رووت کە، هەر بەسەر جلەکانەوە دەرزییەکانیان تێرادەکردین، کە پتر لە گەستنی دووپشکێك دەچوو، بۆنی داوو دەرمان هەراسانی کردبووین، ناڵەو نرکەو هاتو هاواری دەردەدارەکان، کتوپڕ پزیشکێك بە هەڵەداوان دەهاتو دەرزییەکی لە یەکێ لەو نەخۆشە دەم بەهاوارە دەداو خپ دەبوو، وامان دەزانی دەرزیی خەوتنە، کەچی نیوەشەوێکی درەنگ چواردەستە هەڵیان دەگرتو دەیانبردە دەرێ، دەنێو تاریکیدا، کەس نەزانم" متیلو بەرگە سەرینو دۆشەگو پەتۆ چڵکنەکانیان دەگۆڕیو هی تازەیان دەهانی، ئەو ناوەیان لە خوێنو میزو رشانەوەو گوو پاك دەکردەوە، لە چاوتروکانێکدا چواردەستە نەخۆشێکی دیکەیان دەهانی، نیوەمردوو پاڵیان دەخستو دەنێو نرکەو ناڵەی ئێمەدا جێیان دەهێشت.

کەسمان ناوێکی نەبوو، هەر یەکەو بە جۆرێك بانگ دەکراین: هێی شەلەی قون خوار، فەلەج، خێلە، کەڕێلە، لاڵە پتە، مل خوار، بێ قوون، قەمبوور، مەزمەعیل، نۆپل، میزکەر، بێ دەمار، سیرمە، لاسووتاو، گۆجە.. دەیەها ناوی وا کە دیسانەوە وەبیری دەهێنایەنەوە کە ئێمە لەم بیمارستانەدا نەخۆشی ئەبەدین.

هەر کە فامم کردەوە خولیای دۆزینەوەی باوکم لە کەللەی دام، وەلێ مەحاڵ بوو لەو بیمارستانەدا بگەم بەو خەونە دێرینە،

هەر لەوساوە تا هەنووکە، هەر بۆ مەزاق، نەخۆشەکانی دیکە سەدەها کەسیان کرد بە باوکم، هەمووشیان لەو نەخۆشە نیوەمردووانە بوون کە بە پەلە دەبرانە هۆڵی نەشتەرگەری‌و نەدەهاتنەوە دەرێ، ئەو سەدەها جارە بۆنی خوێناوی یەکە یەکەی ئەو پیاوانەم دەبردە ژێر پەتۆکەو بەسەریدا دەگریام، دەگریام بەسەر بۆنی باوکە ساختەو درۆکان، دەگریام بۆ مەرگی ناوادەو کتوپڕیان، ئەو پیاوانەی بە پڕتاو بە بەردەمی قاوشەکەی ئێمەدا رووەو مەرگ رادەفڕێنران، کەس نەبوو لەو بیمارستانەدا دوو سێ جار سکی هەڵنەدڕابێ، بە بیانووی نەشتەرگەری دڵ، گورچیلە، گەدە، بە بیانووی سندان‌و شێرپەنجەی جەرگ‌و ناو هەناوەوە.. هەرهەموویان دڵ‌و گورچیلەو سی‌و جگەرو ئەندامانی دیکەی لەشمان گۆڕابوو، نەخۆشی وا هەبوو تا بەیانی گینگڵی دەداو دەگریاو پڕ بە قاوشەکە هاواری دەکرد:

(**ئەی هاوار خەڵکینە.. من دەمێکە دڵم دزراوە!**).

یەکێکی دیکە واهیمەی چاوگۆڕین وا شێتی کردبوو، شەوان یەکە یەکەی نەخۆشە هیلاکەکانی لە خەو هەڵدەستاندو بە تیشکی چرایەکەوە لە چاوانیان ورد دەبۆوە. نەخۆشەکان بە چرپەوە بەیەکدیان دەوت: ئێمە لێرەین تا بازاڕی گورچیلەو دڵ‌و زراو فرۆشتن لە مەملەکەتێکی دیکەدا گەرم بێ، مەملەکەتێك کە پڕە لە شەقام‌و رووبارو دارستان‌و مەردوومی تەندروست، هەر بۆیە قەمبوورێك بە فیزێکەوە بەناو قاوشەکەدا پیاسەی دەکردو هەمیشە بە دەم وڕێنەوە دەیوت:

(**من یەك گورچیلەم ماوە.. گورچیلەیەکی من بە پادشای**

مەملەکەتێك فرۆشراوە(١).

شەوانی پڕ لە نرکەو ناڵەو کۆکین و گریانی ئێمە کۆتایی نەدەهات، تەنها وەختێك کە خۆشبەخت دەبووین، ئەو وەختە بوو کە پیاوێکی کەڵەگەت و نورانی دەهات، بە خۆو بە جبەیەکی رەش و مێزەرێکی سپی و کتێبێك بە بن باڵییەوە، لەتاو بۆنی ناخۆشی قاوشەکان دەمامکی دەبەست، لە پشت دەمامکەکەوە، بە دەنگێکی خنکاوەوە، شەوانی پڕ دەکردین لە خەونی خۆش، خەونی وا کە قەت حەزمان نەدەکرد لێی وەئاگا بێین، بەڵێنی پێدەداین کە لە پاش مردن دەچینە شوێنێك ناوی (بەهەشت)ە، لەوێدا نە شەل هەیەو نە کوێر، نە کەڕ هەیەو نە لاڵ، نە لەدایکبوون هەیەو نە مەرگ، باخێکە پڕ لە میوەو جۆگەی شیر، بەقەد ژمارەی ئەو ئاخ و حەسرەت و هەناسە ساردانەی بۆ ئەو کچ و ژنە نەخۆشانەی ئێرە هەڵیدەکێشن، ئەو کچ و ژنانەی بە تەنها لە پشت پەنجەرەکانەوە دەیانبینن، لەوێندەرێ هەر پەریزادەیەو لە بن درەختێکدا رێت پێدەگرێ، یەکە یەکە بەسەر قەرەوێلەکاندا دەگەڕاو دەستی میهری بەسەر تەوێڵی ئارەقاویماندا دەهێناو وەك کۆمەڵێ مناڵی کفت و ماندوو دەیخەواندین و دەیچرپاند:

(**بنوو رۆڵەکەم.. بەقەد برینی لەشت، لەو باخە دوورەی بەهەشتدا.. گوڵ و پەریزادە چاوەڕێتە..(١)**).

دەخەوتین هەمیشەش لەناو لەپی ئەودا بۆنی جێماوی ئەگریجەو پەرچەمی ژن و کچە نەخۆشەکانی ناو قاوشەکانی دیکە کاس و وڕی دەکردین، ئەو بۆنەی نەخۆشی و مەرگ-یش

نەیکوشتبوون.

خودایە.. چەندە بەغیلیمان بەو پیاوە دەبرد کە بۆنی ژنی لێدەهات، هەر دەتوت تارماییەکی جوانی ناو خەونەکانە.. دێ و دەڕوات.

شەوەهای شەو، دوای سەفەری ئەو، من خەونم بەو بەهەشتەوە دەبینی، بەڵام هەزار ئەفسووس.. لەوێش نەمدەتوانی بە پێی خۆم بڕۆم، هەمیشە وەك هەنووکە ئیفلیج و بەسەر چەرخەکەمەوە بەند بووم، کە دەگەیشتمە جۆگەلەی شیرو هەنگوین، ئەوەندە تینوو دەبووم کە ناچار بووم خۆ دووقەد کەمەوەو بنوشتێمەوە، سەنگم نەدەماو رووەو قوڵایی جۆگەلەکە سەرانگرێ دەبوومو دەنێو هەنگوینێکی لینج و تاڵدا دەخنکام، لەتاو خنکانی خۆم رادەپەڕیم، جارجاریش دەمدی: کچێك کە کراسێکی شین و زۆر تەنکی لەبەردا بوو، بە نێو گوڵزارەکاندا، بێ ئەوەی پێی بەر چیمەنەکە بکەوێ، رایدەکردو تاوێ دەفڕی، بە خۆم و چەرخەکەمەوە دوای دەکەوتم، بڕای بڕ نەمدەگرت، هەموو جارێك لە نێو بێشەلانێکی چڕدا لێم بزر دەبوو، دەگەڕام.. دەگەڕام، کەچی کتوپڕ پڵنگێکی بەڵەکم لێپەیدا دەبوو، بە یەك قەڵەمباز تاوی دەدامێ و دەیخوارم، دەنێو کەڵبەکانی وەئاگا دەهاتم.

بە عەزرەتەوە بووم جارێك لە جاران دایکم میوانی خەونێکم بێ، تا دەبوورامەوەو دەخەوتم دوعام دەکردو دەگریام.. کەچی هەرگیز نەدەهات، نەك هەر من.. بگرە هاوەڵەکانیشم پڕبەدڵ تێر دایکی خۆیان نەدی بوو، بۆنیان نەکردبوون، ساڵی یەك دوو جار

بە پەلە کۆیان دەکردینەوە، یەك دوو باوەش‌و ماچی بە پەلەو چەند تکە فرمێسکێك‌و هەناسەی ساردو دڵ داخورپان.. ئیدی هەر کەسەو قاوشی خۆی، ئەو تەنها وێنەگرەش کە بە قاوشەکاندا دەسووڕایەوە، بە خۆو بە کامیرای فلاشدارەوە، تەنها ئەو وەختە وێنەی نەخۆشەکانی دەگرت کە پزیشکەکان دەیانزانی هەرچەند سەعاتێکی دیکەیەو دەمرێ، ئەو وێنانەش دەخرانە ناو فایلەکان‌و لەپاڵ هەندێ زانیاری‌و مێژووی پەیوەندیدار بەو نەخۆشانەوە فڕێ دەدرانە ناو دۆلابەکانەوە، هەر ساڵەو جارێك دەماندی، دەنێو حەوشەی بیمارستانەکەدا گردێك لەو فایلانە هەڵدەدرانەوەو دەسووتێنران، ئێمەش لەودیو پەنجەرەکانەوە، سەرکزو مەلوولانە، لەو گڕە بڵندە رادەماین کە بە لرفەلرف ئاسمانی بیمارستانەکەی پڕ دەکرد لە دووکەڵ، ئەو شەوە خەومان دەزڕاو لەژێر پەتۆکاندا دەگریاین، دەمانزانی رۆژێك دێ‌و هەریەکەمان دەبێ بە فایلێك‌و دەسووتێ، کەس.. هیچ کەس بە ناوونیشانمان نازانێ، رۆژی دواتر، بێجگە لە من، نەخۆشەکانی دیکە دەچوونە سەر خۆڵەمێشی جێماوی پاش سووتانی فایلەکان، هەر بە رێکەوت لەتە وێنەی مردووەکان‌و پەڕەی نیوەسووتاوی پڕ لە شەڕە پشیلەی پزیشکەکانیان دەدۆزییەوە، کەچی قەت نەبوو جارێك لە جاران بە رێکەوتیش بێ نەخۆشێك وێنەیەکی نیوە سووتاوی دایك‌و باوکی دەنێو ئەو خۆڵەمێشەدا هەڵبگرێتەوە، وێنەکان وا رەش هەڵدەگەڕان کە زۆر بە زەحمەت خاوەنەکەی بناسرێتەوە.

هەر لەم بیمارستانەدا خوێندنەوەو نووسینیان فێر کردین تا

بتوانین خشتەی خواردن و دەرمانەکانمان بزانین، جگە لە مێژووی دەرد و درمەکان هیچی دیکەمان نەدەزانی، دەشمانزانی یەکەمین دامەزرێنەری بیمارستانەکە کێ بووە، ئەو پیاوەی کە وێنەیەکی گەورەی لە هەرهەموو قاوشەکاندا، بە دیوارەوە و لەنێو چوارچێوەیەکی زێڕیندا هەڵواسرابوو، وێنەیەك لەو وێنە کۆنانەی کە پڕە لە سام و ترس و هەیبەت، سمێڵ و ریش تێکەڵ، ماش و برنجی، دوو چاوی گەش و کراوە کە پڕبوون لە پرشنگێکی تێکەڵ لە میهرو تووڕەیی. دوا سەربوردەی ئەو پزیشکەش ئەوە بوو کە تا هەنووکەش ماوە و سەرگەرمی دامەزراندنی دەیەها بیمارستانی دیکەیە، پیریی پەکی نەخستووە، بیمارستانی وا کە لەوەی ئێمە گەورەترن، ئەم پیرە پزیشکە بە دەستی خۆی حیکمەتێکی نووسیبوو کە بەسەر سەری هەرهەموومانەوە هەڵواسرابوو:

(**ئەم دونیایە جگە لە بیمارستانێکی گەورە هیچی دیکە نییە!**).

بیستمان کە خۆی دەست و قاچێکی دەستکردن.

ساڵی جارێك مامۆستایەکی پیرو کەنەفت دەهات و یەکە یەکە ئیمتحانی دەکردین: لە مێژووی پەیدابوونی دەرد و درمەکان و ناوی دەرمانەکان، چۆنیەتی بەکارهێنانیان، رەنگەکانیان، تامەکانیان، بۆنیان، تەمەنی گیرانەوەیان و بەسەرچوونیان، ئێمە کە ناوی خۆمان نەدەزانی، دەبوو ناوی هەرهەموو دەرد و دەرمانەکان بزانین و ئەزبەریان بکەین، ناوی هەموو ئەو پەرستارو پزیشکانەی لە خزمەتی ئێمەدا مردن و ئەوانەشی کە ماون، زۆر بوون ئەو نەخۆشانەی لە ترسی دەرنەچوون و سزا نیوەشەو دەمردن.

کەسمان رووخساری خۆی نەدەدی، کەس لەتە ئاوێنەیەکی پێ نەبوو، زوو زوو بەیەکدیمان دەوت:

(**ئەرێ چۆنم دەبینی؟**).

(**باشم؟**).

(**پیر نەبوویمە؟**).

(**سەرو ردێنم سپی نەبووە؟**).

(**زۆر لاواز نەبوویمە؟**).

(**رەنگی چاوم چۆنە؟**).

وەڵامەکانیش، هەرگیز، دڵخۆشکەرە نەبوون، کەس نەبوو بەزەیی بەوی دیکەدا بێتەوەو درۆیەك هەڵبەستێ.

شەوانە درەنگ، سەروەختی پشووی پزیشکەکانو پەرستارەکان، هەرجارەو دوو سێ گەنجی چاونەترسو سەرکێش، کە بۆ دواجار بۆنی مەرگ ئازای دەکردن، لەنێو ئاودەستەکانی پشتەوەی قاوشەکان ژوانیان لەگەڵ ئەو کچە نەخۆشانە دەبەست کە هالاوی بۆگەنی مەرگ لە دەمیانەوە دەهات، هەرلەوێ.. زۆر بە پەلە، بێ ئەوەی کەس دەموچاوی ئەوی دیکە ببینێ: دوو سێ ماچی بۆگەنو دەستلەملانێیەکی بە لەرزە لەرزو مردووانە، راموسانێکی بە پڕتاو، دەست گۆج بوون بە دەم داکەندنی بە پەلەی دەرپێ و هەڵدانەوەی کراسەکانەوە، دوو سێ حینگو خۆڕاتەکاندنو ئاهێکی پڕ لە شەرمو خنکاوو راکردنەوە بۆ ناو قاوشەکان. جاروبار تاوەکو ئاسوودە بنو بەکاوەخۆ دەست لەملانێی یەکدی بن، ناچار، ژوانیان لەو هۆڵە گرێ دەدا کە پڕبوو لە تەرمی مردووەکان، لەوێدا خۆیان

دەگرخاندو درەنگتر دەمانەوە، پیاوەکان دەیانتوانی دەنێو تاریکیدا دەست لە سینەو مەمکی ژنەکان بکوتن، کوێرانە هەر دە پەنجە بەرەڵلا بکەن تا وردە ئاکارو رووخساری ماندووانەی ئەو کچو ژنانە سەح بکەنەوە، تاوەکو دڵنیا بن لەوەی کە دۆستی یەك شەوەیان تارمایی و رۆحی مردووەکان نین، بەڵکو ئەوەتا لووت و گوێچکەو چەناگەو دەمو لێوو قژیان هەیە. هەندێ جار لە شەوانی زۆر تاریك و ئەنگوستەچاودا پیاوەکان پەلیان دەکوتا و بەسەر ژنە مردووەکاندا دەکەوتن و ئەو تەرمە ساردوسڕانە لەژێر قورسایی پیاوەکاندا دەیاننقاند، هەندێکیان لە گەرمەی رامووساندا بەسەر تاڵترین حەقیقەتدا وەئاگا دەهاتن، ئەوکاتەی یاساوڵەکە بە چرایەکەوە دەهات و دەیدی پیاوەکان چوونەتە گژ ژنە مردووەکان، ئیدی لەگەڵ قریشکەی یاساوڵەکە چاویان دەکردەوە، چی ببینن؟ خۆیان دەبینی وا دەمیان خستۆتە ناو دەمی تەرمەکان و زەندەقیان دەچوو، لەژێر ورگی پەنماوی ژنەکانەوە سەرەتاتکێیان دەکرد، ئیدی دوای ئەوە بە دەم دەردێکەوە دەتلانەوە کە بگرە پزیشکەکانیش هیچ شتێکیان لەمەڕ ئەو دەردە نەدەزانی: سەرەتا بە لێوهەڵوەرین دەستی پێدەکرد، پاشان ددان کەوتن و دواجاریش بە هەڵوەرینی پەنجەکان کۆتایی دەهات.

ئەوە بە تەنها من بووم کە نەمدەتوانی لەسەر چەرخەکە راست ببمەوەو لەسەر هەردوو پێ بوەستم و کچۆڵەیەکی شەرمن و نەخۆش راموسم، هەمیشە زوو دەخزامە ناو پێخەفەکەم بەو ئومێدەی خەوم لێبکەوێ و ئەو پەریزادە کراس شینە لە

خەونەکانما وەدەربکەوێ، منیش بەسەر چەرخەکەمەوە راوەدووی بنێم، کەچی هەموو جارێك دەنێو بێشەلانەکەدا لێم بزر دەبوو، دواجار دەبۆوە بە پڵنگە بەڵەکەکەو پەلامارێك و دەکەوتمە ژێر کەڵبەکانی، هەمیشە لەگەڵ زریکەو هاواری نیوەشەوانی من نەخۆشە نیوەمردووەکان رادەچەنین، کەس.. هیچ کەس خەونێکی خۆشی نەدەدی، ناچار هەندێکمان دەبوو درۆ بکەن و مۆتەکەکانیان بگۆڕنەوە بە خەونی خۆش، لەوەدا تەنها کەسێك کە حەکایەتخوانی خەونە جوان و پڕ درۆکان بوو کوڕە لاوێکی نابینا بوو، بە بازنەیەك لە نەخۆش گەمارۆمان دەدا، بە دەم گێڕانەوەی خەونەکان هەرهەموو ئازای جەستەی دەجوولاند، هەردوو ئەبرۆو برژانگەکانی، بە هەردوو دەست و هەردوو قاچەکانی دەدوا، خۆی وێك دەهێنایەوە، گرمۆڵە دەبوو تا پڕ چنگێکی دەمایەوە، پاشان خۆی لێکدی دەکێشایەوە وەك خەرتەلێك کە بیەوێ بفڕێ باڵەکانی لێکدی دەدا، دواجار کە دەگەیشتە دوا رستەی خەونە ساختەکەی بە هەردوو چنگ قژی پڕی خۆی دەردەهانی، هەندێك لە نەخۆشەکان بڕای بڕ خەونیان نەدەدی، بۆیە ناچار دەبووین بۆ چەندین جار خەونەکان بۆ ئەو نەخۆشە بێ خەونانە بگێڕینەوە، پزیشکەکانیش بە عەزرەتەوە بوون کە بزانن ئێمە چ خەونێك دەبینین، لە دەفتەرێکدا وردو درشتی خەونەکانی ئێمەیان دەنووسییەوە، هەندێ جار شێتانە دەستیان رادەوەشاند.. یانێ ها: دووبارەو.. سێبارەی بکەرەوە، خەیاڵی پڕ لە فیشاڵ و خەونی درۆو شپرزەیی و ترسمان لە پزیشکەکان وای لێدەکردین کە لە ناوەڕاستی گێڕانەوەی خەونەکاندا لاڵ بین.

وەڕسیو بێزاری لە خەونو خولیای درۆ، لە دەرمانو دەرزی، لە بینینی مەرگی سەدەها هاوەڵ، لە پیاسەی ناو قاوشو ڕاڕەوەکان، لە ژوانی ژنە مردووەکان، لە هەڵاتنو نەگەیشتن بە مەملەکەتەکانی ئەودیو شوورە بڵندەکانی بیمارستان وایکرد تاکو تەرا خۆ بکوژن: لە ژەهرەوە بیگرە تا دەگا بە خۆخستنە خوارەوە لە سەربان، زوو زوو چنگێك حەبیان لە دەست یەکێك دەردەهانی، هەبوو خۆی بە قولاپی بنمیچەوە هەڵدەواسی، هەبوو تەلەکانی پاش نەشتەرگەری دەپچڕاند، یان دەمامکی ئۆکسجینی وەلادەدا، یان بە گوێزانێك شادەماری مەچەکی چەپی دەقرتاند یان سۆندەی خوێنەکەی. زۆر شەو لە شاتەشاتو دادو فیغانو زریکەی لەناکاوی ژنەکان وەئاگا دەهاتین، گریانی سەدەها منالی زەندەقچوو.. ئەو وەختەی ژنێك بە باڵایەك لە گڕەوە بەنێو قاوشو ڕاڕەوەکاندا دەسووتاو غاری دەدا، پیاوان لە خەو رادەچەنینو توخمی ژنیان بە نەفرەت دەکرد کە نازانن چۆن خۆ بکوژن، لەودیو تەلبەندو شیشەکانەوە، لەودیو دیوارو دەرگاو پەنجەرەکانەوە هاوەڵەکانم ماچی مردوویان بۆ کچە نەخۆشەکان هەڵدەدا، ئەوانەی کە بە دەگمەن دەوێران بچنە ژوانی ناو ئاودەستخانەکانەوە، لەو دوورەوە، هەر بە تەماشا.. بە نیگای زەردو مردووانەوە لە تارمایی یەکدی رادەمایین، ئەو وەختەی لەژێر درەختەکانی بیمارستانەکەدا بە درۆی هەناسە هەڵمژینێکی پاك خۆمان لە قاوشەکانی ژنو کچەکان نزیك دەخستەوە.

بەیانیان زوو.. بۆمان هەیە لە خەو هەڵسینو لە پەنجەرەوە لە کوژرانی کازیوەو رەوینەوەی تەمی بەیانیو گزنگی کزو شەرمنی

خۆرهـــەڵاتن ببیـــنین، پاشـــان هەرهـــەمووان لـــە بـــەردەمی ئاودەستخانەکاندا گرد دەبینەوەو چاوەڕێی ئەو نەخۆشانەین کە ماوەیـەکی درێـژتر لـەوەی کەسێك بتوانـێ چـاوەڕێ بـێ.. دەبـێ چاوەڕێ بین.. چاوەڕێی ئەوانەی یان سکیان دەچێ و ڕەوانن یان قەبزن و دەنقێنن، سەرلەئێوارانیش تا خـۆر دەکـەوێ لـە زەردەپـەڕ دەڕوانـین، ئـەوەیان ڕەنگـی پـەڕیوو زەردمـان زەردتـر دەکـات و هەرهـەموومان لەگـەڵ ئـاوابوونی خـۆر ئـاوابوونی ڕۆژێکـی دیکـەی تەمـەنی خۆمـان وەبـیر دێتـەوە.. ئـەو ڕۆژە پـڕ دەردانـەی لـەو بیمارستانە بێهوودە بە (با)ی دەدەین.. بۆچی و لە پای چی؟ کەس نازانێ. هەندێکمان کە دواجار خۆر لە دەم کەل ئاوا دەبێ و هێدی هێدی تاریکی دەڕژێ وا بە کوڵ دەگرین تا نیوەشەو ژێر نابنەوە، ئەوانە ئەو نەخۆشانەن کە بڕوا ناکەن بەیانی بۆ جارێکی دیکە خـۆر هـەڵبێ و ئاسمـان و بیمارسـتان ڕوونـاك ببنـەوە، ئەوانـەن کـە زەندەقیان لە تاریکی چووەو تا نەبووڕێنەوە خەویان لێناکەوێ، بەختەوەرترین نـەخۆش ئەو کەسـە بـوو کـە بێ داوو دەرمـان، بێ دەرزی، بـێ گریـان بنـوێ، بـێ خـەونی نـاخۆش و نرکـەو ناڵـەو پرخانـدن، هەنـدێ شـەو لەسـەر پرخانـدن و ناڵـەو هـاوارو گرانـی نەخۆشەکان دەبێ بە شەڕو تا بەیانی کەس ناسرەوێ. چەندەها جار هەر لەسەر ئەوەی کە نەخۆشێك لووتی گیراوەو دەپرخێنێ، بـە دە نەخۆشـی دیکـە دەیانخنکانـد، سـەرینێکیان دەخسـتە سـەر دەم و هەناسـەیان لەبـەر دەبـڕی، خـۆر ئـاوابوون زێـدە غـەمناك و جـەرگبڕە، چـونکە مـەرگی ئـەو هـەموو دۆسـت و هاوەڵانـەمان دەهاتەوە یاد کە لە قاوشەکانەوە چواردەستە لاشەکانیان لەسەر

قەرەوێلەکان هەڵگیران و فڕێدرانە سەر تەختەی ساردی ناو هۆڵی تەرمەکان. شەوان کە دوا مۆمی قاوشەکەمان دەسووتێ و ئیدی دەکوژێتەوەو کەس ئەوی دیکە نابینێ، کوڕە جحێلەکان دەکەونە سەردەم و بە زیکە زیکێکی ناڕێك هەرهەموو ئاسمانی قاوشەکە پڕ دەبێ لە هەراو دەنگە دەنگ، تا دێ زیاتر هەوا پڕ دەبێ لە هەناسەو هانکە هانك، لە پاش تاوێکی درێژ پیاوە پیرەکان وەڕس و بێزارو داخدار جنێو بە توخمی نێرینە دەدەن.. بە تاریکی.. بەو شەهوەتەی ناهێڵێ مرۆڤ ئاسوودەو ئارام بنوێ، لەناکاو ئەو زیکە زیکە نەدەما و هانکە هانکی کوڕە دەردەدارەکان بەوە کۆتایی دەهات کە قاوشەکە بۆ چەند چرکەیەك کپ و خامۆش دەبوو، جگە لە کۆکەو قرخەقرخ و خیزەی سینگی هەناسەسوارەکان و نالەی کتوپڕی نەخۆشێك هیچی دیکەت نەدەبیست.

ناخۆشترین شەوانێکی ئەو بیمارستانە ئەو شەوانەیە کە ساڵی دوو سێ جار چەندین لاوی لە خوێنگەوزیودا بە پڕتاو دێننە ناو قاوشەکانەوە، فڕکان فڕکان بەسەر عارەبانەکانەوە دەیانهێنن و دەیانبەن، هیچ شتێك نامێنێ خوێناوی نەبێ، کەسیش نازانێ لە کوێوە هاتوون، سك دڕاو سەرو گوێلاك شکاو، ئیدی لەو شەوانەدا نرکەو نالەی بەردەوامی ئەو بریندارانە هەرهەموومان هەراسان دەکات، زەویی بەرپێیان بۆنی خوێنی لێدێ و ڕەنگی خوێن بەسەر هەموو شتێکەوە دەنووسێ، لە پاش تیمارکردن.. دوای سێ چوار مانگ کە دەهاتنەوە سەرخۆیان، لە پاش چەندین نەشتەرگەریی قورس، ئەو وەختەی پرسیارمان

لێـدەکردن، هیچـیان بـیر نـەمابوو، سەرسـامو ئەبلـەق لێمـان ورد دەبوونــەوە، رادەمــانو بــەس، کــە پرســیاری زۆرترمــان دەکــرد دەیاندایە پڕمەی گریانو ژیر نەدەبوونەوە، کە ژیـریش دەبوونـەوە بەدەم هەنسکەوە ئەوەندەی نەدەما سەریان بە رەگی ملەوە دەربێ.

مـن تـەنها کەسـێکم لـەم بیمارسـتانەدا کـە بـە دزییـەوەو لـە دەفتەرێکدا هەموو ئەو خەمو خوێناوە تۆمار دەکەم، تەقەت لەژێر سەرینەکەمدا دەیشارمەوە، ئەو دەفتەرەم ئاسان دەست نەکەوت.. یان با بڵێم دەفتـەرەکان، لـە پـاش تکاو پاڕانەوەیـەکی زۆر بـەزەیی پەرستارێکی چاوڕەشو سپیکەلانە دەجووڵێنم، هەموو جارێك کە دەفتەرێکم دەداتێ.. پێم دەڵێ:

(**بە مـەرجی ئـەوەی چـی تیـا دەنووسیتو چـی رەسم دەکـەیت.. من ببیبینم!**).

هەڵبـەت بـەڵێنی پێدەدەم، کەچـی کـە دوا لاپـەڕەی دەفتەرەکە رەش دەکەمـەوەو ئاسـوودە دەنـووم، کـە بـۆ بەیانییەکـەی دەسـت دەبەم دەفتەرەکە بدۆزمەوە.. کەچی دەبینم لێیان دزیـوم، بـە هـەزار تــرسو نقــەنقو فەلاکەتــەوە یاداشــتەکانی خــۆم دەنووسمــەوە، خەونــەکانی خــۆم، تــرسو شــەرمو دوودڵــیم، هــی هاوەڵــەکانم، ژمارەی ئەو نەخۆشانەی لە رۆژێکدا، لە هەفتەیەکدا، لـە مانگێکدا دەمرن، ئەوانەی بە برینو بیمەوە تازە دێنو قاوشـەکان پـڕ دەکـەن لــە هەراوهــەوای مــەرگ، نـاوی دەردو درمــە تازەکـان کــە قــەت نەمبیسـتوون، دەرمـانی کـۆنو تـازە، وەلـێ بـەر لـەوەی دوا رسـتە تۆمـار بکـەمو قفڵـی دەم: ئـەو دەفتـەری یاداشـتەم لێـدەدزن.. کـێ دەیـدزێ؟ نازانم، هـەموو جـارێکیش بەسـەر چـەرخەکەمەوە بـە نـاو

قاوشەکەو ڕاڕەوەکاندا دەخولێمەوەو هاوار دەکەم:

(**کێ دەفتەرەکەی دزیوم؟**).

کەس وەڵامم ناداتەوە، وەك ئەوەی هەرهەمووان کەڕو لاڵ بن.

پڕ بە ئاسمانی قاوشەکە دەقیژێنم و جنێو دەدەم:

(**بێ شەرەفینە.. دەفتەرەکەم بدەنەوە**).

لەتاو قیژەی ناقۆڵای من هەرهەموو نەخۆشەکان کاس دەبن و لەژێر پەتۆکانەوە سەر دەردێنن و شێتانە لێم ورد دەبنەوەو پاشان پاڵ دەکەونەوە.

دواجار یاساوڵێکی کەتەو چەتەوڵ بە شەپازللەیەك پەناگوێم ئاگر دەداو چاوانم پڕ دەبن لە گریان، وڕو کاس دونیام لە بەرچاو تاریك دەبێ، جنێوی پیس بە دایك و باوکم دەدا، وەك مەلۆتکەیەك هەڵمدەگرێ و فڕێم دەداتە سەر پێخەفەکەم، تاوێك و پەرستارێك دێ و دەرزییەکم لێدەدا تاوەکو بسرەوم، جارێکی دیکە بە دەم تکاو پاڕانەوە دەگریم و داوای دەفتەرێکی دیکەی لێدەکەم، گومان لە دزینی ئەو هەموو دەفتەرە دەکاو.. کەچی دواجار دڵی نەرم دەبێ..

دەفتەرێکی دیکەو پڕکردنەوەو دزینی و شێتبوونی من و دەرزییەکی دیکەو سرەوتن و.. هەستانەوەو پاڕانەوەو دەفتەرێکی دیکەو دزینی و دەرزی و سرەوتن و.. دەفتەرێکی دیکەو.. دیکەو.. دیکەو.. دزینیان..

خودایە هاوار.. چەندە شەیدای ئەوە بووم مێژووی ئەو بیمارستانەو نەخۆشەکانی بنووسمەوە، بکەومە دوای نرکەو ناڵەکان، هەناسە مردووەکان، چەندە حەزم دەکرد وشەکانم بۆنی

خوێنیان لێبێ، زەردبن وەك رووخساری سیلدارەکان، رستەکانم درێژ بن وەك شەوانی درێژی خەوزڕان، قوول بن قسەکانم وەك برینی قووڵی گەنجە لە خوێن گەوزیوەکان، شێتانە ژمارەی کۆکینی پیرەمێردێکم تۆمار دەکرد ئەو وەختەی بۆ هەناسەیەك لە ئێمەو خودا دەپاڕایەوەو.. نەدەهات، زریکەی بێ ئامان و بێ شوماری ژن و کچە نامرادەکان، ژمارەی ژوانی بە پەلەو پچڕاوی ناو ئاودەستخانەکان، هەلاتنی ئەو نەخۆشانەی قەت نەدەگەیشتنە ئەودیو شوورەی بڵندی بیمارستان، دەمویست بیخەمە ناو دەفتەرەکەم: هەرهەموو رۆندکە رژاوەکان، رەنگی کەم بە مۆرێکی تۆخ حەژمەتی کچە تەنیاکان، بیانووسمەوە هەرهەموو مۆتەکەکان.. وەلێ هەزار ئەفسووس.. لەوە دەچێ پزیشکێك، پەرستارێك، برینپێچێك یان یەکێ لە نەخۆشەکان بە نهێنیی ئەو دەفتەرەم بزانێ، بە نهێنیی ئەو لەزەتەی کە لە بیرمی دەباتەوە: من ئیفلیجم، لەوە دەچێ بە خەنی و خۆشی و شاگەشکەبوونم بزانن ئەو وەختەی سەرگەرمی رەسم و نووسینەکانم، داخیان ناچێ کە تامۆمی ژوور سەرم نەکوژێتەوە من ناخەوم، لەوە دەچێ بزانن ئەو تۆمارە ناگۆڕمەوە بە ژوانەکان.. وەلێ قەت نەیاندەهێشت تەواوی کەم تۆمارەکەم، هەر بۆیە کەس، هیچ کەس، تا هەنووکەش بە مێژووی ئەم بیمارستانە نازانێ، بە تەنها شتێك کە دەیزانین مێژووی ئەو پیاوە پڕ بە هەیبەتەیە کە وێنەی لە هەرهەموو قاوشەکان، بە دیوارەکانەوە، هەڵواسراوە، دامەزێنەری ئەم بیمارستانە، خۆ ژیان و سەرگوزشتەی پزیشکەکان و پەرستارەکان و برینپێچەکانیش هەر پڕ لەغزو پەنهان بوون، کەس

نەیدەزانی لە چ زەمانێکەوە لەو بیمارستانەدا نەخۆشین، بۆچی لێرە لە دایك بووین؟ بۆچی لێرە دەمرین؟ بۆچی تا ئەبەد نەخۆشین‌و ساغ نابینەوە؟ بۆچی بێ ناوین؟ بۆچی شوورەی چوار دەوری بیمارستانەکە ئەوەندە بڵندە کە دەبێ دە نەخۆش پشت بۆ یەکدی دابنێنەوە تا ئەوەی سەرەوە دەستی بکاتە تەلبەندەکان‌و هەرهەموو جارێکیش بەسەر یەکدیدا بڕمێن.

لە بیمارستانێکی وا گەورەدا هەمیشە بە هەڵەی نەشتەرگەری دەیەها کەس دەمردن، هەبوو گورچیلەی رزابۆوە، کەچی سکیان هەڵدەدڕی‌و بە دوای ئەو سندانەدا دەگەڕان کە لە گەدەی دابێ، هەبوو دەردە دڵی بوو، کەچی نەشتەرگەری زراویان بۆ دەکرد، هەبوو رۆماتیزم گێڕی کردبوو، کەچی لە گورچیلەیدا بەدوای وردە بەردەکاندا دەگەڕان، هەبوو شێرپەنجە جەرگی دەخوارد، کەچی نەشتەرگەری قورگیان بۆ دەکرد. زۆرجاریش دەبوو بە هەڵلاو مەزاق ئەو وەختەی چەقۆیەك یان نەشتەرێك دەنێو ورگی نەخۆشێکدا جێ دەما، ناچار سەرلەنوێ سکیان هەڵدەدڕییەوە، نەشتەرەکەیان دەردەهانی، کەچی لە تەنگە تاوی مقەستێکیان بیر دەچوو، ناچار بۆ جاری سێیەم سکیان هەڵدەدایەوە، ئەوکاتەی کە پزیشکەکانیش پێیان نەدەزانی، نەخۆشی سك هەڵدڕاو پاش ئەوەی بەنجەکە بەری دەدا شەوو رۆژێك لەسەر سەر دەخولایەوە تا دەمرد.

هەرچەند رۆژێك لەمەوبەر زانیمان کە ئێمە چەندە دزێو و ناشیرینین، چ زوو پیر بووین، زانیمان رەنگی ئێمەو رەنگی مردووەکان چەندە لە یەکدی دەچێ، ئەو حەڵەی چاوانی خۆمان

بینی" ئەوسا زانیمان کە مەحاڵە گلێنەیەك جێی ئەو هەموو ترسە لە خۆیدا کۆ بکاتەوە، تەوێڵی چرچ و لۆچاویمان، ئێسقانی دەرپەڕیوی هەردوو لا روومەتمان، ئەو رۆژە زانیمان کە چەندە ماندووین، چەندە لەو پیاوانە دەچین کە لە مۆم دروستکراون، ئەو وەختەی توانیمان دوای دەیەها پیلانی وردو رێك چنراوی شەوو رۆژانمان ئەو لەتە ئاوێنەیە لە گیرفانی یەکێك لە پەرستارەکان بدزین، ئیدی یەکەیەکە نەخۆشەکان لەتە ئاوێنەکەیان بۆ یەکدی رەت دەکرد، هەر نەخۆشەو سەیری رووخساری خۆی دەکردو دەیزریکاند، بە ترسەوە هەڵیدەدایە سەر پێخەفی نەخۆشەکەی تەنیشتییەوە، هەروەك بڵێی پەنگر بێ و هەڵیدا، جارێکی دیکە داوای دەکردەوە، لە رووخساری خۆی رادەما و هۆن هۆن دەگریا، ئەو لەتە ئاوێنەیە هەرهەموو قاوشەکانی کرد، وەك هەر شتێکی دەگمەن و سیحراوی لە شکان و بزربوونی دەترساین، دوای دزینی ئەو لەتە ئاوێنەیە گلەییمان لە یەکدی دەکرد:

(**بۆچی نەتوت کە من لە مردوو دەچم؟**).

(**بۆچی دەتوت: چاوت شینە و دڵت خۆش کردم؟**).

(**بۆ پێتان نەوتم کە من خێلم؟**).

(**بۆ نەتانوت کە هەموو سەرم سپی بووە؟**)

(**دەبوو پێم بڵێن کە لایەکی روومەتم سووتاوەو عەیبدارم**).

گلەیی و گازاندەیەکی زۆر، مەسەلە دزینی لەتە ئاوێنەیەك و رووخساری دزێومان نییە، بەڵکو دەبوو بیانوویەکمان هەبێ پێوەی سەرقاڵ بین، کاتێك بێ بۆ رەواندنەوەی وەڕسی و بێزاری، چەندین مانگ تێدەپەڕی و جگە لە مەرگی هاوەڵەکانمان هیچی

دیکـە نـەبوو کەمـەکێ سـەرگەرممان بکـات، هـەموو درۆو هـەموو راسـتییەك بـۆ ئێمـە چـونیەك بـوون، ئێمـە لـە گێچـەڵێك دەگـەڕاین خۆمـانی تیـا ون بکـەین. پـاش چاوەڕوانییەکی درێـژ دزینـی لەتـە ئاوێنەیـەك بـوو بـە بابـەتی هەرهـەمووومان، دەبـوو هـەر رۆژەو لای یەکێکمان بێ، بڕیارمان دا کە ئەگەر لـەلای هـەر نەخۆشێك بزربـێ، یـان نهێنییەکـەی بگەیەنێتـە دەم پزیشـکێك یـان پەرسـتارێك: ئـەوە بـە هەرهـەمووومان دەیخنکێـنین، چـەندە حـەزمان دەکـرد یـەکێك هەڵـەی وا بکـاو بـزری بکـات، یـان نهێنییەکـەی بـۆ پزیشـکێك رەت بکات، چونکە ئەوسا لـەو لەتـە ئاوێنەیـە رزگارمـان دەبـێ کـە رووی دزێوی خۆمـانی پـێ ئاشـنا کـردین، جگـە لـەوەی کـە کوشـتنی ئـەو نەخۆشە خیانەتکارە دەبوو بە بابەتێکی تازەو چەند شەوو رۆژێك پێـی دەژیـاین. تـا ئـەوەبوو رۆژێکیـان یـەکێك لەوانـەی بـە دەسـت شێرپەنجەی گەدەوە دەتلایەوەو نانو ئاوی پێ نەدەخورا" هـەر بـە ئەنقەسـت لەتـە ئاوێنەکـەی بەردایـەوەو شـکاندی، ئیـدی ئێمـە، بـۆ هەفتەیـەك، هەرهـەموو نەخۆشـەکان لـە ناوەڕاسـتی قاوشـەکە کـۆ دەبووینەوە، شەو تەگبیرمان دەکرد چۆن چۆنی بیکوژینو کەس پـێ نـەزانێ، نەخۆشـەکە پەلـەی بـوو، دە جـاران پاڕایـەوە کـە ژەهرخـواردووی کـەین، بـە عەزرەتـەوە بـوو تـا زووە بمـرێ، کەچـی ئێمە بەکاوەخۆ پیلانی کوشتنەکەیمان دادەڕشت، خۆی لێی ورد دەبـۆوە، خـەونی بـەو شـامەرگەوە دەبینـی کـە لـە ئـازارو هەلاهـەلابوونی گـەدەو داڕزانـی رزگـاری بـێ، هـەر رۆژەو پێشـنیارێکمان دەخسـتە بەرچـاوان، پێشـنیاری وا کـە رەت بکرێتـەوە، تـا بکـرێ بـۆ ماوەیـەکی درێـژتر لـە بـەردەم ئـەو گەمـەی

کوشتنە لەزەت بکەین و خۆ ماتەڵ بکەین، تا دواجار وەڕس و هیلاك بوو، دۆستانە بەوپەڕی میهرو خۆشەویستییەوە تکای کرد هەتا زووە بیکوژین، هەر کوشتنێك کە خۆمان پێمان خۆشە، چونکە هەموو جارێك درەنگی شەو دوا پیلانی کوشتنەکەمان دەخستە بەرچاوی تا ئەویش پێی رازی بێ، کەچی بۆ بەیانی یەکێك لە نەخۆشە پیلانڕێژەکان دەیوت:

(**نەء.. بەدڵم نییە!**)

دواجار بەدەم تلانەوە هاواری کرد:

(**ئێوە هەرگیز هاوڕێ و هاودەردی من نین، ئێوە لە شەرەف و بەزەیی بێبەرین، بۆچی نامکوژن؟ من ناو هەناوم دەسووتێ و هەر دەڵێی سەد پیاو لە ناوەوە شەرە شمشێر دەکەن، کەچی ئێوەش هەر شەوەو نەخشەیەکی تازەی مەرگم دەخەنە بەردەست، بمکوژن و تەواو.. ئەگینا تا ماوم لێتان نابوورم و کە مردیشم گەردنتان ئازاد ناکەم**).

وەلێ نا.. ئەوەندە بێکارو غەمگین بووین، ئەوەندە دەست بەتاڵ و خانە خەراپ و دەردەدار کە هەرگیز نەماندەویست ئەو هەلە لە کیس خۆمان بدەین، ئەوەندە نەخشەی کوشتنی ئەو نەخۆشەمان هێنا و برد تا خۆی لە حەژمەتان بێ یان لە داخی چاوەڕوانی، یان شێرپەنجە هەرهەموو هەناوی خواردبێ: مرد، مرد و فریای کوشتنەکەی نەکەوتین، ئەوەندەی بڵێی: یەك و دوو.. لە چاوتروکانێکدا تەرمەکەیان لابرد و متیل و پەتۆو بەرگی سەرین و دۆشەگەکەیان گۆڕی، نەخۆشێکی دیکەیان هانی کە کتومت لەو هاوڕێ مردووەمان دەچوو. پرسیمان:

(**تۆ چیتە؟**).

ئاماژەی بۆ سەر ناوکی کرد، تێگەیشتین کە شێرپەنجەی گەدەیەتی، خەونمان بەوەوە دەدی چ ڕۆژێکەو ئەویش هەناوی داڕزێو دەستو پێمان ماچ بکات تا بیکوژین، ئێمەش بە بیانووی دۆزینەوەی شامەرگێکی پڕ لە ئاسوودەگی ئەمڕۆو سبەی پێ بکەین، ئاخر ئێمە لەو بیمارستانەدا هیچ گەمەیەکی دیکەمان نەدەزانی، جگە لە گەمەی کوشتنی هاوەڵەکانمان، ئێمە بیستبوومان لە بیمارستانەکانی دیکەی ئەم دونیایەدا گەلێ گەمەی سەیرو سەمەرە هەیە، گەلێ گەمەی وا کە نەخۆش ساغ دەکاتەوە، وەلێ بڕوامان نەدەکرد.. چونکە لەم بیمارستانەی ئێمە گەورەتر هیچ بیمارستانێکی دیکە نەبوو، وامان مەزەندە دەکرد کە ئێرە هەموو دونیابێ، لەودیو شوورەی ئەم بیمارستانەوە گەر مەملەکەتێك هەبێ" ئەوە دەبێ هەر ئەو بەهەشتە بێ کە کابرای نوورانی بەڵێنی پێداوین، دەنا بۆ بیمارستانێکی دیکەو گەمەی زۆر نەدەچووە عەقڵەوە.

شەوێکیان زۆر بێزار بووین، هەرهەمووومان کۆ بووینەوە، بیرمان لەوە کردەوە کە مادامەکێ تا ئەبەد لێرە دەژین‌و دەخۆین‌و دەمرین وا باشە کە بەدوای گەمەیەکدا بگەڕێین، داوامان لە هەموو نەخۆشەکان کرد کە خەیاڵ بخەنە گەڕ، هەر گەمەیەك کە لەم بیمارستانەدا شەوانی خەوزڕان‌و ڕۆژانی پڕ لە تلانەوەمان کورتتر بکاتەوە، هیچ نەبێ تا دەمرین کەمەکێ خۆش راببوێرین، لەزەت لەو ژیانە کورتەمان بکەین، لە دوای راکێشانی ئەو هەموو تەلبەندە لە نێوان قاوشەکانی ئێمەو هی ژنەکان.. ژوانە پڕ لە ترسەکانیش ببوون بە مەحاڵ. ماوەیەك کوڕە جحێڵەکان پێیان

دەوتم نامەی پڕ لە عیشق و غەزەلیان بۆ بنووسم، دەیاندا بەو برینپێچە چڵێسەی ئامادەبوو بۆ ژەمێك خۆراك نامەیەك رەت كا بۆ قاوشی کچەکان، کەچی قەت وەڵامێکیان بۆ نەدەهاتەوە، چونکە کەسمان ناوی نەبوو، ئەو وەختەی لە برینپێچە چڵێسەکە کەوتینە گومان و پرسیمان:

(**بۆچی وەڵامی نامەیەکمان دەستگیر نابێ؟**).

بێباکانە وتی:

(**ئاخر ئەوان فێری ئەلف و بێ نەکراون**).

لە نامەی پڕ لە غەزەلی بەتاڵ وازمان هانی.

ماوەیەکیش بوتڵ و شووشەی دەرمانەکانمان کۆ دەکردەوە و پڕمان دەکردنەوە.. شووشەو بوتڵەکانمان دەگۆڕییەوە.

هاوەڵێکی نیمچەشێتمان شەیدای کچێکی چاوتیل دە جاران ویستی لە تەلبەندەکان بپەڕێتەوە و بکەوێتە دوای تارمایی کچە کە بە گران لە ژێر درەختەکاندا هەنگاوی دەنا و قەت ئاوڕێکی لێنەدەدایەوە، کە زانی کچەی چاوتیل وەك خۆی دووچاری سیل بووە، لە دوورەوە تێی دەڕوانی و دەیزانی تا دێ باریك و بنێس دەبێ، دەیزانی کە هەردووکیان ئەوەندەیان نەماوە بمرن، لە هەنگاوەکانی ورد دەبۆوە و دەیزانی مەرگ وا لە ژێر گیا و گوڵی وشکەوەبووی چیمەنەکە، وا لە دەوری هەنگاوەکانی، هەر جارە کە هاواری لێدەکرد و دەیویست لە تەلبەندەکە بپەڕێتەوە، یاساوڵێکی چەتەوڵی لێ پەیدا دەبوو.. هەر بە پاڵ تا قاوشەکە دەیهانی.. دەگریا و دەیوت:

(**دوو رۆژمان ماوە.. تەنها دوو رۆژ.. ئاخر بۆ لێناگەڕێن هەناسەی**

بۆگە نمان تێکەڵ کەین!).

ڕۆژێکیان سوێندی خوارد کە لەبری نامە دەکرێ شووشەیەك لەو شووشەی دەرمانانە بەتاڵ بکاو بە گوڵاو بیشوات‌و پڕی بکات لە فرمێسکی خۆی‌و بە دیاری بۆ کچەی چاوتیل‌و وەرەمداری بنێرێ، لەسەر بنووسێ:

(**بۆ تۆ.. فرمێسکەکانم**).

ئەی خودا چ شەوانێکی پڕ لە خەم‌و خەوزڕان‌و چ ڕۆژانێکی پڕ لە هاوار بوو، چ قەهرێکی گەورە، بەر لەوەی شووشەکە پڕاوپڕ بێ لە فرمێسك، کچە مرد‌و.. ئەویش بە دەم قریشکەیەکەوە تا دەستی تیا بوو شووشە فرمێسکەکەی لە پەنجەرەیەکەوە هەڵدایە دەرێ، ئەو شەوە، تا بەیانی گوێمان لە هەنسکی گرت‌و لەگەڵیا گریاین، بۆ بەیانی کە لە خەو رابووین، شێتەی عاشق سۆمایی چاوانی رژابوون، هەرهەموو چیمەنی باخەکە زەرد‌و پەژمووردە بوو، گوڵەکانیش ژاکاو‌و مردوو، سەیرە.. گەرچی هێشتا پاییز زۆری مابوو بگات، بەڵام من بە چاوی خۆم دیم کە درەختەکان گەڵای زەردیان دەباراند، دەگریا‌و دەیوت:

(**دەبێ فرمێسکی عاشقێکی نەخۆش چی لە باخ بکات؟**).

کە کەس وەڵامی نەدەدایەوە، پڕ بە ئاسمانی بیمارستان هاواری دەکرد:

(**جگە لە کوشتن چی لە باخ دەکات؟**).

من لە هەموو ئەو دەفتەرانەی کە لێم دزراون چیرۆکی ئەو عاشقە شێتەم گێڕاوەتەوە، وەلێ داخم ناچێ کە من ناتوانم فرمێسکەکانی بنووسمەوە‌و بیخەمە دووتوێی دەفتەرەکانمەوە.

هەنــدێ لــە نەخۆشــەکان هــەر بــۆ خــۆ خــەریکردن حەبــە ڕەنگاوڕەنگەکانیان دەدزی‌و وردیان دەکردن، کە دەبوون بە ئارد تێکەڵیان دەکردن، هەندێکیان هەر وەکو مەیموون خۆیان بە پانکەکانەوە هەڵدەواسی‌و خۆیان بەردەدایەوە سەر قەرەوێلەکان، هــەبوون ســەد جــاران پەنجــەرەکانیان دەکردنــەوەو دەیــان دەخستنەوە، هەندێکیان هەر بۆ مەزاق خۆیان لە پزیشکەکان دەشاردەوەو دەچوونە بن قەرەوێلەکان یان بە ئەنقەست خۆیان دەکرد بە نوستوو، بە کەیفی خۆیان وڕێنەیان دەکردو ڕقیان لە کێ بووایە، بە بیانووی وڕێنەوە داخی دڵی خۆیان هەڵدەڕشت، هــەبوون بــە درێــژایی ئــەو ڕۆژگــارە لــە پشــت پەنجەرەکانــەوە دەوەستان‌و لە ئاسۆیەکی دووریان دەڕوانی، یان ئەوەتا شەوانە لە پەنجەرەکانەوە سەریان دەبردە دەرێ‌و لە مانگ‌و ئەستێرەکان رادەمان، هەندێکیان هەر بۆ مەزاق دەرمانەکانی پشت سەری نەخۆشەکانی دەگۆڕی‌و خۆشیی لێدەهات‌و قاقا پێدەکەنی کە دەیبینی نەخۆشێك بەو ئومێدەوە دەرمانەکەی دەخوات کە ساغ بێتەوە" ئەو دەرمانەی کە هی خۆی نییە، دووان لەوانەی کە میزی خوێناوییان هەبوو شووشەی پڕ لە دەرمانی پیرەمێردەکانیان بەتاڵ دەکردو پڕیان دەکردن لە میز..

ئەو وەختەی لە هەموو گەمە بێزەوەرەکانیش بێزار بوون، هەرهەموو نەخۆشەکان کەوتنە سەر ڕاوو تەگبیر، بیریان لە گەمەیەکی دانسقەو دەگمەن دەکردەوە، گەمەیەك کە هەرهەمووان بەشدار بن، گەمەیەك کە هەرهەموویان پێی بخافڵێن، گەمەیەکی لەعنەتی‌و ئەهریمەنانە، هەر یارییەك کە دەرد لە دڵان دەربکات،

ئەو قاوشە ساردەمان گەرم بكاتەوە، پاش بێنەوبەردەیەكی زۆر.. رێك كەوتین لەسەر گەمەیەك كە لە هەمووان غافڵتر دەمێك بوو بیری لێدەكردەوە، گەمەیەك كە تا ئێستا نەكراوە، گەمەیەك كە بە خەیاڵی شەیتاندا نایە، فیكەیەكی لێداو لە خۆشییانا كەوتە چەپڵەكوتان و چرپاندی بە گوێی یەك دوو نەخۆشدا، ئەوانیش سەرگەرمی ئەو كەیفە بوون، هەندێ لە نەخۆشەكان هاواریان كرد:

(**چییە شەقمان برد؟**).

یەكێك لەو نەخۆشانەی كە بە نهێنی گەمەكەی دەزانی، بە بازێك خۆی هەڵدایە سەر قەرەوێلەیەك و ئەوەش وایكرد كە هەرهەموو ئاوڕی لێبدەنەوە:

(**ئێمە تا ماوین.. لێرەین.. وا نییە؟**).

هەرهەمووان وتیان:

(**وایە..**).

(**لەو گەمە پووچانەی هەریەكە و بە تەنیا دەیكات بێزار بووین**).

(**زۆریش**).

(**گەمەیەكمان دۆزیوەتەوە كە رەنگە ئەویش هەر پووچ بێ.. بەڵام بێزارمان ناكات!**).

هەرهەموو بە پەرۆشییەوە پرسیمان:

(**چییە؟**).

ئەویش بە فیزێكەوە وتی:

(**گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلەكان**).

پرسیان:

(**چۆن؟**).

خۆی هەڵدایە خواریّ و وتی:

(هەموو شەوێك تا ماندوو دەبین.. تا شل و شەکەت دەبین قەرەوێلەکانمان دەگۆڕینەوە، ئەمشەو من لەسەر قەرەوێلەکەی تۆ دەنووم و.. سبەی شەو تۆ لەسەر قەرەوێلەکەی منیت.. ئەو لەسەر هی ئەم دەنویّ و.. ئەم لەسەر هی ئەو.. با بۆمان هەبیّ لە شەوێکدا سەد جاران قەرەوێلەکانمان بگۆڕینەوە).

هەرهەمووان تاوێك رامان و سەیری یەکدیان کرد، لە ناکاو قاوشەکە بە هات و هاواری هەمووان دەنگی دایەوە، بە درۆ بیّ یان بە راست هەڵدەپەڕین و چەپڵەیان لێدەدا، هەر زۆر زوو.. دەستبەجیّ و بە پەلە، لەو شەوەدا کە هێشتا تەواو درەنگی نەکردبوو کەوتنە سەر گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلە شەق و شڕەکان، وامزانی کە ئەگەر پزیشك و پەرستارو برینپێچەکان و.. خۆڵرێژو ئاشپەزەکان بەم گەمەیە بزانن سزامان دەدەن، کەچی بە پێچەوانەوە.. وای لێهات هەرهەموو ئەوانیش شێتانە بەشداری هەمان گەمە بوون، لەوە نەدەچوو هیچ گەمەیەکی دیکە بزانن، شەو و رۆژ شەقەشەقی قەرەوێلەکان هەراسانی کردم، لەوە دەچوو بە تەنها من بەو گەمەیە سەغڵەت بم، چونکە تەنها کەسێك من بووم کە نەمدەتوانی لە قەرەوێلەکەم دابەزم و سەرگەرمی گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلەکان بم، بگرە پیرو پەککەوتەکانیش کەم و زۆر لەسەر قەرەوێلەکانەوە بە زەحمەتێکەوە دادەبەزین و لەزەتیان لەو گەمەیە دەکرد، نەخۆشەکان لەو قاوشانەدا بەناو یەکدیدا دەخولانەوەو بەر یەکدی دەکەوتن و بەردەبوونەوەو هەڵدەستانەوە، قەرەوێلەکان بەر یەکدی دەکەوتن و گریان

دەپژاند، نەخۆشەکان بەر دیوارەکان دەکەوتن و دەبوورانەوە.

ئـــەو رۆژەی لـــە دوا دەفتـــەری چـــکۆلەی یاداشـــتەکانی بەرباخەڵمدا نووسیم:

(**لەم بیمارستانەدا جگە لە گۆڕینەوەی قەرەوێلەکان هیچی دیکەمان لەدەست نایە......**).

بەر لەوەی رستەکەم تەواو بکەم پزیشکێك هات و دەفتەرەکەی رافراند، کە ئەم رستەیەی خوێندەوە قاقا پێکەنی و هەرهەمووان وازیان لە گەمە هێنا و هاتنە کنم، یەکە یەکە دەفتەرەکەی منیان بۆ یەکدی رەت دەکردو بە غەزەبەوە نیگایان دەکردم، دەمێك بوو بۆ هەلێکی وا دەگەڕان کە بکەومە تەڵەوە، تاکە کەسێك لەو قاوشەدا منم کە خولْقی ئەو گەمە بێزەورو هیچەم نییە، منێکی ئیفلیج راهاتووم کە لەسەر قەرەوێلەکەم رابکشێم و بە خەمێکەوە خەندەیەکی درۆ بخەمە سەر لێوانم و لەو گەمەیە بڕوانم، یان ئەوەتا بەسەر چەرخەکەمەوە بە نێو هەرهەموو قاوش و ڕاڕەوەکاندا بخولێمەوە، لەلای من پێچەکانی چەرخەکەو پێیەکانی خۆم لە یەك جوێ ناکەمەوە، دەستەکانی خۆم و هەردوو دەسکی چەرخەکە، هەناوی خۆم و مەکینەکەی، زنجیرەکان و ریخۆڵەکانی من، کوشنەکەی و پاشەڵی من، منێك کە ئیفلیجێکی زگماکیم چیم پێدەکری؟. دواجار گەر بۆ بەشداری بێ یان تۆڵە بڕیاریان دا کە کۆتایی گەمەکە بە من کۆتایی بێ. دەمزانی بیر لە مەزاقێکی شەیتانی دەکەنەوە، چاوەڕوانی مەرگ و هەناسەدان دەنێو دەردو درمدا هەرهەمووانی دلْڕەق کردبوو، پاڕانەوە دادی نەدەدا، ناچار خۆم خستە بەردەستیان، ئەوان کە خۆشییان لە

گەمەیــەکی وا بێتــام دێ، بــەرگری هــیچ مانایــەکی نییــە، خــۆ سوورکردنەوە، پەل بزاوتن، لە کاتێکدا من بێ پەلم، لە پەڕۆ بێ دەسەڵاتتر کەوتوومەتــە بەردەســتان، لــە داهۆڵێــك زەلــیلتر، ئــەو کاتانەی تەواو لە گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێڵەکانی خۆیان بێزار دەبن" دێنە گژ من، ئەو شەوانەی کە یەك دوو قەرەوێلە لە گەرمەی ئەو گەمەیەدا لێك هەڵدەوەشان، هەر زوو بە فەرمانی پزیشکەکان نازانم لە کوێوە قەرەوێڵەی تازەیان دەهانی، من یەکێك بووم لەوانەی لە هەر شەوێکدا قەرەوێڵەکەمیان دەشکاندو دەیانگۆڕی، دوای ئەوەی تەواو شەکەت و ماندوو دەبوون، شەڵاڵی ئارەقە دوا گەمەیان بە من کۆتایی دێ، بە شاگەمەیان ناو دەبردو کۆتاییان بە شەوی درێژی گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێڵەکان دەهانی.. نە جارێك و.. نە دوو.. نە دەو.. نە سەدو.. نە هەزار، چاوەڕێ دەکەم کە شەوێك بێ و بێزار بن، واز بهێنن، وەلێ مەحاڵە.. بە هەرهەموویان دێن و ناوەڕاستی قاوشەکە چۆڵ دەکەن و بازنەیەك بە دەورمدا دەکەن و هەڵقاوهەڵق دەخولێنەوە، بە هەزار چاو سەیرم دەکەن و بابەخولەم پێدەکەن، بە چەپ.. بە ڕاست.. لەوسەری قاوشەکەوە بۆ ئەوسەری هەر بە شەق و پاڵ قەرەوێلەکەم دەدەنە پێش خۆیان و.. ڕاوەدووم دەنێن، دەنێو ئەو هەراو هەنگامەیەدا، شەوی وا هەیە، یەکێك هەناوی دەپچڕێ و ئەو دیکەیان دڵی دەوەستێ، جاروبار کە توندو بەڕك بەر دیوارەکان دەکەوم، بەر قەرەوێڵەکان و بەر نەخۆشەکان.. ڕادەتەکم و هەڵتەك و داتەك بەرز دەبمەوە، کە لەسەر قەرەوێڵەکەوە دەپەڕم، باوەشم بۆ دەگرنەوە، ئەو جارانەش کە دەکەوم و شوێنێکم دەشکێ،

دەســـتوبرد پزیشـــکەکان‌و برینپێچـــەکان گەرماوگـــەرم بـــۆمی دەگرنـەوە، ئەگـەر بریـنداریش دەبـووم: سـەرم، چـەناگەم، لـووتم، تـەوێڵم.. زۆر بە پەلـە بۆم تیمار دەکـەن، هەنـدێ جار وەهـا دەورم دەگـرن کـە ئیـدی هەناسـەم بـۆ نـەدرێ، هـەوای پـاکم لێـدەبڕن‌و دەبووڕێمـەوە، هەنـدێ جاریش تـا پەنجەیـەکی شکاوم دەگرنـەوە، دوو پەنجـەی دیکـەم دەشـکێنن، کـە دەپـەڕیم‌و بـەر نەخۆشـەکان دەکـەوتم، دایاندەپلۆسـیم، نـە جارێـك‌و.. نـە دوو.. نـە دەو.. نـە سـەدو.. هـەزار خێـل‌و گێـژ وەك فڕفڕۆکـە بـە دەوری خۆمـدا دەمخولێننـەوە، ئـەو نەخۆشـانە هـەرگیزاو هـەرگیز لـەو شـاگەمەیە وەڕس‌و بێزار نابن، پێم دەوتن:

(**لەوانەیە ناو هەناوم بپچڕێ‌و بمرم..!**).

پزیشکەکان دەیانوت:

(**ئەوەیان بۆ تۆ باشترین دەرمانە، تا پتر بخولێیتەوە، پتر خوێن لە دەمارەکانتا کەف دەکاو دەگەڕێ، گەر ماوەیەکی تر لەم گەمەیە بەردەوام بین، لەوانەیە بکەویتەوە سەر پێی خۆت..!**).

یەکێك لە هاوەڵە دڵڕەقەکانم دەیوت:

(**دڵ لە دڵ مەدە.. تۆ جێی بایەخی هەموومانی، هەرهەموو گەمەکان بـەو شـاگەمەیە لەگـەڵ تـۆدا کۆتـایی دێ، کـە دەتخولێنینـەوە هـەر هەموومان چاومان لەسەر تۆیە، هەموو هەست‌و نەستمان، لەم کاتەدا تۆ خەیاڵی خۆش بکەرەوە، دەتوانی لە رووخساری ئێمە ورد بیتەوە کە چۆن هەرهەموو دەموچاوەکان دەنێو یـەك پێنتـدا کـۆ دەبنـەوەو دەتوێنـەوە، وا هەست بکە کە خۆت سەرداری هەمووانی، وا بزانە دەفڕیت، لەبری ترس‌و تووڕەبوون باڵەکانت لێك بدەو لەوانەیە بفڕیت..!**).

چەندە پتر دەیانزانی من بەو گەمەیە قەڵسم، ئەوەندە پتر بابەخولەم پێدەكەن و پتر دەمدەن بە دارو دیواردا، لە دوای هەر لەهۆش خۆچوونێكم كە وەئاگا دێمەوە، دەموچاوم ئاوپرژێن دەكەن، دەڵێن:

(**ئەها وا ئەمشەویش لە خۆشیانا بووڕایتەوە!**).

هەمیشە لە نێو ئەو لەهۆش خۆچوونانەدا ئەو كچە كراس شینە دێتەوە خەونم، دواجار كە رادەكەم بە دوایدا، دەنێو بێشەڵانەكە لێم بزر دەبێ، لە پاش گەڕانێكی زۆر، كتوپڕ دەبۆوە بەو پڵنگە بەڵەكەی جاری جاران و دەیخواردم.

جارێكیان پێیان وتم:

(**مادامەكێ گەمەت ئەوەندە لا خۆشە، خولانەوەكانت بژمێرە، بزانە لە كامە ژمارەدا دەبووڕێیتەوە، كە بێدار بوویتەوە پێمان بڵێ و ئێمە لەو ژمارەیەوە بۆتی حیساب دەكەین و سەرلەنوێ دەست پێدەكەینەوە!**).

من لە خەم و قەهری ئەو گەمە پووچە دەگریم و كەچی ئەوان پێم دەڵێن:

(**واز لە گریانی خۆشی بێنە و پێبكەنە!**).

بە هەزاران دەست خۆم و قەرەوێلەكەم دەخولێننەوە و.. دەخولێننەوە و.. دەخولێننەوە و.. دەخولێننەوە.. تا دەبووڕێمەوە.

من دەمویست پێیان بڵێم:

(**من لەو گەمەیە ماندووبووم و خەریكە دەمرم، گوناهی من نییە كە ناتوانم لە گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلەكان بەشدار بم.. ئاخر گوناهتان دەگاو من ئیفلیجم!**).

وەلێ كە دەم هەڵدێنم زمانم تەتەڵە دەكاو دەمم گۆ ناكات، خۆ

لەوەش دەچێ من قسەم بیرچووبێتەوە، ناچار هەموو جارێك دوای گریانێکی قوولْ، هەر بە درۆ بە روویاندا دەخەنمەوە تا ئەو حەڵەی دەبوورێمەوە.

من دوا دەفتەری ئەم سەرگوزشتەو یاداشتە بێ سەروبەرانە، ئەم رستە پچڕپچڕانە دەخەمە ناو بەرمیلی زبڵ، ئەوە خودایە کەسێك هەر بە رێکەوت لە دەرەوەی ئەم بیمارستانە دەستی بکەوێ‌و هەڵیبگرێتەوە، من تا هەنووکەش وام لەم بیمارستانەدا، نازانم تا کەی هاودەردەکانم لە گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلەکان بێزار دەبن، ناشزانم ئاخۆ ئەم دەفتەرە چکۆلانەیەشم وەکو ئەوانی دیکە دەدزرێ یان نا، من ئیفلیجم‌و لێرە کەوتووم، جگە لە مەرگی خۆم چاوەڕێی هیچی دیکە نیم، من نازانم، لەسەر ئەم ئەرزە، ئەم بیمارستانە وا لە کوێ، نەخشەیەك نادۆزمەوە تا شوێنەکەی دەستنیشان بکەم، نازانم چ ناوو نیشانێکتان بۆ هەڵدەم تا بمدۆزنەوەو بەزەیی واتان لێبکات لەم گەمە بێزەوەرە قورتارم بکەن، من ناوێکم نییە.. ئەگەر هەر هەموو بیمارستانەکان گەڕابن.. بگەڕێن، من لێرەم.. چاوەڕێتانم.. ئەم یاداشتە هاوارێکە.. هاواری کەسێکی بێ کەس.. بێ هاوەڵ.. بێ دایك.. بێ خوشك.. بێ باوك‌و برا.. کەسێك کە هەر بە زگماك ئیفلیجم.. کەسێك کە چەندەمین جارە سەرگوزشتەو چیرۆك‌و هاواری خۆم بنووسمەوەو.. کەچی لێمی دەدزن.. ئەرێ کەسێك لە دەرەوەی ئەم بیمارستانە هەیە.. دەترسم تا ئێوە دەگەن من بمرم.. گەر لە پاش مەرگیشم من بدۆزنەوە ئەوە رۆحم ئاسوودە دەکەن.. من لێرەم.. ئێرە کوێیە؟ نایزانم!.

ئەوەتا پزیشکێك بە تاو رووەو لای من دێ، لەوە دەچێ بە گومانەوە تێم بڕوانێ، دەترسم نەهێڵێ دوا نهێنیی ئەم بیمارستانە بدرکێنم، گەر دەفتەری یاداشتەکانم لێ زەوت بکات، دەفتەرێکی دیکە پڕ دەکەمەوە، دەیخەمە ناو بەرمیلی زبڵەکان.. وا هات.. گەر ئەم دەفتەرەتان دۆزییەوە.. هاوارە فریام کەون.. گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلەکان دەمکوژێ.. هاوارە.. بگەنە هاوارم.. من ئەوەتا لێرەم.. بەڵام ئێرە کوێیە؟ نایزانم.. ئەوە هات.. بە پڕتاو.. فریا......

(1996 - 2000)

سلێمانی

كۆمەڵە چیرۆك

گوڵی رەش

شێرزاد حەسەن

چاپی سێیەم

بەهاری (2005)

ناوی کتێب: گوڵی رەش
نووسینی: شێرزاد حەسەن
بابەت: کۆمەڵە چیرۆك
پیتچنین: کەمال عەبدولهادی
وێنەی بەرگ: مێلیزا جاکوبی
دیزاینی بەرگ:
چاپی: سێیەم
تیراژ: (1000) دانە
ساڵ: زستانی (2005)
چاپ: چاپەمەنیو ئۆفسێتی تیشك
لەسەر ئەرکی: نووسەرو ئۆفسێتی تیشك
ژمارەی سپاردن:

پێشکەشە بە:

((کەژاڵ و رۆحی دایکم))

"ئەگەر نان هەبێ.. ئەوە دەبێ بۆ هەمووان بێ، ئەگەر نەشبێ.. پێویستە هەر هەمووان برسی ببن‌و.. تێبکۆشن نان وەدەست بێت، ئەگەر ئاسایش‌و خۆشبەختی هەبێ.. ئەوە دەبێ بۆ هەمووان بێت.. ئەگەر نا.. ئەوە بۆ هیچ کەس نابێت."

(سەمەدی بەهرەنگی)

چیرۆکنووسی ئێرانی

گوڵی ڕەش

+ هێرۆ هەبوویت..

÷ بۆ دابەش بوویت..؟!

- هێرۆ ون بوویت.

• تەواو.. نەمایتو.. نیت..

دە دەی ئەو پەنجەرەیە بکەرەوە.. گوڵە مۆرەکانی ناو هەردوو ئینجانەکە ئاو بدە، خەمی منیش، ترسی جودایی بڕەوێنەوە، لەسەر ئەم بانە نیمچە تەپیوەدا وشك بووم، چاوەڕوانیو تاسەی رووە جوانەکەت پەکیان خستووم، دە وەرە نێو بالکۆنەکەو سەرێ خوارکەوە.. وەك خۆری هاوینی ئیمڕۆ ئێوارە دەرکەوەو ئیتر ون بەو مەیەرەوە، تامەزرۆتم هێرۆ خان.. هێرۆ گیان.. لەیادچوونەوەی تۆ قورسە.. قورسە وەك مەرگ، بۆشاییەکە بەقەد بۆشایی نێوان ئەستێرەکان.. خەمێکە بەقەد هەندرێنو هەڵگوردو پیرەمەگروون..

چیم لێدەکەی..؟ چیم پێدەکەی.. بۆ کێ جێم دێڵی..؟ تۆ فڕێم بدەی.. کەسێ نابێ منی چڵکنو خۆشی نەدیدە هەڵبگرێتەوە.. تەنها خۆت منی تاڵو ترشت تام دەکرد، هێندەی باڵای تۆ خۆر ماوییەتی ئاوابێ.. خۆم بۆ نەگیراو هاتمە سەربانەکە، حەزت سەرشێتی کردوومو خەریکە منی برسیو ترسنۆك دیواری شەرم بڕمێنم..

پەنجەرەکە بکەرەوە.. سەرێ خوارکەوەو بڕوانە سەربانە بێنازەکەی ئێمە.. لە هەموو لایەکەوە گیای زەردو سیس‌و وشکەوەبوو.. پووش‌و پەڵاشەو (با) دەیباو دەیهێنێ.. هاتووم‌و چاوەکانم بەسەر ئەو تاق‌و پەنجەرەو داروبەردو.. هەردوو ئینجانەکەی سەر بالکۆنەکەوە رواون.. دە تۆش کەرەم کەو پەنجەرەکە بکەرەوە.. هەفتەیەکە ئەم پەنجەرە گەورەیەت داخستووە، هەفتەیەکە پەردەکانیشی دادراونەتەوە، تۆراویت‌و نایەیتە نێو بالکۆنەکە، وەك جاری جاران کورسییەکە دانانێیت‌و بەرامبەری هەردوو ئینجانەکە دابنیشیت.. ئای کە ئەوسا بەختەوەر بووم، هەموو رۆژێك دوو سێ جار بەو رووخسارە شیرینەت مەست دەبووم.. کە تۆ گوڵە مۆرەکانی نێو هەردوو ئینجانەکەت ئاو دەدا.. وام هەست دەکرد دڵی من یەکێکە لەو گوڵە مۆرانەو تۆ تێر ئاوی دەکەی.. خۆزیا چیرۆکنووس دەبووم.. ئەوسا دەتدی چ چیرۆکێکی جوان‌و غەمگینی ئەم ئەوینەم دەنووسییەوە.. چیرۆکی ئەو گوڵە سیس‌و ژاکاوانە، تۆران‌و دووریت، تاسەو سووتان‌و شەونخوونی هەفتەیەکم، خەم‌و ژان‌و حەژمەتی تەنیایی، برینی جودایی، ماتەمینی، بێزاری‌و مەستییەکی تاڵ.. گریان‌و شتی تر.. حەزیشم دەکرد چیرۆکەکەم هەر بە ناوی ئەو گوڵە مۆرە بووایە.. وەلێ ئەوەتانێ ناوی ئەو گوڵە مۆرەش نازانم.... مادۆنیا، پاتۆنیا، دالیا، مینا، مانۆلیا.. خۆ ئەمن هیچیان لەیەکدی جوێ ناکەمەوە، هەر دووربەدووری دەیانبینم‌و.. بۆنیان دەکەم.. هەر دەڵێی حەژمەت‌و حەسرەتی حەزی تۆن، وەك ماچەکانی نێو دونیای رەشی خەیاڵم شیرینن‌و گەلێ زۆرن.. بەقەد ئافرەتی شەنگ‌و شۆخ بەم دونیایەدا بڵاو بوونەتەوە، کەچی من ناوی زۆر کەمیان دەزانم.. بمبورە هێرۆ.. گوناهی منی تێدا نییە.. من تەنها ئاشنای گوڵە تەمەن کورتەکانی ژاڵەی سەر شۆستەکانم.. وردە گوڵی مورتکەکان‌و هیچی تر.. منیش وەك خەڵکی دیکە حەزم دەکرد

ناوی هەموو گوڵو مەلو گیاو درەختێکی ئەم وڵاتە بزانم.. بەڵام کەی لەتاو ئازارو خەمو دەردی خۆمو خەڵکی دەپڕژێمە سەر ناوی گوڵو مەل، هۆ گەلێ زۆرن.. باخچەکانیش وێران کرانو بوون بە شۆستەو شەقام، کران بە دەزگاو باڵەخانە، ئوتێلی دە نهۆمو بیست نهۆم، تێك درانو وێران کران.. وەك ئەو دڵە کەلاوەی من بوون بە خاكو خۆڵی ژێر پێی ڕێبواران، شارستانییەتەکە هاتو هەموو شتێکی کرد بە خشتو بەردو کۆنکرێت.. دڵێکی بەردین کەی بۆ گۆرانی عیشقو ئەوین تلاوەتەوە..؟ کەی بە چیرۆکی برسیەتیو نەهامەتی داخورپاوە..؟ حەوشەکەشمان ئەوەندە بچکۆلەیە جێی دوو گوڵەباخی لێنابێتەوە، تەنها یەك بنەمێوی تێدایەو ئەویشیان زڕە.. پاییزان گەڵا زەردەکانی وەك فرمێسکی تەنیاییو غوربەتیم دادەبارێن.. ڕەشەباش دەیانباو دەیانهێنێ، هەموو درەختێك.. هەموو گوڵەباخێك لە حەوشەی لاتو هەژاران زڕەو هیچ ناگرێ، دوو کولانەیەو بەس، ژمارەیەکی زۆر لە منداڵی سەرکەو بنکە، هیچ نەزانو نەخۆشو برسیو دەم بەهاوار، تفو جوێن باران، زستانان حەوشەکە دەبێ بە قوڕو لیتە، هاوینانیش خۆڵەپۆکەو هیچی تر، چۆن کەوتووینەتە نێو ئەم گەڕەکە خاوێنەی خواپێداوەکان..؟ نێو ئەم هەموو کۆشکە ڕەنگاوڕەنگانە..؟ برادەرە دەوڵەمەندەکانی گەڕەك زوو زوو پێم دەڵێن:

«کەی ئەم تەویلەیە تێك دەدەن..؟»

مڕ دەبمو قسەکەی ئەوان لە دڵم کار دەکا، دەمکوژێ، چارم نییە، وەڵامی پرسیارەکەی ئەوان گۆڕانێکی گەورەی گەرەکە، بە تەقاویتییەکەی پیرەباوك هیچمان بۆ ناکرێ، کەس تێمان ناگا، ئاخر نیمانە.. هەقتانە تێی نەگەن، لە منداڵییەوە «نییە»تان نەبیستووە.. هێرۆ گیان.. من هەر ئەوەندەی چڵە گیایەك بووم کە گوێم بە «نییە» زرنگایەوە.. قەتیش بیرم ناچێتەوە.. بیرمە

دەمــوت: عانــە..؟ دەیــانوت: نییــە.. پــێلاو..؟ نییــە.. کــراس..؟ نییــە.. بووکەشووشە..؟ نییـە.. پاسکیل..؟ نییـە.. ئـاگردان..؟ نییە.. گـوڵ..؟ نییـە.. گریان..؟ هەیە.. خەمو دەردو ژان..؟ هەن.. نەك هـەر ئەوسا.. گـەر ئێستاش هاوینـان نەچمە مەیـدانی قوڕکاری.. دەبـێ زسـتان خـەون بـە ئاگردانێکـەوە ببینین.. قەڵەمو کاغـەزێکم بـە دەسـتەوەیەو هیچـم بـۆ نانووسـرێ، دووریـت ئیفلیجی کـردووم، هـەتا لـە نەخۆشـی ئـەم حـەزەت ساغ دەبمـەوە عـومرێکی دەوێ، هونەرمەندێکی کارامـەو دەسـتڕەنگینیش نـیم تـا بتـوانم ڕەسمـی گوڵـە مـۆرە مردووەکـانی نێـو هـەردوو ئینجانەکـە بکـەم، ئـاڵۆزمو مێشـکم گەلــێ جەنجاڵە.. بەڵام چاك دەزانم دەوڵەمەندەکانی شار، ئاغاو کوێخا دەرکراوەکان، فۆنتەراتچیو بازرگانە هەرەقەبەکان، ئەوانەی دینارێك دەکەن بە دەو.. دەش بە سەد.. ئەوانە ناهێڵنو نەیانهێشتو لەمەودواش ناهێڵن من ناوی ئەو گوڵـە مـۆرە بـزانم، هـەموویان دزی.. لـە باخچـەو بـە چـواردەوری چـیمەنەکانیان چاندوویانە.. شاردوویانەتەوە، ئەوان گوڵی مۆرو سوورو زەردو سپی.. گوڵی بۆنخۆشو بێ بۆنیش دەشارنەوە، تەنها لـە بـاخی شاردا دەتـوانم گـوڵێکی زۆر ببینمو بێ ئەوەی بـوێرم لـە ناویـان بپرسـم.. ئـاخر ئێمـە بـۆ خەسـتەخانەو چێشتخانەو خانووی چۆڵو ماڵی سـۆزانییەكو ئاودەسـتی مزگـەوتێك.. بگـرە بۆ ماکیاجو دەرپێو پێڵاویش لە یەکدی دەپرسـین.. بـەڵام هـەرگیز لـە نـاوی گوڵێك ناپرسین، ماوەیەکە لەوێش گوڵیان نەهێشت، چما مناڵـە چـەتوونەکان دەهـێڵن خونچـەیەك ببـێ بـە گـوڵ..؟ چـما دەهـێڵن هێلکەیـەك بترووکـێ؟ ماوەیەکە دەروازەی باخی شاریش قفڵێکی گەورەی پێوەیـە.. تـەنها گوڵێـك لـە نزیکــەوە دیبێــتم، گــوڵی ئــاوا جــوان، ئــەو گوڵــە مــۆرو ناســکانەی بــەر پەنجەرەکەتە.. وا شیرینو جوان بەسەر شوورەی بالکۆنەکەدا شـۆڕبوونەتەوە، هەموو ڕۆژێك لە سەربانەکەی خۆمانەوە نوێژم بـۆ تـۆو ئـەو دوو ئینجانەیـە

دەكردو ئینجا دەچوومە خوارێ، حەزم دەكرد هەموو دونیا ئەو گوڵە مۆرو خۆشەویستەی تۆ بڕوێنێ، نازانم ئاخۆ گوڵەكانت ئەوەندە خۆشدەویست یان بۆ دیدەنی من عەودالّ بوویتو چەندەها جار بەسەریانت دەكردەوە..؟ هەر كامیان بێ..؟ من دڵم بە تۆو بەو گوڵە مۆرانە دەكرایەوە، كە شنەبایەك هەڵیدەكردو دەیدا لە رووم.. بۆنێكی خۆشی ئەو گوڵانەی بۆ دەهێنام.. دەیدا لە كەللەمو دەیتاساندمو مەستی ئەو حەزەی دەكردم، وام هەست دەكرد بۆنی قژو سەرو ملی تۆیە.. بۆنی سینەو بەرۆكی ساوات.. ئای كە سەرمەستی ئەو رۆژانەم..!

دە دەی ئەو پەنجەریە بكەرەوە.. ئەمن مردم.. گوڵەكان ئاو دە، سیس بوونو هەڵوەرین.. مەیانكوژە.. ئای كە دڵتەنگمو هیچم بۆ ناكرێ، تۆرانی تۆ پەكی خستووم، ئەم پەنجەریە بكەرەوە، پەردەكەش لادە، لەم گەڕەكە ئاڵو والایەو لە نێو ئەم هەموو خانەدانو پیاوماقوڵانە چەندە غەریبو پەڕپووت دیارین، هەمووتان بە مۆنی سەیری منو پیرەباوكو دایكم دەكەن، لە براو خوشكە وردیلەكانم دەخورنەوە، تەنها تۆ بوویت بە رووی ئێمە پێدەكەنیتو بە نەهامەتیمان دڵتەنگ بوویت، ورەت پێدەبەخشیم، ئاگردانی پڕ خۆڵەمێشی هەناومت بە خەندەیەك گەرم دەكردەوە، كە لێشم نزیك دەبوویتەوە خوێنێكی گەرمتر لە دەمارەكانما كەفی دەكرد، شەوانیش.. شەوانی هاوین كە لە سەربانە تەپیوەكەی خۆمان رادەكشامو تۆم لەوبەرەوە دەدی.. وەك فریشتەیەكی چكۆلانە ناو بالكۆنەكەت جێ نەدەهێشتو لەوێوەڕا خشەی كراسەكەتم دەبیستو ختووكەو لەرزێكی خۆشو بەتام هەموو گیانمی دەتەنیو خەنی دەبووم، وامدەزانی چی ئەستێرەی ئاسمان هەن رژاونەتە سەربانەكەی ئێمەو.. منیش یەكە یەكە هەڵیان دەدەمو تۆش لەوبەر دەیانگریتەوە، هەر بە خەیاڵ دەستی تۆم دەگرتو بە نێو كۆڵانەكانی

ئاسماندا و دەست لە ملانێ گوزەرمان دەکرد، کە تۆ ون دەبوویت من دەکەوتمەوە سەربانە وشکەکەی خۆمان و چاوانم پڕ دەبوون لە گریان، کە ڕۆژ دەبۆوە تا ئێوارە خۆری هاوین دەیبرژاندم و من هەر بێباك بووم.. ئاخر تۆ منت خۆشدەویست، ئەو گەرمەسێرەم لێ دەبوو بە کوێستان.. چۆن نا..؟ ئەو کوڕە خاوێن و ناسکانەی دەرودراوسێ ئیرەییان پێدەبردم، کەوتبوونە فسکەفسك و پلارهاویشتن، بیرتە ڕۆژێکیان ئاگری چ شەڕێکم لەگەڵ «ئاراس» هەڵگیرساند، ئەو هەتیوە مێبازەی بڕۆی خۆی هەڵدەگرت، دەمزانی دەوروخولی تۆ دەداو شەڕی پێدەفرۆشتیت، وامدەزانی ئەوەندە ساویلکە نیت، حەز بە شیعرو گوڵ و ئاسمان دەکەی، حەز لە منی بێ سێبەرو.. بێ پەڕوباڵ دەکەی، نازانم بۆ منی ناشیرین و جل شڕ هەم زەوی و هەم ئاسمانت بووم، کە زانیت بە شەڕ هاتووم.. لێم زویر بوویت و وتت:

« - حەمە.. لە من مەترسە، سەگەو بە مانگ دەوەڕێ..!» بەم قسەیە دڵی منت سارد کردەوە.. منیش وتم:

« - هێرۆ گیان.. ئەم هەتیوە دەڵێ: خانووەکەتان لەنێو ئەم گەڕەکە هەر دەڵێی دوومەڵەو..»).

قسەکەمت پێ بڕی و وتت: « - سەری دای لە بەرد..!»).

هەڵبەتە لای ئەوان ئێمەمانان دوومەڵین.. بەڵام بۆ..؟ گەر هەر هەژاری دوومەڵێك بێ.. ئەوسا دونیا دەبێ بە یەك پارچە دوومەڵ، ئەوساش خواپێداوەکان فریا ناکەون ئەو هەزارەها.. ملیۆنەها دوومەڵە بتەقێنن، گەر بشیتەقێنن خوێن و کێم و زوون بەسەر رووی جیهاندا دێتە خوارێ، ئەوساش هەموو شتە خاوێن و جوانەکانیان لە ژێر لافاوی خوێن و کێمدا نقوم دەبێ، ئای لە عەقڵیان..! چما نازانن خۆیان دوومەڵن، پیس و پڕ کێمن، هەریەکەیان دوومەڵێکە بەقەد کێوێکی ڕەش، هێرۆ گیان.. ئەوسا چیترمان وت.. خۆ من

زۆر شتم بیرچۆتەوە.. ئای خۆپەرستەکان چیتان لێکردم..؟ هێرۆ تۆ هەر بە ڕواڵەت لەگەڵ ئەوان بوویت.. پەری ڕۆحو بێگەردو هەژاردۆست بوویت، لەنێو ئەو هەموو کوڕە خاوێنو ناسکانە منت ویست، ئەو کوڕە شوشەییانەی وشەی ((نییە))یان نەبیستووە، بە هەنگوین گۆش کراون، ئەوانەی لە هەتاوی هاوین خۆیان دەشارنەوە، ئەو گەنجانەی کراسو پانتۆڵو پێلاوە کۆنەکانیان بە من دەبەخشی، زۆرجاریش ڕەتم دەکردنەوە نەبا تۆ لێم زویر بیت.. ئەگەرچی لاتو بێدەرامەتیش بووین.. تۆ تا ئێستاش نازانی منی قەرەج خاوەن چ دڵو دەروونێکم.. ئای.. لەنێو ئەوانەی تویستو دیسکۆو فلیمی رووت شێتی کردوون تۆ منی قوڕاویو ناشارستانیت خۆش ویست، جاران.. ئەی ئێستا کوانێ؟ بۆ پەنجەرەکەت داخستووە؟ بۆ نایکەیتەوە؟ وا هەست دەکەم هەموو پەنجەرەکانی دونیا لە رووما داخراون، خۆزیا دەبوومەوە منداڵەکەی جاران.. ئەوسا دەتدی ئەم پەنجەرەیەم بەردباران دەکرد، دەمشکاند.. هەر بۆ ئەوەی بە خاووخێزانەوە بێنە ناو بالکۆنەکەو تۆ ببینم.. ئای کە تۆ دەبینم چیم بەسەر دێ.. دەشێ لەسەر شکانی پەنجەرەیەك بمدەنە دەست پۆلیس.. بۆتان دەکرێ بە گرتنم بدەن.. دادگایەکی گەورەو عاشقێکی بێدەستەڵات، هەر خۆشە بۆ چەند ڕۆژێك دێیتو سەیری منی تاوانبار دەکەی، منی تاوانباریش نە دادگاو نە دادوەریش بە پولێك ناکڕم.. تەنها سەیری چاوانت دەکەم، ئەو چاوانەی حەز دەکەم بۆ من بگرین.. بەڵام ناگرین.. ئێستا گەورەمو وەك جاران چەتوونیم بۆ ناکرێ، نابمەوە منداڵەکەی جاران تا بە دارلاستیکێك نیشانە لەو پەنجەرەیە بگرمو هەمووتان سەغڵەت بکەم..

دە ئەو پەنجەریە بکەرەوە، گەر بیکەیتەوە هەزاران گرێکوێرەی ئەم دەروونە داخراوەم دەکرێنەوە، هەوری ڕەشی پڕ لە گریانی ئاسمانی چاوانم

دەرەوێتـەوە، وەك جـاران پێدەکـەنم و دەخوێنمـەوە، چـی بـاری گرانـی دونیـا هەیە بەوپەڕی شادییەوە هەڵیدەگرم.. تۆ بڵێی سـەفەرتان کردبێ؟ خـۆ ئێـوە هەرگیز لە ئاهەنگ و بەزم و سەفەرو سەرەخۆشی ناکەون، نەك هەر بە شەو.. بە رۆژیش گڵۆپەکان داگیرساون.. هێرۆ گیـان.. چـی وای لێکـردی خـۆت بەنـد بکەی..؟ تۆش وەك زۆربەی کچانی ئەم وڵاتە نەخۆشیت.. حەز دەکەی ئـازارم بدەی، حەز دەکەی بگریم و قوڕ بپێوم، دەتەوێ گوێت لـە ناڵـەناڵی شـەیداییم بێ، دەتەوێ وەك دێوانە شێتی ئەم هەردو شاخ و کێوانە بم، ئـای کـە دێوانـەی کپ و بێ شـیعرو ناڵەی تـەنیایی زۆرن.. نـا.. هێـرۆ.. مـن بشـگریم.. بێـدەنگ دەگریم، فێرکراوین بێـدەنگ بگـرین و بمـرین، بێـدەنگیش گـۆرانی بڵێین، بـە دزییـەوە حـەز لـە یەکـدی بکـەین، شـەو تـا بـەیانی چـەندەها نامـەی دڵـداری بنووسین و بەیانیش لەگەڵ گزنگی خۆر هەموویان بدڕێنین نەبا تیشکی خـۆر بیانخوێننەوە، ئێمە نەوەیەکین شەمشەمەکوێر ئاسا حەز بە تاریکی دەکـەین، لە نهێنییەکانی خۆمان دەترسـین، مـن دەمـرم و بـێ ئـەوەی کـەس بزانـێ تـۆم خۆش دەوێ، من هەر بە خەیاڵ دەتگرمە ئامێز و.. ماچت دە.... نا ببووره.. تا ئێـرەو بـەس.. مـن کـەی دەوێـرم سـەر هـەڵبڕم.. هـەر لـە منداڵیمـەوە لێتـان دەترسام.. دەترسم:

« - دایکە.. حەوشەکەی ماڵی چەلەبی گوڵی جوانی تێدایە..

- لـە کـوێ دیوتـە.. حـەرامزادە چـی تـۆی گەیانـدە حەوشـەکەی مـاڵی چەلەبی..؟

- بە دزییەوە لەسەر دیوارەکەوە سەیریم کرد..

- رۆڵە عاقڵ بە.. خۆ تۆ پشیلە نیت بەسەر دیواردا هەڵبگەڕێی.. بتگـرن هەردوو قاچت دەبڕنـەوە.. هـا....» هـەر لەوسـاوە دەترسـێم، لـە ئێـوەو.. لـە هەمووتان دەترسام.. گەر گوڵێکتان بدزم و ئێوەش بمگرن و هەردوو قاچەکانم

بپڕنەوە، ئێستاش وا هەست دەکەم تۆ گوڵێکی دانسقەو قەشەنگی، ناوێرم لە کن کەس ئەو حەزو ئارەزووە دەرببڕم.. لە هەمووتان دەترسام.. لەوانەی چوار سەدو پێنج سەد مەتریان خانووە، ئاخر خوا هەڵناگرێ، ئێمەش.. ئەو هەموو ڕەشەخەڵکە لە پانتایی پەنجا مەتردا بژین.. تۆ بڵێی ئێوە دەیەها قات لە ئێمە گەورەترو باڵاتر بن..؟ پێم بڵێ چی ترن.. خۆ ناکرێ بڵێی پاکترین.. ئەوەیان نا.. تۆ نایزانی.. هەر لەوساوە دەترسام قاچەکانم بپڕنەوە، هەر لەوساوە حەزم لە گوڵە سوورو زەردەکانی نێو باخچەکەتان دەکرد، شێتی بۆنو ڕەنگی گوڵو دەرختی باڵابەرزو هێلانەی نێوباوەشیان بووم، ئەوەتا گریان قورگی گرتووم، ئەوساش دەگریام.. ئەمێستاکەش هەر ئەو گوڵانە دەناسم کە شێتو منداڵەکانیش پێیان دەوێرن.. نێرگزو گوڵاڵەسوورەی دەشتودەری خوا، بۆتان بکرایە تۆوی ئەو گوڵانەشتان دەبڕاندەوە.. تا بە تەنها لەنێو حەوشەکانی ئێوەدا بڕوێنو بەس، ئەوساش کە منداڵ بووم دەگریام.. دەگریام چونکە کۆترێك، کوکوختییەك، بولبولێك، هەر مەلێکی هەڵەتەو کێوی نەدەگەیشتە ئاسمانی حەوشەکەمان، درەختێکمان نەبوو باڵندەیەك هێلانەی لەسەر خۆش بکا.. بەیانییان لەگەڵ جوکەو چریکەی خۆشو شیرینی لە خەوی پڕ ترس وەئاگا بێین.. ئەم بنەمێوەش زڕەو هیچ ناگرێ.. خاکی نەبوونی چی لێ دەڕوێ..؟!

ئەم پەنجەرەیە بکەرەوە.. سەرێ خوارکەوە.. وەك فریشتە، فریشتەیەکی بێ دڵ سەیرمان بکە، پێم بڵێ تا کەی ئەو گوڵە مۆرانە ئاو نادەی؟ کێ دڵی دێ گوڵ بکوژێ..؟ ئای لەو دڵە ئاسنینەت.. ئەوساش کە منداڵ بووم بەیانییان زۆر زوو تەنەکەو بەرمیلی زبڵەکانم دەپشکنی، لەگەڵ هەزارەها شتی پیسو بۆگەن گوڵی زەردو سوورم دەدی.. ئای لە بێ زەوقی ئێوە..! هەموو شتێکتان هەر بە جوانیو گەشیو گەرمی دەوێ.. کە پیر بوو.. کە سیس بوو فڕێی

دەدەن، عومری هەموو حەزو جوانییەك لاتان كورتە، كورت بەقەد چەخماخەی بروسك، وەك شەونمی بەیانییانی هاوین زوو دەڕەوێتەوە، ئەوساش كە شۆڕ دەبوومەوە نێو بەرمیلی مەزنی زبڵەكانتان خەم دایدەگرتم.. ئای كە ڕەزیلو قرچۆك بوونو هیچ شتێكی جوانتان بۆ من جێ نەدەهێشت.. بەرلەوەی لە خەوی لەعنەتیتان وەئاگا بێن من هەموو تەنەكەو بەرمیلەكانم پشكنی بوو، گێلو نەفام بووم.. شێتی زبڵو گوڵو گەندو گووتان بووم، زۆرجاریش وەك بێچوە پشیلە لەناو یەكێ لەو بەرمیلە زلانە گیر دەبوومو بە زەحمەت ڕزگارم دەبوو، تەنها من شەیدای ئەو بەرمیلە پیسانە بووم، گەلێ نهێنی ئێوەی تیا بوو كە تێیان نەدەگەیشتم.. هاوین پەلكە شووتیو گندۆرەكانم بۆ مانگا چلێسو لەڕەكەی خۆمان دەبردەوە، كەوچكو چەتاڵەكانیش بۆ دایكم.. گوڵە زەردو سوورەكانیش بۆ خۆم....

دە ئەو پەنجەرەیە بكەوە.. پێم بڵێ ئەو گوڵە مۆرە ناوی چییە، دەگەڕێم تا تۆوەكەی دەدۆزمەوە.. دوو ئینجانەی لێ پڕ دەكەم.. بە یادی ئەو حەزەی تۆ بە بێدەنگی مراندت.. ئەرێ تا كەی گوڵی زۆرتان هەبێ..؟ من بەخیلی بە سامانو دارایی هیچتان نابەم.. بەڵام چی بكەم كە شێتی باخچەو گوڵی زۆرو درەختەكان بم..؟ گوڵی سەدەها ڕەنگو جۆر.. زەردو سپیو سوورو مۆر، جۆرەها بۆن.. كێ دەزانێ.. كێ ئاگای لێیە..؟ لەوانەیە گوڵی سەوزیشتان هەبێ.. دەڵێن.. من بیستوومە: ئێوەمانان گوڵی ڕەشیش پەیدا دەكەن، هەر بۆ شانازی لە هەندەرانەوە دەیكڕن.. گەرچی حەز لە ڕەنگی ڕەشیش ناكەن، لای ئێوە ڕەنگێكی تاڵو ناشیرینو دزێوە، ئێوەی هەمیشە دەم بە پێكەنین، شێتی قاقاو تریقە، سەماو سووڕدان، دزیو پێكهەڵدان، پرسەو نسكۆ نەدیو، چاوچنۆكو سك تێرو ناوگەڵ برسی.. ئێوە كەی حەز لە گوڵی ڕەش دەكەن.. نا قەت حەزی لێ ناكەن، ئەگەر هەتانە.. بەر لەوەی بۆ یەكجاری بتۆرێی..

بەجێم بێڵی.. بە یادی ئەم جودابییەو ملیۆنەها خەمو مەینەتیو حەسرەتو حەژمەتو ماڵئاوایی.. قەڵەمی گوڵەباخێکی ڕەشی قەترانیم بۆ پەیدا بکە.. من شێتی گوڵی ڕەشم، هەروەك چۆن شێتی کراسو کەوای خمداری بێوەژنە کۆست کەوتووەکانم، ئەوسا لەنێو حەوشە چکۆلانەکەو لە سەربانو بگرە ناو ماڵیشەوە دەیچێنم.. نەك قەڵەمی گوڵەباخێکی ڕەش.. چەندەها قەڵەمم بۆ بخوازە، بە فرمێسكو خوێنی خۆم ئاویان دەدەم، بۆم بکرێ لەسەر دڵیشم دەیڕوێنم.. تا وای لێدێ سەرتاپای ماڵەکەمان دەکەوێتە ژێر تەباری زۆری گوڵی ڕەش، وەك گیاکەڵەش لقو پۆپو گەڵاو گوڵ ڕەگو ریشەی بە هەموو لایەکدا بڵاو دەبێتەوە، لە هەموو لایەکەوە هەر گوڵی ڕەشەو دەپشکوێ، ئەوساش هەموو گەڕەك وەئاگا دێ دەکەونە خۆیانو دەترسن، دەبێ بە هەراو قیامەتو ژاوەژاو، هەموو شتێ دەئاڵۆزکێ، دەشڵەژێن کە دەبینن هەموو ماڵەکەمان، سەرتاپای خانووەکەمان کەوتۆتە ژێر تەباری قورسی گوڵی ڕەش، پیاوە دەوڵەمەندەکانی گەڕەك خەفەت دەخۆن.. خەم دڵیان دەکۆڵێ، دەست بەیەکدا دەدەن، بە هەناسەسواری سەر لە بن گوێی یەکدی دەنێن، دەکەونە پیلانو هەموو تێکڕا کۆ دەبنەوە، بە مەزنو مناڵەوە، ژنو پیاوتان هێرش دێننە سەرمان، کرێکاری برسی وەك منو پیرەباوکم بە کرێ دەگرن، لەشکرێ پێکەوە دەنێن، هەمووتان بە خاکەناسو بێڵو پێمەڕەوە دێنە سەرمان تا ئەو گوڵەباخە ڕەشو شوومە لە بنەوە.. لە ڕەگەوە هەڵتەکێنن: تەباری گەورەی گوڵی ڕەش.. کە ڕەنگی نەگبەتیو دەردو نسکۆ بۆ گەڕەکەکەتان دەهێنێ، کەس نامان ناسێتەوە.. دەترسن.. لەوە دەترسن هەموو گەڕەك بکەوێتە ژێر تەباری گوڵی ڕەش.. ئەوسا هەمووتان دەکەونە گیانمان.. بە خاکەناسو پێمەڕەکانتان دەمارو گۆشتمان دەڕننەوە بە بێڵو پاچی دەستتان کەللەسەرمان وەك بەردێکی نەرم دەبێ بە دوو لەتەوە، دەمان هەنجنن،

مەگـەر تـەنها تـۆ بمانناسـیتەوە.. تـەنها تـۆ.. مەگـەر تـەنها تـۆ بگـریو بزریکێنیت، هاوار بکەیتو بپاڕێیتەوە.. لەو پیاوماقوڵانـە، لـە دایكو باوكت، لە دەرودراوسـێ، لـە قۆنتەراتچیو بازرگانـە قەبـەو دڵڕەقـەكان بپاڕێیتـەوە.. مەگەر تۆ بە دەم گریانەوە پێیان بڵێیت:

((- ئەوە ماڵی مام سمایلە.. گوڵەباخێکی رەشو شووم نییە)).

کەس گوێت لێناگرێ.. دەکەویتە شینو رۆڕۆ..

پێیان دەڵێی:

((- بـێڵو خاكـەناس فـڕێ دەن.. ئـاخر لـە ژێـر تـەباری گوڵـە رەشـەكان "حەمە"ی خۆشەویستم نوستووە..)).

کەس گوێت لێناگرێ.. دەستیان دەگریو لێیان دەپاڕێیتەوە:

((- هـەڵی مەكـەنن.. بـە شـێنەیی رەگـی گوڵەباخـەكان هەڵتـەکێنن نـەبا حەمەی من وەك گوڵەكان هەڵبوەرێ..)).

کەس گوێت لێناگرێ.

مەگـەر تـۆ نـەهێڵیت.. ئـەگینا دوای هەڵتەكانـدن بـە دڕكو گـەڵاو گوڵو رەگەوە دەمانسووتێنن، ئەوساش دەبین بـە خۆڵـەمێش، بـۆ یـەك دوو رۆژیـش خۆڵی ئێسكو گۆشـتمان بەسـەر كۆشـكە پـاكو خاوێنـەكانتان دەبـارێ، هێـدی هێـدی دەبـارێ، بەسـەر سـەرو پـرچو بـرژانگو بـرۆو دەسـتو سـەربانو پەنجـەرەو بالكۆنەكانـدا دەبـارێین، نـەرم نـەرم دەبـارێین، ئێـوەش ناچـار بـە گەسكو سۆندەی ئاو رامانـدەماڵن، دەمانشـۆن، لەگـەڵ ئـاوەڕۆی حەوشـەكانتان دەڕژێینە نێو زێرابەكان، ئێوە خوێنو خۆڵەمێشی گۆشـتو مـۆخو ئێسـقانی ئێمەمانان دەخەنە نێو زێرابـەكانتان، یـەك دوو رۆژیـش سەرشـانەكانتان لـەو تـۆزە پیسـە دەتـەكێنن، تـۆزی لـەشمان، لەشـی سـووتاومان، ئـیتر چـیتر ئـەو

دوومەڵە پیسە لەو رووە جوانو خاوێنە نامێنێ.. ئیتر ئێمەی دوومەڵ دەتەقینو بە دەستێ ئاوو سابوون خۆتان لە ئێمە پاك دەكەنەوە، هەمیشە دەبێ وابێ، لای ئێوەمانان یان دوومەڵین یان گوڵەباخی ڕەشی نەگبەتی.. دەبێ بۆ وابێ..؟ دە بیخوازە.. قەڵەمی گوڵەباخێكی ڕەشم بۆ بدۆزەرەوە، ئاخر من شێتی گوڵی ڕەشم.. چاوە ڕەشەكانت فێریان كردم هەموو شتێكی ڕەشم خۆش بوێ.. بگرە چارەنووسی ڕەشیشم..

دە پەنجەرەكە بكەرەوە.. با وەك سەردەمی منداڵی نەیەمە سەر دیوارە نزمەكەتان، بیرتە ئەوساش هەر لەسەر دیوارەكەوە سەیری گوڵی زۆری نێو باخچەكەم دەكرد، حەزم دەكرد لەسەر فەرشی چیمەنە سەوزەكە گەوز بدەمو وەك كاریلە قاچو قولم.. سەرو ملم بە شەونمی باریوی سەر گیای پڕی بشۆمەوە، ئەوساش باوكو دایكت لە منیان دەخوڕییەوە.. دەریاندەكردم، نیوەڕۆیانیش: بۆنی چێشتو گۆشتی برژاوی نێو مووبەقەكانی ئێوەو ماڵەكانی دیكە ئێمەی كاسو وڕ دەكرد، منو خوشكو براكانم.. هەموو بەیەكەوە لیكمان دەكرد، بە مۆنی لە دەوری قاپی پیرخەنیلەو یان لەگەنی نیسكێنە كۆ دەبووینەوە.. زۆرجار بەیەكەوە بۆ گۆشتی برژاوی ئێوە دەگریاین.. تامەزرۆ بووینو دەگریاین، مانگەومانگ بۆنی گۆشتمان دەكرد.. دەماندی، ئێستا ئەوسا نییە، ئەمێستا شەرم دامدەگرێ كە بۆ چێشتو بۆنی گۆشتی ئێوەمانان گریاوم، سەر كز ناكەم، ئامادەم گۆشتی نێو هەناوی خۆم بخۆم.. ئای كە گێلیت.. نازانی برسیەتی چ مامۆستایەكی مەزنو دڵڕەقە.. فێری زۆر شتی كردم.. بمبوورە.. ئەوسا مناڵ بووم، نەمدەزانی گریان بۆ گۆشتو باخچەی پڕ گوڵی خواپێداوەكان شتێكی نەنگە، شەرمێكی گرانە.. جارجارەش بە دزییەوە كوتە گۆشتێكت دەخستە ناو لەپم، لەپی چڵكنم، منیش بە شەرمەوە لێم وەردەگرتی، پاشان وەك توولەسەگێكی زۆر برسی لە

ژێر ددانەکانما دەمجویی.. دەمجوییو دەمجویی.. ئای لەو تامە خۆشو پڕ شەرمو شکانو دێرینو لەیادنەچووەی جاری جاران.. ئێستاکە ئەوسا نییە، تەنها خۆزگەیەکم کرانەوەی پەنجەرەی ژوورەکەتە.. هەڵبڕینی ئەو پەردە تەنكو گوڵدارەیە.. دە ئەو پەردەیە لادە.. ساماڵی ئاسمانێکی شینو بێگەردی لێگرتووم، ئەمن ساماڵی خۆم لە ژوورەکەی تۆدا بەدی دەکەم.. ئەمن چی لە ساماڵی خوا بکەم..؟! تۆ رۆژی دە جار هەوای ژوورەکەت دەگۆڕی.. لە میکرۆبو بەکتریا دەترسایت.. چۆن توانیت بۆ هەفتەیەك دایبخەی..؟ چیم کردووە..؟ چی بووە؟ بۆ وا بە بێدەنگی تۆراوی..؟ یان هەڵیان وەشاندووی..؟ ئای لەو کافربابانە چۆن دەهێڵن جۆگەلەی قوڕاوی تێکەڵ بە رووباری ئەوان بێ؟ دەشێ چەند چینێکی تر بخەنە سەر دیوارە نزمەکەتان نەبا نیگاکانم وەك پۆلە چۆلەکەیەکی شەرکەر بپەڕنەوە سەربانو نێو حەوشەی پڕ گوڵی رەنگاورەنگتان، مەترسن.. ئەوسا نییە.. منداڵە هارو چەتوونەکەی جاران نیم.. ئەمێستا ناتوانم لەناکاو خۆم بکەم بە نێو حەوشەو ژوورە رازاوەکانتان، ئەوسا نییە زەمبیلو سەبەتەی خانمەکانم پێهەڵبگرن تا بتوانم گوڵێك بدزمو دەست لە کراسە گوڵگوڵییەکەی تۆ بدەم، هەنووکە بەم سمێڵو ردێنەوە ناتوانم بێمە سەر دیوارەکانو سەیری گوڵو چیمەنو هێلانەی نێو درەختەکان بکەم.. چیتر وەك سەردەمی منداڵی ناوێرم بە حەسرەتەوە دەست لە کراسە تەنکەکەت بدەم، ئێستاش کە دەچمە پێشانگاو کۆگاکانو دەست لە کراسێکی تەنکی کچانە دەدەم.. هەر هەمان ختووکەو موچڕکی منالی بە نێو دەمارەکانما مێروولە دەکا، ناکرێ وەك جاران کە تاو نا تاوێ لە قوژبنو پەنای نێوان خانووەکانو سەرسووچی کۆڵان دەمگرتیو ماچی کورتو بە پەلەم لەو کوڵمە خڕانەت دەدزی، تۆش وەك ماسی خۆت لەژێر دەستم دەخزاند، خۆزگە خولی سەعاتو.. کاتو زەمانە دەگەڕایەوە دوا.. بۆ گەورە بووین..؟ گەورە بووین تا

بترسین، تا پڕ شەرمو شکان بین، خۆزگە قەت گەورە نەدەبووم.. تا وەك سەردەمی منداڵی قەڵسو بێزارتان کەم، بیرتە چەند بێ هاوڕێو تەنیا بووم، لە حەژمەتانا دەچوومە قەسابخانەکەی دەرەوەی شار، لەشکرێکی گەورەی سەگو پشیلەم دەخستە دوای خۆم، دەمهێنانەوە نێو گەڕەك، سەگو پشیلەکان شێتی گەڕەکێکی وا چەور بوون، بە ئامانو زەمان نەدەڕۆیشتن، هەستم دەکرد ئەوان هاوڕێی دڵسۆزی منن، کلکیان بادەداو سوپاسیان دەکردم، ئێوەش هەموو سەغڵەت دەبوون، جارێکیان ژنو پیاوی خڕو قەڵەو هاتنە لای دایکم، من لە ترسانا چوومە سەربانەکەو لە نێو کۆلیتی مریشکەکان خۆم شاردەوە.. گوێم لێبوو دایکی پڕسۆزو میهرم پێی وتن:

((- تووخوا وازی لێبێنن.. حەمۆکەی من شێتی سەگو پشیلەیە..)).

ئەوانیش وتیان:

((- پیرەژن ئێرە قەسابخانە نییە.. کوڕەکەت شێتی کردین..)).

دایکم وەڵامی هیچیانی نەدایەوە.

هەموویان بە دەم پرتەو بۆڵەوە چوونە دەرێ، ئەو پیاوماقوڵانە.. بە نەزاکەتانە.. گەلێ جنێوی ناشیرینیان دا.. هەرگیز دوا رستەی باوکتم بیر ناچێتەوە:

((- بەلەدییە نایەت ئەم قەرەجانە بخاتە ناو لۆری زبڵەکەو فڕێیان دا..!!)).

وازم نەهێنا.. پتر شەیدای سەگو پشیلەو جاشولە گەڕو زامارەکان بووم، وەك دوو دۆستی گیانی بە گیانی دەستم لە ملی هەموویان دەکرد، ئێوەش شێتگیرتر دەبوون، پەستو زویر.. هەموو بەیەکەوە لەسەر زبڵخانە مەزنەکانتان دەلەوەڕاین.. چارم نەبوو.. لە حەژمەت تەنیایی خۆم سەگی قەسابخانەو بن پردەکانی شارم خۆشدەویست..

چی دیم بۆ دەکرا..؟!

دە دەرکەوە.. پەنجەرەکە بکەرەوە، زەردەپەڕێکی شیرینەو هەتاوی زێڕین هەموو شاری گرتۆتە باوەش.. دەمەو ئێوارەیەو هەموو شتێ سۆزو خەمی لێدەتکێ، لەوە دەچێ خەڵکێکی زۆر ئاسوودە بن.. زۆریش غەمگین، وەرە ناو بالکۆنەکەو بۆ دواجار ناوی ئەو گوڵە مۆرەم پێ بڵێو ئەوسا بۆ یەکجاری پەنجەرەکەت لە رووما داخە، هەفتەیەکە ئاویان نادەی.. ئەوەتا وەك دڵەکەی من تێنوویانە، وەك لێوانم شاپەلکیان وشکە.. کێ گوڵ دەکوژێ.. کێ لە دەستی دێ گوڵ بە مەرگێکی ناوەختو کتوپڕ بسپێرێ..؟ هێرۆ گیان قەت وا نەبوویت.. خۆزیا مێژووی تاڵی سەردەمی مناڵی خۆمم بیر دەچۆوە.. ئەوسا تۆش دەبووی بە یادێکی مردووی ئەو سەردەمەو هیچی تر.. بیرتە ئەو جارەی کە لێم پرسیت:

« - لەوە ناچێ ئەم گوڵانە سیس بن.. هەروا دەمێننەوە..؟

- حەمە کەی تۆ لە دڵما مردیت.. ئەوسا ئەم گوڵانەش وەك خۆت دەمرن..» کەواتە من ئێستا مردووم، ئەوەتا گوڵەکانیش هێدی هێدی.. گەڵا گەڵا.. ریشاڵ ریشاڵ وا دەمرن.. ئای لەو رەمزە تاڵەی تۆ خوڵقاندت..

ئاشت مەبەوە.. مەیەرەوە.. سەیرم مەکە.. مەمدوێنە.. بەڵام تووخواکەی با ئەو گوڵانە نەمرنو نەژاکێن، هەفتەیەکە ناو بالکۆنەکە خامۆشە، وەك گۆڕستانی شارێکی وێرانو چۆڵکراو سامناکە، بە درێژایی شەوو رۆژەکان چاوم بڕیوەتە پەنجەرەکەت، ئەوە خوایە دەرگای بەهەشتی داخراوم لێبکەیتەوە، تا بەرەبەیان کەلەکە دەگۆڕم خەوم نایە.. تۆ لە کام ژوور خۆت حەشار داوە؟ بۆ لە من بوویت بە گەوهەری نێو چیرۆکە ئەفسانییەکان..؟ پشیلەو توولەسەگە تیسکنەکەت لێمەوە دیارن، دێنە بەر دەرگای حەوشەکەو دەڕەونەوە.. ئەوانیش..؟! بیرتە نامەی یەکەمو دووەمم لە بن سکی سەگەکە بەستو تۆش هەر زوو وەڵامت دامەوە.. ئەوسا

هەردووکمان هەرزە بووین، کێ دەیزانی تووڵەکەت پۆستەچی منە، نامەکانم دەکردن بە نووشتەو دەمخستنە نێو تووکی پڕی تووڵە تیسکنەکەت، ئەمێستا ئەوانیش بە مۆنی سەیرم دەکەن، لێم دەترسن، توخنی دەرگای حەوشەکەشمان ناکەون.. ئای لە رەنگ و دەنگ و بۆنی تووڵەکەی تۆو سەگە بەڕەڵڵاکانی من.. ئای لەو جیاوازییە..! ئاشت بەرەوە تا گوڵەکان رەنگ و بۆنیان بۆ بێتەوە.. تا سەگ و پشیلەکانت بێنەوە نێو باوەشم.. تا لە پەنجەرەکەوە وەکو هەتاو بڕژێمە چاوەکانتەوەو وەئاگا بێیت..!

هێرۆ چەند بە هێمنی نازی ئەم هەتیوە هەژارەت هەڵدەگرت، تەنها تۆ لات نەنگی نەبوو منت خۆش بوێ، هەواڵی وردو درشتی ماڵەکەمانت دەپرسی.. کەچی تۆش وەك پاپۆڕێکی گەوهەرباری گران نقومی دەریا بوویت و لە من ون بوویت..!

چیتر ئازارم مەدە.. یا ئەو دوو ئینجانەیە وەك کەللەسەری من بشکێنە.. یان ئەوەتا گوڵە مۆرەکان ئاودە.. لە رەنگ و جوانییان بێبەریم مەکە، ئەگەر نا.. بڕۆو تۆوی گوڵە رەشەکان بخوازەو هەردوو ئینجانەکەی لێ پڕ کە.. ئەوسا گوڵی رەش غەریبانە بەسەر شوورەی نزمی بالکۆنەکەدا شۆڕ دەبنەوە.. من و تۆ کۆڵانێکمان لە بەینە یان دەریاو کێوی هەموو دونیا.. دەنگم ناتگاتێ تا پێت بڵێم:

((- تۆشیان کڕی.. تۆش وەك ئەم گوڵانە بە دەستیانەوە سیس دەبیت.. هەڵدەوەرێی..!)).

ئەمساڵ زستانێ.. لە نێو بەغدای غوربەت و قەڵەبالغی، لەسەر شۆستەو بەر دوکان و ناو چێشتخانەو زانکۆی پڕ بەندەی نامۆو نەناسیاو.. ژووری هەمیشە تەنیام.. بێ تۆو بێ نامەکانت چۆن بژیم..؟ دەنگ و رەنگی تۆم پێ ناگا چی بکەم..؟ تا بەسەر خۆمدا زاڵ دەبم زەمەنی دەوێ، ئەو کچانەی زانکۆ

بە من چی.. هیچیان مێژووی پڕ شەرمو ترسو برسیەتی من ناخوێننەوە، ئەوان کۆمەڵێ دەموچاوی بۆیاغکراون، ژمارەیەکی زۆر لە قۆڵو باسکۆ پووزی رووتن، چەندەها خەندەو تریقەی درۆن.. تەنها تۆ منت خۆش ویست.. چ هەڵەیەکی گەورەت کرد.. دەشێ تا دونیا ماوە لە خۆت نەبووریت.. لە خۆت خۆش نەبیت کە کوڕە قەرەجێکی بێ ناوونیشانت خۆش ویست، چ پەڵەیەکی رەشو ناشیرینت خستە سەر ئەو مێژووە پاکەی ژیانت..؟

هێرۆ.. بۆ کێ.. بۆچی جێم دێڵی..؟ ئای کە پرسیارێکی سادەو گرانە..!

پێم بڵێ.. هەر لەوێوە.. لە دوورەوە.. لەودیو شوورەی نزمی بالکۆنەکەوە سەرێ خوار کەوە، لەو بەرزاییەوە بڕوانە.. یەك وشەیەو بەس.. بیڵێ.. ناوی گوڵە مۆرەکەو بەس.. ئەم سەربانە جێ ناهێڵم، تا نەیەیتو فرمێسکی چاوەکانم نەسڕیتەوە، تا ئارەقەی رۆژێکی گرانو سەختی قوڕکاریو خشتکێشانم نەخۆیتەوە، تا نەگەڕێیتەوەو لەم تەمموزە برژاوەدا بۆم نەبیت بە سێبەر لەم سەربانە ناچمە خوارێ، دەنگم خۆش بووایە گەڕەکەکەم پڕ دەکرد لە گۆرانیو بالۆرەی شینو شەپۆڕ، نەمدەهێشت کەستان بنوێ، تا کۆرپەی دڵەکەمیان دەخستە باوەشی تۆ.. ئەوسا ژیر دەبوومەوە.. گەر «دەروێش عەبدوڵڵا»یەك بوومایە هەزارەها شمشاڵی ئاخو خەفەتی دەروونی گڕتێبەربووی منتان بشکاندایە.. وازم نەدەهێنا، هەرجارەی لە قامیشی چۆمی ئەم وڵاتە سەدان شمشاڵی دیکەم دروست دەکردو شەوو رۆژ هەراسانم دەکردن.. ئێوە دەزانن دەروێش عەبدوڵڵا کێیە؟ ئێوە تەنها فریای نانو گان دەکەون.. دەروێش کێیە..؟

ئای هێرۆ خان.. خانمی ماڵە دەوڵەمەندەکان.. مەزەی مێزی گیرفان پڕەکان.. نەکۆشکەکەی ئێوە نزم دەبێتەوەو نە کەلاوەکەی ئێمەش بالا دەگرێ، بیست ساڵ پترە.. هەر لە منالیمەوە تا ئێستا لەناو حەوشەکەوە سەر

هەڵـدەبرمو بــەرەو بــەرزایی دەڕوانم، ملــم شــل بــوو ئەوەنــدەی رووەو بالكۆنەكە.. پەنجەرەكەتان بـڕوانم، ئـاوی چاوم داهات، پاژنـەكانم سـڕ بـوون، ئەگەر ئەوەندە سەرم بۆ خودای ئاسمانیش هەڵبڕیبایـە تـا ئێسـتا وەك كـۆتری ماڵی دەهاتە ژێر هەیوانەكەمان، وەك ئەستێرە دەڕژایە سەربانەكەمان، بـەڵام تۆ نە كۆتریتو نـە ئەسـتێرە، تـۆ كچێكی خانـەدانی، مـن هەڵخەڵـەتام.. خـوا دایكە كلۆڵەكەم بگریّ.. ئـای كـە بـە منـاڵی چیرۆكی عیشقو ئـەوینی خۆشـی دەگێڕایـەوە، شـەوانە بەرلـەوەی خـەو بمباتـەوە ئەسـپیّو رشـكی لـە سـەرم دەگرتو دەگریاو حەكایەتی بـۆم دەگێڕایـەوە، حەكایـەتی ئـەو كچە شـازادەی حەزی لە كوڕێكی كەچەڵ كردووە، كـوڕی ماسـیگرێكی هـەژارو تـۆڕدڕاو، خـوا دایكـم بگـریّ.. مـن ئێسـتاش بـەخیلی بـەو كـوڕە كەچـەڵەی نـاو چـیرۆكەكە دەبەم.. وامدەزانیو خەونم دەدی من ئـەو كـوڕە كەچـەڵەو تـۆش شـازادەیت.. بەڵام نەخێر.. لەوە دەچیّ لای ئێوە ئەوین گۆرانییەكی زۆر كۆنو بێتام بیّ..

هۆ شازادەكە تۆزیّ دابـەزە.. بـۆم وەرە خـواریّ.. لـەم دوورەوە كـیّ برینـی كێـی دیـوە..؟ كـیّ فرمێسـكی كێـی دیـوە..؟ پەنجەرەكـەت بكـەرەوە، پـەردە لەعنەتییەكە لادە، گوڵە مۆرەكان مردن، منیش رەنگم وەك رەنگیـان پـەڕیوە، بۆنی مەرگم لیّ دیّ، تـۆ گوڵـەكان نـاكوژی.. تـۆ مـن دەكـوژی.. دەنگـت نایـە.. وەڵامــم نادەیتــەوە.. خــۆ نــەمردوویت..؟ رەنگــە پرســەی ئێــوە وەك پرســەی ئێمەمانان نەبێت، وەك چۆن شاییو خۆشیتان لە ئێمە ناچیّ.. چما كەسـتان بۆ كەس ناگری..؟ چۆن..؟ ها..؟ دەشیّ نـەمزانیبیّو بێـدەنگ مردبیـت، كـپو بێدەنگ پرسەیان بۆ گێڕابیت، چما ئێوە وەك ئێمە نازریكێنن، ناناڵێنن، قـوڕ ناپێون، وەك ئافرەتە برسیو كۆستكەوتووەكانمان قژ ناڕننەوە..؟ بیست سـاڵە ئاشناو دراوسێتانین كەچی نـامۆم بـە دونیاتـان.. ناتانناسـم.. ژوورتـان زۆرەو كەس بە نهێنی ئێوە نازانیّ، باڵەخانـەی بـەرزتان كـەس نایگاتـیّ، ئێـوە.. تـۆ..

ئەوان.. هەمووتان شت لە ئێمە دەشارنەوە، ئێمە وەك گیاكەڵە كەوتووینەتە نێو چیمەنە پانو پۆڕەكانی نێو حەوشەكانتان، وەك رووەكێكی بیژۆك لەنێو باخچەكانتان سەرمان دەركرد.. لە كوێ هاتووینو چۆن سەوز بووین..؟!

هێرۆ خان سەدەها جار بە باوكە گوێ گرانەكەم دەڵێمو هاوار دەكەم.. بەو دایكە پیرو كەنەفتەم دەڵێم:

((- با بیفرۆشین.. بچینەوە نێو خانووە قوڕەكان.. لەوێ كەلاوەیەكی هاكەزایی دەكڕین..)).

پێم دەڵێ:

((- بەخوا كەری.. لێرە ژیاومو لێرەش دەمرم.. دەبم بە بەردی سەر دڵیان..!)).

بەجێی ناهێڵێ.. چی لێبكەم.. ناهێڵێ ئەو دوومەڵە بتەقێ.. دەزانم بووین بە زیبكەو قونێری سەر رووتان.. ئای كە بە دەست ئێمەوە نارەحەتن.

پێی دەڵێم:

((- باوكە بە دوومەڵمان دەزانن..)).

پێم دەڵێ پێیان بڵێ:

((- هەتا باوكم ئەم دەشتەی دەكرد بە كاڵەكو تەرۆزی ئێوە لەدایك نەببوون..)).

بەجێی ناهێڵێ.. رەنگە لای باوكم هەمووتان كاڵەكو تەرۆزی بن، كۆشكەكانیشتنان چەند قوچەكێكو چەند تاشەبەردێكی كەڵەكەكراو.. دەشێ وابێ.. زۆرجار بۆ ئەو زەمانە دوورو دێرینە گریانی دێو دەڵێ:

((- ئەوان وایان لە من كرد ببمە پۆلیس..)).

دوای سی ساڵ تەقاویتییەكەی سی دینارە.. بە چی بین.. كەڵكی كێ دەگرین..؟ مەمرەو مەژی وا دەیخۆین.. پێی شەرمو سۆبەت بوو جانتاو

زەمبیلو هەگبەو شتومەکی خانمانی شار هەڵبگرێ، کرمانجێکی وەك ئەو پێی گران بوو ببێ بە حەماڵی ژنو پیاوی نەدیتیو نەناسی..بە کەیفی خۆیان باری بکەنو تێی بخورنو بیرەتێنن.. وەك کەری ژێر بار گوێی رابکێشن..!

وەرە خوارێ.. با بۆ جارێکی ترو دوا جار بتبینم.. بۆ کاسێتی ئەو مۆسیقا دلگیرە ناخەیتە سەر.. ئەو مۆسیقا ناسکەی هەزارەها رەنگو بۆنی خۆشم بۆ دێنی، دەبا لەوێوە بەسەرما بڕژێ, وەك نمەباران بەسەر منو سەربانو حەوشەکەماندا ببارێ.. وەك پرشەی تاڤگەی قەدپاڵەکان گیانم بخاتە سەر تەزووی شیرینو موچڕکەی ئۆخەی.. بە ((بتهۆڤن))و ((مۆزارت))م ئاشنا کردی.. بە شمشاڵی ((قالەمەڕە)).. نا ئەم شتانە کۆنو مردوون.. رەنگە ئێستا شێتی مۆسیقای — رۆك ئاند رۆڵ —و — دیسکۆ — بیت.. ئەی نەفرەت لە هەردووکیان.. دەبا مۆسیقا شیرینەکەی جاری جاران بڕژێتە نێو حەوشە وشكو ماتەکەمان.. نا تۆ ئەو منالە ساویلکەی جاران نیت.. تۆ ئەو کچە هەرزەکارەی ساڵان نیت، گەورەتر بوویت، شۆختر.. کۆشكو ئوتمبێلو ئالتوونو ئاهەنگو بەزمی گەرمترو زۆرتر دەورەیان داوی، چەند کوڕێکی لە من قۆزتر.. گیرفان پڕتر.. بۆ دواجار بەرلەوەی بڕۆیت.. تەنها تکام ئەوەیە.. دوا پرسیار:

((- ئەم گوڵە مۆرە چی پێدەڵێن..؟)).

خەریکە چیرۆکی نێوانمان کۆتایی دێ، هەر نەمزانی.. ناوی ئەم گوڵە مۆرەم نەزانی.. وەك هەزارەها شتی نێو دونیای قەڵەبالغی ئێوە ناوی ئەم گوڵە مۆرەش بوو بە نهێنییەکی گەورە.. تەلیسمێك کە قەت نەکرێتەوە، پەنجەرەکەت نەکردەوەو نایکەیتەوە، پەردەکەشت لا نەداو لای نادەی، گوڵەکانیش سیسو ژاکاون.. با دەیانبا.. وەریونو لاچکە باریکەکانیش شکاون،

دەشێ پشیلەیەك.. پشیلەیەكی هارو برسی هەڵەتەی گەڕەكی هەژارەكان خۆی لەم ئینجانانە بداو بیانشكێنێ، ئەوسا نە گوڵو نە ئینجانەكانیش دەمێنن، نە تۆش چیتر ئاویان دەدەی، منیش لێرەوە هەر بە تەنیا وەكو گوڵەكانت سیس دەبمو سیسیش نابم.. هەڵیانگرە.. ئەم دوو ئینجانەیە لابەرە.. دوێنێ شەو لێم بوون بە دوو كێلی گۆڕێكی تەنیاو خۆیشم ببووم بە مردووی راكشاوی نێو گۆڕەكە، دەنگم ناتگاتێ، نازانی ئەم گولانەم چەند خۆش دەوێن، ئاخر خۆزگەو عەزرەتی سەردەمی منالیم بیر دەخەنەوە، ئەو سەردەمەی بۆ دزینی گوڵێك سەد سەربانم دەبڕی بەسەر سەدان دیواریشدا هەڵدەگەڕام.. شەوانەش دایكم بە سەرە دەرزییەكی كول دڕكی لە دەستو پەنجەكانم دەردەهێناو پێی دەوتم:

- رۆڵە.. خۆ تۆ شێت نەبووی.. بۆ گوڵێك سەد دڕك دەخەیتە دەستو پەنجەكانت.. واز بێنە با رۆژێك بەر نەبیتەوەو ملت بشكێ..!

منیش پێم دەوتەوە:

« + دایكە.. بۆ لە حەوشەكەی خۆمان گوڵ ناچێنیت..؟

- كوڕم ئێمە بەحاڵ جێگەی سەرو قاچمان بۆتەوە.. گوڵی چیو تەڕەماشی چی..؟!

+ ئەی بۆ ماڵی هێرۆ گوڵیان زۆرە..؟

- حەوشەكەیان گەورەترە..

+ بۆ گەورەترە..؟

- كوڕی خۆم.. ئەوان خواپێداون..

+ ئاخر بۆچی..؟

- وای دابەش كردووە..

+ چییە.. ئێمە خەراپین..؟

- نەخێر بابەکەم.. کێ وتوویەتی خەراپین..!

+ ئەی کەواتە بۆ.. خۆ ئەوان باشتر نین..؟!

- نازانم کوڕەکەم.. تۆ بۆ ئەوەندە دەپرسیت..؟

+ دە باشە چیتر ناپرسم.. هەر ئەمجارە.. دایکە.. خوا کێیە؟!

- خوا.. خوا منو تۆو هەموو دونیاشی دروست کردووە..

+ چۆن..؟

- نازانم..

+ لە کوێیە؟

- لە ئاسمانە..

+ لەو ئاسمانە چ دەکا..؟

- دانیشتووەو سەیری هەموو دونیا دەکا.. ئاگای لە چاکەو خەراپەی هەموومانە..

+ لەسەر چی دانیشتووە..؟

- نازانم رۆڵە.. با ببڕێتەوەو هیلاکت کردم.. ئەوەندە لە شت مەپرسەو تێکەڵ کاری خواش مەبە.. با کوێرت نەکا..» وازم نەدەهێناو تێهەڵدەچوومەوە:

« + بۆ حەوشەی وا گەورەی داوە بەوان..؟

- خۆ هەر ئەوان نین.. خەڵکێکی زۆرن..

+ ئاخر منیش حەزم دەکرد..

- بیبڕەوە..

+ نا.. بۆ وای دابەش کردووە..؟

- کەرە حیکمەتی خۆیەتی..

+ حیکمەت چییە؟

- گۆڕی باوکتە..

+ نا.. بۆ وای دابەش کردووە..؟ هەر دەبێ بزانم..)).

کە دووبارە ئەم پرسیارەم ئاراستە دەکرد تاکە کڵاشێکی کۆنو دڕاوی باوکمی تێدەگرتمو منیش سووك دەردەپەڕیم، ئەوسا کە تۆم لە بەردەرگاکە دەدی هەموو شتێکم بیر دەچۆوە.. خواو ئاسمانو حەوشەو گوڵو کڵاشی باوکم.. هەموویانم بیر دەچۆوە.. تەنها خۆزگەیەکم ئەوە بوو لێت نزیك ببمەوە، بە ترسەوە دەست لە کراسە جوانو گوڵگوڵییەکەت بدەم، بە دزییەوە ماچێك لە کوڵمت بدزم، لەو ساتانەدا حەوشەکەتان هەزار ئەوەندەی حەوشەکەی ئێمە پانو بەرین بووایە باکم نەبوو.. کەچی ئەوەشیان لێ قەدەغە کردم، ئەو رۆژەت نایەتەوە یاد کە دایکم بینی ماچت دەکەم.. ئەو رۆژەی لەباتی ماچ بە عەزرەتەوە گازێکم لە کوڵمت گرتو تۆش گریایت.. دایکم بە توڕەییەوە بانگی کردم، پەلی گرتمو منی بردە ژوورەوە.. بە توندی گوێی راستەمی راکێشاو شەپازللەیەکی لێدامو وتی:

((- سەگباب.. شەرم ناکەی کچی خەڵکی ماچ دەکەی..؟ جارێکی دیکە بتبینم هەردوو چاوت دەردێنم..

+ بۆ ماچی نەکەم.. خۆ ئەمن خۆشم دەوێ.. دایکە..!

- رۆڵە عەیبە.. ئێمە دراوسێین.. پێبزانن حەیامان دەبەن.. ئەتۆ گەورە بووی.. وا مەکە لەم گەڕەکە دەرمان بکەن..)).

هێرۆ گیان.. نەمزانی عەیبە چییەو چی دەگەیەنێ.. بەڵام چیتر ماچم نەکردی، ترسام لە ماچ.. ترسام لە تۆ.. بەرەبەرە پتر دەیانترساندم، تا گەورەتر دەبووین زیاترو قووڵتر دەیانترساندین.. هەر بەو ترسەوە.. هەر بەو شەرمەوە گەورە بووم.. ئەمێستاکەش هەم لێت دەترسێمو هەم شەرمیشت لێدەکەم.. خوا بیانگرێ.. دیوارێکی وا ئەستووری ترسو شەرمیان لە نێوانمان

هەڵچنی.. کە خەتی سمێڵم دانا.. دایکە وتی:

((- ئەوەندە بەرامبەری ئەو کچە مەوەستە.. ئاگام لێیە کە دەیبینیت ئەبڵەق دەبیت.. ئەوەندەش مەچۆرە سەربانو بەردەرگا.. شەرمو شکۆت لا نەماوە..)).

پتر شەرم دایگرتم، پتر ترسام، چیتر نەموێرا بە ئاشکراو بە کامی دڵ سەیرت بکەم، لەوساوە دزە نیگاو دزە نامەم بۆ دەناردی، ئێستاکەش گەر بەیەکەوە بکەوینە بیابانێک.. لەوانەیە نەوێرم بتگرمە ئامێزمو بەعەزرەتەوە ماچت کەم.. نەوێرم دەستە نەرمو نۆڵەکانت بخەمە نێو دەستە زبرەکانم، منیان تۆقاند، لەمێژە گوێم لە دەنگە خۆشەکەت نەبووە.. بەڵام لەرەو نەغمە ناسکەکەیم بیر نەچۆتەوە.. کێ هاژەی رووبار، خوڕەی تاڤگە، خرمەی باران، قاسپەی کەوی بیر دەچێتەوە..؟!!

کە گەورەتر بووم پێیان وتم:

((- کۆشکو کەلاوەیان نەوتووە..!)).

زیاتر ترسام.. بە نێو دڵو کەلاوەو کۆڵانی هەژارەکاندا گەڕام.. سەدەها لاپەڕەی زەردو رزیوم هەڵدایەوە.. نهێنی مەرگی گوڵە مۆرەکانم دۆزییەوە.. بۆیە لەگەڵ ئەو هەموو ترسو خەمو گریانو شەرمو کۆتاییو دەست لێکبەردانەش ناتوانیت بمڕوخێنیت.. دەشزانم بۆ گوڵ لە حەوشەی ئێمەدا ناڕوێ.. دەشزانم بۆچی ناوی ئەو گوڵە مۆرە نازانم.. بۆ ناتوانم وەك عاشقێکی دڵتەڕ گوڵێکی مۆر لە یاخەی چاکەتەکەم بدەم..؟! دەزانم بۆ.. بۆ.. سەدەها بۆ.. هەزاران بۆ..؟!!

دە دەرکەوە.. پەنجەرەکە بکەرەوە.. پەردەکە لادە.. گوڵەکان ئاودە، ئەو نهێنییە بدرکێنە.. ئاخ.. ئەوەتا دیسانەوە پیرەدایکمەو هاوار دەکا.. وا هەست دەکەم مناڵەکەی جارانمو ئەویش تێم دەخوڕێ.. گوێم لێیەتیو بانگم دەکا:

((- کوڕم عەیبە.. هێشتا شەو دانەهاتووەو خۆریش ئاوا نەبووە.. لەو سەربانە خەریکی چیت..؟ خۆ لەقلەق نیت.. دە وەرە خوارێ..)).

ئەوەشیان هەر عەیبە، ئەوەشیان هەر شەرمە.. هێرۆ هەموو شتێکیان کرد بە ترس‌و شەرم‌و گوناه.. ئیتر تەواو.. شەرمە بۆ تاوێ سەیری گوڵە مۆرە مردووەکان بکەم.. سەیری پەنجەرە داخراوەکەت.. هەنووکە دەچمەوە خوارێ: ژوورە تەنیاو تاریکەکەم.. ژوورە رووت‌و چۆڵەکەم.. ناوی ئەو گوڵە مۆرەم هەر نەزانی.. لە چ سەردەم‌و زەمانێک.. لە چ شوێنێک ناوی گوڵێک بۆتە نهێنی..؟!

پەنجەرەکەت نەکردەوە.. نایکەیتەوە.. گوڵە مۆرەکانیش ئاو نادەی.. ها..؟ ئیتر تەواو..؟ ماڵئاوا.. ماڵئاوا..؟ ماڵئاوا ئەی گوڵە دڵگیرو تینووەکە.. ماڵئاوا ئەی گوڵە مۆرە مردووەکە.. ماڵئاوا.. ما.. ڵئا.. وا.. ا.. ا..!!!

سلێمانی

خەرمانان (*1983*)

گوناهی سپی

گوناهی سپی

دەبووایە ئەو چیرۆکە بنووسم، ئەو چیرۆکەی هەشت ساڵە دڵی هەڵکۆڵیوم، چیرۆکی ئەو چیرۆکەی ئەم چیرۆکەی پێنووسیم، ئەمەیان مەتەڵ نییە، زۆر ئاساییەو لواوەو دەلوێ چیرۆکێك چیرۆکێکی دیکەت پێبنووسێت، من مەبەستم نییە لە هونەری چیرۆكو فەلسەفەی نووسەرێك بدوێم.. بەڵام تێم بگە.. چاو بکەرەوە.. لەوانەیە ئەم چیرۆکەش کە خۆی لە منداڵدانی چیرۆکێکی کۆنی خۆمدا خولقاوە: چیرۆکێکی دیکەم پێبنووسێت، ئەوساش دەبێ چیرۆکی چیرۆکێك بنووسم کە لە منداڵدانی چیرۆکێکی دیکەمدا خولقاوە، مەسەلەکە ئاسانە.. هەموو کچێکی ساوا کە تازە لە دایك دەبێ.. نۆ مانگ لە منداڵدانی دایکیدا ژیاوە، وەلێ ئەم کچە ساوایەش منداڵدانی هەیە، دوای شووکردن ئەویش کچی دەبێ.. کچەکەش کچی دەبێ... هتد. چاکە.. دەبوو بینووسم.. هەموو ژنێکی ئاوس دوای نۆ مانگ مناڵی دەبێ.. هەیانە بە هەشت مانگ فڕێی دەدا، هەیانە بە حەوت.. هەندێکیان نەزۆکن.. هەیانە مناڵەکەی بە ئیفلیجی دەبێ.. هەیانە ساغو تووندوتۆڵ، ئافرەت هەیە سەعاتێك بە ژانەوە دەبێ، هەندێکیان سێ چوار سەعات، هەیانە رۆژێك، هەندێکیان سێ رۆژ وردە ژانو بەرەژانی گەورە بەری نادات.. بەڵام کام ئافرەت.. کام ئافرەت هەر لە حەواوە تا دایکی تۆ بە بێ ژان منداڵی بووە؟ وا بزانم.. وا بزانمی چی؟ دڵنیام نییە.. ئەی من؟ منی قوڕبەسەر هەشت ساڵە..

بەڵێ هەشت ساڵ دەبێ ئەم کۆرپە چیرۆکەم لـە نێـو منداڵدانی، نـەخێر دڵـی، نـەخێر مێشـکی.. نـا.. لـە گلێنـەی چـاوما هـەڵم گرتـووە، بـەڵام ئەمشـەو تەقییەوە، ئەمشەو نا.. سەر لـە ئێـوارەی ئیمـڕۆ ریشـۆڵەیەکی مـردوو لەسـەر شۆستەی بەر مەیخانەکەی – فەرمانبـەران – هـەموو شـتێکی بـیر خسـتمەوە، تووشــی بــەرەژانێکی گــەورە بــووم، زانــیم ئەمشــەو.. لەوانەیــە بەرەژانەکــە بمگرێو چیرۆکێکی چاوڕەش لە دایك بێ، ئافرەت کـە کـوڕێکی دەبـێ چـەندە شاگەشکە دەبێ.. من بەقەد هەموو ژنانی ئەم سەر زەمینە بـە لـە دایکبـوونی چیرۆکێکی دەم بە گریان شاگەشکە دەبم، خۆ منداڵو چیرۆك، هەردووکیان، بە دەم گریانەوە لە دایك دەبن، چ ئافرەتێـك دەتوانـێ بـەرەژانی زانێـك رابگـرێ؟ کام نووسەر.. کام هونەرمەند ئەو پیاوەیە رێ لە بەرەژانی شـاکارێکی بگـرێ؟ زۆرن ئەو ئافرەتانەی بەسەر مناڵەوە دەمرن، جـاری وا هەیـە دایکـە دەمـرێو کۆرپە دەژی، یان کۆرپـە دەمـرێو دایکـە دەژی، کۆرپەکـە هەسـت بـە مـەرگی دایکـی ناکـا، بـەڵام دایـك بـە دامێنـی خوێناوییـەوە هەڵدەسـتێتەوەو کۆرپـە مردووەکەی لە باوەش دەگـرێ.. رایـدەژەنێ.. خۆزگـە وا بووایـە.. خۆزگـە کـە چیرۆکنووسێك چیرۆکێکی مردووی دەنووسی: خۆی بمردبایە، ئەوسا چیرۆکی دانسقەو جوان دەمایەوە.. جوانو بەس.. باشە ئەی ئەگەر هاتو چیرۆکەکەم بە مردوویی.. هەر بـە کوێریو سـەقەتی لـە دایـك بـوو.. ئەوسـا چـی بکـەم؟ مەگەر بمرم.. خۆش بە حـاڵم ئەگـەر بمـرم، بـەڵام ئـەی ئەگـەر نـەمردمو بـە چاوی خۆم دیم.. دیم کۆرپە چیرۆکم هـەردوو چاوەکانی نەپشکوتوون، هـەر دە پەنجەی بەیەکەوە نووساون، نـە نێـرەو نـە مـێ، ئـەی ئەگـەر وەك هـەموو کۆرپەیەك بە زریکەو گریانـەوە لـە دایـك نـەبوو، ئەوسـا چـی بکـەم؟ مەگـەر تفو نەفرەت لە خۆم بکەم، مەگەر تا ماوم بیخەمە سەر دەستو بە ئیفلیجی بیگێڕم، بیبەمە لای پزیشكو حەکیمان، بیخەمە بەردەستی پیرەژنان تـا داوو

دەرمانی سیحراوی بۆ بگرنەوە، بیبەنە سەر پیرو چاكو ئەسحابان، ریشۆڵە مل قرتاوەكەی سەر شۆستە – كەوتووی بەر پێی رێبواران ئەم چیرۆكە كۆنەی بیر خستمەوە، ئەو چیرۆكەی هەشت ساڵە لە خۆمم شاردۆتەوە، لە یادی خۆم بردۆتەوە.. ئەمێستا بۆ بەدبەختی.. ئیمڕۆ ئێوارە.. ئەم ریشۆڵە نەفرەتییە بە بیری هێنامەوە، نەمدەویست بیرم بێتەوە.. بە پێچەوانەوە ئەو شتانەی كە حەز ناكەی بێنەوە یادت.. زوو زوو سەرت لێدەدەن، ئەو شتانەی لێیان دەترسیت.. زوو زوو دێنەوە بەرچاوت، ناخۆشترین كارەسات لای من ئەوەیە دڵی مرۆڤێكم لێ بڕەنجێ، یان كەسێكم لێ بتۆرێ.. بەڵام ئەوەتانێ مەرگی ئەم ریشۆڵەیە دڵشكانی دەروێش بایز – ی بیرهێنامەوە.. دەروێش بایز.. پاڵەوانی چیرۆكی (ریشۆڵە)م.. ئای كە ناخۆشە.. تۆ بڵێی ئەم ریشۆڵەیە دوێنێ شەو لە سەرمانا مردبێ‌و ئیمڕۆ وا بێناز كەوتۆتە ناو قوڕو لیتاوی سەر شۆستە، شەوانە سەرخۆشەكان بێ ئەوەی هەستی پێ بكەن پێی لێدەنێن، تا دوێنێ فڕندەیەك بووەو لە ئاسماندا باڵی لێكداوە، ئەمێستا سەری قرتاوەو سستو بێ گیان كەوتووە، بە دیارییەوە راوەستام.. هەروەك سەربازێك بە دیار مەرگی پێشەواكەیەوە دابمێنێ، نووشتامەوەو بە رێزو شەرمو ترسەوە لەناو قوڕاوەكە هەڵمگرتەوە.. بە دەستەسڕێك پاكم كردەوە.. هەروەك بڵێی دەستم بەر لەشی مردووی باوكم كەوتبێ.. یا جەستەی رووتی دایكم، موچڕكەیەك بە هەموو دەمارەكانما مێرووڵەی كرد، بۆ دواجار لەم ئێوارەیەدا هەموو یادگارێكی ئەو چیرۆكە تاڵەی لە مێشكو دڵما تەقاندەوە، هەشت ساڵە بۆتە ژانێك، بۆتە گرێیەكو لەسەر دڵمایەو ناكرێتەوە.. كەواتە ئەمشەو چیرۆكێكم دەبێ.. هەر خۆشم دەبمە مامانی خۆم، من وەك مریەم كە عیسای بوو.. هەر خۆی تەنیاو.. هەر بە تەنیاش مامانی خۆی بوو، مریەم ئاسا بەرەژانی چیرۆكێك دەمگرێ.. دەبێ بچمە پەنایەك، ژێر

درەختێك، ژێر زەمینێك.. هەر خۆم دایكو هەم مامانیش بم، جا یان ئەوەتا دەمرم.. یان چیرۆكێكی چاو رەشم دەبێو گەورە دەبێ.. گەورە دەبێو هەمووتان دەخاتە گریانو پێكەنین، ناتوانن دەرگای لێ نەكەنەوە، هەتا ئەوانەش كە لەگەڵما بەشەڕ هاتوون ناتوانن تف لەو كۆرپە كاكۆڵ زێڕینەم بكەن.. تۆ بڵێی ریشۆڵەكە هەر لە برسانا.. یان لە سەرمانا مردبێ؟ نابێ وابێ.. ئەی بۆ سەری قرتاوە؟ لەوانەیە منداڵێكی دڵڕەقو بێبەزەیی بە دارلاستیكەكەی نیشانەی لێگرتبێ، لەوانەیە بەردەكە بەر دڵی كەوتبێ.. ئەویش بە گوێزانێكی كول سەری قرتاند بێ.. بەخوا كەرم.. رۆژی هەزاران كەس لەسەر ئەم زەوییە لەعنەتییە دەمرێو دەكوژرێ.. كەچی من بەدیار مەرگی سادەی ریشۆڵەیەكەوە خەریكە داستانێك بنووسم، كەریشم نیم.. ئەوەی بۆ شتە وردو بچوكەكان دڵی نەلەرزێ.. هەڵبەتە بۆ كارەساتە هەرە گەورەو جەرگبڕەكانیش دڵی نالەرزێ.. دەرویش بایز.. بمبورە.. دیسانەوە هاتیتەوە یادم، گوناهی من نییەو حەزیشم نەدەكرد، دەشزانم هێشتا نەمردوویت، هەر زیندوویتو وازیشت لە راوە ریشۆڵە نەهێناوە.. وازیشی لێناهێنیت، ئەمەیان نهێنییەكی گەورەیەو هەر خۆم دەیزانم، بمبورە.. ئەمجارەیان.. رەنگە دواجار بێت بتكەم بە پاڵەوانی چیرۆكێكی تر، لەوانەشە دواجار نەبێتو دەیان چیرۆكی دیكەم پێ بنووسێت.. وەلێ گوناهی خۆتە.. ئەم چیرۆكەش هەر گوناهی خۆتە، ئەگەر ئەو ئێوارەیە ناو دەرگاكەت لە من نەگرتایەو لەگەڵما بەشەڕ نەهاتبایت.. ئەم چیرۆكەش لە دایك نەدەبوو.. ئێستا دوورم.. سەدەها كیلۆمەتر لێتەوە دروورم.. ئەگەر بەم چیرۆكەت زانی بێدەنگ بە.. وەك هەشت ساڵ لەمەوبەر نەبیت بە گڕكانو بتەقیتەوە، لەوانەیە منو تۆ یەكدی نەبینینەوە، ئەگەر لەسەر ئەم چیرۆكەم تاوانبارم بكەیت، ئەگەر بێتو كۆلكە خوێندەوارێك بۆی خوێندیتەوە.. نە پێبكەنەو

نه بگری.. نه ستایشم بکەو نه جنێویشم پێبده، نه من دەنگو نه تۆ دەنگ، گەر ئەمجارەیان وەك جارەکەی تر بمدۆزیتەوەو ناو دەرگام پێ بگریت.. لەوانەیە رۆمانێکت لەسەر بنووسم.. تووڕەم مەکە، تۆ پاڵەوانی چیرۆکێکی مەزنیتو منیش قەڵەم بەدەستێکی گۆجو ئیفلیجو سەقەتم.. چی تێدایە؟ دەمەوێ خۆم بە تۆ تاقی بکەمەوە، ئاخر تاکە کەسێك کە لە نزیکەوە بیناسم تۆیت.. لە منداڵیو هەرزەییما هەر تۆ دراوسێو مامو خاڵ بوویت.. بگرە باوکیش بوویت، ئەوەندەی هۆگری تۆ بووم.. هۆگری کەس نەبووم، باوەڕت بێ خۆشم دەویستیت.. ئەمێستاش خۆشەویستی، دەزانم لای تۆ من ریشۆڵەیەکی باڵ شکاو بووم، قەت لەو باوەڕەدا نەبوویت منێکی چڵمنو شەرمنو لەرزەلێو شەڕ بە جیهانی بەرفراوانی تۆ بفرۆشم، ئەوەتانێ گەورە بوومو دەستم قەڵەم دەگرێو شەڕت پێدەفرۆشم.. سەغڵەتت دەکەم، دەڵێن: کە مرۆڤ مرد ناوی مەهێنە.. هەرچەند جارێ ناوی بێنیت: لەنێو گۆڕەکەیدا رادەچەنێت.. خۆ تۆ نەمردوویت تا ناوت نەهێنم، گەر بشمریت هەر ناوت دێنم.. وازت لێناهێنم.. ئیمڕۆ ئەم ریشۆڵە مردووە تۆی بیر خستمەوە.. منداڵیو هەرزەیی خۆم، گەڕەکە بۆرەکەی خۆمان، چڵکاوەکەی بەرماڵان.. تۆو راوە ریشۆڵەو هەمین — ی ژنت، هەمین — ی حەزو گریانو ئارەزوو.. ئەو ئێوارەیەم بیرکەوتەوە، هەشت ساڵ لەمەوبەر، ئەو ئێوارە خۆشو لەیادنەچووەی زاوایەتیم.. تازە لە «مانگی هەنگوینی» هاتبووینەوە.. خۆمو بووکی تازە، حەزی تازە، ئەو ئێوارەیە شتێكو هەموو کەسێك لە بەرچاومدا سەمای دەکرد.. زۆر شتی ناخۆشو ناڕێکم بیر چووبۆوە: مەرگو سووتانو رووخانو هەرەسو کارەساتەکان.. برسیەتیو نەبوونی، سەرماو گەرما، تۆش بیت هەر وەك من بیرت دەچێتەوە.. کافر نکوڵی لێ مەکە.. بیرمە شەوانی هەینی حەزو هەوەسو شەهوەت وەك ئەسپێکی ماندوو چاوەکانی خوێناوی

دەکردیت، حەزی هەمین‌و باوەشی گەرمی سەرگێژی دەکردیت، دەبووایە کانی خۆشی‌و حەزی ئەو ئێوارەیەم شێلوو نەکەیت، هەمووی سەعاتێك بوو لە — هاوینەهەوارەکان — هاتبوومەوە، سەرمەست‌و دڵمەست، دایك‌و باوك‌و خوشك‌و براو پورو خاڵ‌و مام.. پورزاو خاڵۆزاو ئامۆزاو زارۆڵەکانیان رژابوونە ناو حەوشە چکۆلانەکەمان، کچ‌و کوڕە گەنجەکانیان نەیاندەهێشت ریکۆردەرەکە بسرەوێ.. تاوێ مەزهەر، تاوێ ماملێ، خەمزەیی، حەسەن زیرەك، لەپڕ کوردی دەبوو بە عەرەبی، عەرەبی لا دەبراو کاسێتێکی رۆژئاواییان دەخستە سەر، هەر یەکەو لە ئاستی خۆیەوە شان‌و مل‌و سمتی با دەدا، چاوبرکێ‌و هەناسەو ئاخی سارد، کۆتایی هاوین‌و شنەبایەکی خۆش.. لەو حەوشە چکۆلانەدا بەحاڵ جێی سەرو قاچ دەبۆوە، منی زاواش، دڵ پڕ ئاهەنگ.. بسکەی سمێڵم دەهات، جار جارەش تیلی چاوێکم دەبڕییە بووك، ئەو بووکەی دوای سێ ساڵی پڕ حەزو سووتان‌و گریان‌و تۆران.. ئەمێستا سەرمەستی ئەم زەماوەندەیەو هێشتا ئارەقەی شەوانی حەزو خەون‌و تاسەو تلانەوە بەری نەداوە، بە چاو پێم دەڵێ: «فەرهاد.. باوەڕ ناکەم.. باوەڕ ناکەم!» بە دڵ پێم دەڵێ: «فەرهاد گیان.. ئەوە تۆیت.. رۆحەکەم..!» ئەو سووتاوی منەو منیش کوژراوی ئەوم، هێشتا بای فێنکی هاوینەهەوارەکان لە سینەماندا ماوەتەوە، پروشەی تافگەی قەدپاڵەکان بە قژمانەوەیە.. هێشتا.. هێشتا تامی ماچی سەر سەفین‌و ژێر ئەسپیندارەکانی شەقڵاوە بە لێومانەوەیە، کەچی «دەروێش بایز».. پاڵەوانی چیرۆکەکەم هات‌و هەموو شتێکی تێك ترشاند.. ساماڵی چاوانمی پڕ کرد لە تەمی خەم‌و هەوری گریان، بەزم‌و ئاهەنگی ئەو ئێوارەیەی وەستاند، هەمیشە «دەروێش» پەپوولە بووە، بولبولی خۆش خوانی ناو قەفەزی دڵم بووە، کەچی ئەو ئێوارەیە بوو بە قەلەڕەشێکی شووم‌و بۆی قڕاندم، بەزۆری شاییان دابەست، پیاوەکانیش.. ئەو

پیاوانـەی وەك ئەسـپی عارەبانـە، لـە بەیانییـەوە تـا ئێـوارە، لـە بـازاڕو سرەوتنیان بۆ نییە.. ئا ئەو پیاوە دلڕەقانە ئەمێستا ناسك بوونەتـەوەو چـاو دەبڕنە ژنەكانیانو.. یادی یەكـەم شـەوو یەكـەم مـانگو یەكـەم مـاچو یەكـەم منالّ دەكەنەوە، جار جارەش پلاریان لە من دەگرت، منیش خۆم گێل دەكـرد، هێشـتا شـەرمی زاوایـەكی تـازەم لێـدەتكا.. بـووك لـە مـن شـەرمنتر.. سـەری دادەگـرت.. لـە ئێوارەیـەكی وا دەگمـەنو خۆشـدا چـاوەڕوانی قیامـەتێكی وا نەبووم.. ئای لە خۆم نەگبەتو ماڵوێران..!

سـەد تفـم لـەو رۆژە كـرد كـە ئـەو چیرۆكەم تێـدا نووسـی، نـەفرەتم لـەو قەڵەمو كاغەزەش كرد ئەو چیرۆكەیان داگیرساند، بەڵام چ ئافرەتێك دەتوانـێ پێشـبینی ئـەوە بكـا كورەكـەی چـی لێدەردەچـێ؟ پاڵـەوان یـان چـەتە؟ مـن نەمزانی چیرۆكی ((ریشۆڵە)) سەرم دەخوا، ئێوارەیەكی وا شیرینم لێ تاڵ دەكا، ئەگەر بمزانیایە: نەمدەنووسی.. نـەء.. هەر دەمنووسی، نەمدەتوانی لەوە پـتر ئەو چیرۆكە لە منداڵدانی خۆمدا هەڵبگرم، دەبووایـە ببـێ.. بـەرەژانی گـەورە گرتبوومی.. گەر نەمبووایە: دەیكوشتم.

هـەموویان هەڵدەپـەڕین، مـنو بـووك نـەبێ، دانیشـتبووین، لـەپڕ لـە بـەردەرگای حەوشـەكەمان قـوت بوویتـەوە، قـەت ئەوەنـدە تـووڕەو ناشـیرین نـەبوویت، وامزانـی بـۆ پیرۆزبـایی هاتوویـت، هاتیتـە پـێشو نـاو دەرگاكـەت لێگـرتین، بـە هـەردوو دەسـت لاشـیپەكانی دەرگاكـەت گـرت.. وەك پۆلیسـێك بەری هەڵاتنی دزێك بگری، هاتیتـە پێشـتر.. هـەمین — ی ژنـت وەدەركـەوتو ئەم بە تەواوی نـاو دەرگاكـەی پـڕ كـردەوە، دڵـم داخورپـاو بـۆنی كارەساتێكم كرد، خۆم تێك نەداو هاوارم كرد:

((- باوكە.. دەروێش بایزە.. بلێ بفەرموێ)).

لێـت ورد بوومـەوە، وەك هـەموو جارێـك.. سـەرو سـیمات لـە شـێتێكی

تازەهەڵاتووی ناو شێتخانەیەك دەچوو، تا ئەو حەڵەش نیوەی گەڕەك دەیانووت: ((شێتە..)) نیوەکەی تر دەیووت: ((وەلییە..!)) تەنها من دەمزانی تۆ چیتو کێیت.. تەنها من دەمزانی تۆ "زۆربا"یەکی کوردیتو کەس نییە بتکا بە پاڵەوانی چیرۆکێك، بگرە باوکیشم جارێ بە شێتو جارێ بە "وەلی خوا"ی دەزانیت.. شەوەهای شەو، منو تۆ، دوای خەوتنی هەموو خەڵکی گەڕەك باسی بەهەشتو دۆزەخو خواو شەیتانو کوفرو برسیەتیو چەلەبیو ریشۆڵەو حەزو هەمینو دزیو...... بڵێم چی؟ بۆچی منو تۆ باسی چیمان نەدەکرد؟ دوای حەڤدە ساڵ دراوسێیەتیو خۆشەویستی بوویت بە پاڵەوانی چیرۆکێکم.. کەچی لەسەر ئەوە هاتیتو بەردت تێگرتم.. خوات بێ دەروێش.. ئاخر من خۆشم ویستیت.. جارێکیان لێم زویر بوویتو وتت:

- خۆزگە وازت لە نوێژەکانت نەدەهێنا..!

منیش وتم: ((دەروێش.. هەر کەسەو دەچێتە گۆڕی خۆی)).

شەوێکی نەبردو ئاشت بووینەوە.. تۆ سەری منو.. من دەستی تۆم ماچ کرد..!

ئای کە ئەو ئێوارەیە ترسناك بوویت، عەبایەکی بۆری مەلایانەت خستبووە سەرشان، کۆنو پەڕپووت، سەرکۆت، جووتێ پێڵاوی لاستیکی دڕاو، سینەوالا، مووی ماشو برنجی سەر سینەت پیرییەتی دەسەلماند، هەردوو دەستەکانت دەلەرزین، لێوەکانت وشك ببوون، نیگاکانت تیر بوونو دەتگرتنە من، چاوەکانت تا دەهات سوورتر هەڵدەگەڕان، کەفت هەڵداوێشت، کەفەکە بە لالێوتەوە وشك ببۆوە، قەت بەم شێوەیە نەمدیبوویت، باوەڕم بە چاوی خۆم نەدەکرد، لە خۆم کەوتمە گومان، هەمووی مانگێك بوو ئەو چیرۆکەم بڵاو کردبۆوە، چیرۆکی ((ریشۆڵە)).. پاڵەوانەکەشم تۆ بوویت، هەر لەو رۆژەوە دەست لەسەر دڵ، دەترسام، لێکم دەدایەوە، چەند جارێکیش لەنێو چنارەکانی

سەفینو باخو رەزەکانی شەقڵاوە بیرم کەوتەوە، هەندێ جار تامی دەست لەملانێی لەبیر دەبردمەوە، پاشان بە خۆمم دەوت: ((کێی هەیە چیرۆکی بۆ بخوێنێتەوە؟)) یان دەمووت: ((دەیەڵڵا.. کێ لەسەر چیرۆکێك دارکاری کراوە؟)) شەوێکیان بە دووردرێژی گریی دڵی خۆم لای تازەبووك کردەوە.. لە کۆتاییدا وتی: ((مەترسە.. ئەوە ناهێنێ..)) بەڵام هەر دەترسام.. دەترسام ئاشکرا بێ، پاشان دەمووت: دە باشە خۆ من کوفرم نەکردووە، من چیرۆکم نووسیوە، با پاڵەوانەکەشم کەسێکی نزیكو زیندوو بێ، با خزمو دراوسێ بێ.. ئەی خۆ ناکرێ چیرۆك لەسەر تارمایی بنووسم.. چی تێدایە؟ با پاڵەوان باوك بێ، دایك، برا، خوشك، خزم، هاوڕێ.. هەرکێ بێ.. مەسەلە چیرۆکەو.. چیرۆکیش هیچ جۆرە باجێکی لەسەر نییە، نا وا نییە.. قورسە.. ئەی ئەگەر پاڵەوانێکت وا رووت کردەوە.. وا کە تا سەر ئێسقانو ناو مۆخ خۆی ببینێ، کێ ناڵێ ئەوسا ناتکوژێ؟ ئێ خۆ ناشکرێ لەجیاتی قەڵەم دەمانچە هەڵبگرم.. بۆ ئەوەی گەر پاڵەوانە تووڕەکەم تەقەی لێکردم.. منیش تەقەی لێبکەم، ئەوسا دەبمە شەهیدی چیرۆك یان کەرییەتی؟! ئەوەتا دەروێش بایز، پاڵەوانی چیرۆکەکەم، ناو دەرگای لێگرتووم، خۆیو ژنەکەی، کوڕو کچەکەی: عەبەو خەجە، باشە کامەیان خوێندەوارن؟ خۆ ئەوان لەتاو برسیەتیو نەگبەتیو نەهامەتی فریای هیچ ناکەون، خۆ لەم گەڕەکە قوڕاوییەی خۆمان کەسێك شك نابەم حەز لە چیرۆك بکا، کەسیش ناخوێنێتەوە.. کوا با بزانم..؟ وەلێ هیچ نەبێ چەند مامۆستاو فەرمانبەرێك هەن کە هەرزانیی کرێی خانوو بەرەو ئێرە راپێچی کردوون.. لەگەڵ چەند قوتابییەکی سەرمەستو تەمبەڵ.. بەڵام وا بزانم کەسیان حەز بە چیرۆك ناکەن، باوەڕ ناکەم ساڵی کتێبێك بخوێننەوە، هەندێکیان لە منالییەوە دەناسم.. چایخانەو مەیخانەو.... بەس.. ئارەقو تاوڵەو دۆمینەو دووکەڵی جگەرە.. گەر ئەم سێ

چوار شتە بنبڕ بن.. ڕەنگە نیوەیان خۆیان هەڵواسن.. شەوانیش رادیۆو دەنگوباسی جیهان.. گۆرانی قۆڕ.. قسەی زۆرو بەتاڵ.. دوو ملیۆن خەونی ڕەنگاوڕەنگو درۆ.. پۆلیسو ئاسنگەرو چایەچیو کرێکارو قەسابو قاچاغچیو کۆنە جووتیارو سەپانو شوانو گاوان.. سەدەها ڕەشو رووتی دەستبەتاڵ.. ئەوانە هەموو لەتاو نان فریای چی دەکەون؟ چیرۆکی چیو تەڕەماشی چی؟ ئەی گەنجانی گەڕەك؟ ئەوانیش هیچ.. پوزی ئافرەتێك، نیوە جگەرەیەك، پێکێك بە دوو سەد چیرۆك ناگۆڕنەوە، تەنها کەسێك ترسم لێی بێ «سیامەند»ە.. ئەمیش چیرۆکنووسێکی بێ بەهرەو سەقەتە، جگە لەوەش.. خوێندەوارێکی کلۆڵە، لاپەڕەیەك بخوێنێتەوە: دوو چیرۆکی بەسەردا قلب دەکاتەوە، ترسم لێیەتی، لێرەو لەوێ تیرو توانجم تێدەگرێ، بیستوومە لە چایخانەکەی — حەمە رەق — جنێوی پێداوم.. نازانم بۆ؟ گرنگ نییە، ئەویش دەبێ بە پاڵەوانی چیرۆکێکم، بەڵام دوای هەشت ساڵی تر.. یان کە مرد، چونکە ئەمیان چەتوونەو هەمیشە چەقۆیەکی — ئەبو ئەڵقەی — لە باخەڵدایە، تا ئێستاش شاعیرێکو چیرۆکنووسێکو دوو ڕەخنەگری بریندار کردووە، شاعیرەکە لە مردن گەڕایەوە، من خۆم ترسنۆکم، تەنها لە چیرۆکەکانما ئازام، من لەو دەترسێم، کە دەیبینم مامەحەمەیی بۆ دەکەم، پێی ناوێرم، تووڕە بێ: دەمکوژێ.. چیرۆکنووسێکی زۆر تووشو بەربادە، لە من بەهێزترو کەڵەگەترە، منو ئەو لە پشیلەو پڵنگ دەچین، تۆ بڵێی داوی وام بۆ بنێتەوەو چیرۆکەکەم بۆ دەروێش بخوێنێتەوە، تۆ بڵێی ئەوەندە ناپاكو بەدنیها بێ؟ خۆ من زۆرجار لە ژێرەوە چیرۆکەکانی دەستکاری دەکەم، پێی دەڵێم: گەر تۆزێ زیاتر خۆت ماندوو بکەی.. عەجایبی.. درۆ دەکەم، ئەی چی بکەم؟ تۆ بڵێی ئەوە بکا؟ گریمان دەروێش زانیویەتی من چیرۆکێکم لەسەر نووسیوە، خۆ کتومت ئەو نییە، خەیاڵێکی زۆرو فراوانو

ڕەنگاوڕەنگی خۆمی تیایە، کەرییەتی من لەوەدایە ناوەکەیم نەگۆڕیوە، دەقاودەق ناوی خۆیم نووسیوەتەوە — دەروێش بایز — ئێ دەبا دەروێش نادر، کەریم، ئۆمەر، سمایل بووایە.. یان ئەوەتا سۆفی، فەقێ، حاجی، سەید بایز بووایە، ئەویش‌و هەموو خەڵکی هەقی خۆیانە گومانم لێبکەن، هەر کەسێك من‌و ئەو بناسێ.. دەزانێ دراوسێی حەڤدە ساڵەین، هەموو نهێنی‌و رازێکی یەکدی دەزانین، ئەوەشیان نەبێ، ئەوەتا پیشەی دەروێش‌و پاڵەوانەکەشم «راوە ریشۆڵە»یە، ئەوەشیان هەر جێی گومانە، بەدبەختی لەوەدایە ناوی ژنەکەشم نەگۆڕیوە، جا تووخوا من باری «هەمین» دەبەم؟ نەك من.. کێ لەم گەڕەکەدا، ژن بێ یان پیاو، دەتوانێ بەرامبەر بە هەمین بوەستێ؟ شاخی دەشکێنێ، چەندەها شەڕی دلێرانەو کوشندەو خوێناوی ئەم ئافرەتەم دیوە، کە دەستی دایە خاکەناز.. دەماری غیرەت‌و پیاوەتیت دەپچڕێ، چەندەها جار کەزی‌و بسکی ژنانی لە بن‌و بێخەوە دەرهێناوە، رۆژو شەوێك کردوویەتی بە بازنەی دەستی‌و لێی نەکردۆتەوە، ئای خوای گەورە.. چ قوڕێکم بۆ خۆم گرتەوە، نە خۆم کاو نە چیرۆك، ئەی چی بکەم؟ بەڵام مانگێکە لە هەموو کۆڕو کۆبوونەوەیەکدا پێم دەڵێن:

«سێ جارم خوێندەوە.. لێی تێر نەبووم».

«پاڵەوانێکی زۆر کوردانەت خوڵقاندووە.. دەستخۆش».

«بۆنی خاك‌و خۆڵی خۆمانی لێدەهات».

«بەردەوام بە.. داهاتوویەکی چاك چاوەڕێتە».

«ئاوا.. زیاتر بڕۆ نێو رەش‌و رووتەکان.. باشتر تێیان دەگەیت».

«پاڵەوانەکەت پرۆلیتارە».

ئەم قسانە سەریان لە قوڕ راکردم، لەوەش ناخۆشترو ترسناکتر: ناوی کوڕو کچەکەی دەروێشم نەگۆڕیوە، عەبەو خەجە، ئەوانیش دوو بێچووە

پڵنگ‌و کەسیش نەیتوانیوە نینۆکیان بکا، لێمەوە دیارن، لە پشتی هەمین - ی دایکیانەوە مل هەڵدەکێشن، تەڕدەست‌و ئامادەن، دەك ماڵی وێرانم، سەیرە من چیرۆکنووسێکی زۆر بێهەست‌و.... هەم کەریشم، ئەگینا چۆن ئەم شتە ساکارانەم لەیاد چوون، هیچ نەبووایە.. بۆ دەستخەڕۆکردن ئەو چوار ناوە لەعنەتییەم دەگۆڕی‌و لەو ترسە ئازاد دەبووم، ئەوانی دیکەشم بە فڕوفێڵ پینە دەکرد.. ئەوسا دەمتوانی بڵێم:

«هەر تۆ بە تەنیا خەریکی راوە ریشۆڵە نیت، دەیانی وەك تۆ نانی ماڵ‌و منداڵیان لەسەر راوە ریشۆڵەیە.. ئەوە سەلیم قاقا، ئەوە حەمە تەماتە، ئەوەی ئەحمەدە کەچەڵ.. خۆ هەر تۆ نیت».

باشە، ئەوەیان هیچ.. بەڵام بۆ بڵاوم کردەوە؟ نەء.. ئەی خۆ بە تەنها بۆ خۆمی ناخوێنمەوە؟ خۆ دەبێ بکەوێتە بەرچاوی خەڵکی، ئەگەر دەمزانی وای لێدێ: پارەم لە خەڵکی قەرز دەکردو هەموو ژمارەکانی ئەو گۆڤارەم دەکڕی‌و سەرجەمیانم دەسووتاند، کەواتە دەروێش بۆ تۆڵە هاتووەو بە دەستبەتاڵی ناگەڕێتەوە، سەیرم دەکاو سەیری دەکەم، کەس لە چیرۆك پەشیمانم نەکاتەوە.. هەمین — ی ژنی پەشیمانم دەکاتەوە، عەبەو خەجە پەشیمانم دەکەنەوە، بەڵام کەی تێیدەگەن؟ عەبە تا شەشی سەرەتایی خوێندووەو خەجەش دەرچووی خانووە قوڕەکانە، هەموو خوێندەوارو ئەدیبە زیرەك‌و پاکەکان وتیان:

«دەستخۆش..!».

تەنها «سیامەند» نەبێ.. وتی:

«فەرهاد.. چیرۆکەکەتم خوێندەوە، بەڵام جوان نییە دراوسێیەکی خۆتان بکەی بە پاڵەوان‌و ئا بەم شێوەیەش ئابڕووی ببەی..!».

بە ترسەوە پێم وت:

((کاکە راست دەکەی.. بەڵام ئەوەیان چیرۆکەو تۆش وەك نووسەرێکی بەتوانا شارەزای دونیای چیرۆکیت.. شتی وا زۆر شیاوە)).

کەچی خۆی سوور کردەوەو وتی:

((کەرە.. نەشیاوە.. لە کوێ شتی وا بووە؟)).

((لە ئەدەبی زۆربەی میللەتان)).

((بەڵام ئێمە کوردین، خاوەن دابونەریتو ئەخلاقی خۆمانین)).

((سیامەند گیان.. بەقوربان.. چیرۆك چیرۆکەو زیانی بۆ کەس نییە، پاشان خۆ خۆی نایخوێنێتەوە)).

بە گاڵتەوە شانی هەڵتەکاندو پێکەنیو ددانە زەردەکانی وەدەرکەوتن، وەك گورگێکی کەڵبە تیژ هاتە بەرچاوم.. پاشان وتی:

((ترحێو.. سەرا لە عەقڵت، ئیمڕۆش پێی نەزانێ سبەی پێی دەزانێ)).

هەر لەو رۆژەوە من ترسام، زانیم سیامەند گۆبەندێکم بۆ دەنێتەوە، من ئەو چیرۆکەم خۆش دەویست، بەڵام لەوە پتر لێی دەترسام، ئەمێستاش نەك هەر ترس.. بگرە ڤینم لێیەتیو بۆتە مایەی شەرمەزاریم، هەر لە یەکەم وشەوە، لە یەکەم رستەوە بە گومانەوە نووسیم، بە گومانو ترسەوە، ناوونیشانەکە، کۆتاییەکەی، کە ناردیشم بۆ ئەو گۆڤارە لەعنەتییەش.. بەرلەوەی فرێی دەمە سندووقی پۆستەکە پەشیمان بوومەوە، دەستم لەرزی، بەڵام هەر ناردم، نازانم چ زوو بڵاو بۆوە، سەرسام بووم، قەت وا زوو شتم بڵاو نەبۆتەوە، دیارە خاکی گۆڕستان نەرمەو زوو لێدەدرێ.

کە بەم شێوە ترسناکە هاتە ژوورەوە: زانیم قەوماوە، گەورەو بچوکی ناو حەوشەکە سڕو سست بوون، چاوەڕێ بوون، تێکڕا سەیری دەرویێشیان دەکرد، هەمین بە خۆو بە کەواو تەشكو دامێنی تۆزاویو کراسی باخەڵ شۆڕەوە خۆی کوتایە ناو حەوشەکە، دڕی بەو خەڵکەدا، عەبەو خەجەش وەك هارو

شێت ناو دەرگای حەوشەکەیان لێگرتم، چاوەڕێی ئیشارەتێکی سەرلەشکر بوون، منیش وەك گوناهبارێکی ناو قەفەز سەیری هەر چواریانم دەکرد، هەر زوو سەرم داخست، چاوم لێناترووکێنن، بە رقەوە سەیرم دەکەن، خەڵکەکەش بەم بەزمو کارەساتەی نەدەزانی، دەروێش دەستی لە کەلەکەی نابوو.. دەتووت کوڕە ئازایەو دەبڵ دەبانچەی هەڵگرتووە، هەمین دەستێکی بۆ لچکی کەواکەی بردو لوولی داو خستییە گیرفانی لاتەنیشتی کەواکەی.. من وشك بوومو ناوکم کەوت، سەرەتای هەموو شەڕێکی کوشندە هەمین دەست بۆ لچکی کەواکەی دەبا، خۆی بۆ نەگیراو پتر هاتە پێش.. قریشەکەی گەیشتە ئەوپەڕی گەڕەك:

« - زاریێ.. هۆ.. هۆ.. هۆ زارە دۆم.. ئەوەیە خزمایەتی، ئەگەر دراوسێ نەبووینایە: کوڕەکەت چی پێدەکردین.. ها؟ کچێ شەرمە.. شوورەییە، تا ئێستا کەس نەیتوانیوە ناومان بزڕێنێ.. بەخوا بابە جوانە....».

کەس نقەی نەدەکرد، بگرە زارۆڵەکانیش سام گرتنی، دەروێش قسەکەی پێبڕیو هاواری لێکرد:

- بکشێوە.. ئەوە ئیشی ژنان نییە.

- کوو ئیشی ژنان نییە.. خۆ ئەو کوڕە بێشەرەفەی ئابڕووی منی بردییە.. تۆڵەی لێنەکەمەوە.. لەو حەوشەیە ناچمە دەرێ..

- هەمین.. بکشێوە.. پیاو قسان دەکا..

- پیاوی چی؟ جا ئەوانە پیاویان تێدایە؟ ئەگەر پیاو بوونایە باسی شەرەفو ناموسی خەڵکیان نەدەکردو.. بە دونیادا بڵاویان نەدەکردەوە..

سەرم هەڵبڕیو سەیری هەر چواریانم کرد، تۆ بڵێی بێ چەك هاتبنە کۆڕی جەنگەوە، پتر دیقەتم دا.. دەروێش هیچی پێ نەبوو.. هەروا هەمین – یش.. دڵم ئاوی خواردەوە، هەناسەی حەوانەوەم دا، لە عەبەو

خەجەش ورد بوومەوە.. عەبە حەیزەرانێکی بە دەستەوە بوو، خەجەش گاشەبەردێك.. بەڵام چۆن گاشەبەردێك؟ بەر نێرەکەریش بکەوێ: چیتر نازەڕێ، نە خۆم کاو نە چیرۆك، چەند جارێك بێ ئەوەی، دەروێش، ئاگای لە خۆی بێ، پشتێنە چڵکنەکەی شل کردەوەو بەستییەوە، لەشە باریکو لاوازەکەی لەنێو کەواو سەڵتەکەدا ئەوەندەی تر باریك دەهاتە بەرچاو، لەچاو دەروێش: هەمین لەندەهۆڕێك بوو، ئەسپەژنی وا لەو گەڕەکەی ئێمەدا کەم بوون، هەندەی کە شۆخو ڕەند بوو.. ئەوەندەش هارو بە شاتەشات بوو، سەیرە.. لەنێو ئەو دۆزەخەی تێی کەوتبووم بیرم لەوە دەکردەوە: «تۆ بڵێی دەروێش، شەوانە، بتوانێ ئەم شینەشاهۆیە رابێنێو بیخاتە ژێر رکێفی خۆی؟» زەحمەتە.. زەحمەتیش نییە، ئەم شەهوەتە کافرە خەرتەل دەکا بە چۆلەکە، لەو باوەڕەدام گەر باسکی تێوە بئاڵێنێو بیگوشێ بە خۆیەوە.. دوور نییە پەراسووەکانی تێك بشکێنێ، گەر ئەو کارەساتە نەبووایە.. دەکرا وەك نوکتەیەك بە چرپەوە بە دەروێشم بگوتبایە.. ئەوسا بەیەکەوە دەکەوتینە تریقەو پێکەنین، دوای خامۆشییەکی کەمو بێزەوەر دوو هەنگاوی تر هاتە پێشو ئارەقەی نێوچەوانی سڕییەوەو وتی:

- سۆفی برایم: دەزانی کوڕەکەت چی پێکردووین؟

باوکیشم، پیرو کەنەفت.. سەرسامو دڵخۆشی شایی کوڕەکەی.. بێ ئەوەی بزانێ دەروێش بۆ ئاگری گرتووە پێکەنیو وتی:

« - یاخوا بەخێر بێیت.. دە توو دانیشەو با بزانین چ بووە؟

- لە کوڕەکەت بپرسە..

- لێی دەپرسم.. بەس دەزانی سەلامی خوات نەکرد..؟

- نایەوێ..

- مەیترشێنە.. هەمووی دوو سەعاتە «فەرهاد» لە — شەهرول حەسەل —

هاتیتەوە..

- بەخێر نەیەتەوە.. ئەنگۆش چاوتان لە ئاغاو بەگزادان کرد.. هەی کلاش خوارینە..

- دەروێش بایز.. هەر کەسەو بەگزادەی ماری خۆیەتی..!

- تەڕ بەگزادە نییە..

- ئەوە چ خێرتە دەروێش..؟ هەر ئەمڕۆمان شادی بووە.. کەچی جەنابت حەزی لە شەڕە.. هیچ نەبێ با رێزی میوانەکان بگرین..

- پێلاوی میوانەکان سەر هەردوو چاو.. بەس با ئەوان بە شایەت بن.. ئەگەر بەو ئیشەی فەرهادی کوڕت رازی بوون.. ئەوە ئەمن کلکم دەخەمەوە ناوگەڵم‌و وەردەکەوم.. بە سی جزمەی قورعان قەستەم نقەی ناکەم..

- ئاخر چ بووە..؟ با بزانین.. پاشانیش هەنووکە وەختی گلەییە دەروێش؟

- ئەدی وەختی چییە؟ وەختی ئەوەیە کوڕەکەت لەسەر پارچە کاغەزو کتێبان ناوو ناتۆرە لە دراوسێی خۆی بنێ.. وەختی ئەوەیە شەرەف‌و ئابڕووی من‌وماڵ‌و منداڵم بکا بە بنیشتە خۆشەی سەر زاری هەرچی‌و پەرچییان..

- دەروێش.. ئەتوو پیاوی تەریقەتی.. سەڵەواتەکی لێدە..

- دوو هەزار سەرەوات لە دیداری فەخری عالەم..)).

گوێم لە ژاوەژاوی خزم‌و ناسیاوو میوانەکان بوو.. دەتووت کتوپڕ شارە زەردەواڵەت وروژاندووە، تێکڕای خزم‌و دراوسێ کەوتبوونە مقۆمقۆ:

((- بە راست چ بووە؟

- دەبێ فەرهاد چی کردبێ؟

- شتی ناشیرینی لێناوەشێتەوە..

-خۆیشی سڕ بووە..)).

باوکم دەستێکی بۆ جامانەکەی برد، کە سەغڵەت دەبێ.. هەمیشە دەست بۆ جامانەکەی دەبا.. پاشان بە نەرمە تووڕەیی پیرمێردێکەوە وتی:

((- ئێستا چ بووە؟ تێمان بگەیەنە..

- کوڕە نازدارەکەت دەزانێ.. ناوی موسڵمانان دەزڕێنێو ئەوجا دەچێتە — شەهرول تەڕەماش — کوڕە عاقڵەکەت.. ئاخر هەر هیچ نەبێ سەد جار نانو نمەکی یەکدیمان کردییە.. باوەڕتان هەبێ خەڵکینە: لە تەنیشت خەجێی کچم بنووستبایە درم لێی پیس نەدەکرد)).

باوکم بە سەرسامییەوە رووی تێکردم:

((- کوڕم فەرهاد ئەتوو لۆ قسەکی ناکەی؟ دەروێش باسی چ دەکا..؟ تێی ناگەم..)).

دەروێش هەڵیدایەو نەڕاندی:

((هەفتە تێم نەگەی بلە کۆر.. بەڵانەکینێ فەرهاد، تاقانەکەی باوکی، چاك دەزانێ لۆ هار بوویمە..)).

ئا لەم ساتەوەختەدا سەرم هەڵبڕی، بووکی قوڕبەسەر گەزێك دەمی داپچڕیبوو، دەتووت پۆرترێتەو بە دەستی هونەرمەندێکی سەرخۆش کراوە، ئەبڵەقو سەرسام، هەردوو چاوی بڕیبووە من، زەقو پڕ ترس، بێدەنگ دەیپرسی، هەر ئەو نا، هەموو خەڵکی.. حەشاماتی ناو حەوشەکە تێکڕا ئەبڵەق ببوون، بە چاوێکی پڕ لە گومانو پرسیارەوە سەیریان دەکرد.. وەك ئەوەی تاوانێکی گەورەم کردبێ، هەندێ بەزەییان لە روو دەباری، هەندێکی دیکەیان ترسو.. شەرمو شکان.. ڕاڕاییو دڵەڕاوکێ، حەزیان دەکرد.. بە تاسووقەوە بوون بزانن چ تاوانێکم کردووە، مەلی خەیاڵیان رووەو ئاسمانێکی پڕ لە تەمو دووکەڵ هەڵدەفڕی، گومان دڵی هەموویانی کرمێ کردبوو، دەیانویست بگەنە ئاکامێكو ئارام بن، بووك هەر دەمی داپچڕی بوو.. تۆ بڵێی

لە ترسانا ئەو چیرۆکەی بیرچووبێتەوە کە لە ژێر ئەسپیندارەکانی — شەقلاوە — بۆم گێڕایەوە.. خۆ خۆشم شەرمو ترس پەکیان خستبووم.. لە بێدەستەلاتیی خۆم رووم کردە باوکم:

((- بابە.. هیچی لێنازانم.. گەر خۆی قسە نەکا ئەمن چوزانم.. باوەڕت هەبێ هیچ لە خۆمدا شك نابەم..)).

دەروێش بە تووڕەییەوە نەڕاندی، چاوەکانی سوور هەڵگەڕابوون، دەتووت دوو چاوی هەڵۆیەکی برسین.. هەڵۆیەك رەدووی چۆلەکەیەك کەوتبێ.. منی چۆلەکە، کە سەیری هەردوو کونە لووتیم کرد.. ئەسپێکی سەرشێتو ماندووم هاتە بەرچاو، پتر هاتە پێشەوە.. هەروەك بڵێی هێرشێکی شێتانەم بۆ بێنێ:

((- کوڕی بابم.. ئەتکمان پێدەکەیتو خۆت ناکەی بە خاوەنیشی.. ها..؟)).

هەمین بە دەست راوەشاندنو هاتو هاوارەوە زریکاندی:

((- بەخوا جوانە.. کوڕی زارە دۆم باسی من بکاو بە دونیادا پەخشی کاتەوە..)).

ئەو زریکەیە دەرو دراوسێی دیکەی لێکۆکردینەوە، هەموویان لە چاوتروکانێکدا رژانە بەردەرگای حەوشە، پاڵیان بە — عەبەو خەجە — وە نا.. حەوشەکەو ئەو حەشاماتە: برکی دەکرد، گەرماو هەناسەسواری، هاڵاوو بۆنی خۆشو ناخۆش، قاوو قریشك، نیشانەی پرسیارو سەرسوڕمانی سەر رووی خزمو دۆستان، زاقو زریقی زارۆڵەکان، زار داپچڕینی بووك، بگرەو بەردەی ژنو پیاوان، جرتو چەقەنەو هەللاو هوریای مێردمناڵە چەتوونەکان، زەردو سوورو ئاڵاو واڵا، ترسو شەرمو سەرسامی خۆم.. ئەمانە هەمووی لە پەلوپۆیان خستم، لاڵ بووم.. بێ گومان بووم کە هەر ئێستا لە

هەموو لایەکەوە خەڵکی گەڕەك، لە ئێوارەیەکی وادا کە هەمووی بێ ئیش‌و کارە، باوێشك دەداو مێش لە خۆی پاس دەکا، گەمە بە گونی دەکاو تەزبیح بادەدا.. هەر ئێستا مەزن‌و منداڵ، ژن‌و پیاو بە دەم بای غارەوە رووەو ماڵی ئێمە دێن.. ژنان پێیان لە تەشك‌و دامێنی کەواو کراسەکانیان گیر دەبێ، منداڵان خۆیان لە چڵپاوی ناوەڕاستی کۆڵانەکان ناپارێزن.. رۆژی چەندەها شەڕو فەرتەنە.. شانۆگەری لەو بابەتەم دیبوو، هەردوو بابەت: هەم تراژیدی‌و هەم کۆمیدی، لەو ساتەدا، لەو ساتە پڕ شەرم‌و گومان‌و ترس‌و چاوەڕوانییەدا گەلێ شەڕی کوشندەی ئەو گەڕەکەی خۆمانم بیر کەوتەوە: سەری شکاو، دەموچاوی خوێناوی، پیاوی دەست بە خاکەناز‌و مەترەق، چەقۆو خەنجەر، تێلا، بێڵ‌و چەکوش، بگرە دەبانچەش.. پیاوی سەرکۆت‌و جامانەبەسەر، جامانەلەمل، پێ خواس، دەست‌و قۆڵی شکاو، تیغی سەرپشت، برینی قەبەو دەم کراوە، مەرگ‌و خەستەخانەو بەندیخانە، ژن تەڵاقدان، شەڕە جوێن‌و شەڕە تف‌و شەڕە قۆندەرە، ژنانی تەڕدەست‌و چەقاوەسوو.. منداڵێك دەستی گرتووە، یەکێکی تریان سکی پێ خستوتە بەردەم، سێیەمیان بە باوەشییەوە، دەست لە کەزی‌و تیتك نان، شاتەشات، زریکەو ناڵەناڵ، قوڕپێوان، بابەڕۆ، بەردبارانی منداڵان، پەنجەرەو دەرگا شکاندن، براڕۆ.. دوا تەکنیکی جوێن داڕشتن:

« - هەی منارەی چۆلیت تێ..

- قەڵاتەکە بە قوزی دایکت..

- نا وەڵڵا هەزار فەردە کیر بە دایك‌و داپیرت..

- بێم لاق بخەمە ناو گەڵت لێکت هەڵدەزڕێنم..

- هەی کیری ئۆمەتی موحەمەدی بە دایك‌و خوشکت..

- برۆ کچێ برۆ.. هەی بێ دەرپێ..

- قادر کردی.. کوو نەمردی..

- ڕێم کەن.. ڕێم کەن تا یەك فەردە خوێ بخەمە دەرپێیەکەی..

- هەر لە دوور دەوی جسناتت ریم..)).

زۆرجاریش دوای ئەو شەڕە کوشندانەی دراوسێیەکان زەرەرێکی زۆر لە هەردوو بەرەی دوژمن دەکەوت، لە کوشتارو بریندار، هەندێ جاریش بە دوژمنداری درێژخایەنو تۆڵەسەندنەوەش نەدەبڕایەوە.. بەندیخانە، خەستەخانە.. بگرە شێتخانەشی تێدەکەوت، زۆرجاریش بەردێك، دارێك، چەقۆیەك، خاکەنازێك بەر کەللەی زەلامێك دەکەوتو مێشکی لەقو لۆق دەکرد، تا دەهات ژمارەی شێتەکانی گەڕەك پتر دەبوون.. شێتەکانی شار.. کە دواجار گەڕەك لێیان بێزار دەبوون لە شێتخانەیەکی پایتەختدا خۆیان دەدۆزییەوە، خزمو خۆیش.. بگرە ئەوسا نەك هەر خزمو دۆست.. دوژمنەکانیشی دەچوونە دیدەنیو بۆیان دەگریان، سەیرێکی دەروێش بایزم کرد.. وا هاتە بەر دیدەی خەیاڵم کە من بریندار بوویمە، خەڵتانی خوێنم، چواردەستە بەرزم دەکەنەوە، سەرم شکاوەو دەموچاویشم یەك پارچە خوێنە، دایکم.. دایکە پیرو کەڕو لاڵو کلۆڵەکەم کەوتۆتە بەرپێی هەمین، ئەویش دەیشێلێ.. هەروەك فیلێك پێ لە مشکێك بنێ، هەردوو کەزییە سپییەکەی بوونەتە دوو بازنەی ناشیرینی مەچەکی هەمین، خزمەکانیشم فریای پێڵاوو عەباو جامانە ناکەون، فریای تاکسیو ئوتمبێلی خۆیان، فریای منداڵ لە باوەش کردن، چوار چوار لە دەرگای حەوشەکەوە بە تەنگەتاوی دەردەپەڕن.. فڕکان فڕکان.. لە ساتەوەختێکدا سەدان دیمەنی ترسناكو ناشیرین هاتنە بەردیدەی خەیاڵم، دەرحاڵ هەروەك بڵێی لە خەونێکی تۆقێنەر راپەڕم بووك وەئاگای هێنامەوە.. بە دەنگێکی کزو پڕ ترسەوە لێی پرسیم:

((- فەرهاد.. ئەوە چیتە.. لۆ قسەکی ناکەی..؟

- نازانم شیرین.. نازانم مەسەلە چییە؟)).

لە هەمان کاتیشدا دەمزانی ئەم وەڵامە درۆیە، وەلێ لەوە دڵنیا بووم کە بووك چیرۆکەکەی ژێر ئەسپیندارەکانی شەقڵاوەی بیر چۆتەوە، خۆم دەمزانی، زۆر چاك، دەروێش بۆ وا شێت بووە، هەمین بۆ وەك مریشکە کورك، خۆی گیف دەکاتەوە، دەمزانی عەبەو خەجەش بۆچی ناو دەرگایان لێگرتووم، بەڵام بۆ نەدەکرا ئەو چیرۆکە ناخۆش‌و ترسناکە بگێڕمەوە.. ئەو خزمانە بۆ سەر شایی هاتبوون.. نەك شین‌و شەپۆڕ، گەنجەکانیش، بە کوڕو کچەوە لە سەرو شان بادان کەوتن، خزمان شڵەژان.. پیاڵەی چاو پەرداخی شەربەت قلْپ دەبوونەوە، زمانم گۆی نەدەکرد.. چی بگێڕمەوە؟ بڵێم چی؟ چۆن دەست پێبکەم؟ چۆن بەرگری لە خۆم بکەم‌و ئەو تاوانە رەشە بسڕمەوە؟ خۆم دەزانم گوناهەکەم گوناهێکی سپییە.. وەلێ چۆن دەروێش، ژنەکەی، مناڵەکانی تێبگەیەنم.. ئەو خزمانە، دایك‌و باوك، دەرو دراوسێ.. چۆن تێیان بگەیەنم کە من چیرۆکم نووسیوە، ئێ باشە.. بەڵام هەندێکیان نازانن چیرۆك چییەو چۆن‌و بۆچی دەنووسرێ، هەندێکیان وا دەزانن حەکایەتی بەرئاگردانە، هەندێکی دیکەشیان بە کەرو بێ عەقڵم دەزانێ، زۆربەشیان هەر نازانن من خەریکی شتێکم ناوی چیرۆکە، بگرە کوڕانی گەنج‌و کچە جحێڵەکانیش هەر نایزانن.. نەك هەر ئەوان.. بگرە ئەندازیارو پزیشك‌و فەرمانبەرو مامۆستاکانیش.. ئەوانەی کە خزمی خۆمن نازانن، جا کامەیان دەخوێنێتەوە تا بزانێ من چیرۆك دەنووسم..؟ چیرۆکیش ژیانی پڕ لە نەهامەتی‌و شادی‌و ڤین‌و خۆشەویستی‌و برسیەتی ئەوانە، هی ئەوانەو من دەیدزم‌و دەیخەمە سەر پارچە کاغەزەکان تا خەڵکی ئاگای لە حاڵم بێ، ئاگایان لە ژین‌و گوزەرانی خەڵکانی گەڕەکەکەی ئێمە بێ، گەڕەکە بۆرو پیس‌و پڕ ئاژاوەکەمان، گەڕەکی برسی‌و تینوو، پڕ برین‌و خوێن‌و جوێن، پڕ

لە مزگەوتو چایخانە، مارەبڕینو ژن تەلاقدان، شەرمو شکان.. چۆن تێیان بگەیەنم کە من.. ئا من ژیانی نالەباری دەروێش — م دزیوە.. دزینێك کە پڕە لە جوان مەردی.. دزینێکی پاكو بێگەرد، دزینێك کە خزمەتی گەل، مێژوو، ئەوان دەکا، خزمەتی خۆی، گەڕەك، دەشێ خەڵکی بۆی بگرین، بۆ بە داخەوە بن.. بیری لێبکەنەوە، پتری لەسەر بنووسن.. بە دوای هۆکارەکاندا بگەڕێن، تێم ناگەن.. هەتا گەر پێیان بڵێم.. من دەروێش بایزم خۆشدەوێ، هەمین، عەبە، خەجە، هەموو خەڵکی گەڕەك.. بە گەوادو حیزو سۆزانییەوە.. هەموویان گلێنەمن، پێیان بڵێم: من بە برسیەتی ئەم خێزانەو خێزانەکانی تر برسیم، شەوانە تا بەیانی لەنێو کۆلانە تاریکەکانی خەونما دێنو دەچن، من کە هیچم بۆ ناکرێ، لەم ئانو ساتەی ئێستامدا کە هیچم پێناکرێ.. دەمەوێ بە چیرۆکێك خوێنیان، رەنگیان، دەنگیان، دڵیان، فرمێسکیان، حەزو حەژمەتو حەسرەتیان، ناومالۆو حەوشەو بن ساپیتەی رەش داگەڕاویان، شەڕو جنێویان، ئارەقی قەهرو دووکەڵی خەمیان، کوفرو خواپەرستنیان، رقو میهریان، سۆزو بەزەییان، هەناسەو هەنسکی قووڵیان.. تفو لیكو شەهوەتیان پیشانی ئەو خەڵکە بدەم، لەسەر پارچە کاغەزێك.. چەندەها پارچە کاغەز.. ئەو کاغەزانەی جاروبار ژمارەی پارەو پوولی فۆنتەراتچییەك دەگرنە خۆیان، یا نامەی دڵداری هەرزەکارێك، یان دەرزو دەوری قوتابییەکی بێئاگا، بەلام من.. هەر لەسەر ئەو لاپەڕانەی کە رەنگە بە سەدەها بابەتی قۆڕ پڕ بکرێنەوە.. من دێمو ژیانی پڕ لە ئەشکەنجەو ناسۆری دەروێش بایزی لەسەر دەنووسمەوە، گریانو پێکەنین، خەونو خەیاڵ، هیواو نائومێدی، تاسەو ئارەزوو.. چۆن تێی بگەیەنمو.. پێی بڵێم.. تۆ لام گەورەیتو خۆشم دەوێی.. هەر خۆشەویستی وای لێکردووم لەسەرت بنووسم، بۆت بنووسم، تۆ ئەوەندە کارت تێکردووم.. بگرە لەو هەفتەیەی کە لەگەڵ

خۆشەویستەکەمدا دەتوامەوە، لە گۆمی چاوە زەردەکانیدا باسکە مەلەم دەکرد، دەنێو تاریکی قژە رەش و قەرەجییەکەی خۆم دەشاردەوە، بە تەنها ماچێکی دەتوامەوە.. ئا لەو ساتەشدا.. دەروێش بایز.. شەوانی پڕ لەزەتی زاوایەتی.. تۆو هەمین و رەش و رووتی گەڕەك، عەلەو جەلە، لە من نەگەڕاون، لە گلێنەما ژیاون، لە مێشکما، هیچ خۆشییەك ئێوەم لەبیر ناباتەوە، چی بە هەمین — ی هێلکەفرۆش بڵێم.. چی بە عەبەی سەرشێت بڵێم، چی بە خەجە بڵێم.. خەجەیەك کە لە منالییەوە کارەکەری ماڵە ئاغاو بەگ و پیاوە دەوڵەمەندەکانی شار بووە، چی بە کۆنە سەپانێکی کرمامنج بڵێم کە جگە لە خواو شەیتان و هەمین و تۆڕو ریشۆڵەو برسیەتی و شەهوەتی شەوانی هەینی کەسی دیکە.. هیچی تر ناناسێ، ئەو پیاوەی بۆ پارووە نانێك سواری کۆڵی شێر دەبێ، بۆی دەچێتە ئاسمان، بنی دەریا.. نێو دۆزەخ.. چۆن بەرگری لە خۆم بکەم، تۆ بڵێی بەوە قایل بێ.. گەر پێی بڵێم تۆ ئەوەندە گەورە بوویت.. بوویت بە هەوێنی چیرۆکێکم.. گەرچی چیرۆکەکانیشم لە ژمارەی پەنجەکانم پتر نین، دەروێش بایز.. بۆ تۆ شانازیو شکۆمەندییە من باست بکەم.. چیرۆکت لەسەر بنووسم، بۆ من چیم؟ هەرچی بم.. هیچ نەبێ مرۆڤم، خۆ توانیومە چوار دڵۆپە فرمێسکی پڕ لە قەهرو ژانی دەروێش بخۆمەوە.. بنووسمەوە.. ئەرێ هۆ عیسا.. دەڵێن تۆ بۆ رزگاریو سەرفرازی مرۆڤ لە سێدارە دراویت، خوێنی خۆت لە میللەتەکەت حەڵاڵ کردووە، بە خوێنی خۆت بەخشندەییت پێبەخشیون، ئەی هەموو ئەوانەی مرۆڤی سەر ئەم زەمینەتان خۆش ویستووە.. کامەتان نەتلاونەتەوە.. کامەتان بەردباران نەکراون؟ هۆ عیسا، مووسا، برایم، داود، نوح، یوسف.. سوقرات.. هۆ.. هۆ.. هۆ.. هەمووتان.. فریام کەون.. ئەوەتا لەپای خۆشەویستی خۆم.. لە مایەی سووتانم بۆ دەروێش تفم لێدەکرێ، جوێنم پێدەدرێ، ئەوەتا چوار کەس

دەرگــای حەوشــەیان لێگرتــووم، ئاهــەنگی یەکــەم هەفتــەی زاوایــەتیم لێدەشێوێنن.. تێکیدەدەن، قەستیانە بمکوژن، خوێنم بخۆنەوە، نـاتوانم تێیـان بگەیـەنم.. پێیـان بسـەلێنم کـە مـن......... هـیچ.. ئـای کـە سـاویلکەو بەستەزمانن.. گوناهی خۆیان نییە.. دوژمنی خۆیان خۆش دەوێ‌و لـە دۆسـت تەرەن، دەستی چەوسێنەر ماچ دەکەن‌و تف لەو کەسە دەکەن لە قوڕو چڵپاو دەریاندێنێ‌و دەیانخاتە سەر کاغەزە سپییەکان، ئارەقەیان دەسڕێتەوە، خوێنی تــەوێڵیان دەلێســێتەوە، برینیــان تیمــار دەکــا، باســك‌و لاقــی شــکاویان بــۆ دەگرێتــەوە، ســەما بــۆ دوژمــن دەکــەن‌و تــیر دەگرنــە خۆشەویســتان.. پێغەمبەران.. ئێوە فریام کەون.. ئەی ئەو مەزنانەی بۆ سەرمای زستانی هەژاران بوونەتە پشکۆو ئاگر، بۆ سکی مناڵە نەخۆش‌و رووت‌و برسییەکانیان بوونەتە پاروو، بوونەتە سەربان، ئاسمان، بوونەتە دۆشەگ‌و سەرین‌و لێفەو ئاگردان، بۆ زەوییەکانیان بوونەتە باران، فریام کەون ئەی ئەوانەی خۆتـان مراند تا ئەوان بژین.. هۆ دۆستۆیفسکی، تۆلستۆی، چیخۆف، بەلزاك، هێمنگوای، دیکنز، ئیتماتۆف، گۆرکی، لۆرانس.. هۆ جاك لەندەن.. هۆ مونیف، کەنەفانی.. مەحفووز، فلان.. فیسار، عەلە.. جەلە.. ئێوە کە چیرۆکتان نووسی.. پێم بڵێن.. هیچ پاڵەوانێك ئاوا ناودەرگای لێگرتن، تەمی ترس‌و مەرگی بۆ هێنان، قەستی کوشتنی کردن، ئێوە زاناترن، داناترن.. پێم بڵێن چۆن تێیان بگەیەنم.. بە چ زمانێك...... قەت دیوتانە پاڵەوانێك لێتان راست بێتەوە؟ بیەوێ لەسەر چیرۆکێك حەشرتان پێ بکا، بریندارتان کا، بتانکوژێ.. ها؟ گەر ئێوە واتان بەسەر نەهاتووە.. بۆ دەبێ من بەسەرم بێ؟ منێکی نەگبەت کە لە هەموو ژیانما لەسەر کاغەز ژیاوم.. بەوە چاکە هەموو پاڵەوانەکان لێم وەئاگا نەهاتوون.. مەلا کوێرەکە، قەیرە کچەکە، باوکم.. ئا.. زۆرجار باوکم دەبێ بە پاڵەوانی چیرۆکێك‌و رسوای دەکەم.. تۆڵەی خۆم‌و

دایكمی لێدەكەمەوە.. تۆڵەی شەق و تفی منداڵی.. ئەو دەمەی لە چڵەگیایەك ناسكتر بووم.. ئەی كوڕە ئیفلیجەكەی چەلەبی، بێوەژنەكەی دراوسێمان، كابرای گەواد، ژنە سۆزانییەكە، خۆم، ئا.. خۆم.. چۆن خۆم لە خۆم وەئاگا نایەم؟ ئەگەر خۆم و ئەوانە هەموو كۆ ببنەوە.. بەیەكەوە، شێتانە، پەلامارم دەن.. گەر بكەومە ژێر شەق و تف و مەترەق و چەقۆ و خاكەناز و پێڵاوو نینۆكیان.. ئەوسا چی فریام دەكەوێ؟ كێ رزگارم دەكا؟ خۆ زۆر شەویش دێنە خەونم، ئازارم دەدەن، هەڵمدەواسن.. وەلێ كە لە خەو رادەچەنم.. ئۆخەی دەكەم و ئارەقەی ترس دەسڕمەوە.. خوا بتگرێ سیامەند.. چۆن توانیت ئەم كابرایەم لێ هار بكەی؟

لەگەڵ نەڕەی باوكم وەئاگا هاتم..

((- ئەوە كەڕیت.. ئاگات لەو هات و هاوارە نییە؟ قسە بكە..)).

لەوە دەچوو من نوقمی خەیاڵی خۆم بووبم، دیسانەوە ئاوڕێكم لە بووك دایەوە، كلی خەم و ترسێك چاوەكانی رشتبوو، قەت چاوەڕێی نەدەكرد لە هەفتەی یەكەمی بووكێنیدا وای بەسەر بێ، تا ئەو ساتەش كەس نەیدەزانی دەروێش بۆچی كەف دەچەڕێنێ و تووڕەییەكەی ئاگر دەكاتەوە، تەنها خۆم نهێنی ئەو كارەساتەم دەزانی، تەنها من و دەروێش، هەمین و عەبە و خەجەش، حەزم دەكرد هەموویان بڕۆن و ئەو ناوە چۆڵ بكەن، تەنها خۆم و مام بایز لەو دادگا رەشە بمێنینەوە، من و ئەوو.. بەس، خۆزگەم دەخواست یەكێك دەستی بووك بگرێ و دووری خاتەوە.. تا ئەو مەرگەساتە نەبینێ، پتریش لەوە دەترسام لە بەرچاوی بووك بمشكێنن، چی لەوە ناخۆشترە لە هەفتەی یەكەمی زاوایەتیدا.. لەنێو گەرمەی ئەو ئاهەنگەداو لە بەرچاوی بووك زاوا بشكێنیت، ئابڕووی ببەیت، زاماری بكەیت، تەنها جوێنێك، پلارێك، قسەیەكی رەق.. بەسە وام لێبكا خۆزگە بخوازم بمرم.. ببمە دڵۆپە ئاوێك و زەوی

هەڵممژێ، خۆ هێشتا هیچ نەقەومابوو.. کەچی خەریك بوو دڵم شەق بەرێ، هەر ئەوەتا نەدەمردم، هەناسەم تەنگو سوار، بینایيم لێڵ، قورگم وشك، دڵێکی پڕ خەمو ترس، پەرێشانو داماو.. دەلەرزیم.. زوو زووش ئاورم لەو حەشاماتە دەدایەوە، لەگەڵ یەکدی کەوتبوونە مقۆمقۆ، بڵمەبڵم، سکاڵاو گلەیی، دەست بەیەکاداداں، ئارەقەسڕینەوە، مۆڕبوونەوە.. لە کەسیان تێنەدەگەیشتم، هەقیانە، هیچیان لێنەدەزانی.. لە چی بدوێن؟ هەر ئەوەندەیان زانیوە من ئابڕووی دەروێشم بردووە.. بەڵام چۆن؟ ئەم پرسیارە دەیەها وەڵامی گەرەکە.. دەیەها بۆچوونو لێکدانەوە، کەسیان باوەڕ ناکەن من شتی قۆڕم لێ بوەشێتەوە، کەواتە دەبێ چ گوناهێکم کردبێ؟

لەپڕ هەمین هاواری کردو من راچەنیم.. دەرحاڵ هەموو لەشم کەوتە سەر ئاوو ئارەقە.. تەقییەوە:

((- شاخی دەشکێنم.. بە خەراپە ناوم دەبا؟)).

ویستم هەمین ئارام بێتەوە.. لەسەرخۆ وتم:

((- پلکە هەمین.. ئەتوو وەکی دایکمی.. حەددم چییە بە خەراپە ناوت بێنم.. لە کن کێ......؟)).

هەمین قسەکەی پێبڕیمو شیڕاندی:

((- خۆت دەزانی جەناب، ئەفەندی.. کوڕە بە ئەدەبو رەوشتەکەی گەڕەکێ..)).

((- هیچ لە خۆم شك نابەم.. خۆت پێم بڵێ.. با ئەو خەڵکەش پێبزانێ..)).

- جوانە.. بەخوا بابە جوانە.. ئەوانیش بزانن کوو شەرەفو نامووسی منت بردییە.. ها..؟.

لەپڕ دەروێش هەڵیدایەو نەڕاندی:

((- ئەدی بابم.. ئەدی کوو.. شایی ئابڕووبردنی مەیە.. شەرمیش ناکا.. ئەوە ئەتوو داناڕزێی.. تەرەس؟)).

تا ئەو ساتە بیرم لەوە نەکردبۆوە ئاخۆ دایکە کەڕولاڵەکەم ئەم هەرایە چۆن دەبینێ.. بە چی تێدەگا، دەبووایە ئاوڕێکیش لەو بدەمەوە.. دیم سەرسامو ئەبڵەق بووە، دەمی داپچڕیوە، بە دەستو پەنجەکانی دەدوێ، دەیویست لەو بەزمە بەشدار بێ، چاوە کزو پڕ ترسو غەمگینەکانی بەس بوون بۆ ئەوەی من بخەنە دڵەڕاوکێو بێ ئۆقرەیی.. چۆن تێی بگەیەنم.. بە چ زمانێك؟ گەر هەمووشیان حاڵی بن، ئەوە دوا کەس کە لەم قیامەتە تێ نەگا.. دایکە کلۆڵەکەمە، ئەو ئافرەتە لاڵە هەرگیز بەوە نازانێ کوڕە نەگبەتو سەربەگۆبەندەکەی بە نووسینی چیرۆکێك ئەو ئاژاوەیەی ناوەتەوە، مانگی هەنگوینی لە خۆیو بووك کرد بە مانگی پیاز، دڵم قوڵپی دەدا، گرێك لە هەناوم بەرببوو.. چاوەکانم پڕ ببوون لە ئەسرین، حەزم دەکرد بیدەمە پڕمەی گریان، وەك پیرەژنە جگەرسووتاوەکان خۆڵی دونیا بەسەری خۆمدا بکەم، پاشگەز بوومەوە، شەرم نەیهێشت بگریم.. گەر بگریم ئەو خەڵکە چیم پێدەڵێن؟ چۆنم باس دەکەن؟ ئەو بووکە ساوایە چۆن سەیرم دەکا؟ لەو ساتەدا هەستم کرد هونەر لە بەردەم نەزانینی ئەو خەڵکەدا، لە بەردەم بێئاگاییو بێهۆشیدا چەندە ڕەزیلو هیچە، لە بەردەم ئەو خەڵکە خوێندەوارو نەخوێندەوارەی ڕاکەڕاکەی نێو بازاڕ پەکی خستوون، هەر ئەو دەمە سکم بە شیعرو چیرۆكو شانۆو تابلۆو مۆسیقاو هەموو شاکارە بێنازەکان سووتا.. ئەوانەی بە خوێنو فرمێسك دەنووسرێن، خەڵکیش.. خەڵکێکی زۆر پاقلەی لەسەر دەخۆن، میزی بەسەردا دەکەن، تۆزی غەریبی چەندەهاساڵیان لەسەر دەنیشێ، ئەو پارچە کاغەزانەی ژانو ئازاری مرۆڤن، بۆنی خوێنیان لێدێ، دەبن بە خۆڵەمێشو سووتووی ئاگر، دەکەونە بەر

هێرشی ڕەشەباو بە دیوارەکانەوە دەنووسێن، وشە نازدارەکان لەگەڵ ئاوەڕۆی چڵکاوی نێو زێرابەکان دەتوێنەوە، دەسڕێنەوە، چەندەها جاریش دیومە.. منداڵی ڕیخنو سکچووی پێ پاك دەکەنەوە، بۆ ئەو کتێبانە دەگریام لەسەر شۆستەکان تۆزو خۆڵی پێی ڕێبوارانیان لەسەر دەنیشێ، یان ئەو کتێبە زەردانەی لەسەر ڕەفەی کتێبخانەکان کەوتوون.. هەر دەڵێی مریشکی نەخۆشو دانکەگرتووی سەر کەپری خۆشناوانن‌و.. هەڵنیشتوون.

ئای مرۆڤ ئازارت چەندە گرانە..!

دیسانەوە دەنگی عەبە هوشیاری کردمەوە:

((- سەری نەکەمە دوو لەت لەم حەوشەیە ناچمە دەرێ)).

خەجە — ش بۆی سەندەوە:

((- لەدوڕ دەوی خۆی‌و بابی دەڕیم)).

خەڵکەکە سڕو سەرسام سەیری عەبەو خەجەیان کرد، کەمێ غیرەتم پەیدا کرد، نەمتوانی چیتر چاوەڕێ بم.. لەوە زیاتر جنێومالْ بکرێم.. رووم کردە دەروێش‌و لێم پرسی:

((- دەروێش.. هەنووکە تێم بگەیەنە.. چی بووە؟ با لەیەکدی حاڵی بین..)).

ئارەقەی نێوچەوانی سڕییەوەو هەڵیدایە:

((- جەنابت.. حەکایەتت نووسیوە یان نا؟

- با.. نووسیومە..

- باسی من‌و هەمین — ت نەکردییە؟

- نەء.. وانییە.. لێم گەڕێ با تێت بگەیەنم..

- حاشای لێمەکەو نامەوێ لە هیچیش بگەم..

- خاڵە دەروێش.. بە قوربانی چاوت بم.. حەکایەت شتێکی خەیاڵییە..

- کوڕم.. ئەوە ئەتوو کێ هەڵدەخەڵەتێنیت؟

خەیاڵی چیو تەڕەماشی چی؟ کوڕی خۆم چما ئەتوو هیچت تێدا هێشتیتەوە.. هیچ ماوە باسی نەکەی.. رەدووکەوتن.. سەپانی، باپیر ئاغا، راوە رەشۆڵە.. بابەکەم.. ئەتوو ئەمسەرو ئەوسەری دونیات تێگەیاندووین، نامووسو شەرەفی ئێمەت خستۆتە سەر پارچە کاغەزانو بە دونیادا بڵاوت کردیتەوە.. خوا هەڵیدەگرێ.. کوڕە.. پێغەمبەر قبوڵی دەکا..؟)).

هەمین دوو هەنگاوی تر هاتە پێشەوەو زریکاندی.. وا بزانم لەگەڵ ئەو زریکەیە پیاڵەو پەرداخو تەپڵەكو قاپەچەرەزی سەر مێزەکان لەرزین.. بگرە بانە تەپیوەکەشمان.. بە دەم زریکەوە وتی:

((- باشە کوڕی فیتڕێ ئەمن کەنگی بەدووکەوتیمە؟ هەر لەسەر دوو قسەی وایە خەڵکی دەبنە دوژمنی یەکدی..)).

رووی کردە میوانەکانو هەموویانی کرد بە شایەت:

((- خەڵکینە.. وایە یان نا؟ کامەتان شتی وا بێ رێو جێ قبوڵ دەکا؟)).

منیش پێ بە پێی ئەو رووم کردە خزمو ناسیاوەکانی خۆم.. بۆ بەرگری وتم:

((- خزمینە.. لە راهی خوا.. ئەمەیان خەیاڵی خۆمە.. شتێکی راست نییەو ئەمن بۆ خۆم رەدووکەوتنەکەم لێ زیاد کردووە)).

عەبەی تووڕەو ترۆ لە شوێنی خۆیەوە هەڵیدایە:

((- جا قەحپەباب.. ناوی خەڵکی پێڵاوە لە پێی بکەی؟)) هەمین بۆی تەواو کرد:

((- دەتەوێ هەر بە درۆ ناومان بزڕێنیتو لێت بێدەنگ بین.. ها.. کوڕی دۆمە دڕاوێ......)).

وشەی - دۆم - منو باوکمی وەئاگا هێناو ئەمجارەیان هەردووکمان

ئارەقــەی تووڕەییمــان دەردا، وشــەی دۆم دەتــووت ســوژنەو لــە گلێنــەمان دەچەقێ، نەك هەر منو باوکم.. میوانـەکانیش سـڕ بـوون.. پاشـان بـاوکم بـە دەنگێکی کەرخو کزەوە وتی:

((- با بەس بێو عەیبە.. ئەوە دە جارە بڵێین زارە دۆم.. بلـە کـوڕ.. هـەر هیچ نەبێ نانو نمەکی یەکدیمان کردییە)).

دەرویش بە تەوسەوە وەڵامی دایەوە:

((- بەخوا بابە جوانە.. هەتا خاوەن ماڵ چوو دز بگرێ.. دز خاوەن مـاڵی گرت.. خۆتان عەیبە بزانن.. گـەر حیسابێکتان بـۆ نـانو نمـەك بکردایـە ئـاوا ئابڕووی منتان نەدەبرد..!)).

لەم ساتەدا کەس ئاگای لێنەبوو کە دایکم بێخشپە هەستایەوە، لە هـەمین چووە پـێش، چاوەکانی دەپاڕانـەوە، دەکڕوزایـەوە، ئـازای جەسـتەی دەلـەرزی، کووڕ ببۆوە، لێوە بێخوێنەکانی خـەمو ترسـیان دەبارانـد، بـە دارەدار گەیشـتە کن هەمین، کتوپڕ بەسەر دەسـتیدا نووشـتایەوەو ویسـتی ماچی بکا، هـەمین بێشـەرمانە دەسـتی راتەکانـدو نەیهێشت، سووکە پـاڵێکی پێوەنـا، پاشـەوپاش کشایەوە، لە دواوە کچێکی ئـامۆزام گرتییـەوە.. ئـەگینا بـە پشتدا وەردەگـەڕا، ئەم دیمەنە هەموویانی سڕ کرد، لە هەمووشیان پتر منی تاساند، دونیـانی لـە بەرچاوم تاریك کرد، خۆم بۆ نەگیراو بە تووڕەییەوە هاوارم کرد:

((- پــاڵ بــەو پیرەژنــەوە مــەنێ.. بــە دایکــت دەشــێ.. تــەواو بێتامتــان کرد.......)).

هەمین هەروەك بڵێـی دوو سـەد ساڵە پیـاو بووبـێ.. دەسـتی بـۆ ناوگـەڵی بردو زۆر بە ساردییەوە وتی:

((- ئادەی کوڕی دۆمـەڕەش وەرە گونم بگـرە.. هێشـتا ئـەتوو خۆتمـان لـێ سۆر دەکەیتەوە.. کوڕی فلقێ..؟!)).

تەواو.. ئاهەنگى زەماوەند بوو بە شين، هەموو شتێكيان هەڵگێڕايەوە، تێكيانترشاند، لە بەرچاوى بووك سووكو رەزيليان كردم.. هيچم بۆ نەمايەوە.. لە بێدەسەڵاتيان وتم:

((- ئێستا هەرچييەكى كردوومە.. تەواو.. بڕايەوە.. فەرموون.. ئەوەتا پۆليسخانەكە نزيكە....!)).

دەمزانى ئەم قسەيەم مناڵانەيە، بەڵام هيچى ترم بۆ نەهات بيڵێم، هيچم بۆ شى نەدەكرايەوە.. هەموو دونياش كۆبێتەوە ناتوانم لە فەلسەفەى چيرۆكو شيعرو رۆمانو.. هيچ هونەرێك بدوێم.. ناتوانم ئەم چەند بەستەزمانە تێبگەيەنم كە چيرۆك ئابڕووبردن نييە، بەڵكە چيرۆك گريانو پێكەنينى خۆيانە، زانيم لە هەڵوێستێكى وادا هيچ زاناو داناو مەزنێك هيچى بۆ ناكرێ.. لە وەڵامى مندا هەمين خۆى باداو دەستێكى بە تەوێڵى داهێنا بە پەنجەى شايەتمانە ئارەقەى سڕييەوەو.. پاشان وتى:

((- پۆليسى چى..؟ پۆليس ئابڕووى تكاو هەڵدەگرێتەوە؟)).

((- ئەى بەتەماى چين؟ خۆ قاتى هەڵمناواسن؟)).

خەجە شڕشێت هەڵيدايە:

((- تا هەقى خۆمان نەستێنين.. ناچينەوە!)). خۆم لە هەڕەشەى خەجە گێل كردو رووم كردە دەروێش بايزو وتم:

((- خاڵە بايز.. بەقوربان.. باوەڕت بێ ئەم چيرۆكە پەيوەندى بە تۆوە نييە.. بەشێكى زۆرى خەياڵو درۆيە.. مەگەر تەنها ناوەكان....)).

قسەكەى پێبڕيمو وتى:

((- كوڕە بيبڕەوە.. هەر ناو، هەر ريشۆڵە.. هەر قيامەت.. دەزانى ئەتوو چ گوناهێكى گەورەت كردييە.. چ بێ عەقڵييەك؟)).

((- وايە.. بەڵام خۆ هەر ئەتوو خەريكى راوە ريشۆڵە نيت؟)).

((- دەمزانی وا دەڵێی.. ئەوە منداڵ هەڵدەخەڵەتێنیت؟ کامەیان ژنی هێلکەو شیر دەفرۆشێ..؟)).

یاسین — ی ئامۆزام کە تا ئەو حەڵە نقەی نەکردبوو.. رووی تێکردمو بە تووڕەییەوە وتی:

((- تۆو چیرۆکیان وتووە؟ هەنووکە جەنابت مامۆستای هەقی ئەم ژانەسەرەت چییە؟ لۆ چیرۆك لەسەر خەڵکی دەنووسیت..؟)) منیش لەو تووڕەتر قیژاندم:

((- کاکی من.. ئەوەیان فۆنتەراتەکانی جەنابت نییە)).

((- ئەوە چییە.. هاتووینەتە سەر شاییو جنێویشمان پێدەدەی.. وەللا بابە جوانە..)).

لە چاوتروکانێکدا دڕی بە خەڵکەکە داو گەیشتە تەك ژنەکەی پەلی گرتو رایکێشا، ژنەکەی دەستی راپسکاندو گەڕایەوە.. پێی وت: ((- لەسەرخۆ عەباکەم..)).

بە پەلە چووە ژووریو.. هاتە دەرێ.. دڕی بە خەڵکەکە دا لەگەڵ مێردەکەی، بە جووتە، لە دەرگای حەوشەکە ئاودیو بوون، لەودیو دەرگاکەوە گوێم لە گرمەو تەقینەوەیەك بوو.. باوکم هاواری کرد:

((- کوڕە یاسین.. یاسین..)).

هاوارەکەی لەنێو گرەی ئوتمبێلەکەدا خنکا.. نەگەڕایەوە.. باوکم بە چاوێکی پڕ لە گلەییەوە سەیری کردم، دە کەس بەیەکەوە دەمی هاواریان لێکردمەوە، سەرزەنشتیان کردم، ئامۆژگاری، وا دەبێو وا نابێ، فلتەفلت، قسەی هیچ.. کردیان بە قیامەتو ژاوەژاو، لەو حەڵەدا وام هەست کرد من تاوانبارمو ئەوانیش هەموو سوێندخۆرو دادوەرو پارێزەرو شایەتی ناهەقن.. رووم لە هەموویان کردو.. وتم:

((- کاکە.. براینە.. خوشکینە.. خۆ من کوفرم نەکردووە کە چیرۆکم نووسیوە..)).

هەموویان بەیەك دەنگ کەوتنە قسە، ئەمجارەیان دەنگی ((بەکر))ی خاڵۆزام لە هەموویان ناسازتر هاتە بەرگوێم: ((کوفرت کردوە. لۆ باسی شەرەفی خەرکی دەکەی؟)).

((- کاك بەکر ئەتوو وا دەزانی چیرۆك کوتاڵ فرۆشتنە.. کاکە چیرۆك.. یانێ باسی خەڵكو عەوام..)).

توندتر وەڵامی دامەوە:

((- دە بیخۆ.. هەقەمستی.. دەبینی چ بەزمێکت ناوەتەوە؟ ئیتر لەمەودوا خاوەنی ژنو منداڵیت.. واز لە پارچە کاغەزان بێنەو چوار عانە پەیداکە.. هەتا ئەم ژنەت هێنا قەرزی دونیاو قیامەتت کرد..)).

بەربینابیم تاریك داهات، خوێن پەڕییە کەللەم.. ویستم پەلاماری بدەمو بە شەق دەریکەم، خۆم خواردەوە.. کتوپڕ بەسەریا تەقیمەوە:

((- قەرزاری چ گەوادێکم.. ها؟ قەرزم لە تۆ کردووە؟)).

((- لەگەڵ من بەشەڕ دێی؟ حسێبی خۆت لەگەڵ مام دەروێش ساغ بکەوە.. ئەمن خواحافیز..)).

ئەمیان لە یاسین – یش کەرتر بوو، لەسەر ژنەکەشی نەوەستا تا عەباکەی بدۆزێتەوە.. تێی تەقاند..

کە باوکم بینی دوو میوانی ئازیزی ڕەویان کرد.. ئارامی لێهەلگیرا.. تووڕەییو سکاڵا لە دەنگیا تێکەڵ بوون:

((- رۆڵە.. ئەوە شێت بوویت؟ ئەوانە لۆ سەر شایی توو هاتبوون..)).

خۆم لە قسەکەی باوکم گێل کردو رووم وەرسوڕاندو تکام لە دەروێشو ژنەکەی کرد:

((- مام دەروێش.. پلکە هەمین.. ئەمن خەجاڵەتم.. با ئەم بەزمە بېڕێتەوە، کە میوانەکان ڕۆیشتن خۆم دێمە بەردەستتان.. ئەوسا خوای دەکرد منتان دەکوشت!)) هەروەك بڵێی گوێی لێم نەبووبێ:

((- خەڵکینە.. ئێوە بەشایەت بن.. ئەمن ئەو پارچە کاغەزانەتان لۆ دینم کە سیامەندی حاجی سەعید بۆمی خوێندەوە.. ئەنگۆ خۆتان لە خوا مەکەن‌و بزانن کەس ئاوا ئابڕووی دراوسێی خۆی دەبا..؟)).

((- کەواتە سیامەندە فەندی بۆی خوێندیتەوە؟)).

((- کوڕی پیاوە.. ئەو نەبووایە نەمدەزانی ئەتوو شەرەفی ماڵ‌و منداڵی منت کردووە بە قەزاتەو بووینەتە بنیشتە خۆشەی سەر زاری خەڵکی..)).

کە ناوی سیامەندی هێنا خەیاڵ بردمییەوە، زانیم ناپاکی دەگاتە ئەم ئاستەو کابرایەکی وا سادەو ساویلکەم لێ هار دەکا، گەر ئەم چیرۆکەی بۆ نەخوێندبایەتەوە شەقی دەبرد، ئای لە مرۆڤی بێ بەهرەو چەپەڵ‌و دڵکرمێ.. زانی بە چ تیغێکی کول بریندارم کا.. بە چ خەنجەرێکی ژەنگدار..

لەگەڵ دەنگی باوکم ڕاچەنیم:

((- فەرهاد.. توو شەرەفت ئەوە بەزمە.. ئەوە حاڵە.. ئاخر ڕۆڵە کەس شتی وای کردییە؟)).

((- باوکە خۆ ئەمن گووم نەخوارد.. چیرۆك چیرۆکەو لەنێو هیچ هۆزو میللەتێك باج‌و گومرکی لەسەر نییە.. کەس خۆی پێوە سەغڵەت ناکا..)).

((- کوڕی خۆم میللەتی ئێمە مێشێك دەکا بە گامێش.. چما نازانی؟)).

ئەحمەد — ی پوورزام بۆی سەندەوە:

((- ئێمە لە کوێ‌و ئەوان لە کوێ..!!)).

دەنگێك لەنێو حەشاماتەکە بۆی تەواو کردن.. دەنگێکی ناساز.. لەبەر سەرو ملی تێکچڕژاوی خەڵکی دەموچاویم نەدی:

((- هەر میللەتەو خاوەن دابونەریتی خۆیەتی)).

رووم کردەوە خەڵکەکەو بە کڕوزانەوەیەکەوە وتم:

((- خەڵکینە.. من گوناهێکی وام نەکردووە کە خوا لێم خۆش نەبێ.. لە وڵاتێکی دیکەدا چیرۆکێکی چاك بنووسیت خەڵات دەکرێی..)).

خەجە قیژاندی: ((- دە ئەمن لەباتی خەرات.. لە دەوی گچکەو گەورەت دەڕیم)).

بۆ دووەمین جار خەجە پێی وتم: ((- لە دەوت دەڕیم!)) باوکم بەوپەڕی هیلاکیو بێدەسەڵاتییەوە دەستی بەیەك داداو وتی: ((- دە باشە.. ئەتوو وەرە دەروێش بایزم لۆ رازیکە کە هیچ گوناهێکت نەکردییە.. دەتوانیت؟)).

((- ناتوانم..)).

((- کەواتە لۆ خۆت لە قەرەی کاری وا دەدەی؟)) ئەحمەدی پوورزام کە لە هەموویان خوێندەوارو هوشیارتر بوو.. هەڵیدایە:

((- باشە.. ئەتوو ناتوانی چیرۆك نەنووسیت؟)).

((- خۆ چیرۆك گەمەی منداڵان نییە.. ئەحمەد.. وازهێنان لە چیرۆك وەك ئەوە وایە لەم شاییە پەشیمان ببمەوە)). شیرین کە تا ئەو حەڵە سڕ ببوو دایە پڕمەی گریان.. نەمزانی بۆ گریا.. تۆ بڵێی لە قەهری ئەم کارەساتە بگری یان لەتاوی ئەم قسەیەی دواییم.

سەیرێکی حەشامەتەکەم کردەوە، هەموویان سەرسامو ئەبڵەق بوون، دەروێشو هەمینو عەبەو خەجە تازە گەرم دەبوونو هەڕەشەیان لێدەکردم.. هەڕەشە بە دەست، بە چاو، بە دەم.. دیسانەوە لاڵ بووم، هەستم کرد لە دایکم کەڕو لاڵترم، بە ترسەوە روانیمە سەرو سیمای تەمو ترس لێنیشتووی ئەو خەڵکە، شیرین لە قوژبنێکدا خۆی گرموڵە کردبوو، بە گومانو ترسەوە چاوم دەگێڕا، کەس نەبوو فریام بکەوێ، شیرین دەگریا،

هەنسکی دەدا، لەمێژ بوو خۆی دەخواردەوە، بە دوا رستەی من تەقییەوە، هیچی پێنەدەکرا، ئەویش لە من لاڵو بەستەزمانتر.. دەیزانی دەنووسم.. بەڵام قەت لەو باوەڕەدا نەبوو لە سۆنگەی سەری چیرۆکێکەوە، مێردەکەی، دووچاری ئەو حەشرو قیامەتە بێ، بەزمێکی وا خوێناوی.

لە دڵی خۆمدا وتم: ((- فریام کەون.. هۆ مەزنو داناو زاناکان، پێغەمبەران، هۆ شاعیرەکان.. چیرۆکنووسان.. فریام کەون. ئەی ئەوانەی لەپێناو خۆشەویستی مرۆڤدا دەریای پڕ گێژەنەی رقو قینی ئەو خەڵکە نقومی کردوون، ئەی ئەوانەی کێوی خەمو ئازاری مرۆڤتان لە کۆڵ کرد.. فریام کەون.. منێکی چکۆلە، زۆر وردو چکۆلە، لە گەڕەکێکی پڕ لە رەشو رووت، برسیو تینوو.. بەستەزمانو هیچ نەزان، ئەوەتانێ لە دادگام، تاوانبارم، تاوانی ئەوەی دە لاپەڕەم لە برسیەتیو نەگبەتیو نەهامەتیو قوڕبەسەری دەروێش بایز پڕ کردۆتەوە، ئەوەش هەمین.. لە زوڵمی ئەو ئاغاو دەوڵەمەندانە دەدوێم کە هێلکەو شیریان پێدەفرۆشێ.. بەیانییان زوو.. بەرلەوەی ئەوان لە خەو هەڵبستن.. کەچی ئەوەتا.. لە پاداشتی ئەو خەمخواردنە بەردم تێدەگرێ، ئەوەتانێ خەجە.. کارەکەریماڵی سمایل بەگ، عەبە.. عەبەی شان بە قوڕی چەوساوەو رەتێنراوی دەستی قۆنتەراتچییەکان.. کەچی وەستاونو جنێوم پێدەدەن، دەروێش بایز — ی هەڵاتوو.. هەڵاتووی نێو زیندانی ئاغا کۆنەکانو مردووی نانێکی خواپێداوانی شار.. ئەوەتان هەر چواریان.. تفم لێدەکەن، جنێوم پێدەدەن، دەیانەوێ بمکوژن، ئەوەتان بەردەرگایان لێگرتووم، داوای هەقی خۆیانم لێدەکەن، داوای ناوو دەنگو رەنگی خۆیان.. فریام کەون.. من ناتوانم لە نەگبەتی ئەم چوار پاڵەوانە نەدوێم.... فریام کەون ئەی ئەوانەی....)).

لەگەڵ دەنگی هەمین راچەنیم:

((- باشه هەی بێ شەرەف.. بێ غیرەت.. نمەك بەحەرام.. لە كێ بیستیتە ئاغاكان حەزیان لە من كردبی؟ ئەوەیانم لۆ ساغ نەكەیتەوە شاخت دەشكێنم.. دەتكەمە سینەمای هەموو گەڕەكێ..

- پلكە هەمین.. چاوەكەم.. باسی تووم نەكردییە.. ئەو هەمینەی ناو حەكایەتەكە كتومت ئەتوو نیت..

- كتی چیو متی چی؟ قەت نەمزانی ئەوەندە سپڵەو لە ژێرەوەی.. وەڵڵاهی راستە كە دەڵێن لە ئاوی مەنگ بترسە..

- مام بایز.. پلكە هەمین.. تۆزێكی باسی ئێوەیە.. ئەوی دیكە هەمووی قسەی خۆمە..)).

نەمزانی بەو خۆپەڕاندنەوەیە زیاتر دەگەومە داوەوە.. هەمین وا شیڕاندی سپییەتی لە رووودا نەما:

((- جا جەنابت بە چ هەقێك درۆ بۆ خەڵكی هەڵدەبەستی.. بە چ هەقێك ناومان سووك دەكەی؟ چما ئابڕوو قومو بەردی نێو بەستانە بە كەیفی خۆت خڕی كەیتەوە؟)) دەروێش بایز بۆی سەندەوە:

((- رۆڵە.. ئەمە كرمانجین، تا ئێستا كەس نەیتوانیوە ناومان سووك كا.. لەسەر قسەیەكی هاكەزایی خەریك بوو سەركاری ئەم باپیر ئاغایە بكوژم.. پەلەوەریش نیازی پیس بێ لە سەربانی من نانیشێ.. تێگەیشتی؟.

- دەزانم دەروێش گیان.. چاكتان دەناسم..

- دوای ئەوەش خەڵكینە.. ئەنگۆ رازی دەبن باسی ژنو خوشكو كچتان بكرێ؟ كاكە خۆ لە خۆمەوە هار نەبوویمە.. هەر لەو حەكایەتە گۆتیتت: دەروێش لەوە دەترسێ هەمینی ژنی حەز لە یەكێ لەو ئاغایانە بكا كە هەنووكە لە شارن.. نازانم چیترو چیتریش.. سەد ناوو ناتۆرەی وا ناشیرینی تێدایە بیخەیتە بەردەمی سەگ بۆنی پێوە ناكا)).

هەمین گەرمتر داهاتو شێتانە زریکاندی:

((- گوو دەکەمە دەمی تۆو ئاغاکانیش.. هەی ئاڵچاغ.. جگە لە بایز هەرچی پیاوە پاژنەی قۆندەرەکەمە..)) خەجێ بۆی سەندەوە:

((- هەی گەواد....)).

بووك کە تا ئەو حەڵە ژیر ببۆوە بە وشەی ((گەواد)) راچەنی.. لەپڕ تەقییەوەو دایە پرمەی گریان، ئەمجارەیان لەوە نەدەچوو ژیر بێتەوە.. فرمێسكو لیکی تێکەڵ بوون.. سووراوو سپیاوو کلی چاو.. کە سەیرم کرد کتومت لە تابلۆیەکی سریالی دەچوو.. یان یەکێ لە تابلۆکانی ((کاندنسکی)).

هەمین هەر بە هەمان هەناسەو هاوارەوە رووی کردە عەبەی کوڕیو شیڕاندی:

((- بێ غیرەت.. خۆ ژن نیت ئاوا دەستت بە خۆتدا شۆڕ کردیتەوە.. ها..؟ کەس لە ناموسی خوشكو دایکی خۆش بووە.. ئەگەر وەکی ئەو توالێت لووسانە خەساویت.. با بزانم..؟)).

عەبە بۆی سەندەوە:

((- دەبا قسە بکا.. ئەگەر غیرەتی هەیە با بێتە پێش.. بزانە جامی سەری دەشکێنم یان نا.. وای لێدەکەم نانی پێ لەت نەکرێ.. وەرە دەرێ حیز.. خۆت لەناو ژنان مەشارەوە..)).

ئەوەندەی بڵێی یەكو دوو عەبە هێرشی هێنا، بە تاوو گوڕێکەوە، خەڵکی پەلاماریان داو یەك دوو پیاو بەرزەفتیان کرد، من هەر لە یەکەم ساتەوە لە حەیزەرانەکەی دەستی دەترسام.. دەمزانی بێ زەرەر ناگەڕێتەوە، چەند شەڕێکی ئەو مردوومراوەشم هاتەوە بەرچاو، سەرلەشکری چەتوونەکانی گەڕەك بوو.. چەندەها جار بەم دوو چاوانە دیبووم بە قۆچەقانی هەموو گەڕەکەکانی دیکەی شاری لە زەواق دەنا.. دەتووت بزن مشکەو بەسەر قەڵاتدا هەڵدەگەڕێ.. کە عەبەیان، بەرزەفت کرد.. فەرامۆش

بوومـەوەو هەناسـەیەکی حەوانـەوەم دا، پەنجـەکانی پـێم ژانیـان دەکـرد.. ئەوەنـدە پێیـان لـە پـێم نـابوو خـەریك بـوو چـەرمی پێڵاوەکـانم لێبێتـەوە.. دەروێش هاواری کرد:

((- بـەری دەن.. گەلەکۆمـەکیمان لێدەکـەن.. ئەگـەر شـەڕە عەشـیرەتە بـا بزانین.. وام لێ مەکەن بە فیکەیەك هەرچی عەشیرەتی - سیانو مامەسێنی - هەن لەم حەوشەیەدا کۆ کەمەوە.. وەللا بابە باش.. لـە مـاری بلـە کـۆری خـڕ بووینەوەتا..)) هەر خۆی ئاخێکی هەڵکێشاو دەستی بەیەك داداو سەری بـادا.. پاشان تێهەڵچۆوە:

((- ئەگەر ئەتوو پیاو بوویتایە نـاوی دەروێشـێکی هـەژارو نەگبـەتی وەك منـت نەدەخسـتە سـەر پارچـە کاغـەزان.. بـەڵان ئەوەیـە.. هـەموو کـەس بـە ئێمەمانان دەوێرێ!.

- بە خەراپە باسم نەکردووی.. ئەمن ویستیتم خـەڵکی بـزانن کـە ئـەتوو برسیت..

- جا گەر جەنابت وای گوت یەکسـەر دێـنو دەڵێن: هانـێ دەروێـش ئـەوە لیرەو ئاڵتوون لەسەری بنوو.. هانێ کۆشك بڕۆ ناوی.. کوڕم ئەتوو تێکچووی.. هەتا زووە بڕۆ کن شێخێك.. حەکیمێك.. سەر مەزاری پیاوچاکێك..

- ئـەتوو خـۆت بـە خـەراپی تێدەگـەی.. دەنـا ئـەمن وام بـاس کـردووی کە....)) عەبە هەر هەوڵی دەدا بەڕەللای بکەن.. خۆی رادەپسکاند.. دەروێـش قسەکەی پێبڕیم:

((- ئەگەر مەردی باسی ئاغاو خانەدانو پیاو ماقوڵەکانی شار بکە.. هـەتا بـە شـەق کـوێرت کـەن، نـەك بـە شـەق، هـەر بـە تـف.. ئەگـەر نایانناسـی بـا بیانژمێرم.. ئەوە چەلەبی، برایم قەدۆ، باویل ئاغا، سمایل بەگ، عـەلی پاشـا.. خۆ ئەو شارەی مە سەدانی وای تێدایە.. ئاخر لۆ باسـی کـلاش خـوارێکی وەك

من دەکەی.. ناوی ژنو کچم دەخەیتە سەر زاری سەگو گورگان؟

- باسی ئەوانیشم کردووەو باسیشیان دەکەم.. بەڵام وەك هی توو نا.. هی توو بە چاکەو هی ئەوانیش بە خەراپە..

- تەڕچاکە.. خوا چاکەی وا ببڕێ.. سیامەندی حاجی سەعید دەیگوت: ئەم حەکایەتە بە شارو گوندی دونیادا بڵاو دەبێتەوە.. بەرچاوی هەموو کەس دەکەوێ.. ئەوە راستە..؟

- نەوەڵڵا.. کەم کەس حەز بە حەکایەت دەکا..

- وەڵڵا لەناو دەمت دا.. خۆ ئەمن خزمم لە سلێمانیو هەڵەبجەش هەیە.. بگرە تا سەر سنووری ئێران — یش.. هەموو هەولێریش دەمناسێ.. کونو قوژبن نەماوە قوڕبەسەری تێدا نەکەم.. قسەیەك ببیستمەوە.. دونیات لێ پڕ دەکەم.. ها.. ئەوکات نەڵێی دەروێش زەلامێکی کەرپیاوە..

- حاشا..)).

کتوپڕ خەیاڵێکم بۆ هات، چۆن پێشتر بیرم لێنەکردبۆوە.. نازانم.. درۆیەکی حازربەدەست هاتە سەر لێوانمو نەمگێڕایەوە:

((- مام دەروێش.. تەنها سیامەند بۆی خوێندیتەوە؟

- ئا.. سێ شەو لەمەوبەر.. چاوەڕێم کرد تا لە ((شەهرول تەڕەماش)) بێیتەوە.. ئەو شەوە کە هات قاقا پێدەکەنی، پێم وت: ئەوە بە چی پێدەکەنی؟ گوتی دەروێش: شتێکی عەنتیکەیان لەسەرت نووسییە.. لە نووکەوە حەکایەتەکەی خوێندەوە..

- ئا.. دە ئەوەیە مەسەلەکە..

- مەسەلەی چی؟

- راستی.. یەك دوو مانگ لەمەوبەر لەگەڵ سیامەند بەشەڕ هاتین.. دیارە درۆو دەلەسەی پێوە ناوە تا ئەتوو نارەحەت بیو یەخەم بگری..

- خۆ ئەگەر وابێ.. چیم بە توو کرد.. خەراپتریش بەو دەکەم.. چما ئەمن گاڵتەجاڕی ئەو گەڕەکەیمە..؟!)).

کە عەبە گوێی لەم قسەیە بوو سوور هەڵگەڕاو خۆی راتەکاند، هەردوو شادەماری ملی بەقەد دوو پەنجە ئەستوور بوون.. لە رقانا ئازای جەستەی وەك بینی ئاو دەلەرزی.. هاواری کرد:

((- بەرم دەن.. با ئەو درۆزنە بکوژم.. ئەو سەگبابە درۆ دەکا.. بابە.. باوەڕی پێنەکەی ئەمنیش حەکایەتەکەم خیندەوە..)) لە دڵی خۆمدا نەفرەتم لەو کەسەش کرد عەبەی فێری ئەوە کردووە ئەو چوار وشەیە بخوێنێتەوە.. بۆ نەگبەتی من ئەویش حەکایەت خوێنە..

هەر بەدەم هاوارەوە تێهەڵچۆوە:

((- باسی منیشی کردییە، نووسیتی بێوەژنێکیان لە ملی عەبە بەست، باسی - ژن بە ژن - ییەکەو.. زیزبوونی خەجەو شەڕەکەی خۆمان.. باسی هەمووی کردییە..)).

کە ناوی خەجەی برد.. دەستی بەرز کردەوە، ویستی بەردەکە رابوەشێنێ، ئەو گاشەبەردەی بەر نێرەکەرێك بکەوتبایە، چیتر نەدەزەڕی، نازەنین — ی پوورزام لە پشتەوەڕا دەستی گرت، خەجەش وەرسوڕایەوەو دەستی لە سەرو تیتکی نا، ئەویش هەردوو بسکی لووسو باریکی خەجەی گرتو رایکێشا، بوو بە زریكو هوڕ، بە سەرو قژ رنینەوەیەك نەبێتەوە، لە چاوتروکانێکا خەڵکەکەم دی سەرو ملو دەستو قاچ رادەوەشێنێ، تاق.. تریق.. رمب.. رمب.... دەروێشو ژنەکەی هێرشیان بۆ هێنام، خەڵکی کەوتنە نێوانمان.. دەرو دراوسێو پیاوو ژنو کوڕو کچانی گەڕەك پەیتا پەیتا کۆ دەبوونەوە، هەریەکەو لە کونێکەوە دەردەپەڕی.. وەك مێرووولەی پاش بارانی بەهاران دابارین، بەردەرگاو ناو حەوشەو سەر دیوارەکانو سەربانەکانیان

لێگرتین.. هەندێ لە منالە چەتوونەکان خۆیان بە دارتەلەکەوە هەڵواسیبوو، بۆنی ئارەقەو چڵکی لەشی ئادەمی خۆنەشۆر لەگەڵ هەناسەمدا تێکەڵ دەبوو، ژوورەکانیش پڕ بوون، سەر پێپلیکەکان، منالانی بستەبالا دەکەوتنە نێو گەلمان، ئاهەنگیان کرد بە پرسە، لەنێو ئەو حەوشەیەدا بوو بە قاووقیژو فڕکان فڕکانێك سەگ خاوەنی خۆی نەدەناسییەوە، زاقو زریقی زارۆڵەکان، زریکەی ناسازی شیرخۆرەکان، بووك دیار نەما.. چاوم دەگێڕا.. نەمدۆزییەوە.. خوای لێخۆش.. تازە تەواو، گریانو هاتو هاواری بێئامان، فیکەو جرت لێدانی مێردمندالە چەتوونەکان.. هۆی ها.. هۆی ها.. دایكو باوکە پەرۆشو شڕو شێواوەکان، لەپڕ زریکەیەکی ترسناکی بووکم هاتە بەرگوێ.. ویستم بیگەمێ.. نەمتوانی.. دیوارێکی ئەستووری گۆشت نەیهێشت بیگەمێ، یان دەچوومە باوەشی خەلکی، یان خەلکی دەهاتنە نێو باوەشم، لەپڕ هەستم دەکرد یەکێك سوارم بووە.. یان کتوپڕ من سواری یەکێك دەبووم، هەمین — م بینی، بالابەرزەکەی، نێرانە دەستی دەوەشاند.. هەر ژن بوو دەیزریکاندو دەکەوتە ژێر دەستو پێی هێسترانەی هەمین، چەپۆکی کوێرانەی بە راستو چەپدا دەهاوێشت، کەسی نەپاراست.. خەجە بە دوای گاشەبەردەکەدا دەگەڕا، عەبە حەیزەرانەکەی بادەدا، کتوپڕ خۆی راپسکاندو لە دواوە بۆم هات، لەبەر پالەپەستۆی حەشاماتەکە نەیتوانی حەیزەرانەکە رابوەشێنی، گەر راشی وەشاندایە بەر سەری زەلامێکی دیکە دەکەوت، کە چاری نەما سێ کۆلەمستی خێواندە پشتی سەرم.. دونیای لە بەرچاوم تاریك کرد، دایکە کەڕو لالەکەم کەوتبووە بن دەستو پێی خەلکەکە، بووك لە هەموویان بێدەستەلاتتر هەر فرمێسكو چڵمو لیکی دەباراند.. منیش ئەوەندە لە بووك بە غیرەتتر نەبووم.. بەلام پیاو بوومو نەگریام، کورسیو مێزەکان لە باریەکدی هاتنە دەرێ.. ئەو کورسییانەش کە بە قەرز پەیدامان کردبوون، قاپە فستقو چەرەز

بە گۆڕێ وەربوون، چەندەها پیاڵەو پەرداخو فەخفوری شکان، چیمەنەکەو تاکە گوڵە باخی ئەو حەوشەیان شێلا، لە هەموو لایەکەوە تفو جوێن دەباری، باوکیشم وەك مەڕی گێژ بەنێو ئەو خەڵکەدا دەسووڕایەوە، نەدەسووڕایەوە.. سووڕیان پێدەدا، تکای دەکردو دەپاڕایەوە ئەو شەڕە بوەستێ، تاو نا تاویش شەقو مستو زللەو تفی دەرویش‌و هەمین‌و عەبەو خەجە بەر هەموو لایەك دەکەوت، کەس لەو بەرەکەتە بێبەش نەمایەوە، من بە تەنها بەرگریم لە خۆم دەکرد.. ئەگینا نە بە شەق، نە بە تف، نە بە جوێن هیچ جووڵانەوەیەکی شۆڕشگێڕانەم نەنواند.. جار جارەش پەنام لە دایکم دەکردو هاوارم لە بووکێ دەکرد دوور بکەوێتەوە، چوار کەسی شەڕکەرو دوژمنێکی زۆرو ئاشتیخوازو دەیەها ناوبژیکەرو سەدەها سەیرکەری دەم بە ئاخو ئۆفو پێکەنین، جرِتو چەقەنەو هۆی ها.. فیکەلێدان، کتوپڕ پاژنەی پێڵاوێکی قورس لا رووممەتمی ئاگر دا، دەممی پڕ کرد لە خوێن، تفم رۆکرد.. بڕێکی بەر پشتی ملی خزمێکی خۆم کەوت.. تۆزێکیشی رژایە سەر یەخەی چاکەتی سپی پاتی زاوایەتی.. خوێنێکی ئاڵ‌و روون....

دەنگی خەجەو زرمەی پاژنەی پێڵاوەکە وەئاگایان هێنامەوە:

« - ئا.. وات لێدەکەم.. هەی قۆندەرە..!» زرمەیەکی دیکەو هاواری کرد:

« - دە بڕۆ حەکایەتمان لەسەر بنووسە..!» دەستەوەستان بووم، نامەردو لەرزەلێو، هێزو توانای بەرگریم نەما، قورگم پڕ بوو لە گریان، دەنگ‌و هەراو ژاوەژاوێك دەگەیشتە بەرگوێم.. لەسەر دیوارو سەربانەکانەوە دەیانووت:

« - بەخوا هەتیمێکی گێژە.. خۆ دایك‌و باوکەیان کوشت‌و کەچی دەست ناکاتەوە..

- خزمەکانی لە خۆی حیزترن..

- دەك داڕزێ.. ئیمامی عەلی..

- کەس تێناگا لەسەر چییە..
- سۆفی برایم شەڕکەر نییە..
- کوڕە باوکم.. دەروێش بایزیش پیاوێکی هەژارو لە خواترسە..
- شتێك بووە.. ئەم شەڕە بەلاش نییە..)).

ریکۆردەکەش لەسەر مێزەکە بەربۆوە، ئەویش وەك هەموو شتەکانی دیکە کەوتە ژێر دەستو پێی هەردوو بەرەی دوژمن، حەوشەکەش تا دەهات پڕتر دەبوو، کۆلان تەنگتر، هەناسە سوارتر، شەڕ کوشندەتر، ناڵەو هاوارو زریکە تیژتر، هەموو گیانم دەیچریکاند.. یەك لەسەر یەك سۆلو قاپقاپو کلاشو قۆندەرەی سێ کیلۆیی دەباری، تف دەباری، جنێو.. چما چی نەدەباری؟! تاڵە قژ لە هەموو لایەکەوە وەك هەودا بەنێو ئاسمانی ئەو حەوشەیەدا هەڵدەفڕین، دەتووت لۆکەی پەڕەکراوەو لە خم نراوە، میوانەکان.. خزمو ناسیاو.. ئەوانیش لە زەرەر بەدوور نەبوون.. هەر یەکەو بایی خۆی، دیوارێکی زۆر ئەستوور، دیوارێکی گەرم داهاتووی خوێنو گۆشتو ئێسقانی خزمو خوێ کەوتبووە نێوان منو دوژمنەکانم، نێوان منو هەر چوار پاڵەوانی چیرۆکەکەم، ئەو چیرۆکەی ئەم درامایەی هەڵگیرساند، لە دوورەوە هەر چواریان هەڕەشەیان لێدەکردم، ناوبژیکەران نەبوونایە هەر دەیانخواردم.. نیوەمردوویان دەکردم. ئەوەندەی پێ نەچوو خزمو برادەر لە حەوشەکە دەریانپەڕاندم.. لەوە ترسان بخنکێم، خزمان دەیانزانی لە منداڵییەوە ئەو هەناسەسوارییەم لەگەڵە، ئاوڕم دایەوەو هاوارێکم کرد.. هاواری خنکاوێك.. خنکاوی نێو دەریایەکی سەرشێت:

((- ئەی بووك..؟)).

وتیان: ((- بڕۆ وا دێ..)).

دەڕۆیشتمو ساتمەم لە دەستو قاچو سەرو ملو جامانەو پێلاوو

چارۆگەو رەفتـەو كـراسو كـەواو قـاپو منـداڵی جیقن دەكـرد، تاكـێ پـێڵاوم جێما.. قیت دەرۆیشتم.. نەمتوانی خۆم نەوی كەمو هەڵیگرمـەوە، دەسـتێكم، توند، بە قایشی پانتۆڵەكەوە گرت.. لەوە ترسام بـە قودرەتی قـادر لـە بـەرما نـەمێنێ، دوای سـەفەرێكی سـەخت گەیشـتمە نێـو كـۆڵان.. هەناسـەیەكی حەوانەوەم دا.

لەناكاو منالانی سەربانەكان هاواریان كرد:

((هات.. بابەشێخ هات.. هات.. هات..))

كتوپڕ، لە دوورەوە، مێزەری سەوزی بابەشێخ بەدەركەوت، خەریكبوو لـە خۆشـیانا بفـڕم، مـن رۆبنسـن كرۆسـۆ - ی دورگەیـەكی تـەنها بـووم‌و ئـەویش پـاپۆڕی خـەڵاس، بـاوەڕ ناكـەم - كۆلـۆمبس - ئەوەنـدە شـادومان بووبـێ كـە ئـەمریكای دۆزییـەوە، لـەو ساتەدا مێـزەری سـەوزی بابەشـێخم بـە دوو سـەد ئەمریكا نەدەگۆڕییـەوە.. دەهـات.. جوان دەهـات.. كـە ئـەو دەهـات خەڵكەكـە دەكشـانەوەو دەخزانـە بـن دیوارەكـان.. هـەر دەتـووت بـەو ریشـە پـانو پـڕە كۆلانەكە گەسك دەدا، لە چاوتروكانێكا بەردەمی بابەشێخ بوو بـە جادەیـەكی تەخت.. بـەردەرگای حەوشـەكەمان جمـەی دەهـات.. تـەنها لێـرە بابەشـێخ بـە شـانو ئانیشـكو قـۆڵو باسـك یـەك دوو سـەوڵی لێـداو گەیشـتە ئاسـتی مـنو باوكم‌و چـوار پاڵەوانەكـەم، دونیـا كـپو خـامۆش.. تـۆ بڵێـی تـۆزێ لەمەوبـەر شەڕ بووبێ؟ كەس دەنگی لێوەنـەدەهات.. بگـرە منالـە چەتوونەكانیش سـڕو سەرسـام بـوون.. هـەموو دەسـتیان بـە خۆیانـدا شـۆڕ كـردەوە.. بابەشـێخ بـە دەنگێكی نەرم‌و پڕ لە ویقارەوە وتی:

((- ئەوە شەرم ناكەن بەربوونەتە یەكدی.. هـا.. چیتانە؟ حـەیاتان بـێ.. خەڵكی یەك گەڕەكن!)).

دەروێش دەست لەسـەر سینە وەسـتاو خـاو بـۆوە.. هـەمینیش.. هـەردوو

شلو سست بوون، هەریەکەو لە جێی خۆی مت وەستا، خشەی کەوتنی گەلاش دەهاتە بەرگوێ، خەجەو عەبە دیار نەمان، ژاوەژاوێك وەك هاژو هوژەی دەریا لە گوێما مابۆوە.. زۆر لەناکاو دەروێش دەنگی هەڵبڕیو کڕوزایەوە:

((- بابەشێخ.. رۆحم بەقوربانت بێ.. ئەوەی ئەو سوڕگمەی بلە پێی کردین.. عارەب بە حوشتری ناکا)).

باوکم خۆی گەیاندە بابەشێخ هەردوو دەستی ماچ کرد، ماچ لەسەر ماچ، فرمێسكو لیكو چڵمی تێکەڵ بوون.. بە دەنگێکی کزو نووساوەوە وتی:

((- بابەشێخ فریامان کەوە.. دەروێش بایز.. پیاوی تەریقەتو تەکیەی موبارەکتان شایی لێکردین بە شین.. خوا هەڵناگرێ.. دەڵێ: کوڕتان حەکایەتی لەسەرم نووسییە..

- حەکایەتی چی؟ ئەم قسە بێ سەرو بەرانە چییە؟

دەروێش.. ئەوە تەریق نابیتەوە؟

- قوربان.. فەرهاد ناموسو شەرەفمانی بردییە.. هەر باس ناکرێ، بابەشێخ جام بشکێو نەزرنگێ.. هەر وازم لێبێنن.. دەبێ لێرە بار بکەم..

- چییە کە ناگوترێ..؟ با بزانم..

- دوورودرێژە.. لە ترسی خوا نەبێ ئاگریان تێبەردەدەم..

- دەروێش.. ئەتوو پیاوی تەریقەتی کوو قسەی وا بێ جێ دەکەی..؟

- بابەشێخ.. خاکی بەرپێت بم.. ئەوڕۆ بلە کوڕ پێی بەتاڵ کردم.. کردمی بە پەڕۆی بێ نوێژ.. تەواو دینو ئیمانی لێسەندم..!

- عەیبە حەیات بێ.. بڵێ سۆفی برایم.. شەرم لە منیش ناکەی.. بەم حاڵەوە داوام لێدەکەی بتکەم بە خەلیفە..؟!)).

خەڵکەکە گوێی بۆ مشتومڕی شێخو دەروێشەکەی قوڵاغ کردبوو..

بابەشێخی پەستو تووڕەو نورانیو سپی پێستی بەر سێبەری تەکیە دەمو لێوی لە نێوان سمێڵی پڕو ریشی بە بەرەکەتی لێکترازاو رووی کردە خەڵکەکەو وتی:

((- خەڵکینە بڵاوەی لێبکەن.. هەر کەسەو ماڵی خۆی.. دەی زوو..)).

هێدی هێدی گەورەو بچوك، ژنو پیاو، مەزنو منداڵ ملیان شۆڕ کردو تۆزێ دوور کەوتنەوە، سەربانو سەر دیوارەکان چۆڵتر بوون، نیوە بە نیوەش بە رووقایمی خۆیان مانەوە.. دەروێش رووی کردە هەمینو منداڵەکانیو دەنگی دان:

((- هەمین.. عەبەو خەجە هێور کەوە.. لەبەر خاتری بابەشێخ بڕۆنەوە.. لەگەڵ ئەو هیچم پێناکری..)).

ئەوان رەویان کرد، بابەشێخ، رۆحم بە قوربانی بێ.. رووی کردەوە تەکیەو پشتی لە ئێمە کرد، هەنگاوی سستو شێخانەی نا، ئاوڕێکی دایەوەو بە دەنگێکی گرانو پڕ ویقارەوە وتی:

((- خوا بتانگرێ.. لە زیکرو تەهلیلەتان کردم.. دەروێش.. سۆفی برایم ئەتووش.. هەر هەنووکە هەردووکتان وەرنە تەکیەو با حاڵی بم.. بە منداڵەکانیشتنان بڵێن: دەست پێبکەنەوە خوا هاوار..)).

دەروێش وەڵامی دایەوە:

((- وەك دەفەرمووی بابەشێخ..)).

باوکیشم لە خۆشیانا گەش بۆوەو وتی:

((- خاکی بەرپێتم بابەشێخ..!)).

کتوپڕ یەکێك هاواری کرد: ((- حەبیبی عالەم موحەممەد سەڵەوات..)) گوێم لە غەڵبەغەڵبێ بوو.. پیرەکان دەیانووت: ((صلى الله علیه وسلم)).

لە چاوتروکانێکا ئاگری شەڕ کوژایەوە، ئەو شتانەی رژابوون.. کۆ

کرانــەوە، هەریەکــەو خــۆی رادەوەشــاند، خــۆی دادەتەکانــد، ئارەقــەیان دەسڕییەوە، هەناسەی قووڵیان هەڵدەکێشا، نـەفرەتیان لـە دەروێش کـرد.. لـە منیش، سڕو لـە گۆ کـەوتبووم، بـە پەلـە خۆیـان کـۆ کـردەوە، جامانـە، عـەبا، پێڵاو، وەرە، بڕۆ، لێرەیە، ون بووە، لەبەری کە، دیتمەوە، هی منە، هـی تۆیـە، هی من شینە.. مردین.. ئـەوە کـەی حاڵـە.. لـە پێـی کـە.. دەی زوو، درەنگـە.. گوێم لە دەنگی پوورێکم بوو:

« - شایی چی؟ بەڵا....م دا لە گەڕەکی وا سەر بە ئاژاوە..

- پەحا.. کە هەرچیو پەرچین..!».

دەنگێکی تـر: « - سـەد جـارم پێگـۆتن لـەناو ئـەو دۆمو قەرەجانـە وەرنـە دەرێ..».

تێکڕا بڕیاریان دا.. داوایـان لـە مـنو بـووك كـرد خۆمـان كـۆ بكەینـەوە.. لەوە ترسان شەو بەسەرماندا دەنەوەو منو بـووك بخنكێـنن، ئەوسا دەبـووین بە شەهید.. شەهیدی چیرۆك، چرۆچاوی بووكیان شۆری، كەوتنـە ئارایشـتی.. جلیـان پێگـۆڕی، خـۆم دەمزانـی چـەند ناسـكە.. دڵـی پڕبـۆوەو تەقییـەوە.. دیسانەوە فرمێسك سێ ریـز دەبـاری.. ماكیاجەكـەی شـۆرایەوە.. داوودەرمـانی سەر رووی تێكەڵ بۆوە.. سپیو رەشو سوور.. دیسانەوە تابلۆكـەی كاندنسـكی – یـە، بـوو بـە شـەڕ لەسـەر ئـەوەی بچینە مـاڵی كـێ.. مـن ئامـادەبووم لـە مزگـەوتیش بنـووم.. هـەر ئـامۆزاو خـاڵۆزاو پـوورزا بـوو دەمیـان تێكنـابوو.. دواجار لەسەر ئەحمەدی پوورزام گیرسایەوەو وتی:

« - هـەر سـێ تـەڵاقم كـەوتبێ بـووكو زاوا لـە كـن خـۆمن.. چ زۆرە ژوور زۆرە.. ناشهێڵم چیتر لێرە دانیشن..».

كە بابەشێخ رۆیشت.. خەڵكەكە بە پڕتاو رژانەوە نێو حەوشەو سەربان.. منداڵـەكانیش سـواری دیوارەكـان بوونـەوە تـا كۆتـاییو پاشمـاوەی ئـەو جەنگـە

رەش‌و بێمانایە ببینن.. بە چواردەوری من‌و بووك ئەڵقەیان بەست.. خزم‌و خوێ پەلیان گرتین.. سواری ئوتمبێلێکی رەشیان کردین، من‌و بووك لە دواوە، لاوونیو سەیرێکم کرد.. رووی لێوەرگێرام.. هەقیەتی.. چاوانی دەیانووت: بڕوخێ چیرۆك.. با بڕوخێ، بە دڵشکاوی‌و هەناسەی ساردەوە گەڕەکمان جێهێشت، نەمانوێرا لە ژووره بێنازەکەی خۆمان، ژووری نیمچە رازاوەی بووك‌و زاوا، بخەوین.. ئای لەو مەرگەساتە.. رانم بەر رانی بووك کەوت.. راچەنی‌و کشایەوە.. بە دڵێکی پڕ لە خەم‌و برین‌و ترسەوە بیرم لەو چیرۆکە نەگریسە دەکردەوە.. ئەو چیرۆکەی خواو شەیتان‌و عزرائیل‌و دۆزەخی پیشان دام..

دوای مانگێك ئەحمەدی پوورزام بەجێهێشت، سی شەو پێی وتم: « - واز لە چیرۆك بێنە..» سی شەو وتم: « - ناتوانم..!» بەجێمهێشت‌و دوو ژوورو هەیوانێکی سەربەخۆم بە کرێ گرت، جاروبار، بە دزییەوە، دەچوومەوە گەڕەکە کۆنەکەی خۆمان، ئەمێستا بە یەکجاری لەو شارەی خۆم دوور کەوتوومەتەوە.. مەپرسە بۆ..؟! دایکم مرد.. هەمین نەیکوشت.. بە دەردی خوا مرد، باوکم‌و منالەکان سەرم لێنابڕن.. وتم جاروبار دەچمەوە ئەو گەڕەکەی خۆمان.. مەڵبەندی منالی‌و هەرزەیی، تا ئێستاش لە کنە من خۆشترین گەڕەکی سەر رووی زەمینە، کۆلانە قوڕاوییەکانی بە شەقامی «شانزلزێ» ناگۆڕمەوە، منارەیەکی خواری تێدایە بە بورجی – ئیڤل – ی نادەم، دەڵێن: دەرویش لە ترسی بابەشێخ لێمان خۆش بووە.. وەلێ تەواوێ دڵی لە من رەنجاوە.. واتەواتێکی واش هەیە کە لە منیش خۆش بووە.. باوەڕ ناکەم، دواجار وتیان هیچی لە دڵ نەماوە.. دوا خەڵوەتی ئەم زستانە وەك منالی بەرمەمکان پاکی کردۆتەوە.. لەوانەشە وابێ.. کۆنە سەپانێکی دڵپاك.. وەلێ ئەمن خۆم دەترسم.. نەء.. ناترسم.. تەنها ئەوەیە شەرمی لێدەکەم، حەز ناکەم چاوم بە چاوی بکەوێتەوە.. شەرم لە خۆی، لە هەمین - ی ژنی،

له منداڵەکانی.. تۆ بڵێی ئەم چیرۆکەشی بۆ بخوێننەوە.. ئەمەیان دەبێ بە نوکتەیەکی بێزەوەر.. فریام کەون.. گەر بۆی بخوێننەوە، دەبێ چیرۆکێکی تازە بنووسم بۆ ئەم چیرۆکەی ئێستام.. ئەو چیرۆکەی کە چیرۆکی چیرۆکە کۆنەکەمی داگیرساند.. ئەوسا دەبێ بە چیرۆکی چیرۆکی چیرۆکێك.. ئەوسا خواش لێم خۆش بێ.. دەروێش‌و هەمین‌و عەبەو خەجە لێم خۆش نابن.. بگرە منداڵە وردیلەکانی عەبەو خەجەش بە دوامدا دەگەڕێن، هەڵبەتە سۆراغم دەپرسن‌و سیامەندیش ماوەو نەمردووە، گەر بە سواری کەرە گوێ بڕاوەکەی دەروێشیش بێ دەگەنە ئێرە، سیامەند ماوەو دوا هەواڵی منیش دەزانێ.. تۆ بڵێی دیسانەوە ئەم چیرۆکە بۆ دەروێش بخوێنێتەوە؟ بۆ نا..؟ جارەکەی تر بابەشێخ ئازادی کردم.. ئەمجارەیان کێ؟ نەء.. دواجار بیستم سیامەند دەستی لەگەڵ برا قۆنتەراتچییەکەی تێکەڵ کردووە.. گوایە وازی لە چیرۆك هێناوە.. خۆزیا.. هەندێکی تر دەڵێن: وازی نەهێناوەو سەرلەنوێ تێهەڵچۆتەوە.. گوایە دەڵێن.. گوایە.. عەبەش ئێستا ((شتە)).. خوا دەست بە باڵتانەوە بگرێ.. جاڕ دەن.. کەس.. با کەس ئەم چیرۆکە بۆ دەروێش نەخوێنێتەوە.. بۆ عەبە.. تۆش سیامەند.. دەخیلتم.. دەستم دامێنت.. گەر بە رێکەوت ئەم چیرۆکەت خوێندەوە.. وەك ئەو جارە دەروێشم لێ هار مەکە.. چونکە من وازم نەهێناوە.. وازیش ناهێنم ئەمجارەیان تووڕەم کەن.. سەری خۆم دانابێ رۆمانێکی بێ سەرەتاو کۆتایی لەسەر دەنووسم.. نەکەن بۆ دەروێشی بخوێننەوە.. تکایە.. وا بزانن ئەم چیرۆکەو چیرۆکە کۆنەکەشم دوو گوناهی سپی بوون.. دوو گوناهی سپی‌و بەس.

1983/8/21

سلێمانی - خەرمانان

ژنێکی منگن

(نۆڤلێت)

شێرزاد حەسەن

من دەمێکە ئەم چیرۆکەم لە خەیاڵە، پتر لە سی ساڵە، هەر جارەو بەجۆرێك دەینووسمەوە، هەرگیز لەسەر شێوەی دارشتنەکەی مکوڕ نەبووم، دەیەها جار سەرەتاو کۆتاییەکەیم گۆڕیوە، هیچ تانو پۆیەکی تێدا نییە دڵم خۆش بکات، گرێچنێك کە تۆ کەمەندکێش بکاتو بیخوێنیتەوە، هەمیشە وام هەست کردووە لە بەرامبەر نهێنی حەزو هەوەسی پاڵەوانەکەمدا نووسەرێکی بێ بەهرەو توانام، دەیەها جار لەناو گەرمەی نووسیندا قەڵەمەکەم شکاندووە، شێتانە کاغەزەکەی بەردەستم گرمۆڵە کردووەو رێك بۆ ناو سەبەتەی ژێر مێزەکە، هەمیشە هەستم کردووە تەنیامو کەوتوومەتە ناو چاڵێکی قووڵو تاریك، پەل دەکوتمو ناتوانم دەرچم، یان لە چۆلەوانییەکدا وێڵمو رێ دەرنابەم، ئەوەشی کە وایکردووە تا هەنووکە شەرم لە نووسینو بلاوکردنەوەی بکەم سەرسامیم بووە بەو پیرە قەسابەی کە چیرۆکەکەی بۆ گێرامەوە، سەیرە.. کەسێك لە ژیانیدا ئەو هەموو مەڕو بزنو مانگایە لە خوێندا بگەوزێنێت، ئەوەندەو پتریش لەتاو عیشقێکی ڕاگوزەر، رێکەوتی حەزو شەهوەتێك، ئارەزوویەکی کوشندەو کوێر، ئەو هەموو خوێنە لە دڵییەوە برژێت، ئەو هەموو فرمێسکە.. بەقەد خوێنی ئەو مەڕو بزنو حەیوانانەی کە لە ژیانیدا سەری بڕیبوون.

ئەو شەوە، درەنگانێ، کە حەکایەتی حەزو هەوەسەکەی خۆی بۆ گێرامەوە، خامۆشو سەرسام ببووم، پاشان لەژێر لێوەوە پێم وت: "من ئەو حەزو ئارەزووەت دەکەم بە چیرۆك" سەیری ئەستێرەکانی دەکرد کە دوور بە ئاسمانەوە دەدرەوشانەوە، دوورتر لە حەزی نامرادی خۆی، بێئاگا لە منو لە رازی دڵە بێ ئۆقرەکەم، لەدوای گێڕانەوەی چیرۆکەکەی هۆن هۆن دەگریا، دوو جۆگەلەی باریکی فرمێسکەکانی لە چاوانی دەتەقینو دادەخرانو دەرژانەوە ناو رێ ڕێی چرچو لۆچی هەردوولا ڕوومەتیو لەناکاو بریسکەی ئەو رۆندکانەی سەر ڕوومەتی لە من بزر دەبوون، بەڵام باقو بریقی هەردوو چاوی پڕشنگیان لە ئەستێرەکانەوە دەدزی، بەدەم گریانەوە بڵماندی:

"بەقەد خوێنی ئەو حەیوانانەی سەرم بڕیون.. من فرمێسکم ڕشتووە.. لە یادم ناچیێو ناچیێو ناچیێ.. ئێستاکە کە باسی ئەو شاشۆخە ژنەتان بۆ دەکەم وا هەست دەکەم.. ئەوەتانێ.. لێرەیە.. لەسەر ئەم سەربانە وەستاوەو گوێم لێ دەگرێو.. بە عەقڵم پێدەکەنێ..!"

لەو شەوەداو بەو تەمەنە کەمەوە بۆ من گران بوو لەوە تێبگەم چییە کە وا لە پیاوێك دەکات یەکجارو تا ئەبەد ڕووخسارو ئاکاری ژنێك لە یاد نەکات، ڕەنگو بۆنی، لەنێو ڕەنگو دەنگو بۆنی دەیەها ئافرەتی دیکەداو لەدوای دەیەها ساڵ لە کەللەی خۆیدا هەڵبگرێتو.. لە رۆحیدا جێگەیەکی پەنهانی بداتێ؟ ئەو شەوە بێئەوەی شەرم لە کوڕە گەورەکەی بکات.. شەرم لەو ژنە میهرەبانەی کە تا نیوە شەو بەو تەمەنە زۆرەوەو بەپێوە ئەو ماڵەی لەسەر هەردوو دەستە پیرۆزەکانی راگرتبوو، کە حەکایەتی حەزو هەوەسەکەی خۆی گێڕایەوە.. لێم پرسی ئاخۆ ژنەکەی سەرگوزشتەی ئەو حەکایەتە دەزانێت، کورتو دلێرانە وەڵامی دامەوە:

چاك دەیزانێت..!

کە زانی من ڕامامو بۆ ماوەیەکی درێژ خامۆش بووم، بیرم لە سەرو بەندی حەکایەتی حەزو عیشقەکەی دەکردەوە، تێهەڵچووەو بە قەهرێکەوە وتی:

"دەیەها شەو لە باوەشی ئەو ژنەمدا وەك هەتیوێکی بێ لانەو برسیو ڕووتو ڕەجاڵ بۆ ئەو خانمەی دۆستم دەگریام، ئەو ژنە چاکەم سکی پێم دەسووتا کە دەیزانی من بۆ ژنێکی دیکە ئاواهی ئاگرم تێبەربووە، هەندێك ژنی سادەو بەستەزمانی ئێمەو مانان گەلێك دڵ گەورەترن لەو سفوورانەی ئێوەمانان حەزیان لێدەکەن، ژنەکەم سڕو سەرسامی ئەوە بوو کە پیاوێکی سمێڵ بابڕو خوێنخۆر چۆن وەها دڵناسك بۆتەوەو بۆ خانمێك کە ڕاگوزاریو بەرێکەوت دیوییەتی شینو واوەیلایەتی، کەم نین ئەو پیاوانەی کە دڵیان لە مینایەك ناسکترە.. تێدەگەن دەڵێم چی؟".

من پتر لە سیی ساڵ لە شەرمی فرمێسکەکانی ئەو پیرە قەسابە ئەم چیرۆکەم لە رۆحی خۆمدا بە زیندوویتی وەك خۆی هێشتەوە، گەرچی شەوێکی فێنکی هاوین بوو.. کەچی بەدەم قسەوە چین چین ئارەقەی دەردەداو بە جەمەدانییەکەی دەیسرپییەوە، دوای سرینەوەی ئارەقەکەی دەیخستەوە سەر ڕانی، لەوە دەچوو ئارەق کردنەوەکەی هی یادگارییەکی هەم خۆش‌و هەم ئازاربەخش بوبێت.. سەیر بوو.. هەمووکمان سەرسام بووین، چونکە دەمانزانی لە ترسی پیری‌و مەرگ دوو سێ ساڵێکە گەڕاوەتەوە لای خودای خۆی، کەچی لەناوەڕاستی گێڕانەوەی حەکایەتی حەزو سۆزی کۆنینەی خۆی، لەناکاو، هەستایەوە سەر پێ‌و لەسەر یەکەمین پلەی قالدرمەکە وەستاو دزانە لەناوقەد بەسەرەوە خۆی نووشتاندەوەو سەیرێکی ناو حەوشەکەی کرد تاوەکو دڵنیا بێت پیرەژنەکەی لەژێر هەیوانەکە ڕاکشاوە، دزانە ئاوڕێکی لە ئێمە دایەوەو خەندەیەکی ئیبلیسانە کەوتە سەر لێوانی‌و بە هەموو ڕووخساری پڕ لە چرچ‌و لۆچیدا کشاو ڕووناکی کردەوە، کە هاتەوە لامان، بەدەم ئاخ‌و هەناسەیەکەوە وەك عاشقترین کۆنە مەیخۆر وتی:

"دەی پێکێکم بۆ تێبکەن.. سۆزێکی گەرم لە هەناومدا دەکوڵێ..!"

مانگەشەوێکی دڵڕفێن بوو، شنەیەك لە شاخەکانەوە بۆنی کوێستانی دەهێناو ئێمەش سەرمەست بە بۆنی گژوگیاوو گڵ‌و مەی هەناسەمان هەڵدەمژی، ئێمە هەرسێکمان لەو پیرە قەسابە ڕامابووین کە لەتاو پیری‌و ترسی مەرگ بەڵێن بوو بگەڕێتەوە کن خوداو ئیستغفارەکەی تەواو بکات بەو ئومێدەی لە بەهەشت گۆشەی باخێکی بە نسیب بێت.. سەرسامی ئەوە بووین کە چی وای لێکرد لەناو گەرمەی گێڕانەوەی حیکایەتەکەیدا داوای پێکێك عارەق بکات، سۆزێکی کۆن بۆ مەستبوون یان ترس بوو لە مەرگ کە ناهێڵێت لەزەت لە شتە هەرە سادەکان بکات، چ نیگای ژنێك بێت‌و چ قومێك عارەق، یان شکاندنی شەرم‌و شکۆی پیرەمێردێك بوو لەوەی حەکایەتی هەواو هەوەسی سەردەمێکی دێرین بگێڕێتەوە، یان حەزێکی زۆر کوشندە بەوەی کە بۆ دواجار بەر لە مەرگ دوا ڕازو نیازو خولیاو حەزێکی ناکامڵ‌و بە مراز نەگەیشتووی خۆی بۆ سێ کوڕە لاو بگێڕێتەوە کە ڕەنگە ئەوان پتر بژین‌و ئەو حەکایەتە دەماودەم بگوێزنەوە یان لە دڵی خۆیاندا هەڵیبگرن‌و سووکە پەندێك بێت ئەو کاتەی گیرۆدەو عاشق دەبن.. بۆ نا..؟

شوان – ی کوڕی بەپەلەو حەزو شەرمەوە، بەدەم دەست لەرزینەوە، سەرگەرمی سازکردنی پێکەکەی باوکی بوو، شاگەشکەو حەپەساو بەو فەرمانە سەیرو لەناکاوەی باوکی – پێکێکم بۆ تێبکەن – بەسەرچاو.. بەسەرچاو.. هەر تۆو.. پێك .. تریفەی زیوین‌و جریوە جریوی ئەستێرەکان‌و چرپە چرپی مەردوومەکان‌و سرتەو هەناسەی خەڵقەندە نادیارەکانی شەو لەو سەربانەدا بۆ ئێمە نەشئەبەخشتر دەینواند.. خودی شەو لەنێوان چڕی تاریکی دووری سەر شاخ‌و تەپۆڵکەکان‌و ڕۆشنایی نزیکی دەوروبەرمان هەناسەی دەدا، هەناسەی پڕو ناقۆڵای شەو تێکەڵ بە هەناسەی نەرم‌و هێواشی ئێمە دەبوو، لەسەر سەربانی ئەو خانووەوە کە لەسەر یەکێك لە گردە بڵندەکانی شاردا قوت ببۆوەو.. وایدەکرد هەست بەوە بکەین کە خۆمان سەرداری ئەم شارەین، تا شەو پتر ڕادەشکا.. ئێمە پتر سەرمەست دەبووین‌و گەرمای ئەو ڕۆژەمان پتر بیر دەچۆوە، لەژێر ڕۆشنایی کزی چراکەدا کە بە فەرمانی خۆی کوژاندمانەوە، پەڵەیەك خوێنی وشکەوە بووی سەر فانیلە سپییەکەی، ڕێك‌و ڕاست بەسەر مەمکی چەپییەوە، نزیك بە دڵی سەرنجی ڕاکێشام، وەك ئەوە هاتە بەرچاوم کە لەناو حەسرەت‌و سۆزی ئەو حەزە دێرینەی دڵی لەژێر فانیلەکەوە خوێن بدەڵێنێت، کە چراکە کوژایەوە پەڵەی خوێنەکە ڕەشتر دەینواند، بەر لەوەی پێکەکەی بۆ ساز بکرێت وتی:

"کە مانگ لە چواردەیە.. چرات بۆ چییە؟" ئەو پیرەمێردە زستان‌و هاوین گەرمای بوو، زۆر جاران لێم دەپرسی: "ئەو هەموو ئارەقەیە چییە؟ لەشی تۆ هاوین‌و زستان نازانێت؟"

بەدەم خەنینەوە دەیوت:

"هەمیشە وا هەست دەکەم ئەسپێکم‌و لەغار ناکەوم.. شتێك لەناو مندا هەمیشە گڕی گرتووە..!"

تاوێك‌و هەر ئەو شەوە لە پەرداخی پڕ لە بیرەکەی بەردەمی خۆم ڕامابووم کە تازە پڕم کردبوو، ڕەنگی ئاڵتوونی بیرەکە خەمێکی زەردو تەنکی دەدامێ، چاوەڕێی دامرکانەوەو کشان‌و تەقینەوەی بڵقە وردەکانم دەکرد.. لەناوچوونی کەفێکی سپی.. لێی پرسیم:

"تۆ بۆچی هەمیشە دڵتەنگ‌و خامۆشی؟"

بێ وەڵام پێکەکەم هەڵبڕیو بەو جووڵەیە ویستم بێدەنگیو شەرمی خۆم بشارمەوە.. شوان بەدنیهادانە سەیری کردمو هەڵیدایە:

"باوکە.. ئەو هەتیوە عاشقێکی دۆڕاوە، حەز لە هەر کچێك بکات.. دوای دوو مانگ شووی کردووە وای مەبینە.. سەرکزی.. دڵ وریایە.."

قاقا پێکەنین.. منیش سایلی ئەوان خەنیمەوە.. عەبە ـ ش کە تا ئەو حەڵە گەمەی بە شمشاڵەکەی دەکرد, بە دەنگێکی کەرخەوە کە هەمیشە لە ناڵەی نای دەچوو.. وتی:

"جا کامەمان عاشقی دۆڕاو نین.. خودی عیشق وەهمێکە.. سەرابێکە تا ئەوپەڕی دونیا بە کێشمان دەکاتو نایگەینێ.."

شوان تێهەڵچۆوە ـ "من دوعا دەکەم هەر مانگەو حەز لە کچێك بکات.. جگە لەوەی خۆم وا بڕوا گەڕەك کچی عازەبی تێدا نامێنێت."

کەوتنەوە قاقاو خەنین، لەوە دەرچوو بوو وەڵامم هەبێت، من زۆر خۆشیم لەو مەزاقو پێڕابواردنانەی شوان دەهات، بێ مەزاقو قۆشمەکانی ئەو غەمگینتر دەبووم، من خۆم لەو جۆرە کەسانەم کە ئەوپەڕی لەزەت دەکەم لەوەی هاوڕێو دۆستەکانم بمکەن بە بابەتی گاڵتەو سوعبەتی خۆیان، هەندێك ئەوە بە نەخۆشیو خۆ بە کەم زانین دەزانن.. لای من جۆرێکە لە خۆش مەشرەفیو بێباکی، هەتا گەر سنووریش ببەزێنن، من خۆشە ببوومو ڕاهاتبووم، هەمیشە شوان لەمەڕ باسو خواسی حەزو دڵداری مەزاقی پێدەکردم، شوانە بەوەندە نەوەستا، بەدەم پێشکەشکردنی پێکەکە بە باوکی.. وتی:

"ئەم برادەرە بەڕێزو دڵناسکە نایەوێت دڵی هیچ کچێك بشکێنێت، قەناعەتیشی وایە کە کچانی ئێرە لەوە شەرمنترو ترسنۆکترن کە وەڵامی خۆشەویستی کوڕان بدەنەوە.." عەبە کە تا ئەو حەڵە گەمەی بە شمشاڵەکەی دەکرد، بێ ئۆقرەو نیگەران بوو کە کەی نۆرەی ئەو دەبێت داوای نەوایەکی غەمگینی لێ بکەین، چەند جارێك بە ناسکیو چەند جارێك بە قەهرو داخەوە، توند، لە هەردوو سەرەوە چنگی لە شمشاڵەکەی گیر دەکرد، تاوێك وەك ئەوەی شمشاڵەکە بەشێك بێت لە خۆیو تاوێکی دیکە لە قامیشێکی کون کون دەچوو کە لێی زیاد بێت.. تەنها بۆ ئەوەی بەشداری قسە بێت.. وتی.. "وا نییە.. خۆیشی ترسنۆکە.. لە ژێرەوە حەزی لە نیوەی کچانی گەڕەك کردووە، شیعریشیان بۆ دەنووسێ، بەس ناوێرێ بیدا بە کەسییان.. بەوە باشە خوشکەکانی من شوویان کردووە..".

لە ناکاو شوان هەڵیدایە:

"وس.. گەمژە.. ئەوەندە بەدنمەك نییە.."

"بەڵێ.. بەڵێ.. لەسەری بکەرەوە.. چونکە تۆش.."

پیرەی قەساب قسەکەی پێ بڕیو لەوە ترسا ببێت بە چەلەحانێ نەك مەزاق، نەیدەزانی کە ئەو سووکە شەڕەش بەشێکە لەو مەزاقە، ، چاوەکانی خومار ببوون، بەدەم خەمو خەنینەوە وتی:

"هەڵیدەن.. نۆشی کەن.. لە چاوی عاشقە نامرادەکان..!"

وەها بینی پێوەنا کە کەمێکی لە بنی پەرداخەکە هێشتەوە، بەدەم لێو لستنەوەو جاجیك خواردنەوە ڕووی لە من کردو وتی:

"قەت وا نەزانیت سەرسامیت بە کچو ژنانو حەز دەربڕین دڵیان دەشکێنیت.. هەرگیز.. هیچ ئافرەتێك نییە لە دڵەوە حەز لە قسەی خۆشی پیاو نەکات..".

هەر خامۆش بووم.. لە شمشاڵەکەم دەڕوانی کە بۆ چەند ساتێك وەك قامیشێکی مردوو کەوتبووە سەر ڕانی عەبە، ئەم دیسانەوە دەستی دایە وەك ئەوەی شتێکی خۆشەویستو جوانی بیر کەوتبێتەوە، نەرمو نیان بەرزی کردەوەو پاش ماچکردنی شمشاڵەکە خستییەوە سەر ڕانی، وەك ئەوەی دزیمان لێبکات دەستی بۆ پێکەکەی برد، من دەمزانی چی بیر کەوتۆتەوە، مەستانە شمشاڵەکەی ماچ کرد، کەس هیچی نەوت.. شوانو عەبە دوو عارەقخۆری بێ وێنە بوون.. دەیانوت: هونەرو ئەدەبو عیشق بێ خواردنەوە مانایان تەواو ناکەن، بۆیە بە مەرجی مەستبوون دەیانخواردەوە، بێ ڕشانەوە، دەیانوت دوای مەستبوون دونیاو شتەکانو

ئادەمیزادەکانیش لەبەر دیدەو خەیاڵدا دەگۆڕێن، شتەکان پاش مەستبوون هەمان ئەو شتانەی بەر لە مەستبوون نین، گاڵتەیان بە من دەهات کە بە خواردنەوەی بیرەیەك مەستو خێڵو خوار دەبم، پێیان دەوتم: ئاواهی دەتەوێت عاشق بیتو شیعر بنووسیت، شوان عاشقی نواندن بوو، خەونی بەوەوە دەبینی ئەکتەرێکی ناوداری لێدەربچێت، سەرسام بوو، بە "دیف ئاناند"و دە جار چوبووە فلیمەکەی "گاید"، هەموو گۆرانییەکانی ئەزبەر بوو، فلیمی بە خەسار نەدەدا، شێتی (رۆمی شنایدەر) بوو.. شاشۆخی سینەمای فەڕەنسیو هەموو دونیا، کە دەیخواردەوە وێنەکەی رۆمی شنایدر ـ ی دەخستە بەردەمی، دەیوت: چاوەکانی ئەم ئەکتەرە ئافاتەو دەتوانێت هەم دونیا تێکبداو هەم پیاوەکان لەم بێ عەقڵییە رزگار بکات، ئاخ لە جوانی هەم کۆیلەو بەندەوارت دەکاتو هەم ئازادت دەکات.. ئاه.. هەمیشە لەبەرخۆیەوە دەیوت: لەسەر تەختەی ئەم شانۆ پەڕپووتە نابم بە هیچ.. هەر دەبێت سەفەر بکەم، عەبە شمشاڵ ژەنێکی شەیداو سیحرباز بوو.. کە دەیخواردەوە.. نەك دڵی ئێمەو بەس.. دڵی مەلو درەختو داروبەردی دەلاوەندەوە، دەمانخواردەوە تا قەهری دڵی خۆمان بە با بدەین، حەسرەتو هەناسەساردی سێ لاو، لە شارێکی غەمگینو پڕ لە تەپوتۆز، سێ لاوی سەر مەست، خەمزەدەو پڕ خەونو خەیاڵ، لە شارێکدا کە باخچەیەکی گەورەی تێدا نەبوو تا لەژێر درەختەکانیدا سەربەستانە پیاسەیەك لەگەڵ دڵخوازەکەتدا بکەیت، شارێك پڕ لە کوڕوکاڵی تۆلازو پیاو، چایخانەکانیو مزگەوتەکانی سیخناخ لە هەراو قەڵەبالغی، هەمیشە ئامادە بۆ شەڕو سووکە گێچەڵ، دوو سینەمای کۆنو بۆگەن کە بە فلیمە سێکسییەکانی هەوەسی ئاگر دەداینو بە فلیمە هیندییەکانی خەونو خەیاڵی عیشقی لەلا خۆش دەکردین، شارێك کە هەمیشە گۆرانبێژەکانی لەبری چڕینی مەقامو سترانی خۆشبەختی، خوێن لە قوڕگیان دادەچۆڕا، هەر هەموو نۆتەکانی هەنسكو فرمێسكو هەناسەساردی، مەیخانەکانی پڕ بوون لەو پیاوانەی بە مەرجی خۆکوشتن دەیانخواردەوەو لە چایخانەکانیش قوماریان لەسەر ژیانو تەمەنی خۆیان دەکرد، ئێمەش، هەرسێکمان، کە دەمانخواردەوە خەونمان بەو وڵاتانەوە دەبینی کە پڕن لە باخو ڕووبار.. خەون بەو کچانەی کە لەودیو دەریاو شاخەکانەوە دەژیان، دوورتر لەو سنوورانەی کە ئێمەی گەمارۆ دابوو، کە تەنها تارماییو وێنە جوانەکانیان لە خەیاڵی ئێمەدا سەدبارە دەبۆوە، ئەو شۆخانەی هەر بە خەیاڵو بەدزییەوە دەمانبردنە ژێر لێفە شڕەکانمانەوە، زۆر دەترساین هەر لەو شارەدا کە نیوەی گۆڕستان بوو بە هەناسەساردیو بێ خەونو مایەپووچ بمرین، کە دەمانخواردەوە سادەترین باسو خواس سەرگەمی دەکردین، دەبووین بە شارێك لە خەمو پرسیارو گومان.. وەڵامیش هیچ، دەمانخواردەوە، شەومان پڕ لە حەزو خۆزگەو خەیاڵ.. رۆژمان پڕ لە رەنجو پووچیو سەرگەردانی.

عەبەو شوان دڵخوازی خۆیان هەبوو، عەبە شێتو شەیدای نیگارکێشێکی کۆیی ببوو.. بەگزادەو ناوی "سەراب" بوو، لە هەمان پەیمانگا کە عەبە تیایدا دەیخوێند، سەراب شاشۆخی بەفیزی ناو کچان بوو، عەبە دەیزانی کە ئەم حەکایەتەی لەو داستانانە دەچێت کە بە دابڕان کۆتایی دێت.. دەیوت: چ بەدبەختم کە حەزم لە "سەراب" کردووە.. وەك سۆفییەك زیکری ناوی خودا بکات.. لەبەر خۆیەوە دەیوت: سەراب.. سەراب.. سەراب.. ئەو سەرسامە بە نەوای شمشاڵەکەم.. نەوایەکی پڕ سۆزو غەمگین کە بۆ حەزی ئەو دەیژەنم.. شوان ـ یش گیرۆدەی کچە دراوسێ ببوو کە من لەداخی مەزاقو پێرابواردنەکانی دەموت.. جا ئەوە حەزە.. پیاوی بێ غیرەت هیچی بۆ نەڕەخسێ حەزلە کچە دراوسێ دەکات.. ها.. ها.. ها..

هەڵبەتە باوکی بەو حەزەی دەزانی، سوێندی خواردبوو کە زانکۆ تەواو بکات، رۆژی دواتر زەماوەندە، چەندە حەزم دەکرد باوکێکی وام هەبووایە کە بوێرم لەبەر دەمیدا بخۆمەوەو رازو نیازی حەزێکمی لێ نەشارمەوە، کە باوكو کوڕ پێکیان لە یەك دەدا من شاگەشکە دەبووم کە ئەوەندە تەبان، پێم سەیر بوو باوكو فەرزەندی وا لەسەر ئەم زەوییەداو لەم گەڕەکەو شارەی ئێمەدا هەن، وەلێ بەتەواوی بۆ خودی خۆم غەمگینو نیگەران دەبووم کە ئەوەندە بێ یارو هاودەمو باوکێکی خاسم..

لە پەرداخەکەی خۆم ڕامامو کەفی سپی بیرەکەم تەواوێك نیشتبۆوە، هەمیشە لەو بڵقە زۆر وردانە ورد دەبوومەوە کە لە بنی پەرداخەکەوە هەڵدەکشانو پاشان لەسەر ڕووبەری مەییوی بیرە ئاڵتوونییەکە یەکە یەکە دەتەقینو ون دەبوون، سادەترین شت تا گەورەترین شت وایە.. سەرەتاو کۆتایی هەیە.. لەم جۆرە شەوانەدا لە هەر شوێنێك کۆبووینایەتەوە باسمان لە فلیمێك دەکرد کە بەیەکەوە دیبوومان، یان ئەو کتێبەمان شی دەکردەوە کە هەرسێکمان بە خوێندنەوەی سەرسام بووین، وەك هەللاج کە پەمۆ شی

دەکاتەوە، هەریەکەو دەیویست ئەو نهێنیانە بدرکێنێت کە ئەوی دیکەمان دەرکی پێناکات.. هەمیشە پێیان دەوتم: ئەو هەموو شتە دەزانیت مردوومراو.. کەچی دەرەقەت نایەی کچۆڵەیەك فریو بدەیت؟

بە مەزاقەوە دەموت: بۆ ئەم شارە کچی تێدایە حورمەتی عەقڵ بگرێت؟

مەستانە پێکی خۆم هەڵدا، ئاسمانی ئەو شەوە ئەستێرە باران بوو، جریوە جریوی هاریان حەیرانی دەکردم، بۆ ساتەوەختێك هەستم کرد وام دەنێو باوەشی ئەستێرەکانو دەخۆمەوە، تا دەهات هەردوو نەرمایی گوێم گەرم دا دەهاتن، لە سەربانە بڵندەکەوە دەمدی کە شار، شاری زۆر غەمگینو پڕ لە تەپوتۆزو مەردوومی تووڕەو تۆسن، بە هەزارەها چاوی چراخانەوە لە منی دەڕوانی، لەو دوورەوە ڕۆشنایی ئاسمانو ڕۆشناییەکانی سەر زەوی تاوێك تێکەڵو تاوێك لە یەکدی جیا دەبوونەوە، ڕۆشنایی خوداو ڕۆشنایی مرۆڤ لەسەر سەری ئەو شارە ماندووەدا لە ململانێیەکی گەورەدا بوون، هەریەکەو گەرەکی بوو هاوار بەسەر ئەوی دیکەیاندا بکاتو بڵێت: ئەوە منم کە ناو دڵو چاوو بەر پێی مەردوومەکان ڕووناك دەکەمەوە.. شەرێکە ئەزەلی.. ناشیرنترین شار لەسەر زەوی لە شەودا جوانی خۆی هەیە، وەك چۆن ناشیرینترین کەس لەناو تاریکیدا تارماییەکی زۆر جوان بەدوای جووڵەی خۆیەوە بە کێش دەکات.. چ دیمەنێکی سەنگینو دڵگیری هەبوو، شار، لەو شەوەدا کە سەراسیمەی دەکردم، لەگەڵ دوورترین تروسکە کە پتر لە ئومێدێکی تازە داگیرساوو تازە هاتوو دەچوو.. ئاە.. من موچڕکەم پێدا دەهاتو مەخلووقێك لەناومدا حەزی لە گریانو خەنینو سەما بوو، هەمیشە شەوم لەلا جوانترە چونکە دەتوانم خۆمو رازو حەزە شەرمنو حەرامەکانمی تێدا بشارمەوە، لە شەودا دونیای دەوروبەر سیحرێکی دیکەی هەیە، هێمنو خامۆش، هەموو شتێك لە خەون دەچێت، هەتا ئەو دانیشتنە زۆر سادەیەی ئەو شەوە دێرینە لەسەریان هەم ئەوساو هەم ئێستا بۆتە خەون لەلام، هەر چییەکی کە دەیگێڕمەوە پڕە لە درۆو ڕاستی، لە حەقیقەتو.. خەیاڵو ختوورەی دڵی خۆم، هەمیشە تارمایی شتەکان لە خودی شتەکان خۆی جوانترە، درەختەکان لەژێر تریفەی مانگو تروسکەی ئەستێرەکان ڕۆحێکی دیکەیان هەیە، پێدەشتێکی پڕ لە جڕوجانەوەر لە شەودا سامو هەیبەتو جوانییەکی هەیە کە مەحاڵە جوانترین باخچە لە ڕۆژدا هەیبێت، باخچەیەك پڕ لە ئاوو گوڵو درەخت مەل، تارمایی کەسەکان، باڵندەکانو ئاژەڵەکان جوانترن، چریکەی مەلێك بەو ئاسمانەوە کە دەڕژێتە گوێ نەغمەیەکی دیکەی هەیە کە ئاڵاوەتە تریفەو سیحری نادیاری شەو، سێبەری خێرای پشیلەیەك کە بە بەردەمتدا تیژ تێدەپەڕێت، هەرگیز هەمان سێبەرو خشپەو جووڵەی ئەو پشیلەیە نییە کە لە نیوەڕۆیەکدا بەنیازی خنکاندنی جووجەڵەیەك دێتە حەوشە، هاوارو زەناو قاووقیژو جنێوی خەڵکی شەقامو بازاڕو کۆڵانەکان جێدەهێڵێت، نرکەو ناڵەی ماشێنەکان، ڕووخسارەکان جوانتر دەنوێنن.. ئاە.. لە شەودا کەس.. هیچ کەس ناشیرین نییە، لە شەودا مرۆڤەکان، کەمو زۆر، حەز دەکەن رازو نیازو ختوورەی دڵو هەواو هەوەسو نهێنییەکان بۆ یەکدی بدرکێنن، کلیلو قفڵی سەر زمانەکان دەکرێنەوە، زنجیرو تەوقی دەوری دڵەکان هەڵقە بە هەڵقە دەپسێن، هەوەسو ئارەزوو لە شەودا ڕەنگێکی دیکەی هەیە، ڕەنگێکی سوورو ئاچووغو هارتر، هەناسەی شەو پاکتر.. کەللە کاسو دڵ کەیلو خەیاڵ خۆشو مەیل گەرمتر، ئەوە ڕۆحی سەنگینی شەوە کە خەونەکان لەوانەی ڕۆژ جوانو ڕەنگینتر دەکات، من بۆ خۆم کەسێکی شەوڕۆم، حەزم لە گەڕانە.. خۆم دەدەمە دەست پێچاوپێچی کۆڵانە تەنگەبەرەکان، دەبمە دۆستی سەگە بەڕەڵڵاکانو لە خۆم بە جوانتریان دەزانم، دەرۆزەکەرەکانی ناو مزگەوتو کەلاوەکان دەمامکی زەبوونی لەسەر ڕووخساریان لادەبەنو مەشرەف خۆشتر دەبن، واز لە گەوجیو خۆ گۆج کردن دێننو نوکتە لەسەر خوا پێداوەکان دەکەن، شێتو شەیدای چرپەو هەناسەو ئاخی پەنهانو شەرمنی ئەودیو دیوارو شوورەو پەردەو دەرگاو پەنجەرەکانم، گوێ لە ترپەی هەنگاوەکانی خۆم دەگرمو.. وا هەستدەکەم پادشای هەر هەموو کۆڵانو شەقامەکانم، ئەو ساتانەی کە مەستمو شەو کپو خامۆشە قوڵپی گریانێك لە ناخمدا دێتە کوڵ، سەر دەکات، گریانێکی شیرین، بۆ تاوێك گریان خەمو ژەنگی سەر دڵم دەشواتەوەو زەردەیەك دەبارێتە سەر لێوانم، زەردەیەك تێکەڵ بە ئەسرین، شەوانە خەمو خۆشی لە دڵی منداو لە هەرتك چاوانم، لە گلێنەمدا، لە هەناسەو لە خوێنمدا جێگۆڕکێ دەکەن، مەستبوون دەمخاتەوە سەر ساغە، دێمەوە ناو خۆم، بێباك بەرامبەر دوژمنو سڵاو لە دۆستانم، ئەو کچانەشم خۆش دەوێن کە بە هیچم نازانن، هەموو دونیا لەبەر چاوانم دەکەوێتە ژێر تارایەکی ئاڵ، سات لەدوای سات.. لەگەڵ هەر قومێکی قووڵو پێکێکی خەست دەگەڕێمەوە کۆڵانە خۆڵاوییەکانی منداڵی، شەوانی حەکایەتو

کۆشی گەرمی نەنکم، ئامادە دەبم دەست لە ملی ئەو کەسانە بکەم کە شەڕیان پێ فرۆشتووم، جنێویان پێداوم‌و تفیان لێکردووم، چش لە دڵڕەقی باوکم.. لە دڵەوە دەیبەخشم، وای لە دڵشکانی ئاسان‌و زوو زووی دایکە.. شەوانە کەزییە ماش‌و برنجییەکەی ماچ دەکەم‌و ئاشتی دەکەمەوە، لە مامۆستا تووڕەو تۆسنەکان خۆش دەبم، لەو وەستا بێزارانەی کە بە منداڵی بەشەپازللە پەنا گوێیان ئاگرداوم، غەمگین‌و دڵناسك وام هەستدەکرد گڵۆپە زەردەکانی نزیك‌و دووری شار چاوی غەمبارو کزو زەردی هەزارەها بێوەژن‌و بێوەمێردو کچ‌و ژن‌و تۆلازو منداڵی تەنیاو بێ دالدەو پەنان دەتروکێن، بە خەمێکی زەردەوە، تاوەکو من بیانبینم.. من بدوێنن.. مەستبوون وام لێدەکات هەست بکەم ئەو پەرداخانەی بەردەممان، ئەستێرە دوورەکان، قەتارەی مەلی کۆچکردوو ڕووەو کوێستان، مانگ، درەختە بڵندەکانی ناو حەوشەکان دەمدوێنن، گەر هۆش‌و ئاوەزو هەستت هەبێت بەردیش رۆحێکی شاراوەی تێدایە، هەموو ئەو خەیاڵ‌و ختوورانە تەمەنی چرکەیەك نەبوو کە بە پەڕەی دڵی مندا رادەبورد، لە ئاسمانم دەڕوانی‌و تریفەو رۆشنایی نێوان ئاسمان‌و سەربان لە مندا دادەکەوت‌و دەنیشت، ئەستێرەکان لەناو حەوزی ڕۆحی مندا مەلەیان دەکرد، لەلایەك شنەشنی درەختەکان لە گوێمداو رۆشناییەکی سەوزباو لە چاوانمدا، هەردوو لە شوێنێکی پەنهان لەناو کەللەسەری مندا تێکەڵ دەبوون، بۆ منی نیوە مەست هێشتا مابووی تریفە بکەم بە پەیژەو ڕووەو شانشینی ئەستێرەکان هەڵکشێم، لەوە نەدەچوو من بەرگەی حەزو خۆشەویستی هیچ کچێك بگرم، ژیر بێت یان کاڵفام، بەگزادە یان کچی گەدا، پاکیزە یان بەرباد.. ئاە.. خودایە مرۆڤ چۆن بەرگەی عیشق دەگرێت؟ ئەو دڵە لەبەردەم جوانی جریوەی ئەستێرەیەك‌و تریفەی مانگدا ئاواهی ئاسان جەزبە بیگرێ‌و بتوێتەوە.. ئاخۆ لەبەردەم نیگای دولبەرێك چی لێدێت.. نا.. خودا هاوار.. من لەوە لاوازترو کەم خوێن‌و شەیداترم کە بەرگەی هەناسەی گەرمی شوخێك بگرم.. شوان زانی کە دیسانەوە خەیاڵم فڕی.. فڕی ڕووەو کەشکەڵانی فەلەك.. دەیزانی بڕۆم.. ئەوەندە دوور دەڕۆم کە خوداو فریشتەکانی نامگێڕنەوە، عاشقانە پێکەکەی بەرز کردەوەو دای لە سوڕاحییەکە کە کڵۆ سەهۆڵە وردەکان تیایدا سەرئاو کەوتبوون، لە دەرەوەش ئارەقەی کردبوو.. پاشان وەك ئەوەی هەموومان بگێڕێتەوە سەر سەربانەکە.. وتی:

"باوکە.. عەبە.. تۆش هەتیو.. وەرە خوارێ لە ئاسمان.. وەرەوە سەربانەکەی خۆمان.. چیت داوە لە فڕین‌و بن پەڕی ئاسمان!".

بۆ من ساتەوەختێکی دۆستانە بوو، شەوێکی خامۆش، پیرێکی کەیل‌و پڕ لە حیکمەت کە تا ئەو حەڵە نەمزانی بۆچی لەو شەوەدا تۆبەو بەڵێنی لەگەڵ خودای خۆیدا شکاندو.. ویستی مەست بێت؟ سێ گەنج.. کەیل‌و کەللەکاس، زرنگەی پەرداخەکان لە گوێمدا لە زرنگەی سەدەها زەنگوڵەی زیوین دەچوو، تنۆکی ئارەقەی چوار دەوری سوڕاحییەکە کە دەخولقاو پاش ماوەیەکی درێژ دەتکا، زەنگوڵ زەنگوڵ، ئارەقەی سەر مل‌و گەردنی شۆخێکی ئەسمەری بیر دەهێنامەوە کە نازانم لەکوێ‌و لە کام رۆژگاردا دیبووم، نیازم بوو هەستم‌و یەکە یەکە ماچیان بکەم، دڵنیا نەبووم.. ترسام شوان تەریقم بکاتەوە، عەبەو پیرەقەسابەکەش تێنەگەن بۆ وا دەکەم‌و چ بەڵامە، شوان شێتانە دەیخواردەوە، هەرگیز لە قۆشمەو لاقرتێ ماندوو نەدەبوو، وەلێ تا بڵێی دڵپاك بوو، هەمیشە لەوە دەترسا لێی بتۆرێم، کە پێکەکەی دانا بە قۆشمەوە وتی:

"چیت دەکرد لە ئاسمان؟"

باوکی شوان‌و عەبەش لێم ورد دەبوونەوەو چاویان نەدەتروکاند وەك بڵێی هەر بەڕاستی تازە لە ئاسمانەوە دابەزیبم.. منیش بە نازی شاعیرێکەوە وتم:

"ئەستێرەکانم بەسەر دەکردەوە!"

"چییە.. کامەیان نەخۆش بوو؟"

بە حەسرەتێکەوە وتم: "نەك نەخۆش.. هەیانە مردووەو کەس پێی نازانێت".

"ئەوەیان چۆن؟"

"چاك.. سەیرە.. بیرم لەوە دەکردەوە کە تەمەنی مرۆڤ چەند کورتە لەچاو تەمەنی ئەستێرەکان، تەمەنی من‌و تۆ هەناسەیەکیش نییە لە چاو تەمەنی کزۆڵەترین ئەستێرە".

ڕامام‌و تاوێك خامۆش بووم.. پاشان تێهەڵچوومەوە:
"گەلێ ئەستێرە هەن لە سەرەتای دروستبوونی هەموو هەسارەکان‌و تەقینەوەی یەکەم‌و پەیدابوونی گەردوون دروستبوون، کەچی هێشتا ڕۆشناییان نەگەیشتۆتە سەر زەوی، گەلێ ئەستێرەی دیکەش هەن کە ملیۆنەها ساڵە مردوون‌و کوژاونەتەوە.. کەچی ئێستاکە ڕۆشنایی‌و تروسکەیان دەگاتە سەر زەوی‌و ئێمە دەیانبینین".
باوکی شوان زۆر دڵپاکانەو بە سادەیی خۆی وتی:
"ئێ.. کە ئەوە دەزانیت کوڕی خۆم فریاکەوە.. کە تەمەن هەناسەیەکی حیز بێت‌و لەناکاو بوەستێت چیت داوە لەو هەموو خەم‌و حەسرەتە.. ئەوەندەش سەر بەرز مەکەرەوە بۆ ئاسمان".
شوان ئەم ڕستە درێژەی باوکی قۆستەوەو وتی:
"باوکە پێم وتووە عاقڵ بەو وەرەوە سەر زەوی.. تا ئێستاکە چەندین جار لەسەر ئەم سەرهەڵبڕینەی بۆ ئاسمان کەوتۆتە ناو قۆرت‌و کەندو لەندو زێرابەوە" دایانە قاقاو منیش خەنیمەوە، عەبە جگەرەیەکی ڕۆسمانی لە پاکەتەکەی دەرهێناو بە نەزاکەتەوە بۆمی ئاگردا..
زانی کە بیرە دەخۆمەوە بە هەوای پیاوێکەوە حەزم لە جگەرەکێشانە.. وەکی دیکە بێزارم لە هەموو ئەو شوێنانەی دووکەڵ بە با دەکەن. عەبە ـ ش دۆستانە لە چاوانم ڕاماو.. وتی:
"هەڵیدە دیسانەوە.. هەتا وەك ئەستێرە نەکوژاویتەتەوە.. لە چاوی ئەوانەی کە نرخی ئەو عەقڵەت دەزانن..!"
بە خەنینێکی غەمینەوە وتم ـ "مەگەر تۆو شوان بیزانن.."
شوان حەزی بە بەزم‌و شەڕە جنێو بوو ـ "بۆچی ئێمە کەمین نامەرد؟.."
باوکی نیگایەکی هەڕەشە ئامێزی بۆ کوڕەکەی ناردو تێی گەیاند کە پەت نەپچڕێنێ، من پێم وت:
"مامی خۆم.. وازی لێ بێنە، کە مەست بوو من دەبمە مەزەی.. گەر بەسەر مندا نەڕشێتەوە.. خوانەکە پیس دەکات.." زۆر باوکانە وتی: "حەدی نییە..!"
عەبە کە هەمیشە حەزی نەدەکرد من لاڵ بم‌و نەتوانم تۆڵەی خۆم لە شوان بکەمەوە، فیکەیەکی لێداو کەوتە چەپڵە لێدان، تاوێك‌و بیری کەوتەوە کە باوکی شوان دانیشتووە هێور بۆوەو بە هەمان دڵگەرمییەوە وتی:
"لە خۆشی ئەم دەمکوتکردنەی شوان ئاوازێکت بۆ دەژەنم خەمڕەوێن.. بۆ دڵە تەنیاکەی تۆ.. نەوایەکی وایە کە دڵە بەردینەکان دەکات بە ئاو..".
شوان ـ یش لە داخی عەبەو وەڵامەکەی من هەڵێکی دۆزییەوەو دەستی بۆ گونی درێژ کرد، بەدزی باوکییەوە، ئێمە پێکەنین، بۆ ئەوەی باوکی نەزانێت ئەم خەنینە چی بوو.. بە شپرزەییەوە وتی:
"عەبە گن.. شمشاڵ ژەنی ئاخر زەمان منیش بخەرە بەرنامەکەتەوە.. شیعری تازەم پێیە.. خۆم نووسیومە.."
عەبە پرسی ـ "بۆ بەهار..؟" عەبە مەبەستی کچێك بوو..
بە لاقرتێوە وتی ـ "نا.. بۆ پایز..!"
خەیاڵێك دوور بردمی‌و لەناو شەبەنگی تریفەدا مەلەم دەکردو وەها چاوم لە مانگ بڕیبوو کە هەستم دەکرد دوو لەت دەبێت‌و هەر لەتەی دەکەوێتە ناو چاوێکم، تاوێك وامدەزانی گەر بە سۆزی شەوێکی عاشقانەوە بانگی بکەم واز لە ئاسمان دێنێ‌و دێتە سەر لەپی دەستم، عەبەو شوان تاوتاو پێکیان لێکدەدا، لە هەوای خۆیان دابوون‌و منیان لەو گەمەی زرنگەی پیاڵەیە دەرکردبوو، گوایە من بێ حەزو دڵ‌و عەشقم، تا دەهات کەللە کاس‌و گەرمتر دەبوون، چاوەکانیان ڕوونترو سوورتر.. پێڵووەکان داکەوتووتر، جاروبار سەریان لەبن گوێی یەکدی دەنا.. شوان پرسی:
"تۆ دەزانیت خەڵکی بۆ حەز دەکەن پێکەکانیان لە یەکدی بدەن‌و زرنگەی بێت"
"نەخێر.."

"باوکه پێی بڵێ چونکه تۆ فێرت کردووم خواردنەوه بێ زرنگانەوەی پیاڵه مانای تەواو ناکات.."

باوکی سەری نەخێر ــ ی لەقاند، ناچار شوان وتی:

"ڕەنگی هەر مەشروبێك لەوی دیکه جیاوازەو دیاره.. بۆنیشی هەیه.. تەنها دەنگ دەمێنێ که لەڕێی بەیەکدادانی پێکەکان ڕەنگو بۆنو دەنگ تەواو دەبێ.. حاڵی بووی.؟"

له قسەکەی ورد دەبوومەوەو هەموو شتێکی تازه، چەنده ساده بووایه، چکۆلەترین حەقیقەت، پەندێك، نوکتەیەك که بۆ یەکەمجار گوێم لێ دەبێت بێ ئەندازه سەرسامم دەکات، ئەوساو ئێستاش، که زانی خامۆشم وتی ــ "یاداشتی که له دەفتەرەکەی بەر باخەڵت.. بۆ ئەمشەو ئازا نابیتو عارەق ناخۆیتەوه؟"

سەرکزانەو بەترسەوه وتم:

"سەرم دەخاته ژانو هەر جارێکیش که بیره دەخۆمەوه یەکەم ساته وەختی شکانی ترسو شەرمو حەرامو ئازادی خۆم دەخاتەوه یاد..!"

بەیەکەوه وتیان "پێکێك لەبەر خاتری ئێمه"

سەری نەخێرم لەقاندو بێدەنگ بووم، شوان هارتر بوو.. له ترسی باوکی، به دزییەوەو لەژێر لێوەوه، جنێوی پێ دەدام.. له داخانا وتی:

"ئازادیو حەرامو تەڕەماشی چی..؟ منو عەبه نەبووینایه ئێستاش له مزگەوت قوونت له حەوای دەکرد.. پەحا که هەتیوێکی کەللەبەرانه.. باوکه ئەم هەتیوه شێتی کردووین، بیرەیەكو جگەرەیەك وای لێدەکات هەست بکات فەتحی قەڵای خەیبەری کردووه.. نازانم چۆن دەنووسێت؟"

لەناکاو پیرەی قەساب بێدەنگی کردنو پێکەکەی بەرز کردەوەو نیگایەکی باوکانەو بەدەم شاردنەوەی ڕازێکەوه وتی:

"هەڵیده.. کەواته تۆش وەك من تۆبەکەت شکاندووه، من به پیریو تۆ به گەنجییەتی.. هەڵیده.. تەنها خۆم تێت دەگەم، له چاوی پیرو گەنجه ئازاکان.. له چاوی عاشقه شێتو بێدەنگەکان، ئافەرین.. ئافەرین.. عیشق قسەی زۆرو چەنەبازی ناوێ، گەوهەرێکی شاراوەیه لەدڵدا، وەك ئەو گەوهەرەی وا له قووڵاییو له بنی بەحرەکان بزره..!".

هەر چوارمان بەیەکەوه.. نۆش.. نۆش.. شەو پتر ڕادەشکاو جیهانی دەورو بەرمان جوانتر خۆی دەنواند، خوێن دادەکشایه قاچو قوولمو خێراتر تەوژمی کحوول دەگەیشته کەللەمو کاسو مەیزەدەی دەکردم، قووڵ لەو پیرەپیاوه رادەمامو سەرسام بووم به جورئەتو حیکمەتەکانی، نازانم بۆچی لەو ساته وەختەدا (زۆربا)ی یۆنانیم بیر کەوتەوه، پیاوێك شێتی سەماو مەستیو ئافرەت، هەڵگەڕاوه له دینو دونیا، پیاوێك ئەو ساتەوەختە دەژی که بڕوای پێیەتی، بەر لەوەو دوای ئەوه ژیان مانایەکی نییه، هەرگیز بڕیار نادات، بەڵکو ئەسپاسوارێکەو نه بڕوای به جڵەو هەیەو نه به زین، خودی ئەسپه شێتەکه ژیان خۆیەتی، گرنگ نییه بۆ کوێی دەبات و سەرسم دەدات یان نا.. دەگلێو ملی دەشکێ یان دەگاته مەنزڵگاو هەواری یاران، پیاوێك بێباك له مەرگو پیریو ژیان، خۆی دەداته دەست دڵی خۆی.. دڵوبەس.. ئاه.. بژی دڵێکی ئازا.. بژی.. ئەوه گەورەترینو جوانترین دروشمی ئەو پیاوه بوو، بێئەوەی بیڵێ.. دروشمێك که کردەوەی ئازایانه بوارت نادات بیڵێی.. قووڵتر لێی ورد بوومەوه، چوار مشقی دانیشتبوو، ئەم لەو جۆره پیاوانه بوو که پێی شەرم بوو پاڵ بداتەوه.. دەیوت که پاڵت دایەوه هیچ.. بنووی باشتره، بەو سەره ڕووتاوەیەوه، بەو جله سپیانەی بەرییەوه له کاهینێکی بوودا ــ یی دەچوو، حەزم دەکرد تا زووه عەبەو شوان بێدەنگ بکەمو دەمیان بدوورم تاوەکو ئەو پیره پیاوه قسان بکات، دەمزانی ئەم جۆره زاتانه خۆیان پڕ به ماناو ڕەنگەکانی ژیان خۆ دەنوێنن، سادەو ساکارو دڵپاك، بێ درۆو ڕیاو نقه نق، بێ دەمامك، دوور له ئاڵۆزی قسەو ڕازو نیازی لێ هەڵدەقوڵێ وەك تەقینەوەی کانی، قاڵبووی دەست مەینەتیو ڕەنجبەری ڕۆژگار، جەنگ و کوشتار، بێ ڕووپۆشو دێوجامه دەدوێن.. ئەوانەی که حەکایەتخوانو شایەرو لۆتیو قومارچیو ڕاوچیو ئارەق خۆرو کۆنه سیاسیو دەروێشو خوداناسو شەیتان ناسو ژنو پیاوی دونیا دیتەن، که سەیری دەمو لێوه شەهوانییەکەی ئەو پیره قەسابەم دەکرد.. ڕەنگی ماچه حەرامەکانم بەلێوییەوه دەبینی، به چاوه پڕ خومارو سوور هەڵگەڕاوو دەرپۆقیوەکانی دەمزانی چ

مێژوویەکی هارو پڕ هەوەس ژیاوە، ئەوەندە بە هەوەسو شەهوەتەوە لە کچو ژنەکان ڕامابوو، ساڵەهای ساڵ، کە مەحاڵ بوو بەو تەمەنە زۆرەوە بتوانێت ئەو هەواو هەوەسو مەیلە حەرامە لە چاوەکانیدا بشارێتەوە، بە جۆرێك کە سەیری ئێمەشی دەکرد، بێئاگا لە خۆی هەمان هەوەس لە چاوەکانیدا مەلەی دەکرد، لە هەردوو دەستە گەورۆنەکانی ورد دەبوومەوە کە بەقەد دوو گەڵای هەنجیر پانو گەورۆنە بوون، دوو دەستی هارو بزێو، پەنجەکانی.. دەمپرسی.. لە خۆمم دەپرسی: ئاخۆ ئەم دەستانە چەند دەرزیلەو سنجاقی سەر سینەی ترازاندووە.. لە کام بێستانی شەمامەی بۆندار.. شەمامی دزیوە، چەند پەچەو چوارشێوی لاداوە، چەند جاران بە ترسو لەزەتەوە لە تاریکی ژوورو کەلاوەکاندا لەرزیوەو لە حەرام گەڕاوە، درِكو گوڵی چنیوە، دوو دەست کە ئەمڕۆکە هێشتا زیندوون، سەدەها ساڵی دیکە دەبن بە چەند ئێسقانێك.. هیچ نامێنێت.. هیچ.. نە بۆنی شەمامەو نە لەزەتی حەرامو نە تەزووی گەرمی سەر پەنجەکانو پێستی پاكو نەرمین.. ئەو دوو چاوەی عاشقانە لە جوانی دونیا ڕاماوە.. لە هەمووشی جوانتر ژن بووە.. کەچی ئەوەندە ناباو دەبن بە دوو چاڵی مارو مێرووله.. نەمدەوێرا چیتر لەسەر ئەو خەیاڵە تاریكو جەهەننەمییە بەردەوام بم.. خۆم لەو ختووره خەراپانە ڕاپسکاندو لەناکاو لێم پرسی:

"مامی خۆم.. چۆن بوو ئەمشەو بێ ترسو بیرکردنەوە تەوبەکەت شکاندو هاتیتە ناو کۆڕی خواردنەوە؟".

بە هەناسە هەڵکێشانێکی ساردەوە نیگای کردمو وتی:

"چەند ساڵێکی کەمە وازم لە خواردنەوە هێنابوو.. ئەمشەو سۆزێکی کۆن لە دڵمدا دەکوڵا.. من لەسەر قاڵدرمەکە دانیشتبووم کە گوێم لێبوو باسی حەزو دڵداریتان دەکرد.. پاشان ترسی بۆ چییە.. من دڵنیام کە دەسووتێم، کەمو زۆر..؟ نازانم.. ئەوەی من کردوومە ناوتریّ.. هی ئەوەیە لە ناوەڕاستی جەهەننەمو لەتەك شەیتاندا بمبەستنەوە، ئێستاش جاروبار نوێژەکانم لەکیش دەچنو قەڵاّیان دەکەمەوە، من خۆم باش دەناسم.. قەت ئەو پیاوە نیم بتوانم بە یەکجاری دەست لە دونیا بشۆم، زۆر زەعیفمو ملکەچی لەزەتم، زۆر گوێم بە حورمەتو مورمەت نەداوە، لەبەردەم جوانیدا ئەژنۆم دەشکێ، پیاوی وەك منیش کەم نین، پیاو تا گەنجە، کەللەبەرانو ملهوڕە، تا ڕەپە.. دونیا دەخاتە سەر دەعباکەی، کە دەماری سست بوو ئەو دونیایە دەڕمێو دەبێ بە تڕە کەڵەك.. ئیدی ڕوو لە قیامەت دەکات!"

خۆم پتر گێل کردو سەیرێکی عەبەو شوان ـ م کرد کە یانێ.. ها.. بێدەنگ بن.. لێم پرسی:

"بۆچی هەمیشە سستی دەمار وا دەکات پیاو دەست لە دونیا بشواتو ڕوو لە قیامە بکات؟".

کەمێك جووڵاو جێی قوونی خۆی خۆش کردو.. حەکیمانە دەدوا:

"ئێوە خوێندەوارترن لە من.. بەڵام ئەوەندەی من بزانمو گوێم لە مەلاکان گرتبێ.. سیحرو نازو جوانی ((حەوا)) لە تەماعی بەهەشت گەورەتر بوو.. گەر وا نییە بۆ ((ئادەم)) بە گوێی کردو بەیەکەوە لەو درەختەیان خوارد کە خودا حەرامی کردبوو؟" لە وەڵامە سادەو هەم قووڵەکەی ئەو ورد بوومەوە، بیرم لە هێزو ئازایەتی حەوا دەکردەوە، لەو ڕۆحە نەبەردەی کە سەرکێشیو تامی ئازادی وای لێکردووە تامی میوەی حەرام بکاتو.. چش لە بەهەشت.. بیرم لە هەواو هەوەسو حەزی پیاو دەکردەوە کە بە هەموو تواناو هێزی خۆیەوە بەرگەی داواو نازو عیشوەی (حەوا)یەك ناگرێ، نازانم بۆچی وێنەی ئادەمو ئەو پیرە قەسابە لەلام تێکەڵ بوو.. هەمیشە گەڕان بەدوای باوەشی ژندا.. هەمیشە.. باوەشێك کە بۆنی بەهەشتی دۆڕاوی گرتووە، چاوەکانی کانیاوەکانی بەهەشتو قەدو قامەتی درەختەکانی بەهەشتو سەروپرچی لقو پۆپو گەڵاکانی، دەمو لێوی خونچە گوڵە دەگمەنەکانو پڕ بە سینەی میوەی حەرام، دەنگی خوڕەی جۆگەلەکانی شیرو شەرابو بۆنیشی بۆنی باخچەکانی جەننەت عەدەن، قرپوەی چریکەی مەلە نەمرەکان.. خودا هاوار لەدەستە پاكو جوانەکانی کە بەقەد سۆزو میهری هەر هەموو فریشتەکانی ئاسمان میهرو جوانیو موحیبەت لەسەری پەنجەکانییەوە دەڕژێ.. هەمیشە گەڕان.. هەمیشە.. هەمیشە..

بەدەم قسەکانییەوە، بە خەمو قەهرو دۆڕانێکی گەورەوە، وەك ئەوەی کە پیریو تەمەنی درێژ دۆڕانی هەموو خەونو خۆشیو زیندەگی بێت، دەستی ڕاستەی کە پێکەکەی پێ بلّند کرد بەو نیازەی کە لە پێکەکەی من نزیکی بخاتەوەو بە زرنگەی پەرداخەکان بانگی مەرگو ناڵەی پیری لە خۆی دوور بخاتەوە.. دەلەرزی.. دەستێك کە هێشتاو تا ئەو حەڵە بۆنی خوێنی حەیوانە

سەربڕاوەکانی لێدەهات، بۆنی لەشی ئەو ژنانەی کە ئەمڕۆکە ئەوانیش یان مردوون یان پیر بوون، ئەو دوو دەستە نەترسەی کە دەیەها ئافرەتی شەرمنو بە حەیا مردووی لە خەوو مەرگ وەئاگادار هێناوەتەوە.. بە تەماسی سیحربازانەی زیندوویانی کردۆتەوە، دوو دەستی خوێناوی.. بەڵام تا ئەوپەڕی شەیداییو نازکی: ناسک پەرست.. بە جۆرێك دەستی ڕاستەی دەلەرزی، لەرزینێك کە عارەقەکە بەدەستیدا بڕژێ، زۆر زوو فریاکەوتمو خێراو بەشەرمەوە پێکەکەم لە پێکەکەی هەڵدا تا لەوە پتر لێی نەڕژێت، دونیایەك شەرمم لە پیرەمێردێك کرد کە ئەگەرچی دەستەکانی دەلەرزن، کەچی بێباکەو لە ئاگری دۆزەخ ناترسێت، کە پێکەکەی دانا بەدەم لستنەوەی دەمو لێوی چرپاندی:

"ئەم دەست لەرزینەم هی خواردنەوەی زۆرە.. رۆڵەکەم نەکەی توخنی ئارەق بکەویت هەرچەندە لای من شیری شێرە.. بەگوێی ئەم حەرامزادەیە مەکە.. با ددانەکانیشت بە ساغی بمێننەوە!".

شوان بۆ قۆشمە قسەکەی باوکی قۆستەوە:

"ئەوە چییە باوکە.. من حەرامزادەم.. کوڕی پیاوێکی ترمو نەمزانیوە؟"

ئێمە پێکەنین.. پیرەمێرد سوور هەڵگەڕاو، باوکانە، بەڵام بە هەوایەکی تێکەڵ لە تووڕەبوونو مەزاقەوە وتی:

"کوڕە گووت خوارد.. تۆ بۆ ئەوەندە زۆڵی؟"

شوان قۆشمەکەی خۆشتر کرد:

"جا زۆڵو حەرامزادە هەریەکن!"

پیرەمێرد نائومێدانە وتی:

"جا تۆ ئەوەندە بێشەرەفی.. شەیتان لێت ناباتەوە!"

شوان کەوتبووە هەوای خۆی، دەیزانیو باوکی خۆی دەناسی کە چەندە بە مەزاقو قۆشمە زەوق پەیدا دەکات.. وتی:

" هەر کێ بم..؟ کوڕی تۆمو میراتگریماڵو خوو.. وخدەت!"

شوانو عەبە ـ ش پێکیان هەڵدا تا سەریان گەرمتر بێت، من هەر کە بیرەی یەکەمم تەواو کرد هەردوو نەرمایی گوێم گەرمتر بوون، دیسانەوە چاوم بڕییە گڵۆپە دوورەکانی شار، هەزارەها سەربانی دوورو نزیك، دارتەلی تەلەفزیۆنو سینی گەورەو چکۆلەی سەتەلایتو کوللەو پەردەو چیغی زۆر، تارمایی هەندێك لەو کچو ژنانەی بەر تریفەی زیوین کە بەدەم ڕاخستنی پێخەفەکانەوە، لێرەو لەوێ لە جووڵەی شیرین نەدەکەوتن، باقو بریقی ئاسمانو زەوی سەرسامی کردم، شەوباکە سەرخۆشتری دەکردین، لەوە دەچوو پیرەمێرد سۆزێکی گەرم وای لێکردبێت دڵگەرمانەو بەپەلە پێکەکان هەڵداو بیەوێت ڕازێك بدرکێنێت، تاوێك شوان خامۆشی نێوانمانی شکاند.

"باوکە خۆ ئەو هەتیوەی برادەرمان یەك دوو ساڵە فێری خواردنەوە بووەو بەتەنها بیرەش دەخواتەوە، گەرچی منو عەبە دەمێکە ئارەق دەخۆینەوە، کەچی چاومان شەش لەسەر شەشەو هیچمان ددانمان نەکەوتووە، کەچی ئەم چەندین ددانی کێشاوە، بێ چاویلکەش مەزمەعیلە، منو عەبە دەستمان نالەرزێ، کەچی ئەم مردوومراوە قسە لەگەڵ پیرەژنێك بکات دەبێ بە شەقشەقەو.. دەمی تەتەڵە دەکات!".

"ئاخر لە هەردووکتان بە شەرەفو حەیاو حورمەتترە.."

"ئای لە باوکم.. خۆت لای من سەد جار وتووتە پیاوی شەرمن شانەیەك دێنیو ژنی شەرمن شارێك دەهێنێ.. دەستو پەنجە لەرزین چ پەیوەندی بە شەرەفەوە هەیە؟"

بەر لەوەی پیرەی قەساب وەڵام بداتەوە پێم وت:

"خاڵە مەمۆ.. چاو کزیو ددان کەوتنم میراتەو لەدایكو باوکەوە بۆ ماوەتەوە.."

"تۆو باوکم پینەچی چاکن"

شوان وەك ئەوەی شتێکی بیر بکەوێتەوە، بە خۆشیو خەنینەوە هەڵیدایە:

"باوکم گاڵتەی بە حەزو حەزکاری ئەم سەردەمە دێ، بەڵام بۆ ئەوەی ئەم عاشقە خامۆشە غیرەت بیگرێو کەمێك خوێنی پیاوەتی تێدا بگەڕێ، حەز دەکەم ئەمشەو باوکم چیرۆکی ددان کێشانو حەزی خۆی بۆ ئەو ژنە عەرەبە بۆ هەمووومان بگێڕێتەوە..! "

پیرەی قەساب دەستێکی بۆ تەپڵی سەرە ڕووتاوەکەی بردو بەسەری پەنجەکانی خوراندیو پاشان بە حەسرەتو ئاخێکەوە کە هەناسەی وەك تەمێکی خەست بە لوولەیەك لە دەمیەوە دەرهات وتی:

"ئاە.. لەو حەکایەتە.. برینم دەکولێتەوە.. برینی کۆنم.."

شوان ڕووی تێکردمو وتی:

"بەکەڵکی تۆ دێت.. تا ئێستا حەکایەتی وا سەیرت نەبیستووە".

منیش وەك فەریکە نووسەرێك بەدوای بابەتێکدا بگەڕێت، مەراقم زۆری بۆ هێنامو دەشمزانی پیرەی قەساب یەکێکە لە گەنجینەکانی حەکایەتو سەرگوزشتەی خۆشو پڕ لە هەواو هەوەس، دەشمزانی لەنێوان هاوڕێکانی شوان ـ دا چەندە منی لا پەسندەو خۆشمی دەوێ، مەستبوونیش بێ ئۆقرەو ناسکی کردبۆوە، بۆیە دەمزانی حەز لە درکاندنی رازێك دەکات، پتر تکام لێکرد:

"باوکی شوان.. گەر بابەتێکی خۆشە با گوێمان لێ بێت.. شەوەکەمان خۆشتر دەکەی".

"نەك هەر خۆشە.. ئەوپەڕی ملهوڕیو شێتی بوو، بە کورتو کرمانجی.. مەگەر تەنها منێکی کەللەبەران شتی وام لێ بوەشێتەوە.. ئاە کە ئاسان دڵم دەگۆڕاو خوێنی ئەسپێك لە دەمارەکانمدا دەگەڕا. هەر چوار وەرزەکە دەتوت نێرەکەری بەهارانم".

مەراقی سەرگوزشتەکەی وای لێکردم بەپەلە پێکێکی دیکە بکەم، شوان هەڵیدایە:

"بە خۆشی باوکم کە ئەمشەو یەکەمجارە دەبیستم جنێو بە خۆی بدا..".

عەبەش لە من پەرۆشتر وتی:

"خاڵە مەمۆ.. نەیگێڕیتەوە.. ئەمشەو ناخەوین."

لەسەرخۆ دوا:

"لێتان ناشارمەوە.. عارەق زۆر درەنگ توانی ددانەکانی من داېرزێنێ.. هەر بە ملهوڕی خۆم کە هێشتا گەنج بووم ددانێکم دەرکێشا.. کاکیلە بوو دوای ئەوە هەروەك بڵێی بەر لەعنەتێك کەوتبم.. ددانەکانم یەکەیەکە هەڵوەرین؟ ".

شوان لە باوکی هاتە پێشێو جگەرەیەکی بۆ ئاگرداو لەبەردەمی ڕایگرت بەو نیازەی لێ وەربگرێتو هانی بدات حەکایەتی ددان کێشانەکەی بگێڕێتەوە، هەر بە حەواوە جگەرەکەی قۆستەوەو مژێکی قووڵی لێدا وەك ئەوەی بیەوێت ڕازێکی پەنهان لەناو هەناویدا بخنکێنێ، دووکەڵەکەی بەباکردو ڕۆشنایی سەردەمو چاوی بۆ تاوێك بزر بوو.. تاوێكو دووکەڵەکە ڕەوییەوە، بەدەم جگەرەکێشانەوە ئاخێکی هەڵکێشاو، وتی:

"کاتی خۆی لەم شارەی ئێمە بەتەنها پێنج ـ شەش قەسابی لێبوو کە دوکانی هەبێت، ئەوانی دیکە کە زۆرتر بوون گۆشتیان لەسەر سەبەتە دەفرۆشتو لە ئێمەیان وەردەگرت، ئەو سەردەمە وەکو ئێستا نەبوو، تاكو تەرا ئافرەت بەسەر جادەکانەوە بوو، تەنها ژنە قەرەجو ڕەوەندەکانو دەشتەکییەکان، جاروبار، بازاڕیان ئاوەدان دەکردەوە، ژنە قەرەجەکان هاواریان دەکرد.. دگان.. دگان.. دگان.. جارجاریش دەستیان دەگرتەوە.. سەرسەریو بیژمۆتەکان دەکەوتنە دوایان، ژنە ڕەوەندەکانیش ماستو پەنیرو ژاژیو فرۆیان دەهانی، لە شاخەکانەوە دەهاتنو بۆنی کوێستانیان لەگەڵ خۆیان دەهانی، ژنە قەرەجەکان ئەسمەرو چاوڕەش، ژنە ڕەوەندەکانیش سپیو نەرم تۆڵو چاوشینو چاوکاڵ، هەموو برادەرەکانم دەیانوت ژنە قەرەجو ڕەوەندەکان دۆخین شل بوون.. ژنە دەشتەکییەکانیش ماستو شیریان دەهانی، بەهارانیش کنگرو کاردوو.. تۆلەکەو.. چی گیاو گوڵی بەهاری هەیە لەسەر شۆستەو ناو قەیسەری لەسەر بەرانپیلو عەباکانیان کۆمەڵ کۆمەڵ ریز دەکران، ژنەکان زۆر سەرکزو شەرمن بوون، بەس کێ دەیوێرا، بە چاوی حەرامزادەییەوە سەیریان بکات.. بڕواتان بێت شاخی کامە پیاوی نێرە دەیانشکاند، هەر هەموو نێرە ژنو بەڵای خودا بوون، ژنە شارستانەکان هەمیشە خۆیان دەشاردەوە، تەنها بۆ حەمام کردن یان چوونە سەر قەبران.. یان بۆ کڕینی پێویستیماڵو ژنانە

دەهاتنە دەرێ دەتوت قەڵەڕەشن، هەمیشە لەژێر عەباو پەچە خۆیان ون دەکرد.. هیچمان نەدەبینی، گەر ئافرەتێك هەردوو دەستی بەڕووتی، یان پاژنەی هەردوو پێی دەربکەوتبایە.. ئۆهۆو جەژنی هەر هەموو نێرەو زەکانی ئەو ناوە بوو، هەرچی پیاوی برسیو نەوسن هەبوون دڵیان دادەخورپا، راستە لە خوا ترس زۆر بوون، بەڵام زۆربەمان بە جامێك ئاو دەکەوتینە مەلەو تا بڵێی نەوسنو چڵێس بووین، هەبوو بۆ ژوانێك حەوت گوندی دەبڕی، جاران بۆ ژوانی ژنێك یان دۆستێك دەبوو بەسەر سەدەها پەرژینو دیوارو سەربانو تەڵەو فاقەدا باز بدەیت، تا شەوی پەردە نەتدەزانی بووك چ ڕەنگە، خۆتو خودات، دایکی زاواو خوشکەکانی لەگەڵ بووکێ دەچوونە حەمام تا بزانن بەڕووتی عەیبو عاری گەورەی نییە، ئیتر ئەوان دەهاتنەوەو.. پێستی دەڵێی شەعادەیە.. سپی.. مێوژ بخوات لە گەردنییەوە دیارە،.. گۆشتنە.. ئەمما بێ عەیب.. کەمێك لاوازە.. بەڵام هەر کە بوو بە ژنت خێرو خۆشی لێت بینی.. پڕ دەبێتەوە، بە سەدەها زاواش شەرمی دەکردو گوێی لە هیچ نەدەگرت.. دەیەها برادەرم هەبوو دەیانوت. هەرچی بێ.. ژنە.. چنگێك قژ بەسەرییەوە بێ.. تەواوە.."

ئێمە هەرسێکمان بەدەم دەم داپچڕینەوە دامانە قاقای پێکەنینو بەپشتدا وەردەگەڕاین.. پێکەکان بەدەستمانەوە دەڕژان، لە شەرمی شەو خەوتنی خەڵکی سەربانە دوورو نزیکەکان دەستمان دەخستنە سەر دەمی یەکدی.. پیرەی قەساب.. دڵگەرمانە وتی:

"لە سوعبەت دەرچێ.. جار هەبووە لەبری بووکێ خوشکە گەورەکەی دەقەبێلی زاوا کراوەو هەر نەشیزانیوە، چۆن بووك بە بووکی دیکە گۆڕاوە، زاواش بە زاوا گۆڕاوە.. برادەرێکمان زۆر عاقڵو قۆز بوو.. توانی لەجیاتی دوو برای خۆی، یەکێکیان لاڵەپتەو ئەوی دیکەیان کوێر بوو.. بچێتە خوازبێنیو ژنیان بۆ بخوازێت.. گێچەڵو شەڕی لێ پەیدا دەبوو.. بەڵام دوا جار بە سوڵح کۆتایی دەهات.. جار هەبوو بە تەڵاق.. من بۆ خۆم کە ژنم هێنا تاقانەی دایکم بووم، تازە سمێڵم گووکرە بوو، دایکم بەدزییەوە لە بووکێك دەگەڕاو چوارشەممان دەچووە حەمام.. ڕۆژێك کەیفخۆشو دەم بە خەندە پێی وتم.. تەواو مەمۆ.. هەفتەیەکی دیکە بووکت لەپاڵە.. کچە نە گاڵتە، خاڵ چییە بەسەر بەدەنییەوە نییە.. کوڕەکەم.. سپی دەڵێی پیفۆکە، من بە حەیاو شەرمەوە سەرم داگرتو هیچم نەوت.. واتا ڕازیم.. ئەو ژنەم زوو بەسەر منداڵەوە مرد.. ئیتر دوای ئەو ژنە من بووم بە ئەسپی بێ لغاو.. ببووم بە گەندەخۆر.. شەرمو شکۆم نەمابوو.. ئەوسا دوکانی خۆم نەبوو.. هێشتا شاگردە قەساب بووم.. بە شەرەف ئێوە بە ناموسن.. گەلێکم پێ سەیرە.. ئەمڕۆکە دەبینم کچانو ژنان نیوە ڕووتنو ئێوەش سەلارو سەنگین سەیریان دەکەن.. سەیرە پریان نادەنێ.. خوا فرسەتتان بدات، جاران ئافرەت قولە پێی دەربکەوتبایە.. ئێمە.. ئەعوزوبیللا.. بە شەرەف ئێوە مانان بەشەرمو شکۆن، زەمانی ئێمە ئەم بەزمە هەبووایە.. ئەم هەموو ژنو کچە نیوە ڕووتە بە وەڵڵا وشکمان دەکرد، کاکە قورسە.. زەلامم دەوێ خۆی رابگرێ، من هەر بەنیازی خرۆشاندنی سۆزو یادەوەری دێرینی پێم وت:

"خاڵە مەمۆ.. جار جارە بەدەم قسە خۆشەکانتەوە با هەڵیدەین.. نۆش.."

وتی:

"با تامی تووتنەکە لە دەممدا نەگۆڕێ.. ئێوە نۆشی بکەن.. جارێ.."

"کەواتە بفەرموو حەکایەتەکەت تەواوکە.. لەوە دەچێ بەسەرهاتێکی خۆش بێ.."

"زۆر عەنتیکەشە.. مەگەر کەسێکی وەك ئەوسای من شتی وا قۆڕو شێتانەی لێ بوەشێتەوە، بڕوا بکەن ملهوڕو کەللەبەرانی وەك خۆم لەم شارەدا نەبوو، ڕۆژو شەو من نیوە مەست بووم، دونیا بەگونم، کە گەنج بووم پارەو پوولم بۆ خواردنو خواردنەوە بوو.. کەیفو سەفا.. دەمەو بەهاران لە دەوروبەری شارو لەسەر هەورازو نشێوەکاندا قەرەج دەواریان هەڵدەدا، من تەماعم لەو ژنە چڵکنو ڕەش داگەڕاوانە هەبوو.. هەمیشە دوو دوو.. سێ سێ دەهاتنە لامو تەماعی گۆشتی بەلاشیان هەبوو.. چاوپانو مەکرباز، بۆدرنێکیان لێدەهات.. بۆنێك کە بەتەنها لە مەڕو بزنەکان دەهات.. بۆنێکی هارو هەوەس بزوێن.. شێتی دەکردم، نەدەڕۆیشتن تا گۆشتیان لەمن نەسەندبایە.. ئاخر ناچار بووم.. من بە تەماعی گۆشتێکی دیکە گۆشتی نەرمکم دەدانێ، پتر شێتی گۆشتی بزنو تەگە بوون، ئەو ژنە قەرەجانە بۆ خۆشیان لە توخمی بزن بوونو هارو ڕەشو برشو ئازاو... هەر هەمان بۆنی بزنیان لێدەهات، گۆشتم دەدانێو چاوم لێدادەگرتن، ئەوانیش بەدەم قریوەو خەنینەوە، چاویان نز دەکردەوەو بەدەم نازو ئاوڕدانەوەو قسە فڕێ

دانەوە جێیان دەهێشتم.. یانێ ها دێینەوە.. ژنە ڕەوەندەکان.. باوکە ڕۆکە کە نازدار بوون، هیلاکیان دەکردم.. بۆنی گیاوو گوڵی کوێستانیان لێدەهات، بۆنی ژاژیو پەنیری نێو پێستە.. هەر شتێکو کەسێك بۆنی مەڕوبزنی لێهاتبا من لەزەتم لێدەکرد، دەزانی پیاوان توخمێکی درۆزنن، زۆر حەزیان لە فشەو خۆپفدانە، هەمیشە زیاتری پێوە دەنێن لەوەی کە کردوویانە، هەڵخەڵەتاندنی ئەو ژنە قەرەجو ڕەوەندانە ئاسان نەبوو. هەرگیز.. ئەوان دەیانی وەکو منیان فریودەداو لەو سەر مایەپووچو دەست بەتاڵ دەمایەنەوە، لەو هەموو ساڵانە توانیم ژنە قەرەجێك فریو بدەمو بەیانییەکی زۆر زووش، تاریکو ڕوون، بە پەلەو بە ترسەوە دەست لە سینەو بەرۆکی ژنە ڕەوەندێك وەربدەم.. عەبە وتی: "کوڕینە تووخوا ئێمەش زەلامین؟ ئەو هەموو شیعرو فرمێسکو کۆڵانەو کۆڵانە.. لەو سەر دەست لە گونان درێژتر.."

شوان هەڵیدایە:

"من سکم عەمباری کەس نییە.. کە دوایی تەواو مرو مەست بووم.. دەچمە خواریێو ئەم قسانە بۆ دایکم دەگێڕمەوە.."

"ترحێو.. بەخوا کەرە.. من بە گەنجییەتی لەدایکت نەدەترسام.. ئێستاکە ئەوەندەی چنگێکی لێ ماوەتەوە.. لێی بترسم.. هەر هەمووی دەزانێ.. کە لە دەرگای حەوشەکەوە دەهاتمە ژووریێو پێدەکەنیم دەیزانی.. لای دایکت گرنگ ئەوە بوو بە سەلامەتی بگەمەوە ماڵیێو مرومۆچ نەبم.."

من پەلەم بوو گوێم لەسەرگوزشتەکەی بێت، بۆیە دەستم خستە سەر دەمی شوان.

لێتان ناشارمەوە دەتوت ئەسپم، ڕۆژ تا ئێوارە لە حیلە حیل نەدەکەوتم، سمێڵ سۆسنەیی، دوو ئەبرۆی پڕو پەیوەست، خوڕتو خوێن گەرم، شاهنشام بە سەپانی خۆم نەدەزانی، لەچاو دۆستانی دیکەم ئافرەتەکان پتر دەهاتنە لای من، هەمیشە گۆشتی من هەرزانترو جوانتر بوو، دوو سێ کوتی زیادو چەند پارچە ئێسقانێکی زیاترم دەخستە ناو تەرازووەکە، سووکە قازانجێکم بەس بوو، دەمو لەبزێکی شیرینو بێحەد دڵو دەروونیانم ڕادەگرت، ئاخر ژن مەخلوقێکی گەلەك سەیرەو بەگوێ دونیا دەبینێ، نەك بە چاو.. پیاو وا نییە.. گوێی تەپە.. تەنها دوو چاوی زەقەو هیچی تر.. من ئەوەندە حەرامزادەو چاو تیژ بووم کە لەو دیو پەچەکانەوە لە باقو بریقی چاوەکانیان ڕادەمامو تاس دەیبردمەوە، لە ڕووخسارو ئاکاری وردی ئەو ژنانە رادەمام، باوکەڕۆ کە ژن مەخلوقێکی جوانو گوناهە، هیچی لە پیاو ناچێ، لەو سەردەمەی کە من لاو بووم ئافرەت زۆر دەترساو لە سێبەری خۆی سڵی دەکردەوە، پیاوانی ملهوڕو کەللەشەقو نەوسن زۆر بوون، زۆر کەم لە ئێمە هەبوو کە تاقەتی ئەوەیان هەبێ دوو قسەی جوان لەتەك کچو ژنو خوشكو دایکانیان بکەن، پیاو کەڕوڵاڵە.. بەکەڵکی قسان نایە.. دەم داخات چاکترە، من وا نەبووم.. قسەزانو لە خشتەبەر بووم.. زمان لووس.. بەدڵی ژنان قسەم دەکرد.. بەڵام لە دڵیشەوە قسانم دەکرد، هەر بۆ هەواو هەوەس نەبوو، سوبحانەڵلا.. من قەت بیرم نایە ژنێکی ناشیرینم دیبێ، هەر هەمووان لەلام پەریزادە بوون، لای برادەرەکانم خۆشەویست نەبوومو بەغیلیشیان پێدەبردم، دەشمزانی لەپاش ملە پێم دەڵێن ژنانی، ئەوەیان هی دەغەزاریو باوو بژی سکیان بوو، ئەوەی دڵم بیخواستبایە.. بە هەرزانتر پێم دەفرۆشت، هەر پێم عەیب بوو گۆشتەکە بخەمە سەر تەرازوو، هەر لە گۆترە دەمبەخشی، زۆر جاران هەر بەلاش گۆشتم دەدا ئەمو ئەو، ئەوە کە گەنج بووم، بەڵام کە تەمەنم هەڵکشاو پیر بووم، ئیدی پێچەوانە کەوتەوە، حیسابم بۆ پیرەژنەکانیش دەکرد.. هیچ بەرامبەرێکیشم لێ نەدەویستن، کەچی ئەوسا.. تائهوو.. پێم بکرایە گۆشتم لە ڕانو بەلەکو قوڵی خۆم دەکردەوە، هەر بەوە باشە کە گۆشتی بنیادەم ناخورێت، دەنا گۆشت بە لەشمەوە نەدەما، بەس با قسەیەك بۆ خۆمو خواش بکەم، بروام پێبکەنو با نەبێ بە خۆهەڵکێشان، ئەوەندە چوارشانەو قۆز بووم نەبێتەوە، دەتوت دوو پیاوم لە یەك دراوم، کە قەفی سمێڵانم لێ بادەداو چەورم دەکرد تا بریسکەی بێت، جارو بار هەردوو کلکە سمێڵم لێ قیت دەکردەوە، کە ڕامدەکێشان تا پەنا گوێم دەهاتن، منداڵو مەزن لێم دەترسانو ژنان شەیدام دەبوون، کە شەڕواڵو مرادخانیم لەبەردەکردو جاروبار مشکیو جەمەدانیم تێکەڵ دەکرد خوشکی خۆم حەیرانم دەبوو.. ژنانی بە حەیاو حورمەت گەلێك زۆر بوون، بەڵام لەناو ئەوانیشدا هەبوو بەندی دڵی بۆ من پچڕا بوو.. بەڵام شەرمو حورمەتی باوکو براومێرد لێ نەدەگەڕا.. خۆشم دەمزانی هەموو باخێك هی ئەوە نییە بچێتە ناویو دەست بۆ مێوەجاتەکەی ببەیت، گەییوو نەگەییوی لێ بخۆیت..

تێدەگەن چ دەڵێم؟" هەموومان وتمان.. زۆرباش..

پێکەکەی بۆ دەمی برد وەك ئەوەی ماچی لێوی شۆخێك بکات.. نەك بخواتەوە، هەمیشە لە ماچکردنی لێوی پیاڵە دەچوو، لێوی نازدارێك.. نەك خواردنەوە، بێ ئەندازە لەزەتی لە شتەکان دەکردو بۆ تام دەیخواردو دەیخواردەوە.. نەك بۆ خۆمەستکردن‌و چڵێسی، لە ساتەوەختێکدا بیرم لەوە کردەوە کە ئەو پیرە قەسابە بۆ تامێکی جیاوازو شاراوە کەوتۆتە دوای ئافرەتەکان، تامێك کە زۆر زەحمەتە بیگەتێ..

پێکەکەی داناو تێهەڵچۆوە:

"ناسك ناسك.. بە چرپەوەو لەژێر پێچەو نیقابەکانیانەوە دەیاندەواندم، هەبوو بەدەم دەست لەرزینەوە چاوی تێدەبڕیم‌و گۆشتەکەی لێ وەردەگرتم، کە عەباکەی دەکردەوە دەرگای باخی بەهەشت دەکرایەوە لەمن، شپرزەو خانمانە جزدانی پارەکەی دەکردەوەو حیسابی پارەکەی لێ تێکدەچوو.. من جوامێرانە بۆم ڕاست دەکردەوە، هەمیشە شتێکم بۆ ئەو خانمانە دەگێڕایەوە، ئەوانیش شوکرانە بژێر دەبوون.. تف لەپارە.. هیچ نییە.. چڵکی دەستە.. بۆن‌و بەرامەی سینەو مەمکیان کاس‌و وڕی دەکردم، بۆنی گیابەندی بەر باخەڵ‌و مێخەکبەندەکانیان، ئاخر لەو بازاڕە پڕ لە پیاوەو لەو شارە خامۆش‌و بێ کەیف‌و سەفایەی ئێمە چی هەبوو دڵمانی پێخۆش بکەین؟ کە عەباکانیان دادەخستەوە.. لە بۆنی خۆشی گیابەندو حێڵ‌و مێخەك‌و ئارەقەی سینەو بەرمەمکانیان دادەبڕام‌و دەگەڕامەوە ناو بۆنی پێستەو خوێن‌و گۆشت‌و قشپل‌و ریخ‌و.. چەقۆ بەدەستمەوە دەلەرزی، ئارەزوویەك لە خوێنمدا گڕی دەگرت، لە حەژمەت‌و ڕقانا کەلاشی حەیوانەکانم بە چەقۆ دادەپاچی‌و لەسەر کۆتەرە دارەکە بە چەپەچاغ ئێسقانەکانم وردو خاش دەکرد، وەها بە زەبرو توند تا هەر هەموو ئازای جەستەم دەکەوتە سەر ئاوو ئارەقە، سەراپای جەستەم، لە پێمەوە تا کونی چاوم، پەڵە خوێن‌و کوتە گۆشت بوو، نەدەوەستام تا ئافرەتێکی دیکە دەهات‌و فێنکی دەکردمەوە، پیاوان درۆزنن.. کامەمان خۆمان بە نێرو بێباك دەزانێ چاوەڕێی چرپەی خۆشی ژنێکە، وەك ئەوەی پیاو لە گەرمای هاویندا سووتابێت چاوەڕێی سروەو شنەی شەماڵێك بێ، لە تینوێتیدا بخنکێیت‌و کەچی جامە ئاوێك فریات بکەوێ، ڕاست دەکەم بۆ پێدەکەنن.. حەرامزادەینە.. چاك دەزانن چ دەڵێم، ئەوسا من لە هەواو کەیفی خۆمدا بووم، خەیاڵم خۆش‌و سەرمەست‌و حەیران، ئەوسا وام مەزەندە دەکرد بەو چاوە زەردو زەق‌و مەستانەی خۆم لە هەر ئافرەتێکم بڕوانیایە، ئەو شەوە خەونی خۆش‌و حەرامی بە منەوە دەبینی، خۆ وەك ئەمڕۆکە نەبووم، مەگەر لە ژوورەکەی شوان ڕەسمەکەی منتان نەدیوە؟ لەو ڕەسمەیدا تازە تۆغیانم بوو.. لەسەروبەندی ژنهێناندا بووم، قەت بێ دۆست نەبووم، دۆست هەبوو شادو شوکر دەبووم، کە دەمدیتن شادو شوکر دەبووم، دۆستیش هەبوو.. نەخێر، دۆستیش خۆ هەر ئەوە نییە بە کامی دڵێ خۆت بیگەیتێ، ئەوساش خەڵکی پتر لە یەکدی دەترساو هەم شەرم‌و حەیاش زۆر بوو، بەڵام ئیدی ئێرە ببووە شار، لەو هەموو ئافرەتانەی دەهاتنە لام هەوەسبازو دۆخین شلی تێدەکەوت، ژوانیش چ لەگەڵ کچان‌و چ لەگەڵ ژنان بووایە، لەوێ ڕۆژێ، وەك ئەوە وابوو مل لە چەقۆ بسوویت، مەسەلەکەش هەر ئەوە نەبوو گۆشتی هەرزان یان بەلاش دەبەخشمەوە، بەڵام لەوە دەچوو دیمەنی چەتەوڵێکی وەکو من کە خوێنی گایەك لە دەمارەکانما بوو، بەخۆو بە چەقۆو چەپەچاغەوە، دەست گەورۆنەو مەچەك‌و قۆڵ ئەستوور، بەهێزو شەنگ.. کە چەقۆم دەوەشاند گۆشت‌و ئێسقانم بەیەکەوە لەت دەکرد، سووکێ پێیان دەوتم ـ ئاگات لە خۆت بێ.. دەستی خۆت نەبڕی!"

من بێباکتر چەقۆم دەوەشاندو ڕۆژ نەبوو خۆم بریندار نەکەم، هەمیشە سەوداسەر بووم‌و خوێنی من‌و مەڕو بزنەکان تێکەڵ دەبوو، جەژنان، جەژنی من بوو، ژمارەیەکی زۆرتر دەوریان دەدام، مەگەر خوا بەر بەزەیی خۆیم بخات، دەنا بایی ئەوەندەم کردووە کە لەگەڵ شەیتان بەیەك زنجیر بمبەستنەوە، بەخودا لەسەر ڕاوەژن دارکاریش کراوم‌و کۆڵانەو کۆڵان.. سەربانەو سەربان هەڵیانبڕیوم.. بەربوومەتەوەو سەرانگرێ بووم‌و دەست‌و قاچیشم شکاوەو لەجێ چوون، جاری وا هاتۆتە سەر ئەوەی بمکوژن، ئێوارەیەکی هاوین بە کۆڵانێکدا ڕابوردم‌و پڕ بوو لە ژن.. وەها پڕ کە خەریکبوو ساتمەیان لێ بکەم، سێ سێ‌و چوارچوار لەبەر دەرگا دانیشتبوون‌و سەرگەرمی قسەو گوڵەبەڕۆژە قرتاندن بوون، گوێم لە یەکێکیان بوو بە حەسرەت‌و تەماعێکەوە.. بە چرپەوە بە ژنەکانی دیکەی وت: وەیش کە لێی دێ.. نیگایەکم کردو خەنیمەوە، ئەویش خەنییەوە، زانیم بە ڕانك‌و چۆغەکەم‌و بەخۆم سەرسام بووە،

دەستنیشانی ماڵەکەم کردو شەو سەربانەو سەربان‌و خۆهەڵواسین بە دار ئەلەتریک‌و هەڵگەڕان بە درەختەکانی ناو کۆڵان، دزاو دز.. چەندین حەوشەو سەربانم بڕی، زۆربەی پیاوان‌و ژنان لەسەربان دەخەوتن، بۆ بەدبەختی مانگەشەو بوو.. ڕێك چوومە سەربانی ماڵەکەو لەو ئافرەتە دەگەڕام.. نەمدەزانی کچە یان مێردی هەیە، زەحمەت بوو بەو ترس‌و دڵەلەرزەوە ئەو خانمە بناسمەوە کە ئەو پلارە شیرینەی تێگرتبووم.. سەرێکەو تازە هێناومە، لە ترسی مێشوولەو پێشکە ژنەکان‌و پیاوەکان چوارشێوو چارۆگەو پۆپەشمین‌و جامانەیان خستبووە سەر دەم‌و چاویان، من.. منی کەللەبەران پۆپەشمینێکم لەسەر ڕووخساری یەکێکیان وەلادا، پیرەژنێك، خەوسووك‌و دەم بە هاوار قریشکاندی، هەر ئەوەندە فریاکەوتم لەسەربانەکەوە خۆم هەڵدەمە ناو کەلاوەیەکی پشت خانووەکە کە هەر هەمووی پارچە تەنەکە بوو، توومەز خاوەن ماڵەکە تەنەکەچی بوو، لە سەد لاوە بریندار بووم‌و ڕانك‌و چۆغەکەم هەڵتڵیشا، دەتوت تازە لە قەسابخانە هاتوومەتەوە، پارچە تەنەکەکان لە دەمەتیغ تیژتر بوون.. گوێم لە شەقژنی دەمانچەو تەپەتەپی پێی دەیەها پیاو بوو کە ڕاوەدوویان دەنام، خۆیشم نازانم بەو نیوەشەوە چۆن دەربازبووم‌و گەیشتمەوە ماڵەوە، ئەو شەوە مەرگم بە چاوی خۆم بینی.. هەر واز بێنن.. من سەد ئیشی وا قۆڕم کردووەو گەلێك سەراوو دەراوم بینیوە.. مەگەر هەر خۆم بیزانم‌و هی وتن نین..!"

شوان قسەکەی بە باوکی بڕی:

"نەهاتیتەوە سەر مەسەلەی ددان کێشانەکەت؟"

بە نەرمە تووڕەبوونێکەوە وتی:

"بەخوا بێ عەقڵە ئەو هەتیوە.. ئەی نابێ لە سەرچاوەوە حەکایەتەکە بهێنمەوە؟"

پێکەکەم هەڵداو تەنها دەمم پێ تەڕ کرد تا مەست نەبم‌و لەزەتی گێڕانەوەکەم لێ تێکبدات.. پێم ووت:

"وازی لێ بێنە با بە کەیفی خۆی بکات!"

"ئاخر وا بڕوا نە من فریای شیعر خوێندنەوە دەکەم‌و نە عەبە ـ ش دەست دەبا بۆ شمشاڵەکەی.."

بێباك و لەسەر خۆ بێئەوەی گوێ بداتە قسەی کوڕەکەی تێهەڵچووە وەك ئەوەی تەنیا خۆی بدوێنێ:

"لەژێر دە پەردەو عەباو پێچە بووایە ئافرەتەکانم دەناسییەوە، یەکە یەکە ناوەکانیانم دەزانی، هەر نووزەی لێوە هاتبا.. دەمزانی کێیە.. هەر بەتەنها ڕێ ڕۆیشتن‌و لارو لەنجەیەکەوە فاتم ـ م لە مریەم جیا دەکردەوە، حەبێ ـ م لە ڕابی جیا دەکردەوە، هەر بە هەناسە.. قەدو باڵا، هەندێکیان پێچەکانیان تەنك بوون، چاوە گەشەکانیان دەتوت گڵۆپن، وەك چاوی ئاسك‌و سمۆران دەبریسکانەوە، ئەستێرەی ئاسمانانی چی، هەندێکیان بە هەناسە برکێ‌و لە قورگەوە قسەیان دەکرد، هەبوو دەنگی بڵندو کەرخ بوو.. هەبوو.. چپە دوو.. دەبوو زۆر نزیك کەومەوە تا بزانم چ گەوهەرێك لە زاری دەکەوێ، هەندێکیان بە لووت دەدوان، ئا پێمەکەنن.. ئافرەتی وا هەیە بە لووت قسان دەکات، هەندێکیان بە مەکرو نازەوە وا دەکەن، هەندێکیش هەر خودا وای خەڵق کردوون، ئافرەت هەیە هەر خۆی منگنەو بە گنەگنێکی خۆش‌و شیرینەوە دەدوێ، ئەو کەم ژمارە لە کچ‌و ژنە منگنانەی من دەمناسین هەوڵم دەدا بە هەرزان یان هەر بەلاش گۆشتیان بدەمێ، ئافرەتی بە گنەگن دەیکوشتم، زرنگەیەك لە دەنگیان شێتم دەکات، دەنگێکە هەم کزۆڵەو غەمبارە خاوەنەکەی.. هەم پڕ هەوەس‌و ئارەزووە، کاکە زەنگوڵەی چی‌و قولەقولی ئاوی شەربەی چی‌و نەوای شمشاڵی شمشاڵ ژەنێکی عاشقی ناگاتێ، هەمیشە سەدای ئەو دەنگانە، دەنگی کەرخ‌و پڕی ئەو ژنە منگنانە لە گوێمدا تا ئەمڕۆکەش دەزرنگێتەوە، هیچ مەل‌و فڕەندەیەکی ئاسمانان بەقەد ژنێکی منگن لای من دەنگی خۆش نییە، بێ چارەو شەیدا.. هۆش‌و گۆشم نەمابوو، ئەوەندە هەوەسباز بووم جیاوازیم نەدەکرد، ژن‌و کچ‌و قەیرەو بێوەژن.. من پتر لە خەمی قەیرەو بێوەژنەکاندا بووم، جوان‌و ناشیرین، کەی لەناو توخمی ژنان ناشرینی تێدایە، پیاو بڵێی ئا.. مانگی دوو سێ دەرپێم دەدڕاند، کەم شەو هەبوو شەیتانی نەبم، عەیب نەبووایە وەك نێرەکەری بەهاران بەسەر ڕێگاو بانەکانەوە دەزەڕیم، مەگەر خوا ئەگینا لەگەڵ کافرو فەرمەسۆنەکان حەشرم دەکرێت، قەت نیاز خەراپی وەك خۆم نەبوو، بەیانیان دەشیشی محمدی گۆشت‌و جەرگم دەخوارد،

ئەوە نەبووایە سەروپێ.. یان تەشریبی پڕ لە نەرمە گۆشت، بەیەك دەست كەلەشە مەڕێكم دەكرد بە قەنارەوە، هەر مەپرسن.. زەندەی دەستم بەقەد رانی هەریەكێك لە ئێوە دەبوو، باوكم پیاوێكی دەشتەكیو لەخواترس بوو، زوو زوو دەیوت:

"ڕۆڵە.. مەمۆ.. هەتا زووە با ژنێكت بۆ بێنم.. با هەتا نەمردووم.. منداڵەكانت ببینم..!"

كەمو زۆر گومانی لێدەكردم، جاروبار ژنی خاوێنو باوێنم دەبردەوە ماڵێ یا شرۆڵو چارە ڕەش.. بەدایكم دەوت: ئەم ژنە لێقەوماوە نانێكی بدەنێ.. بە باوكیشم دەوت: هێشتا زووە بۆ ژنهێنان.. درۆشم دەكرد، چاوم بۆ مایینە ژنێك دەگێڕا، لەوە دەترسام كچێكی كورتەبنەو لاق باریكم دەقەبێڵی بكەن، ئاخر منێكی خورتو خولق نێرەكەری دڵم بەو جۆرە ئافرەتانە ئاوی نەدەخواردەوە، شێتی ئافرەتی كەڵەگەت بووم.. لەندەهۆر.. و سینە پانو مەمك پڕ، ئاخر ئەسپێكی وەك منو مشكە ژنێكیان نەوتبوو، ئیبلیسی وك خۆم نەبوو، چاك دەمزانی كامە ژن لە مێردەكەی تێرەو كامەیان برسی، كەمتر خووم دەدایە كچان.. پێشم گوناه بوو، مناڵكارو جیقنیش بوون.. بۆ من گۆشتیان نەدەخورا، نەشمدەزانی چییان لێ بكەم، لای من هی ئەوە بوون مەمكە مژەیان بدەمێ، ئەو سەردەمە كەمیش دەهاتنە دەرێ، ژنەكان ئازادتر بوون، لە زمانیان دەگەیشتم، دەمزانی هەر ژنەو چی دەوێت: لە دەنگی، لە نیگای پشت پەچەكەیەوە، لە رازو نیازی دڵی دەگەیشتم، لە هەواو هەوەسی كوژراوی، لە دەستو پەنجەی لەرزۆكی كە گۆشتەكەی لێ وەردەگرتم، لە هاتنو لە ڕۆیشتنی، لە ترسو شەرمی.. دڵەكوتێ.. لە ساتمەی لەناكاوی.. لە گەمەكردن بە عەباكەی، ژنێك گەر ئارەزوومەندی من بووایە، شێواوو شپرزە، بەجۆرێك عەباكەی لە خۆیەوە وەردەپێچا كە دامێنی كراسیو قولەپێو گۆزینگی دەردەكەوت، خڵخاڵەكەی دەردەخست، یان بە بیانووی تینوێتی داوای جامێك ئاوی سازگاری لێدەكردمو پەچەكەی كەمێك لادەبردو وەك كارمامزێكی پێكراوو ترسنۆك، بەدەم ئاوڕێكی زۆر شەرمنانەوە دەمو لێوی لە جامەكە نزیك دەكردەوە، ئیتر ئەم دەمو لێوە سوور هەڵگەڕاوە هەردوو ئەژنۆی دەشكاندم، من حەزم دەكرد خوێنی من فڕ بكات، هەیانبوو وەك مانگای بەكەڵ هاتوو هەردوو چاوەكانی سوور هەڵدەگەڕان، ئەوەندەی تر.. ئەو جۆرە خانمانە منگنتر دەبوون، لێوەكانیان لەژێر پەچەوە تەتەڵەیان دەكرد، هەبوو وەها دەكوڵاو دڵی پڕ دەبوو، هەستم پێدەكرد، لەژێر پەچەوە گوێم لە هەنسك هەڵدانو گریانی خنكاوی دەبوو، پیاوێكی ملهوڕ، باوك، مێرد، كوڕ یا برا بووبێت.. تەواوێك دڵی ڕەنجاندبوو، منی خوێن ڕێژ ئامادەی تیمار بووم، گوێم شل دەكرد.. سووكە سووكە سكاڵای لە زەمانەو بەختی خۆی دەكرد.. لە چارەنووسی ڕەش.. لە ماڵو لە مێرد.. پچڕ پچڕو شێواو.. لاڵەپتە.. بەدەم گنەگنو ورتە ورتەوە خۆزگەی بەمەرگ دەخواست، من لەو ژنە بەدبەختانەوە تێدەگەیشتم ئێمەی پیاو لە توخمی دڕندەو دەعباكانی سەر دونیاین.. باوكە ڕۆ كە بێ هۆشو گۆشین، ژنان لە توخمی ئێمە نین.. بنیادەمێكی دیكەن، ئیتر من دڵم پڕ دەبوو.. خوێنم گەرم.. بە من بووایە لەو ناوەڕاستی بازاڕەدا دەستم لە ملی یەكە بەیەكەی ئەو بەخت ڕەشانە بكردایە، خولقێكی هیچم هەبوو.. لە هیچە دڵم دادەخوڕپاو بە جامە ئاوێك دەكەوتمە مەلە، بە هەموو فرمێسكو لالانەوەیەك هەڵدەخەڵەتام، ئەو جۆرە ژنە غەمگینو چارەڕەشە، جارو دوو جارو بگرە دە جار، بە چەندەها فێڵی جیاوازەوە، شت كڕین یان هەر شتێكی دیكە بووایە دەهاتە بازاڕ، چۆن بە دونگ مەڕی لەڕو قەڵەوم لە یەك جیا دەكردەوە، حەیوانی بەزدارو بێ بەز، دەردەدارو ساغ.. هەر بە تەنها سەیركردنێكو كۆكەیەك.. باعەباعێك.. ئاواهیو زۆر ئاسانتر ئافرەتی تێرم لە برسی جیا دەكردەوە، هەر بە بۆن.. بەدەنگ.. بە جووڵەو هەناسەو چرپەیەكی منگن، من بێباك بووم، ئاوی هەموو تینوویەك بووم، من بە تەنها بۆ هەوەسو هەوای دڵ ئەوەم نەدەكرد.. وەڵلاهی.. سكم بەو ژنە قوربەسەرو بێ بەختانە دەسووتا، قەسابێكی كەللەبەران.. بەڵام دڵنەرم بووم، ژن هەبوو.. سەحرا ئاسا بوو.. باران بوویتایە هەڵیدەلووشیت، من بۆ خۆم حەزم لەوانەبوو كە بێ حەشرونەشر بوون، ئەوانەی كە زۆر حەز دەكەنو كەچی شەرمو حەیا كوشتوونی، پتر پەسندم دەكردن.. بۆ؟ نازانم، ڕاوچی بەدەستو برد بووم، كامە كارمامزی سركو كێوی بوو لەبەر نیشانەی من خۆی نەدەگرت، ڕاوچی چاك قەت بە نیازی كوشتن ناچێتە ڕاو.. تەنها حەزو مەشقە.. لەزەت لەوەدایە كە نێچیر ڕاوچی ماندوو بكاتو هەردو كێو دوای خۆی بخات، لەوە خۆشتر نییە لە ڕاودا نێچیر چاوشاركێت لەگەڵدا بكات، بتخاتە سەر خولیاو مەراقی ڕاو.. ئارەقەت پێ دەربدات، جارێكو دوو.. و.. دە.. چەندە درەنگتر ڕاوەكەت ببەیتەوە.. ئەوەندە خۆشتر.. ڕاوەو هەندێك جار هەیە دەیدۆڕینی.. بەڵام خۆ واز لە ڕاوناهێنی، ڕاستە قەساب بە دڵڕەقو خوێن ڕێژ ناسراون، چەقۆو قەنارەو

بەرگی خوێناوی ترسناکن، ئیشی بەشەر نییە خۆ.. بەس هەموومان وا نین، ئیتر قەدەرەو کەسابەت.. من سەدەها جار بۆ مەڕو بزنە سەربڕاوەکانم دڵم پڕ بووەو گریاوم.. بە دزییەوە.. چونکە لێرە زۆر عەیبە پیاو بگری، نازانم.. دەڵێن خوا ڕێی داوەو چەقۆی لەسەرە.. ئەوە نییە ئیبراهیم پێغەمبەر ویستوویەتی ئیسماعیلی کوڕی سەربڕێ‌و کەچی خودا بەزەیی بە فرمێسکی ئەو پیرەمێردەدا هاتۆتەوەو بەرخێکی بە جبرائیل ــ دا ناردووە سەری ببڕێ، ئیتر بزانە ئەوە چ زەمانێك بووە، من نەمدەویست خەیاڵی بشێوێنم‌و دەنا حەزم دەکرد پێی بڵێم: جیاوازی ئێمەو مەڕو بزن بەتەنها لەوەدایە کە ئەوان بەستەزمانن.. ئێمە زمانمان هەیەو دەستەڵاتی چەقۆ گرتنە دەست، بەڵام کە پیرەی قەساب وەها حەکیمانە لە خۆی‌و دونیاو ژن‌و ئیشەکەی دەدوا.. هەر قسەیەکی من‌و عەبەو شوان لەو ساتەوەختەدا فلتەفلت بوو.. من بەو نیازەی خەیاڵی خۆشتر بکەم‌و ئازاتر بدوێ پێکەکەم هەڵبڕی‌و ئەمجارەیان وەك ئەوەی نیازی دڵم بخوێنێتەوە.. پێکەکەی بەرز کردەوە.. هەر چوارمان وتمان ــ "نۆش..!"

پیرەی عاشق‌و خەمزەدەو دونیا دیتە تێ هەڵچۆوەو وتی:

"من بۆ خۆم لەگەڵ ژنان دەتوت مەلهەمم.. دەملاواندنەوە، بەو دەست‌و پەنجە خوێناوییانەم فرمێسکەکانی ئەو خانمانەم دەسڕی، من هەموو ژنێکم لەلا خانمە.. قەت بیرم نایە سووك سەیری ژنێکم کردبێ.. قەت.. گەر دە جاریش دڵمی ڕازی کردبێ یان نەیکردبێ.. هەر لەلام خانمی خانمان بووە، وەك منداڵێکی ساوای ناو جۆلانە لەسەر سینەمدا دڵشکاوترینیانم ڕادەژەند، کیسە خەنەو.. وسمەو بازن‌و گوارەو خەزیم‌و ڕەفتەو قوماش‌و کل‌و کلدان‌و مت‌و مورووو و مەرجان‌و گوڵاوو کەوشی یەمەنیم بۆ دەبردن.. تۆخم‌و چەرەز‌و شیرینی، دەشمزانی هەر کام لەو دۆستە شیرینانەم حەز بە چی دەکات، شەیتانێکی ئەوتۆ بووم کە نەمدەهێشت دەستی ڕاستەم بەدەستی چەپم بزانێت، هەموویانم ڕازی دەکرد، مەگەر پارە بۆ چی چاکە.. بۆ ئەوە لە سکە دراوە کە دڵی مەردوومێکی پێ خۆش بکەیت، گوێ بگرن.. وا مەزانن نیوەی ئافرەتانی شارەکە دۆست‌و دڵخوازم بوون، نا.. زۆر بوون ئەوانەی کە هەرچیم بکردایە حیسابی پۆلێکیان بۆ نەدەکردم، بەڵام من بێ خەیاڵ بووم‌و ماسیگر ئاسا تۆڕی خۆم هەڵدەدا.. ماسی گەورە.. بچووك.. هیچ.. نیۆچەوان‌و بەختە، ڕاوچی بووم‌و تەڵەو فاقەم دەنایەوە.. بولبولی بگرتایە.. ڕیشۆڵە.. کۆترە باریکە.. قەڵەڕەشکە.. خێری خودای بوو.. پیاو توخمێکی ناڕەسەنن کە برسی بن گەندەخۆرن.. کە تینووبن لە زەلکاوو چڵکاویش دەخۆتەوە، بەڵام وا نەبووم، هەمیشە حەزم لە مایینی بێ زین بوو.. تا بیسەلمێنم سوارچاکم، کوڕینە لە دونیای خوای حەزم دەکرد ژنی پیاوماقوڵانی شار بگەوزێنم‌و لە خۆڵ‌و تۆز‌و زبڵدانیان وەربدەم، بێ حەد ئیشتیهام دەکردن، نازانم هەوەس بوو یان تۆڵە بوو؟ نازانم.. دەتوت ئەفەندی‌و ئاغاو بەگلەرو کوێخاکان دوژمنی باوك کوشتەی منن، هەر لە منداڵییەوە رقم لێیان بوو، چونکە باوکم جووتیارێکی ڕووتەڵە بوو.. هەمیشە زوڵم‌و زۆردارەکی ئەوانی بۆ دەگێڕامەوە کە وەك بارگیرێك باری زۆریان لێناوە.."

شوان سەرسامی قسەکانی باوکی ببوو یان تاسابوو لەوەی کە باوکی زۆر بێباکانە خۆ دەدوێنێ‌و مێژووی هەواو هەوەسی خۆی دەگێڕێتەوە، ئاخۆ خەمی بۆ دایکی دەخوارد کە شووی بە پیاوێك کردووە دڵی سەد پارچە بووە، هەر لەتەی لە کوچەو کۆڵانێك جێهێشتووە، یان خۆی‌و ئێمەی بەراورد دەکرد بەو پیرە قەسابەی کە هەم باوکەو هەم بنیادەمێکی سەیرو سەمەرە کە بۆ خۆی‌و بۆ حەزەکانی خۆی شەرمی لە هیچ نەکردووە، کەوتۆتە دوای ترپەی دڵی خۆی.. زرنگەی ئەو زەنگەی کە لە خوێنیدا زرنگ زرنگ لە جۆش‌و خرۆش نەکەوتووە، چ دانپیانانێکی سەیر بووە.. چ هەڵگەڕانەوەیەك لە یاساو ڕێساکانی هەم زەوی‌و هەم ئاسمان.. دەدواو نەدەوەستا.. وەك ئەوەی بیەوێت بۆ دواجار خۆ لە گوناهە شێت‌و جوانەکانی پاك بکاتەوە.. ئەو گوناهە بەلەزەتانەی مرۆڤ لە شەیتان‌و هەم لە فریشتەش جیا دەکاتەوە، هەموو حیکمەتی ژیانی ئەو پیرەمێردە لەو حەکایەتانەوە هەڵدەقوڵا کە سەرەتاکەی گوناهێك بووەو کۆتاییەکەی دەیەها سەرشێتی‌و ملهوڕی وەك خۆی کە حەزی دەکرد پێناسەی بکات، یان لەو شەوەدا حەزی دەکرد کەم‌و زۆر خۆ بنوێنێت، لەبەردەمی سێ گەنجدا، کە ئەم بەقەد پانی‌و درێژی‌و قووڵی ژیان.. ژیاوە، شوان تەنها سەری رادەوەشاند وەك ئەوەی یەکەمین جاری بیت گوێ لە باوکی بگرێ حەکایەتی سەوداسەری‌و شەیدابوونی خۆی بگێڕێتەوە، من لەو منداڵە دەچووم کە هەزار پرسیارو گومانی هەبێت‌و نەوێرێ یەکێکیان بدرکێنێ، عەبە ــ ش بەتەواوی لەوە نائومێد بوو ئاوازێکی غەمهێن لە تەختەی ڕۆحییەوە بەرز بە ئاسمانی ئەو شەوەدا هەڵبفڕێ، لە سێ گەنجی گەلحۆ دەچووین کە کەوتبێتینە پۆلێك مامۆستاو.. وانەکانی

بەدڵو ڕۆحو عەقڵی ئێمە بڵێت: جارێ سەرەتایەو.. دەیەها پۆلو وانەی دیکەتان لەبەردەمە.. خاڵە مەمۆیش بێباك لە واقو ڕمانی هەمووماں سەرنجەكانی دوورتر ل خەیاڵی ئێمە بەو ئاسمانەدا دەنارد.. دوورتر لە مەداری ئەستێرەكان دەیڕوانی، لە ناكاو نیگایەكی كردمو چاوەكانی زەقتر بوونەوە، وەك ئەوەی سەرزەنشتم بكات كە من بێ ڕێزیم كردبێ، تا شەو درەنگتر دەبوو یادگارەكان لەبەرچاوی ئەودا ڕۆشنتر دەیاننواند، هەناسەیەكی قووڵی هەڵكێشا، دیسانەوە چاوەكانی پڕ بوونەوە لە ئاو، بە پشتی دەستی سڕییەوە، نەمزانی دەگری یان لەبەر پیری چاوەكانی ئاو دەكەن، ڕێك سەیری دەستی چەپیم كرد، پەنجەكانی، زەندەی، باسكی، لە چەندەها لاوە جێگەی دەمەتیغ بوون، برینی سارێژ بووی ساڵانی زوو، چەندەها چیرۆكی شەیداییو شەهوەتو هەواو هەوەسی هاری ئەو پیرە قەسابە لە خەیاڵمدا چەخماخەیان دەدا، چەخماخەیەك كە لەناوەوە ڕۆشنم بكاتەوەو دامگیرسێنێ، بەجۆرێك كە بەغیلی بەو پیرە ببەم كە جگە لە زمانی خوێنی خۆی كاری بە عەقڵو ڕەوشتی باو نەبووە، شازو غەریب لە شارێكدا كە هەموو كەسەكانی مەرجە لە یەك بچن، مەلێكی كێوی كە لە دەرەوەی پۆلەكەی خۆی چریكەی جیاواز بووە.. ئاە.. ئاە.. لە حەزو ئارەزووی شێتانەی بۆ چەندەها ئافرەتی منگن، ڕووی سپی ژێر پەچەی ڕەش، قەدوباڵای لاولاوی ژێر عەبای ڕەش، جوانی شەرمنو شاراوە، هەوەسی كوژراوو كوشندە، بۆنی حێلو مێخەك، كەزیو شابسكی دزە كردوو لەنێوان درزی پەچەو عەبا.. چاو.. چاو.. وەك گۆمی خاوێنی بەر تریفە.. نا ژێر پیاڵە.. دەستو پەنجەی ناسكو لەناكاو دەرچوو لە كونی تەنگی لا تەنگێشی عەباوە، نازو نووكی خانمان، دەنگی زۆر هێواشو پڕ لە ترسو كەرخ.. چرپەیەكی كەوتوو لەناو خوێناوی بەر دوكاندا، چرپەی حەزێك كە نایەوێت بمرێ لەو كەوتنەدا، چرپەیەك بە ئاستەم بگاتە گوێ، ورشەی عەبا، هاڵاوی هەناسەیەكی گەرم كە پەچەكە بە حاڵ هەڵبدات، بەدەم ورتە ورتەوە، لادانی پەچەو دەركەوتنی دوو چاوی گەش تا لە گۆشتی پاك بڕوانێت، خەندەیەكو بزربوونەوەی مانگی ڕووخسار لەناو بازاڕێكی قەڵەباڵغو پڕ لە غەڵبەغەڵبو زۆر هیچدا، مەمۆ ــ ش چاوانی لێڵو وێڵ، شەیداو حەپەساو.. خێل دەبێو چاوانی دەكەونە سەر ڕەشكەو پێشكە.. تاوێك كوێرایی دادێو پاشان كەمێك بەرچاوی ڕوون دەبێتەوە، چەقۆ بەدەستییەوە دەلەرزێ، توند دەیگرێ تاوەكو لەدەستی چەوری نەپەڕێو بەر یەكێك لەو حەشاماتو عەزازیلە نەكەوێ، لە داخانا وەك هەمیشە گۆشتو ئێسقان بەیەكەوە دادەپاچێ، ڕانێك دەخاتە سەر كۆتەرەدارەكەو كێردێكی گەورۆنەو دەم تیژ دەهێنێو شێتانە تێیدەكەوێت، گۆشتێكی زۆر سوورو خوێن تێزاو لەجێی نووكو دەمی تیژی كێردەكە دەردەكەوێت، هەر بەو كێردە خۆی شێت دەكاو لوولاقێك شەق دەكات، مۆخی ناو ئێسقانەكە دەپژێ، هێشتا بازاڕەو بەردەمی دوكانەو كەچی لە ناكاو دەستی شل دەبێ، هەر بە خەیاڵ خۆی دەهاوێتە ناو باوەشی ئەو مایینە ژنە منگنەی بەردەمی، دەیەوێت لەبەرچاوی ئەو حەشاماتە وا خۆی بنوێنێ كە بێباكە، بەڵام ناتوانێ، دەست لە كەلەشەكان دەداو ڕانەكان سەح دەكاتەوەو لە گۆشتی نەرمك دەگەڕێ، پاكو بێ دەمارو ڕێ ڕێ.. بێئاگا لە قەنارەو گۆشت كێردەكەی ڕادەوەشێنێ، لەناكاو كێردو دەستی دەخاتە ناو هەناوی خوێناوی بەرخێكو بەو نیازەی جەرگو سپیەلاكو دڵو گورچیلە دەربێنێ، مەچەك ئەستوورو تووكن.. نا.. لەبری جەرگو هەناوی بەرخێك، دڵی گامێشێك، مەڕێك، بەرانێك.. جەرگو دڵی پارە پارەی خۆی دەبینێ، دڵی سووتاوی ئەو ژنە منگنەی بەردەمی.. ناو هەناوی كە خوێنێك دەكوڵێنێ.. سەرەتا پاكو.. پاشان ڕەش ڕەش دادەگەڕێت، وای لە خەیاڵی حەرامو زۆر شەیتانی، لەجیاتی ڕانی خوێن تێزاوی بەرخێكی هەڵواسراو.. یان ئەو ڕانە مەڕەی سەر كۆتەرەكە، ڕانێكی زۆر سپیو پڕی ناو دەرپێیەكی كوردی دەبینێ، قوماش كودەریو گوڵ گوڵی، لەبری قۆڵی كورتی بزنێكی تیسكن، قۆڵو باسكی لەبازن گیراوی ژنی بەگێك، میرێك یان قوماندارێك دەبینێ ئەو كاتەی لەژێر جلوبەرگێكی خوێناویدا قوربانی لەبەر پێی ئەو خانمانە لە زەوی دەداو سەریان دەبڕێ.. و كەچی دواتر شەو كە دەخواتەوە هۆن هۆن دەگری.. كەچی بە ڕۆژ خوێن خۆرانە ڕەفتار دەكاتو.. وای لە هەوەسی هار كە شەرمو شەرەف ناهێڵێت، مەمۆ ــ ش خورتو كەللەبەران دەتاسێو لەوە دەچێ لە هۆش خۆی بچێ، دیسانەوە چاوەكانی لێڵ دەبنو دوو چاری سەرەگێژە دەبێ، شێواوو شپرزە چاوی قەنارە و كەلەشی مەڕو بزنەكان نابینێ، دەستو چەقۆ لێك جیا ناكاتەوە، بێئاگاو بە زەبر چەقۆ دەوەشێنێو پشتی دەستی، زەندەی، پەنجەكانی.. زامدار دەكات.. هەر ڕۆژەو چەندەها جار، نەبرینی پەنجەكانیو نە هی دڵی سارێژ نابن.. جارێكو دوو.. و دە.. سەدەها جار خۆی بریندار دەكات.. دوو چاوی پڕ لە شەرمو شەهوەت دەبینێ، پترو پتر,, بەروپشتی هەردوو دەستی

دەیەها برینی تێدەکەوێ، دوو دەستی گەورۆنە یان دوو نەخشەی زۆر زیندووی زام، زامی دڵو رۆحو لەش.. برین.. برین.. برینی جێ دەمەتیغی کۆنو نوێ.. دە هیچ نییە.. پیاو.. پێی شەرمە لەبەرچاوی کچو ژنەکان بڵێ ئاخ.. نا.. نەهاتووە بۆ پیاو بڵێ ئۆف، زۆر شەرمە بە پارچە پەڕۆکێك برینی دەم کراوە بشارێتەوە، عەیبە خوێنی سەر دەستو پەنجەکانی ڕابگرێ، نەخێر شتی وا ناکات، هەرگیز.. چەندەها پیاوو ژن بەڕێ دەکات، بێگانەو دۆستی نزیك، خوێنی گەرمو گەشی دڕژێتە سەر گۆشتەکان، خوێنی مەییوی بەسەر گۆشتەکانەوە دەمێنێتەوە، گۆشتو خوێنی مەییوی خۆی دەخاتە ناو زەرفێك، یان سەبەتەو زەمبیلی دەستی ژنەکان، گۆشتەکەشی بە پارە فرۆشتبێت، خوێنی خۆی بەلاشە، ئەم هەر بێباکەو دڵی خۆشەو لەزەت لەوە دەبینێ کە خوێنی لەبەر دەڕواو ناوەستێ، ژنێكو دووانو سێ.. شپرزەو بە پەلە پرۆزێ ڕەفتەو دەستە سڕو پارچە پەڕۆکی دەدەنێ تاوەکو برینەکەی پێ بپێچێتەوە، مەحاڵە.. غیرەت سەگ بتخوا.. ئەو تۆزە خوێنە چییەو با هەر لەبەری بڕوات، ئەم حەز دەکات ژنەکان خوێنەکە پڕ بە چاوان ببینن، برینی کراوە، لەوە پتر حەز دەکات کە دەست لە خوێنەکەی وەربدەن تاوەکو هەست بە گەرمی دڵی بکەن، خوێنی کوڵاوی کە قوڵپە قوڵپ لە شادەمارەکانی دڵییەوە بە هەموو ئازای جەستەیدا دەڕژێ، لەتاوی هەوەسێکی هارو کوژراو پڕ بە هەردوو چاوان سەیری بکەن تاوەکو بزانن خوێنی چ مەلو حەیوانو فریشتەو ئادەمیزادێك ئەوەندە گەشو گەرمە، ژنەکان لە ترسانا دڵیان دادەخورپێ، ئاخر برینەکان تا سەر ئێسقانە، نائومێدانە دەستەسڕو پارچە پەڕۆك دەخەنەوە بەر باخەڵیان، مەمۆ هەر بێباکەو دڵخۆشە، دەزانێت خوێنی رژاوی بەسەر کوتە گۆشتەکانی مەییوە، دەزانێ هەر ژنێك بۆنی خوێنی ئەم بکات ئیتر ئالۆشدارو هار دەبێت، بێ ئۆقرەو حەجمانی لەبەر دەبڕێ، گڕی ئارەزوویەکی کوشندە بەردەبێتە هەناوی، خۆی پێ ڕاناگیرێت، سەد جاری دیکە دێتەوە لای، ژنەکان دەچنەوە ماڵێو هەریەکەو گۆشتەکەی دەشواتو کەچی خوێنی گەرمو گەشی مەمۆ بەسەر کوتە گۆشتەکانەوە مەییوەو بە ئاوی دونیاش پاك نابێتەوە.. ناچار.. گەرەکە زوو شیوەکە پێبگات، ها ئێستا نا هاتۆزێکی دیکە پیاوەکان، ماندوو.. مردوو، دەگەڕێنەوە، منداڵان لە مەکتەب بە هەڵەداوان دێنەوەو هەر لەناو دەرگای حەوشەوە هاوار دەکەن: هۆ دایکە.. چیمان هەیە؟ ناچار گۆشتو خوێن پێکەوە دەخرێتە سەر ئاگر، ناچارێو.. خوێنی مەمۆ دەبێ بە بەشێك لەو خۆراکەو لەگەڵ خوێنی پاكو گەشی ئەو خانمانە تێکەڵ دەبێ، باوکەڕۆ.. چ کارەساتێکی جوانە.. چ دڵبردنێكو چ ئەفسوونێکە، کە ژنەکان بۆ هەفتەیەکی دیکە دێنەوە لای بەنیازی گۆشت کڕین.. چ سەیرە.. ئەم هەست دەکات خوێنی زۆر گەشی خۆی وا دەنێو وردە دەمارە دەزوولەییەکانی ناو چاوی ئەو خاتوونانە مەییوە.. چاوەکان گەشترو سوورتر لە جاران.. ئاخر ئەم بانگی خوێنی خۆی دەناسێتەوە، ئیتر تێدەگات بۆچی ئەو خانمە بە هەیبەتو شەرمنانە لەبەردەمیدا دۆش داماون، ئەو خوێن تێکەڵبوونەی ناو چاوان داوای خوێنێکی دیکە دەکات، خوێن خوێن دەناسێتەوە، هەروا ئاسان نییە خوێنەکان تێکەڵ بنو ژەهراوی نەبن.. چاوەکان پڕ تروسکەو جوانترو مەستو.. مەستتر دەبن، خوێنی تێکەڵ بە ئارەقو شەرابو شەهوەتی ئەم، ئیتر لە خۆشیانا شاگەشکە دەبێ، ئیتر.. ئیتر تەواو.. تازە سیحرو جەبری ئەو خوێنە دووچاری خەوزڕانو ماخۆلانیان دەکات.. خەنی لە خۆی.. کەواتە هەروەك هارو شێت بەڕاستو چەپدا.. بەرز بە حەوادا کێردێك.. و .. دوو.. و سێ کێرد تاقی دەکاتەوە، کێردی کورتو درێژ.. جارێكو دوو.. دە.. با پتر بریندار بێ خوێنێکی زۆرتر بڕژێتە سەر گۆشتەکان، با پڕ خومارو گەشاوەتر بن چاوەکان، لە ترسانا هەر ژنەو شەرمو شکۆی نامێنێو دەست دەخاتە سەر دەستیو تکاکارن کە با بەس بێ خۆ زامدارکردنو خوێن ڕژان.. تا ئێرەو با کەمێ حەیاو حورمەتی ژنانە بمێنێ، کەچی ئەم تازە چەقۆیەکی کول لە هەسان دەداو تیژی دەکاتەوە بە مەرجی موو بڕین، دیسانەوە ملهوڕو کەللەبەران.. لە دەلاوە خۆی زامدار دەکات، دیسانەوە خوێنی دڵە گرگرتووەکەی لەگەڵ گۆشتی کاوڕو بەرخەکان بەو خانمە دڵناسکانە دەفرۆشێ کە حەزو نیازێك وایان لێ دەکات دە جاران ناو بازاڕو قەیسەری بگەڕێنو هەر جارەو بێنەوە بەردەمی دوکانەکەی مەمۆ.. سڵاوی گەرم لە دۆستان.. چاو داگرتنو خەنینەوەی ژێر پەچەو ماڵئاوا بە ئومێدی دیدارو ژوان.. ئیتر تەواوە.. دوای ئەم بەزمی خوێنو خەنینە ڕاوە ژن ئاسانتر دەبێ، ئیدی خوێنی هاری خۆی لە دوڕ چاوانی ئافرەتێکی منگندا.. دووان.. سێیان، پڕ بەو گوزەرەو پڕ بە بازاڕ بانگی دەکات، تەواو.. ئەوانەی کە خوێنی ئەو دەخۆنەوە، ناچار دێنەوە لای.. تا جارێكو دوو.. و دە خوێنی گەشو شیرینی ئەم پترو پتر بخۆنەوە، ئیتر تا خوێنی مەمۆ زۆرتر لەناو دەمارەکانی ئەو ئافرەتە منگنانەدا کەف بکاتو بڕوات تاوەکو لەو

سەفەرەدا دەگەنە ناو ئەو دڵە ناسکانەی لە خورپەو جۆش ناکەون، ئاسانتر دێنە پای ئەوەی خۆ فڕێ بدەنە باوەشی، زۆر زەحمەت بوو ئەو هەموو جێ برینەی سەر دەستەکانی‌و زەندەو باسکی ببینم، تریفەی مانگی خیانەتکار یارمەتی نەدەدام، دەمویست ژمارەی ژنە نازدارو منگنەکان لە ژمارەی جێ تیغەکانەوە بزانم‌و هەژماریان بکەم، جێ زام لەسەر زام، وەلێ چۆن‌و کێ ئەو زامە قووڵەی ناو ڕۆحی هیلاکی دەبینێ؟ زامی دەیەها حەسرەت‌و عەشقی ناکام، سەیریم دەکردو ئەو خەیاڵە سەرمەستی کردبووم، چاوانی پڕ لە ئەسرینی ڕۆحیانەتی پیرە عاشقێکی پێبەخشیبوو، ترس لە مەرگو شەرم لە پیری‌و سەرهەڵدانەوەی گوناهە کۆنەکان لە چاوەکانیدا تێکەڵ بوون، هەمیشە لەو جۆرە پیرە پیاوانە بوو کە چاویان ئاو دەکات، ئەو پیرە پیاوانەی کە هەمیشەو ئاسان ئامادەی گریانن، هیچ کاممان نەیدەوێرا نقە بکات، تا دەهات شەو خامۆشتر دەبوو، ئەستێرە پتر دەڕژانە بان سەرمان، وەك چاوی ئەو ژنە شۆخ‌و منگنانەی خاڵە مەمۆ باسی دەکردن، باقو بریقەیان تاریکی ئەو شەوە خامۆشەی دڕەدا، شەویش ماندووانە گران هەناسەی دەدا، جاروبار لە دوورەوە نووزەو گریانی منداڵێك دەهاتە بەرگوێ، قروسکە قروسکی سەگە بەڕەڵلاکان، لای لایەکی ماندوو، کۆکەیەکی نەخۆش کە دووکەڵ‌و بۆنی مەرگ لەگەڵ خۆی بێنێ، چرپە چرپی شەرمن‌و ترسنۆکی ئەو ژن‌و مێردانەی کە خۆیان دەگرخاند تا منداڵەکانیان بخەون..

"سەر دڵ خڕ بێ.. بە مردوو بێ
شەو درەنگە بۆ جێی ژوانێ
ئەوە ڕۆژی رووناکەو..
هەموو عالەم دەیزانێ..!"

چرپە نەسرەوتەکان لەسەر باڵی شنەیەك دەگەیشتنە گوێمان کە تاریکی‌و هەوای شەوی پڕ دەکرد لە هەناسەی گەرم‌و شەهوەت‌و ئارەزوو، سەدەها خەونی ناخۆش‌و خۆش.. وڕێنەو هەڵبزرکاندن، ڕەنگاو ڕەنگی چرپەو خەونەکان هەوای شەوی پڕ دەکرد لە بۆنی ئادەمیزاد، لە هەناسەو تاسەو گریانی خنکاو، قریوەیەکی نابەجێ‌و حەیابەرە، خوێندنی ناوەختی کەڵەشێرێك، تریفەو ئۆخژنی نێو ناخی دڵ..

تاو ناتاوێك بە دەستەسڕەکەی چاوانی دەسڕی، لەناکاو وتی:

"پێکێکی دیکە.. بۆم تێکەن.. ئەگەر خودا ئەمشەو لە هەموو گوناهە پیسەکانم خۆش بێ‌و لەسەر ئەم پێکە بمخاتە ناوەڕاستی جەهەننەم هەقیەتی.. بەڵام هەر خودا خۆشی گەورەو خالقی من‌و مارو مێرووە.. چاك دەزانێت منیش هەقمە ئەمشەو وەها هارو شێت بوویمە، ئاخر خودا پیر نابێ‌و من پیر بووم‌و چیتر جوانی دونیا پڕ بە هەردوو چاوان نابینم.. با ئەمشەو لە تۆڵەی ئەم گوناهە کەبیرەیە عزرائیل بێ‌و ڕۆحم دەربکێشێ.."

ئیتر من تەواو تێگەیشتم کە ئەو سۆزو کەف‌و کوڵەی لەوە گەرمترە بە هوشیاری بەرگەی بگرێ، تەوژمی بەخوڕەی ڕووبارێك لە حەزو تاسەی سالآنی جحێڵی، ڕووبارێکی وا بەخوڕ کە ئازاترین مەلەوان خۆی لەبەر ناگرێ، زوو زوو چاوەکانی دەسڕییەوەو پڕ ئاو دەبوونەوە، لە دوو زنەی شەرمن دەچوون کە تازە بیانەوێت هەڵقوڵێن، دوو کانی کوێرەوەبوو کە لەناکاو بۆ جارێکی دیکە بتەقنەوە، سەدەها ئەستێرە لەناو ئەو دوو چاوانەی ئەودا دەبریسکانەوە، لەنێوان خنکان‌و نەخنکاندا.. وای لەو دوو چاوە شێت‌و جوانپەرستەی کە ئەوەندەیان نەماوە پڕ بن لە گڵ‌و کرم بیانخوات.. مارو مێروو، تف لە حیکمەتی ئەو ژیانە کورت‌و هیچەی کە ئیدی حورمەتی پیرەمێردێکی شەیداو عاشق ناگرێ، زەمەن چەندە چرووك‌و قرچۆکە بەو ملیۆنەها ساڵەوە کە بەخشیویەتی بەخۆرو مانگو ئەستێرەکان، چەند ساڵێکی دیکە بەقەرز ناداتە دوو چاوی ئەو پیرە جوانە، ئاخر بۆ دەبێ قەلەڕەش‌و کیسەڵ سەدەها ساڵ بژین‌و ئەم نا.. ئەرێ یەکێك نییە لە فریشتەو دەرگاوان‌و شاگردەکانی خودا بۆی بپاڕێنەوەو بە ئاسمان‌و زەوی بڵێن.. بەخودا بڵێن: دڵێك هەیەو نایەوێ وا کورت‌و زوو لە لێدان بکەوێ، دوو چاوی پڕ حەزو زیندوو ئەستەمە ببنە هێلانەی مارو مێروو.. دوو چاو کە دەکوژێنەوە وەك ئەوە وایە کە هەرگیز دانەگیرسابن کە دەمرن، کەس بڕوا ناکات بەتەنها بۆ تاسەو حەزی ژنێکی منگن سەدەها جار داگیرساون.

له دووره‌وه‌، ده‌نێو زورگو ته‌لانه‌کانه‌وه‌، سه‌گوه‌رێك ده‌هاته به‌رگوێو تێکه‌ڵ به‌ حه‌یرانێکی بریندارى ئه‌و شه‌وه‌ ده‌بوو، که‌ بێباك سه‌دای به‌رز ده‌بۆوه‌و بێئاگا له‌ هه‌موو دونیاو خه‌وتنی هه‌زاره‌ها مه‌ردووم له‌ناو ته‌می زیوینی سه‌ر سه‌ری شار بزر ده‌بوو، ئه‌وه‌نده‌ دوور وه‌ك ئه‌وه‌ی حه‌یرانبێژه‌که‌ له‌سه‌ر مانگه‌وه‌ حه‌یران بچڕێ..

به‌ نه‌رمه‌ تووڕه‌بوونو نازێکه‌وه‌ وتی:

"ئه‌رێ که‌ڕن..وتم بۆم تێکه‌ن..!"

شوان بۆ پێك ساز کردن هه‌میشه‌ له‌ ئێمه‌ به‌ده‌ستو بردتر بوو..

پرسی ــ "به‌ڕاست باوکه‌؟"

"قه‌ت بینیوته‌ من که‌ خواردمه‌وه‌ به‌درۆ پێکان هه‌ڵده‌م.. خۆ به‌ته‌ماش نیت له‌جیاتی من جه‌هه‌ننه‌م له‌ بترسیت؟"

"نه‌ء .. باوکه‌ له‌به‌ر ئه‌وه‌مه‌ که‌.."

قسه‌که‌ی پێ بڕی‌و وتی: "له‌به‌ر دڵم.. ده‌زانم.. جا بۆچ نه‌وه‌ستێ.. خودای ده‌کرد هه‌ر ئه‌مشه‌و له‌ لێدان ده‌که‌وت.. ڕۆڵه‌ که‌ی منت به‌ ترسنۆکی بینیوه‌.. پاشان که‌ دڵێك خورپه‌و جۆشو خرۆشی تێدا نه‌ما.. بۆچی باشه‌.. ئێوه‌ خوێنده‌وارن.. پێم بڵێن بۆچی چاکه‌؟ بۆچی.. بۆچی..؟!"

شوان شاگردانه‌و به‌ په‌له‌ پێکه‌که‌ی بۆ سازکردو ئه‌ویش به‌رله‌وه‌ی به‌ عه‌زره‌ته‌وه‌ هه‌ڵیبدات نه‌مهێشتو به‌ مه‌راقێکه‌وه‌ لێم پرسی:

"به‌ر له‌وه‌ی نۆشی بکه‌ین.. چ شتێك له‌و ژنانه‌ له‌لای تۆ زیاتر ماوه‌ته‌وه‌ که‌ مایه‌ی خۆشی بێ یان خه‌م؟"

وه‌ك ئه‌وه‌ی گوێ به‌ پرسیاره‌که‌ی من بداتو نه‌دات، چونکه‌ پێکه‌که‌ی به‌رزکرده‌وه‌و که‌وتمه‌ گومان، هه‌ر هه‌موومانی ناچار کرد بڵێین:

"نۆش!"

ترسام فه‌رامۆشم بکات، نه‌ك له‌به‌ر ئه‌وه‌ی پرسیاره‌که‌م هیچه‌، له‌وه‌ ده‌ترسام که‌ ته‌واو مه‌ست بووبێت.. بۆیه‌ ویستم دووباره‌ی بکه‌مه‌وه‌ ــ "چ شتێك له‌و ژنانه‌.." قسه‌که‌ی پێ بڕیمو تێهه‌ڵچووه‌و.. دیسانه‌وه‌ وه‌ك ئه‌وه‌ی حه‌کایه‌ته‌که‌ به‌ته‌نها بۆ خۆی بگێڕێته‌وه‌، چونکه‌ دوور ڕاده‌ماو له‌ ئاسماندا نیگاکانی وێڵو بڵاو ده‌بوونه‌وه‌..

"من هه‌رگیز ده‌نگو بۆنی ژنه‌ منگنه‌کانم له‌یاد ناچێ.. هه‌رگیز.. ئه‌و ژنانه‌ی که‌ من خۆشم ویستن‌و به‌ دزییه‌وه‌ بۆیان گریام، هه‌ر ئافره‌ته‌و ده‌نگێکی جیاوازی هه‌یه‌ که‌ هی هه‌ندێکیان ده‌گاته‌ سه‌ر په‌ڕه‌ی ڕۆحو دڵ، ده‌نگو هه‌م بۆنی جیاواز، هیچ کاتێك ده‌نگو بۆنه‌کانم تێکه‌ڵ نه‌کردوون، هه‌رگیز.. هه‌موو ئه‌و بۆنانه‌ی حه‌زم لێکردوون له‌که‌لله‌ما هه‌ڵیده‌گرم، هه‌ر کاتێك بمه‌وێ بۆن‌و به‌رامه‌که‌ی بۆم دێته‌وه‌، هه‌ر به‌وه‌شه‌وه‌ ماوم، هه‌موو ئه‌و ده‌نگه‌ خۆشو شیرینانه‌ی ژنه‌ منگنه‌کان له‌گوێمدا ده‌زرنگێنه‌وه‌ بێ ئه‌وه‌ی زرنگه‌یان له‌لام تێکه‌ڵ بێ، هه‌ریه‌که‌یان زه‌نگوڵه‌ی خۆی هه‌یه‌، زێڕین‌و زیوین، نازانم ئاخۆ ده‌رده‌ پیریمه‌و گوێییه‌کانم ته‌پ بوون یان ئێستاکه‌ زره‌نگانه‌وه‌ی ده‌نگی ئه‌م جۆره‌ ژنانه‌ له‌م شاره‌دا نابیستم..؟ چییه‌ نازانم.. له‌وانه‌یه‌ وه‌ك جۆره‌ مه‌لێکی ده‌گمه‌ن‌و خۆشخوان نه‌مابن، هه‌رگیز ئه‌و جۆره‌ ژنه‌ بۆنخۆشانه‌ نه‌ماون که‌ که‌لله‌ی منیان پڕ ده‌کرد له‌ بۆنی به‌هه‌شتی شاراوه‌ی ژێر کراسو که‌واو عه‌با.. بۆنێك که‌ سینه‌می پڕ ده‌کرد له‌ بۆنی گیابه‌ندی کوێستانان، وه‌ك جاری جاران نییه‌.. نه‌ بۆنێك هه‌یه‌و نه‌ ده‌نگێك ڕامچڵه‌کێنێ، زۆر جاران که‌ غه‌ریبی ئه‌و ده‌نگو بۆنانه‌ ده‌که‌م له‌ دڵه‌وه‌ ده‌گریم، حوشتر چۆن کاوێژ ده‌کات، ئه‌من ئاواهی له‌ناو دڵو ڕۆحو که‌لله‌و گوێ هه‌ر هه‌موو به‌ده‌نم ئه‌و بۆن‌و ده‌نگانه‌ کاوێژ ده‌که‌مه‌وه‌.. تا ده‌مرم هه‌روا ده‌که‌م.. ناچارم.. ئێوه‌ش.. هه‌موو خه‌ڵکی که‌ پیر ده‌بن جگه‌ له‌ کاوێژ کردنه‌وه‌ی شته‌ خۆشو ناخۆشه‌کان هیچی دیکه‌یان پێ ناکرێ، وا هه‌ست ده‌که‌م یادی ئه‌و ڕۆژگاره‌ ته‌ڕو خۆشانه‌ مه‌رگی منیان دواخست، من ئێستا ته‌نیام، ماڵو ژنو کوڕو کچ به‌ته‌نها ئاوه‌دانی گه‌وره‌ت بۆ ناهێنن، خۆ هه‌ر که‌سه‌و خه‌مو ده‌ردو دونیای خۆی هه‌یه‌، جاروبار ده‌چمه‌ ده‌ره‌وه‌، هێشتا ئه‌ژنۆکانم نه‌شکاون.. هێزو شه‌نگیان تێدا ماوه‌، به‌ڵام جاروبار ناچارم هه‌ڵوه‌سته‌یه‌ك بکه‌مو پشوو بده‌م، هه‌ن به‌ ته‌نیشتما ڕاده‌بوورن‌و ملهوڕانه‌ به‌رم ده‌که‌ون‌و به‌ زه‌حمه‌ت خۆم بۆ ڕاده‌گیرێ، هه‌ن میهره‌بان‌و ژنو پیاوو مناڵی زۆر هه‌ن حه‌ز ده‌که‌ن ده‌ست بده‌نه‌ بن باڵت.. ئیتر دونیا وایه‌، شه‌قامه‌کان ده‌گه‌ڕێم، که‌س له‌ دۆستانی

خۆم نابینم.. دەچمە مزگەوتو ناو چایخانەکان، ناو قەیسەریو گوزەری ئاسنگەرانو قەسابەکانو سەفارچییەکانو زەڕنگەرەکان.. هیچ.. لەوە دەچێ زۆربەی هاوتەمەنەکانی من مردبن، زۆر جاران هەست دەکەم ئێرە شارێکی دیکەیە، لە دۆستو برادەرەکانی خۆم تاکو تەرایان دەبینم.. ئەو دوو سێ کەسەش نامناسنەوە، لە پێ کەوتوونو سەردانیان دەکەم، کە دەچم بۆنی مەرگ لە خۆمو لەوانیش دەکەم، هەندێك لە هاوڕێ کۆنەکانم لە تەمەنێکی کەمو زۆر زوو نەخۆش کەوتنو مردن، هەندێکیان سەفەری ئێرانو تورانیان کردو نەگەڕانەوە.. بۆ؟ نازانم.. لەوەتەی من جحێڵم منو دۆستەکانم ڕاپێچی شەڕ دەکرێین.. لە سەفەر بەلکەوە تاوەکو ئێستا.. خۆ شەڕی کوردو حوکمەتو.. کوردو کورد نەبڕایەوە.. زۆرێك لە برادەرە هەرە شیرینەکانم لەنێو ئەو دۆڵو شاخو کێوانە کوژران.. جگە لە شەڕی بەرە بابەکانو خێڵو تایەفەکان، قڕی خستۆتە ئۆمەت، لەوە دەچێ بەڵای ناگەهان تەنها بە منی نەزانیبێ، نازانم چۆن ئەو هەموو سەرو دەراوەم کردو لەسەر شەرەفو مەرەف نەیانکوشتم.. موعجیزەی ئیلاهییە.. لەوە دەچێ خودای تەبارەك وەتاعالا بۆ خۆشکردنی ئاگری جەهەننەم منی دانابێت، نازانم کەی نۆرەی من دێت، چاك دەزانم کاوێژ کردنەوەی ئەو دەنگو بۆنو شتانە.. ئەو ختوورەو غایەلەو خەیاڵانە چەندە حەرامو گوناهە.. بەڵام چی بکەم؟ لەم دواییەدا ڕازی دڵی خۆم لای مەلایەك درکاند.. چاوی چووە پشتی سەریو وتی:

"بەم تەمەنەوە خەیاڵی وا خەراپو پیسو شەیتانی دەلیلی ئەوەیە کە ئیمانت زۆر زەعیفەو لە دڵەوە تەوبەت نەکردووە، با ژمارەی نوێژو ڕۆژووەکانت زیاتر بێ..". من چاك دەزانم کە پیاوێکی باشو ئەهلو سەهل نیم.. خەیاڵم.. خووم خەراپە.. دەزانم کە جێگەی من بەهەشت نییە، کەم پیاوی وەك خۆم بینیوە، دڵێکی هیچو قەحپەم هەیە، من تێناگەم خودای تەبارەك وەتاعالا چۆن چۆنی ئەو هەموو ژنە جوانو بۆنخۆشو منگنەی دروست کردووەو کەچی بە پیاو دەڵێ: سەیریان مەکە.. چاو داخەن.. خۆتان بگرن، بۆ بەدبەختی قەسابیش بوومو پتر ژنان ڕوویان تێدەکردم، ئەوەندەش گۆشتم هەرزان کرد دونیاو بونیا پێی زانیو لە شارەکانی دیکەوەش.. لە گوندەکانەوە خەڵکی سۆراغی منیان دەکرد، ئاسنگەرەکانی دەرودراوسێ بەغیلیان پێدەبردم، منیش دەمزانی هەرچەندە ئەوان قەهرنو ئارەقە دەڕێژن، بەڵام سەرسووکترن.. کەللەو بازوو ڕەقتر، ئاخر ئاسنو گۆشت دوو شتی جیاوازن.. وا نییە کوڕینە؟"

ئێمە سرپوسەرسام قسەمان نەدەکرد، لەدوای ئەو سەرگوزشتە سەیرانەو ئەو ئیعترافە جوانە هەر زارکردنەوەیەك خەسارەت بوو، من وام هەستکرد سیحری عارەقەکە بێت ئەو سۆزە گەرمو دێرینەی لەدڵدا خستبێتە جۆش، دوو سێ جار وتی:

"بۆچی ئاواهی ئەبڵەق بوون؟"

سەیری یەکدیمان کردو هیچمان نەوت، من تەنها توانیم بڵێم: "قسەکانت ئەوەندە خۆشن.. حەیفە پێت ببڕین" عەیبی گەورەی من ئەوە بوو بە ڕۆژیش دەمخواردەوە.. نەمدەتوانی حەیوانەکان کەلوپاچ بکەم یان بیانگروێنم گەر مەست نەبوومایە، ناچار نەبوومایە خۆم سەرم نەدەبڕین، هەمیشە بەیانیان زوو لە قەسابخانەوە کەلاشەکانیان بۆ دەهێنام، دەیەها جار بۆ بزنو مەڕە سەربڕاوەکان گریاوم، چەندەها جار ویستوومە سەریان ببڕمو چەقۆ لەدەستم کەوتۆتە خوارێ، من تێناگەم گۆشتی ئەو بەستەزمانانە بۆچی حەڵاڵە؟ زۆر جاران خۆم دەخستە شوێنی ئەو مەڕو بزنانەی دەمکوشتنەوە.. باوکەڕۆ کە ناخۆش بوو، سەدەها شەو خەونی خەراپم بینیوەو خۆم بوومەتە بەرانو مەڕو بزن.. باعەو قاڕەم بەدەم سەربڕینەوە وای لێکردووم هەر هەمان ئانو سات لەو مۆتەکەیە وەئاگا بێم بەدەم ناڵەو گریانەوە هەستمە سەرپێو ئەوانی دیکەش وەئاگا بێنم، هەرگیز نەموێراوە سەیری ناو چاوی حەیوانەکان بکەم، ئاخر کە چەقۆ دەگریتە دەستو بۆ لایان دەچیت یەکسەر بۆنی خوێنی خۆیان دەکەن، هەستدەکەن تاوێکی دیکەو کارەساتێك دەقەومێ، هەر بۆیە زووتر دەکەونە پەلەقاژەی مەرگ، ئێوە دەزانن کە من قەساب بوومو بەڵام چەندەها ساڵە دڵم لە گۆشت تۆراوە.. خۆ بڕوام پێدەکەن.. کەچی ئەوەندە کافرو بێ زەوق بووم ژنێکی منگن بهاتبایەتە بەر دوکانەکەم ئەو خەمو قەهرەی بیر دەبردمەوە، ئیتر خولقەکەم ئاواهی تێکەڵو پێکەڵ بوو، تاوێك دڵتەنگو وەڕس دەبووم، تاوێکی دیکە دەکەوتمە سەر هەواو هەوەسو کەیفە کەرانە، ڕۆژانە دەتوت تەگەو نێریم، لە دوورەوە بۆنی بزنو کارمامزەکانم دەکرد، لەو سەردەمەشدا تاکو تەرا ژن هەبوو بوێرن پەچەو سەرپۆش فڕێ بدەن، ئەوانیش پیرو کامڵ بوون.. سەرە ژنی ناو پرسەو شایی بوون، تاکو تەراش ژنانی

عەلمۆدەو سفوور لەسەر جادەكان دەبیندران.. مەكتەبێكی كچان كرابۆوە.. كچانی پارچەڵە مەكتەبلی كەمەكێ بەلەكیان لێ ڕووت دەكرد، كچ ژن هەبوون لەگەڵ براو مێردو باوكی خۆیاندا لەناو ترومبێلەكاندا بەسەر كۆتی دەردەكەوتن، ئەوانیش شارستان بوون، سەیرە.. لەو زەرفو زەمانەدا بوو كە من (لەیلا) خانم ناسی.. ڕێكەوتێكی زۆر عەنتیكە بوو، بەیانێكیان كتوپڕ ژنێكی بە هەیبەتو خاوەن جەماڵ هاتە بەردەمی دوكانەكەم، خانمێكی عەلمۆدە بوو.. پرچی پەخشو پەرێشانی بەردابۆوە سەرشانو ملی، بەرملی ڕووت تا نزیك بلندایی هەردوو مەمكی.. خودا هاوار.. ئاگات لێم بێو ئەژنۆم نەشكێ، ئەوەندە خاتوونو نازەنین بوو كە من ناچار بووم شەرمی لێبكەم، دەتوت دەهرێكە من چاوەڕوانی خانمێكی وا بە ویقارو نازدارم، پتر شەرمم لەو بەرگە خوێناوییەی خۆم كرد، جگە لە بۆنی خوێن.. بۆنی قشپلو ریخم لێدەهات، كە سەرم نەوی كرد هەردوو كەوشە ڕەنگینەكەی بە بستێك لەو گۆلاوی خوێنە دوور بوو كە لەبەردەمی دوكانەكەم پەنگی خواردبۆوە، پووزی پاكو سپیو لووسی بەدەرەوە بوو.. ئەوەیان پیاوم دەویست تەحەمولی بكات، ئاكاری وردو شیرینی حەیرانی كردم، ئالاو.. والا دەدرەوشایەوە، من حەزم دەكرد بمرم، زۆر ناشرین بووم، خوێناویو چەقۆ بەدەستەوە.. چەقۆكەم لێ زیادبوو، عەیب نەبووایە ئانو سات كە ئەو خانمەم بینی فڕێم دەداو یەكسەردەچووم بۆ حەمام، یەكەمجارم بوو تا ئەو حەدە ڕقم لەو ئیشەی خۆم بێتەوە، سرپوسەرسام بووم، شەرمم دەكرد كە ئاواهی بەو سەروسەكوتە لەبەردەمیدا وەستابووم، ئەوەندە شۆخو شەنگ بوو حەزم دەكرد بگریم، بە عەرەبیو نەغمەیەكی خۆشەوە مەرحەبای كردم، عەسكەریم كردبوو.. بایی خۆم عەرەبیم دەزانی، كەچی یەكسەر لاڵ بووم، سەرتان نەیەشێنم.. لە شیعرە كۆنەكاندا باس لە شیرو تیرو مووژەو ئەبرۆی كەوان كراوە، بڕواتان بێ ئەو شاعیرانە هەقیان بووە، ئەو خانمە هەزار تیری دا لە جەرگم، باوكە ڕۆ لەو مایینە ژنە.. بەقەد من كەڵەگەت بوو، دوای ئەو خانمە ئیتر پێم حەڵاڵ بوو ژنان عەلمۆدەو سفوور بن، ژنە دكتۆری ددان بوو، هەر زوو زانیم عیادەكەی لەكوێیە، پاشان زانیم ئەو خانمە.. ئەو (لەیلا) یە كە بە هەق سەد كەسی مەجنوون دەكرد، خەڵكی موسڵە، ئاخر دوای ئەو ڕێكەوتە خۆشە چەند جارێكی دیكە هاتەوە بەردەم ئەو دوكانە خوێناوییەم، ئامۆژگاری كردم كە دەتوانم خۆمو دوكانەكەم خاوێنتر بین.. یەكسەر بەگوێم كرد، هەتا بۆم بكرایە خۆم لە خوێنو پیسی دەپاراست، كەمو زۆر كوردییەكی شیرینی دەزانی، ئەو هەڵەو پەڵە جوانانە هەر لە خۆی دەهات، كە لێم پرسی لەكوێ فێر بووە؟ تێیگەیاندم كە لە شاری موسڵ دەرو دراوسێی كوردی زۆر بووە، دوو چاوی ڕەش كە هەر دەتوت دوو قلە ترێی ڕەش مێرین، ئەسمەرێكی خوێن گەرم، وام هەست دەكرد بەسەر هەردوو كوڵمییەوە قوڵپەقوڵپ ئەو خوێنە دەكوڵێت، كەچی چەناگەو بەرملی سپی سپی دەتوت قوماشی شەعادەیە، لە هەمووی شیرینتر ئەوە بوو كە ئافرەتێكی منگن بوو، نەمدەوێرا لێی بپرسم: كچە یان ژنە تاوەكو خۆی بەر لە ماڵئاوایی دركاندی، دەتوت شاژنە، شەیتان شەرمی لێ دەكرد، بەنازەوە هەنگاوی دەنا، من چی بووم جگە لە قەسابێكی خوێناوی تا بپرسم، هەرگیز ئافرەتێكی منگنی وا مەشرەف خۆشم نەدیبوو.. هەم منگنو هەم عەلموودە، بلێم خەڵاتی خودا بوو یان بەڵای سەر؟ بێ عەباو پەچەو ئاواهی سیحربازو خۆشخوان، زرنگانەوەی دەنگی ئەو لە هی هەموو ژنەكان جیاواز بوو، بێ مەیخانەو مەی مەستی دەكردم، ئەو چەند ئافرەتە منگنەی من شەیدایان بووم وەك ئەو خانمە عەلمۆدەیە نەبوون، ئەو شاژنە ڕێكو ڕاست سەیری چاوەكانمی دەكرد، هەمیشە چاوی دەشكاندم، كە دەیزانی هیلاك بوومو چیتر ناوێرم سەیری كەم، مەكربازانە دەخەنییەوە.. یانێ.. ها.. تۆم بەزاند، هەستم دەكرد بزانێت كە من تەواو گیرۆدەو كەمەندگیری بووم، جار دوای جار شەیداتری دەكردم، هەر جارەو جلێكی جیا، ڕەنگینو ڕازاوە، وای لەو پێڵاوە ناسكانەی پشتە پێ قۆقزو پەنجەكانی نەدەشاردەوە، بێباك لەو شارە پڕ لە تەپو تۆزو غەمگینەی ئێمە، دەتوت تاوسە خۆی دەلەنگێنێ، تا دەهاتو دەڕۆیشتەوە دوكاندارەكان سەد جاران خۆیان دەكرد بە قوربانی، جوانییەكەی سووكو چرووكی كردین، پینەچییەكەی بەرامبەرم دەیوت: كوڕینە.. پیاو كە سەیری ئەو خانمە دەكات دەستنوێژی دەشكێ، من لەجیاتی بزمار داكوتین.. پەنجەی خۆم دەكوتم، تەنەكەچییەكەی تەنیشتم دەیوت: برادەرینە بەدەست خۆم نییە كە دەیبینم خۆم تەڕ دەكەم، كوڕە گەنجەكان سەد جاران بە حەیرانی دەبوون، ئاسنگەرەكان كە ساڵ دوانزەی مانگ لەبەردەمی كوورەكانیان ئاسنیان دەكوتا بە بیانووی گەرماوەو دەهاتنە دەرێ، كە دەهاتو دەیدواندم حەزم دەكرد خۆم وەك كەلاشی تەگەیەك یان بەرانێك بە قەنارەكەوە هەڵبواسرێمو گۆشتی لاڕانی خۆمی بۆ لێبكەمەوە، هیچ جارێك نەبوو دەستی خۆم نەبڕم، بۆ چما چەقۆو لاكی هیچ

حەیوانێکم بە قەنارەکەوە دەبینی؟ بۆ چما هەستم بە برینی دەماری دەستو پەنجەکانم دەکرد، دواجار وام لێهاتبوو هەندێ رۆژ دەچوومە ئەو چایخانەیەی کە کەوتبووە بەرامبەر عیادەکەی، ئەوە خوایە لە هاتو چوونێکدا چاوم پێی بکەوێ، بەدەم چاوەڕوانی دەرکەوتنی ئەو خانمە بیست "چا"م دەخواردەوەو دوو سێ پاکەتم دەکێشا، کە چەند رۆژێك نەدەهاتو دوا دەکەوت، شەوانە پترم دەخواردەوە، بە رۆژیش قسووریم نەدەکرد، هەندێك جار سۆزێکی گەرم دڵی دەخواردمو دەگریام، قەسابەکانی دیکەو هاوڕێ عارەق خۆرەکانم چڕتیان دەکێشاو جنێویان پێ دەدام:

"بێ غیرەت.. ئەو بۆڕەت چییە.. داناوەشێی؟"

"بەشەرەف لەوە جوانتر لە تیاترۆخانەکانی موسڵو بەغدا هەیە.."

"جەماعەت.. من تەریق دەبمەوە.. ئەو نامەردە هەیبەتی پیاوەتی تێدا نییە.."

"بۆ ناچی بکەویتە سەر کەوشەکانی ژنانی..؟ یەکەمجارە ببینم پیاوێکی زلو زەلام بۆ ئافرەت بگری.."

"کوڕینە.. من تێناگەم چی داوە لە قەسابی، بۆ لەجیاتی سەربڕینی مەڕو بزن قوماشی ژنان نافرۆشی.. ئەوە حاڵە بەتۆوە؟"

"کراسەکەت چیتی مۆرە.. تووخوا هەڵیکە زۆر شۆڕە.. ها.. ها.. ها.."

"من ترسی ئەوە لێنیشتووە ئەو خانمە موسڵاوییە بەم شینو شەپۆڕە بزانێو پیاوی کوردی لەبەر چاو بکەوێ.. نەچی لەلای بگری گەواد.."

"ئەرێ ناوی چییە؟"

سەرکزو شەرمنانە دەموت: "لەیلا.."

"ئێ.. جەنابیشت مەجنوونی ئاخیر زەمان.."

دەیاندایە قاقاو پێکەنین، بەو گاڵتەو مەزاقە ڕاهاتبووم، بەڵام نەدەکرا لەبەر چاوی ئەوان مەست بمو بۆ لەیلا بگریم، لەنێوان غەزەبی برادەرەکانمو پێ رابواردنیان جاروبەر خۆم تەرەو تەنیا دەگرت.. نەیاندەهێشت، ناچار، هەر جارەو بیانوویەکم دەدۆزییەوە تاوەکو خۆمیان لێ دوور بخەمەوە، چونکە تەواو وای لێهاتبوو بە کەڵکی ناو پیاوان نەیەم، دەیەها جار شەوو نیوەشەو لەناو پێخەفەکەمدا ژنەکەم گوێی لە گریانوناڵەو وڕێنەم دەبوو.. بەیانیان کە هەڵدەستا.. دەیپرسی:

"مەمۆ.. شەوان ناوێرم خەبەرت کەمەوە.. پیاوەکە دڵم ژان دەکا کە گوێم لە ناڵەو گریانتە.. بەدەم خەوەوە وڕینان دەکەی..!"

بە درۆ پێم دەوت: "نا.. ژنەکە.. ماندووم.. خەبەر مەکەوە.. شەوانە مەڕو بزنو مانگا سەربڕاوەکان دێنەوە گژمو دەڵێن کوا سەرەکانمان.. بە شەڕە شۆق دەکەونە گیانمو شێتم دەکەن.. چۆن نەگریم ئافرەت.. چۆن نەگریم؟"

ئەویش دڵپاکو سادەو ساویلکە دەیوت:

"دە واز بێنە مەمۆ.. دەست دە کارو کاسبییەکی دیکە"

نائومێدانە دەموت:

"تازە رۆی.. تازە رۆی.. لە دەست دەرچوو..!"

بێئاگا لە خۆی پێکەکەی هەڵدا بێئەوەی تەواوی بکات دایناوە، من وەك ئەوەی کە غەمگینی ئەو هەموو حەزو حەسرەتو یادە تاڵو شیرینەی بم.. پێم وت:

"تۆ خۆت پیاوێکی دونیا دیتەی.. حاڵەتی وا سەیر نییە.. نە ئافرەتەکان وەکو یەکنو نە پیاوەکانیش خاوەن هەمان خدەو خوون.. جوانی لەوەدایە کە تا ئێستاش بە حەسرەتو جوانییەوە چیرۆکی ئەو ژنە منگنە دەگێڕیتەوە..!"

دەم خۆش.. هەم منگنو هەم عەلمۆدەو هەم نازدار.. من زۆر پێم ناخۆش بوو کە دەهاتە ئەو بازاڕە بێ حەشرو نەشرە، هەتا پێم گوناه بوو کە بەسەر زەویدا دەڕوا، جارێك پێم وت.. قاقا پێکەنیو ددانە سەدەف ئاساکانی دەرکەوتن، دڵپاکانە پرسی:

"ئەی لە کێندەر بچم؟"

دەمویست بڵێم بەسەر دڵی مندا برۆ، نەمدەوێرا.. دەترسام بتۆرێو بە ئەدەب سزم بزانێ، کە بە کوردییەکی شەقو شڕو شیرین قسەی دەکرد، من حەزم دەکرد لە خۆشیانا بیخۆم.. حەزم دەکرد لە خۆم هەڵدەم.. باوکەڕۆ کە عەرەبیو کوردی تێکەڵ دەکرد زمانێکی تر بوو جیا لە هەموو زمانە خۆشەکانی دونیا..

هەمیشە بە دزییەوە لەو چایخانەیەوە دەمبینی، ئەو نەیدەزانی.. لای من گرنگ ئەوە بوو گەر بۆم بکرێ ڕۆژانە چاوم لێی تێر بکەم، ماوەیەك.. بوو بە هەفتەو بزر بوو.. عیادەکەی ئەو لە باڵەخانەیەکی گەورە بوو.. چەند عیادەیەکی تری تێکەوتبوو خۆم بۆ نەگیراو چووم لە دەرگاوانەکەم پرسی.. قورگم پڕ ببوو لە گریان.. دەرگاوانەکە تێیگەیاندم کە دکتۆرە خان چۆتەوە موسڵ بەسەردان.. پاشان پرسی چیتە؟ پێم وت ددانم.. ددانم.. ئەمشەو نەخەوتووم، کە نائومێد بوومو ترسام لەوەی سەفەری یەکجارەکی بێ‌و نەیەتەوە، زۆر دڵم بە حاڵی خۆم سووتا، چوومە ئاودەستی مزگەوتێك‌و بە فێڵی میزکردن تێر گریام، زۆرم بیر دەکردو شێتو شەیدای ببووم، دەنگە منگنەکەی بە ئاوازێکی زۆر خۆشەوە لە گوێمدا دەزرنگایەوە، خەندەی پڕ نازی، قریوەی بێ شەرمو ترسی کە لە ناکاو لە قورگیدا دەتەقییەوەو لەناکاو شیرینانە خامۆش دەبوو، خۆم لەناو چەند کۆڵانی گەڕەکێکی دوور لە گەڕەکی خۆمان بزر کرد، نەمدەزانی بۆ کوێ دەچم.. بۆ هەر دەڕۆم، ئەو ڕۆژە وەك ئەسپێکی کێویو بریندار سمکۆڵانم دەکرد، بۆ ڕۆژی دواتر وەك ئەسپێك.. ئەسپێکی شێت بۆنی ماینێك بکات، لە دوورەوە، بۆنی ئەو خانمەم دەکرد.. دڵم دادەخورپاو هەستم کرد بۆنی ئەوەو لەو ئاسمانو دەوروبەرەدا بڵاو بۆتەوە، بۆنی ئەوەو هاتۆتەوە.. دەمحیلاند.. ئەو بەیانیە خولقی ئەوەم نەبوو گۆشت بفرۆشم، دوکانم کردبۆوەو وەك ئەوەی ماخۆلانم پێکەوتبێ دەهاتمو دەچووم، ئەو ناوەم گێرە کرد، یەك دوو دۆستی شیرینم هاتن، شەکرە ژنو منگن، بێئاگا بووم لە دونیا، شپرزەو شێواو وەڵامی ئەوانو هەر کەسێکم دەدایەوە کە بۆ گۆشت دەهاتن.. ئەمڕۆ نەخۆشم.. پرسەمان هەیە.. دەچمە شایی.. ددانم دەکێشم.. لەسەر سەفەرم.. هەر هەمووی درۆ بوو.. کە زانیم مرۆمۆچو ناشیرینمو تا درەنگتر دەبوو.. پتر خەڵکم ڕایی دەکرد یان بڵێم درۆم دەکردو دەرم دەکردن، دۆستو برادەرو ژنەکان نائومێدانەو بێ گفتی شیرین دەڕۆیشتن، وەك شێت کە ڕاوەدوونرابێت چاوم بە هەر چوار دەوری خۆمدا دەگێڕا، لە ناکاودا مەستو ملهوڕانە بە دراوسێ دوکانەکەی خۆم وت:

"هەر ئێستا دێمەوە.. چاوێکت لە دوکانەکە بێ.." پێکەنینم بەخۆم هات کە وام وت، ئاخر کێ کاری بە چەقۆو قەنارەو چەپە چاغە؟ نازانم چۆنو بە کوێدا گەیشتمە بەر عیادەکەی، پڕ بوو لە منداڵو مەزن، پیرەژنو پیرەمێردێکی زۆر کە بەنیازی تاقمی ددان ڕژابوونە ئەو ناوە، زریكو هوڕی منداڵی چڵکنو چڵمن، زۆر وەستامو چاوەڕێم کرد، زۆر بێزار بوومو شێتی دیداری ئەو خانمە بووم، ناچار بە دەرگاوانەکەم وت: من پەلەمەو ئەو ئێشی ددانە لەو ڕۆژەوەی کە هاتمە لات کوشتوومی.. بیرتە.. درۆ یان ڕاست وتی: ئا بیرمە.. بیرمە.. پێم وت: بە دکتۆرە خان بڵێ مەمۆ ـ ی قەساب هاتووەو ددانی دەکێشێ، وەها هیلاكو پەرێشان بووم مەحاڵ بوو بڵێ ناکرێ، نۆرە بڕی بۆ کردمو چوومە ژوورێ.. لە خەندەیەکەوە پێشوازی زۆر خاتوونانەی لێ کردمو کورسییەکی لێ نزیك خستمەوە، هەردوو ئەژنۆم شکابوو، ناچار ڕوونیشتم.. چاوەکانم پڕ بوون لە فرمێسك.. بە زمانە شیرینەی خۆیەوە منگاندی:

"خێر.. مەموو.. خەستە نی؟"

شەرمم کرد پێی بڵێم خەستەی تۆم.. یادی تۆم کردو ئەم شارە بێ تۆ چۆڵ بوو.. حەزم کرد گلەیی لێ بکەم کە بۆ وا بێ هەستو خوست سەفەری کردو پێی نەوتم.. نەموێرا.. ئاخر من کێمو چیم، کە خەندەکەی سەر لێوانی نەماو کاڵ بۆوە، زانیم چاوە پڕ لە فرمێسکەکانم حەیای بردوومو هەستی بە شتێکی ناجۆر کردووە، کە چوومە ژوورەوە هەر بە درۆ دەستم بە لا ڕوومەتی ڕاستمەوە گرتبوو، بەدەم سکاڵاو گلەییەوە کە پتر لە پارانەوە دەچوو توانیم بڵێم کە بۆچی دیار نییەو چما وازی لە گۆشتی خواردن هێناوە؟ بە هەمان خەندەی شیرینی خۆیەوەو منگنانە باسی سەفەرەکەی کردو تێیگەیاندم کە کەسو کاری نەخۆش کەوتبوون، گێلانەو ژنانە وتم:

"قەزای ئەوانیش بکەوێ لە گیانم.. هەر خۆت نەخۆش نەکەویت.. بە قوربانت بین.. هەمووماڵ..!"

نیوە ناچڵ تێمگەیشتو بەو لە بزە خۆشەوە وتی:

"نەیکات..خودا.."

کە پرسی: چیتە؟ هیچ چارم نەما.. چاوم پڕ بوو لە فرمێسك، هەستم کرد ئەوەندە خاتوونە ژوورەکەی پڕ کردۆتەوە، ئەوەندە شەنگە ئەو شارە خامۆشەی ئێمەی ئاوەدان کردۆتەوە، پێم وت کە ئەمشەو تا بەیانی نەخەوتووم و هەر گینگلم خواردووە، وەك دە مار لە هەناومدا بێ.. لە کەللەما.. کە پرسی: بۆ؟ نەموێرا بڵێم ئاخر یادی تۆم دەکرد، هەر بە خەیاڵی تۆوە تەپاوتلم داوە، بەتەنیا لە ژوورێکی دیکە خەوتم.. نەموێرا.. نەموێرا، حەزم دەکرد واز لە دەردی پیاوەتی بێنم و خۆ هەڵدەمە ناو باوەشی، تێر بم لەو بۆن و بەرامەی.. گەر نەیهێشت خۆم هەڵدەمە بەر کەوشە جوانەکانی.. چش لە شکۆی پیاوانەو درۆزنانە.. ناچار وتم:

"ژانی ددانم شێتی کردووم.. داوییەتی لە کەللەم.. قەت وانەبووم.."

کە قسەم دەکرد بە هەردوو دەست ئیشارەتم دەکرد تا باشتر لێم حاڵی بێ، فرمێسکەکانم قووت دەدایەوەو خۆم گرتبوو تا نەیدەمە پرمەی گریان، نەیدەزانی بڕوا بکات یان نەیکات، خەمو قەهرەکەم دەخواردەوە چونکە دەترسام بە بێ غیرەتم بزانێ و وا تێبگات هەر بەڕاستی ددان ئێشەکەم منی گریاندووە نەك یادە بە جۆشەکەی ئەو، فەرمانی پێکردم کە بچمە سەر کورسییەکی چەرم ڕەش و درێژکۆلە کە لە پڕدێن بەسەرەوە کێلی دەکردمەوە، کە پرسی: کام ددانتە؟ بیرم چوو بوو.. لەپی دەستم خستبووە سەر لا ڕوومەتی چەپم، بە گومانەوە پرسی کە من هاتمە ژووری دەستی ڕاستەم بە لاڕوومەتی ڕاستمەوە بوو، ناچار وتم کە من هەموو ئازای جەستەم کەوتۆتە سەر ئێش و ئازارو هەموو دەمو ددانم ژان دەکات.. نازانم کام لایە، فەرمانی پێکردم کە دەم بکەمەوە، هەرگیز نەمدیبوو وا دلێرانە ژن فەرمان بەسەرمدا دەربکات، بەڵام پڕ بەدڵ حەزم دەکرد تا ئێوارە فەرمان دەربکاو منیش گوێڕایەڵی بم، لە ژن و پیاوە نەخۆشەکان فێری چەندین وشەی عەنتیکە ببوو، من هەر دەجووڵام.. لەناکاو لێمی پرسی:

"گەلۆر بووی؟"

سەرەتا تێنەگەیشتم، چونکە ڕۆشنایی خستبووە ناو دەمم و لە ددانە خەراپەکە دەگەڕا.. سەرەتا وتم: کێ گەلۆرە خانم؟ سوور هەڵگەڕام.. پاشان کە دووبارەو سێ بارەی کردەوە بە مەقاشێك لە ددانەکانمی دەدا.. تێگەیشتم کە لێم دەپرسێ ئاخۆ ددانم کلۆر بووە، ئۆخژنێك بە دڵمدا هات و هێور بوومەوە، بەدەستو پەنجە وەك ئەوەی هەڵماتێن بکەم تێمگەیاند کە کاکیلەم پل داوێت و ژانەکەی شێتی کردووم.. درۆ.. من خۆزگەم بوو لەسەر ئەو کورسییە هەڵنەستم و لەو چاوە ڕەشانەی ڕابمێنم.. کام ددانتە؟ هەمووییەتی.. ددان و پووك و زمانیشم تا دەگاتە ناو گەرووم.. دەم بکەرە.. دانەخە.. زیاترِ.. زیاترِ.. وا دەمم کردەوە کە تا ناو هەناوم ببینێ.. باشە.. هیچ کام گەلۆر نییە؟ پێم وت نا یەکێك لە کاکیلەکانم، لای ڕاست کلۆرە.. وتی کەمەك.. پڕ دەبێتەوە.. ددان دەشۆری ئەتۆ؟

بە درۆ وتم: ئا.. بەڵێ.. جغەرە.. عەرەق؟ وتم: کەم کەمە.. سەری بەڕاستو چەپدا دەجووڵاند یانێ ها بەدعەمەل و درۆزنم.. چاوە گەشەکانی مەستیان کردم، زوو زوو دەیوت.. هیچ نییە دیار.. بە نەشتەرێکی باریك لە ددانەکانمی دەدا، کە سەری پەنجەکانی بەر دەمو لێوو سمێڵم دەکەوت سڕو وڕ دەبووم، تەزوویەك هەموو گیانی دەخستە سەر مێرووله، ختووکەم دەهاتێ و حەزم دەکرد گاز لەو پەنجانەی بگرم و یەکە یەکەیان ماچ بکەم و بیلێسمەوە، مەحاڵ بوو ڕێم بدات بەو خۆشییە شا مەرگ بم.. کە زانی لەو کورسییە دانابەزم، نا ئومێدانە جێی هێشتم و بە پەلە چۆوە سەر دەستشۆرەکەو هەردوو دەستی جوان شۆری و وشکی کردنەوە، ئەمجارەیان بە دەمامك و دەستکێشەوە بۆم هاتەوە، دەمو لێوە تەنکەکەو لوتە قنجەکەی لە من شاردەوە، بەڵام دوو ئەستێرەی چاوی هەر درەوشاوەو گەشاوە بوون، بۆ منێکی نەگبەت و سەودا سەر هەر زۆر بوو.. زۆر بوو بە دەستکێشیشەوە بێ دەستو پەنجەی بەر دەمو ددانم.. سمێڵم دەکەوت، پرشنگی بەتینی گڵۆپەکەی سەر سەرم بوو یان سۆزێکی لەناکاوو گەرم کە وای کرد هەردوو چاوەکانم پڕ ببن لە ئاو، لە ژێرەوەش کراسەکەی بەر شەرواڵەکەم دەکەوت، دوعام دەکرد تۆزێکی دیکە نزیکتر بێتەوە، بۆن و بەرامەی خۆشی بەنجی کردبووم، دەمخواست لە باوەشیدا بەو سۆزە گەرمەوە تێر بگریم چونکە دەمزانی گەیشتن بەو خانمە مەحاڵە، دوو سێ جار ویستم بە ئەنقەست ئەژنۆم بەر ئەژنۆی بکەوێ.. نەموێرا، هیچ نییە.. مەگەر ئەشیعە بیگری.. چۆن ددان دەردی شاراوەی هەیە، کە وتی دەردی شاراوە، ویستم بڵێم دەردی شاراوە لە ددانمدا نییە.. بەڵکو لە دڵمدایە، حەبی بۆ نووسیم و

ناردمی بۆ ئەشیعە، کە ئەشیعەم بۆ بردەوە.. عەجەب.. هیچ نییە دیار، فەرمانی پێکردم کە حەبەکانم بخۆمو دەرزییەکی ئازاری بۆ نووسیم، گوایە گەر چاك نەبووم دوای دوو سێ رۆژ سەری لێ بدەمەوە، من هیچم نەبوو.. کەچی لەبەر خاتری ئەو خانمە هەموو حەبەکانم خواردو دەرزییەکەم لە خۆم دا، من ئامادە بووم هەر سیو دوو ددانم دەربهێنم تەنها بۆ ئەوەی سەیری چاوەکانی بکەم، بۆنو بەرامبەی کەللەم پڕ بکاو بەو دەنگە منگنەی گومانم لێ بکاتو لێم بپرسێو فەرمانم پێ بکات بمرمو منیش ئامادە بم کە بمرم.. وای خودایە کە سەلارو سەنگین بوو، سەیر ئەوە بوو کە وەك بڵێی ددانەکانم وەڵام بە دڵم بدنەوە، هەر لە خۆیەوە لای چەپم ئاوساو خڕینەکانم کەوتنە ژان، کە چوومەوە ماڵێ خۆم هێنایە حاڵی جان، دایکی شوان سەیری پێدەهات کە پیاوێکی زلو زەبەللاحی وەك لەتاو ددان ئێشە زووڕە زووڕ دەگریم، ئەو نەیدەزانی کە من دەردێکی دیکە هۆشو گۆشی نەیهێشتوومو دەمگرێنێ..

دەقیقەو سەعاتم دەژمارد تا بچمەوە لای، ئەو دوو رۆژە ئاگام لە دوکان نەمابوو.. دەرودراوسێ دوکان بۆیان داخستبووم، سێ رۆژم پێ تەواو نەکرا، بە گومانەوە لێم وردبۆوە، بە نەرمە غەزەبێکەوە دەیوت کە من بەڵام نییە.. دوو سێ جار هەر ئاواهیو.. وازم نەهێنا، ئاخر هیچ بیانوویەکی دیکەم نەبوو، تا ناچار بوو بۆ دواجار، نائومێدانە، ددانێکم بکێشێ، من هەر لە خۆمەوە دەستم لەسەر یەکێك لە کاکیلەکان داناو.. وتم: ئەوەیان کوێری کردووم، دەمزانی دەرکێشانی کاکیلە زۆر زەحمەتە چاوەکانی پڕ بوون لە خەنینی درۆو مەکربازانە، وەك بزانێت درۆ دەکەم.. چش.. گرنگ ئەو بوو ژنە خاتوونە خۆیم لێ نزیك دەخاتەوە، دەمدوێنێ، دەستو پەنجەی بەردەمو ددانم دەکەوێ، ویستی دەمو ددانم بەنج بکات، سوێندی شەرەفم خوارد کە مەحاڵە.. بۆ من منداڵم؟ ئاخر ئەو نەیدەزانی کە من تەنها بە نیگاکانی، بە بۆنی ژنانەی کە خێلم دەکات، بەو دەنگە کەرخو منگنەی کە مەستم دەکات بەنج ببووم، جا هەر بەڕاستی وابوو، بەسەر منو کورسییەکەدا دەنووشتایەوەو ژنانە پێی دەوتم کە من قەسابێکی ئازام، پەنجە نەرمەکانی لەودیو دەستکێشەوە تەزووی دەخستە گیانم، ئەوانە چەقۆو نەشتەرو مەقاشو گاز نەبوون بەدەستییەوە، باقو بریقیان پتر لە هی ئەنگوستیلەو بازن دەچوو، دەمامکی تا ناوەڕاستی لووتی قنجی هەڵکشابوو، چاوەکانی دەبریسکانەوەو لە دەمە بۆگەنەکەی منیان دەڕوانی، لەو ژوورەدا تاکە شتێکی زیندوو چاوەکانی ئەو خانمە بوون، گازەکەی لە ددانم گیر دەکرد، من بێباکتر بووم لەوەی بزانم کاکیلەیە یان خڕێنە، من ئازارەکەم لێ دەبوو بە خۆشیو دەخەنیمەوە، تا بینوێنم ئازاو بەجەرگم، کەچی ئەوەندە میهرەبان بوو دڵی نەدەهات، گوێم لە قرچە قرچی گازەکە بوو کە گیری دەکرد لە بنی ددانێکم، من لە چاوانی ڕەشی ورد دەبوومەوە، ئەم بە سۆزی خوشکێکەوە دەیویست سەرم بەلای چەپدا وەرسوڕێنم، بۆ پشتەوە تاوەکو جوان ناو دەمم ببینێ دەستی بخێوێتێ، من بیرم دەچۆوەو ئەو میهرەبانتر هەوڵیدەدا سەرم وەرسوڕێنێ، بەدەم سەر شۆڕکردنەوەو قژی پەخشو بڵاوی دەڕژایە سەر شانو ملم..

سەر سەرم، ئانو سات کە بیری کەوتەوە، تۆپەڵی کردو بەتەوقەیەك ڕاگیری کردو لەو جوانییە بێبەشی کردم، ڕۆشنایی ئەو گڵۆپە زەردە نەیدەتوانی دوو گوڵاڵە سوورەی سەر کوڵمی ئەو نازدارە لە من بشارێتەوە، لە ناکاو دەستی لەرزیو دیسانەوە باسی بەنجی کرد، بۆ من ئەو سووکە شەڕە بەلەزەت بوو، ئەو دەیوتو من سوێندم بە خوداو دارو بەرد دەخوارد کە بەم ژانە قورسەی ددانمەوە دەڕۆم یان مەرجە بێ بەنج ددانەکەم بۆ دەربکێشێ، جا نەشمیلێکی وا لەگەڵ بەرانێکی وەك من چی پێدەکرا، دواجار نائومێدانە وتی: "أمرنا لله" فەرمانی کرد کە تەواو دەمم بکەمەوەو نەجووڵێم، جا هەر واش بوو.. بشمردبام.. نەدەجووڵام، من کەوتبوومە بەردەستی خانمێکی وا خەنی لە خۆم، دڵنیابن گەر پێی بگوتبام واز لە عارقو جگەرە بێنە.. دەمکرد.. دەیەها جار گازەکەی دەستی لە ددانەکەم گیر دەکردو دەخزی، جا خۆ ئەوە ددان نەبوو من هەمبوو.. ددان ددانی گورگ بوو، نائومێدانەو بەوپەڕی شەرمەوە دەمویست کە پێی بڵێم ڕەگی قووڵە، نەدەکرا، زەندەو باسکیو دەستی نەرمو نیانی هی ئەوە نەبوو ددانی تەگەیەکی وەك من بکێشێ، من تا ناو هەناوم بۆنی زۆر خۆشی ئەوم هەڵدەمژی، بە خەیاڵیش دەستکێشەکەم دادەماڵیو سەری پەنجەکانیم ماچ دەکرد، ئەو بێئاگا لەوەی کە من چ هەوەسێك مەستو بێ هۆشم دەکات، بۆنی سەرو پرچی جیاواز بوو لە بۆنی سینەو بەرۆکی، ئەو جاروبارەی کە بەدەم ددان کێشانەوە گازەکە دەخزیو تەواو لە بنو بۆتکەی ددانم گیر نەدەبوو، رادەتەکیو بە حاڵ ڕەتی دەبردو بێئاگا لە خۆی بەرم دەکەوت، پووزی نەرمی لەسەر شەرواڵەکەوە بەر بەلەکم دەکەوتو سەرلەنوێ بەنج دەبوومو

دەبوورامەوە، چاوەکانم دەنووقاندو هەر بە خەیاڵ شەیداو عاشق خۆم لە باوەشی ئەودا دەبینییەوە، هەناسە بڕکێی پێکەوتبوو، هەناسەی گەرمو پاکی، خۆزگەم دەخواست ئەو ددان کێشانە چەندین ڕۆژو شەو بخایەنێ.. نا تۆ بڵێ دەهرێك، ئەوەندە ملکەچی ئەو حەزە گەرمەی خۆم بووم کە دەمخواست لەجێی ددانە کێشراوەکە خوێنم فیچقە بکاتو نەوەستێ تا لەو ژوورەی ئەودا درەنگتر بێمە دەرەوە، نیوە مردوو بمو چش.. بەتەنها لەو کارمامزە ڕابمێنمو بەس، دوا تەکانو ئاخ.. لە بنو بۆتکەوە ددانەکەمی دەرکێشا، خەریکبوو بە پشتدا بکەوێ، منی زۆر حەرامزادە هەرگیز هەلی وام بۆ نەدەڕەخسا، بۆیە یەکسەر بە فرسەتم زانیو دەستی ڕاستەم لەلاوە بۆ کەمەرو پشتی درێژکرد.. توند رامکێشاو گوشیم بەو نیازەی کە نەکەوێ، کە نیگام کرد ئارەقەی کردبۆوەو زەنگوڵ زەنگوڵ لە هەنییەی دەتکا، وتی ـ "عەفوو.. مەمنوون.." ویستم پێی بڵێم من مەمنوونم کە ئەوەندە هیلاکم کردی.. بەمن بووایە ئارەقەی سەر ڕووخساری بخۆمەوە، سەیری ددانەکەی کردو بە خەمێکەوە وتی: "عەیبی نییە ددانەکەت".
بە پەلەو وەك ئەوەی خۆم لەو درۆو ساختەبازییە پاك بکەمەوە بەدەست ئیشارەتم بۆ دەکرد کە ئەو ددانە کوشتبوومی، بەدەم قسەوە لۆکەی دەخستە جێی چاڵبووی ددانەکەمو فەرمانی پێکردم کە دەم داخەمو لەسەر کورسییەك، هەر لە ژوورەکەی خۆی، دانیشمو پشوو بدەم، دەترسا لەوەی خوێنم نەوەستێ، حیسابی سەعاتم نەکرد.. بەڵام سرتر بووم لەوەی تێبگەم چیم کردووەو هەر چاوەڕێ بووم، گرنگ ئەوە بوو لەو دولبەرەم نزیك ببمەوە، جا چ زیندوو چ مردوو، دوای پشوویەکی درێژ سێ چوار جار فەرمانی پێکردم کە بڕۆم، خۆم لە گێلی دا، کەچی چەند بارەی کردەوەو دڵنیای کردم کە خوێنم نییە، وەك عاشقێکی نائومێدو دەرکراو ملم نا، نەچوومەوە ماڵێ، یەکسەر بەو دەمەو ئێوارەیە چوومە یانەی فەرمانبەران تا مڕ بووم خواردمەوە، دەمخواردەوەو لەناوەوە بەزۆر قوڵپی گریانێکم ڕاگرتبوو، کە شەو چوومەوە تەواوێك سەرخۆش بووم، ژنەکەم بەدیارمەوە ئێشکی دەگرتو بۆم گریانم دەگریا، سەرتان نەیەشێنم ئەو شەوە ژانی حەزی ئەو ژنە منگنە نەیهێشت بخەوم، نەك ژانی ددانە دەرکێشراوەکەم، دوو ڕۆژان چاوەڕێ بووم.. نەهات، هەر لە هەمان چایخانە دانیشتمو چاوشارکێم بوو، بێ ئۆقرەو هیلاك.. کە هات بە هەڵەداوان لە جادەکە پەڕیمەوە، وەها شێتانە خەریك بوو قەمەرەیەك بمشێلێ، نەمهێشت یەك نەخۆش بچێتە لای، دەرگاوانەکە ببوو بە دۆستم، بێ فەرموو لێکردن چوومە ژوورەوەو دەستم بە لا ڕووتمەوە گرتبوو، بێ ئەوەی لێم زویر بێ خێرهاتنی کردم، زانی درۆ دەکەم، زانیم کە دەزانێ درۆ دەکەم، بەڵام لە درۆ زیاتر چیم پێدەکرا، لەوە دەچوو ڕامبهێنێ ئەو مەیلە دابنێم، چونکە پێی لە دوکانەکەم بڕی بوو، سوێندم بە پێغەمبەرو قورئان دەخوارد کە دیسانەوە دەمو ددانم ژان دەکات، بێ سوود بوو، ئەمجارەیان دەستم کرد بە گریان، دەستی گرتمو خانمانە وەك ئەوەی ڕێنمایی منداڵێکی گرینۆك بکاتو لەسەر کورسییەك دانیام، تەریق بوومەوە کە ئاواهی بە کوڵ دەگریان، بەوپەڕی جورئەتەوە سەیری هەردوو چاوە تەڕەکانمی کرد، دەکوڵاو قوڵپەقوڵپ هەنسکم هەڵدەدا، بەدەم دەست گوشینەوە کە دوور بوو لە هەوەس دڵی دەدامەوە کە ئەگەر ژیر نەبمەوە.. ئەویش لەگەڵمدا دەگری، بەدەست خۆم نەبوو، دەتوت هەموو تایەفەکەم مردووە، ئاوی بۆ هێنام، لە کوێو چۆن؟ نەمزانی، دەستەسڕێکی سپی بۆنداری لە جانتاکەی دەرهێنا تاوەکو فرمێسکەکانم بسڕم، لەوە دەچوو خۆی جگەرەکێش بێ، جگەرەیەکی بۆ ئاگردامو بە ڕوومەوە خەنییەوە وتی:
"وانەکە.. لوتفەن.. وانەکە.. ئاوها نابێ!"
بەوپەڕی بێدەسەڵاتیمەوە وتم:
"بەدەست خۆم نییە دکتۆرە..!"
بە عەرەبیو کوردی تێیگەیاندم کە پێی ناخۆش نییە من سەرسامم بەڵام خەم لەو هەموو بێتاقەتییەو ڕۆحە شێتەی من دەخوات، بە کەمێك زویر بوونەوە گلەیی لێکردم کە چۆن دەبێ بۆ دیتنێك ددانێکم بکێشێ، پاشان زانیم کە موسڵمان نییە، بەڵکو گاورەو دەستگیراندارە، پێی وتم:
"عەنتیکەیە ئەتۆ قەسابێکی عاتیفی..!"

دواجار بەدەم گریانەوە پێم وت کە وەك جاران سەردانی دوکانەکەم بکاتو منیش گۆشتی هەرزان یان بەلاشی پێ ببەخشم، ئەو لوتفەی منی پێ خۆش بوو..

ئەو ژنە منگنە باسی دەیەها حەکایەتو حاڵەتی بۆ کردم تا تێبگەم کە شەرم لەو سۆزەی خۆم نەکەم، سەدەها کەسو حاڵەتی وەك من هەیە پێویست بە خەمو قەهر ناکات، ئەو خاتوونە دەستی لە ملم کردو سەرمی ماچ کرد، لێی پرسیم کە ئەو چی بکات تا وەکو من دڵم وا تەنگ نەبێ، زمانم تەتەڵەی کردو دووبارە تکام کرد کە دوکانەکەم ئاوەدان بکاتەوە بە هاتنی، بەڵێنی نەشکێنێ، ویستم دەستەسڕە سپییەکەی بدەمەوە کە بە فرمێسکەکانم تەڕ ببوو، بە میهرەوە تکای کرد کە ئەوەیان دیارییەکی سادەیەو مەرجە قایل بم، ئەو فریشتە منگنە تەنها سێ مانگ لەم شارەی ئێمە مایەوە، رۆژێك هاتو کەمێك شپرزەو بێ ئۆقرە دەرکەوت، منگاندیو داوای کرد کە سبەی پێشنیوەڕۆ بچمە عیادەکەی، دەقیقەو سەعاتم ژمارد تا رۆژی دواتر، لە بەیانییەوە چوومە چایخانەکەو قاوەڵتییەکەشم بردە ئەوێ، کە هات.. کەمێك چاوەڕێ بوومو خۆم نەگرت، دیسانەوە فەرمووی دانیشە ئاو.. چا.. جگەرە.. قسەی شیرینو پاشان بە خەمێکی خانمانەوە کە هەر لە خۆی بێ:

"ئیبدی.. تەمام ئیشی من لێرە.. دەچم لە موسڵ.. سوبحەینێ.."

نەمتوانی بپرسم چۆنو بۆ؟ لەپڕ دامەوە پڕمەی گریان، ئەویش دیسانەوە دەستی خستە سەر دەستمو توند گوشی، هەڵیساندمو دەستی لە ملم کرد، کەم ژنی ئاوا بە جەرگو ئازام بینیبوو، ئەو ڕێزو میهرەبانییەی منی خەساند، زانیم کە زۆر سکی پێم دەسوتێ، خوشکانە سەرمی خستە سەرشانی، تێیگەیاندم کە ئەویش سۆزێکی زۆر جوانو پاکی بۆ من هەیە، سوێندی بە عیساو ئینجیل خوارد کە جاروبار سەردانم بکات، لەتە کاغەزێکی لە گیرفانی دەرهێناو کە ناوونیشانی عیادەکەی خۆیو دەستگیرانەکەی تێدا نووسرابوو، زۆر بە متمانەوە وتی کە حەز دەکات بیناسمو بمناسێ، گوایە ئەویش وەك من حەزی لە خواردنەوەیە.. دەبوو قەساب بێ چونکە زۆر عەسەبیو گۆشت خۆریشە، ئەو دەدواو من هێشتا لە گریان ژیر نەببوومەوە، پێی وتم:

"ئەویش خۆشی دەوێ لە من.. گری گری"

دیسانەوە دەستەسڕێکی لەبەر باخەڵی بەروانکەکەی دەرهێناو ئەمجارەیان ڕەش بوو، بەلاقرتێوە وتی:

"ئەوە دووەم مەندیلە"

پێم وت: "نا.. تکا دەکەم.. من دڵم نەهات دەستەسڕەکەی دیکەش بەکار بهێنم.."

ئیشارەتم کرد بەدەست کە تەقەت پاراستوومەو هەڵمگرتووە، شەو کە دەنووم دەیخەمە ژێر سەرینەکەم.

هەر بەدەم خەندەوە تکای لێ کردم کە ئەو مەندیلە ڕەشەشی لێ وەربگرم، سپییەکە بۆ ژێر سەرینو ئەم ڕەشە بۆ سڕینەوەی فرمێسك.

کەوتمە سەر کورسییەکەمو دامەوە پڕمەی گریان، دەتوت لەناکاو هەردوو ئەژنۆم شکاون، فرمێسکم پێ نەما.. ئەویشم گریاند، من زاتم نەکرد فرمێسکەکانی بۆ بسڕم، ئەو رۆژە هیچ نەخۆشێکی دیکەی نەبینی، ئاخر من بە بیست نەخۆش هەبووم.. زۆر بە زەحمەت ژیری کردمەوە، نەیدەزانی چیم لێ بکات، زوو زوو هەردوو ناو لەپیم بە فرمێسك تەڕ دەکردو لێدەگەڕا ماچیان بکەم، وەك گوناهبارێك لەبەر قاپی غەوسێك بکەوێ لێی دەپاڕامەوە کە لەیادم نەکات، هیچ حەیاو حورمەتێکی پیاوانەم لەلا نەمابوو، قەت وا زەلیل نەببووم، کەچی ئەو خانمە زۆر نەشمیلانە دەیوت: وامەکە.. خەراپە.. وامەکە.. بیرمە فێری دەکردم کە ئەگەر کەسێکم خۆش ویست ناکرێ هەموو دڵو رۆحی خۆمی بدەمێ، چونکە کە ئەو نەما.. منیش دەفەوتێم، لەوە نەدەچوو تەنها بۆ ئەو بگریم، شتێك لە ناوەوە دەیگریاندم.. شتێك وەك خەسارەتی هەموو تەمەن، لەسەر کورسییەکە ڕاستی کردمەوە.. عەیبە.. تەواو.. تەواو.. حەزم کرد دەستبەجێ بە گوێی بکەم تاوەکو بزانێت چەندە لەلام ئازیزە، فرمێسکەکانم قووت دایەوە، ناو هەناوم پڕ بوو لە گریان، دەترسام هەرگیز نەیبینمەوە، سوێندی خوارد کە لەگەڵ مێردەکەی یان کە بۆ کارێك هات سەردانم بکات، داوەتی زەماوەندەکەی کردم، ئاهەنگێکی شاهانە بوو، لەو شاییو زەماوەندەدا سێ کەس بەدوامەوە بوو خزمەتم بکات، لێتان ناشارمەوە، لەو زەماوەندەدا بە چاوێك دەگریامو بەچاوێك پێدەکەنیم، ئەنگوستیلەیەکی گرانبەهام کردە دیاری دەستو پەنجەی.. بە چرپەوە لەلاوە کە

سوپاسی کردم هەر بۆ خۆشیو مەزاق وتی: وا سەیرم مەکە.. غیرە دەکاو دەتکوژیێ، پاشانیش زانیم مێردەکەی دکتۆری دڵە، منیش بە مەزاقەوە پێم دەوت: "دوای تۆ تووشی دەردەدڵ بوویمە" پێکەنیو پێی وتم: "خوا ڕەحمی کرد هەموو ددانەکانتم نەکێشا.."

هەراو زەنای زەماوەندەکە ئەوەندە زاڵ بوو کە کەس گوێی لەو ڕازو نیازانە نەبوو.

کە باسی ددانمی کرد وەك منداڵێك کە گوناهی کردبیێو بیشارێتەوە، نەمزانی چی بڵێم، سەرم نەوی کردو چاوەکانم شاردەوە، ئەوەندە هاتو چۆی موسڵ ـ م کرد ببووم بە برادەری چەند قەسابو جەڵەبچییەکی ئەوێندەریێ، دوو جار لەگەڵ مێردەکەی هاتەلام، منیش سەردانم دەکردن، هەردوو لا میوانداری یەکدیمان دەکرد، پاشان من لە گومانو غیرەی مێردەکەی ترسامو کەمم کردەوە، تا بڵێی پیاوێکی مەشرەف خۆش بوو.. بەغیلیم پیێ دەبرد کە ئەو خانمە ژینیەتی، جارێکیش بەیەکەوە خواردمانەوە، من گریامو سەیری پێهات.. میوانی من بوون لەناو باخەکانی شەقڵاوە، ئەو نەیزانی بۆچی دەگریم، ئەو خانمە ئەوەندەی باس کردبووم کە کردبوومی بە براو کەسی خۆی، گوایە من تاکە پیاوێك بووم کە لەو شارەی خۆمان بۆ ئەوێکی ژنو هەم غەریبو تەنیا پشتو پەنا بووم، بۆیە دەروازەی ماڵەکەی بۆ من کراوە بوو.. بەڵام من.. منی شێتو وێتو بەرباد قەت نەمتوانی ئەو حەزو سۆزە زۆرە لە خۆمدا بکوژم، هەمیشە دەهاتە خەونم هەواو هەوەسو تەماعێکی ئەوتۆم بۆی هەبوو کە قەت نەموێرا نە لای خۆیو نە لای کەس باسی بکەم، بە چاومەوە دیار بوو، لە ترساناو لە شەرمی خۆم، لە داخو حەسرەتی ئەو خەیاڵە خەراپەم هاتوچۆم کەمتر دەکردەوە، لەویێ دەچیێ من خوێنێکی ڕەش بەدەمارەکانمدا بگەڕیێ.

بەدەم فرمێسك سڕینەوە باوێشکێکی داو چاوەکانی سوور هەڵگەڕابوون، مەستو خەواڵوو، بە دەستەسڕە ڕەشەکەی کە دیاری دکتۆرە لەیلا بوو فرمێسكو ئارەقەی سڕییەوە، من تەواوێك نوقمی خەیاڵات بووم، هەموومان سڕو سەرسام بووینو نەماندەزانی چی بڵێین، بەدەم گوێگرتن لەو حەکایەتە نەمزانیبوو چەندم خواردۆتەوە..

چاوەکانی پڕ بوون لە فرمێسك، لەژێر تریفەی مانگو جریوەی ئەستێران دەبریسکانەوە، من بیرم لەوە دەکردەوە بۆچی پیاوێك بەو هەموو ساڵانەی تەمەنەوە یادەوەرییەك، سۆزێکی دێرین، ڕووخساری ژنێك، حەزێکی ڕاگوزەر، ئارەزوویەکی نامرادو کوژراو تا ئەو ڕادەیە غەمگینی دەکاتو تا هەنووکەش فرمێسکی پیێ دەبارێنیێ، لەو هەموو جیێ تیغە ورد دەبوومەوە ـــ ڕیێ ڕیێ بەسەر هەموو پەنجەکانییەوە، هەردوو پشتی دەستییەوە، کۆنە برینی ساڕێژ بوو بەسەر دەستی چەپییەوە لە ژمارە نەدەهاتن بە بەراورد لەگەڵ کۆنە برینەکانی سەر دەستی ڕاستی، دەمارە شینەکانی ژێر پێستی هەردوو باسکی ئەو پیرە دڵتەڕە هێشتا خوێنێکی گەرمی دەشاردەوە کە لەوە نەدەچوو ئامادە بێت سارد بێتەوە، خامۆش بووینو شەرممان لە فرمێسکی ڕانەگیراوی دەکرد، لەو هەناسەیەی کە بەزۆر لە خوداو لە ئاسمانو لە هەوای ئەو سەربانەی وەردەگرتو زەحمەتتر دەیدایەوە، لە ناکاو قومێکی قووڵی لە پێکەکەی خواردەوەو چۆڕی تێدا نەهێشتو وتی: "من بیێ دڵی خۆم نەکرد.. بەڵام ئەوەندە دەزانم کە ئەو ژیانەی من هەر هەمووی سەرشێتیو دەردەدڵ بوو..!"

ڕووی لەمن کردو باوکانە وتی:

"تۆ حەز دەکەی دڵم بدەیتەوە.. من یەکجار لە ژیانما دڵدانەوەم پیێ خۆش نەبووەو.. ڕقم لێیەتی.. هەتا ئەو وەختەش کە خاتوو لەیلا بۆ دواجار دڵمی دایەوە.. من لام وەکو ئەوە وا بوو کە بۆ مردوو بگریتو شینو واوەیلات بیێ.. وا بزانی زیندوو دەبێتەوە..!".

گێلانە وتم: "شەرمەزارم.."

بە پەلەو دۆستانە چرپاندی:

"دوژمنت.. هیچ ناکریێ.. پیاو چەندە بەخۆیەوە بنازیێ.. لەبەردەم سیحرو جوانی ژنێکدا ئەو نازو فیزە دەدۆڕێنیێ.. وەك باوکە ئادەم کە بەهەشتی دۆڕاند.. پیاو بەفیزو قەڕوحە، بەڵام درۆزنو ڕیاکارە.. هەریەك لە ئێمە فیزێکی بۆشو بەتاڵی هەیە.."

لە یەکدیمان دەڕوانیو هیچمان نەدەوت، هیچمان نەمابوو بیخۆینەوە، لە بنی قاپەکە بایی پێکێك مابوو، بەچاو لە یەکدی گەیشتین کە ئەو دواپێکە خەڵاتی ئێمە بیێ بۆ ئەو پیاوە پیرو سەوداسەرە، هەستمان کرد کە گەرەکییەکی مەستتر بیێ، بەجۆرێك کە هەموو

یادە تاڵو شیرینەکانی لەیاد بکات یان هەموویانی وەبیر بێتەوە، بەدەستێکی لەرزۆکەوە، بێ ئەوەی فەرمان دەربکات، بە خاوەخاو پێکێکی بۆ خۆی سازاندو ئێمەش ڕامابووین، باوکانە داوای کرد کە هەریەکەو قەیتانێکی لێ بخۆینەوە.. ئەوسا ئەو دوا قەیتانی لێ فڕ دەکات، لەنێوان نەخێری ئێمەو ئەرێی ئەودا.. ئەو بردییەوە، وەك پێشەوایەك کە هەمیشە بە سەرکەوتن ڕاهاتبێ وتی:

"هەڵیدەن.. بەخۆشی مانەوەمان لەگەڵ ئێوەو.. نەبا ئەوە دوا مەجلیسی خۆشی من بێ.."

بەیەك بین هەڵیداو بە زمان سمێڵی لستەوە، پێکەکەی داناو تێهەڵچۆوە:

"هەروا کۆکو تەبا بن.. لە دونیادا لە موحیبەتی هاوڕێو دۆستان خۆشتر نییە.. دەزانن من کە هاتمە لاتان دەستنوێژم هەبوو، بەڵام موحیبەتی ئێوەو دڵە حیزەکەی خۆم.. دەی.. من هەر وا بووم.. قەت چاك نابم.. پیرەمێردێکی بێ وادەو بەڵێنم لەگەڵ خۆم و خودای خۆم.."

ڕاماو پاشان بە پەلە وتی:

"بەڵام لەگەڵ دۆستەکانم سەر ڕاست بووم.."

بە لاقرتێوە وتم: "دۆستی ژن یان پیاو؟"

"هەردووکیان" خەنییەوە. "بەڵام تازە تەواو.. من تازە کەسم نەما.. جگە لەو پیرەژنەی وا لە خوارەوە خەوتووەو خەون بە بەهەشتەوە دەبینێ.."

بە هەلم زانی کە زەردە نیشتە سەرلێوانیو پێم وت:

"دەکرێ پرسیارێك بکەم.. مامی خۆم؟"

"جا بۆ نایکەیت.. برازا.. ئیزنی ناوێ.."

"پرسیارەکەم کەمەك ناخۆشە.."

"خۆ لە پیریو مەرگ ناخۆشتر نییە؟"

"هەر ئەوەشە پرسیارەکەم.. تۆ کە ئەوەندە گەرمو گوڕ ژیاویت.. لە مەرگ ناترسیت.. کە گەنج بووی.. یان ئێستا.."

سەری نەوی کردو ئاخێکی هەڵکێشاو لاوونیو لە من ڕاماو سەیری پێکەکەی کرد کە چۆڕێکی تێدا مابوو.. هەڵیگرتو بەدەم گەمەکردن بە پێکەکەوە وتی:

"لەوە دەچێ ئەمشەو دوا شەوی عومرم بێ چونکە زۆر مەستم.. مەستم بە ژیانو بە مەرگێك کە وەك گورگێکی برسی وا لەو قوژبنی سەربانەوە خۆی مەڵاس داوە.. ئێوە گەنجن.. زەحمەتە وەك من ئەو گورگە هارە ببینن.. جا بۆ دەبێ بیبینن.. برازا تۆ زۆرت پێیەو کەمی دەردەخەی". ئەمشەو ئافرەتو مەرگتان بیر خستمەوە.. خودا بتانگرێ.. مەگەر ئەو عارەقە هۆشو گۆشم ببات..!"

کە زانیم بەم پرسیارە خرۆشا، شاگەشکە بوومو بیرم لەو چیرۆکە پڕ لە حەسرەتو کەسەرەی دەکردەوە کە لە دڵیدا تەقەت وەك دانەی گەوهەرێك پاراستوویەتی، وەك دەروێشێك کە جەزبە لێی بداتو بکەوێتە سەرحاڵی خۆی هەموو ئازای جەستەی بەدەم هەژانێکەوە تاوتاو رادەتەکیو تاوتاویش دەلەرزی، بۆ مەرگی ژانێك لە ڕۆحی خۆیدا تەقەللای دەدا، لاوو نیو.. بە چاوێکی پڕ لە خۆشەویستیو سووکە گلەییەك لە من ڕاما، وەك کەسێك کە شتێکی گەورەی دۆڕاندبێ، شتێك بەقەد سووتانی هەموو عومر.. بەقەد خوێنی ڕژاوی سەدەها مەڕو بزن، بەقەد هەموو ساڵەکانی پڕ لە سۆزو شەیدابوون بۆ ژنە منگنەکان.. تاقانەی ناو ژنە منگنەکان، سمێڵی بە دووکەڵ زەردبووی خۆی لستەوەو وتی:

"بێ ترسو شەرم وەڵامت دەدەمەوە.. گەر ئافرەت لەم دونیایەدا نەبووایە.. ئەوەندە وەك ئێستا لە مەرگ نەدەترسام، هەر لەتاو خۆشیو جوانی ئافرەت گەلەك ڕقم لە مەرگە، زۆرم پێ ناخۆشە من پیر بوومو دەمرم.. دوای من ئەو هەموو ئافرەتە ناسكو نازدارو منگنانەش بەسەر دونیاوە بمێنن، وا هەست دەکەم کەس وەکو من چیتر دڵی بێوەژنو قەیرەو ئەو هەموو کچو خاتوونە دڵسااردانە

ڕاناگرێ، ڕاستە من قەسابێکی سمێڵ بابڕو خوێناوی بووم، بەڵام کەس وەکو من دڵی بۆ جوانان نالەرزێ.. ئەوساو ئێستاش.. ڕەنگە سەبەبەکە ئەوە بێ کە من هەمیشە دەستم لەناو خوێن‌و مەرگدا بووە.. بەڵێ.. بەتەنها ئەوە بەسە وا بکات لە مەرگ بێتاقەت بم.."

ویستم بەپەلە پیری‌و ترس لە مەرگ ڕاوبنێم، خەیاڵی قیامەتی بۆ خۆش بکەم‌و کەمەکێ گوشادی بکەم:

"بەڵام مەترسە..!"

نەیهێشت قسەکەم تەواو بکەم‌و تێهەڵچۆوەو دلێرانەتر بەرپەرچی دامەوە:

"نا.. شتێك نییە لێی بترسم.. من گوتم لە مەرگ بێزارم.. تاقەتم نییە بمرم.."

منیش بە پەلە وەك ئەوەی لە نیازی ئەو گەیشتبم‌و ڕستە قرتاوەکەم تەواو بکەم.. بە شەرمێکەوە پێم وت:

"دەزانم ناترسی.. من ویستم بڵێم.. لەوێ.. لە قیامەت.. لە بەهەشت حەفتاو دوو حۆری ناسك‌و نازدار چاوەڕێتن.. هەمووشی پەریزادەن..!"

"جارێ من تێناگەم بۆ حەفتاو دووەو حەفتا نییە ئەو دووە چییە.. هەتا گەر واش بێ.. جیاوازە.."

بە گومانەوە پرسیم: "جیاوازییەکە لە کوێدایە؟"

"لەوەدایە کە من لەوێ قەساب نیم‌و لەتاو ئافرەتێکی منگن دەستی خۆم نابڕم.. دەزانی ئەمەیان بۆ من چ خۆشی‌و لەزەتێکی تێدایە؟"

یەك بە دونیای ئەو سەربانە تریقامەوە، بە پەلەو لە شەرمی ئەو پیرە قەسابەو دونیای خەوتووی دەوروبەرم قریوەکەم خنکاند، قریوەیەکی پڕ لە سەرسامی‌و خۆشنوودی، سەرسامی ئەوەی کە پیرەقەسابێکی وا لەم شارەدا هەیە ئەوەندە بەم خاك‌و خۆڵ‌و سەربان‌و زەوییەوە بەستراوەتەوە، لە پەریزادەکانی بەهەشت بێزارەو حەز بە چرپەو ڕازو نیازی ئافرەتێکی منگن دەکات لەناو بازاڕێکی بێ سەروبەرو جەنجاڵدا، خۆم بۆ نەگیراو قاقا پێکەنیم، شوان‌و عەبە ــ ش لەگەڵما خەنی بوون، وام هەست کرد ئەستێرەکانیش لەگەڵ ئەو خەنینە پتر ڕاچڵەکین‌و درەوشانەوە، مانگیش وەك ژنێکی چاوپان‌و دم پان خەنییەوە، شتێك لە هەواکەی سەرسەرمان شپرزە بوو، شا گەشکەو سەرمەست بووم، فرمێو نیشتمەوە، ئاە.. کە سەیرە پیرەی قەساب حەز بە حەفتاو دوو حۆری ئاسمانان ناکا چونکە لەوێندەرێ نە قەسابەو نە ئافرەتێکی منگن نیو کیلۆ گۆشتی لێ دەکڕێ، لەوێندەرێ ناتوانێ بەخشندە بێ گۆشتی بەلاش بدا بە بێوەژنەکان‌و دڵی قەیرە کچەکان ڕابگرێ.. ئان‌و سات خەیاڵی پەرت کردم کە بە خەمەوە وتی:

"جارێکیان لەگەڵ دەستگیرانەکەی دکتۆرە لەیلا دەمانخواردەوە.. باسی مەرگ‌و ژیان‌و خۆشەویستی بوو.. ئەو پیاوە زۆر عاقڵ بوو.. قسەیەکی کرد قەت لەیادم ناچێ: وتی من بڕوام وایە هەقە ئێمەی ئینسان کە ئەوەندە عومرمان کورتە بیر لە مەرگ نەکەینەوە مادامەکێ دەژین، چونکە کە مردین مەجالی ئەوەمان نابێ بیر لە ژیان بکەینەوە..".

حەکیمانە سەرم لەقاندو وتم:

"دروستە.. قسەیەکی عاقڵانەیە.."

"بیر لە شارێکی وا بکەرەوە یان دونیایەك کە ژنی تێدا نەبێ.. کاولە ئاشە.. گەروا بووایە چی دەبوو؟"

بۆم تەواو کرد:

"بڕوا دەکەم پیاوەکان یەکدییان بخواردایە"

"ڕەنگە هەر لەبەر ئەوە بێ کە بەهەشت پڕە لە حۆری.. ئەگینا پیاو لە سێوو پرتەقاڵ خواردن‌و ڕووباری شیرو هەنگوینیش بێزار دەبوو.."

وەڵامی قسەکەی ئەوم نەدایەوە، تەریقی قاقاو قریوەکەی خۆم پێم وت: "عەفووم کە مامی خۆم.."

بە سەرسامییەوە پرسی: "چیت کردووە؟"

سەرکزو شەرمنانە وتم: "بەدەنگی بەرز قاقام لێدا لە خۆشی ئەوی کە تۆ حەزت بە حۆرییەکان نییەو کەچی بۆ ژنێکی منگن دەستی خۆت دەبڕی.. !".

"دە سەد جارا وایە.. دەم خۆش.. حەز دەکەی تا بەیانی پێبکەنە.. دەڵێن خەنین بۆ دڵ چاکە.."

زۆر بە دیقەت لێی ورد بوومەوە، ویستم بزانم چی لە ڕووخساریدا دەخوێنمەوە، لەو ساتەوەختەدا کە بیر لە مەرگو ئافرەت دەکەینەوە، چەندە کردمو کۆشام نەمتوانی، جگە لەو خەمە قووڵەی کە چاوەکانی پڕ کردبوو لە تەمو فرمێسک هیچم نەدەدی، ڕووخساری لەو جۆرە کەسانە بوو کە زەحمەت بخوێندرێتەوە، سیمای لە ڕووبەری ئەو زەریایە دەچوو کە هەرگیز نەزانیت چی لە ژێرەوە شاردۆتەوە، لە ڕووخساری ئەو پیرە پیاوەدا خەمو خۆشی، گاڵتەو دڵگەرمی.. وەك هەتاوو سێبەری ڕۆژانی بەهار پێدزکەیان بەیەکدی دەکرد، دیسانەوە پێکەکەی بەرز کردەوە، بەڵام جگە لە من کەس هوشیار نەبوو، عەبە بەسەر ئەو دوو سەرینەدا کەوتبوو کە خستبوویە ژێر باڵی، لە شیرین خەودا بوو، شوان مەستو خەواڵوو چەند جارێك وەنەوزی دا، پیرەمێرد نیگای کردمو پڕ بە چاوان سوپاسی کردم کە تا ئەو حەڵە وەئاگامو هوشیاری خەمو دەردە دڵی ئەوم، هەڵیداو فەرمووی:

"لە چاوانت.. کە هێشتا زیتن.."

چۆڕی تێدا نەهێشت، کە وای وت خۆشی وەنەوزی دەدا.. بەو هەموو ساڵە زۆرەوە، بەوپەڕی نەزاکەتەوە داوای لێ کردم کە دەکرێ بەدەم قسەوە پاڵ بکەوێ.. پاشان وتی: "وا بکە ئەم دوو کوڕە لاوە بچنە سەر جێگاکانیان.." پاشان باوکانە سەیری کردمو.. وتی:

"ئەم قسانەم بە کەڵکی حەکایەتەکەی تۆ دێ؟"

بە پەلە وتم:

"زۆریش.. ئەمشەو تۆ جوانترین حەکایەتی عومرت بە من بەخشی"

هەناسەیەکی هەڵکێشاو بە داخو کەسەرێکەوە وتی:

"هێی ـ ڕۆڵە.. حەکایەتێك چییە.. تۆ بڵێ سەدەها حەکایەت لەنێو ئەو دڵو دەروونەی مندا خەوتوون.. لەوە دەترسم کە ئەو حەکایەتانە لەگەڵ مندا بخرێنە گۆڕەوە.. لەگەڵ هەموو بۆنو بەرامەو دەنگی خۆشی ئەو ژنە منگنانەی من شەیدایان بووم.. هیچە.. دونیایەکی پووچە.. ڕاستیان وتووە پێچی مێزەرێکە.. ئەم قسانەم شەوچەرەی میوانداری بوو.."

کە شوانو عەبە بێئاگابوون لەدوا بەندی قسەو خەیاڵو ختوورەکانی منو ئەو پیرە قەسابە، من بەتەنیا خۆم بەستەزمانو ئیفلیج بینییەوە، وەك ئەوەی لەبەردەمی حیکمەتەکانی حەکیمێکی بوودایی دانیشتبێتم، گەرەکم بوو بێداریان کەمەوە بڵێم ئەم حەکایەتە، بەو هەموو هەراو سۆزو هەڵچوونو داچوونەوە، بە شوێنو کاتو کارەکتەرەکانەوە، ئاخۆ لە کوێ جێی دەبێتەوە، لەناو کام شیعرو مۆسیقادا؟

من تا ئەو حەلە بەدوای ڕۆحی ئەو چیرۆکەدا دەگەڕام، ئیقاعی سۆزێك کە هاوسەنگی برینو حەسرەتو یادەکان ڕێ بکات، ئاوازێك تێکەڵ لە تاسەو سووتانو حەزو گریانو خەنین، تێکەڵ لە سۆزی دوێنێو ترسی سبەینێ کە هەموو حەکایەتەکانو جوانی پیرەمێردێك لە شەوێکی وادا کۆتایی بێ، کە جگە لە سێ کەسو لە شەوێکدا کە جگە لە ئێمە کەسێکی دیکە نایبیستێت، هەتا ئەو پیرەژنەش کە هەموو تەمەنی لەگەڵ ئەو پیرەقەسابەدا بەسەر برد بەو هەموو نهێنییە نازانێت.. بۆ عەقڵی ساوای من لەو ساتەوەختەو لەو سەربانەدا گومانێکی گەورەم هەبوو کە نە شیعر.. نە چیرۆك.. نە مۆسیقا.. هیچ هونەرێكو تۆمارێك نییە دەرەقەتی ئەو هەموو حەزو حەسرەتو خەونانە بێت، ئەو خەمە ناقۆڵایە، سێ گەنجی سەرسامو کەم ئەزموون لەبەردەم پیرێکی دونیا دیتە، لە سێ کەڕو لاڵ دەچووین، دەمپرسی: ئاخۆ لە چ دەورو زەمانێکدا هەریەك لە ئێمە بتوانێ ئەو دەردە دڵە.. ئەو هۆگربوونو گیرۆدەبوونەی ڕۆح بگێڕێتەوە.. بە چ زمانێك، چ ڕەنگو دەنگێك.. بە چ هەواو ئاوازێك.. بە کام سەرواو کێشێك؟ لە هەر هەمووی ناخۆشتر لای من حەکایەتی خنکاوو نەوتراوی ئەو ژنە منگنانە بوو کە پیرەی قەساب ڕۆژێك لە ڕۆژەکان ژوانی لەگەڵ گرتوون، ئەو ژنە تەنیاو بێ دۆستو شەرمنانەی کە تا دەمرن ناتوانن ڕازو نیازی دڵی خۆیان لای هیچ کەسێك بدرکێنن، ئەوانەی

بەدزی ژیانەوە دەژین، کچانو ژنانی گیرۆدە بەدەست حەکایەتی حەرامو مەرگەوە، ئەوانەی کە حەکایەتەکانی نامورادی لەگەڵ خۆیان دەبەنە گۆڕەوە.. چونکە هەرگیز کەسێك نییە جوامێرانەو بە مروەتەوە باس لە جوانیو شەیداییان بکات، وەك ئەم قەسابە پیرە.. هەرگیز.. ئەو ژنانەی کە تەنها مەرگ وا دەکات عەباو پەچەو چوارشێوو نیقاب فرێ بدەن تاوەکو کفن لەبەر بکەن.. ئەوانە کێ بوون؟ ماڵەکانیان؟ ناویان چی بوو؟ لەکام گۆڕستان بەو هەموو نهێنییەوە نێژران؟ من لەو ئیفلیجتر بووم دەرەقەتی سیحرو نهێنیو ئازارو جوانی ئەو هەموو چیرۆکە لەگۆڕنراوە بێم، ئاخر ناوو ساڵی ژیانو مەرگو یەك دوو دێڕ شیعری هەتیوو نائومێدو ئایەتێکی نووسراو لەسەر کێلی ئەو ژنو کچانە هیچ ناڵێ.. هیچ.. هیچ.. تەنها شتێك لەو شەوەدا بۆ من کە حەکایەتی ئەو ئافرەتانە بگێڕێتەوە، لە هەموو شتێك پترو کوشندەتر، حەکایەتی ئەو ژنە شەرمنو منگنانە، تەنها شتێك ئەو جێ تیغو برینە سارێژ بووەکانی سەر دەستو مەچەك باسکی خاڵە مەمۆ بوو کە لەو کاتەدا لە تەکما ڕاکشابوو.. نەمدەزانی ئاخۆ تنۆکی فرمێسکە زۆرەکانە یان باقو بریقی ئەستێرەکانی ئاسمانە لە چاوانی ئەودا دەدرەوشانەوە، وەنەوزی دەدا یان لە ژێرەوە بەدەم ڕامان لە ئەستێرەکانەوە دەگریا، چونکە گوێم لە هەنسکی خنکاوی بوو، هەردوو دەستی لە یەکدی گیر کردبوو، لەسەر سینەی، دوو باسك بە سەد کۆنەبرینەوە یەکدییان بڕی بوو، ڕێك وەك ئەو حاڵەتەی کە دوو باسکی مردوویەك لەسەر سینە ئارام دەگرن، هەستم کرد دەیەوێ بنوێ.. مەستو ماندوو.. گریانو هەناسە هەڵکێشانو ترسی مەمۆ لە مەرگ پێی دەوتین ئەو خانمانەی ناو خەیاڵی ئەو چەندە زیباو چ نازدارێك بوون.. وەلێ ئەوانە کێ بوون؟ ناکرێ بەتەنها چەند ناوێكو خەیاڵێك بن.. چەند تارماییەکی ناو خەونەکان کە بەناو شەوێکی وادا خێراو ئاسان تێپەڕن.. بەدەم هەنسك خەوەوە، لەناکاو، پرسی:

"ڕاکشایت.. تۆش.. بیر لە چی دەکەیتەوە؟"

غەمگین ماندووانە وتم:

"بیر لەو ژنە منگنانەی تۆ دەکەمەوە.. ناتوانم بنووم.."

نائومێدانە وتی:

"ئۆ هۆو.. ئێستا ئەوانیش یان مردوون.. یان وەك من پیر بوون.. سەیرە.. تۆ کوڕێکی بە شەرەفی لەجیاتی منیش بیریان لێ دەکەیتەوە.. ئێستا کە خەوتم دینەوە خەونم. هەمیشە خەونەکانی من پڕە لە مەڕو بزنی سەربڕاو.. یان ژنی منگن.. سەیرە جوانی بۆ کەس نامێنێ.. هیچە دونیایەکی هیچە ڕۆڵەکەم..!"

خامۆشو بێدەنگ، وەك ئێشگرێك بەدیارییەوە دانیشتم، تاوەکو شەکەت بووم، چاوەکانی لێکناو ئەستێرەکانیش لە چاوانی ئەودا خەوتن، لە پێڵوەکانی ڕادەمام کە بەدەم خەوەوە دەفڕیو دەجووڵاو پلی دەدا، دەمویست موعجیزەیەك قەرز بکەمو بچمە ناو خەونەکانی، سەفەرێکی درێژ بکەم بەناو خەیاڵو ختوورەکانی.. شەرمم دەکرد لەتەك ئەودا ڕابکێشم، بەو نیوەشەوە تەماعێکی هیچ گرتبوومی کە برینەکانی سەر دەستو مەچەکو باسکی بژمێرم، وەلێ تاریکی شەوو یەکدی بڕینی هەردوو باسکی لەسەر سینەی وایکرد مەحاڵ بێ ئەو هەموو جێ دەمە تیغو کۆنە برینە بژمێرم کە زۆری لە من شاراوە بوو، وەك شاردنەوەی بەشێکی زۆری حەکایەتەکەی، ئەو بەشەی کە زۆر حەرامەو مەحاڵە کەس بیدرکێنێو مەحاڵە من لێرە بتوانم بینووسم.. کە دواجار حەقیقەتی هەر حەکایەتێکیش لەو حەرامەدایە کە ناوترێ.. لەو بەشەدایە کە هەموومان بەدەستی ئەنقەست لە خۆمانی دەشارینەوە، وەك بڵێی خیانەت بێ لەو پیرەمێردە شەیداو سەوداسەرە.. شەرمنانەو بەدزییەوە لەتەکیدا ڕاکشام.. ئەو خەوتبوو.. من گوێم لە هەناسەی ناڕێکی دەگرت کە جار جارە ڕێك دەبۆوەو پاشان تێکدەچۆوە، وەك زیندەگی خۆی.. کە ڕاکشام هەستم کرد من لەتەك درێژترینو گەورەترین حەکایەت ڕاکشاوم کە نەك سەربانەکەی پڕ کردۆتەوە.. بەڵکو ڕۆحی پەرمووەدەو عاشقانەی هەر هەموو شارەکەی داگیرکردووە.. لەتەك ئەو حەکایەتە مەزنو خەوتووەدا من زۆر چکۆلەو گرگن بووم کە ناچار سوپاسی شەوم کرد کە بە میهرەبانی خۆی دەنێو دڵی تاریکی خۆیدا منێکی چکۆلە.. چکۆلەو ئیفلیج پەنا دەداو دەمشارێتەوە..

(1987–2006)

سلێمانی

سەرنجێك: ڕەشنووسی یەکەمی ئەم نۆڤلێتە بۆ ساڵی (1987) دەگەڕێتەوە، دوا داڕشتنەوەی هی ساڵی (2006)ە.

کوودەتای کەروێشکەکان

سەرۆك هەزار جار دوعای بۆ خواو قەدەرو ڕێکەوت کرد کە خۆیو خانمو کوڕو کچەکانی نەکەوتنە ژێر داروپەردووی بەسەریەکدا رماوی کۆشکەکەی، رازاوەترین کۆشکی وڵات، کتومت لەو کۆشکە سیحراوییە دەچوو کە لە (**هەزارو یەك شەوە**)دا وەسفی کراوە، بۆ ساڵێك بودجەی وڵات کورتی هێنا. بێجگە لە خۆی نەیهێشت کەس، بگرە ژنو منداڵەکانیشی، بە نهێنیو کونو کەلەبەری ئەو کۆشکە بزانن. ئەو رۆژەی وتیان: سەرۆك بەتەمایە ئاوەڕۆی رووبارەکە بگۆڕێو وا بکا بە نێو حەوشەی کۆشکدا تێپەڕێ" کەس باوەڕی نەدەکرد. لە هەر شوێنێکی پایتەختەوە سەیرت بکردایە چراخانی زۆر رۆشنی لە دووریی سەدەها مەترەوە باقوبریقی ئاسمانی تاری رۆشن دەکردەوە. ڕێکەوتێکی سەیر بوو یان بەختی پوختی سەرۆك بوو کە هەمیشە بە موعجیزەیەك لە کوودەتاو شۆڕشو هەڵگەڕانەوەکان دەربازی دەبوو، چ قەدەرێکی سەیر بوو کە رۆژی داڕمانی کۆشکەکەی خۆیو ژنو منداڵەکانی لەژێر کەپری یەکێك لە هاوینەهەوارەکانی نێو ئەو شاخانەدا کەروێشکە خەویان دەکرد.. لە گەرمەی کەیفو سەفا دەبوو بە خاووخێزانەوە بگەڕێنەوە پایتەخت.. نەیانهێشت بە یادی سەردەمی منداڵی بەو دارلاستیکە گەورۆنەی راوە چۆلەکە بکات، یەکەمجاری بوو کوڕەکانی فێر بکات چۆن سەر لە مل جیا بکەنەوە، چۆن چۆنی چۆلەکە ئاوەڕووت دەکرێو گۆشتەکەی دەبرژێندرێ.. نەیانهێشت.. پیلانی داڕمانی کۆشکەکەی دواهەمین هەڵقەی پیلانەکان بوو کە سەری نەگرت، دوای

بیستەمین کوودەتاو راپەڕین هەرهەموو خەڵکی، پارتیزانەکان، گشت پارت و نەیارەکان، هەرهەموو باڵەکانی ئۆپۆزسیۆن تەواوێ نائومێد بوون، ئەوە پشتێکە سەرۆك حوکم دەکاو هەر دەڵێی عومری (نوح)ی قەرز کردووە، دوای هەر کوودەتایەك دەهاتە سەر تەلەفزیۆن و لەژێر باری کەرێك لە قایش و قرۆش و قۆپچەو قەوچ و قەراسەوە دەبریسکایەوە، نائومێدی دەکردن و بە خەنینەوە هەواڵی پووچەڵبوونەوەی کوودەتایەکی دیکەی رادەگەیاند، بۆ هەفتەیەکیش دەبوو بە جەژن و خۆشی، دەیوت:

(**کێ دەتوانێ سەرۆکێکی وا موعجیزە لەناو بەرێ کە خوا خۆی حەز دەکات پیلانەکان ئاشکرا بن و تا ئەبەد حوکم بکات**).

ئەو پیاوەی دوای بیستەمین کوودەتا قەقنەس ئاسا دەنێو خۆڵەمێشی جێماوی پاش گڕی کوژانەوەی شۆڕشەکان زیندوو بۆوە، یان بە قەولی کوودەتاچییەکان: مارمێلکە ئاسا لەژێر داروپەردوودا سەر قیت دەکاتەوەو زمان لە هەمووان دەردێنێ. دەیوت:

(**من بێباکم.. تکاونزای پیرەژن و پیرەمێردەکان من دەپارێزێ**).

دوای هەر کوودەتایەك دەبوو بڕژێنە سەر جادەکان و خەڵکی هاوار بکەن:

(**تا ماویت حوکمڕانیت.. تۆ موعجیزەی سەر ئەرزو هەم ئاسمانیت**).

ئاهەنگەکانی پاش دامرکاندنەوەی کوودەتاکان لە ژمارە نەدەهاتن، دوو نەوەی لە شۆڕشگێڕان لە گۆڕ نابوو. بۆسە نانەوە، تەقاندنەوەی ماشێنەکان.. کۆشکەکانی.. نیشانە لێگرتن.. ژەهر کردنە نێو ژەمەکانی، کوودەتای سەربازی.. پیلانە کتوپڕەکانی

خزموخـوێ.. هەرهـەموو هەوڵـەکان بێهـوودە بـوون، کـێ دەیـوت ئەوەیان هەمان ئەو ژەنەڕاڵەیە کە وێنەی لەسەر لاپەڕەی یەکەمی رۆژنامـەو گۆڤارەکـان بـڵاو دەکرێتـەوە، روومـەت و تـەویڵ خـاڵ خاڵاوی خەندەخوار، خۆ کەس ئەمی نەدیوە، دەنێو هـەرای ئەو کوودەتایانە هەر سێ ژەنەڕاڵە کۆپیکراوەکانی کە کتومت لە خۆی دەچـوون: تیـا چـوون، گوایـە هەمیشـە کـۆپیکراوی خـۆی دەدۆزێتـەوە، هەنـدێ لەوانـە بـۆ وڵاتـانی دونیـا دەنێـرێ.. لـەناو وڵاتیش: بۆ خەستەخانەو قوتابخانـەو یاریگاکـان.. نێـو سـەیران و ئاهەنگـەکان.. بـۆ پرسـە یـەك لـەدوای یەکـەکانی هەرهـەموو ماڵ و مزگەوتـەکان، پرسـەی ئـەو سـەربازو ئەفسـەرانەی لـە شەڕوشـۆڕە نـەبڕاوەکانی سـەرۆکدا کـوژران. زۆرجـاران نـەیارەکانی لـە بۆسەیەکدا هەڵمەتیان دەبردو لە سەد لاوە دەستڕێژیان لێدەکرد، دەبوو بە هەڵلا کە دکتاتۆری ئاخیر زەمان کوژرا، دوای دە چرکە دەنگـی دلێـری بەسـەر شـەپۆلی رادیـۆوە هـەموو کوچـەو کـۆڵان و کۆشـك و کـەلاوەو ماشـێن و نێـو چـایخانەو مەیخانـەکانی داگـیر دەکـرد، کتـوپڕ تەلـەفزیۆن پەخشـی خـۆی دەکـردەوە، ئێـوارەی هەمان رۆژ بە پەلە ژمارەیەکی تازەی رۆژنامەکان دەڕژانەوە سەر شۆسـتەکان، مـن دەزانم.. میللەتەکـەم نایـەوێ بمـرم، دیسـانەوە کۆپیـەکی دیکـەی سـەرۆکەکە کـوژراوە. کۆنـە شـۆڕشـگێڕێکی زۆر نائومێـد کـە هـەموو تەمـەنی لـە چیاکان و دەنێـو ئەشـکەوتەکاندا بەسەر بردبوو بە لاقرتێوە گوتبووی:

(با چاوەڕێ بین.. بەڵکو سەرۆك ماسییەك بخواو پارچە ئێسقانێك لە قورگی گیر بێ و بخنکێ).

لەو نائومێدتر بە مەزاقەوە وتبووی:

(مەگەر لەسەر پێبلیکەیەك هەڵخلیسکێو پشتەسەری بەر قەراغی یەکێك لە پلەکانی قاڵدرمە کۆنکرێتییەکە بکەوێو سەری بتەقێ).

کەس بڕوای نەدەکرد لەناو بچێت، ئەم بەر لەوەی ژەمەکانی بخوات: مەرجە پاسەوانە هەرە خۆشەویستەکانی بە بەرچاوی خۆیەوە تێری لێبخۆن، کەس نەیدەوێرا هیچ بڵێ، سیخوڕەکانی سێبەر ئاسا لە گومان لێکراوەکان نەدەبوونەوە، لە بەرگی دەرۆزەکەرو شێتو دەستگێڕو ژنە فاڵچیو سۆزانیدا خۆیان دەشاردەوە، شەوانە کە پیاوە داخ لە دڵەکان سەرخۆش دەبوونو بێئاگا لە خۆیان جنێویان بە سەرۆك دەدا حەسحەسەکان رووەو زیندان راپێچیان دەکردن، سزای جنێوێك، تفێك دە ساڵ زیندانی بوو، لە قەهری قسەی سووكو جنێوی بازاڕی سەرخۆشەکان بە فەرمانێکی کۆماری هەرهەموو مەیخانەکان داخران. گومان دەکرا لە هەموو شتێك.. هەتا لەسەر باڵەخانەی بڵندو دەنێو پەیکەری نێو شەقامەکانیشدا کامیرای شاراوە هەبوون، ژنو مێردەکانیش دەنێو پێخەفدا بە چرپەوە دەدوان، وا بڵاوبۆوە کە هەموو چرپەی رقو کینەیەك بەسەر شەپۆلی هەواوە دەڕواو بە زەبری ئامێرێکی زۆر سەیر کە سەرۆك لە هەندەرانەوە هێنابووی دەبێ بە دەنگێکی پڕی ئادەمی.

هەواڵی رمانی کۆشکەکەی لە خەوی خۆشی ژێر کەپرەکان رایچڵەکاند، بێئاگا لە خۆی هەر بە بیجامەوە سواری هەلیکۆپتەرەکە بوو تا چی زووە بگەڕێتەوە پایتەخت، سوێندی خوارد کە ئەگەر ئەمەیان پیلانێکی تازە بێ لە جێگرەوە تا

دەرگاوانەکان بکا بە خۆراکی ماسییەکانی نێو ئەو رووبارەی کە بە حەوشەی کۆشکەکەیدا تێدەپەڕێ. تۆ بڵێی کوودەتاچییەکان جارێکی دیکە زەفەریان پێبردبێ و لە رێی هەندێ لە خیانەتکارانی نێو کۆشک دزەیان کردبێ؟ خۆ سەرۆك هەموو ئەندازیاران و نەخشەکێشانی کۆشکەکەی بێ سەرو شوێن کردبوو.. نا مەحاڵە لەناوچوونی، ئاخر ئەم وەك دەرپێ و فانیلە ماشێنەکانی دەگۆڕێ، قەت نەبووە دوو شەو لەسەر یەکدی لە هەمان کۆشکدا بنوێ، سوێند دەخۆن کە سەرۆك دەنێو تاکسی وا کەترە و هیلاکدا بینراوە کە مۆدیلی دەگەڕێتەوە چلەکان، دەنێو شۆفرلێتە پیرەکان، مۆسکۆفیچ، ئەو فیاتانەی لە کۆنیان گێڕو خوار جادەکان دەبڕن، چۆن لەناو بچێ وەختێ لای ئەم گومانیش حەقیقەت بێ، خەونی خەراپ باجی لەسەر بێ، ئەو پاسەوانە هەرە نزیکەی کە بە دزییەوە خۆی گەیاندە ولاتێکی دراوسێ.. وتبووی: من لە ترسی ئەو نیگا شەڕانگێزییەی سەرۆك رامکردووە، دوای ئەم چەشنە روانین و نیگایەی سەرۆك جگە لە مردن هیچی دیکە چاوەڕێ ناکرێ، پاش چوار جار پەلامارو هەڵمەتبردنە سەر ماشێنەکەی، سێ جار فڕۆکە کەوتنە خوارەوە: سەرۆك قاقا بە عەقڵی پیلانگێڕان پێکەنیوە، دوای هەر پەلامارو هەڵمەت و کوودەتایەك لەژێر زەمین و.. دەنێو تونێلەکانەوە وەك گۆڕهەڵکەنە دەهاتە دەرێ و ددانی گر کردۆتەوە، وا زانراوە کە پایتەخت هەرهەمووی ژێر زەمین و تونێلە، بێ حیکمەت نییە کە بۆ رۆژی تەنگانە تونێلە زۆر درێژەکان دەچوونەوە سەر دەریا، ئەودیو سنوور، یان دەنێو زارکی ئەشکەوتێکەوە هەرهەموو

تونێلەکان لێکیان دەدایەوە، یان لە بناری شاخێکدا سەری دەردەهێنا. خەیاڵی خۆشی سەرۆك بۆ غافڵکردنی خەڵکی لە دونیادا هاوتای نەبوو، هەواو هەوەسی هی قۆشمەبازێك بوو، بۆ کۆتایی هەر کۆبوونەوەیەك چەند نوکتەیەکی پێبوو، وای دەنواند کە حەزی بە تەنزەو دونیا ئارامەو ئەویش ئاسوودەو میللەتیش حەزی لە خەنینە. ماوەیەك بە خەیاڵیدا هات کە ئیدی لە بەیانییەوە هەرچی قوتابیو مامۆستاو فەرمانبەرو پزیشكو ئەندازیارو پارێزەرو گشت کرێکارانی کارگەکانو چایەچیو لۆقنتەچیو کاسبکاران هەن: دەبێ تا سەر شوێنی کارەکانیان بە نەرمەغار بڕۆن، چونکە ئەوەیان هاونیشتمانی ساغ پێوستی پێیەتیو بۆ کەمکردنەوەی بودجەی وەزارەتی تەندروستی بێ عەیبەو.. لەوە دەبڕێو دەخرێتە سەر بودجەی وەزارەتی بەرگری.. ئیدی ناچار.. دوای ئەو بڕیارە شۆرشڤانییە دەتدی هەرهەمووان بە نەرمەلۆقە وا غار دەدەن، هەر لەو سەرو حەدەدا کوڕو کاڵی وڵاتی هان دەدا کە وەك ئەم حەز بە یاریی ئاسنو لەش جوانیو شەڕە بۆکسێن بکەن، ئیدی دەبوو هەر سەرەمانگێك لەگەڵ یەکێك لە بۆکس وەشێنەکانی وڵاتدا بکەوێتە شەڕەمست، بێشك هەر لە گێمی یەکەمەوە یارییەکان بە دۆڕانی یەك لەدوای یەکی هەرهەموو بۆکس وەشێنەکان کۆتایی دەهات، بۆ خۆشیو مەزاقی کۆمەڵانی خەڵکی وڵات بە بڕیارێکی خۆی دەبوو هەرهەموو بۆکس وەشێنەکان تا دوا گێم بەرگەی شەقو شوللاقو ئەوهەموو مستەکۆڵەی چەپانیو راستانییەی سەرۆك بگرن کە دەمو قەپۆزی تێکدەشێلان، دەبوو لە کێشی مێشەوە تا کێشی

کەڵەشێرو قورسەوە خۆ تاقی بکەنەوە، بە بڕیارێکی کۆماریو پاش بەزینە ناچارییەکان هەرهەمووانی گەڕاندەوە کێشی پەڕەمووچە، دەبوو چەندین لاپەڕە لە رۆژنامەکان بۆ ئەم شەڕەمستە تەرخان بکرێ، بۆ چەندین رۆژ دەنگوباسی ئەو بۆکس وەشێنە نەبڕایەوە کە سەرۆك بە لەقە سێ پەراسووی شکاند وەختێ بە رێکەوتو نەزانانە پشتەدەستێکی بەر لووتی سەرۆك کەوتبوو، ئەو کەمە خوێنەی کە لە لووتی سەرۆك پڕژابوو بە خوێنی سیاوەحش، لە هیچەوەش کەفی دەکردو تووڕە دەبوو، شەوێکیان بە پەلە بانگهێشتی هەرهەموو رۆژنامەنووسەکانی کرد، دوای ئەوەی سەرۆکی وڵاتێکی دراوسێ لە داخی دەستدرێژییەکانی بۆ سەر سنوور قسەی نابەجێی پێ وتبوو.. هەڕەشەی لێکردن: یان واتان لێدەکەم پارەی چاپەکتان نەبێ یان هەر ئەمشەو بە نووسینی درێژ وەڵامی ئەو گەوادە دەدەنەوە، ئەو رۆژنامەنووسەی زمانی تەتەڵەی کردبوو.. بە ناخێری وتبووی: گەورەم ئێمە هیچی ئەوتۆمان لەو سەرۆکە نەبیستووە کە جەنابت لەکەدار بکات.. هەر زوو لەو دانیشتنە بڕیاری دا کە زیندانی بکرێ، دوای تکاو پاڕانەوەی هەرهەموو رۆژنامەنووسان گوایە تازەکارەو گووی خوارد.. بەوە وەستایەوە کە فنشی بکات. هاواری کرد: دەزانن سەرۆکی کەران.. ئەو حوشترەوانە چی پێ وتووم: گوایە من.. ئا.. من.. دەبوو دوای ئەو هەموو شەڕە دۆڕاوانەی هەڵمگیرساندووە خۆم بکوژم، دیارە ئەو کۆسە بەبەیە سەرکەوتنەکانم بە دۆڕان لە قەڵەم دەدا، هەر ئەمشەو وەڵامی دەدەنەوە، منی بە کەروێشك.. ئا منی بە کەروێشکێکی ترسنۆك

شـوبهاندووه، گەرەكمـە هەریەكـەتان ئـەم بـە حـەیوانی سـەیرو سـەمەرە بشـوبهێنن. وەختـێ هەڕەشـەی لێـدەكردن و مسـتی بـە مێزەكەی بەردەمیدا دەكێشا سوڕاحی و پەرداخە كریستالییەكان بـە لـەرزە لـەرز دەكـەوتن، زوو زووش كارەكەرەكـەی بەردەسـتی دەنووشتایەوە و كراسە كورتەكەی هەڵدەكشا و تا ئەو شوێنەی كە خـوا پێـی ناخۆشـە وەدەردەكـەوت، دەنووشـتایەوە تـا زوو زوو كاسێتی نێو ڤیدیۆكە بگۆڕێ. خۆ دەبینن ماكەرینە؟.. سەیری ئەم فلیمانـە بكـەن، مـن ئـاواهی تـەعزیبی نـەیارەكانی خـۆم دەدەم، بەرلـەوەی خـۆر هـەڵبێ و هەریەكـە و نووسـینێك دژ بـەو قسـە سووكانەی ئەو بێ سمێڵە نەنووسێ هەر بە گون هەڵیدەواسم، زوو زووش دەستی بۆ پەرداخەكەی بەردەمی دەبرد و بە چوار چاو لـە دیمەنی ئەشكەنجەدانی نـەیارەكانی رادەما.. دەزانن ئەوانە كێن؟ كۆمەڵێ مەزن و منالی سپڵە و خیانەتكار كە گوایە لە حوكمی من نابـەدڵن، گوایـە ئەوانـە شـەڕێكی چیناتەتیان لـە دژی مـن بـەرپا كـردووە، مـن خـۆم كـوڕی جووتیـارێكی پـێ خـاوس بـووم، ئـەو دەمانچەیەی كە لە شۆڕشەكەمدا تەقەم پێكرد لـە مامی خـۆم دزی بوو، لە هەمووان نەترسترزمانی هەڵێنا و وتی: وایە قوربـان.. حـەز دەكـەی نووسـینێكی وا دەنووسـین كـە وەڵامێـك بـێ بـۆ هـەموو نەیارەكانت.. نەء.. دەماغسز.. هـەر نـەیارەو وەڵامـی خـۆی هەیـە، ئـاواهی سەرنووسـەری گۆڤـارێكی رامیاریـت مـالۆس.. خـەیاڵی سەرۆكی فەرماندە دوورو نزیك رۆیشت.. بە خەیاڵ دەوری هەموو پیلانـە كۆنـەكانی كـردەوە، هەرهـەموو كوودەتاكـان، پێشـبینی بـۆ هەموو ئـەو هەڵگەڕانەوەو هێرشانەی كە لـە كۆشـی غەیبـدان، زۆر

بە پەلە بارگەو بنەیان تێک نا.. چەند جارێک لە ژن و منالەکان تووڕە بوو.. ئەم کۆشکە چۆن رماوە.. بۆ ئەوێک کە نیو سەدەیە حوکم دەکا حەیاچوونە. هەوای فێنک و ئاوی سازگارو جریوەی مەل و تەوژم و خوڕەی رووباری نێو خەرەندو کەفچڕینی چەمەکانیان بەجێهێشت.. شەوانی ئەستێرەباران و کەروێشکە خەوی ژێر کەپرەکان، لەژێر ئەو کەپرانەشدا سەرۆک خەیالی هەر لەلای پیلانە رەشەکانی خۆی بوو، وازی لە دانانەوەی دوا تەلە نەدەهێنا، خەیالی بە بڕشتی وەک تەونی جالجالۆکە نەیارەکانی چوون مێروولەو مێشوولەی بێدەستەلات ئاسا راو دەکردو قووتی دەدان، کە لە ئەستێرەکان رادەما خەفەتی بەوە دەخوارد کە ئەم دەستی بە ئەستێرەکان ناگات و خەمی لەوەش دەخوارد کە مانگ بێباک لە دەستەلاتی پادشایانەی ئەم تریفەی بەسەر دارو بەردو ئاودا دەڕێژێ، دونیایەکی هیچە مادامەکێ کانی و چەم و جۆگەلەو رووبارەکان بێ پرسی ئەو بەنێو ئەو دۆل و خەرەندەدا سەفەری بێکۆتایی خۆیان دەکەن، بولبول چ فرندەیەکی بێناموسە کە بێ فەرمایشتی ئەو دەجریوێنێ، چۆلەکەکان چ بێئەخلاقن کە بێ ئەوەی شەرم لەو بکەن بەسەر یەکدیدا دەتسن. ئەوێک کە منال لەناو بێشکەدا دەترسێنێ، کەچی لە بەرامبەر ئەو سروشتە کێوییەدا دەستەپاچەیە، بێ پرسی ئەو مەلەکان دەفڕن، ماسییەکان مەلە دەکەن، سمۆرەکانیش بەسەر دارگوێزەکانەوە گەمەی خۆیان دەکەن و حورمەت لە سەرۆکی تاک و تەنیای ولات ناگرن، سەگە بەڕەللاکان لە وەڕینی خۆیان ناکەون و پشیلەکانیش بە بەرچاوی ئەوەوە دەمرێنن و دەکەونە دوای پاشەلی یەکدی، کە

نیشـــانەش لـــە مـــەل‌و حەیوانـــە کێوییـــەکان دەگرێتـــەوە، لـــە چـاوتروکانێکا ون دەبن‌و شـەقژنی ساچمەی سـەرۆك دەنێـو ئـەو دۆڵ‌و دەربەنـــدەدا دەنـــگ دەداتـــەوەو وەك هـــەر راوچـــییەکی مایەپووچ بە دڵساردی دەگەڕێتـەوە بن کـەپرەکان، ئـەم تـەنها بـەوە راهاتووە کە زۆر لە نزیکەوە دەمانچە بخاتە سـەر تـەختی تـەوێڵی نـــەیارەکانی‌و نێـــوان هـــەردوو برۆیـــان بـــە گوللەیـــەك ئـــاگرداو بیتـەقێنێ.. نـەدەمرد.. چـەندین جار لـە ئاسمانـەوە کۆشـکەکانی بۆمباباران کران.. وەلـێ کـێ دەزانێ لە کام کۆشکدا خـۆی مـەڵاس داوە، دەڵێن هەندێ شـەو لـە کـەلاوەکانی دەرەوەی پایتەخدا شـەو بەسـەر دەبـات، پاسـەوانانی کۆشـکی کۆمـاریش هەمیشـە وت‌و وریـاو تـەیارو ئامـادەن، هـەموو کـەس چـیرۆکی ئـەو پیـاوە بەسـتەزمانەی زانـی کـە لـە بـەردەم وەزارەتـی بەرگریـدا زەرفێکـی نـایلۆنی لێدەتـەقێ‌و تـۆزێکی زەرد بەسـەر شۆسـتەکەوە وەردەبـێ، چـوار پاسـەوان وەك چـوار داڵ دەنیشـنە سـەری‌و بـە شـەپازللەو پێلەقەو مستەکۆڵە هەراسانی دەکەن، خەڵك‌و خوا لێی کۆ دەبنەوە بـێ ئـەوەی بـوێرن لـەژێر پۆسـتاڵەکان دەرییبێـنن، کـابراش بـە زمـانێکی لاڵـەوە سـوێند دەخـوات کـە ئـەم تـۆزە: تـۆزی شـەربەتی پرتەقاڵە، بە پەلە پەرداخێك ئاو لە دوکانێکەوە دێنن، کابراش زۆر بـە پەلـە چنگێك لـە تۆزەکـە دەخاتـە نێـو پەرداخەکـەو بـە پـەنجی شـایەتمانەی تێکیـدەداو بـە یـەکبین هەڵیـدەدا، ئەوسـا پـاش سـێ چـوار شـەق مەرەخەسـی دەکـەن، پیلانـی داروەدەسـتەکی نـزیکیش ببـووە مـەحاڵ، کچـە کارەکـەرێکی فلیپینـی تـوانی پیلانـی شـەش وەزیرەکە پووچەڵ بکاتەوە، سەرۆك بۆ هەر ماڵە وەزیرێك دوو سێ

کارەکەری فلیپینی رەوانە کردبوو، بێ ئەوەی کەس بزانێ کە پێنج ساڵ زووتر ئەو کارەکەرانە کۆرسی زمانیان تەواو کردووە، ژنە وەزیرەکان بەوپەڕی غەزەبەوە بە مێردەکانیان دەوت: ئەمەیان هیچ ئەدەبێکی تیا نییە کە ئەم کچانە بە کراسی کورتەوە نان و ئاومان بۆ دەگێڕن، وەزیرەکانیش بە چاوی پڕ لە شەهوەتەوە لە لاق و لەتەری کارەکەرە مەمك هەڵوژەکان ورد دەبوونەوەو بە درۆوە وەك ئەوەی ناچار بن: جا ژنینە کێ دەوێرێ فەرمایشت و دیاریی سەرۆك رەت بکاتەوە، هەر یەکێك لەم کچانە بوو کە پیلانی رێکداڕێژراوی شەش وەزیرەکەی ئاشکرا کرد، سەرۆك دەیزانی کە ئەوەی بە کەس راو نەکرێ بە کچۆڵەیەکی ساویلکەی عیشوەباز راو دەکرێ، لە کۆبوونەوەیەکی کتوپڕی ئەنجوومەنی وەزیراندا سەرۆك بە دەم کەفکردنەوە پووچەڵبوونەوەی ئەم کوودەتایەی راگەیاند. هەر دوای گوللەبارانکردنی ئەو شەش وەزیرە نەڕاندبووی: چیتان هەیە زوو فڕێی دەنە دەرێ، چونکە من ناتوانم هەموو رۆژێك کۆتان کەمەوە، مەگەر پاش کوودەتاکان بتوانم بتانبینم. قوربان من وەك وەزیری (دارایی) حەز دەکەم ئەوەت پێبڵێم کە بە حوکمی ئەو جەنگە زۆرانەی دەرو دراوسێیەکان کە بەسەر وڵاتە شیرینەکەماندا سەپاندوویانە.. خەریکە بودجەکەم خاڵی دەبێ، وا بڕوات مووچەی فەرمانبەرانم پێنادرێ.. جا ئەو کەی قسەیە وەزیری گیرفان بەتاڵ، دەتەوێ خاك و خەڵکی بخەینە بەردەستی دوژمنان؟ نابینایت.. ئەو هەموو پیلانە نابینی؟ ئەی ناپرسیت بۆچی من هەر رۆژەو قاتێك و جووتێك پێڵاو دەکرم؟ دەکرێ یەکێك لەو قاتانە یان پێڵاوانە ڤایرۆسێکی پێوە بێ،

میکرۆبێك.. تۆ وەزیری بڕیار دەرکە کە لەبری مووچەی هەر مامۆستاو فەرمانبەرێك جووتە پێڵاوێك یان قاتێکی منی بدەنێو بۆ خۆیان بیفرۆشنەوە، قاتێکی من بیست مووچەی تیا دەبێ.. پرسی: چۆنە؟.. هەرهەموو وتیان: عالە. وەزیری تەندروستی کە هاوڕێی سەردەمی منالّیی سەرۆك بوو، شەش سالّان لەسەر هەمان کورسی دانیشتبوون، کوڕی هەمان گەڕەك بوون، بۆ ئەوەی لە بەرچاوی وەزیرەکانی دیکە خۆ بنوێنێ، بە لە خۆڕادیتنەوە، بە سەرۆکی وتبوو: گەورەم.. لەم ولاّتەی ئێمەدا لە جەنابت کەڵەگەتتری تیا نییە، وا بزانم جەنابت (50) لەپێ دەکەیت، شوکر خوا وای کردووە چاکەتی جەنابت بۆ ئێمەومانان دەبێ بە پالّتۆ، ئێ خۆ مامۆستاو فەرمانبەرانیش ئەوەندە لەڕو لاوازن: لە قوونڕا دەمیزن. مەبەستت چییە وەزیری مێشو مەگەز؟ هیچ گەورەم.. نەیزانی چۆن خۆی لە غەزەبی بپارێزێ.. بەلاقرتێوەو دۆستانە وتی: گەورەم بیرتە کە هەردوو هێشتا هەرزە بووین.. زۆرجاران جلو پێڵاوەکانم بە تۆ دەبەخشی، بەدەم هەڵوەشاندنەوەی دەلینگی پانتۆڵەکانەوە دایکت هەزار دوعای بۆ دەکردم.. ها.. ها.. ها.. بە چی پێدەکەنیت دەماغسز.. تۆ دکتۆری بەیتەری بوویت کردمیت بە وەزیری تەندروستی، بەلاّم قەت لەوە ناچێ ببیت بە دکتۆری بنیادەمان. رووی لە هەمووان کرد: زۆربەتان چایەچیو چەرچی بوون، شوکری خوا بکەن کە ئێستا وەزیرنو ژنەکانتان حورمەتتان دەگرن، کەوچکی ماڵەکانیشتان هی منە، پاشان جەناب.. وەزیری مێشو مەگەز، من ئاگام لێیە لەم هەفتەیەدا سەدەها لۆری پڕ لە دەرمانی ئێکسپایەرت هاوردۆتە

ناو وڵات، لە وەزیرەکانی دیکەی خوڕی بۆوە کە هەرهەموو لە بەرچاوی بزر بن، وەزیری دەردو دوو تۆ دانیشە.. لەوە دەچێ تەندروستیت تەواو نەبێ، ئیدی ئەوەیان دواهەمین کۆبوونەوەی بوو، هیچ کام لە وەزیرەکانی دیکە نەیانوێرا لێی بپرسنەوە، بە چرپە وا بڵاو بۆوە کە لەگەڵ کۆمەڵێ نایاری دیکە لە مەنگەنەی داون، بەشدارانی کوودەتای دوانزەمینی دەنێو حەوزی تێزابدا تواندبۆوە، بۆ رازیکردنی خێڵەکانو پەیوەندیی خوێن هەر یەکەو ژنێکی لێخواستبوون، ژنەکانی بەسەر کۆشکەکاندا دابەش کردبوون، زوو زووش تەڵاقی دەدان.. بە بڕوبیانووی هیچ.. گوایە دوو سێ لەو ژنانە نەیانتوانیوە جوان خزمەتی ماسییە رەنگاوڕەنگەکانی ناو حەوزەکانی بکەنو مردوون. سیخوڕەکانی سەر تەلەفوون پێیان وت کە ژنەکانی بە تەلەفوون قسە لەگەڵ یەکدی دەکەنو گلەیی لە بەختی خۆیان دەکەن، گوایە سەرۆك بەر لە نووستنو پاش بەیەکەوە نووستنێك فەرمانیان پێدەکا بە دیتۆل خۆ بشۆن نەبا ڤایرۆسێك بەسەر لێوی یەکێکیانەوە بێ، دکتۆرێکی لەعنەتی ئامۆژگاریی کردبوو کە هیچ کامیان ماچ نەکات، پاشان بۆ سەرۆکێکی موعتەبەر نەهاتووە دەم بخاتە ناو دەمی ژنێکی کاڵفامەوە، لە شەوی یەکەمی پەردەوە بە هەنیدێکیانی وتبوو: ئەمەیان یەکەمین شەوو دوا شەومە کە لە تەکتا بخەوم، من سەدەها خەمی ئەم مەملەکەتەم بەسەر شانەوەیە، بواری ئەوەم نییە لەگەڵ هەریەکەتان خەریکی ئەم هەڵبەزینو دابەزینە بم، نۆ مانگی دیکە دێمەوەو مناڵێکم لێت دەوێ، وای لێهاتبوو ناوی کوڕو کچەکانی خۆی لێتێك بچێ،

بێگومانبوو لەوەی لەم کارەساتی کۆشک رمانەدا هەندێ لە ژن و منداڵەکانی کەوتبنە ژێر داروپەردووی بەسەر یەك داڕماوی ئەو کۆشکەی کە پتر لە سەد ئەندازیارو وەستای دەستڕەنگین و بیناسازە هونەرمەندەکان لێیان خەفتی بوو، ئەوان دڵنیایان کرد کە ئەم کۆشکە بە زەبری بوومەلەرزەش ناڕمێ و هەڵناتەکێ.. ئەی کەواتە چی رماندی؟ بێهوودە بوو لە ناوچوونی.. ئەوەندە بە گومان و بەدنیهاد بوو تەوقەی لەگەڵ کەس نەدەکرد، زۆر بە سەیری بەشدارانی دوا کوودەتای، بەر لەم کۆشك رمانەدا، کوشت. شەو هەرهەموویانی ریز کردو نیوەشەو لە خەستەخانەی سیل و وەرەمەوە بەقەد ژمارەی پیلانگێڕەکان پیاوی وەرەمداری بە چەند ئەمبولانسێکی داخراوەوە هێنایە کۆشك، فەرمانی بە کوودەتاچییەکان کرد کە هەرهەمووان دەم بکەنەوە، ئەوەی ملی نەدا بە زەبری دار دەمیان کردەوە، فەرمانی بە وەرەمدارەکان کرد کە هەریەکەو بەڵغەمێکی نیشتمانپەروەرانە فڕێ بداتە دوڕ دەمی یەکێ لەو خیانەتکارانە تا هەرهەموو بەو میکرۆبی سیلەوە بمرن، بەڵێنی پێدان کە ئەوانیش بۆ چارەسەری رەوانەی هەندەران دەکرێن، ئیدی جارێکی دیکە کەس نە پیلانگێڕەکانی بینیبوو‌ەو نە وەرمدارەکانیش.

شۆڕشگێڕەکان هەرهەموو شێوەکانی کوودەتاو پیلان و هەڵگەڕانەوەو هەڵمەت و بۆسەو پەلامارێکیان لە دونیادا تاقی کردەوە.. دەیوت: من بۆ خۆم خەونم دیوەو زۆر دەژیم، هەموو پیلانگێڕەکان لەگۆڕ دەنێم.

دواجار شۆڕشگێڕان خۆیان گەیاندە ئەو پیرە باخچەوانەی کە

لەناو جێگەدا کەوتبوو، ئەوەندە پیر کە هەردوو گوێی تەپی بوون، ئەو پیرە باخچەوانەی هەموو عومری دەنێو رەزو باخەکانی سەرۆکدا بەسەر بردبوو، دوور لە چاوی سیخوڕو خەفیەکان، نیوەشەوێك پەیوەندییان پێوە کرد، لێی پاڕانەوە:

(**تۆ پیرێکی حەکیمی و تەمەنێکی درێژت لە خزمەتی باخچەکانی سەرۆکدا بەسەر بردووە، تا ئێستا دوو کوڕو زاوایەکت لە شەڕەکانی ئەودا کوژراون، چ نهێنییەکت لایەو ئێمە نایزانین.. تۆ دوو رۆژت لەم دونیایەدا ماوە، کە سەرکەوتین ناوت دەخەینە سەر لاپەڕەی یەکەمی مێژووی سەرفرازی شۆڕشەکەمان**).

دەبوو تا بۆیان دەکرێ دەم بە گوێیەوە بنێن و هاوار بکەن تا گوێبیستی قسەکانیان بێ. لێی پرسین:

(**مێژوو چییە؟**).

لەوە بە پەلەترو پرزە لێبڕاوتر بوون بۆی شی بکەنەوە. تکایان لێکرد کە لەوانەیە وشەیەك، رازێك، نهێنییەك بۆ ئەوان ببێ بە کلیلی کردنەوەی ئەو دەرگا داخراوە. پێی وتن:

(**ئەوەندەی من ئەو کابرایە بناسم لەناوچوونی مەحاڵە، مەگەر نازانن بۆ هەر دەرچوونێکی هەڵقاوهەڵق حەفتا بازنە لە پاسەوانەکانی دەبنە شوورەو دەوری دەدەن**).

پاش مشتومڕێکی زۆر پیرەی باخچەوان وەك ئەوەی رابوێرێ یان خڵەفابێ بزەیەکی گێلانە نیشتە سەر لێوانی.. پێی وتن:

(**ئەوەی کە دەیڵێم.. من نەموتووە.. چونکە لەئاکامەکەی دڵنیانیم**).

(**گومانت نەبێ.. حەز دەکەی خۆت و خاووخێزانەکەت لە شوێنێکی وا تەقەت دەکەین کە شەیتان زەفەری پێنەبات**).

(هـەر دەبـێ واش بـێ.. مـن لـە خەفـەتی خـوێنی کوڕەکـانم ئـەم نهێنییـەتان لـەلا دەدرکێـنم.. دەنـا کـەس نییـە بەقـەد مـن و سـەرۆك یەکدییان خۆش بوێ).

(ئەوەشمان ئاگا لێیە).

(لەوانەشە خۆم نەگرم.. ئەمشـەو قسـەتان بـۆ دەکـەم و سبەی شـەو خۆم بچمە خزمەتی و پیلانەکە ئاشکرا بکەم).

(جا ئەوەیان چەندی بە چەند پیرەی باخچەوان؟).

(ئـاخر مـن سـوێندی شـەرەفم خـواردووە کـە قـەت، تـا مـاوم، فێڵـی لێنەکەم).

(باشـە تـۆ پێـت قەبووڵـە تـا ئێسـتا بـە ملیۆنـەهای لـەم وڵاتـەدا ناردۆتە بەرەکانی جەنگ و بە هەزارەها کوژراو و سەقەتمان هەیە..!).

(کوڕەکـانم.. خـەڵکی بـە نـاوی شۆڕشـەوە ئـەم کابرایـەیان شـێت کردووە).

(با واز لەم عاجباتییە بێنین و گوێ لـە تـۆ بگـرین.. تـۆ بـۆ ئێمـە چ نهێنییەکت لایە؟).

(خەیاڵێکی هیچە و بەکەڵك نایە.. بەڵام مـن دەمـێ سـاڵە وەك هـەر خەیاڵێکی عەنتیکە خولیام پێـوە گرتـووە، کوڕەکـانم نەخوێنـدەوارێکی وەکو من چی پێدەکرێ؟ رەنگە ئەو خەیاڵەی لە مێشکمدایە جۆرێك بێ لە خلەفان و هەڵبزرکاندن.. هی ئەوەیە لە دەردە پیرییەوە نزیك بێ.. نـەك بیرۆکەیەك بۆ شۆڕشگێڕان).

(هەرچییەك بێ.. ئێمە لەوە پتر زەرەر ناکەین کە زەرەرمان کردووە).

لە دوای دۆشدامانێك و مردنی خەندەیەکی پیر لەسـەر لێوانی پێی وتن:

(ئێوە دەزانن کە سەرۆك و کوڕو کچەکانی چەند حەز بە بەخێوکردنی مەڵ و حەیوان دەکەن، جۆرەها فڕندەو حەیوانی سەیرو سەمەرە کە من بۆ خۆم لە ژیانما نەمدیون، گەر باخچەکانی سەرۆك ببینن، گەر قەفەزو حەوزەکان سەیر بکەن، لە مەیموونەوە تا سمۆرەی تیایە، جۆرەها ماسی، بە چواردەوری کۆشکەکانیدا چی مەڵ و حەیوانی کێوی و ماڵیی عاجباتی هەن کە لەم وڵاتەی خۆمان نین، لە هیندو چین و دارستانەکانی ئەفریقاوە هاوردوونی، لە بولبولەوە بیگرە تا خەرتەل، لە شێرەوە تا شەمشەمەکوێرە، تەنها حەیوانێك کە منداڵەکانی سەرۆك بۆی دەگرین و ئەمیش خۆی حەزی پێناکات کەروێشکە، ئێوەش خۆتان دەزانن بۆ.. من خۆم دەتوانم لە ڕێی باخچەوانەکانی دیکەوە کە زۆربەیان هەر کۆنە یاوەری خۆمن و بەردەستییان کردووم وا دەکەم منداڵەکانی سەرۆك پتر ورك بگرن و بۆ کەروێشك ڕاگرتن بغەزرن و داوای بکەن، بێشك پاش ئەو هەموو غەزرین و پاڕانەوەیە سەرۆك حەز ناکات دڵی منداڵەکانی بشکێنێ..).

پیرە شۆڕشگێڕەکان لە یەکدی رامان و بە سەرسامییەوە لە پیرە باخەوان رامان و لێیان پرسی:

(حیکمەت چییە لەوەدا کە تۆ دەتەوێ منداڵەکانی سەرۆك بۆ کەروێشك ڕاگرتن لە باوکیان بپاڕێنەوە.. پیرە باخەوان تۆ دەزانی ئێمە بۆچی هاتووینەتە لات؟).

بە بڕوای باخەوانێکی دونیا دیدەوە کە هەر خەیاڵێکی پووچی خۆی خۆش بوێ پێی وتن:

(بۆ ئەوەمە کەروێشکەکان کۆشکەکانی سەرۆك بنکۆڵ بکەن و بڕمێن، بەڵکو ئەوە خوایە لەژێر دارو پەردووی بەسەر یەکدی داڕماوی یەکێك لە

کۆشکەکانی بە مردوویی دەربیێنین).

لە هەموو شۆڕشگێڕەکان پیرتر بە لاقرتێوە بە پیرە باخەوانی وت:

(لەوە دەچێ حەزت بە سوعبەت بێ، یان گاڵتەت بە خەونی ئێمە بێ..!).

(هەرگیز.. ئێوە تەمەنی خۆتان لە پیلان و کوودەتا بەسەر برد.. چی تیایە ئەو کوودەتایەی لە خەیاڵی مندایە تاقی بکەنەوە..!).

(کام کوودەتا؟).

(کوودەتای کەروێشکەکان!).

بە قەهرو خەمێکەوە تریقانەوەو لە هەمووان لاوتر پرسی:

(حیکمەت چییە کە سەرۆك ئەوەندە رقی لە کەروێشکە.. تۆ بڵێی بەم کوودەتایەی جەنابتی زانیبێ؟).

(ئەگەر پێڕابواردنیش بێ لە تۆم قەبوڵە، چونکە هێشتا لە خەیاڵی شێتانەی پیرە باخەوانێك تێناگەی کە دەیەها شۆڕش و هەڵگەڕانەوەو کوودەتاو پیلانی پووچ و هەڵوەشاوەی دوو نەوە لە شۆڕشگێڕانی بینیوە.. بۆ وەڵامی دروستی پرسیارەکەشت مەگەر تۆو هاوەڵەکانت نازانن ئەو ساڵە سەرۆکی یەکێك لە وڵاتە دراوسێیەکان سەرۆکەکەتی بە کەروێشکێکی ترسنۆك شوبهاندبوو).

بە نەرمە تووڕەبوونێکەوە بە پیرەی باخەوانی وت:

(سەرۆکی من نییە.. مەگەر سەرۆکی ئێوە بووبێ).

(راست دەکەی.. راست دەکەی.. ئەو سەرۆکی من بووە.. من باخەوانی ئەو بووم، بۆ ماوەی پتر لە دەیەها ساڵ.. سوێندی شەرەفیشم خواردووە کە هەرگیز خیانەتی لێنەکەم.. بەڵام منیش وەك تۆ ئەو خەڵك و خاکەم

خـۆش دەویّ.. ئـەوەتا لـە ماڵەکـەی خۆمـداو بـە دزییـەوە پێشـوازیتان لێدەکەم).

(بەڵام وا هەست ناکـەی کـە خـەیاڵی – کوودەتـای کەروێشـکەکان – جگە لە خەون و خەیاڵێکی پووچ هیچی دیکە نییە).

(دەکـریّ وابـێ.. بـەڵام تـۆو هەڤاڵـەکانت چ خـەون و خـەیاڵ و کوودەتـایەکی جوانترتـان لەلا هەیە..؟).

هەرهەموویان خامۆش و بێدەنگ، غەمگین لەژێر باری دۆڕانی چەندەها کوودەتا و هەڵگەڕانەوەو پیلانی رەش لە پیرە باخەوان رادەمان، سەر لەسەر ئەژنۆو دەست لەژێر چەنەی خەفەت، بیریان لـەوە دەکـردەوە ئـاخۆ ئـەوەیان خۆدزینـەوەی باخەوانـە لـە دوا پیلانی کوودەتاچییەکان، رێزگرتنی سوێندی شەرەفی خۆیەتی لە بـەردەم سـەرۆك، یـان هـەر بـە راسـتی کوودەتـای کەروێشـکەکان خـەون و پیلانێکـی پـڕ لـە حیکمـەتی پیرەمێردێـك بـیّ کـە لـە دوای دەیەها جەنگ و کوشتارو نائومێدی وەها خەیاڵێکی سەیرو پڕ لە مـەزاق بووبـێ بـە خولیـای.. کـە زانـی هەرهـەموان بێـدەنگن و سەرسام، بە زرنگەی دەنگێکی ژەنگاوییەوە وتی:

(ئێوە نازانن کە بۆ راگرتن و لە قەفەزنانی هەر باڵندەو گیانـدارێك سەرۆك حیکمەتی خۆی هەیە، شێر پادشـای گیاندارانـە، وەك خـۆی کـە پادشای هەمووانە، پڵنگ هەڵمەتبەرە، رێوی فێڵبازە، سـەگە بەوەفایـە، پشیلە سپڵەیە، گـورگ پارێزشکێنە، ورچ مـل نـاداو.. ئیـدی بـە یـادی سەردەمی منداڵی بۆ هەر مەل و فڕندەو حەیوانێك حیکمەتی خـۆی هەیـە.. جگە لە کەروێشك کە ترسنۆکترین حەیوانـە و گۆشتەکەشـی لیقنـە و بـێ تام).

(باشە گریمان لە ڕێی باخچەوانەکانی دیکەوە واتکرد منداڵەکانی سەرۆک کەروێشك رابگرن.. ئەوەیان چی لە پیلانی ئێمە دەگۆڕێ؟).

(چۆن؟ ئێوە هەقتان چییە.. ئێوە کە لە سییەمین هەڵگەڕانەوەو پیلان و کوودەتا نائومێد بوون و هاتوونە لام بۆ ڕێنمایی وا چاکە تاسەر گوێ لە من بگرن.. با ئەمجارەیان کوودەتای کەروێشکەکان خەیاڵێکی پووچی من بێ).

(چۆن..؟).

(کەروێشك خوڵقێکی سەیری هەیە، لەتاو ترس و تۆقینی خۆی قۆرتی زۆر قووڵ لە زەوی لێدەداو بە پێچ و لوول بە هەموو لایەکدا هەڵیدەکۆڵێ، لە هەر شوێنێکدا بژی دەیکا بە چاڵ و کۆندڕی بێ سەرەتاو کۆتایی، لە زاووزێکردندا هیچ حەیوانێك نایگاتێ، لە هەر زانێکدا دە – دوانزە بەچکەی دەبێ و کەمیشیان دەمرن، بیری لێبکەرەوە تا شەش حەوت ساڵی تر ئەو هەموو کوڕو کچانەی سەرۆك، هەریەکە و چەند کەروێشکی دەبێ، پاش ئەوەندە ساڵە کۆشکەکەی سەرۆك بەسەر کەروێشکدا وێران دەبێ..).

به سەرسامی و زار داپچڕینەوە لێیان پرسی:

(یانێ تا حەوت هەشت ساڵی دیکەش چاوەڕێ بین؟).

(چار چییە.. ئێوە عومرێکە چاوەڕێن.. من بۆ خۆم وەك پیرە باخەوانێکی خلەفاو لەم خەیاڵە هیچە زیاتر هیچی دیکەم نییە. بە پارەش لێتان نەکڕیوم.. من دڵنیام گەر سەبرێکی شۆڕشگێڕانەتان هەبێ، ئەوسا دەبینن کە چۆن کۆشکەکانی سەرۆك بنکۆڵ دەبن و بەسەر خۆی و خانەوادەکەیدا دەڕمێن..!).

به غەزەبێکی شۆڕشگێڕانەوە لە هەمووان پیرتر وتی:

(**تا ئەوسا من مردووم..!**).

قسـەکانی پـیرەی باخـەوان لـە زارێکـی بـێ ددانـەوە پچڕ پچڕ دادەکەوتن، بێباك لە خولیا و دڵگەرمیی ئەوان وتی:

(**من نەموت بە عەقڵ سووك و خڵەفاوم تێدەگەن، ئێوە لە دوای ڕژانی ڕووبارێك لـە خـوێنی هاوڕێکانتـان هاناتـان وەبـەر مـن هێنـاوە، منـیش ڕزگـاری ئـەو خـەڵك و خاکـە لـە کوودەتـای کەروێشـکەکاندا دەبیـنم، ئەمەیان دوا خەونی هەڵبزرکاوی منە، گەر سەری نەگرت دەست لە شۆڕش بشۆن و چاوەڕێ بن تا بە دەردی خوا دەمرێ.. پاشـان مـن گـرەوم لەسـەر ژیان و مەرگی کەستان نەکردووە، فاڵچیش نیم تا ڕەمڵی ئەوی لێبدەم تـا سەرکەوتنی کوودەتاکە کێ دەژی و کێ دەمرێ..!**).

پـیرەی باخـەوان لـە ڕێـی خزمـەتکارو دەرگـاوان و کارەکـەرو جلشۆرو کۆنە باخچەوان و ئاشپەزەکانی سـەرۆکەوە، لـە ڕێـی ئـەو منالانـەی کـە هـۆگری پـیرەی باخـەوان بـوون، لـە کـوڕو کچـانی سەرۆك، لە ڕێی ئەو منالانەی کە هاوزای منالەکانی سـەرۆك بـوون لـە قوتابخانـەدا.. دەبـوو پـیرەی باخـەوان ڕێ بـۆ سـەرکەوتنی کوودەتاکە خۆش بکات، سـەرۆکیش زۆر هـەوڵی دا کـە منالـەکانی پاشـگەز بکاتـەوە.. ئـاخر کەروێشـك و کۆشـکیان نـەوتووە، حـەیوانێکی هـیچ و ترسـنۆکە، گۆشـتەکەی لیقنـە و خـاك دڕیشـە و باخچـەکان وێـران دەکـەن.. نـەخێر.. بێهـوودە بـوو.. وای لێهـات سـەرۆك خـولقی پیاسـەی ئێـوارانی نـاو باخچـەکانی نـەمێنێ، چـیمەنەکان تـا دەهـات لێـرە و لـەوێ گـەڕتر دەبـوون، بـە هـەر چـواردەوری کورسـی و مێـزی سـەرۆکدا لـە زیقـەزیق و ڕاوڕاوێـن نەدەکەوتن، بۆ هەرکوێ دەچوو ساتمەی لە کەروێشك دەکرد، لە

خەمی وێرانبوونی گوڵو چیمەنەکانی شەڕی بە پاسەوانەکانی خۆی دەفرۆشت، حەزیشی نەدەکرد منداڵەکانی بەیەکەوە نووسانو جوتبوونی کەروێشکە نێرو مێیەکان ببینن‌و بەدیار زانی کەروێشکە مێیەکاندا دۆش دابمێنن‌و بۆیان بگرین ئەو وەختەی وەك ژنی هیلاك بەدەم بەرەژانەوە دەنرکێنن، هێشتا لەناو هەلیکۆپتەرەکەدا بوو کە رووەو پایتەخت ئاسمانی شەق دەکرد لە خۆی دەپرسی ئاخۆ دەبێ کام لە ژن‌و منداڵەکانی دیکەی لەژێر داروپەردووی کۆشکی رماودا مردبێتن؟ ئاخۆ ئەو هەموو مەل‌و ماسی‌و حەیوانانەی ناو قەفەزو حەوزەکان چییان لێهاتبێ؟ ئەو سەدەها کەروێشکە رەش‌و بۆرو زەردو سیامی‌و هاڤانی‌و مەدغەشقەرییانەی کە ئەم حەزی دەکرد لە فەرووەکانیان کڵاو بۆ خۆی دروست بکا، ژنی گەورەو منداڵەکانی لە ترسی غەزەبی سەرۆك هەناسەیان لەخۆ بڕیبوو.. نقەیان نەدەکرد، کە چاوانی سوور هەڵدەگەڕان‌و هەردوو گۆشەی لا لێوی کەفیان دەکرد، هی ئەوە نەبوو کەس لەخۆیەوە پێبکەنێ، بگری یان لەژێر لێوەوە ورتەیەك بکا، لە ئاسمانەوە، لەودیو پەنجەرەی هەلیکۆپتەرەکەوە سەیری خوارەوەی دەکرد، تا پایتەخت لەتاو ئەو خوێنەی بەری چاوی گرتبوو هیچ کام لەو شارو گوندو شاخ‌و دەشت‌و دۆڵ‌و رووبارو دارستانانەی نەبینی کە بەسەریاندا هەڵدەفڕی، لە دوورەوە وەدەرکەوت کە کۆشکی زۆر جوان‌و بەرزو بڵندی بەسەر یەکدیدا رماوە، وەك کێوێکی هەوربڕ هەرەسی هێنابوو، بە دڵێکی پڕ لە داخ‌و قینەوە شەپازللەیەکی خێوانەدە پەنا گوێی فڕۆکەوانەکە تاوەکو هەلیکۆپتەرەکە بەلایەکدا لار بکاتەوە تاوەکو

باشتر لە داڕمانی كۆشكە نازدارەكەی وردبێتەوەو هەتا زووە بزانێ تا چ سەرو حەدێك كۆشكی شاهانەی داڕماوە.. نەدەبوو.. قەت نەدەبوو لەو كۆشكە دوور بكەوێتەوە، ئەوەتا لە یەكەمین گەشتی بۆ هاوینەهەوارەكان زەفەریان پێبردو نەیارەكانی خۆیان گەیاندە كۆشكو تەقاندیانەوە، دەبێ كەسانێكی زۆر نزیك لە كۆشك دەلیلی كوودەتاچییەكان بووبن، دەنا كێ زاتی ئەوە دەكا كۆشكی تۆكمەو دامەزراوی سەرۆك بتەقێنێتەوە؟ هەر لە ترسی پیلانگێڕان بوو كە چەندین دەعوەتی ولاتانی رەت دەكردەوە، گەرەكیان بوو لە پایتەخت بێتە دەرێ تا دوژمنانی خوێنخۆری زەفەری پێ ببەن، ئەم بەوە بەناوبانگە كە چەندین وەچەی لە خیانەتكارانو هەڵقە لەگوێی بێگانانی نائومێدو دڵسارد كردبوو، ئەو دزو چەتەو تەماعكارانەی ناحەزانی سەرۆك لە دەرودراوسێ یارمەتییان دەدەنو لەودیو سنوورەوە بە چەكو تقافەوە پێ دزكە دەكەنو ناویان لە خۆ ناوە شۆڕشگێڕ، سەرۆك وەزیرانو هەرهەموو وەزیرەكانو پەرلەمانتارانو كاربەدەستە گەورەكانی دەوڵەت لە ترسو تۆڵەو غەزەبی سەرۆك بە چواردەوری كۆشكی داڕماودا هەڵقاوهەڵق بازنەیەكیان دروست كردبوو، نەیاندەوێرا شۆڤڵەكان بخەنە گەڕ، ژنی دووەم یان دەیەمی سەرۆكو منداڵەكانی لەژێر ئەو داروپەردووەدا دەربهێنن، كە سەرۆك لە دوورەوە دەركەوت خۆیان غەمبار كردو پەیتاپەیتا ئەوەندەی گەڵوگیپاڵ بیهێشتبا دەنووشتانەوەو لەو داروپەردووە نەوی دەبوونو وەلایان دەدا وەك ئەوەی بەدوای گەنجینەیەكدا، گەنجینەیەكی ونبوودا، بگەڕێن، هەرهەموو پیاوانی دەوڵەتی لە ترسان وەك

کۆمەڵێك منالّی گوناهبار رووخساری خۆیان لەو دەشاردەوەو بە هەڵگرتنەوەی خشت و بەردەکان تەواو خۆیان سەغڵەت کردبوو، هەر لە دوورەوە هاواری کرد:

(**واز لەو دارو پەردووە بێنن مالۆسینە..**).

هەرهەموو شەلاّلّی ئارەقە خۆیان کێل کردەوە، وەك پرسەدار دەستیان لەسەر یەك داناو سەرکز لە بەردەمیدا وەستان، کەسیان زاتی نەدەکرد سەیری ناوچاوی سەرۆك بکات، دوو بڵێسەی سوور لە چاوانی دەپرژاو ئەو ناوەی دادەگیرساند، سەدەها گاردی کۆماری بە کلاشینکۆفی سوارەوە چواردەوری کۆشکە رماوەکەیان ئاوەدان کردبۆوە، پەنجەکانیان لەسەر پەلاپیتکە وەك رەوە سەگێکی هەوشاری بە چواردەوری خۆیاندا دەیانڕوانی، سەرۆك لێیان نزیك بۆوە وەك ئەوەی بۆنیان بکاو بزانێ کامیان گوناهبارە.. هاواری کرد:

(**سەرهەڵبڕن ملکەچینە.. ئەم کۆشکە چۆن رما؟ ئێوە لە کوێ نوستبوون؟ بەشەرەفم هەرهەمووتان ترۆ دەکەم**).

هەندێکیان بە ترسەوە، ملیم بە ملیم، سەریان بەرز کردەوەو لە بۆشایی ئاسمان رادەمان، نەك ناوچاوی سەرۆك.

(**لالّن.. بۆ قسە ناکەن؟**).

بە چەند رستەیەکی تێکەڵ و پێکەڵ زمانی سەرۆك وەزیران تەتەڵەی کردو جێگری سەرۆك بۆی تەواو کرد:

(**قوربان کەروێشکە لەعنەتییەکان..!**).

هەردوو شادەماری لاملی رەپ بوون و بە قیژەیەك کە وایکرد چەند وەزیرێك خۆیان تەڕ بکەن:

(کەروێشکی چی بێ غیرەتینە.. تێکچوون؟).

(گەورەم.. گەورە ئەندازیارێکی کۆشك دەڵی بنكۆڵكردنی بناغەی کۆشك لەلایەن سەدەها کەروێشکەوە بۆتە مایەی رووخانی..!).

وەك مامۆستایەکی توورە کە لە قوتابییەکی تەمبەڵ نزیك بێتەوەو بیەوێ گوێی رابکێشێ، لێی نزیك کەوتەوە، سەرۆك وەزیران لە ترسانا و بە پەلە پارچەکاغەزێکی لە گیرفانی چەپی چاکەتەکەی دەرهانی، وەها شپرزەبوو کە تا دۆزییەوە هەرهەموو گیرفانەکانی پانتۆڵ و چاکەتەکەی پشکنی.. بەدەم تەتەڵەکردنی زمانەوە کەوتە خوێندنەوەی بەشە گرنگەکەی راپۆرتەکە کە گەورەی ئەندازیاران ئامادەی کردبوو:

(قوربان.. ئەوەتا.. وەك دیارەو دەبینی کە لە سەد لاوە کەروێشکەکانت کۆشکەکەیان بنكۆڵ کردووە، هەر کەروێشکێك بە پێی ئەندازەیەکی تەواو دەتوانێ تا مەودای شەست مەتر خاك بدرێ، شەست سەد مەتر بەهەر لایەکدا، یانێ بە پانتایی پێنج هەزار مەتری چوارگۆشە، ئەگەر هەر کەروێشکێك بترسێ، لەوەش قووڵترو درێژتر ژێر خاك هەڵدەدرێ، بۆ هەمیشە ژمارەی قۆرت و کۆندرەکانیش بە ژماردن بیژمێری پێنج بەقەد ژمارەی کەروێشکەکان، وەك زانیمان لەم کۆشکەی جەنابت پتر لە سێ سەد کەروێشکی تیابووە، کەواتە بە پانتایی هەزارەها مەتری چوارگۆشە زەوییان هەڵدڕیوە..).

سەرۆك لە داخی ریزکردنی ژمارەی کەروێشك و لێکدانی بە ژمارەی ئەو مەترانەی لە خاکی ژێر کۆشکەکەی هەڵکۆڵراون پاڵێکی بە سەرۆك وەزیرانەوە ناو پشتاوپشت رەتی بردو لەسەر کەڵەکەبەردەکانی پاشماوەی کۆشکی داڕماو قونی دادایەوە.. بە

غەزەبێکەوە وتی:

(**خیانەتی ئەو ئەندازیارانەی تیایە کە نەخشەی کۆشکەکەیان بۆ دارشتووم، بەشەرەف هەرهەموویان هەڵدەواسم، کۆشکێك بێ و کەروێشك بیرمێنێ.. دەبێ چ ساختەو فێڵێك لە بناغەکەی کرابێ؟**).

هەر لەسەر کەڵەکەبەردەکان روونیشتبوو، نەیدەوێرا لە ترسی تووڕەیی سەرۆك هەڵبستێتەوە سەرپێ.. لەبەر خۆیەوە وەك کەسێك ببۆڵێنێ دووبارەی دەکردەوە:

(**قوربان فەرمانم دا هەرهەموو ئەندازیارەکان بگرن و بخرێنە بەردەم لێپرسیوەوە**).

(**هەرهەموو ئەوانەش بگرن کە وایانکرد مناڵەکانم حەز بە کەروێشك راگرتن بکەن..**).

(**قوربان لەمەدا گوناهی باخەوانەکانە**).

(**لەداریان بدەن..!**).

(**ئاشپەزەکانیش..؟**).

(**ئەوانیش..!**).

(**قوربان.. دڵنیاش بە لەوەی کە دوای سەفەرەکەی جەنابتان کەسێك لە خانەوادەکەی بەڕێزتان لەو کۆشکەدا نەبووە، هیچ کام لە ژن و مناڵەکانت زەرەرمەند نەبوون.. بە پێی ئەو زانیارییانەی لامانە هەرهەموو لایەك شوکر سەلامەتن..!**).

شێتانەو بە دەست و پەنجەیەکی لەرزۆکەوە چروتێکی لە پاکەتەکەی بەرباخەڵی دەرهێناو وەزیری تازەی تەندروستی فریا کەوت و بۆی ئاگر دا.. دوای مژێکی قووڵ و بەباکردنی دووکەڵێکی چڕ.. پرسی:

(**ئەی کۆشکەکانی دیکە.. خۆ هەرهەموویان بوونەتە کولانەی**

کەروێشکەکان..؟).

(قوربــان چــەندە فریـا کــەوتبین هــەموو کەروێشــکەکانمان کــۆ کردوونەتــەوەو لــە چــەندین قەفــەزدا بەنــدمان کــردوون.. چــاوەڕێی فەرمانی جەنابتانین..!).

(سەرۆکی ئاژەڵان.. من دەمەوێ بزانم کۆشکەکانی دیکەش لەوەدایـە بڕمێن؟).

(گەورەم.. یەکە ئەنـدازیاری کۆشـك کـە ئـەویش وا لـە بەندیخانـە مەترسیی ئەوەی هەیە کە یەك دوو کۆشکی دیکەش بڕمێن..!).

(دەچـێتە عەقڵـەوە ترسـنۆکترین حـەیوان.. سـێ سـەد – چـوار سـەد کەروێشك کۆشکێك.. کۆشکێکی وا شاهانە بڕمێنن؟ هەبێ و نـەبێ پیلان و کوودەتـای دوژمنـانە..!).

(گــەورەم چــاوەڕێی فــەرمانی جــەنابتانین.. بــە چــی فــەرمان دەردەکەی؟).

(هەڵواسین.. هەرهەموو ئـەو ئەندازیارانـەی نەخشـەی کۆشـکێکی وا فشۆڵیان بۆ داڕشتم کـە پێکـۆڵی چـەند کەروێشـکێك بیڕمێنـێ.. هەرچـی کەروێشکی نـاو قەفـەزەکان هـەن سـەریان بـبڕن.. بیانکـەن بـە خـۆراکی سەگەکانم، ڕێوی و گورگەکانم.. لە نێو شـاخ و داخ و لـە پێدەشـتەکاندا راویـان بکـەن و بیـانکوژن، بـا تـوخمی ئـەو حەیوانـە هیچـە ببڕێتـەوە.. مەهێڵن چیتر لە بازاڕ کڕین و فرۆشتنی لەسەر بکرێ، نامەوێ وێنەشی لـە هیچ شوێنێکدا بمێنێ، خـۆ دەکـرا لێـرە بم و بەسـەرمدا بڕمـێ.. وەرە لـە دەیــەها کوودەتــا قورتــارت بــێ کەچــی کەروێشــك کۆشــکت بەســەردا بڕوخێنێ.. ئەوەیان دەبووە مایەی گاڵتـە پێکردنی هەرهـەموو دوژمنـان و نەیارانم..).

ئیدی دوای فەرمانی سەرۆك لە وڵاتدا بوو بە هەڵلاو قاو.. راوەدوونان و کوشتن و سەربڕینی کەروێشکە ماڵی و کێوییەکان، راوچییەکان وازیان لە راوی ئاسك و بزنەکێوی و کەڵەکێوی و کۆترو پۆڕو قەتی و شەهێن و دووبرا هێنا، سەدەها تانجی و تووڵەیان خستە دوای کەروێشکە ترسنۆکەکان، فەرمانی سەرۆك ئەوەبوو کە هەرهەموو کەروێشکەکانی ناو کۆشکەکانی سەر بڕێن و بەسەر هەژارانی پایتەختدا دابەش بکرێ و ببێ بە خێرو سەدەقەی سەلامەتیی سەری سەرۆك، ئەوەش وا دەکا بۆ ماوەیەك هەژاران بۆ سەرۆکی پایەدار دەست بە دوعاوە بن، خەڵکی عەوام نەیاندەزانی ئەم مەیلەی سەرۆك بۆ قڕکردنی کەروێشکەکان لە پای چی هاتووە، سەرۆك هەڕەشەی لە هەرهەموو وەزیرەکان و پەرلەمانتاران و کاربەدەستان کرد کە ناکرێ لەلای ژنەکانیشیان باس لە کوودەتای کەروێشکەکان بکەن، هەر بەوانیش داروپەردووی بەسەر یەکدی داڕماوی کۆ کردەوەو وەلای دان.. دەبوو بۆ شتە دەگمەن و گرانبەهاکانی ناو کۆشك بگەڕێن و بەوپەڕی دەستپاکییەوە بخرێنەوە بەردەستی سەرۆك، دەنگوباسی راوچییەکان و سەربڕدەکانی کۆن و تازەی بەزم و رەزمی راووشکار لە هەموو کۆڕو کۆبوونەوەو دانیشتنێکی چایخانەو دیوەخانەو نەخۆشخانەو قوتابخانەو تیاترۆخانە وێردی سەر زمانی گەورەو بچوك بوو، هەرهەموو دەستەڵاتدارانی سوێند دا کە ناکرێ باس لە رمانی کۆشکی گەورە بکەن، هەر کاربەدەستێکی دەوڵەتی، هەر وەزیرو جێگرو بەڕێوەبەرێك بۆی هەیە لە خەزێنەی دەوڵەت پاداشتی باش بدا بە هەر کەسێك کە بەڵگەی هەبێ کەروێشکێکی کوشتووە، راو کردووە، خواردووە،

سووتاندووە، بەند کردووە، مەزن و منال بۆ راوی کەروێشکێکی کێوی بەو دەشتودەرو هەردو کێوەدا بلاو ببوونەوە، وای لە هێرشی توولەو تانجییەکان و پەلاماری سەگە لمووز خوێناوییەکان، تەقەی تفەنگ و شەقژنی ساچمەزەن دەنێو دۆڵ و کێوەکان، قروسکەو نووسکەی سەگی هەوشارو مل شکاندن و نرکەو ناڵەی خنکاوی کەروێشکە بەستەزمانەکان، ئەسپسوارەکان بە سینەی پڕ لە شکۆو فیزێکەوە دەمەوئێواران دەڕژانەوە ناو کوچەو کۆڵانەکان، هەریەکەیان چەندین کەروێشکی خوێناوی بە لاتەنکێشی ئەسپەکەیەوە شۆڕ کردبۆوە، وەها خوێناوی کە هەر چوار پەلی ئەسپەکانیان لە خوێندا سوور دەبوون، سەردەمی قایشی کەسکی داکوتراو بە هەڵقەو زنجیر گەڕابۆوە بۆ هەڵواسینی نێچیرەکان، وای لە تەقینی کەللەسەری کەروێشکە گوێ پانەکان، هەر راوچی بوو بە فیزەوە لە ئەسپەکەی دادەبەزی و هەردوو گوێی درێژی کەروێشکێکی خوێناوی دەگرت و بەرزی دەکردەوەو دەرودراوسێی پێ سەرسام دەکرد، لە رێگەوبانەکانی دەرەوەی شارەکان هەمیشە لاشەی کەروێشکی فلیقاوە بەسەر جادەوە تێکەڵ بە لاشەی گەنیوی پشیلەو سەگەکان دەبوو، لەو دەشتودەرەدا گێژەلووکەو گەردەلوول و تەپوتۆزی راوچییەکانی لە یەکدی بزر دەکرد، بە هەڵە چوار راوچی بریندارو دووانیش لەو هەرای راووشکارەدا کوژران، گەرچی هێشتا ناوەڕاستی هاوین بوو کەچی کەروێشکەکان لە ترسی رۆحی خۆیان لە جووتبوون و زاووزێ کەوتن، گریان و پاڕانەوەی منالەکانی سەرۆک وای نەکرد دڵی نەرم بێ و ئەو هەڵمەتی قەتلوعامەی کەروێشکەکان رابگرێ، غارغارێنی ئەسپ و گڕکەوتنەوە ئەو وەختەی نال دەیدا لە

بەردەڵانی خاکێکی رەقەنیو حیلەو پڕمەیان دڵی لەرزیوی کەروێشکەکانی لە ریشەوە هەڵدەکەند، راوچی لە ناڕاوچی جیا نەدەکرایەوە، هەرکامەیان بووایە بەسەر هەر حەیوانو پەلەوەرێکی دیکەدا بازی دەدا، بەسەر هەر نێچیرێکداو نیشانەی لە کەروێشك دەگرتەوە، هەموو کونو کەلەبەرێك دەگەڕان، کونە شاخو ئەشکەوتەکان، هەردو وەردو دۆڵەکان، جەنگەڵی چڕو نێو دارو دەوەنو زەبەندو دارستانو قامیشەڵانو بێشەڵانەکان، هەر پەناوپێچێك، هەر کونێکی دەمکراوە لە خاکدا کە نەك هەر کەروێشکێکی پێوە بچی، بگرە گەر مشکێك بتوانێ خۆی تیا مەڵاس بدات.. سمۆرەیەك.. دەیانپشکنی، جۆرەها ماشێن لەو ئاقارانەی وڵاتدا تۆزو دووکەڵیان جێدەهێشت، باوکان منداڵەکانیان فێر دەکرد کە چۆن چۆنی تەڵەو فاقە بنێنەوە، گەنجە ملهوڕەکان خۆشییان لێدەهات بە ترەتڕی ماتۆڕەوە بکەونە دوای کەروێشکە زەندەقچووەکان، چ رەشەڕاوێك بوو.. کۆنە راوچیو تفەنگچی هاتنەوە مەیدانێ، تفەنگەڕەشکەو تفەنگەشینکەو ساچمەزەنی فڕێدراو لە نێو گەنجینەو سەرتاقەکان چەور کرانەوە، بازو شەهێنو هەڵۆو دووبرا فێرکران هەر بەدەم فڕینەوە چڕنووق لە پشتەملی کەروێشکەکان گیر بکەنو بەرەو ئاسمان هەڵیانفڕێننو دڵڕەقانە دەنووك لە کەللەسەریان بدەنو لە حەواوە هەڵیانبدەنە خوارێ، شاخنشینەکان ژێر کەپرو ساباتەکان دەگەڕان، دەشتەکییەکان ژێر دەوارەکان، شوورەیی بوو راو نەزانیو لە پارێزی نێچیردا وتو وریا نەبیت، یەکێك پارێزی بدۆڕاندباو کەروێشك لە بەردەستی قورتار بووایە.. لە سەد لاوە جرتیان بۆ دەکێشا، مەشقی راو بۆ تازە راوچییەکان ببووە

مەشقی نیشانەگرتنەوەو نیشانەشکاندن: من تەختی تەوێڵی ئاگر دەدەم، من سینگوڕکی، من چاوی چەپی، ئەوەیان هونەر نییە.. من نیشانە لە گوێی راستەی دەگرمەوەو وا دەکەم گوللە لە گوێی چەپییەوە دەربچێ، ئەسپسوار ئەوەیە پێشی لێبگرێ‌و لەو خۆشبەزتر بێ‌و بە سمی ئەسپەکەی نێچیر بشێلێ، وای.. چی رق‌و کینە دەرهەق بە سەرۆك هەبوو.. راوچییەکان‌و تفەنگ بەدەستەکان بەسەر کەروێشکەکاندا رشتیان، راوچییەکان فریا نەدەکەوتن تانجییەکانیان رست بکەن، چەندین لەوان کە سەگ‌و تانجییەکانیان ماندوو دەبوون‌و بە کەروێشکە خۆشبەزەکان رانەدەگەیشتن.. لە داخانە تانجی‌و سەگەکانیان دەکوشتن، تانجی تەمبەڵ‌و وەستۆك بۆ هەر سوارو راوچییەك مایەی شەرمەزاری بوو، کوڕیژگە زۆر هارو چەتوونەکان خاکیان هەڵدەدڕی.. ئەوە خوایە چەند بەچکە کەروێشکێکیان دەست بکەوێ، رەشەمێ بوو.. کەچی تازە مێیەکانیان بە فاڵ دەهاتن‌و لەتەك نێرەکان خۆیان دەگرخاندو فریای خۆهەڵتێسوون‌و بۆن پێوەکردن نەدەکەوتن کە لەناکاو شەقژنی گوللەو هەیاهووی راوچییەکان لێکی دەکردن، ئەوانەشی کە فریای جووتبوون‌و ئاوسبوون دەکەوتن، بەدەم غارغارێنێ‌و هەڵات هەڵاتەوە، بەدەم ترس‌و تۆقین لەو رەشە راوەوە یان هەتاوی گەرم‌و بێئاوی دەیکوشتن، یان بەدەم نرکەو ناڵەی ژان‌و زانی کتوپڕەوە بە درێژایی رێگاکان‌و تا ناووك پچڕانی کەروێشکە تازەبووەکان خۆڵ‌و بەرد سوور دەبوون لە خوێناو، یان دەکەوتنە بەر کەڵبەی تانجی‌و سمی گڕاوی ئەسپەکان، بەجێ دەمان بێچووە کەروێشکی لە خوێنگەوزیو لەنێو دارو دەوەنان، بێئاگا لە خۆیان دەنێو دەغڵ‌و بن تەڕاش‌و ژێر

تاشەبەردەکان راوچی و سەگەل و تانجی و توولەکان دەگەیشتنە سەریان، لەناکاو گوللەیەك خوێن و گۆشتی دوو کەروێشکی تێکئالاوی تێکەڵ دەکرد، چ دڵڕەقانە کوریژگەکان دەنێو ئەو هەردو شاخ و کێوەدا چیلکەو داریان کۆ دەکردەوەو لێرەو لەوێ ئاگریان دەکردەوە، کوتە گۆشتی کەروێشکیان دەخستە سەر بەردە داغبووەکان، لەو گۆشتە لیقن و هەلاهەلایە تێر نەدەبوون، هەواڵی ئەو رەشە راوە دەگەیشتەوە بارەگای سەرۆك، ئەمیش بە خەندەیەکی شاهانەوە دەیوت: ئەمەیان باشترین بەڵگەیە کە بیسەلمێنێ کۆمەلانی خەڵك چەندە گوێڕایەڵن و چەندە دڵسۆزی فەرمایشتەکانی منن، خۆشەویستیی ئەوان بوو لە دەیەها کوودەتا رزگاری کردم، سەرۆك بیستی کە منداڵە خۆشەویستەکانی ولات، نەوەی دواڕۆژ، ئەو کون و قوژبن و کۆنڕانەش بە دووکەڵ قانگ دەدەن کە گومانی خۆشاردنەوەی کەروێشکی لێبکرێ، دەروازەی (دەستگای پاداشتی سەرۆك) کراوەبوو، هەواڵی رەشەڕاو و قڕکردنی کەروێشکەکان بۆ دەرباری سەرۆك خۆشترین هەواڵ بوو، وەك خەرتەل باڵی لێکدەداو سوێندی دەخوارد کە هەرهەموو نەیاران و دوژمنان بەو قەهرەوە بکوژێ، فەرمانی دەرکرد کە دوای ئەوەی کەروێشکێك لەسەر خاکی ولاتدا نامێنێ، مەرجە چی وێنەو باس و خواسی کەروێشك هەیە نەمێنێ، بڕیاری دەرکرد کە لە چیرۆکی منالاندا شوێنی رێوی بگرێتەوە، ببێ بە نموونەی حەکایەتی ترسنۆکی و سپڵەیی و بەدنمەکی، دواجار، لە دوای سێ مانگ لەو رەشەڕاوە دڵنیا کرا کە توخمی ئەو حەیوانە قڕ کراو مەگەر لەودیو سنوورەوە پێ دزکە بکەن و بپەڕنەوە.. کە دیارە بۆ ئەوەشیان

راوچییان لە بۆسە دان، دوا بەزمی قەلاچۆکردنی کەروێشکەکان بە لە سەرکارلابردنی وەزیری پەروەردە کۆتایی هات، سەرباری ترۆکردنی بەڕێوەبەرێك و مامۆستایەکی (زیندەوەرزانی) کە بێئاگابوون لەوەی قوتابییەکی تەمبەڵ و رق ئەستوور لە مامۆستاکانی، لە پۆلی دووەمی ناوەندی راپۆرتێکی بۆ خودی مەکتەبی سەرۆك نووسی بوو، تیایدا ئاماژەی بەوە کردبوو کە لە کتێبی زیندەوەرزانی سێ لاپەڕە باس لە زاووزێکردنی کەروێشك دەکا و لانەبراون، ئەوەش جگە لە بێئاگایی وەزیری پەروەردە و کەمتەرخەمیی بەڕێوەبەرو بێباکیی مامۆستای زیندەوەرزانی هیچی دیکە ناگەیەنێ، گەورەترین پاداشتی کۆشکی کۆماری بەر ئەو قوتابییە دڵسۆزە کەوت کە سەرۆك خۆی تەرخانی کردبوو، جگە لەوەش رۆژنامەو گۆڤار نەما گفتوگۆی لەگەڵ ساز نەداو وێنەی بلاو نەکاتەوە، بەڵێنی پێدرا کە ئامادەیی تەواو کرد هەر کۆلێژێك کە ئەم هەڵیدەبژێرێ: ئازادە.

دواجار لە پاداشتی ئەو قوتابییەش گەورەتر ئەو پاداشتە دەگمەن و نهێنییەی سەرۆك بوو کە کەس نەیدەزانی دەبێ چی بێ.. دەبەخشرا بەو کەسە عگیدو.. ئەو راوچییە جوامێرو نیشتمانپەروەرەی کە پیرە باخەوانی لێکەوتەو بەدنمەك و خیانەتکار بدۆزێتەوە، چونکە هەرهەموو ئاشپەزو کارەکەرو باخەوانەکانی دیکە بەر لە بەندکردن و هەڵواسین سوێندیان خواردبوو کە پیرەی باخەوان هانی دان یەکەم کەروێشك بێننە ناو کۆشك، هەر بە فیتی ئەو باخەوانە خڵەفاوە فریویان خواردو کەروێشکیان لەلای منالەکانی سەرۆك خۆشەویست کرد، ئیدی لەو رۆژەوە راوچییەکان و پیاوانی بێئیش و کار، هەرزەکارانی خێر

لەخۆ نەدیو تا سەر سنوور دەڕۆیشتن و بە دوای پیرەی باخەواندا دەگەڕان، هەرکەسەو بۆی هەبوو ماڵی دراوسێیەکەشی بپشکنێ، دەرگای هەموو ماڵەکان کرابوونەوە، تۆلازو لاوە ملهوڕەکان، پاسەوانانی کۆشک، پیاوانی ئاسایش لە پاش مەستبوون نیوەشەوان هەڵیاندەکوتایە سەر ئەو ماڵانەی کچی جوانیان هەبوو.. گوایە خەبەر هاتووەو پیرەی باخەوان لە یەکێك لەو ماڵانەدا خۆی حەشار داوە، دواجار دەنگۆیەك بڵاو بۆوە کە بە نەخشەو پیلانی پارتیزانە نەیارەکان پیرە باخەوان لەناو یەکێك لە ئەشکەوتەکان خۆی شاردۆتەوەو سەدەها کەروێشکیی لە دەورەو جگە لە دەیەها منداڵەورتکە کە ناویان لەخۆ ناوە (کۆمەڵەی لاوانی خەباتگێڕ)، کە دیارە دواجارمانەوەی ئەو کەروێشکانەو منداڵەورتکەو پیرەی خیانەتکار ژان دەخاتە دڵی سەرۆکەوە، هەواڵی رەشەڕاوی کەروێشکەکان لە دڵی پیرەی باخەوانی داو بە تەواوی نەخۆشی خست، دەگریاو بەدەم وڕێنەی سەروەختی گیانەڵاوە دەیوت:

(**خودا لە سزای کوشتن و بڕینی ئەو هەموو کەروێشکە بەستەزمانانە لێم خۆش نابێ..!**).

دواجار پارتیزانەکان هاتنە کنی و تکایان لێکرد کە هەتا زووە ئەو ئەشکەوتە بەجێبێڵێ، چونکە خەریکە هێرش و گەمارۆی پیاوانی سەرۆك و راوچییە خۆفرۆشەکان بە سەدەها هەڵقەو بازنە بەدەوری حەشارگەی پارتیزانەکان و ئەشکەوتەکە هەروا دێ توندترو نزیکتر دەبنەوە، پیرەی باخەوان، غەمگین و دۆڕاو لە دوای هەرەس و نوشوستی کوودەتای کەروێشکەکان، بە یاوەری پیرەژنەکەی خۆی کێل کردەوە، پاش عەزابێکی زۆر هەستایەوە

سەرپێ، هەر بە دەست ئاماژەی كرد كە بیبەنە دەرەوەی ئەشكەوتەكە تا هەوایەكی پاك هەڵمژێ، تكاو پاڕانەوەی پیاوە تفەنگ بە دەستەكانی چواردەوری بێهوودە بوو، پیرەی باخەوان سوێندی خوارد كە یەك هەنگاو لەگەڵ ئەو پیاوە ملهووڕانە ڕێ ناكاو خۆی تەسلیمی قەدەر بكا، ناچارو نائومێدانە دەبوو دوا پیلانگێڕو نەخشەكێشی بیستو یەكەمین كوودەتا بە تەنیا جێبهێڵن، خۆیو پیرەژنە ددان كەوتووەكەی كە لە پیریدا دووقەد نوشتابۆوە، ئەو پیرەژنە كەڕو لاڵەی تێنەدەگەیشت لە پای چی مێردەكەی لە كۆشكەكانی سەرۆكەوە گەیشتە ناو ئەشكەوتێكی سەر سنوور، دەبوو تا زووە شۆڕشگێڕەكان خۆ بگەیەننە ئەودیو سنوور، هەرهەموویان دوا ئاوڕیان لەو چیاو دۆڵو رووبارو لێرەوارو دارو بەردو پنچكی ئەو ناوە دایەوە، دوا ئاوڕ لە پیرە باخەوانی سەر لە گوێی گۆڕدا لەرزیو كە هەر دەتوت مێژووی شۆڕشو خەونێكی پیرەو پەڕ بە پەڕی رزیوەو رەشەبایەكی سەرشێت بەو ناوەدا بڵاوی دەكاتەوەو بەناو ئەو دارودەوەنەدا بزری دەكا، دواجار سێ چوار كەس مانەوەو تكایان لێكرد كە واز لە كەللەڕەقی بێنێو دوایان بكەوێ، كەچی ئەم خامۆشو غەمگین، هەردوو دەستی لەرزۆكی خستە سەر هەردوو كڵاوەی ئەژنۆی، وەك ئەوەی كێوێك بەسەر شانییەوە بێ گران قورسایی لەشی لاوازیی خستە سەر هەردوو قاچە بێ ماسولكەو باریكەكانیو دواجار توانی خۆی لەسەر چیچكان رابگرێ، نیگای لێڵو وێڵی بەسەر ئەو دۆڵەی بەردەمیدا هەڵفڕاندو لە بەردەمی خۆیەوە دەیبۆڵاند، تا دەهات هاوارو تكاو پاڕانەوەی پارتیزانەكان لە گوێیدا دوور دەكەوتەوەو دەمرد.. گرەگری تانكو

زرێپۆشەکان نزیکتر دەبۆوەو زەمینی ژێر پێ لەرزیوەکانی پیرەی باخەوانی دەلەرزاند، تا دەهات دەنگو هاتو هاوارو زەنای راوچییەکانو سەربازانو پیاوانی سەرۆك لە گوێیدا ژاوەژاوێکی دەخولقاند، قروسکەی تانجیو وەڕینی سەگەلی هار هەوای خستبووە سەر لەرزەلەرز، بێباکانە خۆی دایە بەر هەتاوو دەیویست بۆ دواجار لە شینایی ئاسمان رابمێنێ، زۆر خۆشیی لێدەهات کە خۆرەتاو هێدی هێدی تەزووی ساردی نێو دەمارەکانی دەکوشت، ئەم هێشتا نەیدەبینی کە سەربازانو راوچییە خۆفرۆشەکانو پیاوانی پەرۆشی تۆلەی سەرۆك لە گردەکە پەڕینەوەو کەوتنە نێو دۆڵی بەردەم ئەشکەوتو بن دارو بەردیان دەپشکنیو.. دەگەڕان، تا دەهات هاشو هووشی باڵی شەهێنو بازو هەڵۆو دووبرا ئاسمانی پڕ دەکرد لە هەراو لە گوێی تەپی پیرە باخەواندا سەدەها سەگو تانجی دەیانلووراند، دوو ریز فرمێسك رژانە سەر هەردوو رووومەتی چاڵیو دەنێو چرچو لۆچەکاندا قەتیس مان، لە دڵی خۆیدا وتی:

(**ئیدی هەقە لە تۆڵەی خوێنی کەروێشکە بێ گوناهەکان من ببمە خۆراکی سەگەکان..!**).

چاوانی کزی هەڵبڕیو پڕبەدڵ لە شینایی ئاسمانی روانی، کتوپڕ بینی هەڵۆیەکی زلو گەورۆنەو باڵ بڵاو وا بە ئاسمانەوە، بازنە دوای بازنە رەسم دەکا، هەر جارەو بەلایەکدا باڵ نەوی دەکا، بە دەستی چەپی زۆر لەرزۆکی سێبەری لە چاوانی کزی کردو روانی وا هەڵۆی تاین بۆتە پێشەنگی سەدان هەڵۆو بازو شەهێن، رووەو ئاسمان بڵند دەبۆوە، فڕندە لەعنەتییەکانی دیکەش بە دوایدا قەتارەیان دەبەست، لە بن پەڕەکەی ئاسمانەوە

باڵی کووڕ دەکردەوەو زۆر خێراو تیژ وەك تیرێك لە کەوان دەرچێ‌و هەوا شەق بکا، لەبەر دیدەی پیرەی باخەوان، شپرزەو حەپەساو، چنگی لە کەروێشکێك گیر کردو هەڵیگرت، هەر دەتوت بۆ مەزاق بە حەوادا بەرزی کردەوەو پاشان فڕێیدا، بۆ یەکێکی دیکەیان خۆی نەوی کردو سێ چوار جاران بە دەنووك لە پشتی ملی داو راوەدووی نا، لە خۆڵ‌و تۆزی ئەو ناوەی وەردا، کەروێشکی تۆقیو رەتی دەبردو سەرو مل شکاو کوێرانە بەر دارو بەرد دەکەوت، پیرەی باخەوان گران سەری بەرزو نزم دەکردەوەو بە راست‌و چەپدا ملی با دەدا، هەڵۆو شەهێن‌و بازەکانی دیکە بە چواردەوریدا دەرەقسین‌و گەمارۆی کەروێشکەیان دەدا، هەڵۆکە پێشی لێگرت‌و بە دوو دەنووك کە لەسەر یەکدی‌و زۆر شێتانە وەشاندی هەردوو چاوی کەروێشکەکەی زامارو کوێر کرد، هەڵۆو بازە لەعنەتییەکانی دیکە لەگەڵ کەروێشکە تۆقیوەکانی ئەو ناوە کەوتنە گەمەی مەرگ، یەکەمین کەروێشکی کوێر سەری لێشێواو بە نێو بەردەڵانێکی رك‌و خزدا غل بۆوە، هەڵۆکە نەیهێشت لەوە پتر رەت ببا و بۆی نیشتەوە، کەروێشکی تاین کەوتە سەرپشت‌و هەڵۆکە بە زەبری دەنووکی تیغ ئاسای ورگی هەڵدڕی‌و بە هەردوو چنگ بەرزی کردەوەو ریخۆڵەو ناوهەناوی رژاوو خوێناوی بەسەر خۆڵ‌و بەردەڵان‌و بەناو ئەو دارو دەوەن‌و پنچکانەدا بڵاو کردەوە، پیرەی باخەوان سەری بەرز کردەوە، لەتاوو حەژمەتی ئەو دیمەنە جەرگبڕە هەردوو چاوانی خۆی گرت، بێگومانبوو لەوەی تاوێکی تر چی کەروێشکی لەو ناوەدا هەبوون دەکەونە بەر کەڵبەو ددانی سەگەل‌و تانجییەکان، چ خەم‌و قەهرو حەسرەتێك بوو بازو هەڵۆکان سکیان هەڵدڕن‌و چاوانیان هەڵکۆڵن، کە چاوانی کردەوە

ئەو دۆڵەی بەردەمی و چی زورگ و گرد و تەلانی ئەو ناوە هەبوون ڕەش دچوونەوە لە زەلام، لە ئەسپسوارو سەگ و توولەو تانجی و دەیەها کەروێشکی مردارەوەبوو، چ نزیک و چ دوور، سکدڕاو دەنێو چنگی خوێناویی هەڵۆو بازەکان، پیرەژنەکەشی بە ترس و شەرمی سەردەمی جحێڵی لە پشت مێردەکەیەوە وەستابوو، هەردەتوت تاریکی زارکی ئەشکەوتەکە کە دەمی کردبۆوە گەرەکی بوو قووتی بدا، هاوارێك لە قورگی تاساو خنکا کە بینی لەناکاو پیرەمێرد پەلەواژ بۆوەو کەوتە سەرگازەرەی پشت، پیرەژن نەیزانی کسپەیەك لە دڵی پیرەی باخەوان هەستاو وەك ئەوەی دڵی ریشەکێش بووبێ و لە چنگی ئەو هەڵۆ بەرزەفڕەدا بێ.. بەندبووبێ.. سێ جاران دەمی بەیەکدا داو کەفەژیلکەیەك بەلا لێوییەوە بڵقی دەکرد، دوا دیمەن لە چاوانی کە مایەوە: دوو چاوی سوورو دوو چنگی خوێناویی هەڵۆیەك بوو کە ئەوەندە زەبەللاح بوو شینایی ئاسمانی لێشاردەوە.. دوا دەنگیش کە لە گوێیدا دەمرد قروسکە قروسکی سەگ و توولەو تانجییەکانی سەرۆك بوو..!

گولانی *1996* – **گولانی** *1997*

سلێمانی

ماڵێك لە ئاو

سەرۆكی خێڵ زۆر بە پەلە هەرهەموو خێڵەكەی كۆ كردەوەو پێی وتن:

(ئێوە هەر هەمووتان دەزانن كە ئێمە لەم دورگەیەدا گیرمان خواردووە، چەند ساڵ جارێك ژمارەمان زیاد دەكا، وا ئەمساڵیش وەك نەریتی باوو باپیران مەرجە هەندێكتان ئامادە بن و ببنە قوربانیی خوداوەند، ئاواش نەبێ نە خۆراك بەشمان دەكاو نە ئەو خاكەی لەسەری دەژین، وەك جاران هەندێكتان دەخەینە نێو بەلەمێكو بێ سەوڵ دەتاندەین بەدەم ئاوەوە. خۆشبەختە ئەو كەسەی دەبێ بە قوربانی، هەر لێرەوە.. كە لە كەنار دەریاوە فڕێمان دانە ناو گێژەلووكەو شەپۆلەكانەوە، ئیدی لەوبەر كەناری ئەودیو دێنە دەرێو لەو دونیا دەگەنە بەردەمی خوداوەندو ژیانێكی تا ئەبەد خۆش چاوەڕێتانە، وەك دەبینن وا ئەمساڵ هەم ژمارەمان زیادی كردووەو هەم خۆراكمان روو لە كەمییە، لە پاڵ قوربانیانی پیرو پەككەوتە گەرەكە چەند كوڕو كچە لاوێك خۆ تەیار بكەن بۆ سەفەری ئەو دونیاو ببنە قوربانی).

لە بەردەم مەرگ بە خنكان هەر هەمووان دۆش دامابوون.. سەرۆك خێڵ هەڵیدایە:

(گەر وابێ.. ناچارم وەك هەموو جارێك خۆم قوربانییەكان هەڵبژێرم).

سەرەتا هەرهەموو ئەو پیرەژن و پیرەمێردانەی كە سەریان لە گوێی قەبردا دەلەرزێ لەو شوێنەدا ریز كران كە شەپۆلەكان سەری خۆیان بە تاشەبەردەكانا دەشكاند.

بە درێژایی ئەو وەختە سەرۆك، قوربانییەكانی ریز دەكرد تا

نۆره هاته سەر كوڕو كچه لاوەكان كه لەژێر خۆرەتاوی گڕبارانی ئەو رۆژەدا فرمێسكو ئارەقەیان هەڵدەڕشت.

به درێژایی ئەو وەخته كوڕو كچێكی عاشق بێئاگا له مەرگو خنكانو له قوربانیو له گوشادبوون به دیداری خوداوەندو له بڕیاری نابەجێی سەرۆك خێڵ چاویان له یەكدی بڕیبوو، پرشنگی خۆر لەسەر لەشی ئەبەنووسی هەردووكیان شەپۆلی دەدایەوەو له شوێنێكدا لەسەر ئاوی دەریا، دەنێو بۆشایی ئاسمان، لەسەر خاكدا تێكەڵ به یەكدی دەبوون.

دواجار سەرۆك بڕیاری دا دوا قوربانی هەڵبژێرێ، دەستی خسته سەرشانی كوڕەی عاشقو خنكاو دەنێو چاوانی دڵخوازەكەیدا.

یەكه یەكه خزانه نێو بەلەمی شەقوشڕ، بێ سەوڵ به ئاودا دران. دوا قوربانی كوڕەی لەوەندو عاشق خرایه نێو بەلەمێكی چكۆلەو كون تێبوودا، تا له چاوان ون بوو ئاوڕی له كچه دایەوە، تاوتاو شەپۆلی شێتانەی كەنار دەریا كه دەتوت له داخی ئەم لێكدابڕانه سەری خۆیان دەشكێنن لێكدی بزر دەكردن.

هەرهەموو خێڵ به دەم سەماو هەراو زەناو قریشكەو هاوارو چریكەی سترانەوە رووەو ژێر كەپرەكان گەڕانەوە. تاكه كەسێك كه جێما بەسەر بەردێكی لووسو خزی رۆخانەی دەریاوە كچەی عاشق بوو كه دەتوت زەرییەو تازه له ئاوی زەریا دەرهاتووە، بەرلەوەی كوڕەی عاشق دەنێو تەمی دەریادا ون بێ، كەوته دوای شەپۆلی جێماوو كەفكردوو له بەلەمی تۆقیو، لەرزیو دەنێو گێژەنی دەریادا، كەوته دوای بۆنی جێماو.. كەوته دوای تامی

فرمێسکەکانی کوڕەی لەوەند.. شوێن پێیەکانی.. بەو ئومێدەی کە لەژێر دەریادا بەیەك بگەن، هەر زوو هەردوو پێیەکانی کە لەسەر بەردەکە خزی.. زەری عاشق هێدی هێدی بەرگی ئاوی پۆشی لە قولە پێیەوە.. تا ئەژنۆ.. پاشان کەمەرو تا بن مەمکان.. دواجار وەك گوڵە ئەتڵەسێك کەوتە سەرئاوو شەپۆلەکان رووەو بەلەمی نقومبووی کوڕەی عاشق نەرمە سەمایان پێکرد.. لەوێ.. دوور لە چاوانی بەدبینی سەرۆك خێڵو هەرهەموو خێڵ.. لەژێر دەریادا ماڵێکی خنجیلانەیان لە مرواریو مەرجان دروست کرد.. دیوار ئاوو.. سەربان ئاوو.. شووره ئاوو دەرگا ئاوو.. پەنجەرەکانیش هەر لە ئاو.. تا هەنووکە وا لەوێن.. دوو عاشقی ئاوی وا لەوێن..!

(1999)

سلێمانی

مـارلـين

لـە پـاش مشـتومڕو.. بێنەوبـەردە.. لـە دوای زەحمـەتێکی زۆر هێشتیان (مارلین) لە (گەورە گۆڕستان)ی شاردا بنێژرێ.

(**ئەم ژنە گاورەو ئێرەش گۆڕستانی موسڵمانانە**).

(**بەڵام وەسیەت شکاندن گوناهە.. دواقسەی لەسەرە مەرگدا ئەوەبوو کە لێرە بنێژرێ**).

(**با نەڵێن کوردان ڕێزی وەسیەتی ژنێکی غەریبەیان نەگرت**).

(**سەیرە.. بۆ دەبێ ژنێك حەز بەوە بکا لێرە گۆڕ غەریب بێ؟**).

(**مێردە چۆن دڵی بەروەستی دا تەرمەکەی نەباتەوە؟**).

(**بە چی مرد؟**).

(**گوایە کتوپڕ دڵی وەستاوە**).

(**دڵی بوو یان مێشکی؟**).

(**کەس نازانێ.. هەریەکەو قسەیەك دەکا**).

دواکـەس (پیتـەر)ی مێـردی چـنگێك خـۆڵی خسـتە سـەر گۆڕەکەی، وا بە حەژمەتو داخەوە چنگە خۆڵەکەی هەڵدایە سەر گۆڕی ژنەکەی، کتومت وەك ئەوە وابوو چنگ لە دڵی خۆی گیر بکاو هەڵی دا، هەر بە زمان ئەو دوو سێ گلمتە خۆڵەی لستەوە کە بە ئارەقەی ناو لەپی تەڕ ببوون، لە ژێر ددانەکانیدا وەك بنێشت جووی.. جووی تا تەواو دەنێو زاری ئاو تێدا زاوی دا خوسانەوە، ویستی وەك یادێك، یادێکی تاڵ، یادی کۆچی بێوادەو ناوەختی کۆچی مارلین.. چون تامی ئەو قوڕەی سەر گۆڕەکە لە بن زمانی دا تا ئەبەد بمێنێتەوە.. قووتی دا تا تێکەڵ بە خوێنەکەشی ببێ..

(پیتـەر)ی کـەیلو ئازیزمردە تکـای لـە خەڵکەکـە کـرد کـە بـۆ

چەند چرکەیەك، بە تەنیا، لەگەڵ مارلین بەجێی بێڵن.. دڵیان نەشکاند.. دەمی لە کێلی ژوور سەری نزیك خستەوەو ماچی کرد.. بەدەم ورتەورتەوە لێوانی دەبزواند وەك ئەوەی دوا رازو نهێنیی خۆی بۆ بدرکێنێ.. ئەم بە ئومێدی ئەوەبوو ئەو مەرگەی مارلین تەنها مۆتەکەیەك بێ.. لە عیسا پاڕایەوە موعجیزە بنوێنێ.. وەختێ هێز دەداتە بەر ئەژنۆ شکاوو لەرزۆکەکانی.. لەو خەوە ناخۆشە وەئاگا بێ، ئاخر ئەم لە ناخۆشترین خەونیدا قەت نەیدەخواست ژنە هەرە خۆشەویستەکەی گۆڕ غەریب بێ، وەلێ ئەم چی لە وەسیەتی ژنێك بکا کە پتر لە دە ساڵە وای لێکردووە هەر پیاوە عاشقەکەی جاری جاران بێ، چەند قورسە بۆ پیاوێك کە دەگەڕێتەوە سەر خاکی خۆی، لە ژێر خاکێکی غەریبو دەنێو خەڵکێکی نەناسدا دلاوێزترین خۆشەویستی جێ بهێڵێو نەتوانێ بیگۆڕێ. دیسانەوە چنگی لە خۆڵەکە گیر کردو هەستایەوە سەر پێ، تاوێكو هەڵیدایە سەر گۆڕەکەو پاشماوەکەشی خستەوە نێو زاری.. بە پێچەوانەی قەولی خاچپەرستان.. ئەم نەیوت: لە خاکەوە بۆ خاك.. لە دڵی خۆیدا دە جار دووبارەی کردەوە:

(**لە خاکەوە بۆ خۆم..!**).

پاش تاوێك خامۆشی خەمهێنو لە گڵکۆ رامان.. شەکەتو ماندوو.. کەوتە دوای ئاپوورەی خەڵکەکەو وەك سەرخۆشێك، بەو باڵا بەرزو باریکەی خۆیەوە، کە هەر دەتوت لەتاو کۆستی ئەمرۆکەی باریکتر بووە.. بەلادا دەهاتو دەلەنگیو لەتری دەدا.. ساتمەی لە گۆڕو کێلەکان دەکرد.. تاوتاویش ئاوڕی لە دڵی لەوێ جێماوی.. لە رۆحی لەوێ نێژراوی دەدایەوە.. بەدەم رێوەش تا

چوونەوە بەردەمی ماڵی خانە خەراپ.. هەزار جار لە بەرخۆیەوە وتی: ماڵئاوا.. مارلین.. ماڵئاوا..

کە تاریک داهات ژنانی گۆڕستان بە پەلەو بە هەڵەداوان، یەکە یەکە، هاتنە کن (مارلین)ی تازە میوانو خێرهاتنیان کرد، ئەویش چ بە زەحمەتەوە خۆی کێل کردەوەو تکای لێکردن کە هەرچی زووە هەموو گرێبەندەکانی کفنەکەی بۆ بکەنەوە دەنا دەخنکێ.. پاش شلکردنەوەی گرێیەکانو کردنەوەیان وەدەرکەوت سەرو سیمای شیرینی، کفن پتر داخزاو سینەو مەمانی هێشتا پڕی کەوتنە بەر تریفەی تەزیوو لەرزیوی مانگ، مەرگ ئەوەندە شەرمی لە شۆخیی مارلین کردبوو.. نەیوێرابوو بیشەمزێنێ، بە خەندەیەکی شیرین کە لە مردووان ناوەشێتەوە لێوانی ساردو خوێن تیاسڕبووی قەڵەشتن.. ریزە ددانی سەدەف ئاسای گۆشەیەکی لە گۆڕستان رۆشن کردەوە، بە سەرلەقاندنو لەبزی شەکر بارەوە وەڵامی خێرهاتنی دانەوە.

هەرهەموو هاتنو هەڵقاوهەڵق دەوریان دا، لێی نزیک بوونەوە، ژنەکانی بەردەمی بە ترسو شەرمەوە دەستیان بەسەر ئاکاری وردیلەیدا دەهێنا: لووتی قنجی، تەنکە لێوانی، قژی زەردی، قۆرتی چەناگەی، وردە پەرچەمی داباریو بەسەر ئەبرۆکانی.. لێی رادەمانو بۆنیان پێوە دەکرد.. کە هێشتا شاڵاوی گەرمی ژین لە هەرهەموو ئازای جەستەی وەك تەنکە تەمێك هەڵدەستا، کە گومانبڕ بوون ئەم خەلقەندەیە ژنە نەك فریشتە.. وازیان هێنا.. وەلێ نەتەکینەوە.

مارلین، وەك چڵە نێرگزێکی جوانو چاو بەخومار، شەونمی

شەو تەڕی کردبێ و کەوتبێتە نێو بازنەیەك لە ڕەشە ڕەیحانە، دەنێو ژنەکاندا روونیشت. بە ترس و شەرمی لە دڵ بارەوە بە چرپە دەدوان تا پیاوە لەگۆڕ خەوتووەکان وەئاگا نەیەن، نەبا بە رووتی و نیوە رووت دەنێو کفنی داڕزیوو هەلاهەلا و لەبەر داکەنراودا ئەو کچ و ژنانە ببینن، بە سەرسامی و زار داپچڕینەوە لەو شەکرە ژنە، جوان و جحێڵە، عومر ناوەڕاستە، چاو زەردە رادەمان و خەفەتیان بۆ دەخوارد کە بەم جوانییە بوو بە میوانی ناوەختیان.. پرسیار لە دوای پرسیار:

ناوت چییە؟ خەڵکی کوێی؟ بە چی مردی؟ شووت کردووە؟ بۆ وا مات و مەلوولی؟ منداڵت جێهێشتووە؟ نەخۆش بووی یان بە دەردی خوا مردی؟ بۆ نەچوویتەوە مەملەکەتی خۆت؟ چ کارە بووی؟ لە کوێ فێری ئەم کوردییە بووی؟

مارلین، بەدەم هەڵەی شیرینەوە کە هەر لە خۆی بێ، وەك پەرییەك کە خودا خۆی لێی تۆرا بێ، پەڕو باڵی کردبێ و لە بەهەشت وەدەری نابێ.. بە غەزەبەوە فڕێی دابێتە سەر ئەستێرەیەکی قەڵەباڵغ بە هەزاران ژن و کچی دڵشکاوو حەسرەت دیدە وەك منداڵێك کە تازە بە تازە زمانی بپژێ.. بە ڕستەی کورت کورت و هەناسەسوار.. بەدەم تاسە و سوکە وەستانی نامەردانەی زمانەوە.. لێو بەبارانە وەڵامی یەکە بە یەکەیانی دایەوە.. بە زمانێك کە لە بێوەژنە مێرد ئەنفالکراوەکانی گەرمیان و کوێستانەوە فێری ببوو.. نەرم و نیان.. قسەی بۆ دەکردن.. هێمن و لەسەرخۆ و خاتوون.. سەلار و سەنگین.. ئەوەندە خاتوون کە شەرمی لێبکەن، هەر تاوێك و لێوانیان کەوتنە لەرزە.. کەوتنە

تەتەڵە.. وەك كۆمەڵێ دەروێش حاڵیان لێ بێ لەسەر یەك نەزم لەنگینەوە.. چ بە دڵو كوڵ كچانی نامرادو ژنانی حەسرەت دیدەی گۆڕستان بە فرمێسكی هەمیشە ئامادە بۆی گریان، هەر خۆیان لە خوایان دەخواست بیكەن بە شینو واوەیلا.. هاتنی مارلین بیانوویەكی رێك رەخسا وبوو كەچی خەفەتو قەهرو دەردی هەیانە.. چی ژەهری لە خوێندا مەییوە.. تاڵاوی رۆژانی عومری بابردوو كە دەنێو دڵو رۆحیاندا ماوەتەوە.. هەرهەمووی بتكێننە نێو فرمێسكەكانیانو تنۆك تنۆك هەڵیڕێژن، راكشانی رۆژانو شەوانی نەبڕاوەی نێو گۆڕەكانیش نەیتوانیبوو پشتی چەماوەیان لەژێر باری خەمو كۆستی گەورەدا راست بكاتەوە، ئەركی زۆرو ناخۆشی زیندەگی بەر لە مەرگ دووقەدی كردبوونەوە.. روونیشتبوون دەست لە ئەژنۆو كەف زەنان، مارلین لەتاو ئەو دادو فیغانە مەرگی خۆی بیر چۆوە.. هەستایەوەو یەكە یەكە ماچی كردن، بە سەری پەنجە رۆندكی سەر روومەتیانی دەسڕییەوە، دەستی بە سەرو پرچی هەمووانـدا هانی.. دەپاڕایەوە لێیان كە ئیدی با بەس بێ گریەو زاری.. نەخێر.. بێهوودەبوو.. ژێر نەدەبوونەوە.. دەتوت دەیەها ساڵە بەتەمای گریانێكی وا بە كوڵن.. دەست لە ملانێ تكای لێكردن كە ئیدی بەسەو ناكرێ لە یەكەم شەوی هاتنی ئەم بە میوانی ئا بەم شینو شەپۆڕە پێشوازیی لێبكەن.. ناكرێ ئەوەندە دڵڕەق بن.. بەو سینگكوتانو قژڕنینەو رووداماڵینە بەندی دڵی بپچڕێنن، كچانو ژنانی هەرگیز خۆشی نەدیدە بێئاگا بوون لە تكاو پاڕانەوەی مارلین، دواجار هەڕەشەی لێكردن كە ئەگەر واز لەم شینو گرینە

نــەهێنن ئــەوە ئــەم دەتــۆرێو بــەو کفنــەی بەرییــەوە دەڕواو گۆڕستانەکەیان بۆ جێ دێڵێ، چەند سەرە ژنێك، پیرو کەنەفت، لە حەیاو شەرمی دڵگیربوونی ئەو میوانە زێدە ئازیزو ناسکەژنە دەم بە هاوارو گرینۆکەکانیان هێور کردەوە، هەر کەسەو بە شەرمەوە لەسەر گۆڕەکەی خۆی بێ هەستو خوست، روونیشت، هیچ کامیان نەیتوانی بەرهەنسکی خۆی رابگرێ، بەرهەنسکێك کە سەر بە ملەوە هەڵبکەنێ، دە – دوانزەیەکیان لە تاسەوە چوون، لەو شەوەدا ئاسمان، دوور لە خەمی ئەوان، ئەستێرەباران بوو.. شەوێکی وا جوانو پڕ شەبەنگی رەنگاوڕەنگ شەوی مەستبوون بوو بە عیشق نەك بە مەرگ.. زیکزیکەش وێرانەی گۆڕستانی پڕکردبوو لە دەنگو لە هەرا.. لە دوورەوەش.. لەسەر ئەو گردەوە.. لە هەزار لاوە گڵۆپە زۆرەکانی شار رەونەقو پرشنگیان لە ئەستێرەکان دەدزی، مانگیش بە خەندەیەکی خوارەوە بە خەمی خانمانی گۆڕستان دەخەنییەوە، مارلینو ژنانی تر بە قەهرەوە چاویان لە چراخانی بە پرشەو ورشەی کۆشکە بەرزەکان بڕی.. قەهری ژنانی تەنیاو سەرمابردەڵە کە حەز بە دەوری ئاگردانێکی گەرمی نێو ماڵێکی پڕ لە منالی هاروهاج بکەن.. رادەمان.. رادەمان لە تیشکی زەردو لەرزیوی سەدەها فانۆسی ماڵە پەڕپووتەکانی نزیك گۆڕستان.. ئەوەندە نزیك کە ئاخو هەناسەو عەزابی گەڕەكو گۆڕستان تێکەڵ بێ.. ئەوەندە نزیك کە مردوو لە زیندوو جیا نەبێ.. هەرهەموو حەزیان دەکرد کفن دادڕنو دوو پێیان هەبێو جورئەت بکەن بگەڕێنەوە نێو کۆشكو کەلاوەکان.. بچنەوە نێو ئاشناو رۆشناکان.. وەلێ تازە تەواو..

تەواو.. نەما سەراسووی گەڕەکەکانی دی، ئەو وەختەی مەرگ ناشیرینی کردن..

مارلین لە رووخساری تەم لێنیشتووی یەکە بە یەکەی ژنەکان ورد بۆوە، دەیزانی چەند هیلاك بوون لە دونیا.. هەر لەتاو مەینەتباری‌و زەبری زەمانە پشتیان شکاو دڵیان شەقی بردو مردن.. دەموچاوەکان غەریب نین.. دیبوونی لە کوێرە گوندەکان.. لە شارۆچکە بە خەم سیخناخەکان.. ئەو کچانە بوون کە لە عومری چواردەوە کراسان لە خوم دەنێن، ئەو ژنانەی خەنەی خەم لە سەر دەگرن.. دەنێو کەلاوە شان شکاوو لەژێر بانە داتەپیوەکان‌و دەواری لە دە لاوە پینەکراو.. ژێر کەپری بەحاڵ بە پێوە وەستاو.. ژنانی قژ هەڵکڕووزاو لەبەر خۆری گەرمەسێردا، قاچ تەزیو.. پەنجە جێماو دەنێو زوقم‌و شەختەدا.. گلێنە رژاو دەنێو کانیلەی کوێرەوەبوودا.. نینۆك هەڵوەریو.. دەست لەبیرکراو دەنێو باخ‌و بێستان‌و رەزو کێڵگەکان.. بەدەم ئەزیەتی بژارەوە.. دیونی لە لاڕێ: پشت چەماوە لەژێر کۆڵی قورسی چیلکەو دار.. شان شکاو لە ژێر گرانیی پەقرەج‌و تەنەکەی پڕ ئاو.. یان راکردوو بە دوای پاشەڵی مەڕو بزن‌و کەرو مانگا تا قشپل‌و قەرسەقول‌و تەپکەی ریخ کۆوەکەن.. زەردو خەمزەدە لەو ژوورانەی بە درێژایی شەوانی زستان دڵۆپە دەکەن.. مالانی پڕ لە منالی باریك‌و بنێس.. لیکن‌و جیقن‌و چڵمن.. سەرو کەللە رانەگیراو بەسەر ملی باریکەوە، پتر دیقەتی دا.. خەم کردبوونی بە خوشکی یەکدی، لەسەر سینەی چەند کچێك شەبەقی دەم کراوەو برینی گەورۆنەی بینی کە جێی خەنجەر بوون‌و تا ئەو حەلەش خوێنیان

لێدەتكا.. لێرەو لەوێ.. چەند ژنێكی تەوێڵ تەقیو بە زەبری گوللە، پۆلێك لەو كچانەی هەر بە جحێلی سەریان سپی ببوو.. هەر دەتوت پۆلێ كۆترەباریكەی دەنووك پڕ خوێنن و هەڵنیشتوون.. هەندێ لەو پیرە كچانەی هیچ بۆرە پیاوێك بە رێكەوتیش لە دەرگای دڵی نەدابوون.. بە حەسرەتەوە.. حەسرەتی تەنیا جێمان بە سكیانداو مردن.. شەرمێكی ئەبەدییان دەتكان.. لەتاو فەوتانی ئەو پەردە پیرۆزەی كچێنی كە تا پیری پاراستبوویان، كەچی كرمە ئابڕووبەرو هیچەكانی نێو گۆڕ تەقاندبوویان.. ئەوەتان ئەو ژنانەی بەسەر منالەوە مردبوون و بە دامێن و تەشك و تیرێژی خوێناوییەوە تووڕەو ماندوو روونیشتبوون.. بە فرمێسك و ئارەقە تەڕ تا سەر ئێسقان، ئەو كچانەش لەوێ بوون كە قەت ئاسمانیان نەدیبوو، چونكە هیچ تاوێك روویان نەهاتبوو سەر هەڵبڕن.. چ بە ترسەوە لە جووت مەمكی خۆیان دەڕوانی كە وەك دوو هەرمێی كرمێ یاخود بەهێ" رزی بوون.. لە تەرقییان نەیاندەوێرا لە ژنێكی فامیدەو حەكیمی وەك مارلین بپرسن: ئەرێ ئەم دوومەڵە زلانە.. ئەم قونێرانە چین كە لەسەر سینەمان رواون؟ شیرێكی زەردباو وەك كێم و زوون لە گۆی مەمكانەوە دەتكاو بێهوودە دەڕژا.. تا سەر ناوك و خوارتر.. جۆگەلەی دەكرد و دەڕژایەوە نێو ئەو برینە ئەبەدییەی ژێر مووسڵدان، سەری هەڵبڕیو لە دوورترین بازنەدا چەند ژنێكی گەلە خاتوونی بینی، دەست و پێ بەفرین، غەریب بەو گۆڕستانی كچ و ژنە خۆشی نەدیدەو مەینەتبارانە.. ئەو خانمانەی تا ئەو حەلەش مەرگ زاتی نەبوو نازو هەوایان بكوژێ.. بێ ورتە لە

مـــارلین رادەمـــان و بـــەغیلییان بـــەو قـــژە زەردەی دەبـــرد.. وردتـــر روانـــی.. هـــەموویانی بینـــی: ئـــەو خوشـــكانەی لـــە حەســـرەت بـــرا جوانەمەرگەكانیان، ئەو دایكانەی لە حەژمەت كوژرانی یەك لەدوا یەكی كوڕەكانیـان وەك سـاج رەش داگـەڕابوون، ئـەو ژنانـەی لـەتاو ســـەفەرو ســـەرهەڵگرتن و دڵڕەقیـــی پیاوەكانیـــان لـــە ســـەمایەكی شـیّتانە نەدەكـەوتن، هەریەكـەو جـەرگی رەشـی خـۆی وەك پارچـە گۆشتێكی زیاد دەرهـانی بـوو.. لەسـەر لـەپان رایگرتبـوو.. بازنـەی مێشـوولەی شـەو نواڵـەی دەوری سـەریان بـوو.. لـەبری فرمێسـك خوێنێكی رەش لە چاوانیان دەڕژاو كفنـی بـەریان وەك عـەبا رەش داگـەڕابوون.. ئـەو كفنانـەی لـەتاو كـزەی شـەو وەك سـاریی ژنـە هیندییەكان لوولی دابوون.. ئەو كچە عاشـقانەی مردن و نەگەیشتن بە مراز، ئەو ژنانەی بە داخ و رقێكـەوە لێـوانی خۆیـان دەكرۆشـت و گازیان لە مەچەكی خۆیان دەگرت.. سەریان بە كێڵەكانـدا دەكێشـا چونكە نابـەدڵ بـە شـوو دران.. ئـەو ماچـانەیان تـف دەكـردەوە كـە بـەزۆر كـران.. هەرهـەموو لـە حەژمـەتان دڵـی خۆیـان بـە قێـزەوە دەكرۆشـت كـە تـا ئـەو دەمـەش لـە لێـدان و كوتـەكوت نەدەكـەوتن.. ئەو دڵانەی بێ فایدە خوێنیان رژاندبووە نێو هەرهەموو ئازای ئـەو لەشـانەی گشـت پارچـەكانی لێكـدی ترازابـوون.. بـەزۆر بەیەكـەوە پەرچكرابوون.. وای لەو هـەموو لەشـانەی بـەر نـەفرینێكی ئەبـەدی كـــەوتبوون.. هەنـــدێكیان لـــەتاو تـــاڵیی بـــەجێماو لەســـەر زمـــانی شـــەقاربوویان، تـــاڵیی زەمـــانێكی زووتـــر لـــە هەنووكـــە زۆر شـــێتانە زمانیان لە كێڵـی سـەر گۆڕەكـان هەڵدەسوویی.. دەیانخواست بـەو تامـە سـوێرەی خـوێن" تـاڵیی عـومرێكی تـاڵتر لـە ژەقنـەبووت

بمرێنن.. یەکێك لە ژنەکان بەردەوام لە خەمی ئەوەدا بوو ئەو منداڵە نیوە زیندوو.. نیوە مردووەی ناو سکی هێورو هێمن بکاتەوە کە بە لەقە، لێکدالێکدا، توند لە ناوەوە را لەو پێستە کشاوەی سکی دایکی دەداو گریانی بێئامانی عەرشی فەلەکی دەلەرزاند.. دەیویست هەتا زووە بێتە دەرێ.. بە چەپۆکە چکۆلەکانی لە سەری خۆی دەدا.. دایکەش بەدەم بەرەژانی قورسەوە دەگریاو لەو دەڵەمە هارەی ناو منداڵدانی دەپاڕایەوە:

(**ئاخر بۆ کوێ رۆڵە گیان.. بۆ کوێ دێی؟ مەگەر نایزانی ئێرە گۆڕستانە کۆڕپەکەم؟**).

مارلین بەهەر چوارلادا غاری دەدا، نەیدەزانی کامیان هێورو هێدی بکاتەوە، بە فریای کێ بکەوێ؟.. ببێ بە مامانی ئەو ژنەی لەتاو بەرەژان خۆڵ دەخوا یان ئەشکی خوێنینی ئەو پیرەژنە بسڕێ کە بە دیار گۆڕێکی خاڵی و سەرواڵا خۆڵ بە سەری خۆیدا دەکا.. بینی وا هەندێکیان لە شەرم و حەیبەتا گەڕانەوە نێو گۆڕەکانیان.. بە پڕتاو غاری داو هەردوو دەستی ئەو ژنەی گرت کە گۆڕێکی هەڵدەدایەوە.. وتیان: لێی گەڕێ.. شەو نییە گۆڕێك هەڵنەداتەوە.. بۆ کورە کوژراوەکەی دەگەڕێ.. لەهەر چوارلاوە چەندین ئافرەتی کوێرو نابینا هاتن و ساتمەیان لە کێلی گۆڕەکان دەکرد.. لەپەو روو دەکەوتن و چەناگەی وردیان شەقی دەبردو دەتەقین.. زامار دەبوون بەو کێلە بەردانە، چەند ژنێکی دیکە بە شەلەشەل دەهاتن و دەلەنگین، قژو.. برژانگ و ئەبرۆ سووتاو.. چ بە زەحمەت خۆیان بەکێش دەکرد.. وێ دەچوو لە گۆڕستانێکی زۆر دوورەوە هاتبن.. لە ئاپورەکە نزیك بوونەوەو روونیشتن.. قاچ

پـەڕیوو دەسـت قرتـاو.. ئـەو ژنانـەی لـە ترسـی بۆمبابـاران‌و کیمیابـاران‌و ئـەنفال‌و داتـەپینی ئاسمانـەکان فریـای جووجەڵـەو مریشك‌و مناڵـەکانیان نەکـەوتن.. هەرهـەمووش لێکدی دەچوون.. ئەوانـەی کـە لەوپـەڕی گۆڕسـتانەوە دەهـاتن‌و بێئاگـا لـە تکـا و پاڕانەوەی مارلین پڕ بە گۆڕستانەکە دەیانداپە زریکە.. زریکەیەك ئـاو لـە بنـی دەریاکـان بێنێتـە لـەرزە.. ئەرخەوانـەکانی دەوری گۆڕسـتان رووت بکاتـەوە، قیـژەو هـاوارێکی تاسـاو لێـرە.. لاوانەوەیەك لـەوێ.. گریـەی بێئامـان.. سـەمای مـەرگ‌و لـەخۆدان.. نرکەو ناڵـە.. سـەردولکەی دڵ پڕووکێنـی وا مەگـەر هـەر تـەنها ژنـە جـەرگ سـووتاوەکانی دەشـتی هـەولێرو گـەرمیان ئـاواهی بـەدەم شـینەوە ئەسـتێران بـڕژێنن.. ژنێـك دەسـتی خسـتە سـەر کـڵاوەی شانی مارلین‌و پێی وت:

(بۆچ حە پەساوی؟ مەجلیسی خەم‌و شین‌و واوەیلای هەموو شـەوێکمان ئاواهی گەرمـە، لێـرە بیت هـەر شـەوەی سـەد جـاران دەمریت.. زووکـەو ژێریان کەوە.. دەنا هەر ئێستا کابرای مجێورو کێڵتاش‌و گۆڕهەڵکەنەکـە دێن بە قـامچی‌و دار حەیزەران پشتی رووتمان ئاگر دەدەن‌و بەزۆر تـا نێـو گۆڕەکان دەمانبەنەوە.. لەوەدایـە وەك شـەوانی دیکـە هەنـدێ لـە پیـاوە مردووەکان لەتاو وەڕسی‌و خەونی ناخۆش‌و خـەوزڕان بێنـە دەرێ‌و تێمـان کەون.. ئەوسا هەر بە قژڕاکێشان دەمانبەنەوە نێو چاڵەکان).

(جا کامەیان ژێر کەمەوە؟ ئەو هەموو ئافرەتـە نەگبەتـە لـە کوێـوە هاتوون؟ پێم نـاڵێن چۆن جێتان بۆتەوە؟).

(غافڵ مەبە.. هۆ شەکرەژن.. هاتنی خە مخۆرێکی وەك تۆ وایکرد لـە هەموو ژنە مەینەتبارەکانی نێو گۆڕسـتانەکانی دیکـەش بگێڕینـەوە.. چ

دوورو چ نزیك).

(تۆ چیت دیوە؟ تۆزێکی تر کە شەو رابکشێو.. وەختێ باوك و براو کوڕو مێردەکان خەوێکی قووڵ دەیانباتەوە.. هەرهەموو ژنان و کچانی ئەم دەوروبەرە بە دزییەوە دێنە نێو مەجلیسی خەم و دەردو شینەوە).

(زیندووەکانیش؟).

نەیانهێشت ژنە وەڵامی مارلین بداتەوە.. سێ سێ و چوار چوار دەهاتن و دەیانپرسی:

(ئەرێ دوای مەرگی ئێمە دونیا چی لێ بەسەر هات؟ چ بڕ چاك نەبووە؟).

(نەوەڵلاهی.. خەرا پتر بووە.. بۆ ئێمە هەر ئەو دونیا ناشیرینەی جارانە).

(ئەرێ تا ئێستاش پیاوان وەك جاران بەردەبنە یەکدی؟).

(ئۆ هۆو.. هەر دەڵێی میرات بەش دەکەن).

(تۆ ژنێکی گەلێ هۆشمەندی.. پێمان نالێی: پیاوان بۆ ئەوەندە حەزیان لە خوێنە؟).

(ئەوان لەسەر شەڕ پیر بوون و پیشەیانە، تازەش لە باوەشی ئێمەدا منالّ نابنەوە.. ئەوان یەکدی دەکوژن و ئێمە رەش دەپۆشین).

دواجار مارلین نازپەروەرانە لێیان پاڕایەوە کە شەوی تر لە بەردەمدایەو با بەس بێ پرسیارو وەڵام.. با بەس بێ گریەو زاری.. ترسا پیاوەکان لەو خەوە قووڵە رابن.. ئاخر خۆ ئەوانیش کەم ماندوو نین.. پێی وتن:

(وەرن دەورم دەن.. با بە دزییەوە.. هەر خۆ بە خۆ گوێ لە یەکدی بگرین.. با پیاوان نەڵێن: ژنان بۆ هەمیشە، چ مردوو بن چ زیندوو، بێ

حەشرو نەشرن.. وەرنە پێشێ).

ژنەکان بە سەرسامییەوە لێکدی رامان.

(گوێ لە خەممان بگریت؟).

(ئەدی..).

(وەیش چ ژنێکی بێخەم و خۆش مەشرەف دیارە).

(ژنینە سەیری کەن.. هەر دەڵێی شازادەیە و خەندە لە لێوانی ناکەوێ).

(نایکەم من رقم لێیەتی، بە شۆخیی خۆیەوە دەنازێ).

مارلین بە سووکە سکالایەکەوە پێی وت:

(لە پاش مەرگ و دەنێو ئەم وێرانەیەدا بۆ ئێمە عەییە رق و کینە.. "عیسا" پێمان دەڵێ: یەکتریتان خۆش بوێ.. بیرتان نەچێ ئێمە تا قیامەت هەر تەنیاین).

ژنێك هەڵیدایە:

(ئەرێ خانمی مەزادار تۆ نازانی کەی قیامەت دێ؟).

(بۆ دەپرسی؟).

(ئاخر من بێزار بووم لە چاوەڕوانی).

مارلین خەنییەوە و پاش تاوێك لە رامان وتی:

(جا ژنینە ئێوە کە لە دونیا بوون چ رۆژێکتان قیامەت نەبوو؟).

هەرهەموو دەستیان بە سینەدا داو وتیان:

(ئەشهەدوو.. وابوو..).

مارلین تێهەڵچووە:

(خانمینە قەت بە رواڵەت فریو مەخۆن.. منیش وەکو ئێوە خەمم زۆرە.. خەمانی ئێوەش سەربار.. هەمیشە بزەم لەسەر لێوان بوو تا دڵم

شەق نەبا.. بەڵام چی بکەم؟ دواجار خەمی ناقۆڵای ئێوە دڵی منی دووڵەت کرد).

(تۆ ژنێکی لایەو غەریبی.. چیت داوە لە خەم و دەردی ئێمەمانان؟).

(چی بکەم؟ خولقەکەم وایە.. خەم لە ژنی بێکەس و مەینەتبار بخۆم).

(جا تا کەی حەوسەڵەت دەبێ گوێ لە دەردەدڵی ئێمە بگریت؟).

(تا دوا چیرۆکی دوا ئافرەتی ئەم گۆڕستانە.. ئەمن فریا نەکەوتم گوێ لەو هەموو ژن و کچانە بگرم کە دیمن.. خۆ من حەزم نەدەکرد ئەو ژنە بێپشت و پەنایانە جێ بێڵم.. تۆ بڵێی دوای خۆم کەس هەبێت وەك من خەمیان بۆ بخوات؟.. چ قەیدییە.. چاوەڕێی ئەوانیش دەکەم.. خۆ من تازە بووم بە میوانی هەمیشەییتان.. تا ئەو حەلە حەز دەکەم هەر شەوەی یەکێکتان دەردەدڵی خۆیم بۆ بگێڕێتەوە).

(وای کە ژنێکی بە میزاج و حەوسەڵەیە).

(پشوو درێژە..).

(میهرەبان و دڵئارام.. هەر تاوێ بوو لەمەوبەر هۆن هۆن دەگریا بۆمان).

(قسە هەر دەڵێی گوڵە و لە زاری دەکەوێ).

(بێشك کە لە دونیا بووە بەم لەبزە شیرینەوە سەد پیاوی حەیران و سەرگەردان کردووە).

(ئەوە یەك.. من بە حەیاتم شەکرەژنی وام نەدیوە.. هەرهەموومانی غافڵاند).

(چ شیرین سەران بادەدا و چ جوان تێدەفکرێ).

(ئەتۆ سەیر.. چ خەمڕەوێنە.. ئەم گۆڕستانەی ئاوەدان کردەوە).

مــارلین لێگــەڕابا تــا بەرەبــەیان ستایشــیان دەکــرد.. قســەی پێبڕین:

(تەریقم مەکەنەوە خانمینە.. منیش ئافرەتێکم وەك ئێوە.. دەزانـن من بۆچی نەچوومەوە وڵاتی خۆم؟).

هەرهەموو بە یەك دەنگ وتیان:

(نەوەڵلا).

(پێم وتن: تـا گوێم لەسەرگوزشتەو مەراقی دڵی هەرهەمووتـان بێ.. دەی دەورم دەن شەو درەنگە).

هێدی هێدی ژنانو کچانی حەسرەت دیدەو لێو بەبار هێورو سارد دەبوونەوەو لێی دەچوونە پێشێ.. چەند هەڵقەیەك نەبێ کە هێشتا لە کەشکە ئەژنۆی خۆیان دەداو لەژێر لێوەوە بە نەغمەی حوزنی تازیەبارەوە جگەرسۆزانە دەلەنگینەوەو دەلاڵانەوە، بە نیازی پاکی ژنێکی فامیدەوە لێی پرسین:

(ئەرێ وەختێ لە دونیا بوون هیچ کەسێك گوێی لـە قـەهرو مـەراقی ئێوە دەگرت؟).

کردیان بە هەڵلا:

(نەوەڵلا).

(نە بە کەلامی خوا).

(چما دەوێراین قسە بکەین؟).

(چما تۆ پیاوان ناناسی؟).

مارلین بە پەلە لە غەڵبەغەڵبی خستن:

(دە من لێرەم تـا گوێ بگرم.. لە هەمووتـان).

(بۆ چیتە؟ تۆ بۆ خۆت بە ئێمەوە خەفەت خان دەکەی؟).

(پرسیاری ترم لێمەکەن.. تاوەکو بڕوام پێبکەن.. با من لە چیرۆکی ژیانی خۆمەوە دەست پێبکەم.. چونکە ئەمشەو من لە هەمووتان غەمگینترم.. من دەزانم وا نەبێ ترس و شەرمتان ناشکێ).

کچێك بەدەم لێوەلەرزەوە دەستی رادەوەشاندو دەیوت:

(سەد شەوی تر قسە بکەی.. من نهێنیی دڵی خۆم بۆ کەس نالێم).

هاواریان لێکرد بێدەنگ بێ و قسە بەو شەکرەژنە نەبڕێ.

مارلین زوو هەڵیدایە:

(تا من لێرەم کەس خۆی لەوی دیکە تووڕە نەکات.. دڵڕەنجانی زۆرتان دی لە دونیا.. ئیدی با بەس بێ زویربوون و دڵشکان).

(قسەکەت تەواو کە سەردەستەی خانمان).

(ئەمشەو من زۆر پەرێشانە حاڵم.. وای کە دڵم پڕە.. ناشوێرم لە ترسی ئێوە بۆ خۆم بگریم.. ئەمشەو "پیتەر"ی مێردم بەتەنیایە.. لە ماڵە خنجیلانەکەی خۆماندا بیر لە من دەکاتەوە.. هەر بە یادی من پێکێك شەراب دەخواتەوەو گوێ لەو مۆسیقایە دەگرێ کە هەردووکمان حەزمان لێدەکرد).

ژنێك بە تەوسەوە لێی پرسی:

(گوێ لە مۆسیقا دەگرێ؟).

(هەڵبەت).

(دونیای ئێوە سەیرو سەمەرەیە).

(پیتەر گوناهە.. من حەزم نەدەکرد وازوو جێی بێڵم.. تێرمان لێکدی نەخوارد.. ژیان چ کورتە بۆ خۆشەویستی.. چ سەفەرێکی بە پەلەی نێوان رەحمی دایکمان و ئەم گۆڕە بوو.. لە تاریکییەوە بۆ تاریکی).

(دیارە خۆشت دەویست؟).

(ئۆ هۆو.. باس ناکرێ).

(خۆشی دەویستی؟).

(لە من زیاتر ژنێکی تری نەدەبینی).

ژنێکی دیکە لێی هاتە پێشێ و پێی وت:

(بێشك منالی جوانت لەو پیاوە هەبووە!).

(نەخێر).

(بۆچی.. سکوزات نەکردووە؟).

(نا.. منو پیتەری مێردم بڕیارمان دا کە تا دونیا ئاواهی پیس و بێفەڕ بێ.. سوێندمان خوارد کە منالی تیا نەخەینەوە.. منال خستنەوە لەو شێتخانەیە شێتییە).

بە سەرسامی و زار داپچڕینەوە هەرهەموو ژنەکان لێکدی رامان و پاشان کردیان بە هەراو هۆرایەك نەبێتەوە:

(های.. ئەوە چییە.. یانی چی.. بۆ.. چما چی بووە.. قسەی بێمانا.. درۆ دەکا.. نەزۆکە.. خۆی یان مێردەکەی.. تووخوا کەی ئەوە قسەیە.. وس بن.. قیڕەتان بڕێ.. ئەی وەکو ئێمە.. هەریەکە و کۆشێك هەتیومان لەو دونیا پیس و بێڕەحمە بەجێهێشتووە!).

مارلین لەسەرخۆ و هەر بە دەست ئیشارەتی دان کە ئیدی هێور ببنەوە.. تا دواجار تەواو خامۆش بوون، لەپڕ زرنگانەوەی دەنگی کچێك خامۆشیی شکاندو تکای لە مارلین کرد:

(دە زووکە چیرۆکی ئەو حەزەی خۆت و مێردەکەتمان بۆ بگێڕەوە).

مارلین پشتی دا بە کێلێکەوە و چاوی بە ناو هەمووانیدا گێڕا.. ئاخێکی ساردی هەڵکێشا و وتی:

(ئاخر بە مەرجێك ئێوەش شەوانی دواتر لە عیشقی خۆتانم ئاگادار

کەن).

کردیانەوە بە ورتەورتو دەست بەیەکدادان:

(وای لە خۆمان نەگبەتێ.. سەر بە هەشێ.. هەناسە ساردێ.. خوشکم چیمان کردووە.. چیمان دیوە تا بۆتی بگێڕینەوە.. سوێند بە جوانیت لە هەناسەساردی پتر هیچمان نەدیوە..).

(خەمتان نەبێ.. من فێرتان دەکەم چۆن لە دەردەدڵ بدوێن).

هەرهەموو لێیان پرسی:

(ئەرێ بە راست جوانێ.. ناوی تۆمان نەزانی).

(مارلینی خوشکتان.. خوشکی بچوك.. باش ئەزبەری کەن.. مارلین.. دەشتوانن پێم بڵێن مریەم.. کچانو بێوەژنە بارزانییەکان هەر بە "مێرەم" بانگیان دەکردم).

هەرهەموو وتیان:

(ئەڵلاە کە ناوێکی پیرۆزە.. خوشکی گەورەمانی مریەم.. خوشکی گەورەی.. گۆڕستانت رووناك کردەوە).

یەکێك لە سەرەژنەکان، بە دەنگێکی زۆر نێرەوە، دلێرانە هاواری لێکردن:

(ئادەی ژنینە واز لە منەمنو سەردولکە بێننو وەرنە پێشێ.. مریەم قسەمان بۆ دەکا.. شەو ساردی کرد.. دەوەرن با بچینە پاڵ یەکدی تا گەرممان بێتەوە).

(مارلین)یش پتر کفنەکەی لە خۆیەوە وەرپێچا و.. وتی:

(دەی وەرن گوێم لێبگرن.. گوێ لەو عیشقە گەرمەی منو پیتەر.. حەزێکی ئەوەندە گەرمە سەرماتان بیر دەباتەوە.. ئەوەن ئاوەدان سامی گۆڕستان وەلا دەنێ.. حەزم نییە ئەمشەو هیچ ژنێك لە بەردەمما بگری..

شەوانی دیکەمان زۆرە بۆ شین و شەپۆڕان.. بۆ گوێگرتن لە کۆست و خەمان.. دەی لێم نزیك وەکەون.. هێدی هێدی گوێ بگرن).

ژنان و کچانی حەسرەتکێش و خۆشی نەدیدە بە چەندین هەڵقە و بازنەی سپی پۆشان دەستیان نایە ژێر چەنەی خەفەت و بوون بە شوورەی دەوری مارلین.. ئەویش وەك چڵە نێرگزێکی چاوتەڕ کە کەوتبێتە ناوەڕاستی چەندین ڕەشەڕێحانەی ئاو لێبڕاو و مل بەلارەوە.. نەرمە نەرمە زاری پشکووت.. ورد و جوان.. شیرین شیرین.. کەوتە گێڕانەوەی چیرۆکی نەبڕاوەی ڕۆژانی عیشق و.. شەوانی ئەڤین.

پاییزی

(1996)

ميــم

میم

چار نەما.. دواجار ((گوڵناز))م تەڵاق دا.. دوای بیستو حەوت ساڵ لێکدی جیا بووینەوە، خۆیو هەر سێ کچەکانم لەسەر ماڵەکە مانەوە.. دەبوایە من ماڵەکە جێبێڵم.. جێمهێشت.. تا ئێستا شتی وات نەبیستووە، هەمیشە پیاو ژن تەڵاق دەداو خۆی لەسەر ماڵەکە دەمێنێتەوە، لەانەیە ژنێکی دیکە بێنێ، ژنێکی ناسكو نازدارو منالتر، دادگاش برە پارەیەك بۆ ژنەکە دەبڕێتەوە.. ئەمیش دەچێتەوە ماڵەباوانی.. خاڵوانی.. بەڵام من نەء.. وام نەکرد.. منێکی نووسەر.. خاوەن بیروباوەڕی سەیرو سەمەرە.. هەڵبەتە لای ئێوەمانان سەیرو سەرمەرە، دە ساڵ بەر لە جیابوونەوەمان هەرچیم هەبوو.. خانووەکە.. تفاقی نێو ماڵ.. بگرە دەرزیو شقارتەکانیشم لەسەر ژنەکەم تاپۆ کرد.. وەك ئێستا نەبووین.. نایشارمەوە.. بە حەز لێکردن هێنام.. جاران یەکدیمان خۆش دەویست.. وا بزانم.. ئەوە چوار پێنج ساڵە ئەم نەخۆشییە گرانە بە تەواوی پەکی خستووم.. نایشارمەوە.. هیلاکی کردووم.. لە ناوك بەژێرەوە ئیفلیجی کردووم.. نایشارمەوە لە پیاوەتی خستووم، جاران سیسەمێکی گەرمو نەرم کۆی دەکردینەوە.. ئێستا سڕوسارد وەك دەمی مردوو، گوڵنازیش هێشتا تەڕو هەوەس بزوێنە.. لە ناوەوە خەم دەیخواردم.. بەڵام چی بکەم..؟ پێم وت:

((گوڵناز.. هەقت لە من نەبێ.. بۆ کوێ دەچیت بڕۆ..)) خۆی‌و کچەکانم زوو زوو دەچوونە دەرێ، هەقیانە، ماڵەکەی لێ ببوو بە دۆزەخ.. خۆ هەر ئەوان نین.. تەنها من نەبێ.. لە پەلوپۆ کەوتبووم.. بە چوار دەورما دەیەها قەڵات‌و منارەم لە کتێب دروست دەکرد.. دروستم دەکردن‌و دەڕووخان، من ئێستاش گوڵنازم خۆش دەوێ، جاران‌و ئێستاش بۆی دەگریم، جاران بۆ خۆشەویستی فرمێسکم هەڵدەڕشت، ئێستا بۆ ناپیاوەتی پڕ لە شەرم‌و دەماری مردووی خۆم دەگریم، ئای لەو نامە جوانانەی کە بۆم دەنووسی، دوای هەر نامەیەك وڕو کاس دەبووو.. گوڵناز مامۆستایە.. منیش فەرمانبەرێکی خانەنشین.. چۆن ئەو حەزە گەرمە وا سارد بۆوە، خۆم دەخۆمەوەو بەدزییەوە دەگریم.. گریان گریانی ناخ.. خۆ دەزانم گوناهی خۆم نییە، لە ژیانما بیرم لەوە نەکردبۆوە.. کێ دەیووت: دووچاری نەخۆشییەکی وا کوشندە دەبم.. دەیەها پزیشکم بەسەر کردەوە.. بەغداو بەسراو موسڵ، خۆماڵی‌و بیانی.. سەرەتا گوڵناز دەیووت: ((ئەمین.. خەم مەخۆ هەر چاك دەبیتەوە..!)) منیش بە قەهرەوە دەمووت:

((گوڵناز.. ناخۆشە.. تۆش ئافرەتیت.. گوناهە لەگەڵ..)) دەستە ناسکەکەی دەخستە سەر دەمم‌و بە درۆو حەسرەتێکەوە دەیووت:

((وا نەڵێی.. عەیبە.. من‌و تۆ پیر بووین..!)).

((من ئا.. بەڵام تۆ هێشتا ماوتە..)).

((ئەمین.. رۆحەکەم.. ژیانی نێو نوێن هەموو شتێك نییە..)).

منیش لە دڵی خۆمدا هەر وام دەووت.. جگە لە بەیەکەوە نووستن خۆشەویستی، میهر، سۆز، بەزەیی، یادگاری تاڵ‌و شیرین، هیواو ئاوات‌و خەوبینین هەن، سێ کچی جوان‌و جحێڵ.. بەڵام.. دەشمزانی لەش شتێکە فەراموش ناکرێ، گاڵتە بە ترپەی دڵ‌و گەرمی خوێن‌و دەماری پیاو..

موچڕكی ئافرەت ناكرێ، تۆ كە یەكێكت خۆش دەوێ.. دەستەكانت دەكەونە كار.. نامەی بۆ دەنووسیت، دەستی دەگری.. دەستی بۆ هەڵدەبڕی، لە باوەشێی دەكەی، پەنجەكانت سەفەری خۆش بە نێو پێچو لوولی قژیدا دەكەن، دوگمەی سەر سینەی دەترازێنیت، تۆ كە یەكێكت خۆش دەوێ.. بەم دەمو لێوو زمانە قسەی بۆ دەكەی.. هەر بەو لێوانەش شیعری بۆ دەخوێنیتەوە، گلەیی لێدەكەی، ماچی دەكەی، بە هەردوو چاو سەیری قەدو باڵای، سەرو پرچی، نەرمایی گوێی، لووتی، دەمو لێوی، گەردنی، جلوبەرگی دەكەی، هەر بەو دوو چاوانە بۆی دەگریتو.... خۆشەویستی بە تەنها رۆحیانەت نییە، جوانترین وێنەش لەم دونیایەدا جووتبوونی دوو دڵدارە.. لەسەر یەك پێخەف، لەسەر یەك قەرەوێلە، لەسەر یەك زەوی، دەست لەملانێ لەگەڵ ئەو كەسەی خۆشت دەوێ وەك ئەوە وایە گوێ لە پارچە مۆسیقایەكی ناسك بگریت، یان سەما بكەیت.. یان لە هاویندا مەلە لە رووبارێكی نێو شاخان بكەی، توانەوەی دوو عاشق لە توانەوەی شەكرو شیر دەچێ، سەهۆڵ لەنێو ئاو، خوێ لە دەریادا، ئای كە سەفەرێكی خۆشە.. فڕینێكە رووەو ئاسمانی بێ كۆتایی، ئەوە نەما.. بووم بە دەمارێكی سستو مردوو.. هێدی هێدی گوڵناز گۆڕا.. رقیش رەنگی خۆی هەیە.. ئەو رەنگەم لە چاوانیا دی، پتر لە جاران دەچووە دەرەوە.. پرسە، ئاهەنگ، ژنو ژنخوازی، میوانداری.. تا دەهات پتر بە مۆنی سەیری دەكردم، هەستم دەكرد گڕكانێك لە ناخیدا دەكوڵێ، هەر رۆژێكەو دەتەقێتەوەو من دەكوژێو ماڵەكەش كاول دەكا، هەندێ جار سەعاتێك بەسەر تەلەفونەكەوە دەوەستا.. بە چرپەوە دەدوا.. چۆن گومان سەرم نەخوا..؟ كەمتر دەهاتە لام، خۆ گەر داوای شتێكم لێبكردبایە.. پاكەت، شقارتە، پیاڵە چایەك، پەرداخە ئاوێك، كتێبێك.. دەرمانەكانم.. نەیدەهێنا.. یان درەنگ دەیهێنا، یا لە دوورەوە.. وەك ئەوەی

پارچە نانێك بۆ سەگێك هەڵدەی.. شتەکانی بۆ فڕێ دەدام.. سەرەتا بە پێی پێشنیاری پزیشك هەردوو قاچمی دەشێلا.. دوای ماوەیەك بێزار بوو.. پێی وتم:

((ئەمین.. واز لەم قاچ شێلانە بێنە.. باپیرم لە گۆڕ زیندوو بێتەوە.. تۆ هەڵناسیتەوە سەر پێ..)).

سەرەتا دەستی دەکردە ملم، ماچی دەکرم، خۆی تێهەڵدەسوییم، لەگەڵما رادەکشا.. کە زانی دەمارەکانم سست‌و مردوون، خوێنێکی ساردیان تیا مەییوە.. پێخەفەکەی جیا کردەوە، لە ساڵی یەکەمی نەخۆشییەکەم هەر لە هەمان ژوور بەیەکەوە دەخەوتین، ساڵی دووەم پێخەفەکەی دوور خستەوە، ساڵی سێیەم لە ژووری نووستن باری کردو چووە ژوورێکی تر، تەنیا مامەوە، تا درەنگی شەو دادەنیشتم، دەیەها کتێب‌و دەفتەرو پەڕەکاغەزو قەڵەمم دەخستە بەردەمم.. کتێبی هەمەڕەنگ‌و بابەت.. سەرەتا حەزم لە فەلسەفەو مێژوو دەکرد، وەلێ نەخۆشی‌و لەجێکەوتنم وایان لێکردم حەز بە خوێندنەوەی رۆمان بکەم.. رۆمان لەنێو ئەو چوار دیوارەدا دەریدەهێنام، سەفەری خۆشی پێدەکردم، سواری ئەسپی رۆمانێك دەبووم‌و دونیا دەگەڕام، شاخ‌و کێو دەربەندەکان، پێدەشت‌و بیابانەکان، کانی‌و جۆگەلەو رووبارو دەریاو ئۆقیانووسەکان، وڵاتان.. میللەتان.. کۆشکی بلوورینی سەدەها دڵی ئاوەدان، کەلاوەی رووخاوی نێو ناخی هەزارەها ژن‌و پیاوی بێ ناوونیشان، خەمی خۆم.. هی خەڵکی، سەرکەوتن‌و بەزین، چیرۆك‌و رۆمان ببوونە دوو باڵی ئەو سیمرخەی سواری پشتی دەبووم‌و دەیبردمە حەوت تەبەقەی ئاسمان، لەتاو تەنیایی خۆم قسەم لەگەڵ نووسەرەکان دەکرد.. ئەوانەی سەدەها ساڵە مردوون.. دەیەها ساڵ.. خۆم دەدواند.. دۆستۆیڤسکی — م زۆر دەدواند.. کەس وەك ئەو چیرۆکی داڕووخان‌و نەهامەتی مرۆڤ ناگێڕێتەوە،

زوو زوو.. تکام لێدەکرد میوانم بێ.. دڵی نەدەشکاندم.. دەهات، هەفتەی وا هەبوو دە جار لەگەڵ راسکۆلینکۆفو برایانی کارامازۆف بەشەڕ دەهاتم.. بەشەڕ دەهاتینو ئاشت دەبووینەوە، «دی. ئێچ. لۆرانس» منی کوشتبوو.. رۆژێکیان تووڕە بوومو پەرداخێکم تێگرت.. بوو بە سەد پارچە.. گوڵناز پارچەکانی گەسك داو تا ئێوارەش نەیبڕییەوە:

« - هیچ گومانی تێدا نییە.. تۆ تێکچووی..!»

ئەو کافرە بایەخێکی زۆر بە خوێنو گۆشت دەدا، لای ئەو خوێن لە عەقڵیش بەتینو تاوترە.. ئەو مالۆس دایکە وای لێکردم لە ئادەمیەتی خۆم بکەومە گومان، لەشو بیر بەیەکەوە گرێ دەدا، بایەخێکی زۆر بەو سەگە سوورەی نێوگەڵ دەدا.. ئەو سەگە سوورەی بۆ هەمیشە دەلوورێنێ.. منیش.. بۆ نەگبەتی.. ئەو سەگە سوورەم نەك هەر نووستووەو وەئاگا نایە.. بەڵکو تۆپیوە.. بێچارە بووم.. قسەم لەگەڵ هەموویان دەکرد.. ئەوان تاکە هاوڕێیەکی بێدەنگو هێمنو هۆشمەندی من بوون، شاگەشکە دەبووم.. لە ژوورەکەمدا.. دەریایەکی پانو پۆڕم دەهێنایە بەرچاوم.. لمی ژێر خۆرەتاوی زیوین، زۆربا — م دەدی سەمای دەکرد، دەگریامو دەمووت: زۆربا دەستم بگرە.. خۆت بخە ژێر باڵمو با هەستمەوەو لەگەڵتا بکەومە سەما.. سەمایەکی شێتانە، ئەویش دەستی دەگرتم، بەرزی دەکردنەوە.. پەنجەکانی لەسەر سەنتوورەکە ئاگریان دەکردەوە.. مۆسیقا دەبوو بە خوێنو دەمارەکانمی گەرم دەکردنەوە.. لە کەنار دەریای پڕ لە نەهەنگو ماسی سەرمەستانە سەمامان دەکرد، هەردوو بەیەکەوە، وەك میزراح دەخولاینەوە.. خۆمان هەڵدەدا.. وا بە دڵ.. لەوە دەترسام هەر جارێکەو بەرەو بەرزایی هەڵفڕینو ئیتر ون بینو جارێکی تر گڵو ئاو نەبینینەوە.. کەچی لەناکاو زرنگەی تەلەفون.. تەقەی دەرگا.. هاوارێکی گوڵناز.. قریوەی یەکێ لە کچەکانم وەئاگای دەهێنامەوە،

«زۆربـا» رایـدەکردو وەك مـەلێکی مانـدوو لەسـەر رەفـەی کتێبخانەکـەم هەڵدەنیشتو جووکەی نەدەکرد، سەیری قاچەکانی خۆم دەکرد کە تا ئەو حەڵە لە لمی سەر کەناری دەریایەکدا نوقم ببوون.. دەمدی.. دوو پێی زەردو بێ خوێنم دەدی، لە دڵەوە دەکوڵام و قوڵپی گریانێك وەك مەنجەڵی ساوار لە هەناومدا دەکوڵا، رۆژ تا ئێوارە ژوورەکەمیان ئاوەدان دەکردەوە.. شەوانیش بەیەکەوە دەنووستین.. هەمووشیان وەك خۆم بێوەمێرد بوون.. دۆستۆیڤسکی.. تۆلستۆی.. تۆرگینێڤ.. کافکا.. زۆلا.. بەلزاك.. مۆپاسان.. جۆیس.. دیکنز.. پرۆست.. شتاینبك.. لۆرانس.. لەگەڵیانا دەگریام و پێدەکەنیم، رۆژێکیان پێیان وتم:

«ئەمین.. تۆ کە کەوتووی بۆ رۆمانێك لەسەر خۆت نانووسیت.. لەو باوەڕەداین شاکارێکی جوانی لێدەردەچێ..».

وتم: «بە گوێتان دەکەم..».

لەو رۆژەوە کەوتمە نووسینەوەی یاداشتەکانم، بە دزییەوە، بێ ئەوەی گوڵناز پێبزانێ، لەزەتێکی زۆرم لەو بەزمە کرد، گەڕامەوە سەردەمی منداڵی.. نەبوونی و برسیەتی.. هەرزەیی پڕ لە ترس و شەرم و گومان.. ماوەیەکی نەبرد سەدەها لاپەڕەم رەش کردەوە کە ناکرێ کەس بیبینێ.. وازم هێنا.. ئەمجارەیان چیرۆکی خۆم و گوڵنازم نووسییەوە.. چیرۆکی حەزو تێکشکان.. وازم هێنا.. کەوتمە نووسینەوەی ئەو بارە نالەبارەی ئێستام.. ئیفلیجی و.... تلانەوەی هەمیشەیی رۆژو شەوانم، رقێکی زۆرم بارانـدە سەر ئافرەت.. گەرچی تا ئەو حەڵەش لای من ئافرەت کانگای میهرو سۆز بوو، خوای خۆشەویستی، بێ گوناه.. گەورەو پیرۆز.. ئاسمان و زەوی.. مێژوو زوڵمێکی گەورەیان لێکردووە، کەوتمە گومان و دڵەڕاوکێ.. لە نێوان ئەو راستییەی دەیزانم و لە نێوان پەیوەندی ناڕێکی خۆم و گوڵناز، زۆرم نووسی و زۆریشم

دڕی، ناکرێ لەتاو مەینەتی خۆم جنێو بە هەموو ئافرەتەکانی دونیا بدەم، من تەنها حاڵەتێکم.. حاڵەتێکی کەمو دەگمەن، نابمە یاساو دەستووری ژیان، ئازارەکانیش تایبەتن بە بوونی خۆم، ناکرێ لەتاو نەبوونی خۆشەویستیو دابڕانم لە خۆشی هەموو دونیا بسڕمەوە.. بەڵام ئاخ.. ئازاری تاکە کەسێکیش گاڵتەی پێناکرێ.. ئەی گەر ئەو کەسەش نووسەرێکی وەك منیش بێ، کە ناوو دەنگێکم هەبێ، خەڵکێکی بێشوماریش بمناسن، زۆربەی هاوڕێکانیشم.. ئەوانەی نووسەرنو ئەوانەی نووسەریش نین.. دڵنیان لەوەی خۆم دەخۆمەوە، هەندێکیان ئاگاشیان لەوەیە گوڵناز بە تەواوەتی لێم لالووتە، دەشزانن من...... هیچ.. سێ چوارێکیان زوو زوو سەرم لێدەدەن، باسی دوا کتێبو چیرۆكو رۆمانو رەخنەو شەڕو جنێوو.. دوا پێكو دوا... دوا شتی ئەم دونیایەم بۆ دەکەن.. زوو زووش تەلەفونم بۆ دەکەن.. وا بزانم هەندێکیان چاویان بڕیوەتە گوڵنازو حەزیشی لێدەکەن، وتم: هێشتا تەڕو هەوەس بزوێنە.. خۆ دەشزانن ماینێکی ماندووەو سوارەکەی لە بیابانێك کەوتووە.. ماینی تینووش نەك هەر لە کانیو رووبار.. بگرە لە زەلکاویش دەخواتەوە، لە رێگەی منو شیعرو چیرۆكو رۆمانەوە زۆر لە برادەرانم دەوروخولی دەدەن.. بێدەنگ بوومو خۆم دەخواردەوە.. شوکر هوشیار بووم.. چارم نەما.. دوا جار تەلاقم دا.. بێزاری کردم.. وای لێهات خۆیو کچەکانم سەفەری دووریان دەکرد، بەغدا، بەسرا، موسڵ.. ناچار بۆ چەند شەوێك دەچوومە ماڵی «ئەنوەر»ی برام.. دواجار.. ئەو ساڵە.. خۆیو هەردوو کچە گەورەکانم چوونە «بولغاریا».. وتم:

«گوڵناز.. حەز ناکەم بە تەنیا بچنە هەندەران..».

لێم هەڵگەڕایەوەو وتی:

«مەترسە.. خۆ دوێنێ نەهاتووینەتە شار..!».

((ئاخر خەڵکی بە خەراپە ناومان دێنن..)).

((گوو بە ریشی بابی خەڵکی.. بە دیار تۆوە شەقمان برد.. با تۆزێکیش بای باڵی خۆمان بەین.. کوفرە.. خۆ کوفر نییە..؟)).

بە دەم کرِوزانەوەیەکەوە وتم:

((پەلەتان نەکردایە منیش دەهاتم.. هیچ نەبێ لەوێ خۆم بە دکتۆرێک نیشان دەدەم..)).

لێم مۆرِ بۆوەو چاوە کاڵەکانی جوانیو میهریان تیا نەماو وتی:

((تۆ چارت نییە بەقوربان.. دکتۆرەکانی ئێرە هیوابرِاویان نەکردیت..؟)).

((ئاخر ئەوێ جیاوازە..)).

کەچی بەسەرمدا نەرِاندی:

((ئەمین.. ئێمە بۆ سەیرانو خۆشی دەچین.. نەك نەخۆشخانە..!)).

ئەوان رۆیشتن، کچە گچکەکەم مایەوە.. ناوناوە بە میهرەوەو ناوناوەش بە قێزو بێزەوە خزمەتی دەکردم، خەمو پەژارە لە رووخساری دەباری، خۆ دەبووایە یەکێکیان خزمەتی منی بکردبایە، ئیفلیجێكو ماڵێکی چۆڵیان نەوتووە.. سەرەتا ویستیان بمنێرنە ماڵی ئەنوەری برام..

وتم: ((ناچم.. ئەوان گوناهیان چییە مانگێك خزمەتی من بکەن..؟)) سکیشم بە کچە بچووکەکەم دەسووتا، زۆر بێزارو نیگەران بوو، دەم دەمیش بە نابەدڵییەوە دەیووت: ((باوکە.. خۆ دەبێ یەکێکمان خزمەتت بکا..)).

لە دڵی خۆمدا دەمووت: ئەمین تۆ نووسەریت.. باوەرِت بە جیاوازی نێوان نێرو مێ نییە.. هەقی خۆیانە سەفەر بکەنو دونیا ببینن.. ئەوە نەبوو ئەو ساڵە تۆش چوویتە تورکیاو بولغاریاو رۆمانیا.. با ئەوانیش چاویان بکرێتەوە.. ئیمرِۆش لەوەدا نەماوە.. زۆرن ئەو ئافرەتانەی بەتەنیا سەفەری هەندەران دەکەن.

هاتنەوە.. گۆچانێك‌و چەند كتێبێكیان بۆ مـن كڕیبـوو.. ئینگلیزییەكـەم هی ئەوە نەبوو ئەو كتێبانەی پێبخوێنمەوە، وەلێ سێ چـوار جانتـای پـڕ لـە شتومەكی ژنانەی كڕیبوو.. كراس، پاڵتۆ، چەكمە، گۆرەوی، مەمكدان، پـێڵاو، ژێركراس، جۆرەها ملوانكەو گوارەو ئەنگوستیلە.. تەنها مرۆڤ نەبێ.. هـەموو شـتێكیان كڕیبـوو، پێیـان پێكـەنیم.. لـێم تـووڕە بـوون.. بێـدەنگ بـووم، بـەر لەوەی تەڵاقی بدەم، بەر لەوە بە شەش حـەوت مـانگ هەمیشـە تەلـەفونم بـۆ دەكـرا، پلاكـێكم راكێشـاو تەلەفونەكـەم لـە ژوورەكـەی خـۆم بەسـت.. حـەزم دەكـرد لەگـەڵ هاوڕێكـانم بـدوێم تـا بـزانم لـە دەرەوە دونیـا چ باسـە.. تـا دوا هەواڵی شارم پێبگا.. بەردەوام تەلەفونم بۆ دەكرا.. پێیان دەووتم:

((مامۆستا ئەمین.. ژنەكەت عیادەی كردۆتەوە..!)).

دەمزانی مەبەسـتیان خەراپـە، ناویـان هەڵـدەدا، دەنگێـك زۆر بـە هێمنـی هەموو شتێكی بۆ باس دەكـردم.. گـەر تـۆ زەلامێـك بـە كـرێ بگریـت وا وردو جوان خزمەتت ناكا.. ئەم دەنگە دەیووت:

((ژنەكەت لەگەڵ بازرگانێك دەستی تێكەڵ كردووە..!)).

یان: ((ئیسماعیل فەتاح – ی چیرۆكنووسیش پێی خەنی بووە..!)).

هەر ئەو دەنگـە دوای مانگێـك پێـی وتم: ((گـەر بـاوەڕ ناكـەی هـەر ئێسـتا وەرە كۆگاكەی – عەلی پشدەری –و تازە چوونە ژوورەكەی پشتەوە..)).

وای لێهات دەنگەكان دەگۆڕان:

((كاكی نووسەر.. لەگەڵ گەوادی چۆنیت..؟)).

دوو مـانگی دیكـەی بەسـەردا رابـرد.. رۆژێكیـان نامەیـەكم بـە دەسـت گەیشت.. سەیرە.. مۆری بەغدای بەسەرەوە بوو.. تیایدا نووسرابوو:

((مامۆستا ئەمین.. دوای رێزو سڵاو..

ئەوەی بیستوومە راستە..؟

میم

گوایە شارەکە خەنی بووە.. شتی وا هەیە.. من لە خۆت دەپرسم..؟

گوایە کچەکانیشت..؟

دڵسۆزت....

هاوڕێیەکی دێرین..

تێبینی: هەتا نەبوویتە مەخسەرە خۆت ئازاد کە..».

تۆ بڵێی لە دڵەوە بێ یان گاڵتەم پێ بکا..؟

بە تەلەفون پێیان وتم:

«مامۆستا ئەمین — ی گەوهەرڕێژ.. زووکە هەتا نەمردووی چیرۆکێك لەسەر چیرۆکنووسێکی دەیبووس بنووسە.. دواجار.. چارم نەما.. بڕیارم دا تەڵاقی بدەم، تەڵاقم دا.. من ماڵەکەم بۆ ئەوان بەجێهێشت، خۆ نەدەکرا من بمێنمەوەو ئەوان بچنە ئوتێل، خەڵکی شار زانیان من گوڵنازم تەڵاق دا، خۆم گران کردو وتم: دەچمە ئوتێلێك.. ئەنوەری برام شێتو هار بوو.. بردمییە ماڵێو خۆی سوور کردەوە:

«ئەمین دەتەوێ خەڵکی دەهۆڵم بۆ لێدەن.. پێم نالێی لە ئوتێلان کێ خزمەتت دەکا.. ئەگەر تێکچووی با بزانم.. ها..؟».

بە نەرمیو شەرمنانە وتم: «ئاخر خوا هەڵناگرێ.. مناڵەکانی تۆ خزمەتی من بکەن..!».

بە تووڕەییەوە وتی: «ئەمین.. پارە هەیە.. حەز دەکەی سێ کارەکەرت بۆ رادەگرم..».

«ئاخر حەز ناکەم..».

«گوێ بگرە ئەمین.. من لەبەر ناوی خۆم رێگەت نادەم بچیتە هیچ شوێنێکی تر.. با نەڵێن: ئەنوەر بەقەد جوولەکەیەکی هەیەو کەچی براکەی لە پەنا دیواران کەوتووە..».

((کەیفی خۆتە کاکە..)).

((هەڵبەتە بە کەیفی منە.. ئەی خۆ بە عەقڵی تۆش بەڕێوە ناچم..)).

بە خەمو حەسرەتێکەوە وتم: ((عەقڵی من چییەتی..؟)).

((چۆن چییەتی..؟ کتێبو پارچە کاغەز عەقڵیان لا نەهێشتووی..!)).

((بۆ کاکە ئەنوەر بێ عەقڵی چیت لە من دیوە..؟ یانێ گەر زەلام نەبوو بە قۆنتەراتچییەکی دەوڵەمەند دەبێ بێ عەقڵ بێ..؟)).

((نەء.. مەسەلە ئەوە نییە..)).

((ئەی مەسەلە چییە..؟)).

((چ پیاوێکت دیوە خانووو بەرە لەسەر ژنەکەی تاپۆ بکا..؟)).

دواجار کە زانیم هەرچییەکی من دەیزانم.. گەر بیخەمە بەردەمی ئەنوەری برام بۆنی پێوە ناکا.. بێدەنگ بوومو وتم:

((راست دەکەی.. کاکە..!)).

بەڵێ.. راست دەکا.. بە پێی عورفی ئەم.. پارەدار.. خاوەنی سێ سەد گیرفان.. پیاوێکی رۆژهەڵاتی دواکەوتوو.. نەك هەر خانوو، ئوتمبێل، زەویو زار.. باخو بێستان.. بگرە ژنیش مولکی پیاوە.. منداڵەکان.. منیش دەمزانی وانییە.

بە هەزار قەرزو قۆڵە خانوویەکم کرد، بە چوار ساڵ قاتێکم نەدەکرد، بە دوو ساڵ پێڵاوێك، پێیان دەووتم: قاڵتاغە فەندی.. چیرۆکنووسی لەنگە، لە دەمی خۆم دەگرتەوە، نە ئارەقو نە جگەرە، دوای کڕینی کتێبێك گوڵناز حەشری پێدەکردم:

((ئەوەی بەم کتێبەی دەدەی بڕۆ خشتێکی پێبکڕە..)).

خانووم تەواو کرد.. لە بەرهەتاوی زیوینی بەهارانو لەژێر شەستەبارانی زستاناندا دەدرەوشایەوە.. کە چووینە ناوی.. شەوێکیان دوای دەست لەملانێ

باسكم خستە ژێر سەری گوڵنازو بە کتوپڕی پێم وت:

((گوڵناز.. هەواڵێکی خۆش..!)).

((چیرۆکێکی تازەت نووسیوە..؟)).

((نەء..!)).

((ئەی چی..؟)).

((دەزانی تاپۆی خانووەکە دەخەمە سەر تۆ..؟)).

قریشکەیەکی کرد کاس بووم.. لەوە ترسام کچەکانم دابارنە ژوورەکەمان.. شاگەشکە بوو.. بەم نیوەشەوە هەستایەوە، گڵۆپی ژوورەکەی داگیرساند، هاتەوە بەردەمم، مەکربازانە دەستێکی بۆ قژە پڕەکەی برد.. بە هەردوو چاو سەیری دەکردم، ئەبڵەق و سەرسام، دوو سەد جار ماچی کردم، خەریك بوو هەردوو لێوم لەنێو دەم و ددانەکانیدا بەجێ بمێنن.. ئەو شەوە تا بەیانی خۆی پێوە نووساندم.. وەك چۆلەکە هاتە ژێر باڵم.. هەر لەخۆیەوە دەیووت:

((بۆنی بن باڵت چەند خۆشە)) پاشان زوو زوو دەیپرسی:

((ئەمین.. بە راستیتە..؟)).

باوەڕی نەدەکرد.. پێم وت:

((گوڵناز دڵنیابە.. پاشام من باوەڕم بەوە نییە موڵك و ماڵ هەر هی پیاو بێ.. من دوژمنی موڵکداریم.. چەند جار پێم وتیت ژن و پیاو هیچ جیاوازییەکیان نییە.. من وا هەست دەکەم گەر بکرێ کچەکانیش لە قوتابخانە بە ناوی تۆوە بانگ بکرێن.. یانێ لەجیاتی ((شیرین ئەمین)) بنووسرێ ((شیرین گوڵناز)).

پێکەنی و ماچی کردم:

((ئەمین تۆ مێشکێکی گەورەی..!)).

بە نازو سەرکەوتنێکەوە وتم:

((ئەو کتێبانەی تۆ رقت لێیانە وایان لێکردووم..)).

بە سەرسامییەوە پرسی:

((چۆن..؟)).

بە دڵنیاییەوە دەستم لە ملی کردو سەری زمانم لە نەرمایی گوێچکەی خشاند:

((گەر خوێندنەوە نەبووایە رۆژێك لە رۆژان بیرم لەوە نەدەکردەوە خانووەکە لەسەر تۆ تاپۆ بکەم..!)).

((تێت ناگەم..)).

((هەقتە.. گەر وەکو من خەریك بوویتایە تێم دەگەیشتیت..!)).

((جا بۆ تێبگەم..؟ گرنگ ئەوەیە تۆ تێدەگەی..!)).

((وا نییە.. گەر ژنیش بەقەد پیاوەکەی تێبگا خۆشترەو مەسەلەکانیش ئاسانتر دەبن..)).

ئەو شەوە دە جار لێی پرسیم: ((ئەمین.. پەشیمان نابیتەوە؟)) پەشیمانی چی..؟ من خەونم بەوەوە دەدی رۆژێك لە رۆژان بۆم هەڵبکەوێ‌و بیسەلمێنم کە من لەگەڵ خۆمدا راستم.. نووسین‌و بیروباوەڕو هەڵسوکەوتم لێکدی جیا نابنەوە.. ئەوەتا خانووەکەم.. ببوورن خانووەکە.. لەسەر گوڵناز تاپۆ کرد.. ناڵێم خانووەکەم.. من ئێستاش رقم لە پیتی ((میم)) — ە.. م.. م.. م.. ئای کە بێزم لەو میمەیە.. میمی پاشگر، گەر بۆم بکرێ لە زمانی کوردیدا نایهێڵم.. هەڵیدەگرم.. بڕوخێ میم.. ئەو هۆکارانەش کە ئەم پیتەیان خولقاند، ئەم میمە.. تا بڵێی پیتێکی ئێسك گران‌و ناشیرینە.. بە تایبەتی کە بە دوای ناوەوە دێ، بە رای من لەنێو هەموو زمانەکاندا هەر ناشیرینە.. گوێ لە پیاوێك بگرە کە دەڵێ: خانووەکەم، ئوتمبێلەکەم، ژنەکەم، تفەنگەکەم،

کەرەکەم، پێڵاوەکەم.. تۆ گوێ لەو هەموو میمە ناشیرینە بگرە ئای کە بێ لەزەتن.. هەی دوو هەزار ملیۆن تف لەو میمە، گەر پیاوەکان بەوە بزانن ئەو «میمە» چەند سووکیان دەکا.. بێگومانم لەوەی مان دەگرن‌و دەکەونە خۆپیشاندان، سەر جادەو نێو کۆڵانەکان پڕ دەبن لە پیاوی تووڕەو.. کۆڕو کۆبوونەوە دەبەستن تا بتوانن ئەو میمە لەنێو پیتەکاندا نەهێڵن.. وەك پیاوێکی وەرەمدار دوور بخرێتەوە.. لەوانەیە دە ملیۆن کەس داوا لە «کۆڕی زانیاری»و مەڵبەندی پاکردنەوەی زمان بکەن ئەو میمە لەناو بەرن.. وەك پاشایەکی ستەمکار.. ئافرەتێکی داوێن پیس دەرمان خواردی کەن، هەموو بە یەك دەنگ بخوازن ئەم پیتە زمانەکەی تێکداوەو با نەمێنێ.. با بڕوخێ، بەهەرحاڵ.. کەس بەقەد ئەنوەری برام‌و هاوڕێکانی باوەڕیان بە پیتی «میم» نییە، کەسیش بەقەد من لێی داخدار نییە، ژوورێکیان بۆ ئامادە کردم، هەموو شتێکم بۆ گوڵنازو کچەکانم بەجێهێشت.. تەنها کتێبەکانم نەبێ.. لە ماڵی ئەنوەریش وازیان نەهێنا.. تەلەفونیان بۆ دەکردم.. دەیانووت:

«چیرۆکنووسەکانی هاوڕێت.. شاعیرەکان.. رەخنەگرەکان لەسەر سینەو مەمکی ژنەکەت چیرۆك‌و شیعرو رەخنە دەنووسن..».

ئارەقەم دەکردو بە پەلە تەلەفونەکەم دادەخستەوە..

ئەنوەرو ژنەکەی، مناڵەکانی پێیان دەووتم:

«ئەوە چیتە.. بۆ وەڵامی تەلەفونەکان نادەیتەوە..؟».

دواجار پێم وتن: «شەرم پێدەفرۆشن..!».

ئەنوەرو ژنەکەی تێم گەیشتن.. ئەوانیشم تووشی خەم‌و پەژارە کرد.. منداڵەکانی بە سەرسامییەوە دەیانپرسی:

«شەڕی چی مامە.. بۆ تۆ هیچت هەیە لەگەڵ کەس..؟».

درۆم دەکردو دەمووت: «نەخێر رۆڵەکانم..».

پێیان دەووتم:

((ئیسماعیل فەتاح — ی برادەرت وازی لە کورتە چیرۆك هێناوەو ئێستا لە سایەی سەری ژنەکەی تۆوە ڕۆمان دەنووسێ..)).

هەر هەمان دەنگی ناساز دەیووت:

((مامۆستا ئەمین.. تۆ بێ بەهرە بوویت.. ئەگینا ژنەکەت سەرچاوەی ئیلهامی دەیان شیعرو چیرۆکە..)).

یان دەیووت:

((تۆ بە کورتە چیرۆك دەستت پێکردو هەر بە کورتیش کۆتاییت پێهات.. تۆ هەموو شتێکت کورت بوو..!)).

ئەم ڕستەیە لە دڵی دەدام.. خۆم دەخواردەوە.. دەمزانی ئەو حەرامزادەیە مەبەستی چییە.. لەم شارە هیچە پیاو ناتوانێ نهێنییەکی ناو نوێنیش بشارێتەوە، ویستم بە ئەنوەری برام بڵێم سانسۆر بخاتە سەر تەلەفونەکە تا بزانم خاوەنی ئەم دەنگە دۆزەخییە کێیە، لەنێو تەنیاییو بێدەنگیدا هەزارەها دەنگی جۆربەجۆر لە گوێمدا دەزرنگایەوە.. ئەو دەنگەم هەر نەناسییەوە.. لە دڵی خۆمدا وتم: هەرکێ بێ.. لە بەهرەو داهێنانی من داخدارە.. هەرکێ بێ.. نەخۆشەو منی کردووە بە دەرمان، سەیرە.. دوا هەواڵی گوڵنازیان پێڕادەگەیاندم.. بۆ کوێ دەچێ، لەگەڵ کێ برادەرە، دەچێتە کام کۆگا، چی لەبەر دەکا، کەی دێتە دەر، کەی دەچێتەوە، کێ سەری لێدەدا، بگرە کەی خۆی دەشوا.. چی دەخوا.. بێچارە بووم.. لە دوای تەڵاق چی..؟ باوەڕیشم بەوە نەبوو کابرایەك بە کرێ بگرم تا بیکوژێ.. هەر ئەوەندەم پێدەکرا بە دڵێکی پڕ لە قەهرەوە بێباك بم، شەوێکیان، درەنگو ناوەخت، ئەنوەر هاتە ژوورەکەم.. بە ئاسپاییو بێخشپە دەرگاکەی داخستەوە.. زانیم ڕازێکی لە دڵدایەو دەیەوێ بیدرکێنێ، شەوانە ڕازو

نهێنییەکان دەبنە کیژو ناهێڵن مرۆ بنوێ.. من رۆمانی «پیرەو زەریا»م دەخوێندەوە، کە هاتو بەرامبەرم دانیشت.. بە پەلە وەك سۆزانییەك گوێی لە تەقەی دەرگا بێ خۆم کۆ کردەوە.. رۆمانەکەم شاردەوە.. وەك ئەو هەرزەیەی دەرپێیەکی پیسی خۆی بشارێتەوە.. من لە قسەو نیگای پڕ لە سەرزەنشتی ئەنوەر دەترسام، دەشمزانی بە کابرایەکی سووكو نەفامو بێ غیرەتم دەزانێ، ئەو خەفەتی بەوە دەخوارد کە منو ئەو لەنێو یەك منداڵدان گەورە بووین.. باوەڕی نەدەکرد.. بە شەرمی منالێکەوە وتم:

«بەخێر بێی..».

بە دوو چاو.. دوو چاوی نوقمی مەستیو پەستی تێم راما..

پاشان ئاخێکی هەڵکێشاو وتی:

«ئەمین.. منالەکان هەموو نووستوون.. حەز دەکەم بێ پێچو پەناو ترس لەگەڵتا بدوێم..».

چاویلکەکەم لە چاو کردەوەو وتم:

«حەز دەکەم کاکە.. هیچ هەیە..؟».

«ئا.. ماوەیەکە زۆر شێواوی.. گەر شتێك سەغڵەتی کردووی با بزانم..!».

«حا پێویست دەکا شت لە تۆ بشارمەوە..؟».

«وا نییە.. خۆت غەشیم مەکە.. من لە دەرەوەمو تۆ لە ژوورەوەی.. دەزانی خەڵکی شتی زۆر ناشیرینم بۆ دەگێڕنەوە..؟».

ویستم خۆم گێل بکەمو لێم پرسی:

«سەبارەت بە چی..؟».

«سەبارەت بە گۆڕی باوکت.. دیسانەوە داتەوە بێ عەقڵی.. جگە لە گوڵنازی کۆنە ژنت چیتر هەیە.. ئەگەر هەیە با بزانین..؟».

«بۆ ئەم شارە کەسی وەکو گوڵنازی تیا نییە؟».

«خوای دەکرد مزگەوتەکانیش پڕ دەبوون.. بەڵام بۆ کڵاوی ئێمە بگرێتەوە..؟».

«ئەو خەڵکە کێن ئەم قسانەت بۆ دەکەن..؟».

«هەرکێ بن..؟ دڵنیا بە بە پارە بە کرێم نەگرتوون..!».

«تۆزێ لەسەرخۆ کاکە.. دەزانم هەقتە.. بەڵام تازە تەواو.. من پەیوەندیم بە گوڵنازەوە نەما.. کەیفی خۆیەتی..».

«هەتیو.. تۆ بۆ ئەوەندە مێشك ساردو بێ غیرەتی.. چۆن کەیفی خۆیەتی..؟ تۆ سێ کچی جوانو جحێڵت لای ئەو قەحپەیە بەجێهێشتووە..!»

«من گەر دڵنیا بم وایە.. هەر سێ کچەکە رادەکێشمە لای خۆم..».

«بۆ بەم نیوەشەوە شێتم ناکەی..؟ تازە دەتەوێ دڵنیا بیت.. ئەو خەڵکە هەر بە هەوەس ناووناتۆرە لە ژنەکەت دەنێ..؟».

«لەوانەیە..».

«چۆن لەوانەیە..؟».

«کاکە من حەز ناکەم دوو قسەی ئەمو ئەو بکەی بە سەنگی مەحەك..».

«ئەی چی بکەم بە سەنگی گونم..؟».

«من دەزانم مەسەلەی گوڵناز ئەوەیە تۆزێ سەربەستە.. خۆشم فێری ئەم سەربەستییەم کرد..».

«بۆیە حاڵت وا جوانە..».

هەردوو بێدەنگ بووین.. پەستو تووڕە هەردوو دەستی دەلەرزین.. ئارەقەی نێوچەوانیو کەفی لالێوی سڕی.. بۆنی ویسکیو هاڵاوی ناودەمی کاسیان کردم.. پاشان وەك یەکێك بە تەواوی بڕیاری خۆی دابێ تێهەڵچۆوە:

«ئەمین.. گوێ بگرە.. من حەوسەڵەی قسەی ناو کتێبانم نییە.. بڕیارم داوەو ئەم ژنەی تۆ دەبێ بکوژرێ..».

ئـــەم بڕيـــارە كتـــوپڕە تـــەواو ســـەغلەتی كـــردم.. رووم تێكـــردو بـــە سەرساميیەوە پرسیم:

((خۆت دەيكوژی..؟))

لەنێو تەمی خەمو پەژارەدا تريقايەوەو وتی:

((بـــەخوا بـــێ عـــەقڵی.. هـــەتيو پێـــنج ســـەد دينـــار دەخەمـــە دەســـتی سەرسەرييەك و لە پەناوە – كەس نەزانم – قيڕەبڕی دەكا..!)).

((وا بە ئاسانی..؟)).

((ئەی چی.. پێنج سەد زۆرە.. هی وا هەيە بە پەنجا دينار ئامادەيەو سەماشت بۆ دەكا..!)).

((ئەنوەر.. من باوەڕم بەوە نييە كەس بكوژيت..)).

((بەڵام خەڵكی دەڵێن كۆنە ژنەكەی ئەمين قەحپەيە، دەپرسن: ئەمين لە كوێيە؟ دەڵێن: لای ئەنوەری برايەتی..)).

((جا گەر حەز دەكەی دەڕۆم..؟)).

((قەت حەز ناكەم.. ئەوساش دەڵێن ئەنوەر مليۆنێرە كەچی برايەكی نەخۆشی نەحەواندەوە..!)).

((ئەی دەتەوێ چی بكەم..؟)).

((تۆ هەقت نەبێ.. ئەم هاوينە منو مناڵەكان سەفەرێكی دەرەوەمان هەيە، پارەيەكی زۆر دەدەمە زەلامێكی لێزانو كەسيش نازانێ..)).

((گومان لە من ناكەن..؟)).

((كەس لەو باوەڕەدا نييە تۆيەكی ئيفليج بتوانی شتی وا بكەی..)).

((باش ئێوە دەڕۆن.. من لێرە بەتەنيا چی بكەم..؟)).

((بۆ بەتەنيا..؟ بە پوورە خەجێ دەڵێمو ئاگای لێت دەبێ.. حەزيش دەكەی سێ كارەكەری تريشت بۆ رادەگرم..)).

((نایەوێ کاکە..)).

((ها.. بۆ مەسەلەی گوڵناز.. چیت وت..؟)).

((سەفەری خێرتان بێ، بەڵام من باوەڕم بە کوشتنو بڕینی کەس نییە..)).

((ئـەمین.. رۆڵـە.. تـۆ هێشـتا لـە دونیـا تێنەگەیشـتووی.. لەوانەیـە بڵێـی ئەنوەر قۆنتەراتچییەو جگە لە دەفتەری حسێبی گەچو چیمەنتۆ هیچی تـر نازانێ..!)).

((وام نەوتووە.. بەڵام نە تۆ تازەبەتازە وەك منت لێدێ.. نە ئەمنیش..)).

((راسـت دەکـەی.. بـەڵام بـیری لێبکـەرەوە.. گوڵنـاز دایکـی کچـەکانتە، خەراپەی ژنەکەت ناوزڕانە بۆ کچەکانیشت، منیش دەبمە مامیان.. ئەگـەر تـۆ حیزیت پێ قبوڵ دەکرێو قسەی نـاو کتێبـان مێشـکی خـواردووی.. ئـەوە مـن باوەڕم بەم شتە قۆڕانەی تۆ نییە..!)).

((یانێ چی..؟)).

((یانێ بشفرێ دەیکوژم..!!)).

بە تووڕەییو راستەپێ هەستایەوەو هـەموو گیـانی دەلـەرزی، دەرگاکـەی کـردەوەو ئـاوڕێکی لێدامـەوە، بـە حەژمەتـەوە هـەردوو لێـوە قورمزییـەکانی دەلەرزین، مەستیو پەستی چاوەکانی خێل کـرد بـوون.. دواجـار وتـی: ((قـەت نەمزانی ئەوەندە بێدەستەڵاتی.. خۆزگە تۆ برای من نەبوویتایە..!)).

خۆزیا.. هیچ قسەم نەکرد، نەگەڕامەوە سەر ((پیرەو زەریـا))، لـەم دواییـەدا خەفەت فێری جگەرەی کـردووم، جگەرەیـەکم داگیرسـاند، سـەیری بنمیچـەکەم کرد، لە کتێبەکانی دەوروبەرم ورد بوومەوە.. چەند ناوێکی خۆشەویستی سـەر بەرگـەکانم بەرچـاو کـەوت.. زۆربـا، برایـانی کارامـازۆف، ئانـا کارنینـا، مـەدام بۆڤاری.. بۆڤاری.. ئەویش زوو دۆستی دەگۆڕی.. بۆڤاری چ ناوێکی پڕ خرۆشو جوانیو مۆسیقایە.. ((دۆستی خاتوو چاتەرلی)).. لەگەڵ ((میلۆرز)) چوومەوە نێو

باخ‌و چه‌م‌و دارستان.. گوێم گرت.. مسته‌ر ((کلیفۆرد)) به‌ ژنه‌که‌ی وت:

((بنوو.. له‌گه‌ڵ پیاوێك بنوو.. با منالێکمان ببێ.. به‌ڵام با ئه‌و پیاوه‌ له‌ خانه‌دان‌و به‌گزاده‌کان بێ.. نه‌که‌ی ده‌ست له‌گه‌ڵ پیاوێکی ره‌شۆکی تێکه‌ڵ بکه‌ی)).

پێکه‌نیم.. زۆر پێکه‌نیم، ژووره‌که‌ ده‌نگی دایه‌وه‌، کتێبه‌کانی سه‌ر ره‌فه‌کان به‌و قاقایه‌ که‌وتنه‌ سه‌ما.. ئه‌و خه‌ڵکه‌.. ئه‌و گیرفان پڕانه‌ چۆن سه‌یری شه‌ره‌ف ده‌که‌ن..؟ ره‌وشت چۆن ده‌بینن..؟ جگه‌ره‌که‌م کوژابۆوه‌، ببووه‌ فتیله‌یه‌ك له‌ خۆڵه‌مێش، که‌ پێکه‌نیم که‌وته‌ سه‌ر رانم، جا گه‌ر خۆم ژنه‌که‌ی خۆمم پێ تێر نه‌کرا.. ده‌بێ جیاوازی چ بێ گاوانێك یان پاشایه‌ك تێری بکا..؟ ئای که‌ مه‌نتیقی بۆرژواو سه‌رمایه‌داره‌کان سه‌یره‌.. ئای که‌ هیچه‌.. ده‌یه‌وێ پێشه‌وایه‌ك له‌گه‌ڵ ژنه‌که‌یدا بخه‌وێ.. نه‌ك سه‌ربازێك.. جیاوازییه‌که‌ له‌ کوێدایه‌..؟ بیری لێبکه‌ره‌وه‌ ئه‌مین.. تۆ حه‌ز ده‌که‌ی گوڵناز له‌گه‌ڵ کێ بنوێ.. شاعیرێك یان بازرگانێك له‌گه‌ڵ کێ..؟ یان حه‌ز ده‌که‌ی له‌گه‌ڵ که‌س نه‌بێ‌و له‌گه‌ڵ که‌س نه‌نوێ.. هیچ که‌س..؟! ها..؟ پرسیارێکی ئاسان نییه‌.. هانام برده‌ به‌ر زۆرباو لێی پاڕامه‌وه‌.. زۆربا تۆ زۆڵیت.. سه‌گیت.. هه‌ر له‌ خۆته‌وه‌ وه‌ڵامی پرسیاری زۆر گران ده‌ده‌یته‌وه‌.. تۆ رات چییه‌..؟ ئه‌و کافره‌ به‌ سه‌مایه‌ك وه‌ڵامی دامه‌وه‌.. وتم: تێت ناگه‌م.. به‌سه‌ر سه‌نتوره‌که‌ی نووشتایه‌وه‌و شه‌پۆله‌ نووستووه‌کانی ژێر ده‌ریای وه‌ئاگا هێنا.. ئه‌وانیش که‌وتنه‌ سه‌ما.. وتم: تێت ناگه‌م.. بۆم گریا.. چوومه‌وه‌ لای ((سانتیاگۆ))، ناو هه‌ردوو له‌په‌ خوێناوییه‌کانیم ماچ کردو تکام لێکرد.. سانتیاگۆ.. خه‌مێکی هیچ شه‌که‌تی کردووم.. ده‌سته‌کانم هێشتا نه‌مردوون.. بمخه‌ره‌ نێو به‌له‌مه‌که‌و جووتێ سه‌وڵم به‌رێ.. یان قولاپ‌و له‌ته‌ نانێك.. من نه‌مردووم.. هیچ نه‌بێ له‌نێو گێژه‌نی ده‌ریا تووله‌ ماسییه‌کت بۆ ده‌گرم.. به‌ فیزێکه‌وه‌ سه‌یری کردم‌و شه‌فقه‌که‌ی له‌سه‌ر ناو وتی:

((ئه‌مین.. عه‌یبه‌.. مرۆڤ تێکده‌شکێ.. به‌ڵام نابه‌زێ..)).

زۆرباو سانتیاگۆ گوڵنازو ئەنوەریان لەبیر بردمەوە.. خەمێکی تازەو سەیرو جوانو گران دایگرتم.. خەمی ئەوەی هەزارەها کتێبی پوختو نایاب ماونو من هێشتا فریایان نەکەوتووم، تەمەن دەڕواو تا دێ چاوەکانم کزتر دەبن، تەمەن دەڕواو منیش چیتر وەك جاران بۆم نالوێ لەسەر کورسییەك دابنیشمو لەسەر مێزێکی لەقو لۆق چیرۆکی شیرین بنووسم، ئەو چیرۆکانەی هەزارەها کەسیان سەرسام دەکرد، ئەو رۆژانەم هاتنەوە یاد.. ئەو رۆژانەی کە چیرۆکێکی تازەم بڵاو دەبۆوە.. سەدەها کەس سەرە رێگەی لێدەگرتم.. دەست خۆش.. پەنجەکانت نەرزێن.. چیرۆك نەبوون.. وشەکانی دانە مرواری فرمێسکەکانی چاوم بوون.. دوای هەر چیرۆکێکم بوومەلەرزەیەك.. گڕکانێك دەتەقییەوە.. گڕکانێك ناخی زەویت بۆ هەڵتەکێنێ.. من ناخی.. مۆخی پاڵەوانەکانم.. دەخستە سەر کاغەز، هەر چیرۆکێکم دەتووت دینامیتە.. دینامیت لەنێو شاخو کێوان تونێلو دەربەندت بۆ خۆش دەکا.. من بە چیرۆکێکم سەدەها رێگەو تونێلو دەربەندم دەنێو زاتی مرۆڤ خۆش دەکرد.. ئەوەتا بێ ترسو شەرم چیرۆکی خۆمو گوڵناز دەنووسمەوە.. کچەکانم.. ئای.. تۆ بڵێی ئەوانیش بچنەوە سەر رێی دایکیان.. تۆ بڵێی ئەوانیش ئاوا شەق لە خۆشەویستی هەڵدەن.. بۆ نا..؟ تۆ بڵێی وا بکا منیان لە بەرچاو بکەوێ..؟ ماوەیەکە کەمتر سەرم لێدەدەن.. هیچ نییە.. سەرقاڵیو جحێڵی..! تۆ بڵێی پیاوێك، لەم رۆژهەڵاتەدا، پیاوێك هەبێو بیانخوازێ..؟ ئا.. بۆ نا..؟ دەڵێن: کچی مامۆستا ئەمینی چیرۆکنووسە..!

لەوانەیە زۆرانی تر هەڵدەنێو بڵێن: «چیرۆك چییە.. کاکە.. ئەوانە دایکیان قەحپە بوو.. مامۆستا ئەمین تەڵاقی دا..!».

حەزم دەکرد گوڵناز شوو بکاتەوە، جارێکیان کە کچە گەورەکەم هاتە لام پێم وت:

((شیرین.. قسەیەکت پێدەڵێم حەز دەکەم بە دایکتی بڵێی..)).

((فەرموو باوکە.. خێرە..)).

((کچی خۆم.. ماوەیەکە ئاگام لێتان بڕاوەو نازانم.. قسەی زۆر ناشیرین دەبیستمەوە، باوکێکی ئاسایی نەبووم و خۆم پێتانەوە هیلاك کردووەو هەموو ئومێدم ئەوە بوو ئافرەتی نموونەیی بن....!)).

بە سەرسامییەوە سەری هەڵبڕی و پرسی:

((بۆ باوکە.. خوا نەخواستە هیچ خەراپەیەکمان کردووە..؟)) بە خەم و قەهرەوە دەمم داپچڕی:

((نازانم.. بەڵام هەواڵی زۆر سەیرم پێدەگا..!)).

((دەربارەی ئێمە..؟)).

((ئا..)).

((چۆن..؟)).

((بە تەلەفون.. خەڵکی تر..)).

((شتی وا نییە.. لە خۆیانەوە قسە هەڵدەبەستن.. پاشان باوکە ئێمە بیرمان نەچووە کە کچی تۆین..)).

((زۆرتر لەگەڵ ئێوە.. یان بەتەنیا دەچێتە دەرەوە..؟)).

((بێ ئێمە بە هیچ لایەکدا ناچێ..!)).

((سەیرە..)).

((بۆ سەیرە..؟ باوکە تۆو گومانیان نەوتووە.. پاشان گەر ئێمە هەست بە شتێ بکەین هەر خۆمان دەیخنکێنین.. هەر هیچمان پێنەکرێ جێیدێڵین و دێینە ئێرە..!)).

((کچە شیرینەکەم.. من قەت مەبەستم نییە لێی جیا ببنەوە.. ئەو لە من پتر پێویستی بە ئێوەیە.. من پیاوم و لە هەموو شوێنێك دەحەوێمەوە.. ئەو

ئیفلیجییە نەبووایە باكم بە چی بوو..؟ كچم من.......)).

قسەكەی پێبڕیمو وتی:

((باوكە.. خەیاڵ نەكەی.. تۆ هەر سەروەری ئێمەی..)).

((بەهەرحاڵ كچەكەم.. ئاگات لە خوشكەكانت بێ.. بەڵام من نیازی قسەیەكی ترم هەبوو..)).

((بفەرموو باوكە..)).

تۆزێ بێدەنگ بوومو بە دەستو پەنجەیەكی لەرزۆكەوە جگەرەیەكم داگیرساندو مژێكی قووڵم لێداو پاشان وتم:

((ئێوە بۆ وا لە دایكتان ناكەن شوو بكاتەوە..؟)).

((جا بۆ..؟ خۆ ئێمە ڕێمان لێنەگرتووە..!)).

((نەء.. تێم بگە.. وا باشترە ئێوە داوای لێبكەنو سووریش بن لەسەر ئەو قسەیە..)).

((قەیناكا.. بەڵام بۆ وا دەڵێی..؟)).

((ڕۆڵە ئەو هێشتا گەنجەو بە بەرییەوە ماوە.. ئەم قسەو قسەڵۆكەش دەبڕێتەوە..!)).

((باوەڕ ناكەم..)).

((نەء.. گەر شوو بكاتەوە مەسەلەكە دەگۆڕێ..)).

((تۆ وای دەبینیت..؟)).

((ئا..!)).

ئا.. حەزم دەكرد شوو بكاتەوە، زۆریش، ساڵێكی بەسەردا تێپەڕیو شووی نەكردەوە، كەوتمە گومان.. وتم: دیارە ئەم واتە واتە بەلاش نییەو خەڵكەكە ڕاست دەكەن، هەر لەم دواییەدا چیرۆكنووسێكی لە من داخدار كردمی بە پاڵەوانی چیرۆكێك.. لە كن زۆر كەسیش وتبووی:

«پاڵەوانی چیرۆکەکەم ئـەمین — ی چیرۆکنووسـە..» خـۆم لـەو هـەموو شتانە گێل کرد، جا گەر خۆشم گێل نەکردایە.. چیم پێدەکرا.. منێکی پیرو کەنەفتو لە پەلوپۆ کەوتوو..؟ دەبووایە هەر خـۆم بخۆمـەوەو لـە سـکی خـۆم بـدەم، کەوتمـەوە نووسـین.. هێـدی هێـدی.. ویسـتم ئـەوە بـزانم گوڵنـاز بـۆ بەجێیهێشـتم.. تـۆ بڵێـی لەبـەر پـیریو.. دەمـار سسـتیو.. بـەڵام نـا.. بـە هەفتەیەك بەر لەوەی تەڵاقی بدەم پێمی وت:

«خەیاڵ نەکەی.. من لەبەر ئەوە لێت جیا نابمەوە کـە هیچت پێنـاکرێ.. نەخێر.. تۆ ماوەیەکە تەواو دڵت پیس بووەو گومان لەو مێشـەش دەکـەی کـە پێمدا هەڵدەگەڕێ.. تەواو لە بەرچاوم ناشیرین بوویت.. ئەو ئەمینـەی جـاران نیت.. دڵی منت کرمێ کرد.. هیچ باوەڕێکت نە بە منو نە بە خۆت نەماوە.. بۆ کوێ دەچیت..؟ بۆ درەنگ هاتیتەوە..؟ ئەوە کێ بوو تەلەفونی بۆ کردی..؟ ئەوەندە بە دەم خەڵکەوە پێمەکەنە.. تۆ سەری منت خواردووە..».

تۆ بڵێی وابێ.. تۆ بڵێی ئەوەندە پـاك بووبـێ.. تـۆ بڵێـی ئـەو خەڵکـە درۆ بکەن..؟ لەوانەشە.. ئەی بـۆ نـا..؟ خـۆ ئـەو خەڵکـە ئەوەنـدە دەسـت بەتاڵـە.. ئەوەندە نەخۆشە.. بێزارە.. لـە رقـە لـە شـتێك دەگـەڕێ پێـی رابـوێرێ، لـەوە دەگەڕێ ماڵی یەکێك کاول بکـا، پردێـك بڕووخێنـێ، دڵێـك بمرێنـێ، چـاوێك.. کانییەك کوێر کاتەوە، مۆمێك.. سەد مۆم.. هـەزار بکوژێنێتـەوە، زۆر کـەس.. هـەتا هاوڕێکـانم بـەخیلییان پێـدەبردین، حـەزیان نـەدەکرد ئەوەنـدە تـەباو رێکـین، ئـەم نەخۆشـییە بـوو بـەو مشـکەی بەربەسـتەکەی «مـەئرەب»ی رووخاند، ئەوانەی تامی خۆشەویستییان نەکردبێ.. حەز ناکەن کەس یەکدی خۆش بوێ، خەڵکانی نەگریسو دڵڕەش زۆرن، توانییان کەعبەی ئـەوینی مـن بـڕووخێنن، ئێسـتا تـەنیام.. پیـاوێکی بێـوەمێرد، خـۆمو ژوورێـكو کۆمـەڵێ کتێب، سەرینی تەنیا، بۆنو رەنگو تۆزی غەریبیم لێنیشتووە، ریش ناتاشم..

بەر سمێڵ قوت ناکەم، ماوەیەکی درێژیشە پێڵاو لە پێ ناکەم، پڕبەدڵ بیری چاکەتو پانتۆڵ دەکەم، یان پێڵاو بۆیاغکردن، پیاسە.. جاران ئەم شتانە چەند بێبایەخ بوون.. ئێستا خەڵکی بە پێی خۆیان لەسەر جادەو شەقامەکان پیاسە دەکەن، بای خۆشو دڵڕفێنی دەرەوە لێیان دەدا، سەیری کچانی جوانو ناشیرین دەکەن، کەڵەگەتو باڵاکوڵ، رۆژنامە دەکڕن، لە گازینۆکان دادەنیشنو باسی دەیەها شتی جوانو ناشیرین دەکەن.. منیش لێرە تەنیام، خۆمو دووکەڵی جگەرە، خۆمو یادگارەکانی حەزو ئەوینی گوڵناز، خۆمو گومانو خەمی جیابوونەوە، خۆمو خەونەکانم.. پرۆژەی چەندەها چیرۆکی چاو بە فرمێسکم.. خۆمو ترس لە داهاتووی نادیاری کچەکانم، خۆمو کاسێتی مۆسیقا ناسکو دڵگیرەکان، گۆرانییە بریندارو شیعرە زۆر غەمگینەکان، رۆمانە پڕ لە کارەساتەکان، منو نەخۆشیو دەمی کراوەی گۆڕێکی ناشیرین، ئای کە مەرگ شتێکی پیسە.. کەسێك کە هێشتا هەزارەها هیواو خەونو ئامانجی گەورەی مابێ گوناهە بمرێ.. مەرگ زۆر کەرە.. خۆی لە پیاوی کەر لا دەداو سواری سەری ئەسپێکی وەك من دەبێ.. بەڵێ.. لەنێو مێشکما هەزارەها رەوە ئەسپی ئومێدی دەم بە حیلە لە غار ناکەون.. کوفرە بمرم.. لەم گەڕەکەی ئەو خواپێداوانە پیاو وەك مشك دەمرێ.. وەك مێروولە.. کەس پێی نازانێ، کەس دەنگی نابیستێ، ئەم گەڕەکە هەر لە گۆڕستان دەچێ، کپو خامۆش، لێرە کەس گوێی لە گریانو پێکەنینی یەکدی نابێ، بە دزییەوە لە دایك دەبنو بە دزییەوە دەمرن.. یان ئەوەتا لێرە.. لەم گەڕەکەی ئەنوەری برام نە کەس لە دایك دەبێو نە کەسیش دەمرێ، نە کەس دەگریو نە کەسیش پێدەکەنێ.. تۆ بڵێی.. خۆ ئەوان خەڵکی سەر ئەستێرەیەکی دیکە نین، لەوە ناچێ وەکو ئێمەمانان نان بخۆنو بنوونو شوو بکەنو لێك جیا ببنەوە.. باشە.. خۆ ئەو دەوڵەمەندە قورسانەش کە پیر دەبن لە پیاوەتی

دەکەون.. هیچ نەبێ نەخۆشی لە پەلوپۆیان دەخا، خۆ ئەوانیش ژن تەڵاق دەدەن، ژنەکانیان لەجیاتی دۆستێك.. یەکەو دە دۆستو عاشقیان هەن.. ئەی بۆ وەك منیان بەسەر نایە..؟ ئەمین تۆ قەت ئەوەندە نەفام نەبوویت.. بیر بکەرەوە.. با کتێبەکان فریات کەون.. ئا.. ئەوان هەیانە.. ئەوەی هەیبێ وەك تۆیەکی بێ گیرفان رسوا نابێ.. نابێ بە گاڵتەجاڕی شارێك، ئەوان بە سەدەها کاغەزی سەوزی بیستو پێنج دیناری هەموو وشە رەشو ناشیرینەکانی ناو فەرهەنگی شارێك دەشارنەوە، ئا.. ئەوان وەك تۆ نین.. باوەڕیان وایە موڵكو ماڵ، سامانو دارایی، پارەو پوولو چەکی نێو باخەڵو بانقەکان، ریزە دوکانو سینەماو عەقار، کچو کوڕ.. هەموو دونیا هەر تاپۆی پیاوە، ئەوان وەك ئەنوەری برات باوەڕیان بە پیتی ((میم))ە.. ئەو میمەی تۆ قینت لێیەتی، ئەوان حەز دەکەن پڕ بەدەم بڵێن: ژنەکەم، خانووەکەم، قەمەرەکەم، کچەکانم، کوڕەکانم، پارەکانم.. گەر تۆیەك دەتەوێ خەڵکی هان بدەی ئەم میمە لەناو بەرن.. ئەوانە، بە پێچەوانەی تۆوە، حەز دەکەن لەنێو فەرهەنگەکاندا، لەسەر دارو دیوارەکان، لەسەر تەختەو مێزی قوتابخانەو چایخانەو مەیخانەو تیاترۆخانەو شێتخانەکانیشدا پیتی ((میم)) بە گەورەیی بنووسرێ، ئەوان دەتوانن چاپخانەی زۆر گەورە بکڕنو بە کاغەزی رەنگاوڕەنگو لە بەرگێکی جوانو قەشەنگدا هەزارەها فەرهەنگ لە چاپ بدەن.. ملیۆنەها فەرهەنگ.. بەڵام تەنها ئەو وشانەی تیا بنووسرێن کە بە ((میم)).. م.. م.. م.. کۆتاییان دێ.. یان کە بە ((میم)) دەست پێدەکا.. یان بە لایەنی کەم پیتی میمی تیابێ.. کەچی تۆش، تەنیا تۆ، دەڵێی دوو ملیۆن.. دوو بلیۆن تف لەو میمە، ئەوان قەت وەك تۆ ناکەن.. خانووەکانیان لەسەر ژنەکانیان تاپۆ ناکەن، وەك تۆش دوژمنی گەورەی پیتی میم نین، لەم گەڕەکە کپو بێدەنگەدا چۆلەکەش بە ئەدەبەوە دەجریوێنێ، بگرە پشیلەش

بە ترسەوە دەمیاوێنێ، سەگەکان بێ ناوو ناسنامە نین، منالٚ بە پێکەنینەوە لە دایك دەبێ.. گەر کوڕ بوو باوکە خانوویەکی لەسەر تاپۆ دەکا، گەر کچیش بوو هیچ.. تاپۆو میرات.. موڵكو عەقار هەر بە ناوی نێرینەن.. نێرینە بڕبڕەی پشتە.. هێزی هەناوە.. لای ئەوان کچ هەر کەچە، چەند حەزت دەکرد کچت بێ.. خەڵکی دیانووت: ئەمین گوناهە.. کوڕی نییە.. تۆش بە گاڵتەوە دەتووت: بۆچیمە.. خۆ شوانکارەیی‌و رەنجبەرییان پێناکەم.. دوژمنداریش نیم تا بە تیرو شیرەوە لە پشتم بوەستن.. دەتووت: من سێ کچم هەن.. یانێ سێ گەنجینە.. گاڵتەت بە عەقڵی ئەو خەڵکە دەهاتو دەتووت: «گەر لەجیاتی ئەو سێ کچە.. سێ کوڕم هەبووایە، یەکێکیان دەبوو بە ئارەق خۆر، دووەمیان بە چەقۆوەشێن، سێیەمیشیان قومارچی..!» خەڵکەکە پێیان دەووتیت: بەم قسانە دڵی خۆت خۆش کە.. ئەوەتا ئەنوەریش وەك تۆ پیر بووە.. کەچی ژنەکەی.. منالەکانی وەك میزراح بە دەوریدا دەخولێنەوە، بەلام ئەم وەك تۆ لە پەلوپۆ نەکەوتووە، دەماری پیاوەتی نەمردووە.. جا کێ دەڵێ نەمردووە..؟ نەء.. مەسەلەکە ئەوە نییە.. ئەو باوەڕی بە میمەو من باوەڕم بە میم نییە.. من کە هیچم نییە خانووەکەم لەسەر گوڵناز تاپۆ کرد.. ئەو کە هەموو شتێکی هەیەو کەچی شقارتەیەك لەسەر ژنەکەی تاپۆ ناکا.. ئەم گەڕەکە چەند هێمنە، هێمنییەکی ئێسك گرانو بێزەوەر.. گەلاش بە ئەدەبو ترسەوە.. یان بە نازەوە هەڵدەوەرێ، رەشەبا لە بەردەم دیوارە کۆنکریتییەکان هیچی پێناکرێ، بارانیش لەسەرخۆ، هێدی هێدی، بەسەر تاقو پەنجەرەی کۆشکەکانیان دادەبارێ، لە گەڕەکی پەرپووتی هەژارەکاندا باران دونیا دەکا بە قوڕو لیتاو، لافاو، زۆر لە کەلاوەو کۆلیتەکان داتەپێن، سەربانەکان دڵۆپە دەکەن.. کەچی لێرە کۆشکەکان، دیوارە رەنگاوڕەنگەکان، تاقو پەنجەرەو دەرگا ئەلەمنیۆمەکان وەك چاوی مار دەبریسکێنەوە، کۆڵانو

جادەی بەرماڵەکان دەشواتەوە.. ئێرە ئەوێ نییە.. لێرە هاوین فێنکە، زستان گەرمە، بەڵام لای من ئەم خامۆشییە لە خامۆشی گۆڕستانەکان دەچێ، تا ئێستا کەس لێی نەپرسیوم.. چۆنیت..؟ کەس پێی نەوتووم دوا چیرۆکت ناوی چییە..؟ کاتێ ئەنوەری برام بە میوانەکانی دەڵێ:

((ئەوەش ئەمین — ی برامە..))

دەپرسن: ((چ کارەیە..؟)).

((فەرمانبەرێکی تەقاویتە)).

((فەرمانبەرو بەس..؟)).

((نەء.. دەڵێ: چیرۆکنووسم..)).

بە گاڵتەو لاقرتێوە دەڵێن:

((جا خۆ چیرۆك کاسبی نییە.. پارەی لێدەست دەکەوێ..؟)).

کە ئەنوەر لێم دەپرسێ: ((چیرۆك پارەی تێدایە..؟)).

بە بێباکییەوە دەمووت: ((نەخێر.. کاکە..)).

میوانە تەنگە ئەستوورەکان قاقا پێدەکەنین.. دەتووت ئەو ورگانە بێچووە ورچی سەماکەرەی تێدایە.. ئەوسا بە تەوسەوە دەیانووت:

((جا کە شتێ پارەی تیا نەبێ بۆ دەیکەی بە ناونیشانی خۆت..؟)).

زۆرجار، شەوانە، کە لەگەڵ ئەنوەری برام دەیانخواردەوە، ویسکیو شامپانیاو ڤۆدگا مڕو مەستی دەکردن.. دەهاتنە ژوورەکەم.. ژوورە تەنیاو پڕ خەمەکەم.. تا درەنگی شەو بە منیان رادەبوارد، کتێبەکانیان هەڵگێڕو وەرگێڕ دەکرد، بە خۆیانو بە پێکەوە دەهاتنە ژوورەوە، دەستیان دەلەرزی، پێکی ویسکیو شامپانیا دەڕژایە سەر کتێبو پارچە کاغەزەکانم.. ئەو کاغەزانەی خەمو برسیەتی منداڵیو شەرمو شکانی هەرزەییو گومانو دڵەڕاوکێی ئێستامیان لەخۆ گرتبوو.. دەمو لێوو سمێڵی بە ویسکی تەڕبووی خۆیان.. بە

مەزەی ماستو جاجیکو تەپوولەو تفو شەهوەتیان بەو کاغەزانە دەسڕییەوە، منیش وەك ئەو پیاوەی بەسەر ماکەرێکەوە گیرابێ خۆم توند دەکردەوە، پارچە کاغەزو کتێبەکانم کۆ دەکردەوە، دەهاتنە ژوورەکەمو دەستیان بۆ کتێبەکان دەبرد وەك ئەوەی دەست بۆ ناوگەڵی، قوزی سۆزانییەك بەرن، زۆر بە ناشیرینیو مەستانە.. هەریەکەو قسەیەکی دەکرد:

«بۆ نایەیتە ناو پیاوان.. چیت لەم ژووره دۆزیوەتەوە..؟».

«گەوهەرو ئاڵتوون..!».

«نا گونم..».

«ژن ئاوا لە پیاو دەکا.. بە شەرەفم کەیفم لێبێ هەر هەفتەی یەکێك مارە دەکەمو یەکێك تەڵاق دەدەم..».

«گوناهی خۆیەتی.. بێ عەقڵە.. ئەگینا کەس خانووی لەسەر ژن تاپۆ کردووە».

بێزم نەدەهات وەڵامیان بدەمەوە.. جا وەڵامی کێ بدەمەوە..؟ کۆمەڵێ زەلامی گیرفان پڕ، کەللەبەتاڵ، سك تێری ناوگەڵ برسی، کۆمەڵێك لە خۆم ژن حیزتر.. کەچی بە زەبری پارە دایانپۆشیوە، پێیان لە کتێبەکانم دەنا.. ئەو چەند ئاژەڵە.. ئەو چەند بەراز باوکانە، ئەو گامێشانە پێیان لە دۆستۆیڤسکیو تۆلستۆی دەنا، پێیان لە شۆلۆخۆفو ئیتماتۆفو لۆرانسو بەلزاكو جۆیسو شتاینبكو هێمنگوای دەنا.. ئەو چەند ماکەرە شەقیان لە کاسێتەکانی مۆزارتو شۆپانو چایکۆفسکی هەڵدەدا، ئەو چەند بەتاڵە.. داهۆڵانە.. لە بەتاڵیش بەتاڵتر گاڵتەیان بە وێنەی بیتهۆڤنو چارلی چاپلن دەکرد، تووڕە دەبووم.. منی ئیفلیجو پەککەوتە، منی بێهێزو لاواز تووڕە دەبووم، بەڵام بە نەرمییەوە.. حەزم نەدەکرد دڵی ئەنوەر بشکێنمو بڵێ جنێو بە میوانەکانم دەدا، تووڕە دەبوومو ئارەقەم دەکرد، بڕبڕەی پشتم

تەزوویەکی ساردی پیا دەهات، وەك مەیموونی نێو قەفەز سەیریان دەکردمو رایاندەبوارد، منیش بە قەهرەوە پێدەکەنیم.. بە درۆ پێدەکەنیم.. لە دڵی خۆمدا سوێندم دەخوارد کە هەر دەبێ بیانکەم بە پاڵەوانی چیرۆکەکانم.. سوێندم دەخوارد کە دەبێ من بە تەنیا، بەرلەوەی بمرم، ئەو بۆگەنانە تا سەر ئێسقان رووت کەمەوە.. رسوایان بکەم.. وایان لێبکەم خەڵکی گاڵتە بە عەقڵو بیرو بۆچوونیان بکەن، شەوێکیان زۆر تووڕە بووم.. خۆم بۆ نەگیرا، ئەوەندە مەست بوون قەڵەمو کاغەزو وێنەو کاسێتو کتێبەکانیان شندڕو وندڕ کرد.. کەسم نەدیبوو ئەوەندە رقی لە کتێبو کاغەز بێتەوە، هەریەکەو کتێبێکی بە دەستەوە دەگرت، وەکو تۆپ.. ئەمیان بۆ ئەویتریان هەڵیدەدا، هەندێ جار کتێبەکانیان دەگرتەوەو هەندێ جاریش دەکەوتنە بەر پێیان.. ئەو شەوە زۆر مەست بوون.. قاقا پێدەکەنین.. لێیان پاڕامەوە:

«تکاتان لێدەکەم.. واز لەم کتێبانە بێنن.. گەر حەز دەکەن لام دانیشن.. ئەگینا فەرموون بڕۆنە دەرەوەو من ئیشم هەیە..».

«ئیشی چی..؟».

«دەخوێنمەوە.. دەنووسم.. سەد ئیشم بە دەستەوەیە..».

«جا خەڵکی بە رۆژ ئیش دەکا یان بە شەو..؟».

«کاکە.. ئەم ئیشەی من شەوو رۆژی بۆ نییە..» لەپڕ یەکێکیان بە لاقرتێوە دەیووت:

«ئەم هەموو کتێبەت خوێندۆتەوە..؟».

«دە ئەوەندەش..».

«ئەی کەواتە بۆ نایانفرۆشیت.. خۆ بولبول نین تا رایانبگریت..؟ هیچ نەبێ دوو عانەش دەچێتە گیرفانتەوە..!».

«جا عانەم بۆچییە..؟».

((هەتیوینە.. وەرن سەیری کەن.. دەڵێ پارەم بۆچییە..)).

قاقا پێدەکەنین.. ئەنوەریش کە دەیخواردەوە تا بڵێی ناشیرین‌و بەدمەست دەبوو.. ئاگای لە خۆی نەدەما.. ئەوەی بە شەو دەیکرد بەیانی حاشای لێدەکرد، هەتا نەهاتمە ماڵەکەی نەمزانی کردوویەتی بە مەیخانە، نەك مەیخانە.. کردبووی بە تەویلەیەکی راستەقینە.. نێرەکەر دەزەڕی، گامێش دەیبۆڕاند، سەگ دەوەڕی، ژن‌و کچ‌و کوڕەکانیشی ببوونە مەیگێڕو بۆی بەردەستی ئەو چەند گەلۆرە.. سمایلی بازرگان دەستی بۆ وێنەیەکی چارلی چاپلن درێژ کردو وتی:

((ئەمە کابرا گاڵتەجاڕەکەیە.. بەخوا بابە فلیمی عەنتیکەی هەیە..)) بە تووڕەییەوە وتم: ((ئەم بلیمەتە گاڵتەجاڕ نییە.. بە فلیمەکانی جنێوی بە بۆرژواو سەرمایەدارەکان دەدا..)).

بە سەرسامییەوە پرسی.. سەرسامییەکی تێکەڵ بە گاڵتە:

((نا..؟ سەرمایەدار کێیە..؟)).

((گەلۆرێکی پارەدارە.. لەسەر حسێبی ئارەقەو فرمێسکی هەزارەها کەس دەلەوەڕێ..!)).

((چاکە.. چاکە.. جا ئەو پارەدارانە لە خەمی جنێوەکانی ئەم گاڵتەجاڕە خەویان لێنەدەکەوت..؟)).

((مەڵێ گاڵتەجاڕ.. ئەم بلیمەتە ناوی چارلی چاپلن — ە..)).

((کەواتە تۆش بۆیە خۆت لەم ژووره مەڵاس داوە.. دیارە دەتەوێ فلیم دەرکەی.. جنێو بە پارەدارەکان بدەی..؟!)).

((نەء.. من فلیم دەرناکەم.. کێ فلیمم بۆ دەربکا..؟)).

ویستم بڵێم من بە چیرۆك رسواتان دەکەم هەی بێشەرەفینە، هەی گەوادینە.. کەچی یەکێ لە هاوڕێکانی وتی:

«واز له ئەمین شاپلن بێنە.. وەرە سەیری ئەم مالۆسە بکە.. هەتیو خۆ ئەم ژوورە رەسمی موسلمانێکی تیا نییە..».

یەکێکی تریان وتی:

«ئەنوەر.. بە شەرەفم ئەو برایەی تۆ شتە..!».

ئەنوەریش.. مرو مەست.. زۆر مەبەستی بوو میوانەکانی دڵخۆش بن.. تا رادەیك نەك هەر من.. ئامادە بوو خۆی بکا بە نوکتە.. نوکتەیەکی زۆر هیچو بێزەوەر هەر تەنها بۆ ئەوەی میوانەکانی قاقا پێبکەنو تا ئەبەد باسو خواسی ئەو شەوە تایبەتییانە بۆ یەکدی بگێڕنەوە.. کتوپڕ.. قەتیش چاوەڕێم نەدەکرد وا سووکم کاو.. وتی:

«شتی چییە هەتیوینە.. دیارە ویسکییەکە لەسەری داون.. وەلَلا مەگەر پۆپەکەی بێ..!!».

قاقا پێکەنین.. کردمیان بە مەخسەرە.. هەموویان.. بە خۆیانو بە پێکە ویسکی دەستیانەوە لە وێنەکە نزیکە بوونەوە، لێی ورد بوونەوە، ئەنوەر خۆی رانەدەگرت.. دەلەنگی.. لەسەر کورسییەکەی بەرامبەر دانیشت.. لە ئەنوەری برام نەدەچوو، بە رۆژ چەند گرانو سەنگین بوو، بە ئەتەکێت دەجووڵاو بە ئەتەکێت دەیخواردو قسەی دەکرد، هەر هەموویان بە رۆژ گرانو سەنگینن، زۆر بە ئەدەبو ویقارەوە دەدوێن.. ئەدەبێکی دەستکرد، بە رێزو ڤیزێکەوە جگەرە دەکێشن، نان دەخۆن، دەکۆکن، بە دزییەوە دەچنە ئاودەسخانە.. ئەی ئێستا بۆ وا سووكو بێنرخن.. ئای گەلحۆینە تا دەمرن هەر بە رووکەشو ساختەو بۆیەو رووپۆشەوە دەژین، بە لارەلار لێم نزیك بوونەوە.. بە یەکەوە لێیان پرسیم:

«ئەمین.. ئەم کەچەڵە کێیە.. هەتیو زۆر ترسناکە..؟».

منیش ویستم ئاژاوەکە بە بارێکی ئاساییدا بخەم.. وەك هاورێیەکی

شیرین زمانو هاوکووفی ئەوان بم.. وتم:

((ئەم کەچەڵەیان دۆستۆیڤسکییە..)).

پرسییان:

((دۆستۆ کێ..؟)).

((دۆستۆیڤسکی..)).

((جا ئەوە ناوی بنیادەمە..؟)).

((ئەی خۆ ناوی حوشتریش نییە..)).

کردیان بە غەڵبە غەڵبو هەریەکەو پرسیارێکی لێدەکردم:

((ئەم کەچەڵە خەڵکی کوێیە..؟)).

((رووسییە..)).

((چ کارەیە..؟)).

((رۆمانی دەنووسی..)).

((رۆمان دەخورێ..؟)).

((دەخورێ چی..؟ رۆمان حەکایەتێکی زۆر درێژە..)).

((جا کەی باوی حەکایەت ماوە..؟)).

((نەك حەکایەتی حەکایەت.. ئەم بلیمەتە چیرۆکی لەسەر میللەتی خۆی دەنووسی.. لەسەر میللەتی رووس..)).

((ئەوە چییە.. ئەمیش هەر بلیمەتە..؟)).

((هەڵبەت..)).

((باشە ئەم کەچەڵە پارەی دەست دەکەوێت..؟)).

((ئەی چۆن..)).

((ئێ.. کەواتە دەوڵەمەند بووە..)).

((نەء.. وەکو ئێوە کۆی نەدەکردەوە، هەرچییەکی دەست بکەوتایە

دەیخوارد.. دوکانو بازاڕو سنەمای پێنەدەکڕی..».

«ئەی چی لێدەکرد..؟».

«وتم دەیخوارد.. خەرجی دەکرد..».

«هەر باشە.. گرنگ ئەوەیە هەیبووەو خواردوویەتی..».

«ئەوەندەش عەودالّی پارە نەبووە.. لای ئەو گرنگ ئەوە بووە ئازاری ئەو خەڵکە بنووسێتەوە».

«غەدری کردووە..».

«هەمیشە قەرزاریش بووە..».

«نا..؟ کەواتە لێی نەزانیوە..».

«لێی زانیوە.. وتم لای ئەو گرنگ ئەوە بووە بنووسێ..».

«ئەی تۆ..؟ دەڵێن تۆش نووسەری.. بۆ وەك ئەو کەچەڵە پارەت دەست ناکەوێ..؟».

«من جیام..!».

«چۆن جیایت..؟».

«ئەو لە سەردەمو لەنێو میللەتێکدا ژیاوە جیایە لەگەڵ سەردەمو میللەتی من..».

«یانێ مردووە..؟».

«بەڵێ.. مردووە..».

«ئەی کە مردووە تۆ بۆ خۆت پێوەی سەغڵەت کردووە..؟».

«ئاخر ڕۆمانەکانی زیندوون..».

«چۆن زیندوون..؟».

«قورسە.. واز بێنەو کەستان لەم مەسەلەیە حاڵی نابێ..».

«هەتیو ئێمە حیسابی ملیۆنو دوو ملیۆن دەکەین.. ئەم قسە حیزانە

چییە تا تێینەگەین..)).

((وتم تێی ناگەن‌و بیبڕەوە..)).

((بەهەرحاڵ.. ئەمین چاپڵن.. هەرچەندە ئەو کەچەڵەی برادەرت گاورە.. بەڵام رەحمەت هەر چاکە بۆ مردووان..!)).

ئەمجارەیان بازرگانەکە هەڵیدایەو بە دەنگێکی ناسازەوە نەڕاندی:

((هەڵیدەن.. پێکەکانتان هەڵدەن لە چاوی کەچەڵی گۆڕبەگۆڕ..)) قسەم نەکرد.. خۆم لێ گێل کردن..

ئەمجارەیان عەلی بەگی سلێمان ئاغا لێم هاتە پێش‌و وتی:

((ئەمینە فەندی.. چیرۆك خۆشە..؟)).

منیش لەسەرخۆ وتم:

((ئەگەر خۆش نەبووایە من چل ساڵ خەریکی نەدەبووم..!)).

((بەقەد چی خۆشە..؟)).

((وەسف ناکرێ..)).

((با من بیهێنمە بەرچاوت.. بەقەد خواردن، خواردنەوە، ژن....؟)).

((وەك هیچیان نییە..)).

((تێت ناگەم..)).

((تۆ.. ئێوەمانان تەنها رووکەشی شتەکان دەبینن.. چیرۆك لە ناخ‌و ناوەرۆکی مرۆڤ‌و شتەکانی دەوروبەر دەکۆڵێتەوە..)).

((ناخ کوێیە ئەمین.. خۆ مەبەستت ناو هەناو نییە..؟)).

((نەء.. مەبەستم ناو ورگە..!)).

((ئەوە چییە ئەمین.. رادەبوێری..؟)).

((وەڵڵا ئێوە مەستن‌و بە دونیا رادەبوێرن..)).

سەیرێکم کرد هەموویان گوێ قوڵاغن، چاوانی هەر یەکێکیان وەك

چاوانی سەگێك كە بەسەر زانەوە بێ سوور هەڵگەڕابوون.. بە زەحمەت پێڵوویان هەڵدێنا.. هەڵیان دەبزركاند.. تێهەڵچۆوەو وتی:

«باوەڕ ناكەم هیچ شتێك بەقەد خواردنەوە یان ئافرەت خۆش بێ..».

یەكێكی دیكەیان هەڵیدایەو مڕاندی:

«نەء.. كەرە.. پارە تەواوە.. پارە نەبێ ژنو خواردنەوە لە كوێ پەیدا دەبن..؟».

هەموو بەیەك دەنگ وتیان:

«دەم خۆش.. دەم خۆش..».

بازرگانەكە وتی:

«بە شەرەفم جەماعەت.. ئەم كەچەڵەش قسەی وا جوانی نەكردووە.. بە دڵمە.. پارە.. دەم خۆش..!!».

بە تووڕەییەوە وتم:

«ئێوە وا دەزانن ژن تەنها گەڵو گووانە..؟».

بەیەك ئاواز.. بەوپەڕی گاڵتەو تەوسەوە وتیان:

«ئەی چییە ئەمینە فەندی..؟».

«كاكە ئافرەت سۆزە.. میهرە.. دایكە.. خوشكە.. بە رای من ئافرەت سەرچاوەی زۆر شتی پاكو جوانە..».

بازرگانەكە بەوپەڕی نیهادپیسیو تەوسەوە وتی:

«ئەرێ كۆنە ژنەكەت چۆنە.. ئاگات لێیەتی..؟».

نەمزانی دەكەومە تەڵەوە.. ئارەقەیەكی ساردم كرد، زۆر شەو ئاوا بریندارم دەكەن.. تا شەوێكیان یەكێكیان وتی:

«ئەنوەر كە تۆ برای وا خۆشت هەبوو.. بۆ زووتر بە ئێمەت نەناساند؟».

یەكێكی دیكەیان وتی:

«بە شەرەفم خەڵکی بزانێ بەزمی وا خۆش لێرە هەیە مەیخانەکان چۆل دەکەن.. مەگەر بۆیەکان خۆیان بخۆنەوە..!».

«بەخوا بابە مەخسەرەیە..».

«باشە کاک ئەمین هەموو نووسەرێك وەك تۆ خۆشە..؟».

«لەوانەیە..!».

ئەنوەر وای دەزانی من زەوقم بەو بەزمو رابواردنە دێ، وای دەزانی ئەو مەیخۆرانە وا ناکەن من پەستو نیگەران بم، نەیدەزانی من لە ناخەوە دەگریام.. دەکولامەوە.. دەتلامەوە، هەموو شەوی هەینییەك دادەنیشتن، مێزیان دەڕازاندەوە، جاروباریش نەك هەر قۆنتەراتچیو بازرگانو قاچاغچی گەورە.. بەڵکو پزیشكو ئەندازیارو پارێزەریشی تێدەکەوت، شەوێکیان لەگەڵ یەکێ لە ئەندازیارەکان کەوتمە گفتوگۆو دەمەتەقێ، کەری وا گەورەم نەدی بوو.. لەپڕ هەڵیدایە:

«کاك ئەمین لەگەڵ ڕێزما بۆ جەنابت.. بەڵام ئەدەبو مەدەب قسەی قۆڕە.. کەی باوی ئەو خەیاڵاتە ماوە.. چیرۆكو شیعر.. مناڵ بازاڕییە.. ئیمڕۆ هەموو شتێك بە زەبری زانست بەڕێوە دەڕوا..».

زۆر لەسەرخۆو بە هێمنی وەڵامم دایەوە:

«من وەك تۆ گاڵتە بە زانست ناکەم.. بەڵام تا دونیا ماوە ئەدەبیش هەر دەمێنێ..».

«دەبا بزانم شیعرێك باڵەخانەیەك دروست بکا.. چیرۆکێك پردێك بنیات بنێ..».

«بەڵام کاکی ئەندازیار.. شیعرو چیرۆك دەتوانن هەزارەها باڵەخانەو پرد لە ناو زاتی مرۆڤدا بنیات بنێن، ئەدەب خزمەتی ناوەوەی مرۆڤ دەکا.. ئەدەب تاکە حەقیقەتێکی گەورەو بەجێماوی هەموو مرۆڤایەتییە..».

هەموویان بەیەکەوە، هەر بۆ مەزاق، چەپڵەیان کوتاو فیکەیان کێشاو.. یەك دوو جڕتیشم گوێ لێبوو.. یەکێك لەوانەی با بەردانی بەلاوە ئاسایی بوو.. قونی لە ئێمە کردو بە تڕێك کۆتایی بەو هەرایە هێنا.. زۆر پەست بووم.. لە کۆتاییدا پێمووت:

«بەداخەوە کە تۆ کۆلێژت تەواو کردووە.. جا جیاوازیت چییە لەگەڵ ئەوانە..؟».

هەموو لێم وەئاگا هاتنو وەك فیشەکە شێتە بە رووما تەقینەوە:

«بۆ ئێمە چیمانە..؟ عەیبە کاکەمین..!».

بە پەلە وتم:

«هیچتان نییە.. بەڵام ئەم بیست ساڵ پتری خوێندووە کەچی گاڵتەی بە ئەدەب دێ..!».

کەچی زیاتر پێی داگرتو وتی:

«ئەرێ وەڵلا قەشمەریشم پێ دێ..!».

«تۆ سەربەستی.. هەر کەسەو بیرو بۆچوونی خۆی..».

وازی لێنەهێنامو تێهەڵچۆوە:

«دەترسم بەتەما بیت لە ڕێگەی چیرۆکەوە ئەو خەڵکە بگۆڕیت.. ئەگەر وایە با بزانین..؟».

«نەك هەر گۆڕین.. دەمەوێ پاکیان کەمەوە..».

کەچی عەلی بەگ بە لاقرتێوە وتی:

«دیارە چیرۆکەکانی مامۆستا گەسکی چاکن.. ئەگینا چۆن دونیایان پێ پاك دەکاتەوە..؟!».

«دەم خۆش عەلی بەگ.. چیرۆك گەسکەو دونیای پێ پاك دەکرێتەوە..!».

ئەو زیاتر لەسەری ڕۆیشتو هەر بە تەوسەوە پێکەکەی هەڵداو وتی:

((ئێ.. جا کە وایە بۆ ناچیت لە بازاڕی حەسیرەکە گەسك.. ببورە چیرۆك بفرۆشیت.. ها..؟)).

ئەو ملۆزمانە هەراسانیان کردم، کە مەست دەبوون بە چیرۆکەوە دەیانگرت.. یان باسی گوڵنازو تاپۆو خانوویان دەکرد، هەموو جار کۆنە برینەکەمیان دەکولاندەوە، چارم نەما.. وای لێهات کە دەهاتن.. دوای مێز رازاندنەوە.. هاوارم لە مناڵەکانی ئەنوەر دەکرد بمبەنە ژوورەکە.. دووانیان دەهاتنە بن هەردوو باڵم.. وەك مناڵی ساوا دەیانخستمە سەر کورسییەك.. بەشداری مەزەکانم دەکرد.. بە کردنو بە خواردن.. شێتی زەڵاتە بووم.. سوێندیشم دەخوارد قسەو گفتوگۆو باسو خواسی سەر مێزەکە لە چیرۆکێکما بتوێنمەوە، سیخوڕانە گوێم شل دەکرد، حەزم دەکرد بزانم باسی چی دەکەن، حەزم نەدەکرد بەجێیان بێڵم، تا درەنگی شەو بەدیاریانەوە دادەنیشتم.. لە سێ شت دەدوان: پارە.. ئافرەت.. خواردنەوە.. هەر ئەم سێ شتەو بەس، جاروباریش بە منو چیرۆکیان رادەبوارد، زۆرجاریش دوای خواردنەوەو مەستبوون دووانیان دەهاتنە بن باڵمو جۆلانەیان پێدەکردم، بەم شێوەیە تا ژوورەکە دەیانبردم، بە منو بە چیخوفو چارلی چاپلنو هێمنگوایان رادەبوارد، شەوێکیان.. دیسانەوە بازرگانەکە بە دۆستۆیڤسکییەوە گرتی.. دوو سەد تفی لێکرد.. هاواری دەکرد:

((ئەمین چاپلن.. حەز دەکەم پێکێك لە چاوی ئەم کەچەڵە بخۆیتەوە..!)).

لێی پاڕامەوە: ((من نەخۆشم، ناتوانم، بخۆمەوە تێکدەچم، ئەنوەر دەزانێ ئەو ژانەدڵەم لەگەڵە.. با لێم نەداتەوە.. ئەمجارەیان دەمکوژێ.. ئاخر دکتۆر لێی قەدەغە کردووم..)).

دەیووت: ((کێرت بە قەدەغە.. تۆ ئەم کەچەڵەت خۆش ناوێ..؟)).

((با..!)).

((کەواتە دەی.. بخۆرەوە.. لە چاوی.. ئەم کەچەڵە.. تا نەیخۆیتەوە من هەر تفی لێدەکەم..)).

چڕوچاوی دۆستۆیڤسکی کەوتە ژێر تفو لیكو بەڵغەمی لینج.. لە دڵی خۆمدا بۆی گریامو وتم:

((دۆستۆیڤسکی.. بمبورە.. کوفرە حەیوانێکی وا.. جرجێکی وا تف لە تۆ دەکا..!)).

دواجار کە بێزار بووم.. بەیانییەکیان.. بەر لەوەی ئەنوەر بڕواتە دەرێ.. بانگم کردو بە قەهرو حەسرەتێکەوە پێمووت:

((ئەنوەر.. ئێوە بۆ خۆتان دەخۆنەوە یان بۆ گیانی من.. شەوێکی تر ئەوانە بێنە ژوورەکەم بە سکەخشکێش بێ لەم ماڵە نامێنم..)).

زانی زۆر پەستو تووڕەم.. بە نەرمییەوە وتی:

((ئەمین گیان.. من وامزانی خۆت حەز بەم بەزمە دەکەی.. ئەوان دەڵێن ئەمین گوناهە.. با بەتەنیا نەبێو بچین تۆزی خەمی بڕەوێنینەوە..)).

((من بەتەنیا نیم.. کە ئێوە دێنە ژوورەکە هەست بە تەنیاییو غەریبی دەکەم..)).

((تووڕە مەبە کاکە.. شەوێکی تر ناهێڵم زەلامیان توخنت بکەوێ..)).

((ئاخر چوزانم.. گەیشتۆتە کونی لووتم.. خۆ من گاڵتەجاڕی ئەو گەلۆرانە نیم..!)).

((کەواتە منیش گەلۆرم..)).

((مەبەستم ئەوە نییە.. بەڵام ماڵ حورمەتی خۆی هەیە.. تۆ کوڕو کچی گەنجت هەن.. گەر حەزت لە خواردنەوەیە.. چ زۆر مەیخانە زۆرە..)).

((ئەمین گیان.. ماڵ ماڵی خۆمە.. حەزم لێ بێ دەیکەم بە تەویلە..)).

((بەداخەوە ئەنوەر.. پارە تەواو تێکی داوی.. جاران تۆ وا نەبوویت..!)).

((ئەی تۆ پێم نالێی بەو هەموو ئەدەبو عەقڵەوە بۆ وات لێهات..؟)).

((ئەمەیان مەسەلەیەکی ترە.. شەرحی دەوێ..)).

((ئەمین.. وام لێ مەکە بڵێم تۆ بەخیلی بە من دەبەی..)).

((هەقی خۆتە.. بەڵام بە گۆڕی دایەو بابە من سکم پێت دەسووتێ..)).

((بیبڕەوە ئەمین.. با پێشت بڵێم ئەوانەی تۆ بە گەلۆر ناویان دەبەی هەموو شتیان بە دەستەو رۆژی سەدەها کارو ئەرکی قورسو نابەجێی من مەیسەر دەکەن.. قازانجی من لەوەدایە..)).

((بەڵام قازانجیش هەموو شتێك نییە..)).

((پێویستم بە فەلسەفەی جەنابتان نییە.. پیرۆزی خۆت بێ.. پاشانیش با درێژەی نەدەینێ.. شەوێکی تر ناهێڵم گوێت لە دەنگیان بێ..)).

بە تووڕەیی لێیداو رۆیشت.. تۆ بڵێی لەم گەڕەکەدا هەموویان هەر وا بژین.. تۆ بڵێی هەموویان هەر وا بەدمەستو مێشك پووچو هیچ نەزان بن.. لەوە دەچێ، هەر کەسەو بۆ خۆی بژی، خەڵکەکە وەك ئەسپی عەرەبانە هەردوو لاچاویان گیراوە.. تەنها پێشەوەی خۆیان دەبینن.. بەردەمی خۆیانو بەس، سەیرە.. کەس سڵاو لە کەس ناکا، بە فیزەوە سەر دەلەقێنن، بە نازەوە پێ بە زەویدا دەنێن، هیچ نین.. قەرەوێتی فەرەنسیو پێڵاوی ئیتاڵین، جانتای دیبلۆماسین، چاویلکەو ئەنگوستیلەی ئاڵتوونن، دەفتەری ژمارەن، شێتی خواردنەوەو کاغەزی قومارن، شەوانی سووری تیاترۆخانەکان، هەر یەکێ لەوانە گوڵنازێکی هەڵخەڵەتاندووە، ئەم گەڕەکە زۆر کپو مەنگە، مەنگە وەك زۆنکاوە وەستاوەکان، ئەو زۆنکاوانەی نە ئاویان دێت سەرو نە ئاویان لەبەر دەڕوا، دیوارەکان زۆر سپینو دڵەکانیش زۆر رەش، ئێرە دۆزەخێکی زۆر رەنگینە، ئێرە وەك ئەوێ نییە.. لەوێ ئاگامان لە چرپەو خشپەو هەناسەی یەکدیش هەبوو، گریانو پێکەنین، شاییو پرسە، بەشەڕ

دەهاتین‌و زووش ئاشت دەبووینـەوە، لـە هـەموو هـەورازو نشێوێکدا دەسـتی یەکدیمان دەگرت، جنێومـان بـە یەکدی دەداو یەکدیشـمان مـاچ دەکـرد، دوای شەڕی کوشندەو خوێناویش هەر هەتا جەژن دڵمـان گـەردی دەگـرت، جـەژنان هەموو گەڕەك، بەر لەوەی بکەوینـە سـەر بـرنج‌و قەیسـی، سـەرمان دەخسـتە سەر شانی یەکدی‌و دەگریاین، هەموو بەیەکەوە بۆ بـووك‌و زاوا هەڵدەپـەڕین، بەیەکەوەش گۆڕمان بۆ مردووەکان لێدەدا، کەچی لێرە کـەس مـن بـە پیـاو نازانێ، کەس سڵاوم لێناکا، ئێواران کە پەسـت دەبـووم، سـواری عارەبانەکـەم دەبووم‌و بە کۆڵان‌و جادەکانا غل دەبوومەوە، سەیری ئەو خەڵکەم دەکرد، من قاچم نییەو سواری عارەبانەکە دەبم.. ئەی ئەو پیاوماقوڵانـە.. خـۆ ئـەوان وا نین.. کەچی هەر لەناو حەوشەکەوە بـە سـواری ئوتمبێلەکانـەوە دێنـە دەرێ‌و کـە دەگەڕێنـەوە مـاڵیش دوو هـۆڕن‌و کردنـەوەی دەرگـای سـێ دەری.. دیـارە ئەوانیش بێ قاچ‌و قوولن.. ساڵێك تێپەڕیوەو کەس پێی نـەوتووم: چۆنیت..؟ چ کارەیت..؟ تۆ کێی..؟ کەس دەسـتی بـۆ هەڵنـەبڕیوم، تـۆ بڵێـی لـەم گەڕەکـە خاوێنەدا هـەمووی هـەر کـەڕولاڵ بـن.. یـان بـە ئیشـارەت بـدوێن..؟ سـەیرە.. کەس سەیرم ناکا، لەوە ناچێ کـەس بمبینـێ، تـۆ بڵێـی نـەمردبم..؟ نـا مـاوم.. ئەوە نییە سواری عارەبانەکە دەبم‌و پیاسـە دەکـەم، دەخوێنمـەوە، دەنووسـم، ئەوە نییە گوڵنازم تەڵاق داوە، تا ئێستاش باوەڕم بە پیتی «میم» نییـەو رقـم لێیـەتی، بـەڵام ئـەم گەڕەکە کپ‌و خـامۆش‌و لەعنەتییـە باوەڕیـان بـە میمـە، زۆریش.. ئەی بۆ کەس من نابینێ.. «هەم یان نیم.. ئەمەیە گرفتەکە..» مـن دەڵێم ئـەوان نـین، ئـەوانیش دەڵێن: تـۆ نیـت، مـن نـەمرترم لـەوان.. ئـەوان کۆشك‌و تەلار جێدێڵن.. منیش چەند چیرۆکێك.. کامەیان لای ئەو خەڵکە بە بایەخترە.. کۆشك یان چیرۆك..؟

شـەوێکیان ئـەنوەر بەتـەنیا دەیخـواردەوە.. بـانگم کـردە ژوورەکـەم..

ببوورن.. ژوورەکە.. بێ میم.. چونکە من خاوەنی هیچ نیم.. رووم تێکردو لێم پرسی:

«ئەنوەر.. ئەم گەڕەکەی ئێوە زۆر سەیرە.. کەس سەلام لە کەس ناکا..».

پێکەکەی هەڵداو وتی:

«ئەمین ئەو خەڵکە سەرقاڵن‌و سەدەها ئیش‌و ئەرکیان بەسەرەوەیە.. ناپرژێنە سەر سەلام‌و کەلام..».

«جا بۆ سەلام کارێکی ئەوەندە زەحمەتە..؟».

«زەحمەت بێ یان ئاسان.. ئەوانە گوێ بەم شتانە نادەن..».

«ئەوانە چ کارەن..؟».

«دکتۆر.. بازرگانی گەورە.. قۆنتەراتچی وەك خۆم.. هەموو بەگزادەو خانەدانن.. بۆ دەپرسی..؟».

«سەیرە..!».

«بۆ سەیرە..؟».

«یانێ ئەوەی خانەدان بێ نابێ کەس بناسێ..؟».

«بۆ کەس ناناسن..؟ بەڵام ئەوان لەگەڵ کەسانی وەك خۆیان هەڵدەستن‌و دادەنیشن.. چی لە شاعیرو ماعیر بکەن.. ئەوان چ کەڵکێك لە تۆ دەبینن..؟».

«کەڵکی وەك چی..؟».

«قازانجێك.. خێرێك..».

«کەواتە ئێوە قازانج کردوونی بە دۆست‌و هاوڕێ.. بۆیە هەموو شەوێك بەیەکەوە دەخۆنەوە..؟!».

«ئێ دە وایە.. پیاوێك خێری بۆم نەبێ چی لێبکەم..؟».

«ئەنوەر.. قسەیەك دەکەم.. بەڵام حەز ناکەم لێم زویر بیت..».

«بڵێ..».

((بە رای من پیاو چ لە بیابانێك بژی چ لەم گەڕەکەی ئێوە..!)).

((تۆ هەر وایت.. حەزت بە ژیانی ناو هەرچیو پەرچییانە.. ئەو قەرەجانەی ساڵی جارێك خۆیان ناشۆن..!)).

((ئەو قەرەجانە زۆر شەریفترن لەو خانەدانانە..)).

((زۆربەیان دزو حیزن..)).

((دزیش بن بە ئاشکرا دەیکەن.. نەك لە ژێر پەردەوە..)).

((بۆ کێت دیوە لێرە دزی بکا..؟)).

((هەموویان دزن.. هەموو موڵکدارێك دزە.. بەڵام دزی ژێر سایەی یاساو دەستوورێکی چەوتو چەسپاو..)).

((بە شەرەفم ئەو ژنە هەقی بووە تۆی ترۆ کرد.. ئاخر ئەوە عەقڵەکەتە.. بۆیە وات بەسەر هات..!)).

((چیم بەسەر هاتووە..؟)).

پێکێکی تری ئامادە کردو لە قەهرو خەفەتانا بە یەك بین هەڵیداو چاوەکانی سوور هەڵگەڕانو وتی:

((شارێك بە خەراپە باست دەکا..)).

((ئەوانەی باسم دەکەن.. هیچیان بەقەد من پاك نین.. هەموویان لە من ژن حیزترن)).

پتر سوور هەڵگەڕاو ویستی قسە بکا.. کەچی خۆی خواردەوە، سەیرێکی منو کتێبەکانی کردو دەستی برد بۆ قاپە ویسکییەکەو هەڵسایە سەرپێو وتی:

((ئەمین نامەوێ دیسان بەشەڕ بێینەوە.. تۆیەك کە بە ژیانی خۆت رازیت هەقت بەسەر خەڵکەوە نەبێ.. سەلامت لێدەکەن، سەلامت لێناکەن.. ئەو خەڵکە سەربەستە.. وا بزانم خۆشت باوەڕت بە سەربەستی هەیە..؟)).

((ئەمەیان سەربەستییەکی بۆگەنە..!)).

((بەهەرحاڵ.. تۆ ناتوانیت هەڵسوکەوتی ئەو خەڵکە بگۆڕیت..)).

دواجار بەر لەوەی بڕواو ژوورەکە بەجێ بێڵێ.. ئاوڕێکی لێدامەوەو وتی:

((ئەمین.. هەفتەیەکی تر دەڕۆین.. ڤیزەو پلیتی فرۆکەشمان بڕیوە.. ئاگات لە خۆت بێ باشترە..)).

هاوارم لێکرد بێتەوەو دابنیشێ، گەڕایەوە لامو لەسەر کورسییەکە دانیشتەوە، ئەمجارەیان قاپەکەی بەسەر دەمەوە ناو لێم پرسی:

((کاکە لێم زویر مەبە.. ئەم گەڕەکە لەعنەتییەی ئێوە پیاو دەکوژێ..)).

((خۆشترین گەڕەکە.. خەڵکی خواخوایەتی مەترێکی لێرە دەست بکەوێ)).

بە ناچاری وتم:

((وایە..)) پاشان لێم پرسی:

((کەی دەڕۆن..؟)).

((هەفتەیەکی تر..)).

((ئەی من..؟)).

((ئەی پێم نەوتیت باجی خەجێ دێو هەموو شتێکت بۆ دابین دەکا..)).

((حا ئەو لە من پیرو خەڕۆتترە..)).

((دیارە دەتەوێ کچێکی چواردە ساڵان خزمەتت بکا.. ئەم پیرەژنێکی چاکەو هەموو شتێکیش دەزانێ، پاشان جێی متمانەی خۆمانە.. جگە لەوەش چاوێکی لە سەگەکە دەبێ..)).

((ئاخر پێی بڵێ فەرامۆشم نەکا..)).

((خۆ هەوەنتە نییە.. بە پارە دێ.. چۆن فەرامۆشت دەکا..؟)).

((چەندتان پێدەچێ..؟)).

((مانگێك.. کەمتر.. زۆرتر.. نازانم..)).

((زۆرە.. لەبەر من تۆزێ زوو وەرنەوە.. ئەنوەر گیان ماوەیەکە هیلاکم..

لەوە دەترسێم کتوپڕ ژانەدڵەکە لێم بداو بمکوژێ..!)).

((نا خوا نەکا.. ترست نەبێ.. هەمیشە تەلەفونت بۆ دەکەین‌و زووزووش کارتت بۆ دەنێرین..)).

((چاوەڕێ دەبم..)).

پاشان هەڵساو خەندەیەکی برایانە نیشتە سەر لێوانی‌و بە خۆشەویستی‌و سۆزو بەزەییەوە سەیری کردم.. کتوپڕ پێم وت:

((ئەنوەر گیان.. واز لە مەسەلەی گوڵناز بێنە..)).

((چۆن واز بێنم.. ئاگات لێیە چ واتەواتێك لە ئارادایە..؟)).

((واتەواتی چی..؟)).

((بیستوومەو دەڵێن بە تەمایە شیرین بدا بە خدری زەڕنگەر.. خۆ تۆ خدر دەناسیت‌و چاك دەزانیت چماڵێکە.. رات چییە..؟)).

لە دڵی خۆمدا لێکم دایەوە.. دیارە.. چەندەها چیرۆکی لەو بابەتەم خوێندبۆوە، پاڵەوانەکە کچە دەخوازێ تا لە خەسووی نزیك بێتەوە، یان دایکە مارە دەکا تا لە کچە نزیك بێتەوە.. لە شەرم‌و رقانا ئارەقەم دەردا.. لێم پرسی:

((ئەگەر شتی وا ببێ خۆ دەبێ من ئاگام لێبێ..)).

((لەوانەیە.. دوای ئەوەی کە هەموو شتێك دەبڕێننەوە پرسە گورگانێت پێبکەن..!)).

((گەر وابێ.. ئەوە دیارە ئەو ئافرەتە تەواو شووڵی لێهەڵکێشاوە..)).

لەناو دەرگاکە وەستاو بە تووڕەییەوە سەیری کردم‌و وتی:

((تۆ نەبوویتایە تا ئێستا وەك ئەم پێکە ویسکییە دەمخواردەوە..)).

((ئەی کچەکان..؟)).

((ئەوسا چاریان نەدەماو دەهاتنەوە لای خۆم..)).

((لێیگەڕێ تا دێیتەوە.. ئەوسا بزانین ئەم مەسەلەیە دەگا بە چی..؟)).

«دەگا بە گەوادی.. یانێ دەگا بە چی..؟».

دەرگاکەی لەسەرم داخستو ڕۆیشت.. تەنیا مامەوە، زۆر تەنیا، خۆمو ژوورێكو چەند کتێبێك.. دوای هەفتەیەك ڕۆیشتن، تەنیاتر بووم.. خۆمو کۆشکێکی چۆل.. بۆنی ئەشکەوتێکی ترسناکی لێدەهات، دە — دوانزە ژوور، جارجارە پوورە خەجێ سواری عارەبانەکەی دەکردمو بە ژوورەکاندا دەگەڕام، مووبەق، ژووری میوان، ژووری نووستن.. سیسەمی نەرمی دوو کەسی.. کە دەچوومە ئەو ژوورە ئاخم هەڵدەکێشاو دوو دڵۆپ فرمێسك لە چاوانم دەتکان، لە ئاوێنە بازنەییەکەوە لە رووخساری خۆم رادەمام.. لەوە دەچوو سەیری کابرایەکی نامۆو نەناسیاو بکەم.. بەسەر روومەوە تۆزی مەرگو غەریبیم بینی، ژووری میوانو کورسیو قەنەفەی مەخمەرپۆش، لەنێو گەڕەکێکی ئارامو هێمن، بێ خشپەو جووڵە، ئاخ لە دەست پیاوە بەتاڵەکان.. گەڕەکی داهۆڵەکان، گەڕەکی ئەو ژنانەی گوڵناز لاسایی دەکردنەوە، دەچوومە لای باخچەکەو لە گوڵەکان ورد دەبوومەوە.. گەمەم لەگەڵ سەگەکە دەکردو حەزم دەکرد ئاشنام بێ.. تەنیایی قورسە.. پیاوی تەنیا دار، دیوار، بەرد، ئەستێرە، سەگ، پشیلە، خۆی دەدوێنێ، بیست رۆژ تێپەڕیو چەند جارێك چوومە سەر جادەو نێو کۆڵانەکان.. بەخۆو بە عارەبانەوە غل دەبوومەوە، سەیریان دەکردم.. بە قێزو بێزو.. جارجارەش بە بەزەییەوە.. وام هەست دەکرد.. کەس نەیدەناسیم، کەس سەلامی لێنەدەکردم، لەم ماوەیەدا ئەنوەر سێ جار تەلەفونی کرد.. دەنگم هەڵدەبڕی:

«چاکم.. چاکم.. بەڵام تاوتاوە تەواو پەکم دەکەوێ..».

جارێکیان زۆر بە نەشئەوە باسی پاریس — ی کردو وتی:

«ئەمین.. چوومە شەقامی شانزە.. شانز.. شانزە..» بۆم تەواو کرد: «شانزلزێ..».

«دەم خۆش ئەمین.. شانزلزێ.. هەتیو ئەمین بورجی ئیڤل — یشم دی..».

بۆ نا..؟ پارە.. پارە.. پارەت هەبێ سەفەری مەریخیش دەکەی، ئەنوەر باوەڕی بە میمی پاشگرەو منیش قینم لە میمی پاشگرو پێشگرو ناوەڕاستگریشە، منی تەنیاو تڕۆکراو، ئەویش شانزلزێو ئیڤل دەبینێ، هەقی خۆیەتی، باجی خەجێ جلەکانی بۆ دەشۆریم.. جلی چی..؟ بیجامەو فانیلەکان، چێشتی خۆشو بەتامی لێدەنا، دەستاوەکەی.. دەستاوی دایکمی بیر هێنامەوە.. دایکە خۆزگە وا زوو نەدەمردی.. خۆزگە ئەمینی کوڕت دەدی.. هەر تۆ تاکە ئافرەتێك بوویت منت خۆش ویست، بیرت دەکەم.. دایکە، لەو ماوەیەدا چوار جار بۆ دایکم گریام.. پوورە خەجێ دڵی دەدامەوە.. دەتووت منالێکی چوار سالانەمو لە رۆژێکی قەڵەبالغی جەژندا لەجیاتی دەستی دایکم دەستی پیرەژنێکی ناشیرینم گرتووە.. بەکوڵ دەگریام.. من بزر بوویمەو دەگریم.. بە دوای دایکمدا دەگەڕام، دوو جاریش هاتە خەونم.. دەیووت:

((ئەمینۆکە.. وەرە کن دایە.. دونیا هیلاکی کردی.. وەرە..)) لەتاو تەنیاییو.. بێ ئۆقرەیی خۆمدا بە شەوو رۆژێك رۆمانێکم دەخوێندەوە.. زۆرم نووسی منالی، هەرزەیی، ئێستام.. غوربەتو تەنیایی نێو گەڕەکی خواپێداوەکان.. بەیانییەکیان لە خەو خەستامو تانەیەك.. کتوپڕ تانەیەك نیشتبووە سەر چاوانم.. دونیایەکی تاریكو لێڵ، ئاخر لەو ماوەیەدا هیچ کەسێك لەو گەڕەکە سەری لێنەدام.. ئاخر هەموو سەرقاڵن، برادەرێکی ئەنوەری برام لێی نەپرسیم، بە تەنها باجی خەجێ – م دەدی.. تەنها هەواڵدەرو پەیامنێر، ئەو پیرەژنە بێ دەمو پلە نەبووایە دەمردم.. رۆژێکیان زۆر کتوپڕ دەنگی بڕاو نەهاتەوە، ئەو رۆژە بە خشەخشو لەسەر لەپو دەمو دەستو سك خۆم گەیاندە مووبەق.. ئەو رۆژە تا ئێوارە توانیم کاری خۆم مەیسەر بکەم، بۆ نەگبەتیش رەشەبای شێتو شوومیش تەلی تەلەفونەکەی پچڕاندبوو.. سێ رۆژ بەر لە نەهاتنەوەکەی باجی خەجێ پێم وت: ((باجی

خەجێ.. با زوو فریای تەلەفونەکە بکەوین.. نەبا ئەنوەر تەلەفون بکا..!)).

وتی: ((رۆڵە.. ئەمین.. من ئەو دایەرەیە پێ نازانم..)).

وتم: ((باجی خەجێ.. بپرسە.. هەر نزیک سەرایە.. تۆزێ سەرووتر..))

رۆژی دووەمیش نەهاتەوە، تۆ بڵێی باجی خەجێ کتوپڕ مردبێ..؟ بۆ نابێ..؟ رۆژی سەدەها کەس کتوپڕ لە گەنجو لە پیر دەمرن.. مردن لە گلێنەی چاو نزیکترە.. ئەو رۆژەش توانیم کاری خۆم ئەنجام.. بدەم..

رۆژی سێیەم تەواو لە پەلوپۆ کەوتم.. ترسی مەرگ ژانەدڵەکەی لێ زیندوو کردمەوە.. چاوەڕێ بووم باجی خەجێ بێتەوە.. نەهاتەوە.. هاوارم کرد.. ژوورەکەم کەوتبووە بنەبانی کۆشکەکە.. چەند جارێك بە دەنگێکی نووساوەوە هاوارم کرد، قیژاندم.. کۆشکەکە دەنگی دەدایەوە:

((خەڵکینە فریام کەون.. من لێرە بەتەنیا دەمرم.. دەمرم.. دەمرم.. م.. م.. م.. م.. م.. م..)) دەنگی دەدایەوە.. کۆشکەکە وەك ئەشکەوت بە پیتی ((میم)) دەنگی دەدایەوە.. دەمرم.. دەمرم.. م.. م.. م.. ئەو پیتەی من بەقەد هەموو دونیا رقم لێیەتی.. نەموێرا چیتر هاوار بکەم.. جا لەنێو ئەو کۆشکانە.. ئەو کۆشکانەی وەك قوتوو داخراون.. لە پشت ئەو دیوارە ئەستوورانەوە کێ گوێی لە دەنگی مردوویەك دەبێ..؟! کەس بە دەنگمەوە نەهات.. کەس نەهات بە هانامەوە.. تا دەهات بەرچاوو بینایيم لێڵتر دەبوو، سەرم کاسو وڕو تەپتر، دەستەکانم دەلەرزین، هەردوو قاچم دڵۆپێك خوێنیان تیا نەما، دەتووت دوو لاقی پلاستیکن، ساردو سڕ، بە زەحمەتەوە دەستم دەگێڕا.. بەر کتێبو کاغەزەکان دەکەوت، چیتر دەستم قەڵەمی نەدەگرت، تا دەهات زەردو لاوازتر دەبووم، هەناسەم سوارتر، دڵەکوتێ.. بروسکەی ژانێك، لەنێو مێشکما زەنگێك زرنگەی دەهات، لە خوێنما، خوێنی کەمو بێ کەفما.. تۆ بڵێی زەنگی دەرگا بێ.. کێیە لە دەرگا دەدا..؟ لەوانەیە

میم

ئەو منالّە باریکەلە بێ کە هەموو بەیانییان دێو هاوار دەکا: «وردە نان.. یەللا وردە نان..!» یان سوالّکەرێکە.. یان.. یان.. هەفتەیەك لەمەوبەر کچە چکۆلانەکەم هاتو وتی: «باوکە یان من یان بەفرین سەرت لێدەدەینەوە..» تۆ بڵێی یەکێ لە کچەکانم بێ..؟ نابێ.. نابێ خۆیان بن.. ئەوان بن چۆن ئۆقرە دەگرن..؟ دەرگاو پەنجەرەکانیش دەشکێنن.. زەنگی چی..؟ بە تەواوی گوێم تەپ ببوو، لەوانەیە زەنگی سەعاتی ژووری میوانەکان بێ، لەوانەیە.. ئیمڕۆ حەپەی سەگەکەش نابیستم، کێ هەیە نانو ئاوی بخاتە بەردەم..؟ باجی خەجێ فریامان کەوە.. منو سەگەکە دەمرین، برسیەتی بڕستی لێبڕیم، لەم گەڕەکە تێرەو لە برسانا بمرم..؟! سەیرە.. زۆرجار لەسەر پارچە کاغەزەکان لە برسیەتی دەدوام، لەنێو کتێبەکاندا برسیەتیم دەخوێندەوە.. بەڵام ئێستا خۆم هەستی پێدەکەم.. دەمار دەمار.. ریشاڵ ریشاڵ.. موو.. موو.. کوا با گوێ بگرم.. نەء.. ئەم نووزەیە چییە..؟ خیزەی سنگی خۆمە یان نووزەی سەگەکەیە.. ئەو سەگەی ئەنوەر بەقەد منالێکی خۆی خۆشی دەویست، ئەنوەر.. زووکە وەرەوە.. لەبەر خاتری من نا.. لەبەر خاتری سەگەکەت، پاسەوانی کۆشكو باڵەخانەت، گرنگ نییە.. با بشمرێ.. سەگێکی دیکە دەکڕێ، دە لەبەر خاتری من وەرەوە.. گرنگ نییە.. لە برایەکی گەواد.. دەییوس رزگاری دەبێ، ئەم گەڕەکەش لە مرۆڤێکی زیاد ئازاد دەبێ، لە زەلامێك.. نووسەرێك کە کەس لێرە نایناسێ، چاوەڕێ بووم.. هیچ نەما بیخۆم.. لەسەر سك دەخشیم، بە سەرو سنگ تەکانم دەدا، رۆژی پێنجەم.. تەواو پەکم کەوت، نەمتوانی لە ژوورەکە بچمە دەرێ، دەستێکم بە رەفەی کتێبخانەکەوە گرت، ویستم خۆم بخەمە سەر پشت.. نەمتوانی.. رەفەکە بە دەستمەوە هات.. کەوتمە ژێر دەیەها کتێب.. گەر لەنێو ئەو گەڕەکەدا نەبووایە.. چی لە مەرگی نێو کتێبان جوانترە..؟! هەر لەو ژوورە مامەوە،

هێـدی هێـدی دەمـردم، هەسـتم بـەوە دەكـرد دەمارەكـانم یەكـە یەكـە وا دەتوێنەوە، كتومت لەوە دەچوو بكەومە نێو باوەشی خەوێكی قووڵ، بەرچاوم تاریكتر داهات، ژوورەكە بوو بە تاریكستان، سەرەتا گوێم هەڵدەخست.. هاتو هـاوارێكی زۆر دوور لـە گوێمـا دەزرنگایـەوە، هـۆڕنی ئوتمبێلێـك، زریكـەی منالێـك، جریـوەی چۆلەكەیەك، وەڕینـی توولـە سـەگەكە، تـۆ بڵێـی سـەگەكە مردبـێ..؟ مـن یـان ئـەو پـتر بەرگـەی برسـیەتی دەگـرین..؟ تـۆ بڵێـی پـوورە خەجێ مردبێ.. یان هەر تەنها نەخۆشـەو.. سـەیرە لـەپڕ دەركەوێتـەوە.. بـۆ نەهاتـەوە..؟ تـۆ بڵێـی گوڵنانزیشـیان كوشـتبێ..؟ كـێ دەزانـێ..؟ كچـەكانیش دەنگیان نییە.. گەڕەكەكەش زۆر خامۆشـە، مـردووە، منـیش بێـدەنگو تـەنیا دەمرم، تەواو.. ئاگام لە هەموو شتێك بڕا، نـە رەنـگ مـاو نـە دەنـگ، گەڕەكـە كۆنەكـەی خۆمـان بووایـە تـا ئێسـتا هـەزار كـەس لـە دەرگـای دەدا، نـەء.. لـە دەرگادانی ناوێ.. دەرگاكان هەمیشە والاو لەسەرپشتن، منالە چەتوونەكان بـە دوای كـۆترو كۆلارەیەكـدا دوو سـەد جـار بەسـەر دیوارەكانـدا هەڵدەگـەڕان، دەهاتنە سەربانو ناو حەوشەكە، لە پەنجەرەكانەوە سـەیری نـاو ژوورەكانیـان دەكرد، پەنجەرەی چی..؟ دەلاقەو كونو كەلەبەری گەورەو فراوان وەك دەمی ئەشـكەوت كراونەتـەوە، لـەو كـونو كەلەبەرانـەوە دەهاتنـە ژووری منـی مردوویان دەدی، بە دەم هاواری پاكو پـڕ ترسـیانەوە ژنـانو پیـاوان دەڕژانـە نێو ژوورەكەم، پیاوان خوێنو ژنان شیری سپیو پاكی مەمكانیان دادەچۆڕاندە نێو دەمم.. زیندوو دەبوومەوە.. ئەمجارەیان دەمتوانی باس لـە مـەرگو ژیـان بكەم.. دەكەوتمەوە نووسین.. ئێرە ئەوێ نییە، لێـرە كـەس لـە دەرگـای كـەس نادا، كەس لە كەس ناپرسـێ، تـەواو بـۆ حەوتـەمین رۆژ مـن مـردم، چاوەڕێم كرد وەك مردوویەك بمشۆن.. پاكو تەمیز بمشۆن، نـەء.. لـەم گەڕەكـە كـەس شك نابەی مردوو بشوا.. كێ ئەو دەستە پاكو ناسكانەی خۆی بـە مـن پـیس

دەكا.. ئەو دەستو پەنجانەی بۆنی پارەو شەهوەتو خيانـەتيان لێدێ، حـەزم نــەدەكرد لــەو ژوورەداو بەتــەنيا بمێنمــەوەو بۆگــەن بكــەم، كرمــەڕێز بم، مێرووولەو مێشو مەگەز بەربێتە گيانم، نەدەكرا دۆستۆيڤسكیو كازانتزاكیو ئيتماتۆفو لۆرانسو هێمنگوای ژێر بۆن بكەون.. نـە دەكـرا.. چاوەڕێ بـووم، لەو گەڕەكە پاكە، لەنێو كۆشكو باڵەخانەی بـەرزو بـاڵا.. كـەس نـەيزانی مـن مـردووم.. هەسـتامەوەو كولخانی حەمامەكـەم ئـاگردا، بـۆ دواجـار پـاك خـۆم شۆری، چاوەڕێ بووم يەكێك بـێو سـێ چـوار مـەتر خـامی سـپيم بـۆ بكـڕێ.. نەبوو.. دوو پارچە خامی تۆز لێنيشتووم لەسەر يـەكێ لـە قەنەفـەكان هێنـاو وەك هيندييــەكان خــۆم تێوەپێچــا.. ســەرم دانەپۆشــی، چـاوەڕێ بــووم وەك مردوويەك كە چوار كەس بيناسێ بمخەنە نـاو تـەرمێك، لـەم گەڕەكـە ناسـكە كەس تەرم ناخاتە سەر شان، لە ژووری مەرگەوە تا نێو گۆڕەكەی بە ئۆتمبێـل دەيبەن، رۆژێكی تـريش لـەو كۆشـكەدا مامـەوە، دواجـار لـە چاوەڕوانی بێـزار بووم، كەس دەنگی نەبوو.. رەنگی نـەبوو.. خـۆم تـەرمی خـۆمم خسـتە سـەر شـانو رووەو دەرگـای دەرەوە ملـم نـا، تەرمەكـەم گەيشـتە نێـو كـۆڵانو كـەس نەيدی، من كـە زينـدوو بـووم كـەس سـەيری نـەدەكردم، كـەس نەيـدەبينيم.. ئێستا كە مردووم كێ دەمبينێ، يەكـە يەكـە لـە دەرگـای كۆشـكەكانم دا.. وتم: براينــە.. پياوماقوڵينــە.. هـۆ بـەگزادەو خانەدانـەكان مـن مـردووم.. خێرتـان دەگا تا گۆڕستانەكە بمبەن، يەكـە يەكـە دەرگايـان داخسـت، جنێويـان پێـدام.. تفيان لێكردم.. دەيانووت:

«تا ئێستا كەس نەيبيستووە مردوويەك لە دەرگای ماڵان بداو بڵێ: وەرن بمنێژن.. ئاخر زەمانە..» دواجار چارم نەماو خۆم لاشەی خۆمم هەڵگرتو بە دارەدار رووەو گۆڕستانەكە ملم نا، ماندوو بووم، ئارەقـەی رەشو شـينم كـرد، خامە سپييەكەی بەرم ئاوی لێدەتكا، ئارەقەی ساردی مردوويـەك، كـەس منـی

نەبینی، من هەموو کەسم دەدی، جا کێ ڕۆحێکی تەنیاو بریندار دەبینێ.. بۆ دواجار لە شەقامو درەختو ئافرەتەکانو منداڵانو پیاوان ورد بوومەوە.. سەرم هەڵبڕی بۆ شینایی ئاسمانو گریام.. فڕندەکانی ئەو ئاسمانە.. گرانە ئەو هەموو شتانە جێ بێڵیت.. گرانە.. ماسی ڕەنگاوڕەنگی سەدەها چیرۆك لەنێو دەریای چاوانم.. لە حەوزی ڕۆحما نەدەمردن، هەر ئەو ڕۆژە سێ چوار کەسی دیکە مردبوون، کە گەیشتمە سەر گۆڕستانەکە خەڵکێکی زۆر ڕژابوونە ئەو ناوە، لەتەك کێلەکان.. لەژێر سێبەری درەختەکاندا دانیشتبوون.. ماتو مەلوول وەستابوون، ئوتمبێلێکی بێ شوماریش ڕژابوونە دەوروبەری گۆڕستانەکە، خەڵکێکی بێدەنگو خامۆش.. خامۆشی بەر سێبەری ترسی مەرگ، سڕو سەرسام، هەندێکیان بێ دەنگ دەگریان، هەندێکیان نەك هەر بە هاتو هاوارەوە دەگریان.. بەڵکو دەیانبۆڕاند، هەموو شتێکی نێو گۆڕستانەکە خەمی لێدەتکا.. ترسو سام.. دار ئەرخەوانەکان، کێلەکان، خۆڵو دارو بەرد، قەفەزەکان.. چەند گۆڕهەڵکەنێکیش لەگەڵ خاکەکە کەوتبوونە شەڕ.. بێڵو خاکەنازیان دەوەشاند، لەسەر گردەکەوە سەیری ئوتمبێلەکانم کرد.. نەء.. کابرایەکی گەورە.. زۆر قەبە مردووە، چوومە نێو خەڵکەکە.. پاڕامەوە.. دەستم خستە سەر خاکەناسو بێڵی گۆڕهەڵکەنەکان.. پاڕامەوە.. بە هەموویانم وت: «من مردووم..» کەس پێی نەزانی، ئێوە گۆڕێکم بۆ هەڵکەنن.. قۆرتێکی قووڵم بۆ لێبدەن.. قووڵ بەقەد برینەکانم.. کەس پێی نەزانی، هەر کەس لە خەمی خۆیدا بوو.. لێرەو لەوێش سێو چوار سەریان لە بن گوێی یەکدی نابوو.. باسی چی دەکەن..؟ لەنێو ئەو هەزارەها گۆڕەدا لە چ خەونو پیلانو پرۆژەیەك دەدوێن..؟ ئافرەت.. پارە.. یان میراتی زۆری کابرا..؟ جاران نییە.. گۆڕهەڵکەنیش پارەی دەوێ.. منیش جگە لە خامێکی سپیو عومرێکی ڕەش هیچ شك نابەم.. کوڕینە.. نەجیبزادەینە گۆڕێك..

تەنها گۆڕێك.. كەسیان وەڵامیان نەدامەوە، تا درەنگی ئێوارە چاوەڕێ بووم.. كەس لەوێ نەما.. بەتەنیا هەر خۆم بە نینۆك، بە چنگ، بە دەستو دەمو ددان گۆڕێكم بۆ خۆم لێدا.. هەر لەسەر گۆڕە كۆنەكەی پیرەدایك.. گەیشتمە سەر ئێسكو پرۆسكی دایە.. باسكم تێوە ئاڵاند.. وەك سەردەمی منداڵی لە ئامێزی گرتم.. «هاتی.. رۆڵە.. بەخێر بێی..!».

بە جووتە گریاین.. منو دایەو گۆڕێكی قووڵ.. بۆ دواجار بەر لەوەی رابكشێمو بچمەوە نێو منداڵدانی دایكم.. بەنێو گۆڕەكاندا پیاسەم كرد.. بێ عەرەبانە.. رۆحێكی بریندار پێو پلی بۆچییە..؟! گۆڕی زۆر كۆنو نوێ، لێرەو لەوێ، كێلی ساغو كێلی شكاو، خەفەتێك دایگرتم، هەتا لێرەش..؟! لەنێو ئەم مردووانەش جیاوازی هەر هەیە، ئەوەتا خواپێداوەكان بەقدە نیوە كۆشكێك گەچو چیمەنتۆو مەڕمەڕیان لە گۆڕەكانیان خەرج كردووە.. ئەوەتا سەدەها گۆڕی بە چەترو پەنجەرەو دەرگا قەفەزی جوان، شیشی ئاسنینو ئەلەمنیۆم، دەیەها بەردی نایابی هەندەران، هەتا لێرەش.. دوای مەرگیش.. هەی بە لەعنەت بن.. دیسانەوە خۆیانن.. ئەوانەی باوەڕیان بە میمە، ئیمڕۆ یەكێ لە خانەدانەكان سەدەها زەلامو ئوتمبێلی دوا مۆدیلی بە دواوە بوو، منیش هەر خۆم.. بەتەنیاو بێ كەس.. منی بێ میم.. تەرمی خۆمم خستبووە سەر شان.. سەدەها گۆڕیشم دی كە تەنها تەپۆلكەیەك خۆڵو بەردی بەسەر یەكدیدا كەڵەكەكراو بوون، دوو بەردی خوارو ناڕێكیش ببوون بە كێلی گۆڕەكان، دوو بەردی بێڕەنگو ناشیرین.. كە دەكرێ بخرێنە سەر كونی زێرابێك.. یان بەردبەستی نێو ئاودەستێك.. ئێوەن بەستەزمانەكان.. ئەوانەی خاوەنی هیچ نەبوون، دواجار بەر لەوەی رابكشێم، لە خەفەتی سەدەها گرفتو گرێو پرسیار.. لە قەهری ئەو جیاوازییە.. مناڵانە كەوتمە شكاندنی قەفەزو چەترەكان.. كێلە ساغو نایابەكان.. بەردە رەنگینو

مەڕمەڕییەکان، تا دەهات دونیا تاریکتر دادەهات، بەتەنیا خۆم پاشای نێو گۆڕستانەکە بووم، ئەو شەوە سەدەها چەترو قەفەزو کێلی جوانم شکاند، وەك شێت، وەك گۆڕهەڵکەنە.. وەك عفریتێك کەوتمە هەڵکەندنی گۆڕەکان.. تا گەیشتمە سەر ئێسكو پرۆسکی مردووەکان، تا نیوەشەو توانیم جێگۆڕکێ بە مردووەکان بکەم.. کێ دەزانێ..؟ مردووانی گۆڕە بێ کێلەکانم خستە نێو گۆڕە لە مەڕمەڕ هەڵبەستراوەکان، بە خشەخش بردمنە لای گۆڕی ژێر چەترو قەفەزدارەکان، مردووانی ژێر چەترو قەفەزەکانیشم گواستەوە نێو گۆڕە پەرپووتو بێ ناونیشانەکان، زۆر ماندوو بووم، قاقا پێدەکەنیم.. گۆڕستانە خامۆشەکە دەنگی دەدایەوە، تۆ بڵێی بەیانی پێی بزانن..؟ دواجار پڕبەدەم جرتێکم بۆ خۆم کێشا.. بە خۆمم وت:

((کەرە.. ئەم جێگۆڕکێیە بە مردووەکان مەکە.. بڕۆ.. گەر پیاویت.. ئەم جێگۆڕکێیە بە زیندووەکان بکە..!)) لەسەر گۆڕێك دانیشتمو تێر گریام.. بە هەردوو چاو.. ئێسقانە پواوەکانیشم فرمێسکیان لێدەتکا، دواجار بێزار بووم.. ماندوو، بەر لەوەی بچمەوە نێو گۆڕەکەمو رابکشێم چەترێکم بە پێوە نەهێشت، وەك دێو شیشەکانم خوار دەکردەوە، مەڕمەڕێکی ساغم تیا نەهێشت، ویستم بچمە نێو گۆڕێکی چەتر بەسەر، هەرچەندی کردم بێزم نەهات، دواجار چوومەوە نێو ئەو گۆڕەی بە نینۆکەکانی خۆم هەڵمکەندبوو، من بەهێزی دێوو عفریتێك دەجووڵام..

((دایکە.. هاتمەوە..)).

((بەخێر بێیتەوە رۆڵە.. ئەوە لە کوێ بووی..؟)).

((قەفەزەکانم دەشکاند.. دایکە..)).

((ئا.. گەورە نەبووی.. هەر مناڵە لاسارەکەی جارانیت..!)).

وەك جاری جاران چوومەوە باوەشی.. کەوتمە نێو منداڵدانی.. تەڕو

گەرم.. بۆنی خوێنێکی پیرۆزی لێدەهات.. حەزم کرد بسرەومو ئارام بنووم.. چاوم لێك نا.. سەیرە.. چاوم هەڵێنا.. هەموویان زەق زەق سەیریان دەکردم.. چاوانی پڕ لە میهرو سۆزو زیرەکی.. بە دەم زەردەوە بە چواردەوری گۆڕەکەمدا هەڵقەیان بەست.. ساتێ بێدەنگ بوون، دوایی دایانە پڕمەی گریان.. هەموویان هاتبوون.. وتم:

«ئێوە چۆن زانیتان من مردووم..؟!».

وەڵامیان نەدایەوە.. بۆم دەگریان.. تکەی فرمێسکەکانیان دەڕژایە نێو گۆڕەکەم، لەبری بەردو خۆڵ دەنێو فرمێسکی ئەواندا مەلەم دەکرد.. هەر هەموویان هاتبوون: تۆلستۆی، دۆستۆیفسکی، تۆرگینێف، بەلزاك، فلۆبێر، برۆست، کامۆ، لۆرانس، جۆیس، شۆلۆخۆف، هاردی، دیکنز، هێمنگوای، کازانتزاکی، چیخۆف.. مۆپاسان.. هەر هەموویان.. گەلێ لەو زاتە گەورانەی لە سەردەمو زەمانێکی زوودا ژیاون.. ئەوانەی منیش نەمدەناسین.. گریان.. بۆ من گریان، گۆڕەکەیان پڕ کرد لە ئەسرین.. ئەسرینی پاك.. وتم:

«خەجاڵەتم مەکەن.. ئێوە بۆ هاتن.. بۆ ئەو هەموو ئەرکەتان کێشا..؟».

وەڵامیان نەدایەوە.. دواجار ئەوەندە گریان.. کەوتمە نێو گۆمی فرمێسکی ئەو زاتە گەورانە.. بوومەوە دەڵەمەیەکی پاك لەنێو منداڵدانی دایکمدا مەلەم دەکرد.. لەنێو پەردەیەکی زۆر تەنكو گەرمو تەڕ، زۆر ئارامو ئاسوودە بووم، لەنێو ئەو گۆڕە بێ کێلەدا بۆ دواجار چاوم لێك نا، گۆڕێکی تەنیاو پیرۆزی پڕ لە فرمێسکی پاك.. دوا مەنزڵگا.. دوا ماڵم.. دوا گۆڕم.. نەء.. دوا ماڵ.. دوا گۆڕ.. بڕووخێ میم.. بڕووخێ.. تۆ بڵێی ئەوان هاتبنەوە..؟ لەوانەیە.. ڕەنگە وای بۆ بچن من هەڵاتووم.. بێزاری.. تەنیایی زۆری بۆ هێناومو رامکردووە، کە تەرمەکەی خۆم خستە سەر شانو هاتمە دەرێ سەگەکەم نەدی.. لەوانەیە لە برسانا هەڵهاتە بووبێ.. تۆ بڵێی بە

دوامـدا بگـەڕێن.. نـازانن مـن مـردمو کەسـیش لـەو گەڕەکـە سـەرقاڵە پێـی نەزانی.. رەنگە پۆلیسیش ئاگادار کەن، ئاخر نەبووە پیـاوێکی زرتو زەلام لـە شـارێکدا ون ببـێ.. لـە گـەڕەکێکی وا تەقـەت، ئـەوان بـا بگـەڕێن.. تـا ئـەوان دەگـەڕێن مـن گۆشـتو ئێسـقانم لـەنێو فرمێسـکی گۆڕەکـەدا دەتوێتـەوە.. دەتوێتـەوە.. دەتوێتـەوە.. زەوی تینـووش.. تـك تـك مـن هەڵدەمـژێ.. لەگـەڵ ئاوی کارێزەکان تێکەڵ دەبم.. ئێوەمانـان دەمخۆنـەوە.. بێ ئـەوەی بـە خۆتـان بـزانن گۆشـتو ئێسـقانی تـواوەی مـن دەخۆنـەوە.. لەگـەڵ خـوێنی نێـو دەمارەکانتـان تێکـەڵ دەبم.. کەواتـە مـن نـەمردووم.. لـەنێو خـوێنی ئێـوەدا دەژیـم.. کـە ئێـوەش دەمـرنو دەتوێنـەوە.. مـن دیسـانەوە تێکـەڵ بـە ئـاوی کارێزەکانتان دەبمەوە..!!

گەلاڕێزانی (1986)

سلێمانی

ميم

منو.. قالەو..

سەگەکەی

پاڤلۆڤ..

منو قالەو..
سەگەکەی پاڤلۆڤ..

کابرای سەرخۆش نەبووایە من ((نامەی ماجستێرەکەم)) وەردەگرتو... ئەوساش هەموو لایەك بە رێزو سەرسامییەوە سەیریان دەکردم.. هەر لە دەرگاوانی کۆلیژەکە تا دەگاتە هەموو قوتابیانی ((بەشی دەروونزانی))و بگرە قوتابیانی هەموو بەشەکانی تریش.. پرۆفیسۆری سەپەرشتیار.. دکتۆرەکان.. بگرە بێوەژنەکەی دایکیشم شاگەشکە دەبوو، سێ خوشکی جحێڵم.. بێ ئەوەی بزانن ماجستێرو دەروونزانی چین.. بێ ئەوەی بزانن ((پاڤلۆڤو فرۆید)) کێن ماچیان دەکردم، گەر ئەو سەرخۆشە لەعنەتییە پێڵاوی پێی چەپی دابکەندبایە من دەمێك بوو نامەی ماجستێرەکەم خوێندبۆوە.. دوام نەدەخستو لێی پەژیوان نەدەبوومەوە.. دووچاری گومانو دڵەڕاوکێ نەدەبووم، ئەو نەبووایە هەموو شتێك یەکلا دەبۆوە، پێڵاوی چەپی ئەو سەرخۆشە هەموو شتێکی هەڵگێڕایەوە، ئەگەر ئەو لەعنەتییە پێڵاوی چەپی دابکەندبایە، وەك هەموو شەوێك، وەك سەدان شەوی رابردوو.. وەك هەموو جارێك بەوپەڕی پەستیو تووڕەییو بێزاریو مەستییەوە هەردوو پێڵاوەکەی دابکەندبایە، یەکەمجار پێڵاوی پێی راستەی.. پاشان چەپ.. دووجار بیکوتایە بە زەوی ژوورەکەدا.. تەپەی یەکەم.. تەپەی دووەم.. تەپەی چی؟ ئا لەو

نیوەشەوەدا لە زرمەی رووخانی کێوێك دەچوو، زەمین لەرزینی بوومەلەرزەیەك.. ئەگەر.. ئەگەر وای بکردایە ئەوە «فرۆید» لەنێو گۆڕەکەی راست دەبۆوەو سەمای دەکرد، ئەوسا منیش دەبووم بە مامۆستایەکی وریاو فنجی ژێر دەواری.. سێبەری ڤوتابخانەکەی فرۆید، ئەوسا پاڤلۆڤ لە ژێر گڵو خۆڵەوە سەری دەردەهێناو گلەیی لێدەکردم.. لەوانەیە بە تابووتەوە بهاتبایە نێو هۆڵەکەو بیووتبایە:

« - ئەوە منت فرۆشت؟ سەد حەیفو موخابن کوڕی عەبەی توونچی..!».

وەلێ گوناهی منی تێدا نییە.. گوناه.. گوناهی ئەو سەرخۆشە بوو.. ریسی لێکردم بە خوری، ئای کە گێلو هیچ نەزان بووم.. نا گێل نیم.. من نەگبەتم.. وەرە مەمرە.. نزیکەی دوو ساڵ خەریك بووم، سەدەها سەرچاوە، بە عەرەبیو بە ئینگلیزی، دوو ساڵ بە هەموو رۆژەکانییەوە.. شەوانیش.. تا درەنگانێ دەمامەوە.. سەدەها شەو پاسەوانو پشیلەو یاساوڵو عاشقەکانیش نووستوون.. کەچی من تا بەرەبەیان وەئاگا بوویمەوە لە سەدەها کتێبی کۆنو نوێ نەخۆشییە کوشندەکانی دەروونم دۆزیوەتەوە.. خوێندوومنەتەوە، درۆ نییە گەر بڵێم هەزاران لاپەڕەی سپیم رەش کردۆتەوە، بەهاران.. پاش باران هەزاران مێرووڵە خاکێکی رووتەنی داگیر دەکەن.. وشەش ئاوا مێشكو کاغەزەکانی بەردەممی داگیر دەکرد.. دەمنووسیو دەمدڕاند.. دەمنووسیو دەمـ.... نووسینو دڕاندن ببوونە بەشێك لە ژیانم.. وام لێهاتبوو لەسەر پاکەتو شقارتەو لەپی دەستو قۆڵی کراسو دینارەکانیش سەرنجو تێبینییەکانم بنووسم، هەژاری نەبووایە بێئاگایی وای لێدەکردم دینارەکانیش وەك پارچە کاغەزەکان بدڕێنم، ئەم هەموو هەوڵو ماندووبوونە بەفیڕۆ چوو.. بۆ بەدبەختیم لە دوا شەوی خۆئامادەکردنی یەکجارەکیمدا پێڵاوی چەپی سەرخۆشێکی تەنیاو نامۆی ناو ئوتێلێکی نمرە حەوتی، هەشتی.. بێ

نمرەی شارێکی جەنجاڵی وەك بەغدا وای لێکردم لەو نامەیە پاشگەز ببمەوە.. لە زانیاری دوای گەڕانو سۆراغی دوو ساڵ، بەلاتانەوە سەیرە.. بۆ..؟ کەوتنەخوارەوەی سێوێك، تەنها سێوێك یاسای - کێشکردنی - بە ((نیوتن)) دا.. دەبا منیش زانایەکی چکۆلە بم.. ناکرێ..؟ ببێو نەبێ.. تازە داد نادا.. دەبا من کەری ((نیوتن)) بم.. ئەوەشیان هەر ناشێ..؟ کەیفی خۆتانە، بەڵام منیش ئەو شەوە.. ئەو شەوەی سەرخۆشەکە پێڵاوی چەپی دانەکەند هاوارم کرد ((دۆزیمەوە..!)) دۆزینەوەی چی..؟ من خۆمو رەنجو فرۆیدم دۆڕاند.. ئای کە مایەپووچ دەرچووم.. ئەگینا چۆن لە دوا شەوی تەمەنی خوێندکاریم.. ئەو شەوەی بۆ بەیانی لە بەرچاوی سەدان کەس نامەی ماجستێرەکەم دەخوێندەوە.. بۆ نەگبەتی کابرای سەرخۆش پێڵاوی چەپی داناکەنێو هەموو باسەکەم، هەوڵم هەڵدەوەشێ.... ئەو شەوە تا بەیانی خەوم لێنەکەوت.. تا بەیانی کینگڵم دا.. چێشتەنگاوێکی درەنگ چوومە لای دکتۆری سەرپەرشتیارو بە کڕوزانەوەو هیلاکییەوە پێم ووت:

((- مامۆستا.. هاتووم داوای لێبوردن بکەم.. ناتوانم ئیمڕۆ بەرگری لە نامەکەم بکەم..)).

کە ئەمەم وت سپی هەڵگەڕاو چاوەکانی زەق بوونەوەو بەوپەڕی سەرسامییەوە پرسی:

((چۆن..؟))

ویستم خۆم بگرمو بە هێمنی باس لەو نەهامەتییە بکەم:

((- ئەمشەو تا بەیانی نەخەوتووم..

- لەپای چی..؟

- سەرخۆشە لەعنەتییەکەی..

نەیهێشت قسەکەم تەواو کەمو وتی:

- کام سەرخۆش..؟

- بمبوورە مامۆستا.. من زۆر ماندووم.. وام لێهاتووە پەشیمان ببمەوە..

- لە چی..؟

- لە نامەکەم..

- تێکچووی..؟ ئەم قسە حەلەقو مەلەقانە چییە..؟

- نا.. بە راستیمە..

- رۆڵە ئارام بەو بە هێمنی تێم بگەیەنە..

- چاکە.. بەڵام من بە هیچ جۆرێك ناتوانم لە بەردەمی لیژنەکە ئامادە بم..

- بەڵام دوو هەفتەیە هەموو لایەك چاوەڕێن ئیمڕۆ بیخوێنیتەوە..!

- رایگەیەنن با دوا بخرێ..

- ئاخر شتی وا نەبووە کوڕم.. پاشان جوان نییە بۆ من.. نابێ..

- بۆ نابێ.. وا بزانە کتوپڕ نەخۆش کەوتووم..

- بەڵام تۆ ساغیت..

- تەنها بە رووکەش..

- دیسان تێکچوویتەوە..؟ واز بێنەو خۆتم لێ شێت مەکە.. ئەوەی لاتە بۆ وەختی دکتۆراکە هەڵیگرە..

- تووڕە مەبە گەر بڵێم لەو نامەیە پەشیمانمو وام لێهاتووە سەرلەنوێ تێهەڵبچمەوەو بەلای پاڤلۆڤدا بیشکێنمەوە..!

- ئەم ئاوازە تازەیە..

- تازە بێ یا کۆن.. تا نەیەمەوە سەرخۆم هیچم بۆ ناکرێ..

- باشە سبەی..؟!

- ناتوانم..

- ئه‌ی كه‌ی ده‌توانیت..؟

- نازانم..

- وا بڕوا تۆ من شه‌رمه‌زار ده‌كه‌ی..

- من به‌داخه‌وه‌م.. به‌ڵام چاریشم نییه‌.. ئه‌و كابری سه‌رخۆشه‌..

قسه‌كه‌ی پێبڕیم‌و به‌ تووڕه‌یی پرسی:

- كام كابرا..؟

- ئه‌و كابرایه‌ی ژووره‌كه‌ی به‌سه‌ر ژووره‌كه‌ی منه‌وه‌یه‌..

- جا ئه‌و چ په‌یوه‌ندی به‌ نامه‌كه‌ی تۆوه‌ هه‌یه‌..؟ به‌سه‌ر فرۆیدو پاڤلۆڤه‌وه‌..؟ ئه‌م چی كرد تا تۆ وا سه‌رت لێبشێوێ..؟

- وه‌ك هه‌موو شه‌وێك پێڵاوه‌كانی دانه‌كه‌ند..!!

- تۆ خه‌ریكه‌ منیش به‌ ده‌ردی خۆت به‌ری.. پاشان تۆ بیر له‌ گوزه‌رانی خۆت ناكه‌یته‌وه‌؟

- زۆریش.. به‌ڵام ئه‌ی گومان‌و دوودڵی..؟

- به‌خوا جوانه‌.. دوای دوو ساڵ..؟!

- به‌ڵێ..

- له‌پای چی..؟

- له‌پای راستی.. له‌پای شه‌ره‌فی زانستی..

- گه‌ر وابێ له‌گه‌ڵتام.. به‌ڵام من له‌ هیچ حاڵی نه‌بووم.. سه‌رخۆش‌و پێڵاوو فرۆیدو.. تێناگه‌م..

- ئه‌و سه‌رخۆشه‌ وای لێكردم بڵێم من زوڵمم له‌ پاڤلۆڤ كردووه‌..

- چۆن..؟

- دوورو قووڵه‌.. گه‌ر تۆ به‌رگریم له‌ نامه‌كه‌م دوا بخه‌یت به‌یانی دێمه‌وه‌و له‌سه‌رخۆ چیرۆكی ئه‌و سه‌رخۆشه‌ت بۆ ده‌گێڕمه‌وه‌..)).

تۆزێ هێمن بۆوەو بە سۆزێکی باوکانەوە سەیری کردمو بزەیەك گرتیو پاشان وتی:

((- تازە چار نییە.. برۆ.. بەڵام بەیانیت بیر نەچێ.. بێیتەوە..)).

وا کۆتایی هات.. یان بڵێم وا کۆتاییم هات، پێڵاوی موبارەکی کابرای سەرخۆش شیرازەی هەموو شتێکی شێواند، وێنەی راستییەکی لە بەرچاوم تەڵخ کرد، راستییەك کە دوای دوو ساڵ پێی شاد ببووم، خۆمو خەڵك.. خۆمو نەخۆشییەکانی خۆم، ترسو شەرمو دەیان گرێو دەردی دەروونی سەردەمی منداڵی خۆمم لە فرۆید — دا دۆزیبۆوە، ئەو شەوە دوا شەو بوو.. چەند بەختەوەر بووم، دە جار ناونیشانی نامەکەم خوێندەوە، لاپەڕەکانیم هەڵدایەوە، لە وشەکان ورد دەبوومەوە، بگرە نوختەو فاریزەکانیش.. لێرەو لەوێ دەمخوێندەوە، بە تایبەتی بەشی سێیەم ((بەرگریکردن لە فرۆید)).. بە خۆشیو ترسێکەوە بیرم لە پرسیاری دکتۆرەکانو وەڵامەکانی خۆم دەکردەوە، بیرم لە پیرەدایك دەکردەوە.. لە کچە چاوڕەشەکەی بەشی ئینگلیزی.. بەڵام چی لە رێکەوتی شووم دەکەی..؟ کابرای سەرخۆش خەوی لێزڕاندم.. تا بەیانی کینگڵم دا.. ئەگەرچی بیرم نایە، هەرگیز، لە هەموو شەوەکانی ژیانما ئارام نووستووم، هەرچەندە خەویشم سووکە.. بەڵام هەر کاتێ سەر بخەمە سەر سەرین سووکێ خەوم لێدەکەوێ، وەك ئێوەش نیم.. هەزارو یەك گرفتو دەردم هەبووبێ خەوی خۆم کردووە، رەنگە هەندێکتان بە خەیاڵی کچۆڵەیەك تا بەیانی چاو لێك نەنێ.. جێهێشتن، تۆران، سووکەشەڕ، بێ پوولی، مەرگ.. ئا مەرگ.. ئەو رۆژەی باوکم مرد.. بۆ شەوەکەی زۆر ئاسایی خەوم لێکەوت.. خەونێکی سەیریشم دی.. بیرمە لەو خەونەدا کچێکم ماچ کرد.. گوناهی منی تێدا نییە.. خەونەو دیومە، ئەمن کەرو گاش نیم.. ئەوەندە ساویلکەو بێ خەمیش نیم.. بە عەقڵم پێمەکەنن.. خەم بۆ

چۆله‌كه‌ی مردووی سه‌ر شۆسته‌یه‌ك ده‌خۆم، چۆله‌كه‌یه‌ك شه‌وی ساردی زستانێك كوشتبیه‌تی، ئه‌من پێم له‌ مێروولـه‌ش پاراستووه‌، كه‌چی هه‌زارو یه‌ك خه‌مم هه‌بووبێ هه‌ر نووستووم، هه‌ر كاتێ سه‌رم خستبێته‌ سه‌ر سه‌رین خه‌وم لێكه‌وتووه‌، هه‌ندێ بێ ڤالیۆم خه‌ویان لێناكه‌وێ، هه‌ندێكتان قاپێك ئاره‌ق نه‌خواته‌وه‌ تا به‌یانی كینگڵ ده‌دا.. قسه‌ی هیچ.. ئه‌من حه‌وت ساڵ كچه‌ خاڵێكی خۆم خۆش ویست.. به‌رله‌وه‌ی له‌ ماجستێره‌كه‌ وه‌ربگیرێم.. رۆژێكیان كتوپڕ وتیان: «شووی كرد..!» شووی به‌ بازرگانێكی گه‌وره‌ی شار كرد.. ئه‌و شه‌وه‌ی هه‌واڵه‌كه‌یان پێراگه‌یاندم وه‌كو ئێوه‌ نه‌چوومه‌ باڕێك به‌ قه‌ڕابه‌ بخۆمه‌وه‌، نه‌چووم كابرای بازرگان بكوژم، یان هه‌ڕه‌شه‌ له‌ كچه‌ خاڵه‌كه‌م بكه‌م، یان باوكی.. یان.. یان.. به‌ڵام سه‌ر له‌ ئێواره‌ی رۆژی دواتر چوومه‌ دارستانه‌كه‌ی نزیك گه‌ڕه‌كو بۆ كه‌رییه‌تیو بێبه‌ختی خۆم گریام.. شه‌و كه‌ چوومه‌وه‌ سێ وێنه‌و چڵو چوار نامه‌ی دڵداریم سووتاند، ئه‌و رۆژه‌ وام هه‌ست كرد كوكوختییه‌كانی سه‌ر دره‌خته‌كانیش بۆ خه‌می من ده‌گمێنن، وامده‌زانی دره‌خته‌كانیش به‌ چرپه‌وه‌ پێم ده‌ڵێن:

« - بۆ ئه‌و بێبه‌ڵێنه‌ خه‌م مه‌خۆ.. پاره‌ فریوی دا..» ئاوی جۆگه‌له‌ ده‌ستكرده‌كانیش ده‌یانچرپاند:

« - ئه‌و كچه‌تیوه‌ ساویلكه‌یه‌ شایه‌سته‌ی یه‌ك دڵۆپه‌ فرمێسكی تۆ نییه‌..».

من نیازم نییه‌ چیرۆكی ئه‌و حه‌زه‌تان بۆ بگێڕمه‌وه‌، ئه‌وه‌یان چیرۆكێكی سه‌ربه‌خۆیه‌و سه‌دان لاپه‌ڕه‌ی نقومی گریانی ده‌وێ، من ده‌مه‌وێ بڵێم: ئا له‌و شه‌وه‌دا.. شه‌وی داڕووخانی كۆشكی سپی ئه‌وینو پچڕانی گۆرانی حه‌زی حه‌وت ساڵه‌م، ئا له‌و شه‌وه‌ شوومه‌دا سه‌رم خسته‌ سه‌ر سه‌رینو خه‌وم لێكه‌وت، ره‌نگه‌ بڵێن: ده‌ كه‌واته‌ خۆشت نه‌ویستووه‌.. ئه‌گینا چۆن حه‌زی حه‌وت ساڵه‌ت دۆڕاو وا كافرانه‌ خه‌وت لێكه‌وت، ئاخر وا نییه‌.. باوه‌ڕتان بێ

بــە دەم گریانــەوە خــەوم لێکــەوت، لەگــەڵ تکــەی فرمێســکەکانم بــەرگی ســەرینەکە رەنگــی دایــەوە، خــەوێکی خــۆش و هــەم ناخۆشیشــم دی.. لــەو خەونەدا بازرگانەکم کوشت و کچە خاڵەکەی خۆم فڕاند.. هەڵمگرت و بردمە گوندێکی نێو ئەو شاخانە، هەر لەو خەونـەدا کوڕە خاڵەکانم گەیشتنە ئـەو گونـدەو منیـان کوشـت.. خوشکەکەی خۆیـان، دولبەرەکـەی منیـان بـردەوە.. گاڵتە بە عەقڵم مەکەن.. خەون هەر وایە، بە تایبەتی گەر خەونی عاشقێکی وەك منی کۆستکەوتە بێ، سەیر لەوەدایە من کوژرابووم و ئاگام لـەوەش بـوو کوڕانی خـاڵ هەڕەشـەیان لـە خوشکەکەیان دەکـرد بـەوەی کـە زیندەبەچاڵی دەکەن.. کەچی من ئەو شەوە پیاوێکی مەست نەیهێشت بخەوم.. رەنگـە بڵێن بۆ..؟ هاتە ژوورەکەت و بە سەرخۆشی خـەوی لێزڕانـدیت..؟ هـەر بـە مەسـتی چیرۆکی ژیانی خۆی بۆ تۆ گێڕایەوە..؟ یان ئەوەتا بـەزۆری رایکێشایت تـا لـە باڕێکی لاپەناوە بەیەکەوە بخۆنەوە..؟ نەخێر.. ئەی چی..؟ ئەی هیچ.. ئـەمن ناتوانم وا بە ئاسانی چیرۆکی ئەو سەرخۆشە بگێڕمەوە.. گەلێ ماندووم، مـن نەخۆشم، من نەخەوتووم، چەندەها شەوە بیر لەو لەعنەتییە دەکەمـەوە، لـە نامەی ماجستێرەکەم، لـەو گێژەنـەی تێـی کـەوتووم، گوێ بگـرە تـا کۆتـایی.. لەوانەیە سەرسام بیت، یان وەك وتم بە عەقڵم پێکەنیت، یان ئەوەندە پەست بیت بە جرتێك.... مەترسەو شـەرم نـەتگرێ و لەوەشـیاندا هـەر سەربەسـت بە، هەڵبەتە تۆ حـەز لـە چیرۆکێکی سـەیرو سـەمەرەو پـڕ کارەسـات دەکـەی، جەرگبڕ، کۆتایی بە مەرگ و خوێنڕشـتن بـێ..؟ رەنگـە برادەرەکـەت حـەز بکـا چیرۆك بە دۆڵ و زوڕناو هەلهەلەو ماچ و مووچ کۆتـایی بـێ..؟ لەوانەشـە حـەز بە چیرۆکی دڵداری بکا، یان پۆلیسی، تـاوان و سـزا، یـان سەرکێشـی و ململانێـی دۆسـت و دوژمـن.. یـان کێشـەی نێـوان مـرۆڤ لەگـەڵ خـودی خـۆی، یـا لەگـەڵ کۆمەڵ، یان لەگەڵ هەموو دونیا.. بەڵام ئەم چیرۆکە پەیوەندی بـەم شـتانەوە

نییه.. په‌یوه‌ندی به‌ دانه‌كه‌ندنی پێڵاوی چه‌پی سه‌رخۆشێكه‌وه‌ هه‌یه‌، پێڵاوو سه‌رخۆشه‌كه‌ش په‌یوه‌ندییان به‌ پاڤلۆڤ – ه‌وه‌ هه‌یه‌.. ئه‌مه‌یان نوكته‌ نییه‌.. راستییه‌كه‌.. دوای سه‌ده‌ها شه‌وو چه‌نده‌ها مانگ خوێندنه‌وه‌و نووسین.. دوای ئه‌وه‌ی سه‌رم به‌ ده‌یه‌ها كتێبخانه‌دا گرت، چه‌نده‌ها لاپه‌ڕه‌م ره‌ش كرده‌وه‌.. چه‌نده‌ها لاپه‌ڕه‌ی تازه‌و كۆنیشم هه‌ڵدایه‌وه‌، كتێبی قه‌به‌ی ده‌روونزانی، شه‌ونخوونی، رۆژانی دوورودرێژی سه‌ر مێزی كتێبخانه‌كان، رامان.. رامان، گوێم له‌ ده‌یه‌ها پرۆفیسۆرو دكتۆری هۆشمه‌ندو كه‌چه‌ڵ گرت، زانیاریو ئه‌زموونی ره‌نگاوره‌نگی خۆیان هه‌ڵده‌ڕشته‌ به‌رده‌مم، ده‌چوومه‌ هه‌موو ئه‌و پۆلانه‌ی تیایدا ده‌روونی مرۆڤ وه‌ك شووتییه‌كی زۆر گه‌ییو شه‌ق ده‌كرا، وام لێهاتبوو له‌ دوای شووكردنی كچه‌ خاڵه‌كه‌م ماوه‌ی ئه‌وه‌م نه‌بێ حه‌ز له‌ هیچ كچێكی دیكه‌ بكه‌م، دڵداری كاتو حه‌وسه‌ڵه‌و چاوه‌ڕوانیو ژوانو سه‌ریه‌شه‌ی زۆری به‌دواوه‌یه‌، ئاخر له‌ نامه‌ پیرۆزه‌كه‌م دوای ده‌خستم، نه‌ك له‌به‌ر ئه‌وه‌ی كه‌سێك نییه‌ خۆشم بوێو.. یان منی خۆش بوێ.. نه‌خێر.. وا تێنه‌گه‌ن.. به‌ راست كێ هه‌یه‌..؟! وه‌لێ هه‌زار ئه‌فسووس حه‌زی كچه‌ خاڵه‌كه‌م برینێكه‌ قه‌ت تیمار ناكرێ.. ئه‌مێستاش خوێنی ئه‌و برینه‌ كۆنه‌م لێده‌تكێ، من زۆر نه‌گریسو سه‌گبابم.. له‌ ژیانما هه‌موو شتێك، هه‌موو كارێك به‌ قورسی ده‌گرم، نه‌خێر ئه‌و – م بیر نه‌چۆته‌وه‌.. گه‌رچی ته‌مه‌نیشم له‌ سیو پێنج ساڵ تێپه‌ڕیوه‌، ژنیشم نه‌هێناوه‌.. حه‌زیشم لێیه‌تی، له‌به‌ر ماجستێرو ئه‌و كه‌ڵكه‌ڵه‌یه‌ی كه‌وتۆته‌ سه‌رم، له‌به‌ر ئه‌و باسه‌ ئاڵۆزه‌ی هه‌ڵمبژاردووه‌ ناپڕژێمه‌ سه‌ر هیچ، به‌ تایبه‌تی گه‌ر باسه‌كه‌ش په‌یوه‌ندی به‌ ده‌روونه‌وه‌ بێ، یه‌كێكی وه‌ك منیش كه‌ ده‌یه‌ها نه‌خۆشی ده‌روونیم له‌ خۆمدا بینیوه‌.. هه‌ر له‌ هیستریاوه‌ تا ده‌گاته‌ ترسو راڕاییو ماته‌مینی.. ره‌نگه‌ بڵێن تۆ ماجستێرت بۆچییه‌؟ كه‌ ته‌مه‌نت له‌ چل تێپه‌ڕیو كه‌وتیته‌ كۆكه‌كۆك،

چـاوەکانت کـز بـوون، دەسـتو پەنجـەکانت کەوتنـە لـەرزین، یەکەیەکـە ددانەکانت کەوتن، سەرت تـووکی پێـوە نـەماو کەچـەڵ بوویت.. ئەوسا نـەك هـەر قـەیرە کـچ.. لەوانەیـە بێـوەژنیش پێـت رازی نـەبێ.. بـا وا بـێ.. بـەڵام گوناهە.. وای بۆ مەچن کە من لەپێناو پارەو پلەو پایە خەریکی ماجستێرمو سـوورم لەسـەر ئـەوەی کـە هـەر دەبـێ بیگـەمێ، گـەر وای بـۆ بچـن گوناهتـان دەگاتێ.. تا گوێتان لە چیرۆکی رەشی من نـەبێ.. لـە خۆتانـەوە هەڵمـەدەنێ.. تفـەنگ بـە تاریکییـەوە مـەنێن، مـن وەك زۆربـەی زۆرتـان گونـاهم.. بەستەزمان.. بەڵکو لە هەمووشتان گونـاهترم، ناشمـەوێ بـۆم بگـرین، نـەخێر، دەشـتوانم واتـان لێبکـەم بگـرین.. ئـا.. مـن چـەندەها جـار بـە چـیرۆكو سەرگوزشـتەی پـڕ کـوێرەوەری خـۆم خـەڵکم گریانـدووە.. وا بـەکوڵ گریـاون منیشیان خستۆتە سەر شینو شەپۆڕ، هەندێ جاریش ئاگام لـە خـۆم دەبـڕێو دوو سێ درۆی قورسیش دەخەمـە سـەر چیرۆکی نەگبـەتیو نەهامـەتیم، لـە ژیانما هەمیشە راستیو درۆ تێکەڵ دەبێ، من بابایـەکی شـێتم.. ئـەگینا بـۆ وا تێکەڵو پێکەڵم.. ها.. ئەوەیە.. ماندووم.. ماوەیەکە نەخەوتووم.. مەترسـن.. هەر ئێستا هەموو سەرە داوە ئاڵۆزکاوەکان لەیەکدی جوێ دەکەمـەوە.. ئەوسا سەرسام دەبنو رەنگە لە هەموو لایەکەوە چەپڵەو مـاچو نامـەی ستایشـم بـۆ بێ، دەشێ نامەی پڕ جنێویشم بـۆ بـێ، هـیچ کامیـانم بـەلاوە مەبەسـت نییـە، گـرنگ چـیرۆکی سەرخۆشـەکەیە.. پـێڵاوی چـەپی.. ئـا مـن وتم قوتـابی ماجستێرمو دەبووایە تا ئێستا نامەکەم پەسند بکرایە.. گـەر ئـەو سەرخۆشـە نەبووایـە لەوانەیـە باسـەکەم ببووایـە بـە تەقینەوەیـەكو دەنگـی بدایـەوە، هەموو دکتۆرەکان سەرسام دەبوون، رەنگە دوای هەفتەیەك.. نا.. تۆ بڵێ هـەر ئـەو رۆژەی کـە بەرگرییەکـەم تـەواو دەکـرد.. لێـی کـۆ دەبوونـەوەو بڕیاریـان لەسـەر دەدا تـا وەربگێڕدرێتـە سـەر هـەموو زمانـە زینـدووەکانی دونیـا..

له‌وانه‌یه نامه‌ی داوه‌تم بۆ بهاتبا تا بچم له دانیشگاكان له باسه به‌پێزه‌كه‌م بدوێم، خۆ له‌وانه‌شه هه‌ر دوای ئه‌وه‌ی باسه‌كه‌م ته‌واو ده‌كرد لیژنه‌كه تووڕه بوونایه‌و من‌و پیره‌دایك شاگه‌شكه بین، به‌وه‌ش شوكرانه‌بژێر ده‌بووم گه‌ر پاره‌ی نان‌و نووستنه‌كه‌م لێنه‌ستێننه‌وه، ره‌نگه ئه‌و كچه چاو ره‌شه‌ی به‌شی ئینگلیزیش لێم بتۆرایه‌و منی نه‌ویستایه، ئه‌وسا نه‌مده‌توانی بگه‌ڕێمه‌وه لای پیره‌دایك‌و سێ خوشكی جحێڵ.. ئه‌وسا دایكه بێوه‌ژنه‌كه‌م پێم ده‌ڵێ:

((- بڕۆ بێ غیره‌ت.. نه مانشسته‌رت گه‌یانده سه‌رو نه ژنه‌كه‌شت هێنا..)).

دوو ساڵه ده‌مه‌وێ فرۆیدو پاڤلۆڤ له‌یه‌كدی نزیك بخه‌مه‌وه.. ره‌نگه بپرسن بۆ له‌نێو ئه‌و هه‌موو زانیارییه جۆربه‌جۆرانه ده‌روونزانیت هه‌ڵبژارد..؟ زۆر خزم‌و براده‌رو ناسیاو ئه‌مه‌یان له‌لا درکاندووم، كه‌سانی نزیك ده‌زانن من هه‌ر له مناڵییه‌وه‌و به زكماك زیره‌ك بووم، وه‌لێ زیره‌كێكی نه‌خۆش، نه‌خۆشی جه‌سته‌و ده‌روون، براده‌رو خزم‌و ئاشناو رۆشنا حه‌زیان ده‌كرد ببم به پزیشك یا ئه‌وه‌تا ئه‌ندازیارێك.. نه‌بووم.. نه‌مویست، ئاواتی هه‌موویانم خسته ژێر گڵ.. به‌لاتانه‌وه سه‌یره..؟ ئێوه وان.. ده‌تانناسم.. پاره، پله‌و پایه، قوربانی ئه‌و رێكه‌وته بم منی فڕێدایه باوه‌شی فرۆیدو پاڤلۆڤ، فرۆید — م زووتر ناسی.. رۆژێكیان هه‌ر به رێكه‌وت له ماڵی براده‌رێكما كتێبێكی فرۆیدم ده‌ست كه‌وت، به په‌له خوێندمه‌وه.. به دوای هی تردا گه‌ڕام، بووم به ده‌روێشی فرۆید، هه‌ر له‌و رۆژه‌وه ئه‌و خولیایه گرتمی‌و بڕیارم دا شه‌شی وێژه‌یی ته‌واو بكه‌م‌و بچمه به‌شی — ده‌روون شووناسی — هه‌ر واشی لێهات، ئه‌وه‌تا ده‌مبینن.. چوار ساڵ وه‌ك شێخی ته‌ریقه‌تی نێو خه‌ڵوه‌ت كه‌وتمه نێو دونیای ده‌روون، ده‌روون ببووه جه‌نگه‌ڵێك تیایدا ون بووم، جه‌نگه‌ڵێكی هه‌زاربه‌هه‌زار.. ببووه شاخ‌و كێوو ده‌ربه‌ندێك، ده‌ریایه‌ك‌و منیش بێچوه نه‌هه‌نگێكی چكۆله، هێدی هێدی گه‌وره ده‌بووم، سه‌ره‌تا له

نزیك كەنارەكانەوە مەلەم دەكرد.. كە گەورەتر بووم تا ناوەڕاستو قوڵایی ڕۆیشتم، دەروون ببووە ئەشكەوتێكی ترسناكو هەزاران نهێنیو كاسەسەرم تیا دۆزییەوە، هەر ڕۆژەو كاسەسەرێكی تازە، بەڵام ڕۆژ بە ڕۆژ پتر هەستم دەكرد ئەمن نەخۆشم، شەوو ڕۆژ دەمخوێندەوە.. دەڵێن كرمی ئاوریشم بكەوێتە نێو دارستانێك لە درەختی توو.. گەڵای پێوە نامێنێ.. منیش ئاوا كتێبم دەخوارد.. بیابان چۆن دڵۆپە بارانەكان هەڵدەمژێ.. مێشكی من ئاوا وشەكانی هەڵدەمژی.. ڕۆمانو شانۆگەریو شیعرو فەلسەفەو مێژوو.. بگرە پارچە ڕۆژنامە كۆنو فڕێدراوەكانیشم دەخوێندەوە.. دەمخوێندەوە تا شارەزای پەناوپێچی.. كونو كەلەبەری دەروونی مرۆڤ بم، گوێم لە مۆسیقا دەگرت تا لەو ئاوازەوە برینو خەمی مۆسیقاژەنەكە ببینم، سەیری تابلۆی هونەرمەندەكانم دەكرد تا لەنێو هێڵو ڕەنگی ڕژاوی سەر پارچە تەختەو قوماشەكان ژانو تلانەوەو چیرۆكی ژیانیان بخوێنمەوە، هەر لەوەوە شارەزای نەخۆشییەكەی «ڤان كوخ» بووم، ترسی نێو تابلۆكانی «مونش»، ناشیرینیو ناڕێكی «باكۆن»، گرێ كوێرەكانی دۆستۆیفسكی، لۆرانس، داڤنیشیو زەردەخەنەی مۆنالیزا، كافكاو ڕەشبینی، هیچكۆكو ترس، كیتسو خەم، ڕایشو سێكس، بۆم ساغ بۆوە فرۆید خۆی گەورەترین نەخۆشەو لە نەخۆشی دەدوێ.. زۆرانی تر.. بەخیلیم بەوانە دەبرد.. دەمویست وەك ئەوان، ئازایانە، لە نەخۆشی خۆم بدوێم، گەر توانیم بدوێم ئەوە پاك دەبمەوە، دیسانەوە لە باسەكەم لام دا.. پێڵاوی سەرخۆشەكە.. بەهەرحاڵ.. من باسەكەم تەواو كردووەو كەچی ئەو سەرخۆشە سەرەداوی گلۆڵەكەی لێ بزر كردم، نامەكەم بوو بە كۆلارەی دەم ڕەشەبا.. وای لێكردم دوای دوو ساڵ تازەبەتازە بڵێم: پاڤلۆڤ تۆ بردتەوە.. فرۆید تۆ دۆڕاندت.. یان هەردووكیان دۆڕاندیانو.. نا.. هەردووكیان بردیانەوەو من دۆڕاندم.. ئا من خۆم دۆڕاند، ئای كە هیچنەزان

دەرچووم.. وەلێ تا ئێستاش کە ئەم چیرۆکە دەگێڕمەوە ئەمن فرۆیدم خۆش دەوێو.. ڕێزی دەگرم، من ناتوانم بیسڕمەوە، تەنها پاڤلۆڤ توانی جێگەی پێ لەق بکا، نەك پاڤلۆڤ.. لای من ئەو سەرخۆشە، نەك سەرخۆشەکە.. بەڵکو پێلاوی پێی چەپی سەرخۆشەکە، نەك پێلاوەکەش خۆی.. بەڵکو تەپەی پێلاوەکە.. نامەکەم پیرۆزەو بەر لە من کەس خۆی نەخستۆتە دەریای وا قووڵو پڕ ترس، باسەکەم.. ها.. بوێرم بیڵێم باسەکەم خوڵقاندنی گونجانێکە لە نێوان فرۆیدو پاڤلۆڤدا.. رەنگە بڵێی: کەس گووی وای نەخواردووە.. من دەیخۆم.. کوڕی عەبەی توونچی دەیخوا.. یا ئەوەتا سەردەکەوم یا ئەوەتا پرۆفیسۆرو مامۆستاو دەرگاوانو قوتابیانی گوێگر بە شەق لەو هۆڵە دەرم دەکەن.. ئەی کێ ناڵێ ئەو باسەی من دەنگ ناداتەوەو لە تەلەفزیۆنو رادیۆش باس ناکرێ..؟ ئای کە پیرۆزە.. ئەوسا کچە چاو رەشەکەش چەپڵەم بۆ لێدەدا، پیرەدایك دەڵێ: ((دەستخۆش رۆڵە.. رەنجی منت لێ حەڵاڵ بێ.. خۆزگە باوکت زیندوو بووایە.. قەت لەو باوەڕەدا نەبوو ئەتوو ببی بە پیاو.. ئای کە بە سووکی سەیری دەکردیت..!)).

دەزانم بە ژنە دراوسێیەکان دەڵێ: ((ژنینە ئەوە فەرهاد مانشستەرەکەی تەواو.. مەولودێکی پێغەمبەرم لەسەرەو لە مزگەوتەکەی مەلا حەسەن دەیکەم..!)).

مەولودی چی..؟ چما ئەو سەرخۆشە تامی تێداهێشت..؟ بەهەرحاڵ.. من واز ناهێنم، مەبەستیشم نییە بەڵگەنامەی ماجستێر وەربگرمو لە ژوور سەرم بە دیوارێکەوە هەڵیواسم، پیاوی وەك من نەخۆش شانازی وا بە خۆیەوە رەوا نابینێ، من نەخۆشمو لە ناوەوە داڕزاوم.. با زیتو زیرەك بم.. داد نادا.. بلیمەتان زۆریان نەخۆشن.. بگرە شێتیشن، پێم مەڵێ شوورەییە.. شەرمە چۆن وا باسی خۆت دەکەی؟ بۆ تۆ شەرمە.. تۆ دەترسیت گوێ لە من

بگریت.. حەز دەکەی وەك ئافرەتێکی سۆزانی دەموچاوم بۆیاغ بکەمو بێم سەمات بۆ بکەم.. من سۆزانی نیم تا بە عاقڵی لەسەر کۆشت دابنیشم.. من کابرایەکی بریندارم.. تۆ ناوێریت باسی خۆت بکەی.. بۆیە رقت لەو کەسانەیە لە وێرانەخاکی مێشكو دڵیان بدوێن، گەر لە منالێتەوە شەقو تفو جوێنو خوێنو خوێنو دەردێکی زۆرت نەبینیوە گوێم لێ مەگرە.. ئای کە عەبەی توونچی فەلاقەی کردووم، منالانی لە خۆم گەورەترو بچوکتر تێیان هەڵداوم، ئای کە مامۆستاکان بە راستەو حەیزەران پشتەدەستیان داغ کردووم، ئای کە تفی ئەمو ئەوم لە رووی خۆمدا سڕیوەتەوە، ئەمن دوو نەخۆشیی زۆر کوشندە وەك شێرپەنجە ناخیان خواردووم، هەر لە منالیمەوە سەرم دەخۆن، دوو نەخۆشی هەروەك دوو ماری رەشی سەر هەردوو شانی — زوحاك — لە ناخما رواون، مارەکانی سەرشانی زوحاك بە مێشکی گەنجان تێریان دەخواردو دەسرەوتن.. وەلێ من..؟ ئەم دوو نەخۆشییە مێشکی خۆم دەخۆن.. ئەم دوو نەخۆشییەش.. ئەو دوو گرێیەش ترسو شەرمە.. هەر لەبەر پیرۆزیو گەورەییو ترسی ئەو دوو گرێیە چوومە بەشی — دەروونزانی —و رەنگە هەندێکتان بڵێن جا چی تێدایە.. ئێمەش، هەموومان، کەم تا زۆر هەم دەترسینو هەم شەرمیش دەکەین..؟ وایە.. بەڵام کەستان وەك من قوڕی بۆ نەگێراوەتەوە.. لەوانەیە بڵێن: درۆ دەکەی.. گەر ئەوەندە ترسنۆكو شەرمن بوویت چۆن حەوت ساڵ حەزت لە کچە خاڵەکەت کرد..؟ وا نییە.. بە هەڵەدا رۆیشتوون.. ئەمن بە دزییەوە.. لە ژێرەوە خۆشم دەویست، ئەو نەیدەزانی، هەر خۆم بە تەنیا بۆی دەسووتام.. چاوەڕێ بوو رۆژێك لە رۆژان منی کەڕو لاڵ، منی گێژوویژ ئەو نهێنییە بدرکێنم.. پیاو بووم.. نەمدرکاند.. کاکە نەمتوانی.. نەموێرا.. ئیتر بۆ خۆی شووی بە بازرگانەکە کرد.. ئەمێستا سێ مندالی هەن، دوو کوڕو کچێك، مناڵەکان بە فەرزەندی خۆم دەزانم.. باوکی

ناوی لێناون: هیوا، بڕوا، خەندە.. منیش بە دزییەوە ناوم لێناون: هاوار، غەمبار، فرمێسك.. ئا بیرم کەوتەوە، ڕۆژێکیان کە هێشتا قوتابی بووم.. دولبەرەکەم لەسەر دەفتەرێکما ئەم دێڕەی خوێندەوە: «لەلام ئاسانترە کێوێك بە نینۆك بڕمێنم لەوەی بە ئافرەتێك بڵێم خۆشم دەوێی..!» کە ئەمەی خوێندەوە سەری هەڵبڕیو زۆر بێباکانەو بە گاڵتەپێکردنێکەوە وتی:

« - چ کەرێك ئەوەی وتووە؟».

بە لێوەلەرزەوە وتم: « - شاعیرێك..!».

وتی: « - جوان نییە شتی وا لە دەفتەرەکانتا بنووسیت..».

کە وای وت لاڵ بوومو وتم: « - ڕاست دەکەی..».

بە تووڕەییەوە وتی: « - من هەرچی بڵێم، تۆ دەڵێی ڕاست دەکەی..».

بە ترسو شەرمەوە وتم: « - ئاخر ڕاست دەکەی..!».

هەر ئەوسا ویستم پێی بڵێم ئەم ڕستەیەم بۆ حاڵو دەردی دڵی خۆم نووسیوە.. کەچی نەموێرا.. کە لەگەڵما دەدوا تك تك ئارەقەم دەکرد، سوور هەڵدەگەڕام، زۆرجار لە خەمو حەژمەتی ئەو لاڵبوونەم دەگریام.. لەوانەیە بڵێن ئەی ئەو سێ وێنەو چلو چوار نامەیەی کچە خاڵەکەت..؟ دەستخەڕو مەبن.. چلو چوار نامەکە هەر خۆم نووسی بوومو هەر خۆیشم وەڵامی خۆمم دابۆوە.. وەك کەسێك گۆرانی بۆ دەردی دڵی خۆی بچڕێ، وەك زوڕناگێوێك خۆی زوڕنا لێبداو خۆیشی هەڵپەڕێ.. گەر کەسی واتان نەدیوە؟ ئەوە منم..! سێ وێنەکەش خۆی نەیدابوومێ.. بە درێژایی ئەو ساڵانە کە دەچوومەماڵیان توانیم غیرەت بدەمە بەرخۆمو هەرسێکیان بدزم، ئەو شەوەی کە زانیم شووی کرد هەموویانم سووتاند.. نەك لە رقی شووکردنەکە.. نەخێر.. لە ترسانا سووتاندم.. لە شەرمانا.. چونکە تا ئەو شەوەش زەندەقم لەوە چووبوو بیدۆزنەوە، هەموویانم لەنێو جانتایەکی

چكۆلەی تەنەكەدا كلیل دابوو، هەموو رۆژێكیش شوێنەكەیم دەگۆڕی.. ئەوەندە شەرمن‌و بەستەزمان بووم نەدەچوومە ناو پاسیش نەبا خەڵكی سەیرم بكەن، وام هەست دەكرد هەموویان لە من ورد دەبنەوەو لە ژێرەوە سكیان پێم دەسووتێ.. یان ئەوەتا گاڵتەم پێدەكەن.. تۆ بڵێی بزانن من ئەوەندە بێ غیرەت‌و بەستەزمانم، مەودای نێوان گەڕەك‌و قوتابخانە سەعاتە رێیەك دوور بوو.. كەچی من بە پێ دەمكوتا، لە هاویندا گەرما پشتی ملمی دەبرژاندو قورگم وەك پەڵاس وشك دەبوو، زستانانیش باران‌و بەفرو تەرزە دایدەشۆریم، چەندەها جار سەرما كاری تێدەكردم‌و نەخۆش دەكەوتم.. ئەوەم پێخۆشتر بوو لەوەی بچمە ناو پاسێك‌و خەڵكی سەیری دەموچاوم، بەژن‌و باڵام، جلوبەرگە شڕەكەم بكەن، شانەم لە سەرم نەدەدا نەبا بڵێن: «ئەها فەرهادیش خەریكی مۆزەمۆزە..!» ئای كە لە وشەی مۆزەمۆز پەست دەبووم، كە دوو كەس سەریان لە بنگوێی یەكدی دەناو پێدەكەنین.. كە بە رێكەوت چاویان هەڵدەبڕی: وامدەزانی بە من پێدەكەنن، بە وردی سەیری خۆم دەكردو تەمی گومانێك بەرچاوی دەگرتم، هەمیشە لە خەڵكی دوور دەكەوتمەوە، كە میوان دەهات خۆم دەشاردەوە.. دەمزانی ئارەقەیەكی زۆر دەكەم‌و سوور هەڵدەگەڕێم، لە شەرمانا نانم بۆ نەدەخورا، وەك پیرەمێردە مەیخۆرەكان دەست‌و پەنجەكانم دەلەرزین، چەندەها جار پیاڵەی چا — م لە دەست بەردەبۆوەو دەشكا.. دایكیشم تاكە سۆڵێكی تێدەگرتم، هەر كە دەجووڵامەوە بە زەرەر دەشكایەوە، چەندەها جار بە تەنیا دەگریام.. دوای حەوت ساڵیش كە شەیتانی بووم‌و خەتی سمێڵم دانا‌و دەنگم گڕ بوو، ئەو سێوە خڕەی بەربینم دەرپەڕی.. ئای كە رقم لەو سێوە حیزە بوو.. لەو دەنگە گڕەم، خۆ نەمدەوێرا قسە بكەم، سەربانە تەپیوەكەی لەگەڵ دەلەرزی، دەتووت قیڕەی بۆقی نێو چەمی بەهارانە، حەوت ساڵ تێپەڕی‌و نەموێرا بە

كەس بڵێم شـەیتانی بوویمـە، زوو زوو ژنـانی دراوسـێ سـەیریان دەكـردمو بـە دایكمیان دەوت:

((- بەسێ.. فەرهادی كوڕت بالق بووە.. ئاگـات لێیـەتی..؟)) خـۆم لـێ گێـل دەكـردنو دەڕۆیشـتم، هەمیشـە دەرپێیـەكانی خـۆم لـە دایكـم دەشـاردەوە، دەترسام ئەو پەڵە زەردو لەعنەتییانە ببینێ، بـە خـەونو خـەیاڵ دەسـتم لـە ملی دەیەها ئافرەت دەكردو دەیەها ئافرەتیشم.. ئۆە.. با نـەیڵێم.. وامـدەزانی هەموو خەڵكی ئاگایان لەو خەیاڵو خەونانەم هەیە.. پتر تەریق دەبوومەوە.. ژیانم بریتی بـوو لـە زنجیرەیـەكی نەپچڕاوی تەریقبوونـەوەو تـرسو شـەرمو شكانەوەو دڵساردی، نەدەچوومە هۆڵی سینەماش تا فلیم دەستی پێنەكردایـە.. وامدەزانی تا دادەنیشم هەموویان سەیری من دەكەن.. ئای كە حەزم بەفلیمی دڵداریو عیشقبازی دەكرد.. هەردەم وامدەزانی پاڵەوانی فلیمەكـەم، هەمیشـە بەخیلیم بە غیرەتو ئازایەتی پاڵەوانەكە دەبرد.. ئای لەو سـاتانەی كچـەكەی ماچ دەكرد.. دڵـم لـە جێـی خـۆی هەڵدەقـەناو دەهاتـە نـاو دەمـم، لـە خـەڵكی دەسڵەمیمەوەو وامدەزانی هەموویان ئاگایان لەوەیـە مـن ترسـنۆكو شـەرمنو بـێ دەمـوپلم، هـەموویان دەزانـن دایكـم كارەكـەری مـاڵی – باویـل ئاغایـە –و عەبەی توونچی تووڕەیەو كە دەشخواتەوە داركاریم دەكـاو مـنیش لـە ترسـانا میز بە خۆمدا دەكەم.. لەوانەشـە بـزانن مـن حـەوت سـاڵ حـەزم لـە.. هـیچ.. ئەمن نەگبەتم.. ئەگینا بۆ جارێكیان، كە هێشتا لە پۆلی سێی سەرەتایی بـووم خۆم پیس كرد.. نـازانم بـۆ شـەوەكەی چیم خواردبـوو.. بـەیانی كـە چوومـە قوتابخانە سكم پێچی پیـا دەهـاتو وامزانـی باووبـژە.. بیرمـە مامۆسـتا عـەلی باسی شـەڕی – ئوحـد – ی دەكـرد.. لـە شـەرمو ترسـی خـۆم نـەموێرا دەسـت هەڵبڕمو بچمە دەرێ.. خۆم خواردەوە.. دەمزانی تووشـەو بـە حـەیزەرانەكـەی حەسیرمەیدانێكم بۆ ساز دەدا.. تونـد خـۆم گـرت.. بێسـوود بـوو.. تـا دەهـات

پێچەکە تاوی بۆ دەهێنام و زیادی دەکرد.. تا دەهات شەڕی ئوحد — یش کوشندەو خوێناویتر بوو.. ئارەقەم دەردا.. وامزانی هەر باووبژە.. کتوپڕ مامۆستا عەلی نەڕاندی:

((- فەرهاد..؟

- بەڵێ مامۆستا..

- لەم شەڕەدا کێ بوو ددانێکی شکا..؟)).

به پەلە هەستامەوە.. ئەوەندەی نەمابوو تڕێکم لێ بەربێ.. بەزۆری و زۆردارەکی گەڕاندمەوە.. مامۆستاو قوتابییە وردو زیتەڵەکانی هاوڕێم چاوەڕێ بوون.. چاوێکم بەملاو بەولادا گێڕا.. کەس پێی نەوتم.. لەتاو ژان و ژووری نێو هەناوم بە پەلە وتم:

((- ئیمام عەلی..!

- نەء..

- عومەر..

- عومەر کێیە سەگباب.. بڵێ ئیمامی عومەر..!

- ئیمامی عومەر..

- نەء.. ماکەر..)).

ویستم بگریم و بڵێم من چوزانم.. خۆ لەو شەڕە نەبووم.. لێم هاتە پێش و شەپازللەیەکی سراوەندە بناگوێم.. کاسی کردم.. پۆلەکە دەخولایەوە.. هەموو دەمارەکانی لەشم گرژ بوون و خاو بوونەوە.. کتوپڕ شیڕاندی و قوتابخانەکە کەوتە سەر بوومەلەرزەو شەپازللەیەکی دیکەی خێواندە پشتی ملم:

((- پێغەمبەر.. سەگباب.. ددانی پیرۆزی پێغەمبەر شکا..)).

لەگەڵ دوا شەپازللە تەواو ئاگام لەخۆ بڕاو وامزانی باووبژەو ویستم بە

دزییـوە لـە سـکما دەری کـەم.. تەقییـەوە.. هـەزار لەعنـەت لـە میکرۆبـی سکچوون.. تەقییەوە.. ئای کە لە شەرمانا مـردم.. ئـای کـە تـەریق بوومـەوە.. مناڵە زیتو زۆڵەکان بەیەکەوە کەوتنە قاقاو پێکەنین، هەر پچڕا بوون، قـەت نەمدەزانی ئەوەندە لەگەڵما ناپـاکن، مامۆسـتا عـەلی چاوەکانی زەق بوونـەوە، هـەردوو لا لێـوی کـەفیان دەردا، دەسـتی گەیانـدە حەیزەرانەکـە لای تەختـە رەشەکە وەستا.. دیسانەوە مڕاندی:

«- وەرە دەرێ حەیوان.. مناڵی ساوایت؟».

دامە پڕمەی گریان..

«- وەرە دەرێ کەرباب.. ئێرە ئاودەستخانەیە؟».

نەجووڵام.. هەر بە قژ رایکێشامو بـەر بـووە جەسـتەم.. جەسـتەی وردو لاوازو بێخوێنی من، گوێی لە زرنگەی زەنگەکە بوو دەستی لێبەردام، زەنگەکە فریـام کـەوت ئـەگینا دەیکوشـتم.. لـەو رۆژەوە منـاڵان ناویـان لێنـام «فـەرەی دەرپێ پـیس..» مـن فرۆیـد — م خـۆش ویسـت چونکە گرێـی تـرسو شـەرمو هــەموو نەخۆشـییەکانی دیکــە دەباتــەوە ســەردەمێکی زووی منــاڵی، ئــەو ســەردەمەی تــۆ لاپەڕەیــەکی ســپیت.. هــەر کەســەو دێ جنێــوێکی لەســەر دەنووسێ، ئـەو خۆپیسکردنە منـی کوشـت.. نـەك هـەر ئـەوە.. سەدەها جار بــاوكو دایکــم لــە بەرچــاوی ناســیاوو بێگانــە جنێوبارانیــان کــردووم.. شـکاندوویانم، لـە قوتابخانـەش مامۆسـتاکان بـە دار دەدوان.. نـەخێر.. ئـەم هـەموو سـتەمە بەسـە.. مـن لەسـەر ئـەو هـەموو کـارە ناڕەوایانـە.. لەسـەر زۆرداریو کەللەڕەقی باوکان، تـووڕەیی مامۆسـتا قـەرزارەکان، لـە باسـەکەمدا شۆڕشـێکی سـوورم هەڵگیرساندووە، کـەس نـەماوە تاوانبـاری نەکـەم.. منیـان ترساند.. ترس.. «هیچکۆك»یش گەر بە مناڵی نەترسایە لە دوای خۆی پـەنجا فلیمی ترسناکی جێنەدەهێشت.. ئەی «کافکا»ی نەگبەت..؟ ئەو شەوە ساردەی

کە تۆفو باران خەریك بوو دونیا کاول بکا باوکی دەریکرد.. کافکا شەوێك لەنێو تاریکیو باران مایەوەو ترسا.. گریا.. نووسینەکانی پڕ بوون لە ترسو تاوان.. ئەی من..؟ سەدەها شەو عەبەی توونچی دەریدەکردم.. نیوەشەو.. کە دەمزانی خەوتووە بە دزییەوە وەك پشیلە بە دیواری حەوشەکەدا هەڵدەگەڕامو خۆم دەخزاندە ژێر لێفە شڕەکەم.. ئای لەو خەونە ترسناکانەی دیمن.. نەك هەر من.. سەدەها زاناو دانا وەك من نەخۆشنو نەخۆش بوون.. ئەمن گومان لە کەسێك دەکەم نەخۆش نەبێ.. گومان لەو کەسە دەکەم کە نەگری.. کێی تر.. کێی تر..؟ ئۆو.. ئەمن هەمیشە لە باسەکەم لا دەدەم.. هەقمە.. پێڵاوی کابرای سەرخۆشو ئەو شەوە شوومە زۆر یادی جەرگبڕی بیر هێنامەوە.. وتم هەموو شەوێك ئارام نووستووم.. تەنها ئەو شەوە نەبێ کە کابرای سەرخۆش پێڵاوی چەپی دانەکەند.. تا بەیانی نەخەوتمو دەمەتەقێی نامەکەم دوا خست، لەوانەیە دوای چەند رۆژێکی دیکە بیخوێنمەوە.. ئەی ئەگەر پەژیوان ببمەوە..؟ کەرییەتییە..؟ کەیفی خۆتە.. تۆ گاڵتەم پێم مەکە.. من.. من توانیومە رێزی هەردوو قوتابخانەکە بگرم، توانیومە وەك دوو تای تەرازوویەك فرۆیدو پاڤلۆڤ لاسەنگ نەکەم.. گەرچی.. گەرچی.. نەخۆشییە دەروونییەکانی خۆم وایان لێکردم تۆزێك بەلای ((فرۆید))دا بیشکێنمەوە.. ئای کە عومری منالیم پڕ لە حەسرەت بوو.. ئەو مێژووە رەشەم بیر ناچێتەوە.. ئێستاش هەست بە لینجاوی ئەو تفو بەڵغەمانە دەکەم کە باوکم نێوچەوانی منی پێ سواغ دەدا.. بەڵام.. بەڵام پێڵاوی پێی چەپی کابرای سەرخۆش تایەکی تەرازووەکەی بەلای پاڤلۆڤدا خست، تاکێ پێڵاوی ئەو سەرخۆشە هەموو کێشەکەی لەلام گۆڕی.. رەنگە بپرسن پێڵاوی پێی سەرخۆشێك.. مەستێکی بێئاگای ئوتێلێکی بێ نمرەی شاری بەغدا چ پەیوەندی بە ماجستێرەکەی تۆوە هەیە؟ پەیوەندی بە

پاڤلۆڤو فرۆیدەوە هەیە..؟ بە كچە خاڵەكەت؟ هیچكۆكو كافكا..؟ بەو هەموو قیامەتەوە. چ پەیوەندی بە ترس‌و شەرمی ناو پاس‌و سینەماوە هەیە..؟ ئا.. بە راست.. بیرم هاتەوە.. جارێكیان لە سینەما سیروان نەچوومە ژووری تا گڵۆپ كوژایەوە.. فلیمێكی سێكسی بوو، زرمەی دەهات لە هەرزەو دەستەپیاو، فلیمی «دورگەی كچان» لەپڕ ساتمەم كردو دەماودەم كەوتمە سەر زەوی.. بوو بە تەقە تەق‌و هەڵڵاو هوریایەك نەبێتەوە.. گوێم لە تریقەو قاقای ئەو خەڵكە بوو.. نەمزانی‌و لێم تێكچوو ئاخۆ بە من یان بە دیمەنێكی كۆمیدی پێكەنین، لەنێو ئەو تاریكییە تك تك ئارەقەم دەردا، وام هەست كرد هەموویان منیان دیوە چۆن بەربوومەتەوە، جارێكی دیكەش لەوە خەراپترم بەسەر هات.. لە پاسێكدا كورسییەكی بەتاڵ نەبوو لەسەری دابنیشم، بە پێوە وەستام، من هەمیشە لە خەیاڵدا دەژیام.. خەیاڵ بەشێك بوو لە ژیانی ساردم، داڵغەیەك گرتبوومی.. لەناكاو كابرا ئیستۆپێكی گرت‌و قوناوقون كەوتمە سەر كۆشی كچێكی خرپن.. نقەی لێوە هات، جنێوبارانی كردم: «سەرسەری.. بێ شەرەف.. خوێڕی.. خوشك‌و دایكت نییە.. عەیب ناكەی..؟» زۆری لێپاڕامەوە.. دادی نەدا.. خەڵكەكەش هەندێكیان پێدەكەنین.. هەندێكیان لێم مۆڕ دەبوونەوە.. دیارە لە هەڵوێستی ئاوادا یان ئەوەتا پێدەكەنن یان مۆڕەت لێدەكەن.. لە شەرمانا ئازای جەستەم وەك بینی ئاو دەلەرزی.. من هەمیشە دەلەرزم، لەشم كەوتبووە سەر ئاوو ئارەقە.. من هەمیشە ئارەقە دەردەدەم، خۆیشم نازانم لە كوێ دابەزیم.. ئەوەندە دەزانم كە پاسەكە وەستا بە پەلەپروزێ دابەزیم، بە دەم رێگاوە نەفرەتم لە خۆم‌و پاس‌و كچە دەكرد، رووم كردە مزگەتێك‌و چوومە ئاودەستێكەوە.. لەو ئاودەستەدا تێر گریام.. من هەمیشە دەگریم، وام هەست دەكرد هەموو شارەكە تێم گەیشتووە كە من بە دەستی ئەنقەست خۆم بەرداوەتەوە سەر كۆشی كچێك.. ئای لەو كچە

سەربەگۆبەندو دەمشڕە.. دەبێ ئێستا شووی بە چ قوڕبەسەرێك كردبێ..؟ لێم مەگرن.. دیسانەوە لەو باسە لام دا.. ئێوەش بن هەر واتان بەسەر دێ.. وەكو من وڕێنە دەكەن.. وەلێ چی بكەم.. چیم لە دەست دێ؟ گەر ئەو شەوە كابرای سەرخۆش پێلاوی چەپی دابكەندبایە ئارام دەنووستمو خەوم لێنەدەزڕا.. بۆ بەیانییەكەی وەك ئەفلاتونێكی بچكۆلە دەچوومە ناو هۆڵی ((فارابی))و لەسەر كورسییەكەی دەستە ڕاست دادەنیشتم.. دكتۆرەكانیش لە بنەبانی هۆڵەكەو لەسەر سەكۆیەكی تۆزێ بڵند چاویان تێدەبڕیم.. پرسیاریان لێدەكردم، ئەوسا منیش چاوێلكەكەم لە چاو دەكردو بەرگریم لە باسە بەپێزەكەی خۆم دەكرد.. ژمارەیەكی زۆریش لە قوتابیان بەوپەڕی ڕێزەوە گوێیان دەگرت، كچە چاو ڕەشەكەش لە پێشەوە دادەنیشتو شاگەشكە دەبوو.. سەرسامی ئەو هەموو زیرەكیو زانیارییە.. شەرمی نەكردایە ماچی دەكردم.. بەڵام ئاخ كابرای بەدمەست.. هەی ئارەق خۆری نامۆی نزیك بە ڕۆحم.. دوو ساڵە خۆت بۆ ئەو شەوە هەڵگرتبوو.. هەموو خەڵكی یان مریدی فرۆیدن یان هی پاڤلۆڤ.. دوو ساڵە دەمەوێ زیندوو ببنەوەو دەست بخەنە نێو دەستی یەك.. وا بكەم بۆ یەكەمجار یەكدی ماچ بكەن.. لە بەرچاوی هەمووان بە یەكدی بڵێن:

((ئا ئەو كوڕە هەژارە توانی منو تۆ ئاشت بكاتەوە..!)).

ئەوسا فرۆید بە نەشئەوە دەیووت:

((لە نامەكەیدا من زاڵترم..!)).

پاڤلۆڤیش بە حەسرەتەوە دەیووت:

((زۆر نا..)).

((دەزانی بۆ..؟)).

((هەڵبەتە.. فەرهاد پابەندی تیۆرەكانی جەنابتە..)).

((ئاخر ئەوەت بیر نەچێ خۆی نەخۆشە..)).

((بەڵام گەر زانستییانە بیر بکاتەوە دەزانێ ئەم دەردانە لە کوێوە هاتوون‌و لە کوێ جێگیر بوون..)).

فرۆیدیش هەروەك بڵێی قۆشمەی پێبکا لێی دەپرسێ:

((چۆن..؟)).

((زۆر چاك.. تۆ مێشکی بنیادەم بەلاوە دەنێی.. تا ئەوپەڕی پشت بە خەون‌و ئەفسانە دەبەستیت..!)).

((ئاخر ئەفسانە یەکەم گەنجینەی زانیاری‌و هوشیاری مرۆڤ بووە..)).

((بەڵام من هەر شتێ بە تاقیکردنەوەی بەردەست نەیگەمێ باوەڕی پێناکەم..)).

((ئەی باشە من لە عیادەکەما چیم دەکرد؟)).

((گوێت لە وڕێنەی چەند نەخۆشێك دەگرت‌و بە هەمان چاو سەیری ساغەکانیشت دەکرد..)).

((تۆش کۆمەڵێ سەگت ڕاگرتبوو.. بێ ئەوەی.....)).

((بێ ئەوەی سکم پێیان بسووتێ وا نییە؟ ئەو کەسانەی وا دەڵێن با پێ لە پشتی مرۆڤ نەنێن..)).

((بەهەرحاڵ.. فەرهاد یەکێکە لەو هەزارەها نموونەی ئەوە دەسەلمێنێ کە لە شیکردنەوەی دەروونداچ ئەنجامێکی گەورەم خستۆتە بەردەست..)).

((وەك نەخۆشێك..؟)).

((بەڵێ..!)).

((نەخێر.. خۆی نا.. ئەم بە تەنیا نا.. تۆ دەوروبەرەکەی فەرامۆش دەکەی.. کەس لە سکی دایکییەوە نەخۆش نەبووە..)).

((تێت ناگەم..)).

((لە هەر شوێنێ زەلکاو هەبێ مێشوولەش زۆرە..)).

((ئێمە باسی دەروونمان دەکرد..!)).

((دەروون بۆ..؟ ئەی بۆ باسی مێشك نەکەین کە مەڵبەندی هەموو ئەو گرێیانەیە تۆ باسیان دەکەی..)).

((پێوستم بەوە نییە.. بێ هیچ بەڵگەیەك تیۆرەکانی من بە هەموو دونیادا بڵاو بوونەتەوە..)).

((بە تایبەتی لە کۆمەڵگا بۆرژواو سەرمایەدارییەکان..)).

((بۆ تۆ لەو باوەڕەدا نیت من رەخنەم لەو کۆمەلگایە گرتبێ..؟)).

((ئەمەیان قسەی خۆت نییەو خەڵکی ئەو بەرگرییە لە تۆ دەکەن..)).

((بەڵام ئەوەتا فەرهاد سەلماندوویەتی جیاوازی هەرە گەورەی نێوان منو تۆ لە زاراوە سایکۆلۆژییەکاندایە..)).

((باوەڕ ناکەم..)).

((کەیفی خۆتە..)).

((بەهەرحاڵ.. من باوەڕم بە تاقیکردنەوەی بەردەوام هەیە..)).

((منیش باوەڕم بە نەخۆشی سەر قەرەوێلە هەیە..)).

((من لەو بڕوایەدام گەر کۆمەڵگا خاوێن بێ مرۆڤ تووشی ئەو هەموو گرێیە نابێ کە تۆ خۆتت پێوە سەغڵەت کردووە..)).

((کەی خاوێن دەبێتەوە..؟)).

((رۆژێك دێ.. ئەوساش ئەو نەخۆشییانەی تۆ لێیان دەدوێی دەچنە مۆزەخانەوە..)).

رەنگە فرۆیدو مامۆستاو قوتابیانی گوێگرم، لەوانەیە ئێوەش بڵێن بوونی کۆمەڵگایەکی وا خاوێن خەونێکی پیرۆزەو با بۆ داهاتوو هەڵیبگرین.. کتوپڕ فرۆید چاویلکەکەی لە چاو دەکاتەوەو هەر وەك بڵێی لە پاڤلۆڤ رابکا..

به‌ پێكه‌نینه‌وه‌ ده‌ڵێ:

((ئێستاش فه‌رهاد ئه‌و خۆپیسكردنه‌ی منالی بیر نه‌چۆته‌وه‌..)).

ئه‌وسا هه‌موو پێده‌كه‌نن‌و منیش وه‌ك سه‌رده‌می منالی ته‌ریق ده‌بمه‌وه‌و سه‌ری لووتم ئاره‌قه‌ ده‌كا.. دیسانه‌وه‌ لام دا.. نه‌ء.. هه‌موو شته‌كان تێكه‌ڵن.. من ده‌توانم په‌یوه‌ندی له‌ نێوان مه‌ڵ‌و ماسیدا بدۆزمه‌وه‌، له‌ نێوان ئاوو ئاگر، خۆڵ‌و خوا، دارو به‌ردو ئه‌ستێره‌و خۆرو ئاسمان‌و شه‌یتان‌و خۆم‌و عه‌به‌و پاڤلۆڤ‌و تۆو.. ئه‌ووو.. من وتم شته‌كان لام تێكه‌ڵ‌و پێكه‌ڵن.. من هیلاكم.. پاڤلۆڤ‌و فرۆیدیش نه‌گبه‌تن.. گه‌ر نه‌گبه‌ت نه‌بن چۆن به‌ ده‌ست منێكی نه‌گبه‌ته‌وه‌ ده‌نالێنن.. من كێم تا بوێرم خۆم له‌ قه‌ره‌یان بده‌م..؟ من كێم تا بتوانم خۆم بخه‌مه‌ گه‌رداوێكی وا ترسناكه‌وه‌..؟ ئه‌وه‌ دونیایه‌و من به‌ربوومه‌ته‌ گیانیان، له‌ قه‌سابێكی دڵڕه‌ق ده‌چم بمه‌وێ كه‌ڵ‌و پاچیان كه‌م.. بێ گوناهم.. گوناهـ.. گوناهی كابرای سه‌رخۆشه‌و با فرۆید ملی ئه‌و بگرێ، هه‌قه‌ پاڤلۆڤ زیندوو بێته‌وه‌و یه‌ك مانگ له‌سه‌ر حسێبی خۆی هه‌موو شه‌وێك ڤۆدگایه‌كی رووسی بۆ بكڕێ‌و له‌ بارێكی شاهانه‌ ده‌عوه‌تی بكا، هه‌قه‌ پێڵاوی چه‌پیشی بخرێته‌ مۆزه‌خانه‌، هه‌روه‌ك چۆن پاڤلۆڤ مه‌دالیای بلیمه‌تی خۆی كرده‌ ملی سه‌گه‌كه‌ی.. ئه‌و سه‌گه‌ی بووه‌ هۆی دۆزینه‌وه‌ی تیۆره‌ مه‌زنه‌كه‌ی، ئه‌ی بۆ مه‌دالیایه‌كی زێڕین نه‌خرێته‌ ناو پێڵاوی چه‌پی كابرای سه‌رخۆش؟ نێوچه‌وانی ماچ بكاو ناویشی بچێته‌ نێو مێژووی ده‌روونزانییه‌وه‌، ده‌زانم ئه‌نجامی ئه‌م باسه‌ سه‌غڵه‌تی كردووی، خۆ من شێت نیم، هه‌ر ئه‌و شه‌وه‌ی كه‌ سه‌رخۆشه‌كه‌ پێڵاوی چه‌پی دانه‌كه‌ندو من خه‌وم لێ زڕا.. یه‌كسه‌ر.. هه‌روه‌كو بروسك تیۆره‌كه‌ی پاڤلۆڤ له‌ مێشكما شریخه‌ی هات‌و ته‌قییه‌وه‌.. راهێنان.. راهێنان.. مرۆڤ رادێ.. جا چ له‌سه‌ر چاكه‌و چ له‌سه‌ر خراپه‌.. تا ئه‌و حه‌ڵه‌ ده‌مووت هه‌موو گرێ ده‌روونییه‌كان له‌ عه‌قڵی ناوه‌وه‌ كورك ده‌بن‌و

دەمێننەوە.. بەڵام ئەوەتا پێڵاوی سەرخۆشەکە سەگەکەی پاڤلۆڤی بیر هێنامەوە:

((پاڤلۆڤ دەرگای تاقیگاکەی دەکاتەوە، گڵۆپەکە دادەگیرسێنێ، پارچە گۆشتێك دەخاتە بەردەمی سەگەکەی، دووبارەو سێبارەو سەدبارە دەبێتەوە، گڵۆپو گۆشت، گڵۆپو گۆشت.. تا وای لێدێ بە داگیرساندنی گڵۆپەکە سەگەکە دەمی لیك بکاو وا بزانێ گۆشت هات..)).

دیارە مرۆڤ رادێ.. لەسەر هەموو کارێکی جوان.. بۆ نا..؟ بژی سەگەکەی پاڤلۆڤ.. بەڵام هەزار جار بژی پێڵاوی چەپی کابرای سەرخۆش کە وای کرد بە خۆمدا بچمەوە، بە چاوێکی دیکە سەیری پاڤلۆڤ بکەم، پەشیمانم لە جنێوەکانم، ئاخ.. دە تێم بگەن.. رەنجی دوو ساڵ.. بمبورە فرۆید.. پێڵاوەکانت سەر سەرم.. تۆش گەورەی، چاوم لێ سوور مەکەوە، خۆشم دەزانم نەخۆشم.. من چیم..؟ دەزانم حەوت ساڵ حەزم لە کچە خاڵەکەم کردو نەموێرا بیدرکێنم، شەرمم دەکرد سواری پاس بم، عەبەی توونچی تفی لێدەکردم، وەلێ گوناه.. گوناهی کابرای سەرخۆشە، گوێ بگرەو توورە مەبە، هەر گەورەو خۆشەویستی، راستە.. پاڤلۆڤ – م درەنگتر ناسی، تۆ چاوی منت کردەوە، دە تۆ گوێ بگرە.. خۆ تۆ گوێت لە سەدەها نەخۆشو قوتابی وەك من گرتووە، ها.. تۆش نەخۆشیت، حەز ناکەی پاڤلۆڤ گرەوەکە بباتەوە، گوناه.. گوناهی ((قالە))یە.. تۆ ملی ئەو بگرە.. دوو ساڵە تەنها بە شەو دەیبینم، درەنگی شەو.. نازانم کێیە، کوڕی کێیە، چ کارەیە، بۆ لە بەغدایە، ژنی هێناوە یان تەڵاقی داوە، هەر نەیهێناوە، منداڵی هەیە.. نییەتی..؟ چەندها پرسیاری بێ وەڵام، بگرە خاوەن ئوتێلەکەش نازانێ ئەم باڵندەیە لە کوێوە هاتووە، نازانم چی لە بەغدا دۆزیوەتەوە.. یان چی بزر کردووە..؟ پاڵەوانی چیرۆکێکی درێژەو منی بێ بەهرە پێی ناوێرم، زۆرجار دەمویست

وه‌ك حاڵه‌تێكی سایكۆلۆژی كه‌ڵكی لێ وه‌ربگرم.. نه‌یده‌هێشت..! به‌ درێژایی ئه‌و دوو ساڵه‌ نه‌مدی كه‌س بدوێنێ، ته‌نها ده‌كۆكی.. كۆكین‌و به‌س، به‌ رۆژ خۆی ون ده‌كردو شه‌وانه‌.. هه‌موو شه‌وێ له‌ ده‌وروبه‌ری سه‌عات دوانزه‌ ده‌هاته‌وه‌.. چۆن هاتنه‌وه‌یه‌ك..؟ له‌تری ده‌دا، خۆی به‌ هه‌موو شتێكدا ده‌دا، زۆرجاریش تا نیوه‌شه‌وێكی دره‌نگ ده‌مایه‌وه‌و هه‌ر به‌ پیاسه‌ له‌ مه‌یخانه‌كانه‌وه‌ ده‌هاته‌وه‌، هه‌موو شه‌وێك به‌ هه‌مان شێوه‌، هه‌مان جووڵه‌، هه‌مان نووزه‌و كۆكین.. به‌سه‌ر پێپلیكه‌ی ئوتێله‌ سێ نهۆمییه‌كه‌دا هه‌نگاوی نه‌رم‌و سه‌رخۆشانه‌ی ده‌نا، هێدی هێدی.. له‌سه‌رخۆ.. هه‌روه‌ك بڵێی پێ به‌سه‌ر دڵی خۆیدا بنێ، زۆرجاریش له‌سه‌ر یه‌كێ له‌ پێپلیكه‌كان بۆ ماوه‌ی ده‌ ده‌قیقه‌ راده‌وه‌ستاو خه‌یاڵ ده‌یبرده‌وه‌، خۆی با ده‌دا.. خۆی راده‌ژه‌ند.. وه‌كو كه‌سێ ژان بیگرێ.. یان سه‌ما بۆ مه‌رگی كه‌سێكی ئازیزی بكا، وه‌كو كه‌سێ خۆی بكا به‌ جۆلانه‌و دونیاش.. هه‌موو دونیا بكا به‌ كۆرپه‌و رایبژه‌نێت، كتوپڕ خۆی بیر ده‌هاته‌وه‌، دیسانه‌وه‌ هه‌نگاوی سست‌و مردووانه‌ی ده‌نایه‌وه‌.. به‌تاو ده‌رگای ژووره‌ نابووته‌كه‌ی ده‌كرده‌وه‌، به‌ سونگییه‌ ژه‌نگداره‌كه‌ ده‌رگای له‌سه‌ر خه‌م‌و دڵی ژه‌نگرتووی خۆی داده‌خست، هه‌ر له‌ سه‌ره‌تاوه‌ كه‌ چوومه‌ ئه‌و ئوتێله‌ هه‌رزانه‌ «قاله» هه‌ر له‌وێ بوو.. هه‌روه‌ك بڵێی له‌وێش له‌ دایك بووبێ، سه‌ره‌تا بۆ چه‌ند رۆژێك وازم له‌ ماجستێرو خوێندنه‌وه‌ی كتێبه‌ قه‌به‌كان هێنا.. كه‌وتمه‌ دوای قاله‌، ها لێره‌و ها له‌وێ، جاده‌و كۆڵان‌و بازاڕو باڕو سینه‌ماو مزگه‌وت‌و تیاترۆخانه‌.. به‌ په‌له‌ هه‌نگاوی ده‌نا، خۆی ده‌كرد به‌ كون‌و كه‌له‌به‌ری وا ده‌تووت مشكه‌و لێم ون ده‌بێ، یان جنۆكه‌یه‌و به‌ قاچاغ بۆته‌ مرۆڤ، سه‌یره‌.. به‌ درێژایی ئه‌و دوو ساڵه‌ سه‌لامی لێنه‌كردم.. گه‌رچی ژووره‌كه‌ی به‌سه‌ر ژووره‌كه‌ی منه‌وه‌ بوو، ده‌بووایه‌ به‌ به‌رده‌می ژووره‌كه‌مدا تێپه‌ڕێ‌و له‌ په‌نجه‌ره‌كه‌وه‌ ده‌مدی به‌سه‌ر پێپلیكه‌كاندا هه‌نگاوی

سەرخۆشانەی دەنا، لێی ورد دەبوومەوە تا سەر دەکەوت: هەمان چاکەتی بۆرو چڵکن، هەمان پانتۆڵی قەدیفەی رەش، پاشەڵ تەڕو قوڕاوی، قژبژو تۆزاوی، جووتێك پێڵاوی رەنگ مردوو.. ئەوەندە کۆن ببوون، ئەوەندەش شتی بەسەردا رژابوو کە رەنگی یەکەمی کوێربببۆوە، ئەو پێڵاوەی وای کرد بە خۆمو فرۆیدو پاڤلۆڤدا بچمەوە، گەر پاڤلۆڤ پێبزانیو زیندوو بێتەوە دەیانباتە مۆزەخانە، وەك سەگەکەی پاڤلۆڤ کە پەیکەری بۆ کرا.. ئەمیش ئاوا شانازییان پێوە دەکا.. دەخرێنە قەفەزێکی شووشەبەندو لێی دەنووسرێ:

((ئەم پێڵاوانەی قالە بەقەد سەگەکەی پاڤلۆڤ مایەی شانازینو بوونە بەشێك لە مێژووی دەروونزانی..)).

بەڵێ.. بە درێژایی دوو ساڵ من شێتی سەلامی قالە بووم، جنێوێکی قالە.. کەچی ئەو منی بە پیاویش نەدەزانی، دوێنێ شەو سەلماندی رەنجی دوو ساڵەم پووش برنج بووە، من لە پاڤلۆڤ تێنەگەیشتبووم، سەدەها کتێب دادیان نەدام، بێچارە بووم، پتر فرۆیدم خۆش دەویست، وەلێ خۆشەویستی چی بکا..؟ خوا قالە بگرێ.. رەنگە یەکێ بپرسێ چۆن ناویت زانی..؟ هەموو شەوێك خاوەن ئوتێلەکە پێی دەووت:

((قالە.. بەس درەنگ وەرەوە.. شەوێکی تر دەرگات لێناکەمەوە..)).

قالە وەڵامی نەدەدایەوە، ئەمیشی بە پیاو نەدەزانی، سەرەتا وامزانی کەڕو لاڵە.. تا شەوێکیان بە قەهرەوە گۆرانییەکی چڕی.. مەقامێك.. کردی بە بەستە، کتوپڕ بڕیو بە هەورامی دەنگی لێهەڵبڕی، کردییەوە بە تورکی، پچڕاندیو گۆرانییەکی کۆنی ((زهورە حوسێن))ی وتو.. دواجار بە لاوكو حەیرانێکی دەشتی هەولێر کۆتایی پێهێناو پاشان گوێم لە گریانێکی قووڵو پڕ حەسرەتو خنکاو بوو.. پڕ ژانو ئێشو دەرد.. ئەو شەوە زۆر گریا.. گریا، دوایی وەك هەموو شەوێکی دیکە بە ژوورەکەدا دەهاتو دەچوو، دەخولایەوە،

وەك کەسێك شتێکی لێ ون بووبێو لە ژێـر رووناکییـەکی زۆر کز بـە دوایـدا بگـەڕێ، شـەوانەش دەوروبـەری سـەعات یـەكو دوو خـەوی لێدەکـەوت.. تـا ئەویش نەخەوتبایە مـن خـەوم لێنەدەکـەوت، چاوەڕێم دەکـرد تـا دەهاتـەوە، وتم گرفتی من لەوەدایە کـە خـەوم سـووکەو ئاگـام لـە ترپـەی پێـی پشـیلەش هەیە.. قالەش کـە دەهاتـەوە مەسـتو مـەدهۆش، کـاسو وڕ، برسـیو مانـدوو، لەو کەسانەش بوو کە دوای خواردنەوە وەك مانگا نەوسنو چڵێس دەبـن، بـە ترپەی پێی ئاشنا بووم.. ببووم بە سەعاتێکی قورمیشکراو، بێ خـەوتنی ئـەو خـەوم لێنەدەکـەوت.. راهـاتن.. راهێنـان.. راهـاتن.. راهێنـان.. بـۆ بەدبـەختی بانەکەی نێوان هەردوو ژوورەکە لەبەر پەڕپووتیو کۆنی خۆی وەك تەنەکـە دەنگـی دەدایـەوە، گـوێم لـە هـەموو تەقـەو رەقەیـەك بـوو، هـەموو خشـپەو چـرپەیەك.. لـە پەنجەرەکەشـەوە هـەموو نـووزەو ناڵەیـەکم دەبیسـت، خـۆ دەمتوانی ژوورەکەم بگۆڕم.. کەچی حەزم نەدەکردو بەڵکو لە دڵەوە سوپاسـی قالەم دەکرد کە ناچارم دەکا تا درەنگی شەو بخوێنمەوەو بنووسم، دەمخواست ماجستێرەکە بە دوو ساڵ کەمتریش تەواو بکـەمو بگەڕێمـەوە کـن پیرەدایـكو خوشکەکانم، کەچی نەمزانی لە دوا شەودا قالە ریسم لێدەکاتـەوە بـە خـوری، گـەر ئـەو شـەوە پێڵاوەکـەی دابکەندبایـە.. منـیش.. وازبێنـەو بـا برینـەکانم نەکولێنەوە، لە ژوورەکە مامەوەو راهاتم، لەگەڵ ئەو بارە گونجام، دەشمتـوانی بچمە «خانەی قوتابیان».. وەلێ سێ سەد.. چوار سەد قوتـابی بـۆ مـن دەبـوو بە ژانەسەر، هەر یەکەو لـە ئاشـێك تـێ بکـا، پێشـتر دیبـووم.. بـۆ سـێ هەفتـە بـووم بـە سەرپەرشـتیاری یـەکێ لـە خانـەکان، هـەر شـەوەی دەیـەها قوتـابی سەرخۆشو عاشقم بۆ دەهاتـەوە.. ببـووم بـە دکتـۆری نەفسـی.. هـەر قوتـابی بوو تا نیوەشەو هەگبەی دڵی پـڕ دەردی خـۆی بـۆ مـن هەڵدەڕشـت، هـەر زوو رەوم کـرد، دراوسـێیەتی قالـە گەلـێ خۆشـتر بـوو لـەوەی بـبم بـە پاسـەوانی

کۆمەڵێ قوتابی برسی نانو گانو.. ئافرەت، من لە خوارێو قالەش لە سەرێ، گوێم بۆ هەموو دەنگێ هەڵدەخست، سەیری بنمیچەکەم دەکرد وەك کەسێك سەر بۆ رەحمەتی خوا هەڵبڕێ، پەنجەرەی ژوورەکەی منو ژوورەکەی قالە بەسەر کەلاوەیەکدا دەیڕوانی، بە هاوینو زستان داینەدەخست، زۆرجاریش دەمدی لە پەنجەرەکەوە بوتڵی بەتاڵی ئارەقو قوتووی شکاوی فاسۆلیاو لۆبیاو باینجانو مورەبای فڕێ دەدا، هەر شتێك کە قالە بە زیادی بزانیایە، کەلاوە کۆنەکە ببوو بە زبڵخانەیەکی گەورە، زبڵخانەیەك کە شایەستەی پایتەختێکی وا مەزن بێ، هەموو شارێکی گەورە زبڵخانەیەکی گەورەی گەرەکە، منیش لاسایی قالەو ئەوانی دیکەم دەکردەوە.. وەلێ من چی فڕێ بدەم..؟ پارچە کاغەزی پیسو نووسراو.. قالە بوتڵی ئارەقو من کاغەز.. ئەو بۆ دەردی دڵو دەروون.. منیش هەر وا.. ئەو بە رەنگی خۆی.. من رەنگی تر.. منی نامۆ بە خۆمو بەغداو هەموو دونیا.. ئەو لە من نامۆتر.. من برسی نانو ماچو دایکمو سەدان شتی تر.. ئەو لە من برسیتر، لەو پەنجەرەیەشەوە.. لەو بانەی نێوانمانەوە زۆر دەنگم دەبیست خۆم رەنگم دەکرد، بە دیدەی خەیاڵ هەستم بە جیهانی ئەو دەکرد، دونیایەکی پڕ نهێنیو تەلیسماوی بوو، ئەشکەوتێکی نەدۆزراوە، لەو کەسانە بوو کە هونەرمەندەکان لەسەر تەختەی چایخانەکان پۆرترێتی بۆ بکەن، نووسەرێکی گەورە بیکا بە پاڵەوانی چیرۆکێك.. وەلێ منی بێ دەستەڵاتو بێ بەهرەو نەخۆش چیم بۆ دەکرا..؟ من خۆم بە دوای هونەرمەندێکدا دەگەڕام لە سیمای پڕ خەمو دەردما رەنگێك داڕێژێ، شاعیرێك لە شیعرێکدا ئاهم بکا بە ئیقاعو فرمێسکەکانی نیوەشەوم بکا بە زەنگیانەو رشتەی هۆنراوەکانی، چیرۆکنووسێك بمکا بە پاڵەوانێکی سەر بڵندو بەزیو، ئازاو ترسنۆك، بگرە قالەش سکی بە من نەسووتا، ئەوەتا پێڵاوی چەپی دانەکەندو ئەو شەوە

خەوم لێنەکەوت.. نامەی ماجستێرەکەشم: فت.. دوور نییە تێکچم.. ئاخر بۆ قاله..؟! هیچ نەبێ شەوەهای شەو چاوەڕێم کردووی، وەك دوو دۆست.. دوو برادەر هەموو شەوێ.. تۆ هەستت پێنەکردووە، جا سەرخۆشێکی وەك تۆ کەی هەست بە من دەکا..؟ قاله.. من ئێستاش ڕێزی پێڵاوەکانت دەگرم، دەزانم دەردێکی گەورە.. کارەساتێکی کتوپڕ.. هەرەسێکی جەرگبڕ تۆی فڕێ داوەتە ئێرە، ئاخۆ کاتی خۆی لە کوێ جووتیار بووی؟ لە کام گوند شوان و گاوان بووی..؟ ئاخۆ حەزت لە چەندەها کچی کەپوو بە خەزێم و گوارەشۆڕ کردووە، چەندەها جار شەوانە چوویتە ژوانی نێو ڕانەمەڕ و کادینەوە..؟ من نایزانم قاله.. من بێزارو پەستم، تۆ لێم ناگەڕێی بتناسم.. تۆ بۆ دەست هەڵنابڕی.. سەر هەڵنابڕی.. سەلام ناکەی..؟ چیتە.. وەك من نەخۆشیت؟ من گەر تۆ بناسم لەوانەیە واز لە پاڤلۆڤ و فرۆید بێنم و بەرەو شارە خامۆشەکەی خۆمان بگەڕێمەوە، چیرۆکی غوربەتیت بۆ هەمووان بگێڕمەوە.. بەلام تۆ گەورەی.. تۆ دەتەوێ وەك دێو بمریت، وەك بەفر بتوێیتەوە، وەك گڕکان کتوپڕ بتەقێیتەوە، شەوێ تووڕە بم دێمە سەرەوەو دەرگای ژوورەکەت دەشکێنم و دوو سەد هەزار ماچت دەکەم، من حەزم لەو لاوکەیە ئەو شەوە بە دەنگێکی کزو پڕ ئێشەوە وتت، ئارەزوومە بە زمانی خۆمان جنێوێکی مزرم پێبدەی، تۆ دەردێکی کوشندەی، ئەو شەوەی کە گریایت هەستم کرد فرمێسکەکانت بنمیچەکە کون دەکەن و دەڕژێنە سەر بالام، وەك باران پێخەفەکەم تەڕ دەکا، ویستم وەك بێچووە چۆلەکەی لا دەنووك زەرد دەمم بۆ فرمێسکەکانت بکەمەوەو هەڵیانمژم، لەوە ترسام ئەوەندە بگریت بانەکەی نێوانمان بتەقێ و ژوورەکەم پڕ بێ لە ئەسرین، ئەوەندە بگریت ئوتێلەکە سەرئاو بکەوێ.. بگرە پایتەختیش.. ببێ بە لافاوی نوح و هەموو دونیا داشۆرێ.. هەقتە بگریت.. بەلام کوا.. هەر زوو خۆت گرتو پیشت خواردەوە،

تۆ منت خۆش ناوێ.. نامناسیت.. شەوێکیان دابەزەو وەرە ژوورەکەم.. ژوورە پەڕپووتەکەمو میوانم بە، گەورەم کە.. ئاخر منیش مرۆڤم، تۆ ئاسایی دەگریم.. تەنها ئەو شەوە.. ئەو شەوەی گریایتو لاوکەکەت چڕی زانیم تۆ کەڕو لاڵ نیت، هەموو شەوێ چاوەڕێم دەکردیت تا دەهاتیتەوە، هەستم بە هەموو جووڵەیەکت دەکرد، چرپەو خشپەو کۆکینت، تۆ ببوویت بە بەشێك لە کتێبو کاغەزەکانم، قەڵەمەکەم، چاویلکەکەم.. بێ تۆ هیچم بۆ نەدەکرا، خەوم لێدەزڕا، بە تۆ بەستڕابوومەوە، پەیوەندییەکی سەیرو نادیار، کە دەهاتیتەوە یەکسەر نەدەخەوتی، هێلکەیەك یا هەر شتێکی دیکە بووایە دەتخستە سەر هیتەرەکە، کزەی سووتانی رۆنەکە دەگەیشتە بەرگوێم، پەنجەرەکەت دەکردەوە، داتدەخستەوە.. دەتکردەوەو داتدەخستەوە، نانەکەت دەخوارد، بۆنی چا، بەنێو ژوورەکەدا دەگەڕایت، تەپەی پێڵاوەکانت، وەك ئەسپێکی لە رەو ونبوو نەدەسرەوتیت، سەرخۆشێکی دڵڕەق بوویتو نەدەخەوتیت، وەك ژنی ئاوس کە لەسەر مانگو رۆژی خۆی بێ ژان دەیگرتی، سەرم هەڵدەبڕیو سەیری بنمیچەکەم دەکرد، دوو ساڵ.. دوو ساڵی رەبەق ئاشنای تەپەی پێڵاوەکانت بووم، بە هەمان جووڵەو ئیقاع، دواجاریش لەسەر رۆخی قەرەوێلە هەناو قوپاوەکە دادەنیشتیت، زوو زووش جێگاکەیت دەگۆڕی، هەر خۆت بوویتو تەنیا.. ژوورێکی چکۆلانە، پادشای شەوانی مەستی، بەرلەوەی بۆ یەکجاری رابکشێیت پێڵاوی راستەت دادەکەند.. هەموو شەوێك دووبارەو سێبارەو سەدبارە دەبۆوە، بە درێژایی دوو ساڵ.. بە جوانی هەستم پێدەکرد، پێڵاوی راستەت دادەکەندو توند دەتکوتا بە زەوی ژوورەکەتا.. بە تووڕەیی.. بەوپەڕی پەستیو مەستیو بێزارییەوە، گوێم لە تەپەی یەکەم دەبوو.. دەمووت تەواو.. ئیتر درەنگەو قالە دەخەوێ.. ئیتر منیش ماندوومو دەخەوم، بە پەلە قەڵەمو کتێبو پارچە کاغەزەکانم کۆ

ده‌كـردەوە، پاشـان پێـی چـەپت بـەرز دەكـردەوەو پێڵاوەكـەت دادەكەنـد، ئەویشیان هەروەك پێڵاوی راستە.. بەوپەڕی پەستیو مەستیو بێزارییـەوە دەتكوتا بـە زەوییەكـەو دەنگـی دەدایـەوە، دەتـووت لـە هـەموو دونیـا پەسـتو تووڕەو بێزاریت، تەپەی دووەمو رادەكشایت.. تەپـەی یەكـەم، دووەم، یەكـەم، دووەم.. سەدەها شەو.. پاشان قەرەوێلەكەت دەكەوتە سەر زیكەزیك، یەك دوو چركەش ئەو زیكە زیكە نەدەبڕایەوە، خشتە خـش.. زیكـەزیك، پاشـان كپـیو بێدەنگییـەك، خامۆشـی قـووڵی نیوەشـەو.. ئـیتر دەمزانـی تـۆ خـەوتیت.. تـا بـەیانی.. دەبـووی بـە مـردووی سـەد سـاڵە، منـیش.. دەرحـاڵ بـە دوای تـۆدا دەخـەوتم، سـەدەها شـەو ئـاوا راهـاتم.. راهـاتن.. راهـاتن.. قالـە.. بـێ ئـەوەی هەسـت بـە خـۆم بكـەم ببـووم بـە سـەگەكەی پـاڤلۆڤ.. تـا نەخـەوتبایت نەدەخـەوتم.. بـە درێـژایی چـەندەها شـەو.. بـە هـەمان شـێوەو بـار، هـەمان رەنگو دەنگ، هەمان جووڵـەو هەناسـەو ئیقـاع، كردنـەوەی دەرگـا، داخسـتن، كزەی رۆنـی سـووتاو، بـۆنی چـا، پەنجەرەكردنـەوە، پێـوەدان، تەپـەی پـێڵاوی راستان، پاشـان هـی چـەپ، راسـت.. چـەپ، راسـت.. چـەپ.. دوو تەپـە.. بـوم.. بـوم.. یەكـەم.. دووەم.. زیكـەی قەرەوێلـە، خاوبوونەوەیـەك، خامۆشـی.. خـەوتن.. منـیش بـە دواتـەوە.. هـەروەك سـەربازێكی بـەوەفا كـە پێشـەواكەی خۆش بوێو لە شەڕی گەورەو بچوكدا هەر بە دوایەوە بێو قەت نەپرسێ.

كەچـی.. بـۆ بەدبـەختی مـن ئـەو شـەوە لـە هـەموو شـەوان درەنگـتر هاتیتـەوە، لـە پەنجەرەكـەوە تـۆم بینـی، بـە لارەلار بەسـەر پێیلیكەكانـدا هــەنگاوی سســتو مەســتو ماندووانــەت دەنــا، چــوویتەوە ژووری ژێــر بۆنكەوتووی ئارەقو ئارەقە، ژووری سەد رەنگو بێدەنگ، ژووری پـڕ نهێنـیو گریـانی نیوەشـەو، لاوكـی برینـدار، خـەمی بـێ سـەرەتاو كۆتـایی، خـەمی هەرەسـێكی مـەزن، ژووری خـەوتنو خـەیاڵو خـەونو غوربـەتو تـەنیایی،

دووباره بۆ سەدەمین جار گوێم هەڵخست، چاوەڕێ بووم بخەویت.. ئاخر بۆ بەیانی بەرگریم لە نامەی ماجستێرەکەم دەکرد، دەگەڕامەوە کن پیرەدایک، ماڵئاواییم لە بەغدای جەنجاڵو ژانەسەر دەکرد، دەچوومەوە دارستانە هێمنەکەی شارو گوێم لە کوکوختییەکان دەگرت، فرۆید لە خۆشیانا دەستی بە سمێڵیدا دێنا.. پاڤلۆڤ گلەیی لێدەکردم، چاوم بڕیبووە بنمیچەکە.. هاتوچۆ، تەپەتەپ، کزەی رۆن، بۆنی چا، گۆرانییەکی کپو خنکاو، پەنجەرە کردنەوە.. زیکەزیکی قەرەوێلە، پێڵاوی راستەت داکەندو.. چاوەڕێ بووم.. چاوەڕێ بووم.. چاوەڕێ.... ئەوەتا تەواو.. پێڵاوی راستەی داکەند.. ئێستاش پێڵاوی چەپی دادەکەنیو یەکسەر دەخەوی.. منیش دەخەومو بەیانی هۆپ ماجستێر.. دەخەویو دەخەوم، چاوەڕێ بووم.. چاوەڕێ.. کوانێ..؟ دەنگ نییە، دونیا کپو خامۆشە، قالە نەکەی ماڵم وێران کەی.. ئەوە چییە..؟ خەوتیت.. ئای قالە بۆ نەگبەتی من، ئەو شەوە، پێڵاوی چەپت دانەکەند، تەنها ئەو شەوە، رێکەوتی شووم، بە خەیاڵی سەرخۆشییەوە لەسەر قەرەوێلە راکشایتو دەرحاڵ خەوتیت، دیارە لە هەموو شەوێك مەستو ماندووتر بووی، بە پێڵاوی چەپەوە نووستیت، سەیرە.. منیش وەك تۆ راکشابوومو کەچی خەوم نەدەهات.. قالە.. شەوەهای شەو لەو پرۆگرامە لات نەدا.. کەچی ئەو شەوە، بۆ دواجار، بۆ دواشەو پێڵاوی چەپت دانەکەندو منیش خەوم لێزڕا.. هەرچەندی کردمو کۆشام.. نەخێر.. خۆم خستە سەر سك، کەوتمە سەر تەنیشت، چەپ، راست، سەرپشت، بەتانییەکەم بەسەر چاومدا دا، لە یەکەوە تا سەدم ژمارد، لە سەدەوە تا یەك، ژمارەی تەلەفۆنەکانم هێنایەوە یادی خۆم، ناوی زاناو داناکان، خەڵکانی گەڕەك، ژمارەی پاسەکانی بەغدا.. نەخێر خەوم لێنەکەوت، خەو بوو بە تەمو رەوییەوە، مێشکم تەقی، ئەوەندەی نەمابوو هاوار بکەم.. جنێوبارانت بکەم.. خەوم لێزڕا.. بۆ پێڵاوی

چـەپت داناکـەنیت..؟ هەسـتامەوەو بـە نـاو ژوورەکـەدا هـاتمو چـووم، لـە پەنجەرەکەوە سەیری گڵۆپـەکانی دەرەوەم کـرد، خۆشـیم لـەو دیمەنـە دڵـگیرە نەبینی، بێزار بووم.. تا دەهات دەنگو رەنگ نەدەمانو شەو خامۆشتر دەبوو، شێت بووم، هەروەك بڵێی قالە دوژمنداری من بێو لەو شەوەدا پێمبڕێژێ، بـۆ سەدەها شەو هەردوو پێڵاوەکەت دادەکەندو.. کەچی.. کەچی.. بـە تـووڕەیی پەنجەرەکەم کردەوە، دامخستەوە، ویستم وای بنـوێنم ئـارامم.. لەبەرخۆمـەوە گۆرانییەکم چڕی، راکشامەوەو سەیری بنمیچەکەم کرد.. نەخێر تازە تـەواو.. قالە سواری بەلەمی خەو بوو.. خۆی خستە باوەشی گەرداوێکەوە، لەو ئوتێلـە تەنها من نەخەوتبووم، سەیرێکی سەعاتەکەم کرد.. درەنگە، گێژو کاس بووم، سـەرم دەسـووڕا.. دواجـار بڕیـارم دا.. بـە پەلـە دەرگاکـەم کـردەوەو بـە پێپلیکەکاندا هەڵگەڕام، وەك پشیلەیەکی تۆقیـو، رووەو ژوورەکـەی تـۆ، خـۆم گـرتو دەرگاکـەم نەشـکاند، وەك پیـاوێکی شارسـتانی لـە دەرگـام دا.. دەرگـای داخراو لەسەر مەستێکی غەمگینو نامۆ.. جارێك، دوو، دە، چل.. پـەنجا جار لـە دەرگاکـەم دا، خـەریك بـوو هـەموو ئوتێلەکـە وەئاگـا بـێ، تـۆ زۆر مەسـت بوویت، دواجار بە خاوەخاو دەرگاکەت کـردەوە، کـەلێنێکت تێخسـت، خـەو لـە چاوانتا شـکابوو، سـەرت هـەڵبڕیو لاوونیـو سـەیرێکی منـت کـرد، لـەنێو ئـەو تاریکییەدا دەموچـاوت نوختەیـەکی رەشو گـەورە بـوو، بـاڵات لـە درەختێکـی ساوای بەر رەشـەبا دەچـوو، دەسـتەکانت دەلـەرزین.. هـەموو ئـازای جەسـتەت دەلەرزی، بە نەرمە تووڕەبوونێکەوە وتت:

«فەرموو کاك فەرهاد..!».

ئای لەو خۆشییەی دایگرتم، خەنی بووم، کەواتـە تـۆ نـاوی مـن دەزانیـت، ئەوەنـدەی نـەمابوو لـە خۆشـیانا بچمە سـەربانەکەو خـۆم فـڕێ بدەمـە سـەر جادەکـە.. چۆن نـاوی منـت زانـی..؟ بـۆ..؟ دوای تـۆزێ بـە هێمنییـەوە.. بـە

ترس‌و لەرزو شەرمەوە.. وەك ترس‌و شەرمی ئەو رۆژەی لە پۆلەکە خۆم پیس کرد.. وتم:

((قالە گیان.. وا بزانم پێڵاوی چەپت دانەکەندووە.. من لە خوارەوە خەوم لێزڕاوە..!)).

دەمم تەتەڵەی کردو خەریك بوو لاڵ بم.. پاشان وتم:

((تکام وایە پێڵاوی چەپیشت دابکەنیت.. بەڵام بوەستە تا دەچمەوە ژوورەکەم..)).

ویستت دەرگاکە دابخەیت.. نەمهێشت:

((دایمەخەو تێم بگە.. بەیانی نامەی ماجسـ...... نەء.. تۆ دەبێ هەردوو پێڵاوەکانت.... هیچ.. نازانم بڵێم چ..؟ هەقە تۆ......)).

بە گومانەوەو مەستانە وتت:

((ئەوە تۆ دەڵێی چی..؟)).

((دەڵێم پێڵاوی چەپت دانەکەندووەو خەوتوویت..)).

((حا تۆ هەقی ئەوەت چییە..؟)).

((ئاخر من خەوم لێزڕاوەو راهاتووم کە تۆ....)).

((کە من چی..؟ کەس بەم نیوەشەوە بە خەڵکی رابواردووە..؟)).

((حەیفت نەکرد.. ئەمن چۆن..)).

((فەرهاد..)).

((بەڵێ..)).

((عەیبە بۆ تۆ.. برۆ بنوو..)).

ویستم تێت بگەیەنم کە چۆن بەو دوو تەپەیە راهاتووم.. دەمم داپچڕی‌و وتم:

((هەڵبەتە جەنابت ئاگات لەوە نییە کە من بەیانی......)) نەتهێشت

قسەکەم تەواو بکەمو بوویت بە هێزی رەشەباو دەرگاکەت لە رووما داخست، سونگییە ژەنگدارەکەت راکێشاو وەك تەرِك خۆت بەردایەوە سەر قەرەوێڵەکە، لە دەرگام دایەوە، نەتکردەوە.. زۆر وەستام.. پارِامەوە.. لەودیو دەرگاکەوە تکام لێکردیت:

((لێم ببوورە..!)).

سوێندم خوارد کە نیازم خەراپ نەبووە.

((بمبوورە لە خەوم کردیت..!))

کەچی تۆ بێباکانە پرخەت دەهات، هەقتە.. ماندوویت، بەڵام منیش ماندووم.. زاڵم.. کافر.. قالە.. تۆ من ناناسیت.. دووساڵەو بانێکمان بەینە.. کەچی نامۆم بە دونیات، نامۆی بە دونیام، چۆن توانیت دڵم بشکێنیت..؟ خەڵکی داوای شتی زۆر گەورە لە یەکدی دەکەن، من چیم داوا لێکردووی.. دوو ساڵە دراوسێین.. هاوزمانو هاوخەمینو کەچی داوای جگەرەیەکم لێنەکردووی.. یەکەمجارە لێت دەپارِێمەوە:

((پێڵاوی چەپت داکەنە..!))

ئاخر ئەمەیان پەیوەندی بە مەسەلەیەکی گەورەوە هەیە.. مەسەلەیەکی سایکۆلۆژی.. هەردوو پێڵاوەکانت دانەکەنیت.. گوێم لە دوو تەپە نەبێ: خەوم لێدەزرِێ، خۆت فێرت کردووم، وا راهاتووم.. ئیتر بۆ لێم زویر دەبیت؟ دەرگا دادەخەیت..؟

دەی قەیدی ناکا.. لێت دەبوورم، زۆر مەست بوویت، دەزانم دڵت چەندە پاکە.. بەیانی.. دوو بەیانی.. مانگێکی دیکەش بیرت بێتەوە بۆ ئەم دڵشکاندنەی من دەگریت، تۆ هەر سەپانو شوانو گاوانەکەی جارانیت.. خوا بتگرێ.. ئەو شەوە تا بەیانی گینگڵم دا.. ئەو شەوە تا بەیانی لەگەڵ سەگەکەی پاڤلۆڤدا ژیام، هەر ئەو شەوەش لە نامەی ماجستێرەکەم کەوتمە

گومان، زوڵمم لە پاڤلۆڤ کردبوو، هەر ئەو شەوە بیرم لە نەخۆشییەکانی خۆم کـردەوە، کچـە خاڵەکـەم، پیرەدایـكو خوشـکەکانم، عەبـەی توونچـی، ئەشـکەوتەکانی دەروون، جەنگـەڵی چـرو تـاریکی هەزاربەهـەزاری هەسـتو هۆشـی نـاوەوە، راهـاتن، بێئاگـایی.. هـەر ئـەو شـەوە کـە گەڕامـەوە ژوورەکـەم ئەمەم نووسی:

} قاله = پاڤلۆڤ

من = سەگەکەی پاڤلۆڤ

پێڵاوی چەپی قاله = داگیرساندنی گڵۆپی ژوورەکەی پاڤلۆڤ

تەپەی پێڵاو = پارچە گۆشتەکەی پاڤلۆڤ

خەوتنی قاله = لیکی دەمی سەگەکە

خەوتنی من = تێربوونی سەگە برسییەکە.. {.

ئای قاله.. تۆ.. میوانێکی نامۆی ئـوتێلێکی هـەرزانی بەغـدا وام لێدەکـەی تووشی دڵەڕاوکێ بم، سوپاسـت بکـەم یـان ئـەوەتا نـەفرەتت لێبکـەم، مـاچ یـان جنێوبارانـت کـەم، گـەر تـۆ پـێڵاوی چـەپت دابکەندبایـە مـن دەخـەوتمو بـۆ بەیانییەکـەی نامەکـەم دەخوێنـدەوە.. ئەوسـاش هۆڵەکـە سـەدەها کـۆتری چەپڵەی لێهەڵدەفڕی، بەڵام ئـەوەتا تـۆ پێڵاوەکـەت دانەکەنـدو منـیش خـەوم لێزڕا، هیلاكو ماندوو.. خوێندنەوەی نامەکەم دواخست.. ئێستا چی بکەم.. هـەر نامەکـە خـۆی بخوێنمـەوە یـان پەشـیمان ببمـەوە..؟ ئـای کـە فرۆیـد شاگەشـکە دەبـوو.. تـۆ هـەموو شـتێکت هەڵـگێڕایەوە، تـۆ.. سەرخۆشـێکی لانـەواز.. کـەوتووی ژێـر بـارو دەردێکـی گـەورە.. هاتیـتو پـاڤلۆڤ ـ ت سەرخستەوە.. چی بکەم.. تۆ بڵێی بە شـێتم نـەزانن گـەر پاشـگەز ببمـەوە..؟ دەترسم هەر لە هۆڵەکە چوارپەلم ببەستنو سواری ئوتمبێلێکی رەشم بکەن.. بەرەو شێتخانە.. یان خەستەخانە.. قاله.. کوردانە فریام کەوە.. چی بکەم..؟

بەرگری لە نامەكەم بكەم یان ئەوەتا دانەكەندنی پێڵاوەكەتو خەوزڕانم بە تیۆرەكەی پاڤلۆڤەوە گرێ بدەمو مۆڵەتێكی تر لە لیژنەكە وەربگرم.. مێشكم تەقی.. بۆ لەگەڵما نایەیت..؟ وەرە كن دكتۆرەكانو باسی ئەو شەوەیان بۆ بكە.. تا باوەڕم پێبكەنو نەڵێن تێكچووە.. قالە.. من گرتوومی.. لە هۆڵەكە باسی تۆ دەكەم.. ئەو ڕۆژە.. لە كۆتایی باسەكەمدا ڕوو لە هەموویان دەكەمو دەڵێم:

((بەڕێزان.. من لەم نامەیەی خۆم دوودڵم..!)).

پاشان بە دوورودرێژی ئەم چیرۆكەیان بۆ دەگێڕمەوە، ئەوساش.. ئا ئەوسا.. یان بە چەپڵە هۆڵەكە بە سەرما دەڕمێنن یان ئەوەتا.. دەرم دەكەن.. ئەی كێ ناڵێ لەسەر شەرەفی حەقیقەتی زانستو پاكیم بە ئیمتیازەوە بەڵگەنامەكەم نادەنێ..؟ وەلێ دووریش نییە وا تێبگەن تێكچوویمە.. دیارە ئەوساش بە گومانەوە سەر لە بنگوێی یەكدی دەنێن تا چارەسەرییەك بۆ نەخۆشێكی ترسناكو بەستەزمانی وەك من بدۆزنەوە.. تۆ بڵێی وابێ..؟ تۆ بڵێی.. ها..؟!!

(1985)

سلێمانی - ڕەشەمێ

پەراوێز:

1) ئەم چیرۆکە کەم تا زۆر پەیوەندی بە روانینو تیۆرەکانی پاڤلۆڤو فرۆیدەوە هەیە.

2) تەکنیکی چیرۆکەکە پەیوەستە بە «قوتابخانەی شیکردنەوەی دەروون»ییەوە.. بە تایبەتی لە بواری تەقاندنەوەی شتە شاراوەکان کە تەوژمی راستەوخۆو ناڕاستەوخۆی هۆشی گرتۆتە خۆی، هوشیاریو بێئاگایی.. لەپاڵ ئەوەشدا دان پیانانو داڵغەو وڕێنەی تێهەڵکێش کراوە.

3) لەم چیرۆکەدا هەست بە دووبارەکردنەوەی هەندێ حاڵەت دەکەی.. ئەمەشیان هەر بە دەستی ئەنقەستە چونکە خزمەتی لایەنی هونەریو فیکری چیرۆکەکەم دەکا.. پەیوەندی بە راهاتنو «پەرچەکرداری مەرجی – المنعكسات الشرطية»ی پاڤلۆڤەوە هەیەو بۆ سەقامگیربوونی حاڵەتێك گرنگی بە دووپاتکردنەوە دەدا.

4) بە رادەی یەکەم ویستوومە چیرۆکی حاڵەتێکی سایکۆلۆژی لێدەربچێ نەك تواندنەوەی تیۆرە سایکۆلۆژییەکان.

ش.ح.

ڕەنگاڵە

رەنگاڵە

((حەسەن)) وەك هەموو ئێوارەیەك لە ژێر بۆنو باری ئارەقەو چڵكو هەتاوی خۆشی خۆرنشینو نەشئەبەخشی دەمەوئێواران دەگەڕێتەوە، ئێوارەیەو تەنیایە.. ماندوو.. تازە لە بۆیەكردنی كۆشكێكی تازە بۆتەوە، حەسەن دڵدار بوو.. ئەمێستاش هەر دڵدارە، پار دڵداری مریەمو شانۆ بووە.. ئەمساڵ.. ئیمڕۆ ئێوارە.. دوای هاوینو پاییزو زستانو بەهارێك بە تەنها شانۆی بۆ ماوەتەوە.. بە تەنها عاشقی شانۆیە.. شانۆو بەس.. ئاخر مریەم ڕۆیشت.. ماڵئاوا.. بە زیندوویێتی كۆچی كرد.. پیرەباوكیش لێكەوتووە، دەبێ بە پاسەوانی ئەو كۆشكانەی حەسەن هاوینان بۆیەیان دەكا.. بۆیەی سوورو زەردو شینو سەوزو سپیو قاوەیی.. هەموو رەنگێ.. بەقەد خەمو خۆشیو هیواو ئاواتو خەوبینینی مرۆڤەكانی سەر ئەم زەمینە، حەسەن — یش بە خۆو بە كراسی سپیو پانتۆڵی خمدارەوە.. لەگەڵ ئەو هەموو لەكەو پەڵەو پنتكە رەنگاوڕەنگانەی سەر كراسو پانتۆڵو دەمو چاوو دەستو سەرو پرچە ئاڵۆزەكاوەكەی هەر لە ریشۆڵە دەچێ.. زۆر جاریش هاوەڵەكانی پێی دەڵێن:

((- ئێواران كە لە بۆیەكردن دێیتەوە هەر دەڵێی ریشۆڵەی..!)).

ئەویش وا وەڵامیان دەداتەوە:

((- خۆشم دەزانم..)).

لە دڵەوەش بیری لە قسە ناسكەكانی مریەم دەكردەوە:

((- حەسەن.. تۆ بەم هەموو رەنگو بۆیەوە هەر لە رەنگاڵە دەچیت..

- واش نا..

- بۆ نا..؟ زیاتریش.. دیوتە..؟

- هەڵبەت.. لە دوورەوە..

- ئای کە مەلێکی جوانە..

- ئەوە لە بەرچاوی تۆ من رەنگاڵەم.. ئەگینا لای خەڵکی دیکە من ریشۆڵەم..

- ناماقووڵیان کرد..)).

حەسەن.. ئیمڕۆ ئێوارە پەستو نیگەرانە، ژانێکی تاڵو بێزەوەر دڵی ئازار دەدا، بەم ئێوارەیە یادی هاوینی پار دەکاتەوە، پار لە رۆژێکی وەك ئیمڕۆ هەواڵی مریەمی لێ بڕا.. مریەمی خەونو خۆشی، هیواو ئاوات، هەقیەتی کە دڵتەنگە.. ئەم ئێوارە شیرینەی ژێر هەتاوی رەنگینو ئەرخەوانی خۆرنشینی لە بەرچاو لێڵو تاریکە..!

ئا ئێستا گەیشتۆتە گۆڕەپانە چۆڵەکەی نێوان خانووە تازەکانو گەڕەکە کۆنو دوورەکانی شار، لە پێشەوەڕا گەڕەکە بۆرەکەی خۆیان وەك کۆمەڵە کولانەو کەلاوەو کۆلیتێك دیارنو لە ژێر زەردەپەڕی ئەو ئێوارەیەدا هەر دەڵێی سووتاونو تازە گڕەکەیان دامرکاوەتەوە.. لێرەوەڕا زۆر نزمو تێکەڵو پەڕپووت دێنە بەرچاو.. گەڕەکی پڕ لە مەزنو منداڵو ژنو پیاوو برسیەتیو خەونی ناخۆشو ئاژاوەو مەرگو لەدایکبوونو بەزینو سەرکەوتن، جارجارەش بە حەسرەتەوە ئاوڕی لە خانووە تازەکان دەدایەوە.. خانووە خامۆشو کپەکان، هەندێ لەو کۆشکانەی هێشتا بۆنی گڵو گەچو چیمەنتۆو بۆیەیان لێ دێ، ئەو کۆشکانەی هێشتا دوورن لە ئاهەنگو بەزمو دزیو حیزیو درۆو پیلانی رەشو سووکی هەمیشەیی خواپێداوەکان، خۆرنشینەو

خەمێکی کوشندە دڵی حەسەنی گرتووەو تێکەڵ بە زەردەی خۆرئاوا دەبێ، پتر وای لێدەکا بەو دەنگە زوڵاڵو کەرخو غەمگینەی گۆرانی ماتەمەنیی بچڕێ.. هێدی هێدی.. ئەو گۆرانییانەی وەك خوێن لە دەمی دڵەوە دەرژێنو وەك فرمێسکی تاڵو گەرم لە چاوی عاشقێکی دوور وڵاتو خۆشی نەدیدە دەبارێن.

ئای گەر بگریایە.. چەندە خۆش دەبوو.. ئەوەندە بگریایە تا ئەو هەموو رەنگو بۆیەو پەڵانەی سەر دەموچاوو ملو کراسو پانتۆڵەکەی دەخووسانەوە، دەسڕانەوە.... دەشۆران.. بەڵام وەی لە دڵساردیو مەینەتی..! با ئەم رەنگانەش بشۆرێن.. چی دەتوانێ پەڵەو رەنگە بۆرو رەشەکانی ئەو خەمە قورسانەی نێو ناخو دەروونی بسڕێتەوە، ئەم گۆڕەپانە چەند چۆڵە.. خامۆش.. تەنها دەنگێ لە ئاسمانەوە دێ.. نەغمەی باڵندە ئاسوودەکانی دەمەو ئێواران، بە جووکەو چریکەی ناسكو خۆش ئاواز پێشوازی ئێوارەیەکی وا کپو مەنگ دەکەن.. دەم دەمیش دەبێ بەو گۆرانییە بێدەنگەی قوڵپەقوڵپ لە دڵی حەسەنەوە هەڵدەقوڵێو بە شادەمارو دەمارە دەزوولەییەکانیدا وەك خوێنی رەش دەڕواو کەف دەکا.. دەڕوا تا لە بینیدا دەبێ بە ئاخێکی گەرمو سەر هەڵدەدا، بە خەمەوە رووەو شینایی ئاسمان سەر هەڵدەبڕێ، باڵندە سەرخۆشەکانیش رووەو قوڵایی ئاسمان بەرز دەفڕن.. وەك بڵێی لەو ئاخە گەرمە بترسن.. ئاخی پڕ گڕی خەفەت..!

حەسەن بە دەم خەیاڵەوەو بە سەرەسەم لە بەردەکان هەڵدەدا.. ئەو بەردانەی خوا دەزانێ چەندین ساڵە لە جێی خۆیان جێگیر بووینەو ئاوا کەوتوون، کەسێك نییە حەسەن ئاوا لە جێگەی خۆی بلەقێنێ، لای ببات، ئەمدیوو ئەودیوی پێبکا، بەردیش بەر نووکی پێڵاوی رێبوارێکی وێڵ

دەكەوێو لە شوێنی خۆی دەلەقێ، جێ دەگۆڕێ، كە بەر یەكدی دەكەون زرمەیان دێو دەنگ دەدەنەوە، چەند توندتر بەر یەكدی بكەون ئەوەندە پتر گەرم دادێن، پریشكی ئاگر دەپژێنن، سەرەتاش ئاگر وا دۆزرایەوە، بەردێك بەر بەردێكی دیكە كەوت، ئاگر پژا.. پووشو پەلاشو دڕكو داڵی ئەو ناوەی سوتاند، ئەوسا ئاگر سەراسیمەو شێتی كردن، لێی ترسان، دوور كەوتنەوە، لەوساوە فێری خۆگەرمكردنەوەو گۆشت برژاندن بوون.. پاشان ئاگریشیان پەرست:

«ئاگر... ئاو... هەوا... خۆڵ»

حەسەن بیر لە «زەرادەشت» دەكاتەوە، لە «ئاڤێستا».. بیر لە یەكدانی دوو بەردو گەرمی، مریەمو خۆشەویستی، مریەمو خۆی، بەلام كەسێ نییە شەقێكی ئاوا خواهانەو پڕ بەزەیی لە حەسەن هەڵدا، لێرەوە بۆ شوێنێكی دیكە بیلەقێنێ، دەنگی بێ، گەرم دابێ، هەر مریەم ئەو ڕێبوارە بوو، ئەمیش زوو ماڵئاوایی كرد، كێ دەڵێ مریەم دەبێتەوە..؟ نەشبێتەوە.. هەفتەیەكی دیكە پەردەی شانۆ بۆ حەسەنو خەمە گەورەكانی دەكرێتەوە.. چی لە هاوارو خەڵكو شانۆ گەورەترە..؟ بەلام مریەمیش خەمێكی قورسە، كەواتە تا هێز لە پێیەكانیدا هەیە با شەق لە بەردەكان هەڵدا، بە خۆشییەوە هەڵدەبەزنەوە، دەڵێی ساوایەكنو لە خۆشی ختووكەیەكی دایكانە دەتریقێنەوە، هەموو شتەكان حەز دەكەن بجووڵێن، رابكەن، بفڕن، ئەوەتا باڵندەكان سرەوتنیان بۆ نییە، گەلای درەختە دوورو نزیكەكان، شنەی با، خۆری ماندوو، تەنها مردووەكانی سەر گردەكە نەبێ، چەندەها ساڵە چۆنن هەر وان، لە ژێر تیشكو پرشنگی هەتاوی بەیانییان چاو هەڵناهێنن، لەگەڵ چاو لەیەكنانی خۆری ماندووی ئێواران ناخەون، خەریكە پیرە دایكیش ببێ بە میوانێكی هەمیشەیی ئەو گۆڕستانە، نەخۆشی شەكرەو ڕۆماتیزمو

چاوکزی پەکیان خستووە، حەسەن شەوەهای شەو سەری پڕ لە ئاژاوەو خەونی دەخاتە نێو باوەشی پڕ لە میهری دایکیو.. ئەویش وەك سەردەمی منداڵی دەیلاوێنێتەوە، بە یەکەوە دەگرین.. دایکی بە خەمو برینی حەسەن نازانێ..

ئاوڕێکی دیکەی لە کۆشكو خانووە تازەکان دایەوە، ئەمشەویش پیرەباوك وەك زۆربەی شەوانی دیکە هەر لەوێندەرێ دەنوێ، لەوێو بە تەنیا، لە نێو تاریکیو دووکەڵی جگەرەو هەناسەسواریو خەوی سووكو بۆنی بۆیەو گڵو گەچ، هێشتا ئەو باشترە لە پیرەدایك..

« - حەسەن من دایکت نیم تا دوا هەناسە وەك سمۆرەی زیت زەق زەق سەیری دونیا دەکەم..» باشتر.. هێشتا بەرپێی خۆی دەبینێ، چاوەکانیشی کز نین، دلتەڕی وا لە مرۆڤ دەکا چاوەکانی هەر بە دونیاوە بن، جوانە تا دواساتی ژین بنیادەم جوانی هەر بە چاوی خۆی ببینێ.. وەك چرا کوژانەوەی بەرەبەیانییەکی تاریكو روون، کە لە دایك دەبین چاوەکانمان وەك هی پشیلە نەپشکووتوون، نابێ هەرواش بمرین.. لە تاریکییەوە بۆ نێو تاریکی.. ئای لەو سەفەرە سەیرو سەختە..!

پیاسەی تەنیایی دەمەو ئێوارانیش خۆشە گەر دڵ خۆش بێ، لەشیش لە ژێر باری کارو ئەرکی گرانی رۆژێکی دوورودرێژ دانەڕزابێ، کۆستێکی گەورەش برینێکی قەبەی نەخستبێتە دڵ، خەیاڵی مریەم تینو تاوی لێ سەند، چەند پۆلە مەلێکی رەنگاوڕەنگ برینی یادەکەیان وەك ئیمڕۆو دوێنێ تازە کردەوە، خوێنی لێ دەتکا، کێ دەتوانێ خوێنی برینێکی بزرو شاراوە رابگرێ:

« - حەسەن رەنگاڵەکان وەك تۆ ئێسك سووكو چریکەشیان خۆشە..

- راستە.. بەڵام تۆ دەزانی من ریشۆڵەکانم خۆشتر دەوێن....

- تۆ هونەرمەندی.. چۆن حەز بە جوانی ناکەی؟

- ئاخر جوانی لای من شتێکی ترە..

- جوانی هەر یەك شتە..

- نەخێر وانییە.. من کە ریشۆڵەکانم خۆشتر دەوێن لەبەر ئەوەیە کە گوناهترن..

- کێ دەڵێ گوناهترن..؟

- من.. زستانان بە کۆمەڵ راو دەکرێن و دەخورێن..

- قەت ئەوەندە ساویلکە نەبوویت!

- بۆچی..؟

- ئێ خۆ رەنگاڵەش دەخرێتە قەفەزەوە..

- بەڵام جیاوازە.. رۆژێك دێ رەنگاڵە بەرەڵلا بێ و بفڕێ.. بەڵام ریشۆڵەکە دەخورێ و تەواو.. جارێکی دیکە نافڕێتەوە..

- ئاخر چار نییە.. ریشۆڵە بەو هەموو رەش و برشییەوە گەر نەخورێت کەڵکی چی هەیە..؟

- ئاخر هەر لەبەر ئەوەیە پترم خۆش دەوێ..

- لەبەر ئەوەی کە ناشیرینە..

- هەڵبەت.. نە چریکەی خۆشە و نە وەك رەنگاڵەش جوانە..

- تۆ مەسەلەکەم لێ ئاڵۆز دەکەیت.. دوورو قووڵی دەکەیتەوە..

- خۆی وایە مریەم....)).

خۆی وایەو بە دەست من نییە.. مەسەلەکە لەوە دوورو قووڵتریشە.. ئەگینا چی منی رەنگاڵەی بەردڵتی کرد بە ریشۆڵە، ریشۆڵەیەکی رەش و ناشیرین، چی رێگەی جودایی وماڵئاوایی خستیتە بەردەم، ئەوسا کە لەگەڵ تۆ بووم بۆیە رەنگاوڕەنگەکان چەند جوان و دڵگیر دەهاتنە بەرچاوم،

چەندەها جار ڕەنگە ساردو ناشیرینەکانم بە فۆنتەراتچیو خاوەن کۆشکەکان دەگۆڕی.. دەمووت: ئێوە لە ڕەنگ نازانن، ڕەنگی کراوە زۆرن، ڕەنگی.. دڵتەزێن.. وەك ئەو ڕەنگانەی لە پەلکەزێڕینەدا هەن، ڕەنگی زەردەپەڕی دەمەو ئێواران، یا سپێدەی بەیانییەکی زیوینی بەهار.. یا شینایی ئاسمانێکی بێگەردی دوای بارانو هەور ڕەوینەوە.. بەقەد ئافرەتی شۆخ ڕەنگی جوان هەن..!

مریەم.. لە ڕۆژێکا کۆشکێکم ڕەنگڕێژ دەکرد، بە هەوەسەوە.. چوستو چالاکانە دەهاتمو دەچووم‌و.. بە دەم بۆیەکردنەوە کۆشکەکان بە گۆرانی سەرمەستیو شێتانەی دڵە دێوانەکەی من دەنگیان دەدایەوە.. لە دەنگدانەوەی هەزارەها زەنگی خۆشی پڕ لە زایەڵەو زرنگە دەچوون کە لە گوێمدا بزرنگێنەوە.. زۆرجاریش پڕبەدڵ دەترسام، لەوە دەترسامو زیڕەم دەکرد کوڕێکی قۆزی، سپی پێست، باڵابەرزی، قژ تەنکی، هەتاو نەدیوی، چاو گەشی ژنانەی یەکێ لەو کۆشکانەی بۆیەیان دەکەم لە منت زەوت بکا، بۆیان دەکرێ.. وەك بۆیان کرا مریەم.. وەك چۆن دەتوانن ئارەقەی ڕەشو شینم پێبڕێژن، ئۆخەی ناکەن تا ئارەقەی سوێرو تێزاب ئاسا چاوەکانم نەسووتێنێ، بۆیەو ڕەنگو پەڵەکانی سەر ڕووخسارم هەر بەو تێزابی ئارەقەیە دەشۆمەوە، هەر خوا دەزانێ چ: ڕۆژێکی ڕەشو پڕ نەگبەتی چاوەڕێم دەکا.. چ ڕۆژێکەو لە چ هاوینێکی سووتاودایە لەسەر یەکێ لەو کۆشکە بەرزانەوە خۆمو پەیژەکە دەکەوینە خوارێ.. هەردوو لای پەیژەکەش وەك هەردوو باسکی من لە یەك دەترازێنو دەشکێن، سەریشم وەك شووتییەکی گەییو — زۆر گەییو — لەسەر تاشەبەردێکی نێو بەردە کەڵەکەکراوەکانی نزیك کۆشکەکە دەپژێو ئەو ناوە ڕەنگڕێژ دەکا.. مێشکی سپیو ڕیشەی دەماری پڕ لە خوێنی خەمی کاسەی سەریشم لەگەڵ سەتڵی بۆیەی دەستم تێکەڵ دەبن..

دەبێ بە تابلۆی دەستکردی یەکێ لەو هونەرمەندە شێتانەی کە لە مێشك پڕانی کاسەسەری مرۆڤی برسی تێناگەن.. چ تابلۆیەکی غەریبو ڕەنگین دەبێ گەر بێنو لە ڕەنگی خەمو خوێنی من بە فڵچەکانیان ڕەنگێك داڕێژن..!

مریەم زەوتیان کردی، بۆیان کرا.. بۆیان دەکرێ.. یەکێ لەو کوڕە ناسکانەی هەر لە ئافرەت دەچن.. ئەوانەی بڕۆی خۆیان هەڵدەگرن.. یەکێ لەوانە تۆی لە من زەوت کرد، خاوەن ئەو دەستو پەنجانەی بە ئەنگوستیلەی عەیار بیستو دوو ڕازاونەتەوە. ئەوانەی لەگەڵمان لە بەشی شانۆ، ئەو کوڕە خانمانەی لەگەڵ سەرماو گەرما هاواری دایکیان دەکەن، ئەوانەی ناتوانن یەك ڕستە لە (هاملێت، تۆتێلۆ، ماکبێث) بە دەمو پلێکی ڕێکەوە بڵێن، ئەوانەی تەنها کراسێکی کورتیان لەبەرکەو دەبن بە کچ، هەر یەکێ لەوانە هەڵیفریواندی، دەستخەڕۆی کردی، هەفتەیەکی دیکە بۆ چەند ڕۆژێ لەژێر ئەم ڕەنگو بۆیانە دێمە دەرێ.. ئەم کراسو پانتۆڵە دادەکەنم، لەسەر تەختەی شانۆ دەبم بە «ڤاسیلی ڤاسیلیڤیچ».. پیرە تەنیاو بەجێماوەکەی نێو شانۆگەری – دوا گۆرانی – ی چیخۆڤ.. بێ ژنوماڵو منداڵ.. بێ کەسو خاوەن خەمی کۆشێك ساڵ، بێ جێگەو ڕێگە، سەرخۆشو هەناسەسارد، پیرێکی ماندوو.. دەگەڵ یادی حەزێکی کۆنو مردوو، خۆم دەزانم چۆن لەوێ.. لەسەر تەختەی شانۆکە هەر کتومت دەبم بەو پیرە، شانۆ گەورەیە.. پیرۆزە مریەم.. تۆ ئەوە دەزانی..؟ نەشیزانی هەر گەورەو پیرۆزە.. هەر لەوێ.. لە بەرچاوی خەڵکەکە یادی تۆ دەمگرێنێ، حەزی تۆ، ڕەنگی چاوت، ئەو هیواو ئاواتانەی باسم دەکردن.. باست دەکردن.. ئەو ڕۆژەی کە منت جێهێشت.. خەڵکی وا دەزانن ئەمەی دەیکەم نواندنە.. نواندنو بەس.. نازانن کۆستو کەسەرو نسکۆو نەبوونیو دڵساردی فێریان کردووم چۆن ئاگر لەسەر تەختەی شانۆکان بکەمەوە.. تا خەڵکی گەرم ببنەوە، دەبێ دوا گۆرانی

مەینەتیو سەرگەردانی کۆستی ئەو حەزەم بچڕم.. تا دوا هاوارو نرکەو ناڵەو نووزە بچریکێنم، لەگەڵ زریکەم پانکەکانی بنمیچ بە گوڕتر بخولێنەوە.. تا ئارەقەی هەڵچوونی ئەو خەڵکە سارد کاتەوە، ئەو خەڵکەی وا دەزانن من ئەکتەرمو بەس، نا مریەم گیان.. تۆ نابووایە بمخەیتە نێو بەلەمێکو بمدەیتە دەم شەپۆڵە شێتەکانی زەریایەکی هارو بێ ئەوەی سەوڵێکم بدەیتێ، سووپاست دەکەم.. دەشێ ئەمجارەیان لە هەموو جارانی تر شانۆگەرییەکە گەرمتر بێ، پڕ لە ئاخو هەناسەساردیو گریانو نەهامەتی بێ، بێشک خەڵکێکی زۆریش چەپڵەم بۆ لێدەدا.. بەڵام من چی لە چەپڵەی ئەوان بکەم..؟ وەك پیرەکە.. پیرەکەی نێو شانۆگەرییەکە حەز بە چەپڵە ناکەم، من بریندارم.. کێ ئەو برینە قووڵو بزرەی من دەبینێ.. لەبیرتە مریەم.. پێت دەووتم:

((- تۆ نەك هەر ئەکتەریت.. دەنگیشت وەك چریکەی ڕەنگاڵەکان خۆشە..

- ئەی ئەگەر ئەو چریکەیە بوو بە قاژەقاژی ریشۆڵە..؟

- دڵم مەگرە حەسەن.. قەت وا نابێ..

- بەڵام دڵی من وا ناڵێ..

- بیبڕەوە.. دیارە بە گومانی لێم.. ها..؟

- نەء.. بەڵام حەز ناکەم جگە لە خۆم کەسێکی دیکە ببینی..

- مەترسەو.. نایبینم..)).

ئەی چۆن بینیت..؟ تۆش نەیانبینی.. ئەوان دەتبینن، ئەوان راوچی زۆڵو دونیادیدەن، دەزانن چۆن بە دەستی بەتاڵ نەگەڕێنەوە، ئەو کۆشکانەی من بۆیەیان دەکەم بە هی وەك تۆ شۆخو شەنگ پڕ دەکرێنەوە، وەك شتومەکە هەرە عەنتیکەکانیان سەیرتان دەکەن.. دەتانخەنە نێو جامخانەو ژووری شووشەبەند.. تەنکە تۆزو گەردی سەر باڵاتان بە پەڕەمووچی تاووس

دادەتەکێنن.. تۆ وەك من نایانناسیت، من هەر لەوانە دەترسام، ئەوانە بەردی ئەو شاخانەیان بڕاندەوە ئەوەندەی کۆشكو تەلاری لێدروست بکەن.. مریەم دونیا وا بڕوا چیا بەسەر زەوییەوە نامێنێ.. ئەوسا چی بکەین..؟ لانەوازو دەربەدەرو پیاوانی دڵپڕ لە داخ روو لە کوێ کەن..؟ رۆژێك دێ تۆش وەك خشتێکی مەڕمەڕ، یان کاشییەکی رەنگینو نایاب بخەنە قەد دیوارێکی ئەستوورەوە.. تۆ نایانناسی.. من دەزانم چۆن فێڵم لێدەکەن، چەندەها جار ئێواران بە دڵساردی گەڕاومەتەوەو هەقیان خواردووم، هەقی ئارەقەو برژانی بەر خۆری گڕگرتووی هاوینی درێژ، وایان لێکردووم نەفرەت لەو کەسە بکەم.. لەو هێزەی یاسای چەوتی ئەم گەردوونە بەڕێوە دەبا، یاساکەش.. یاسای ئەو گیرفان پڕانەیە کە لەسەر شانۆ هەر جارێ بە تەرزێ رسوایان دەکەم، گەر تۆ وەك من شارەزای شانۆ بوویتایە، لە نەبوونیو برسیەتی، تۆ گەر باوکێکی کەنەفتو دایکێکی ئیفلیجت هەبووایە، گەر وەك من بەیانییان لەنێو کۆکەو بەڵغەمی زەردو چڵمو نووزەی غەریبی دوو پیر لە خەو وەئاگا هاتبایت.. ئەوسا دەتزانی من چی دەڵێم.. هەنووکە ئەمنیش کۆشکەکانیان لەژێر رەنگی رەشو بۆرو ساردو مردوودا دەخنکێنم، وەك جاران حەز لە رەنگی کاڵی چاوانت ناکەم.. رەنگی ئاڵی سەر هەردوو گۆنات، رەنگی زەرکەفتی قژە کێوییەکەت، ئەمێستا چاوانی تۆم لێ دوورن، ئێستا شەیدای رەنگی ئەو کراسانەم لە پرسەکانا پیرەژنە جەرگسووتاوەکان لەبەری دەکەن.. رەنگی کراسو پشتێنی ئەو گەنجانەی بیر لە برا جوانەمەرگەکانیان دەکەنەوە، ئەوانەی گەردەلوولێکی کتوپڕ لوولی دانو بەرەو دەریای مەرگ راپێچی کردن، کە منت دەویست دەمزانی چۆن رەنگەکان تێکەڵ یەکدی بکەم.. ئەمێستا تێکەڵی رەنگەکانیش وەك دەروونە شێواوەکەمەو تێیاناگەم، تۆ منی شووشەت شکاند.. چ پارێزەرێك بگرم تا هەقی من لەو پەنجە قامیش

شەكرانەی تۆ وەربگرێتەوە.. ئەو پەنجانەی لە بینما گیربوونو خنكاندمیان.. كەچی تێر تێر مژیمن.. تێر تێریش ماچم كردن، قورسترینو جوانترین مەرگ ئەو پەنجانەت پێیان بەخشیم، لێت دەبوورم.. بەڵام چۆن لەوان ببوورم..؟! چۆن..؟ ئەوانە منیان لە نێو تۆزو خۆڵو ئارەقەو بۆیەو خەمو پەژارەدا خنكاند.. سەرباریش تۆیان لێ زەوت كردم.. ئای مریەم.. من ناتوانم لێیان ببوورم.. ئەوان سواری ئەسپی زین زێڕینن، منیش پیادەیەكی پێخواس بووم، تۆ زوو ماندوو بووی، تۆ.. كچی نێو كەژاوەو گالیسكەو ئوتمبێلە زۆر درێژەكان.. ماندوو بوویتو هەڵیانگرتی.. ئا لە بەرچاومە.. تۆی ناسك دەخەنە ناو كەژاوەیەكی سپی، دەتكەن بە پێشەنگی كاروانی بەزمو خۆشی خۆیان.. شەوانی تاریك دەبیت بە چراخانو كۆشكەكانیان ڕۆشن دەكەیتەوە.. لە تۆش ببوورم.. ناتوانم لەوان خۆش بم.. هەرگیز..

ئۆف مریەم.. ئەی عیشقە ڕەنگینو.. هەم نابووتەكەم.. ئەی ڕیشۆڵە تەریوەكانی هاوینی ئاسمانی دڵە گەرمەكەم، مریەم گەر بمزانیایە بۆ كام كۆشك لەو كۆشكانەی بۆیەیان دەكەم: دەتگوێزنەوە..؟ گەر بمزانیایە پێم لە دڵی خۆم دەناو ئەو ڕەنگانەم بەسەردا دەبارانـدن كە تۆ دڵت پێیان دەكرێتەوە.. ئەو گۆرانییە خۆشانەم تیایدا دەووت كە تۆ جاران جوان جوان.. شل شل سەرت بۆی بادەدا.. وەك شەنگەبی بەر بارانێكی بەخوڕی بەهار لەگەڵیا دەكەوتیتە سەما، بەو بارانی سۆزە شیرینەم تەڕ دەبوویتو دەلەنگیتەوە، لە هەموو ژوورەكاندا دەمچریكاند تا شەوەهای شەو هەر ئەو هەواو هەناسەیەم لە نێو ژوورەكانیا بمێنێتەوەو ببێ بە دوا نووزەی غەریبو مردووی گۆرانییەكەم، ئەگەریش چی ئەوەیان دوورە.. نەك هەر دوورە.. بەڵكو ئەفسانەی مێشكە گێژەكەی خۆمە، ئەو مێشكەی خوێنی خەمو خەونو خەیاڵی تاڵی تیا دەگەڕێ، مریەم لێت خۆش دەبم چونكە تۆ

وەك من لە یاسای چەوتو ناڕێکی ئەوان تێناگەی.. ئەگینا بە کەلاوەکەی من رازی دەبووی، ئەو کەلاوەیەی زستانێکی سەختو پڕ تەڕوتووشی بێتەوە لەوانەیە لە ژێر باووبۆرانو نرکەی گەواڵەو شریخەی بروسکێك ببێ بە خۆڵو داروپەردوو، هەر ئەوەندەی خۆڵی کەڵەکەوەبووی سەر گۆڕی پیاوچاکێکی پێوە دەمێنێ.. ئەوەیە هەموو کۆشكو تەلاری من، بەڵام خۆم دەبووم بە پەناو دیوارو سەربان.. سێبەرو ئاسمان.. هەر ئەو دڵە بچوکەی من ئەوەندە گەرمە بە گەورەترین ئاگردانی ماڵە میرێکی خۆشناوەتیی ناگۆڕمەوە.. تۆ دەزانی چیت کرد مریەم.. هەر خۆت بوویت دەتووت:

« - حەسەن.. هەژاری شەرمەزاری نییە.. تۆ بۆ وا بیر دەکەیتەوە..؟

- دەزانم مریەم..»

دەزانم.. بەڵام خاکی ئێمە گوڵی زەردو سووری ئەوینی کەم لێدەڕوێ.. دەزانم.. بەڵام ئاسمانی نەبوونیش کەمتر باڵندەی حەزی لێدەفڕێ، جۆگەلەی باریكو کەم ئاویش نەگا بە رووبار، نەگا بە دەریا هەر لە ناوەڕاستی سەفەرەوە وشك دەبێ، تۆ نایزانی.. زۆر جار خۆزگە دەخوازم لەگەڵ پەقرەجی پڕ بۆیەو فڵچەی دەستمو پەیژەکەی ژێر پێم بکەومە خوارێ.. بکەومو سەرانگرێ بم.. پەراسووەکانم وەك پلە کورتەکانی پەیژەکە لە یەکدی بترازێنو برژێنە سەر تاشەبەردو خشتە رژاوەکان.. هەر تەنها بۆ ئەوەی هەواڵی لە ناوەختی مەرگم خۆشی بووکێنیت لێ تێك بدا.. نەء.. تێکی نەدا.. نا خوا نەکا.. تەنها شێلووی بکاو بەس.. بەڵکو ئەوە خوایە مەرگم چەند دڵۆپە فرمێسکێك لە چاوانت قەرز بکا، ئەو چاوانەی وایان لێدەکردم جارجارە بە بێدەنگیو ماتی، جارجارەش بە رقێکی پیرۆزو دڵێکی پڕ شۆڕشەوە بڕوانمە دەمی کراوەی پڕ ویسکیو جوێنو درندایەتی خاوەن کۆشکەکان.. لەبەر تۆ خۆم لە شەڕیان دەپاراست، چاوم لە هەقی خۆم

دەپۆشی، تۆ نایان ناسی.. هەر ئەوان تۆیان دزی..!

مریـــەم.. ئەگـــەر لـــە شـــەوو ڕۆژێکـــا پیرەبـــاوک‌و دایـــک بمـــرن.. مـــن‌و کەلاوەیەک‌و برینێکی قووڵ دەمێنینەوە، ئیستەش گۆرانییەکانم بـۆنی خـەم‌و تامی ئازاریان لێدێ، ئەو گۆرانییە خۆشەی جارانم بیر چۆتەوە، ئەمێستا کـە ساڵێك سووڕاوەتەوەو تۆم لێ دووری، هاوین‌و پاییزو زسـتان‌و بـەهار.. چوار وەرزی پڕ لە گەرمی‌و ڕەشەباو باران‌و سەوزی.. بە دەم خۆشـە.. زۆر شتیشـم بـیر چـۆتەوە.. وەك ئـەو ڕۆژەی قـژی تـەڕت لـە بـەرباران ئـاونگی لێـدەتکا، هەردوو بێ چەتر بووین، دەنگم ئاوا خەم‌و نزای لێدەتکێ، ئـاخۆ ئیسـتەش — وەك ئەوسـا — حـەز بـە پیاسـەی ژێـر بـاران دەکـەی.. حـەز لـە بـێ چـەتری دەکـەی.. یـان هەنووکـە خـاتوون‌و کـەیبانووی ماڵـە گـەورەکانی‌و بـێ چـەترو پاڵتۆ ناچیتە دەرێ..؟ مریـەم ئـەوان بـە شـنەبایەك تووشـی هەڵامـەت دەبـن، ئـەوان هـەرگیز منـی ژێـر گـڕی هـەتاوی هـاوین‌و شەسـتەبارانی زسـتان نـین، ئـەوان شـتێکی دیکـەن، دایکـم دەڵـێ: خـوا بـەوانی داوەو ڕەتکردنـەوەی نییـە ڕۆڵـە..! وەك ئــەو چارەنووســە ڕەشــەی تــۆی لێســەندم، بــۆ ئــەوان بــاران هاوینـانیش دەبـارێ، جـۆ بـە دیـواردا هەڵدەگـەڕێ، بیابـان دەبـێ بـە مێرگـی سەوزو باخی هەزار بەر، مریەم ئەو ڕۆژەت لە یادە کە باوکت بـۆ دووەم جـار کۆشکەکەتانی پێ بۆیە کردمەوە.. تۆش وتت:

«- تەحا لەو ڕەنگ ڕشتنە جوانە.. ئاخۆ هی خۆتان چۆن بۆیە کردووە..؟

- هی خۆمان گڵە خانم.. بۆیەی ناوێ..»».

کە ئەمەم وت پێکەنیم.. لەسەر پەیژەکەوە تێر تێر پێکەنیم.. لە خۆشی ئـەوەی منـی مانـدووت دەدوانـد.. مـن لـە سـەرەوەو تـۆ لـە خـوارەوە، دەزانـی سیماو رووخسارت چەند گۆڕا.. ڕەنگت پەڕی، سـەرت دانەوانـدو مـات بـووی.. پاشان وتم:

((- بۆ رەنگی گڵ چییەتی..؟)).

بێدەنگ بوویتو سەرت هەڵنەبڕی.. ویستم تۆزی ئەو خەیاڵەت لێبتەکێنم:

((- خانم کەمێ لاچۆ.. با کراسە سپییەکەت پیس نەبێ..)) سەرت هەڵبڕیو وتت: ((- لە تۆ زیاتر نیم..)).

بیرتە مریەم لە دوو رەنگی تەواو جیا رەنگێکی دیکەم دروست دەکرد.. وەك ئەوەی لەسەر شانۆ بگریمو پێبکەنم، یان هاوار بکەمو لەپڕ هەر ئەو زریکەیە ببێ بە چرپە، لە هاوارو چرپە چی پەیدا دەبێ..؟ لە گریانو پێکەنینی تێکەڵ، لە دوو رەنگی تەواو جیا.. لە حەزی دوو دڵداری سەر بە دوو چینی جیا.. لە یادکردنەوەی ئەو رۆژانەی لە کەلاوە شڕەکەمدا گۆرانیم بۆ دەچڕیو ئێستای پڕ لە زرنگەی زەنگی ماڵئاواییو غوربەتو تەنیایی..؟

زۆر بە شێنەیی کۆشکەکەی ئێوەم بۆیە کرد.. هەستم دەکرد بە ئارەقەو فرمێسكو خوێنی خۆم بۆیەی دەکەم.. درەنگ لێبوومەوە.. حەزم دەکرد بۆ ماوەیەکی درێژتر لەو بەژنو بالایەت تێر بم.. کە ئاوی ساردت دەهێنا لە چاوە کاڵەکانت ورد دەبوومەوە.. ئاسمانی سەربەستیو هەم دەردی خۆم لە چاوانتا دەدی.. ئەو چاوانەی باریکەی دەماری خەمێك سووری نەکردبوون.. تۆ خۆت دەبوویت بەو پەرداخی ئاوە ساردەو ناو هەناوی گڕ تێبەربوومت فێنك دەکردەوە، لەو چاوانەت ورد دەبوومەوەو دوو باخی پاییزی دەهێنایەوە یادم.. خۆم لەو باخەدا درەختێکی رووت بووم.. درەختێك بۆ گەڵا رژاوەکانی شیوەن بکا.. حەزم دەکرد لە پەیژەکەوە بکەومە خوارێو لە باوەشتا خۆم بگرمەوە.. لە باوەشی پڕ بۆنو بەرامەت.. ئالاوی والا بوویتو دەدرەوشایتەوە.. ژێر پەیژەکەت جێنەدەهێشت.. منت دەویست.. نازانم بۆ..؟

خوا حافیز.. ئەی گەڵاو گوڵی وەریوی حەزی وەنەوزی وەرزی پاییز..!

مریــەم.. تــۆ دەزانــی ئێســتا بوومەتــە هــاوڕێی غــەمبارو عاشــقە کۆســتکەوتووەکان.. جاروبــار شــەوانە بــە زۆری دەمبەنــە مەیخانــەکان تــا ڕەشترین گۆرانییان بۆ بڵێم.. پێویستیش ناکا بخۆمەوە.. من بە ئارەقی یادی حەزو دووری چاوانت سەرخۆش‌و مەستم، لە هەر ئان‌و ساتێکیشدا بمەوێ دەگریم‌و قوڕ دەپێوم.. ئەوان دەڵێن «ئەکتەری چاکی..» ئەوان نازانن هەموو دەورەکان هی خۆمن.. هەموو پاڵەوانەکان.. ئەوانەی عاشقی نان‌و ماچ‌و وڵاتێکی سەوزن، بەهێزو بەزیوەکانیش.. بگرە ئەو پیرەژن‌و پیرەمێردانەی لەسەر ڕۆخی گۆڕ سەریان دەلەقێ‌و لانکی مەرگ رادەژەنن.. ئەوانە هەموویان منم.. شەوانە تا درەنگانێ لەنێو دووکەڵی جگەرەو ئارەقی هەرزان‌و ئاخ‌و ئۆفی ئەو عاقڵە سەرشێتانە دەمێنمەوە.. زۆرجاریش بەیەکەوە پێدەکەنین.. پاشان دەگرین.. بەڵام کەس لە گریانی کەس ناپرسێ..!

درەنگ لە بۆیەکردنی کۆشکەکەتان بوومەوە.. دواجار باوکت پەلەی لێکردم.. زانی هەر تەنها بۆیەچی نیم‌و قوتابی دوا ساڵی ئەکادیمیام.. کە تۆش پتر خولیام بوویت ئەو پتر ترسا، دەم‌و دووت دەکردم.. ئەگەر کەس لەوێ نەبووایە لەگەڵ قسە قۆڕەکانما دەتریقایتەوە، تەواو گومانی لێکردم.. ئەو ڕۆژەی کە هەردووکمانی بینی‌و.... ئۆف.. با هەر بیرم نەیەتەوە.. ئەو ئێشە کوێر بێتەوە کە منی خستە سەر ڕێگەی تۆ.. هەنووکە ئەو ڕەنگاڵەیە نیم تۆ خۆشت دەویست.. ئێواران بە زەوقەوە لە سەربانی کۆشکەکەوە سەیری فڕینیانت دەکرد.. ئەمێستا ئەو ریشۆڵەیەم کە لە قاژەقاژم بێزاری.. هەروەك خۆت دەتووت:

« - ریشۆڵە لە توخمی قەلەڕەشەو خۆشم ناوێ..»).

گەر دەزانی ئەمساڵ زستانێ چەندەها جار ریشۆڵەم لە مناڵە برسی‌و

لاسارەکان کرپوەتەوەو بەرەللام کردوون.. هەستم دەکرد خۆمەو ئازادو سەربەست رووەو هەموو ئاسمانەکان دەفرەو باڵ لێکدەدەم.. گەر بۆم بلوایە نەمدەهێشت راو بکرێن.. گەر پارەم هەبووایە هەموو جارێ بە تۆڕەوە دەمکرین‌و بەرەو ئاسمانی بێ کۆتایی هەڵمدەدان..!

گەر هەنووکە دەمبینی، بە تایبەتی ئیمڕۆ ئێوارە بەو هەموو پەڵەو نوختە رەش‌و بۆرانەی سەر کراسە سپییەکەم هەر کتومت لە ریشۆڵە دەچم‌و هیچی تر، ریشۆڵەیەکی باڵ شکاوی بەردەستی منالێکی دلڕەق، گەر بەرەللاشم بکا بۆم ناکرێ وەك جاران بفرم، لا باڵە سووکەکانم لەیەك بدەم‌و رووەو زستانی ئاسمانە ساردو دوورەکان هەڵفرم، مریەم گەر منالەکەش ئازادم کا.. ریشۆڵەیەکی باڵ شکاوم‌و بۆم ناکرێ بفرم، درەنگی ئێوارە پشیلەیەکی رەش‌و برسی دێت‌و دەمکا بە پارووێەکی چەورو هەناوی ساردی خۆیم پێ گەرم دەکاتەوە.. دەلوێ پشیلەیەك بێ لە پشیلە بەرەللاکراوەکانی ماڵە خواپێداوەکان، تۆ نایانناسی.. ئەوان خوێنی منی ریشۆڵە دەخەنە بەردەمی پشیلە برسییەکانیان، تۆ لەگەڵیان دەژیت‌و وەك من شارەزایان نیت، ئەوان بە بۆیەی رەنگاورەنگ هەراو بۆگەنی‌و پیسی نێو کۆشکەکانیان لە بەرچاوی خەڵکی دەشارنەوە، کەس بەقەد ئەوان حەز لە رەنگی زەردو سوور ناکا.. قەت.. قەتیش لەسەر رەنگێ ناگیرسێنەوە، ساڵ نییە کۆشکەکانیان بۆیاخ نەکەنەوە، تا سەر لەسەر هیچ شتێ ناگیرسێنەوە، نە ئافرەت، نە خۆراك، نە بەرگ، نە دەنگ، نە رەنگ، نە ناو، نە کۆشك، نە ئوتمبێل، نە گۆرانی.... ئاخۆ لەسەر تۆش دەگیرسێنەوە یان نا.. ها مریەم.. یان دەبیت بە مێزی مەزەو خواردنەوەی چەند شەوێك‌و بەس.. زۆرم گۆشت بەرداوەو ئیستە لە جارانیش باریك‌و بنێسترم، بیرتە کە لەتەکتا دەوەستام پێدەکەنیم.. کە یەکدیمان ماچ دەکرد دەبووایە بە سەرما بنووشتایتەوە، تۆ نەك باڵات.. تۆ لە

هەموو شتێکا لە من کەڵەگەتتر بوویت.. دەمزانی کەڵەگەتریش دەبیت.. من بە تەنها خاوەن بەهرەو مێژوویەکی رەش بووم، خەونم بە تۆوە دەدی.. هەر من بە تەنها مەرگی مەلی عیشقی خۆم نەبینیوە.. بەر لە من زۆربەی عاشقەکان دیویانە.. هەر من نیم کە شکانی درەختی سەوزی حەزی خۆم لە ناوقەدەوە بینیبێ.. هەر من نیم..!

هەفتەیەکی دیکە خۆم دەزانم چۆن لەسەر شانۆ دەگریم‌و پێدەکەنم، هەموو کەسێ دەخەمە لەرزین‌و تەزین، خۆم دەزانم چۆن تەختە رەق‌و مردووەکانی ژێر پێم دەخەمە قسەو دەیاندوێنم.. تا بزانم کە درەخت بوون چەند فڕندەی مێ هێلانەی لەسەر کردن‌و لەگەڵ یەکەم باڵندەی نێرو نەناسیاو لە شەقەی باڵیان داو فڕین.. فڕین رووە ئاسمانێکی تر.. دەمەوێ باسی ئەو رووبارو جۆگەلانەم بۆ بکەن کە ئاویان لێخواردۆتەوە.. باسی ئەو شاعیرانەی لە ژێر سێبەرەکانیان شیعری دەم بە گریانیان نووسیوە، وا لەو خەڵکە دەکەم شەو خەون بە دەموچاوی ئارەقاوی‌و ناڵەو پشکۆی وشەکانەوە ببینن، هەفتەیەکی دیکە داخی تۆش هەر لەوێ هەڵدەڕێژم، بۆشت ناکرێ وەك جاران بێیت‌و لەسەر کورسییەکی پێشەوە دابنیشیت‌و لەگەڵما بگریت‌و پێبکەنیت، لە دواییشدا چەپڵەم بۆ لێبدەی.. ئەو چەپڵە سووك‌و ناسکەی دەستە نەرم‌و نیانەکانت کە لە نێو هەزاران چەپڵەی تردا دەیناسمەوە، ئەوان حەز بە شانۆ ناکەن.. شانۆ لای ئەوان مێشك تێکدەرو کات بەفیڕۆدانە، ئەوان لە زمانی بە ئاخ‌و داخی مرۆڤی نێو چیرۆك‌و شانۆگەرییەکان تێناگەن، ئەوان بنیادەمی موچڕك‌و ختوورەو راچەنین‌و گریان نین، لە کن وان شانۆ جێی پێکەنینەو بەس.. ئەوان تا بۆیان بکرێ حەز لە خوشك‌و دایکی یەکدی دەکەن.. منداڵەکانیان چاوێلکەی کاغەز لە پێنج بایی‌و دە بایی دروست دەکەن.. پیاوەکانیشیان شەوانە لە تیاترۆخانەو کابارێکاندا هەر بەو کاغەزی

دینـاره جگـەره بـۆ ئارتێسـتو سـۆزانییەکان دادەگیرسـێنن.. لـه پـەرداخی کریستال ئاو دەخۆنەوە، جرتیش بۆ پیرۆزترین شانۆگەری لێدەدەن، مریەم هەر خۆت بوویتو خۆزگەت دەخواست لەتەکما بیتو لەسەر تەختەی شانۆ بوەستیت.. چیت له خۆت کرد.. چیت له من کرد..؟ دەترسێم رۆژێك بـه سەرما بێو خۆم لـه پـەقرەجێك بۆیەی سوور هەڵبێنمو وەك شێت بـه شەقامەکانا بگەڕێم.. مەزنو منالّ بـه دوامەوە رابکەن.. تۆش ئەوسا وەك رێبوارێکی سادەی سەرشەقام نامناسیتەوە تـا ئـەو گۆرانییـەت بـۆ دەڵێم کـه جاران وەك چناری بالابەرز لەگەڵیا دەشنایتەوەو سەمات دەکرد.. خۆت بـادەدا.. ئەوسـا دەمناسـیتەوەو هەڵمدەگریتـەوە.. دەمخەیتـه نێـو جانتـا چکۆلانەکەتو دەمبەیتـەوە، دەمشۆی، یـەکێ لـەو بۆنـه خۆشـانەی خـۆتم پیادەپڕژێنی، جلی جوانم لەبەر دەکەی، ریشی خەمم پێدەتاشی، وەك منالێکی هاروهاج لەسەر رانت دەمنوێنی.. منیش خەون بـه باخێكو کەپرێكو رووی تۆوە دەبینم.. بەیانیش لەگەڵ ماچێکی گەرمت رادەچەنمو چاوەکانم پڕ دەبـن لـه رەنگی چاوتو هەتاوی خۆری کزهەلاتووی بەرەبەیان، مـن لـەو زندەخەوانـەی خـۆم بێـزار بـووم.. کـوا چ کۆشـکێکه.. چ ژوورێکـه کـه دەگوێزرێیتەوە ناوی.. حەز دەکەم به خوێنو ئارەقەو فرمێسکی خۆم بۆیەی بکەم، تۆ رەنگو بۆنی خوێنی مـن دەناسیتەوە.. تامی ئارەقەو فرمێسکی رژاوم، خوێنی ئـەو دڵەی تـا لـه لێدان دەکەوێ خڕۆکەی حەزو عیشقی تۆ هەڵدەگرێ، لەمەودوا هەر کۆشکێك بۆیه بکەم رەنگێکی رەشی سوورباوە.. وەك ئەو جەرگەی دەبێ به خوێنێکی مەییوو بەنێو هەناودا پڵیت پڵیت وەك دەڵەمەی هێلکەیەك دەرژێو ناوسك دەکا بـه خوێنـاو.. بـه زووخـاو.. وەك خوێنی ئەو کەسانەی دەستگیرانەکانیان له سەرەمەرگدا جێیان دێلن..!

مریەم دەست لـه بۆیـەش هەڵدەگرم.. بـەلام لەگـەڵ برسیەتیو نـەبوون

چی بکەم..؟ ئەگینا دەستم لێهەڵدەگرت.. تۆ نازانی من چەندە دڵتەنگم کە کۆشکەکانیان بەم ڕەنگو بۆیانە سواغ دەدەم.. نەخشو نیگاری سەر تاقو پەنجەرەو شوورەو بالکۆنەکانیان بۆ دەڕازێنمەوە.. خوا دەزانێ چەندەها کارئاسکی وەك تۆی تیا سەر دەبڕن، بەهارو زستانو هاوینو پاییز تێپەڕین.. تۆ نە دەنگت هەیەو نە ڕەنگ، چی ونی کردی.. چی لەنێو ژووره زۆرەکانیان دەتدۆزێتەوە..؟ منت بیر نایەتەوە.. منی شێتو شەیدای شانۆو بۆیەو خەمو گۆرانیو مریەمو...... منی تامەزرۆو عەزرەتی یەك زەردەخەنەی تۆ.. چی بەیەکدی ئاشنای کردین.. کێ ئەم دیوارە ئەستوورەی نێوانمان دەڕمێنێ.. ئەمێستا لە کوێی.. لەگەڵ کێی.. خەریکی چیت.. شادیت یان غەمگین..؟ بۆ هەفتەیەکی تر نایەیت لەسەر تەختەی شانۆ بمبینیتو گوێ لە هاوارو ناڵەو شۆڕشو نەگبەتی مرۆڤ بگریت.. نرکەو گریانی بێ ئامانی هەڵفرپیوم کە بانی هۆڵەکەی لەگەڵ دەلەرزێ.. فرمێسکی بەخوڕی سەرکردووم.. بۆ نایەیت..؟ مریەم.. لەوانەیە بتگوێزنەوە بۆ یەکێ لەو کۆشکانەی تازە بۆیەیان دەکەم.. ئەمەشیان ئەوپەڕی شادومانیمە.. بە درێژایی ڕۆژەکان.. شەوەهای شەو لەو ڕەنگانە رادەمێنی.. کێ بۆیەی کردوون.. چ دەست ڕەنگینێك ڕەنگی ڕشتوون..؟ دەنگێ لە غەیبەوە دێتە بەرگوێت — «حەسەن».. نا لە غەیبەوە نییەو دەنگی دڵی خۆتە.. ڕەنگە هەناسەی پڕ ئاخو ئۆفیشم لەنێو کونو کەلەبەری ژوورەکان مابێتەوەو لەوانەشە هەر بە ڕێکەوت ئەو هەناسەیەم هەڵمژیتو ئەوسا تێکەڵ بە خوێنە گەشەکەت دەبێ.. مریەم.. من دەیانناسم.. فریویان دای.. ڕۆژێ دێ بەم، ببیت.. ببین بە دوو پاڵەوانی سەرەکیو زیندووی شانۆگەرییەك.. مریەم.. مریەم.. مریەم....

حەسەن لە دەنگی بەرزی خۆی وەئاگا هاتەوە.. پلاری دوو منداڵی شرۆڵ

پتر تەریقی کردەوە:

((تێکچووە..!))

حەسەن شاعیرانە خۆی لە هەردووکیان گێل کرد، گەیشتە نزیک خانووە داتەپیوەکانی گەڕەکی خۆیان، شل‌و شەکەت‌و مەستانە هەنگاوی دەنا.. سەرمەستی خەیاڵی مریەم‌و شانۆو برسیەتی ماوەی نەدا.. چ زوو گەیشتە نێو ئاوایی‌و خەڵکی سەرەڕۆی دەمەوئێوارە.. بەرلەوەی لە شەقامە سەرەکییەکەی بەری گەڕەك بپەڕێتەوە ئاوڕێکی لە کۆشکە تازەکان دایەوە، تێکەڵ‌و نزم‌و دوورتر دیار بوون، منالە برسی‌و لاسارەکانی گەڕەك لە هاروهاجی خۆیان نەکەوتبوون، هەموو دەنگەکان لەوناوە تێکەڵ دەبوون: جووکەو جریکەی باڵندەکان، قیژەی منالْ، هاواری دایك‌و گڕوهوڕی ئوتمبێلەکان.. دەبوون بە ئاهەنگێکی پڕ لە ئاژاوە.. ماڵئاواییان لە خۆری ئاوابووی دەم کەل دەکرد، تەمی زەردی خۆرنشین دونیای ئەو ناوەی گرتبووە باوەش، خانووە قوڕەکان مەزن‌و باڵاترو بەرچاوتر دەرکەوتن، ئەمشەویش وەك سەدەها شەوی دیکە پیرەباوك لەسەر کۆشکەکە پاسەوانە، پیرەدایك لە کەلاوەکە کەوتووە.. هاکا مردو حەسەنی بەتەنیا جێهێشت، لەوبەری شەقامەکەوە، بە بەری گەڕەکدا، منالێکی چلکن‌و بۆرو قژبژو تۆزاوی لەسەر چیچکان هەڵتروشکابوو، حەسەن بە چەند بازێ پەڕییەوەو لە منالەکە نزیك کەوتەوە، مەلێکی چکۆلەو رەنگین لەنێو چنگیدا دەیجریواند، دەم دەمیش هەردوو قاچی دەگرت‌و سەربەرەوخوار جۆلانەی پێدەکرد، زیاتر دەیجریواند.. وەك ئەوەی هاواری فریادڕەسێ بکا، ئەوەندە بە ترسەوە کەوتبووە باڵەفرە چەند پەڕێك لە باڵەکانی هەڵوەرین‌و با بردنی، هەوڵی فڕین‌و سەربەستی دەدا.. وەك ئەوەی مەل‌و فڕندە ئازادەکانی ئاسمانی سەروو بانگی بکەن.. حەسەن لە بەردەم منالەکەدا کەوتە سەر چیچکان‌و لەو رەنگە

بەهەشتییانەی سەر پەڕو باڵی ورد دەبۆوە:

((- حەسەن تۆ بەم هەموو رەنگو بۆیەوە هەر لە رەنگاڵە دەچیت..)) پتر لە مناڵەکە نزیك کەوتەوە.. ئەم کشایەوە:

((بچکۆل...)) ئەم وەڵامی نەدایەوە..

((- بچکۆل لەگەڵ تۆمە..

- ها.. چیت دەوێ..؟

- ئەم رەنگاڵەیەم پێدەفرۆشیت..؟

مناڵەکە تریقایەوە.. قەت لەوە نەدەچوو مناڵێکی وا چلکنو غەمگینو لاواز بتوانێ پێبکەنێ.. بە گاڵتەو تەوسەوە پێی وت:

- ئەوە کەی رەنگاڵەیە..؟

- ئەی ناوی چییە؟

ئەمیش وەك ئەوەی نهێنییەکی زۆر گەورەی لێبشارێتەوە وتی:

- پێت ناڵێم..)).

حەسەن تەریق بۆوەو پاشان پێی وت:

((- لە کوێت بوو..؟

- گرتم..)).

ئیشارەتێکی بۆ باخچەکە کرد.. حەسەن تۆزێ راماو پاشان پێی وت:

((- گوناهە.. جۆلانەی پێمەکە..

- هەقت نییە.. هی خۆمە..

- نایفرۆشیت..؟

- نەء..

- تۆ لەماڵەوە قەفەزت هەیە..؟

- نەء..

- ئەی چی لێدەکەی..؟

- بە پەتێکەوە دەیبەستمەوە..

- ئەی خواردن..؟

- وردەنانی دەدەمێ.. بۆی تەڕ دەکەمو دەیدەمێ..

- نانی چی..؟ هەتیو دەیکوژیت.. هەر ئەمشەو لای تۆ دەمرێ.. خواردنی ئەمە جیایە.. رۆڵە..

- چییە..؟)).

حەسەن وەك ئەوەی تۆڵەی خۆی بکاتەوە منالانە وتی:

((- پێت نالێم..

- جا مەیڵێ..

- بیفرۆشە من.. عاقڵ بە.. من لە ماڵەوە قەفەزو خواردنی بولبولم هەیە.. با لای تۆ نەمرێ..

- نایفرۆشم..

- دینارێکت دەدەمێ..

مناڵەکە بە سەرسامییەوە دەمی داپچڕی:

- نەء.. نایفرۆشم..

- کەمە..؟

- ئا.. رۆژی جومعە بیبەمە بازاڕی کۆتربازەکان زیاترم دەدەنێ..

- با دوو دینار بێ..)).

مناڵەکە زیاتر دەمی داپچڕی.. حەسەنیش بە شێنەیی‌و زۆلانە دوو دیناری لە گیرفانی دەرهێنا.. نەیتوانی نەیکرێ.. نەیتوانی.. خستییە ناو لەپی چڵکن‌و ئارەقاوی مناڵەکە، ئەمیش سووك دەستی راستەی لە مەلی چکۆلەو رەنگین.. مەلی تۆقیو بەردا.. حەسەن چنگی بۆ کردەوەو وەك بڵێی

دڵی خۆی لە نێو چنگدا هەڵگرتبێ، هەستی بە ترپەی لێدانی دڵە چکۆلەکەی دەکـرد، مناڵەکـەش هـەر بـە غـار دوور کەوتـەوە.. چـەند جارێـك سـەیری پارەکەی ناو دەستی خۆی کرد، لە دوورەوە وەستاو چاوێکی هەر لـە حەسـەن بوو، ئەمجارەیان هەستی کرد دڵی خۆیو مەلەکە کەوتوونەتە لـەرزە.. هـەردو وپێڵووە تەنکـەکانی جوان هەڵدێنا.. بەندییـەتی ڕەنگی تەنکـە ترسێکی لـە چاوانیا ڕشتبوو:

« - ئێ خۆ ڕەنگاڵەش دەخرێتە قەفەزەوە..

- بـەڵام جیـاوازە.. ڕۆژێـك دێ ڕەنگاڵەکـە بـەڕەڵڵا بـێو بفـڕێ.. بـەس ڕیشۆڵەکە دەخورێو.... جارێکی دیکە نافڕێتەوە..»).

کتوپڕ دەستی نووقـاوی کـردەوە، چـنگی تـەواو شـل کـرد، مـەلی ڕەنگینو تۆقیو فڕەی باڵی هات، ئەوەنـدەی نـەمابوو بکەوێتـەوە سـەر زەوی، دیسانەوە هەسـتایەوە، نیـوە بازنەیـەکی شـادانەی سەربەسـتی کێشـاو ڕووەو شـینایی ئاسمانی بێ کۆتایی هەڵفڕی.. حەسەن سەری هەڵبڕی.. مەلی چکۆلەو ڕەنگین لـە بەرچـاوی بـوو بـە مریـەم.. لـەنێو پۆلـە مـەلێکی دیکـەدا خـۆی ون کـرد.. حەسەن چاوی دەگێڕاو حەزی دەکرد بیناسێتەوە.. مەحاڵە..

ئـای لـە خۆشـیو سەرشـێتی فـڕینو سەربەسـتی دوای بەندییـەتی.. تیکـدەئالان.. زەردەپـەڕی ئێـوارە بـەرگێکی سـوورو گڕئاسـای پێپۆشـیبوون.. هـەروەك بڵێـی سـووتابنو هـا ئێسـتا نـا هـا تـۆزێکی تـر دەبنـە قـەرەبرووتو دەکەونـە سـەر خـاکی خـەم.. مناڵەکـەش سەرسـامتر لـە جاران زاری داپچڕی بوو.. سەیری حەسەنی دەکرد.. ئەم زەلامە زلە.. ئەم کرێکارە مانـدووە درۆی لەگـەڵ کـرد.. بـۆ..؟ کەواتـە نـە قەفـەزی هەیـەو نـە خـواردنی بولبـول.. تـا

پەشیمان نەبۆتەوە با رابکا..

حەسەن ملی نا.. کەوتەوە نێو کۆڵانە تەنگەبەرەکانی گەڕەك.. خۆریش خۆی خزاندە ئەودیوی خانووە قوڕەکان.. گەڕەکی بۆ تاریکی جێهێشت.. نیوەکەی تری زەوی رووناك دەکردەوە.. مۆسیقاو کتێبو پیرەدایك لە کەلاوەکەی چاوەڕوانی حەسەن بوون.. هاکا پیرەدایك مردو حەسەنی تەنیا بەجێهێشت..!

کۆتایی (1981)
سلێمانی

تابلۆیەکی ناتەواو

هاوڕێم ڕەهبەر[*].. لە کوێوە دەست پێبکەم؟ خۆت دەستم بگرەو چاوساغم بە، هەروا بزانە هەردووکمان هێشتا لە "هلسنکی"ن‌و تۆ شتەکانم فێر دەکەی، جادەو کۆڵان‌و کۆگاو مۆزەخانەو پەیکەرو دەریاچەو دارستانەکانی ئەویم پێدەناسێنی. هەر وا بزانە وەك یەکەمجار دەمەوێ بێمە ماڵەکەت‌و ڕێ دەرنابەم، تۆ فێرم دەکەی بە کام میترۆو ئۆتۆ دەگەمە لای تۆ، هەموو جارێك دەتوت: کەڕە کرمانج.. لە هەر کوێ بزر بوویت.. زەنگێکم بۆ لێبدەو فریات دەکەوم، چەندین جار پێم دەوتیت: ژیان لای خۆمان چەندە ئاسانترە، لەوێ دونیاو ژیان هەر بەقەد (سێڕسکێنە) زەحمەتە.. ئاخ بۆ ژیانێکی سادە لە کوێرەگوندێکی لای خۆمان کە بە هاوارێك هەموو ئاوایی لە خۆت کۆ دەکەیتەوە. تۆ دەتوت: هەر وایە.. منیش لێرە ماندووم.. بە دەست ڕاکەڕاکەی گۆڕینی میترۆو ئۆتۆو شەمەندەفەرەوە. تا هەنووکەش هاتوهاوارت وا لە گوێما دەزرنگێتەوە، من‌و تۆ پتر لە هەژدە ساڵ یەکدیمان بزر کرد، ئەو زەمەنە هیچە هەرهەموومانی لێك کرد، هەریەکەمانی فڕێدایە قوژبنێکی ئەم دونیایە، تف لەو زەمەنەی وایکرد کوڕان هەر بە جحێڵی باوەشی گەرمی دایکانیان جێبهێڵن، بەر لە پەڕو باڵ دەرکردن ناچاریان کردین بە نێو ئاسمانەکانی مەنفادا هەڵفڕین، ئاخ براکەم.. ئێمە چەندە لەو کەسانە دەچین کە فڕێدرابینەتە نێو بەلەمێك بێ ئەوەی سەوڵێکمان پێبێ، ئێمە چەندە لەو سەرنشینانە دەچین کە دەنێو پاپۆڕی (تایتانیك)

---

[*] پێشکەش بە ڕۆحی (ڕەهبەر جەلال)ی هونەرمەندو هاوڕێ.

سەرگەرمی سەفەرێك بوون رووەو گەیشتن بە خەونەکان، وەلێ هەرهەمووومان خنکاین، خنکاین و کەسیش پێی نەزانی، بێ ئەوەی ئاسەوارێك جێبێڵین، تا هەنووکەش هاتوهاوارت وا لە گوێما، سالآنیکی زۆر لەمەوبەر کە هێشتا هەردوو تۆلآز بووین لە هەولێر، تۆ کوڕێکی مەشرەف خۆش و نوکتەباز بوویت، سالآن هاتن و سالآن رۆیشتن، دواجار کە لە قوتبی باکوور بەیەك گەیشتین: تۆ گۆڕابوویت، هەر زوو هەستم کرد کە تۆ چەندە تووڕەی، تۆ وات لێهاتبوو بە ئەزیەتەوە پێبکەنیت، کە پێدەکەنیت.. کە دەخەنیتەوە هەر دەتوت ترازانی لێوانت برینێکە، من هەر زوو کە لە فڕۆکەخانەکە تۆم بینی، دیم: لەو برینەوە خوێن دەتکا، هێدی هێدی.. رۆژ بە رۆژ تێگەیشتم کە تۆ هەر وا بە هەوەس ئەو هەموو رەشەبا تووڕەو گەردەلوولی غەزەبەت لە خۆت نەئالآندووە، ئەو هەموو گەردو تۆزی گەردەلوولی غەزەبەی هی بیابانی غوربەت و مەنفایە، من پرسیم: دەنێو ئەم سەهۆڵبەندانەدا ئەو هەموو ئارەقەیە چییە؟ وتت: رۆحمەو بۆ هەمیشە دەگری. من هەر لە شەوی یەکەمی دیدەنی پاش فیراقێکی درێژ دوا پیشانگای خۆتم هێنایەوە یادت کە هەر زوو پێیان داخستی، لەودیو رەنگ و هێڵەکانەوە ئەو مانا هارو شاراوانەیان دۆزییەوە کە تۆ گەرەکت بوو رەتی بکەی، تۆ دڵت بە هەینێ خۆش بوو.. وتت: ئەوسا مانایەك بۆ بەرگری و شەڕ هەبوو.. هەنووکە هیچیان نەهێشت. دەنێو گەرماوی (ساونا)ش تۆ هەر نەتدەبڕییەوە، هەر هاتوهاوارت بوو، تۆو هەندێ لە هاوڕێکانت وای بۆ دەچوون کە دوای رەوەکە ئەگەری هاتنەدیی

خەونێك هەبوو، وەلێ چ دەکەی کە لەباریان برد، تۆ خەونەکانت گەلێ گەورە بوون‌و دونیای سیاسەتبازەکانیش گەلێ بچوك. خاتوو (میریا)ی هاوسەرت هەر زوو وتی: رەهبەر عاشقمەو کەچی ئەوەندە شپرزەو ماندووە، دەردە کورد وای لێکردووە زمانی غەزەلی جارانی بیرچۆتەوە، من پێم وتیت: رەهبەر خەم مەخۆ کە لە کوردستان دووریت، هەندێ جار باوەشی ئافرەتێکی میهرەبانیش دەکرێ ببێ بە نیشتمان.. تۆ وتت: ئەی خەڵکی؟ ئەی دایکم؟.. ئاە.. براکەم.. چەندە نەگبەتن دایکانی ئێمە؟ ئێمە نەوەیەك بووین هەر زوو لە شیریان کردین، هەر زوو لە بۆن‌و بەرامەی سینەو مەمکی دایکانیان کردین، دایکانی ئێمە یان بە خاکیان سپاردین یان بەو شەمەندەفەرانەی رووەو مەنفاکان.. رووەو غەریبی هەڵیانگرتین، تۆ قەت نەحەسایتەوە، قەت نەتتوانی ئاسوودەو ئارام بیت، تۆ بە مەرگت سەلماندت کە مەنفا درۆیەکی گەورەیەو خۆمان دروستی دەکەین، ئاە.. چەندە قورسە کە هەرهەموو ئاسمانەکانی تاراوگە لە یەکدی دەچن، تۆ لەتاو خۆر ناوت لە کچە گەورەکەت نابوو (رۆژە)، لەوە دەچی من‌و تۆ باپیرەگەورەمان خۆرپەرست بووبێ، ناوت لە کچە ناوەنجییەکەت نابوو (کوردستان)، پاشەبەرەش (ئاسمان). چەندە زەحمەت بوو بۆ (میریا)ی رۆح سووك ئەو ناوانە وەك خۆیان حونجە بکات، تۆ وەك کوردێکی تەواو کەللەڕەق دەتویست ناوەکان وەکو خۆیان بوترێن، تۆ لە ناوی کچەکانتەوە بە دوای ئاسمانێك دەگەڕای بۆ کوردستان.. بەڵام هەیهوو براکەم.. هەرهەموو ئاسمانەکانی ئێمە داتەپین، تۆ وەك فڕندەیەك کە لە قەفەزدا بێ، بە دوای ئاسمانێکدا

دەگەڕای بەرین بەقەد خەونەکانت، کەچی دواجار ئەوە تۆی کوشت: کە تۆ زانیت وەختێ باڵەکانت لە هیلاکی لێکدان هەڵدەوەرێن و دەتەوێ بنیشیتەوە.. زانیت هیچ خاکێك شك نابەیت لەسەری بنیشیتەوە، کە تۆ کوردستانت نەبێ، ناچار لەسەر ناوی کچەکەت زرنگانەوەی ئەو وشە سیحراوییە پڕ بە هەردوو گوێچکەو ماڵەکەت شاگەشکەی دەکردی، چەندە دڵت خۆشبوو کە یەکەم وشەی فێری ببوو.. وشەی (**نا**) بوو.. لە خۆشیانا دەتریقایتەوە.. دەتوت: کچەکەم خوێنی خۆم و خەڵکی خۆمانی تیا دەگەڕێ، ئەی خودا دەڵێ (**نا**).. ئاه چەندە وایە.. مرۆڤ دەبێ هەموو عومری خەرج بکات تا فێری وشەی (**نا**) دەبێ.. تۆ دڵی خۆت بەوە خۆش دەکرد.. دەتوت: ئاخۆ کەی ئەو سیاسەتبازانەی ئێمە فێر دەبن بڵێن (**نا**)، کە لە بۆنەکاندا داوای گۆرانییان لێدەکردی، تۆ بەسەر گیتارەکەتدا عاشقانە دەنووشتایتەوەو دەتوایتەوە، هەر دەتوت خەمێکی زەعفەرانی و ستران دەبێژی، وەلێ تۆ هەر سەرگەرمی سروودی نیشتمانی دەبوویت.. پێم دەوتی: مردوومراو ئێمە لە ئاهەنگداین، تۆ دەتوت: قوربان من هەمیشە لە شەڕدام.. شەڕێك کە تیایدا لەسەر هەقم، یەکەم شەو (میریا) جێی بۆ داخستم.. دەیەها شەوی تر.. وتم: شتی وا نابێ ڕەهبەر.. بیرت نەچێ کە ئەم ژنەی تۆ فنلەندییە.. تۆ وتت: من کوردم و میوان تا پێی دەکرێتەوە ئاواهی ڕەفتاری لەگەڵدا دەکەم، تۆ فێرت کردم کە قەت بێ چەپکێ گوڵ نەیەمە ماڵەکەت و ماڵی هیچ کەس، بێ نوقڵ و شیرینی، بێ قاپێك شەراب..!

هاوڕێی زێدە بەجەرگم.. بیرتە لەماڵەكەتدا پەردەیەكت بەسەر یەكێ لە دیوارەكان دادابۆوە.. پرسیم: لە پشت ئەم پەردەیەوە چی هەیە؟ وتت: تابلۆیە.. كچەكانم لێی دەترسن‌و بە پرسیار هەراسانم دەكەن‌و زەحمەتە لە وەڵامەكانم تێبگەن، بەم تابلۆیە ماجستێرم لە (مۆسكۆ) وەرگرت: گوللەبارانكردنی چەند لاوێكی كوردە، ئەو دیمەنەی كە بە درێژایی مێژوو دووبارە بۆتەوە، هەمیشە هەمان دیمەن، لە ئێران‌و عێراق‌و توركیا‌و سوریا" هەمیشە چەند كوردێكی بە دیلگیراو‌و كەلەبچەكراو، لە پشت سەریانەوە دە بەقەد ژمارەی خۆیان جەندرمەو پیاوانی چەك بە دەستی داگیركەران كە نووكی نێزەیان لە پشتی ملمان گیر كردووەو بەدەم خەنینەوە لە كامیرا دەڕوانن، ئێمەش یان مات‌و مەلوول‌و چاوشكاو‌و سەركز، یان مێردانەو دڵبەردانە وەستاوین‌و چاوەڕێی گوللەباران‌و هەڵواسینین.. ئای براكەم.. كە دیم چەندە تاسام. بەقەد یەكێ لە دیوارەكانی پەرتووكخانەكەت تابلۆیەكی دیكەت بردمی: كۆمەڵە كەسێك‌و دەنێو بەلەمێك‌و بێ سەوڵ وان دەنێو گەرداوی تۆفانێكدا، وتم: كەی ئەم سكێچە تەواو دەكەی؟ وتت: مەحاڵە پێم تەواو بكرێ، ئەوە دەمێ ساڵە ئەو چەند كەسە كەوتوونەتە ناو ئەو گێژەنە.. ناوێرم تەواوی بكەم، چونكە لافاوەكە لێناگەڕێ، ئاخر خۆیشم وا دەنێو هەمان گێژەندام، نازانم قورتارمان دەبێ یان هەرهەموو بەیەكەوە دەخنكێین. من لافاوی نوح‌و چیای (جودی)م بیركەوتەوە، ئاخ براكەم.. نوحەكانی ئەمڕۆ دەنێو كەشتییەكی كون تێبوودا بە خنكانمان پێدەكەنن.. وایە لەوەتەی هەین دەنێو بەلەمێك‌و لافاوێك دەمانبات بێ ئەوەی

بتوانین رووەو وشکایی ئاراستەی بکەین، ئاه.. برادەری ئازیز.. ئەو زاتە شپرزەو زەندەق چووانە چەندە لە خۆمان دەچن، من دڵنیام تۆ کۆچت کردو ئەو گەمییە بەو سەرنشینانەوە نەگەیشتە هیچ دورگەیەك، نەگەیشت.. نەگەیشت.. خودا دەزانێ کام گێژەلووکە قووتی دەدا، تۆ هەر بە ئەنقەست ئەم تابلۆیەت تەواو نەکرد، چونکە تابلۆکەی ئێمە خۆی ناتەواوە.. بێ ناوو نیشانە.. من دەموت: کوڕی باش بەو تەواوی کە.. کەچی چاوە رەشەکانت پڕ دەبوون لە ئەسرین‌و دەتوت: شێرۆ گیان.. من سەدەها تابلۆو سکێجی تەواوو ناتەواوم لێرەو لەوێ جێهێشتووە، هەندێکم وا لە هەولێرێ، هەندێکیان وان لە مۆسکۆ، بڕێکی تر وا لە یوغۆسلافیا، من خۆم وەکو کتێب‌و تابلۆکانم پەرش‌و بڵاو بوومەتەوە، هەر تیکەیەکم وا لە شوێنێ. من وتم: هەر تۆ وانیت.. وەچەیەك هەمان قەدەری تۆیان هەیە، قەدەری پەرش‌و بڵاوبوونەوە.. قەدەری پەرتەوازەبوون، ئێمەی قەرەج چەندە بێ نیشتمانین.. چەندە بێ گۆڕستانین، هەر گۆڕێکمان وا لەسەر خاکێکی غەریب، تۆ چەندە لەوە دەترسایت قەرەجیانە بمریت‌و گۆڕ غەریب بیت، دواجار هەمان ترس بوو بە حەقیقەت‌و تۆ گۆڕ غەریب بوویت، وەلێ تۆ کەی بیرت لە مەرگ دەکردەوە، راکەڕاکەی ژیان سەرمەستی کردبووی، عیشقی ژیان‌و خەونێك بە راوکردنی ئومێدە چکۆلەکان‌و هیوا گەورەکان نەیاندەهێشت بەدیار مەرگەوە دەست لە ئەژنۆ دابنیشیت. من گەر وێنەکێش بوومایە: ئەوە وێنەی پیاوێکی ماندووم دەکرد، کەشکۆڵ لە شان‌و پێ غاوس، رووەو ئاسۆیەك رادەکات کە هەرهەمووی غەریقی سەرابە..

سەراب و بەس.. پیاوێکی تا ئەبەد راکردوو.. تا ئەبەد ماندوو.

چ عاشقانە بەیەکەوە گوێمان لە (سێوە) دەگرت، ئێواران و بەیانیان، بەفر دەباری و ئێمە بە سۆزی (سێوە) خۆمان گەرم دەکردەوە، ئێمە هەردوو لەگەڵ ئەودا (بە بێ برین خوێنمان دەرشت)، سۆزێك بەربینی هەردووكمانی دەگرت، خوێنمان کەفی دەکرد، تاسەیەك دەیبردینەوە ناو وڵاتی خاکەسارو دەگریاین، دەگریاین بۆ خاکێك کە زۆر زوو، زۆر هەرزان فرۆشتیان، تۆ هەر هاوارت دەکرد: ئەوان بوون خەونی ئێمەیان دۆڕاند، تا ماون دەبێ بەر غەزەبی من و نەفرەتی هەتیوەکان و بێوەژنەکانی وڵات بکەون، لە هەر بۆنەیەکدا بووایە.. تۆ ئاڵاکەی کوردستانت دەخستە بن باڵت و عاشقانە هەڵتدەواسی، بیرتە رۆژێکیان چۆن لە منت خوڕییەوە، هەر دەتوت باوکە دڵڕەقەکەمی.. وتم: چی بووە.. چی گوناهێکی گەورەم کردووە؟ وتت: تۆ بۆ وا بێباکانە ئاڵاکە لوول دەکەی؟ من نامەوێ دەقی بشکێ، من زۆر بێباکانەتر وەڵامم دایتەوە: لە شوێنێکی تر کە نەدەبوو دەقی بشکێ: شکاوە، تۆ ئەوەندەی تر لە من هاربووی، من زویر نەبووم، تۆی عاشق بەو ئاڵایە هەر چاك بوو لەسەر ئەو بێڕێزییە نەتکوشتم، من دێڕ شیعرێکم هاتەوە یاد: ئەو ئاڵایەم بۆ دابگرن.. من رووتم و بۆمی بکەن بە کراس، تۆ وتت: ئەوە ئەو وەختەی گەر ئاڵامان هەبوو. تۆ وەك منالێکی هاروهاج دونیات بەردباران دەکرد، چۆن وا سووك و سانا ئاڵاکەی تۆیان کردە پەردەو کوللەی سوڵتانەکان.. خەلیفەکان؟ من پێم وتیت: حەوت برا.. ئەو هەموو غەزەبە رۆحت دەخواو ناو هەناوت دادەڕزێنێ، تۆ جگەرە بە جگەرە

دادەگیرسێنی، ئاسمانی سەر سەرت دەکەی بە چڕەدووکەڵ.. تۆ وتت: جا چۆن بەدیار ئەو هەموو وێرانبوون و کاولکارییە من خەمسارد بم؟ من دەموت: ئەو هەموو جگەرەیە مەسووتێنەو بووی بە کولخان، دەتوت: جا گەر جگەرە نەسووتێنم" دەبێ ئاگر لەم دونیا بێبەزەییە بەربدەم. هەمیشە هەگبەکەت سکالانامەو داوایەکی تیابوو، لەمەڕ مەسەلەیەکی گەورە یان چکۆلەی کورد، دەموت: تۆ لێرە بووی بە عەریزەنووس.. وازت لە فڵچەو بۆیە هێناوە، هەرخۆم وەڵامی خۆمم دەدایەوە: بەڵام دەی قەدەری کوردە، لەوەتەی هەیە هەر عەریزە دەنووسێ.. سکالانامە دەنووسێ و دەینێرێ و کەس نایخوێنێتەوە، دەبا عەریزەکانی تۆشی بچنە سەر.. هۆ براکەم.. ئێمە لە دونیا بەقەد ئەو نەهەنگەش ڕێزمان نەبوو کە لە ئاوی (ئالاسکا) گیری خواردبوو، سۆڤیەتی جاران و ئەمریکا وازیان لە شەڕی ساردی نێوان خۆیان هێنا و بە گەرمی کەوتنە کۆشش تا ئەو نەهەنگە لە مردن ڕزگار کەن. ئێمە لەوەتەی هەین هاوار دەکەین: توخودا بە تەنیا جێمان مەهێڵن..!

هاوڕێی زێدە بەجەرگم.. تۆ هەر لە داخی ئەو لەتلەتبوونەی کورد و پارەپارەبوونی مێژوومان و لە خاچدانی هەرهەموو خاکمان ناوت لە گۆڤارەکەت نابوو (دلانپار)، یەکەمجارم بوو ئەو ناوە ببیستم.. دلانپار: یانێ چی؟ ناکا مەبەستت پارەپارەبوونی دڵەکان بێ.. دڵی خۆت و دڵی خەڵکی؟ نا.. دەکرێ پارەپارەبوون و لەتبوونی هەرهەموو خاکمان بێ.. دلانپار: شوێنێکە.. بەردێکە.. یان ڕووبارێکە لەسەر ڕووبەرێکی شێواو؟ ئا.. بەردێکی گەورەیەو

دەنێو رووبارێك: لەو شوێنەی كوردستانی باكوورو باشوورو رۆژهەلات لە یەكدی دادەبڕێ، لەوێ ئەو سێ گۆشەو سنوورە پەیدا دەبێ.. ئەو بەردە بلێم چی؟ بەردی مێژووەو خراوەتە سەر دلمان.. ئەو بەردەی لەتمانی كردووە.. سەرمانی شكاندووەو لەوەتەی هەین خوێنمان لێدەچۆڕێ.. ئەو رووبارە تێكەلمان دەكاتەوە یان ئاوی براكان رووەو خاكێك رادەماڵێ كە هی خۆمان نییە، وای لەو هەموو هەلاهەلابوون و هەلوەرینە. دەتوت: لەسەر گیرفانی خۆیشم بێ، نابێ دلانپار بوەستێ، چونكە ئەو رووبارە وشك ناكاو ناوەستێ، ئەو بەردە چییە؟ ئەو رووبارە لە سێ گۆشەی (دلانپار)ەوە دادەڕژاو گوندێكی تینووی، یان چەند گوندێكی غەمگینی ئاوەدان دەكردەوە.. ئەو بەردە بەردی لەتبوون بوو یان بەیەكەوە لكاندن؟

هاوڕێی بێ ئۆقرەم.. لە كوردستان گێچەلێك، شەڕێك، دەمەبۆلەیەك هەبووایە تۆ لەوێ خەوت لێنەدەكەوت. (میریا)ی هاوسەرت.. میریای میهرەبان دەیوت: قەدەرمە.. شووم بە پیاوێك كردووە: نازانێ نووستن چییە.. من دەمدی تا درەنگی شەو بەدیارتەوە ئێشكگر بوو. ئەو شەوانەی لە بیمارستانێكی (هلسنكی)دا كەوتبوویت" من و شێركۆو هونەر: براكانت لەسەر ئێشكگری شەڕمان بوو، (میریا) دەهات و دەیوت: لاكەون..دەبێ لە هەمووان جوانترو میهرەبانتر ئێشكگر بێ، وای لەو ژنە لەبز شیرین و هێمنە.. هێمنتر لە شەونمی وەریو لەسەر پەڕەی گوڵ، من سەیرم پێدەهات كە بە ماچێكی میریا هەلنەدەستایتەوە سەرپێ و وەك جاران بە جادەكانی هلسنكیدا رابكەیت و كەشكۆلەكەت

بکەیتەوە شان، میریا: وێنەی (مریەم)ێك بوو نووشتاوە بەسەر عیسای بریندار، عیسایەك کە خۆی نا، بەڵکو خۆیو خاکەکەی لە خاچ دراوە، ئەی عیسای هەولێری تۆ مردیتو پەیامە شەرمنەکەت نەگەیشتەوە، هەتا نەگەیشتەوە بە کۆڵانەکەی خۆشتان، پەیامی سادەتر لە قسەی منالان: با هەموومان یەکدیمان خۆش بوێ، وەلێ چی بکەم براکەم، سیاسەتبازەکان خەڵکیان فێر کرد کە تا ماوین گەرەکە رقمان لە یەکدی بێ.. تەواو سیاسەت.. سیاسەت لێکدی کردین، سەد ساڵە دەجەنگینو هەنووکەش هەر دەجەنگین.. جەنگ لەپێناو چی؟ لەپێناو جەنگان خۆی یان شتێکی دی؟ من هەموو جار دێڕە شیعرەکەی (سپهری)م بۆ دەخوێندیتەوە: ئەو شەمەندەفەرە دەڕوا.. چەندە بەتاڵە کە پڕە لە سیاسەت.. ئەو شەمەندەفەرە چەندە گرانە کە پڕە لە شیعر. ئای لە میریای میهرەبان.. وای لە مریەمی دایكو خوشكو هەم دەستگیران.. ئەو تا مردی برینەکانتی گوڵاوپڕژێن دەکرد، دواجار بوو دیم: دوو مرواری رەش لە شێوەی فرمێسك لە چاوە شینەکانی دەرپەڕین، من بۆ رەهبەر دەگریم، بۆ خەونە دۆڕاوەکانی، من لێرە یاخەی کێ بگرم؟ ئێوە بۆچی نازانن یەکدیتان خۆش بوێ؟ کێ مێردەکەمی بە کوشتن دا؟ کێ وایکرد جەرگی خۆی بخوات؟ ئەو مێژووە پیرو ماندووەی ئێوە مێردەکەی منیشی پیر کرد.. میریا من تۆ دەناسم، تۆ هونەرمەندێکی (گۆزەگەری).. بۆچی وازت لەو هونەرە جوانە هێناوە؟ بۆچی تەنها یەك گۆزەی جوانی دەستکردی خۆت لەسەر مێزێك نابینم، هەروەکو دیکۆریش بێ، من دەمەوێ بزانم گۆزەکانی تۆ چۆنن؟

کام گۆزە دەڵێی هۆ هاوڕێی ئازیزی خۆشەویستەکەی من؟ چما مـن لـە ترسی شکانی گۆزەی دڵی ڕەهبەر ئاگام لە هـیچ گۆزەیـەکی ئـەم دونیایـە ماوە؟ من لە بەیانی تا ئێوارە لەوەتەی ئەم پیاوەم ناسیوە هەر لە خەمی ئەوەدا بووم گۆزەی دڵی ئەو نەشکێ و ئـاوی قـەهرێك بـەو نـاوەدا بـڕژێ و گوڵەکانی نێو ئینجانەکان سیس و پـەژموورده بـەر بـۆنی ئـەو غوربەتـە بکەون و بمرن، بەلام هەزار ئەفسووس میریـا.. دواجـار ئـەو گـۆزەی دڵـە شکاو بوو بە هەزار پارچە، ئەو ئاوی حەیاتـەی تیـابوو.. بێهـوودە ڕژا.. ڕژا بەرپێیان و پێمان کۆ نەکرایـەوە، تـۆ حـەزت کـرد پارچـەکانی ئـەو گۆزەی دڵە هەر لەوێ، لە نزیك خۆتەوە بنێژرێ، گەرچی ڕەهبەر خـەونی وابـوو ئـەو گـۆزە شـکاوە رووەو وڵات بـار بکـرێ، لەگـەڵ هـەزاران شـتی بـەهادارو بێبـەها.. بـەڵکو ئـەوە خوایـە لـە یـەکێ لـە کوورەکـانی وڵات سەرلەنوێ ئەو گۆزەیە چاك بکرێتەوە، وەلـێ من و تۆش دەزانین کـە وڵات کوورەیەکی وای تیا نییە ئـەو موعجیزەیـە بنوێنـێ، میریـای میهرەبـان.. میریای جوان.. من لێرەوە دەتبینم پارچەکانی ئەو گۆزەی دڵەت خسـتۆتە سەر هەردوو دەستەکانت و بەنێو هەموو کوچە و کۆلانەکانی (هلسنکی)دا و بگرە بەنێو هـەموو فنلەنـدا و قـوتبی بـاکووردا دەیگێـڕی، بێباکانـە لـە بەفرو باران و سەرمای ئەوێ، پێ غاوس و سەرکۆت، ئەو پارچە شکاوانە دەبەیتە بەردەمی خەڵکی و پێیان دەڵێی: ئەم لەت و کوتانە پارچـەکانی دڵـی کـوڕێکی لەوەنـدو عاشـق بـە منـە، کوڕێـك کـە لـە شـەوێکدا وا غەمگینانە گۆرانی دەچڕی، بە غوربەتێکەوە کە گۆزەی دڵەکەی منـی پـڕ کرد لە ڕۆندکی ڕەش و فرمێسکی ئەڤین، من هەر ئەو شەوە پرسیم کە ئەو هەموو حوزنە لە کوێوە دێ؟ چاوە ڕەشەکانی لەسەر یەك دادەنـا و خـەونی بە وڵاتێکەوە دەبینی کە لەسەر نەخشە نییە، لـە گـۆزەی دڵییـەوە ئـاوی قەهرێك، دەردێـك، غوربـەتێك قوڵـەقوڵ دەڕژا و دەبـوو بـە سـتران و لـە

قورگەوە بە دەنگێکی کەرخ و دڵپڕوکێن دەرژایەوە نێو گۆزەی بەتاڵی دڵەکەی من، من هەر لەو ڕۆژەوە وازم لە هەموو گۆزەکانی دونیا هێناو ئەو هونەرەم تا ئەبەد بیر چۆوە.. هۆ خەڵکینە.. هۆ عەشیرەت.. هۆ خێڵ و تایەفە شەڕخوازو دڕدۆنگەکان: بیکەن بە خاتری لەتە سواڵەتەکانی گۆزەی دڵە شکاوەکەی ئەو دڵخوازە کاکۆڵ ڕەشەم.. لە کوێ ئەم لەتە سواڵەتانە بەیەکەوە بنووسێنم؟ هەموو پیشەسازیی زۆر پێشکەوتووی وڵاتەکەم، هەرچی کارگەو فابریقەی هەمانە، هەرچی کوورەی پۆڵاییینی ئێرە هەن: ناتوانن ئەم گۆزە شکاوەم بۆ چاك بکەنەوە، ئەوەتا دەمبینن وەك ژنە هەش بەسەرەکانی لای خۆتان قوڕ دە پێوم و کراسان لە خوم دەنێم و.. ئەو سێ کچەم کە بە زمانی شیرینی ئێوە لەگەڵ باوکیان دەدوان.. ئەوەتا بەدیار ئەو باوکە میهرەبان و ماندووەیان سەرکزو لارەمل دانیشتوون و نازانن چ حیکمەتێکی تیایە باوك وا زوو کۆرپەکانی جێدەهێڵێ، من گوناهی ئەو مەرگە دەخەمە ئەستۆی ئێوە، ئێوە لە شەڕی شێتانەی نێوان خۆتان هەزار گوللەتان بە (ڕۆژە)وە نا، بە (کوردستان)ەوە، بە (ئاسمان)ەوە، ئێوە خۆرتان کوشت و کوژاندتانەوە، هەزار کونتان کردە ئاسمان، کردتان بە سەرەندو بێژنگ، ئێوە هەر بە گوللەیەکی وێڵ تەختی تەوێڵی (کوردستان)ی کچمتان سمی، تۆپێکتان (ئاسمان)ی کچمانی داتە پاند، هۆ لەو بەرزاییەوەش خۆر چاوانی کوێر بوون و ڕژا، بە مردوویی کەوتە بەر پێیان، ئێوە نەوەستان تا دواجار هەرهەمووتان بێباکانە.. دڵبەردانە نیشانەتان لە گۆزەی دڵی ڕەهبەر گرت و کردتان بە هەزار پارچە، ئەو بۆ وەستانی ئەو شەڕەی نێوان خێڵەکان، قەبیلە سەرمەستەکان بە تە پڵی شەڕ گۆزەی دڵی خستە سەر دەستان و هاتە ناوبژیتان، من وەك ژنێکی ڕانەهاتوو بە شەقژنی گوللەو تەقینەوەی تۆپ هاوارم کرد: هاوارە نەکەی.. وەلێ ئەو عیشقێك

ئاراستەی دەکرد.. کوێری دەکرد کە زۆر لە عیشقی بۆ من گەورەتر بوو، لەوسەر کە هاتەوە لەتە سواڵەتەکانی گۆزەی دڵی دەرهانی و وتی: هانێ میریا.. بزانە قەت وا ناکەی بەیەکەوەیان بنووسێنی، بەیەکەوەیان پەرچ بکەی..

دەتبینم هەموو ئێوارەیەك بە نائومێدی دێیتەوەو لەگەڵ سێ کچەکەت لە وێنەکانی ناو ئەلبوومەکان و تابلۆکانی رەهبەردا بە دوای عیشقێکدا دەگەڕێی کە جوانەمەرگ بوو، باڵای خەونێك کە لە ناوەڕاستەوە بە تەوری تەوروەشێنەکان دوولەت بوو.. لێرە بوو.. لەناو ئەم باخچەیەدا کە باوکتان بۆ یەکەمجار ماچی کردم، هەموو جار دەیبردمە سەر ئەم کەرتە شاخەو دەیوت: بیری شاخ دەکەم میریا.. شاخ.. شاخ: برا گەورەمانە.. کاول بێ ئەم وڵاتەتان کە چیایەکی تیا نییە.. ئاە.. میریا گیان.. ئەو زستانە من و رەهبەر بۆ هەشت مانگ سەیری بەفربارینمان کرد.. بەفرە ئەبارێ.. بەفرە ئەبارێ، لە دەرەوە نا.. بەڵکو هەرهەمووی دەنێو دڵی من و رەهبەردا دەباری، ئەوەندە باری.. هەزار پێ کەوتینە ژێر بارستایی ئەستووری بەفر، رۆژێکیان کە هێشتا پاییز بوو.. تۆ وتت: چ ساڵێکی رەشە.. وتم: بۆ میریا گیان؟ وتت: ئاخر درەنگە.. دەبوو بەفر زووتر ببارێ و دونیا سپی بکاتەوە، رەهبەر بە سووکە گلەیی و غەزەبێکەوە سەیری کردی.. بلماندی.. بە کوردی.. تۆ تێنەگەیشتی.. منیش نەمزانی چی وت، وەلێ لە نیگای تووڕەی وا حاڵی بووم: ئەو ژنە نازانێ بەفرەکەی ئاسمانی ئەوان دەنێو دڵی مندا دەبارێ، وا حاڵی بووم، من کوڕی وڵاتێکم کە نەك رەنگەکانی شەبەنگ، بەڵکو هەزار رەنگی دیکە لە ئاسمانەوە بەسەر ئەرزدا دەبارێ، لە ئەرزەوە رووەو ئاسمانیش هەڵدەفڕێ،

من بێزارم لە وڵاتێك كە تەنها یەك رەنگی تیا زاڵە.. سپی.. سپیو بەس، ئاخر منی وێنەكێش دژ بە دكتاتۆرییەتی رەنگم.. وای لە عیشقی كەسێك كە بە دوای رەنگی دیكەدا دەگەڕێ، لە دونیایەك كە ئیدی رەنگی تیا نەما.. ئاخ.. دواجار بەفر زاڵ بوو.. تۆ توایتەوە.

دواجارم بوو كە ویستم ماڵئاواییت لێبكەمو بگەڕێمەوە وڵات.. (پەشێو)و (میریا) تكایان لێكردم كە نهێنیی گەڕانەوەی یەكجارەكیم نەدركێنم.. (پەشێو) وتی: ریبۆكە – هیلاكەو تێبگە.. ئاخ براكەم.. دواجار كە تەوێڵتم ماچ كردو لە ژوورێكی بە ئاسمانەوە هەڵواسراوی خەستەخانەیەك جێمهێشتی، تۆش پاش ماچەكە فرمێسك لە چاوانتا قەتیس ما.. رووەو پەنجەرەكە رووت وەرگێڕاو باڵەخانەكانی دەوروبەر دەنێو باڕێزەدا غەرق ببوون، وەك فرمێسكەكانت كلووە بەفرەكان بەسەر شووشەی پەنجەرەكەدا دادەڕژان.. ئەو رۆژە بوو من دیم پەنجەرە دەگریو تۆش هێدی هێدی دەمری، میریا پەلی گرتمو وتی: ئەمڕۆ رۆژێكی ناشیرینەو رەهبەریش ماندوو، تۆش هاتووی ماڵئاوایی یەكجارەكیمان لێبكەی.. پێی مەڵێ: بۆ یەكجار ماڵئاوا، تۆ دەزانی گۆزەی دڵی رەهبەر درزی بردووەو بەم قسەی تۆ رەنگە درزەكە پتر دەم بكاتەوەو دووكەرت بێ. وتم: نا میریا گیان.. من پێم قەهرە دەڕۆمەوەو رەهبەر كە دەتوت پڵنگی هارە لەسەر تەختەی ئەم بیمارستانە بە تەنیا جێدەهێڵم، بەڵام چی بێ لە تۆ نهێنی بێ.. من دەڕۆمەوە.. دەترسم.. زۆر دەترسم.. هەست دەكەم ئەوە منمو لەسەر ئەو تەختەیە راكشاومو شێرپەنجە گەدەو رۆحم دەخواو لە بەفر ئاسانتر دەمرم.. وتت: بڕۆوەو.. بەڵام لەبیرمان

نەکەی.. وتم: میریا.. کێ دەریای عاتیفەی بیر دەچێتەوە؟ کێ رووباری ئەڤین و شاخی نەبەردی و پەیکەری جوانی و رۆحی وەك سەدەف پاکی دۆستانی خۆی بیر دەچێتەوە؟ نا.. ئەوە من نیم.. من لەناو دەرگاوە بە دزییوە لەو خەمە قورسە رادەمام کە لەسەر تەختە کەوتووە.. تۆ نەبوویت رەهبەر.. ئەوە مێژوویەك بوو کە شێرپەنجە هەناوی دەخوارد.. من دەمدی: پەنجەرە دەگری و تۆ دەمری.. من زانیم بۆ ناوێریت سەیرم بکەی.. من زانیم.. بەفر ئەباریێ میریا.. بەفر ئەبارێ.. دەنێو دڵی من و تۆدا.. من لێرەوە دەتبینم: هەموو بەیانییەك وەك ژنە شێتەکانی نێو میترۆکان، نێو بارو کافێ و قەراغ دەریاچەکان دەگەڕێیت و لەتە سواڵەتەکانی گۆزەی دڵی رەهبەرت خستۆتە سەر هەردوو لەپە جوانەکانت، بە هەردوو چاوان دەپاڕێیتەوەو سواڵ دەکەی، سواڵی ئەوەی کەسێك هەبێ و لەتە سواڵەتەکان بەیەکەوە بنووسێنێ، لەتە سواڵەتەکانی ئەو گۆزەیەی ئێمە لێرەوە نیشانەمان لێگرت و شکاندمان.. وەلێ چیدی مەگەڕێ، بێکەڵکە میریا، من تەنها ئەوەندەم لەدەست دێ.. بە چاوی ئەو وەك خۆی کە وەسیەتی بۆ کردم: لە دارو بەردو دەوەنی ئەم وڵاتە هەمیشە غەمگین و کۆستکەوتووە رابمێنم، لەبری ئەو بەدیار جوانییەوە سەرسام بم، بە هەموو رەنگە دیارو نادیارەکانی ئێرە شاگەشکە بم، بە عیشقەوە دەست لەگەڵ رووبارو تاڤگەو درەخت و کانی و کەندو لەندو هەموو گردو شاخ و تەپۆلکەیەکی ئەم وڵاتە خاکەسارە تێکەڵ بکەم، من لەبری ئەو.. بۆ خەونی ئەو لێرەم، من تەنها تەسکینی دڵی خۆم و هی تۆو هی ئەویش بەوە دەدەمەوە کە لەجیاتی ئەو.. بۆ خەمەکانی ئێرە پیاوێکی جەربەزەو مێرخاس و

ئازا بم.. بۆ خولْقاندنی خۆشی، جوانی، هەق هەمیشە لە شەڕدا بم.. میریا گیان.. ئەوە تەنها قسەیە.. چونکە کێ نالێ.. خوانەکردەو گوێی شەیتان کەڕ بێ.. کێ نالێ نابەڵەدێك.. دوژمنکارێك بە جوانیو ئەڤین نیشانە لە گۆزەی دڵەکەی منیش ناگرێتەوە کە دەمێکە درزی بردووە، لێرە پیاوە تفەنگ بە دەستەکان شێتی ئەوەن تەقە لە کۆترو کوکوختیو رەنگاڵەو هەرهەموو ئاوێنەو میناکانی دڵ بکەن.. بگرە بۆ کوشتنی کلووە بەفرەکانیش پەنجە لەسەر پەلاپیتکەی تفەنگ لا نابەن، ئەوان سوێندیان خواردووە کە تا گۆزەیەکی دڵی جوان مابێ نەیهێڵنو نیشانەی لێبگرنەوە، ئەوان سوێندیان خواردووە کە تا ماون دژ بە جوانی بجەنگن.. ئاخر کەی ناشیرین توانیویەتی جوانپەرست بێ؟

میریا گیان.. ماڵئاوا لە خۆتو لە گۆزە شکاوەکانی دڵ، گەر کەسێك لەو قوتبی باکوورە هاتەوە.. ئومێدەوارم گۆزەیەکم بۆ بنێریت کە دەستکردی پەنجە جوانەکانی خۆت بێ، بە مەرجێك کتومت لە گۆزەی دڵە شکاوەکەی رەهبەر بچێ، من لێرە بە فرمێسکی خۆم پڕی دەکەمو ئەو گوڵە مۆرەی تیا دەڕوێنم کە ناوی نازانم.. هەر ئەوەندە دەزانم کە لای ئێوە عاشقان ئەو گوڵی ئەڤینو جوانییە دەگۆڕنەوە.. دەی ماڵئاوا.. میریا.. ماڵئاوا.. ماڵئاوا لە تۆو لە گۆزەو مینا شکاوەکانی دڵ.

مایسی (*1998*)

سلێمانی

له چاپکراوەکانی نووسەر:

* تەنیایی، کۆمەڵە چیرۆک/ دوو چاپ.
* گوڵی رەش، کۆمەڵە چیرۆک/ دوو چاپ.
* گەرەکی داهۆڵەکان، کۆمەڵە چیرۆک/ سێ چاپ.
* پیرە پەپوولەکانی ئێواران، کۆمەڵە چیرۆک.
* حەسارو سەگەکانی باوکم، کورتە رۆمان/ سێ چاپ.
* پێدەشتی کارمامزە کوژراوەکان، رۆمان/ دوو چاپ.
* تەمی سەر خەرەند، رۆمان.
* بە تووڕەیی ئاوڕێك لە رابردوو بدەرەوە، شانۆگەری، نووسینی: جۆن ئۆزبۆرن، لە ئینگلیزییەوە.
* مارا – ساد، شانۆگەری، نووسینی: پیتەر ڤایس، لە ئینگلیزییەوە.
* مەرگەساتی شاه – لییر، شانۆگەری، نووسینی: شکسپیر، لە ئینگلیزییەوە.
* گوندەکان بەرەو مانگ هەڵدەکشن، شانۆگەری، نووسینی: فرحان بلبل، لە عەرەبییەوە.
* فرمێسکەکانی کوکوختی، کۆمەڵە چیرۆك، لە ئینگلیزییەوە.
* گە نجە ئازاکەی سەر جۆلانەکە، کۆمەڵە چیرۆك، لە ئینگلیزییەوە.
* لە ستایشی ئەدەبدا، کۆمەڵە وتارێك، لە ئینگلیزییەوە.
* بێ کتێب هەڵناکەم، کۆمەڵە وتارێك.
* قەلەڕەش و زەنگەکان، کۆمەڵە شیعرێك، لە ئینگلیزییەوە.
* هەفتە بزانی، رۆژنامە و راگەیاندن، لە ئینگلیزییەوە.
* چۆن دەبیت بە باشترین هاوڕێی خۆت، دەروونناسی، لە ئینگلیزییەوە، سێ چاپ.

نرخی: سێ هەزار دینارە

زەلـکاو

زەلكاو

ببووین بە دوو بەش.. بەشێك مەلەی تیا دەكرد.. بەشێكی دیكە كە ئێمە بووین مەلەمان تێدا نەدەكرد.. ئەوانەی مەلەیان نەدەكرد گەلێ كەمتر بوون لەوانەی مەلەیان دەكرد، هەر رۆژەو زەلامێكی تر، هەرزەیەكی تر، منالێكی تر، چ بە دزیو چ بە ئاشكرا، دەهاتو وەك مراوی سەری دەخستە نێو ئەو زەلكاوە رەشە.. ناویان نابوو «گۆمی میری».. نەك هەر منالو هەرزەو دەستەپیاوانی گەڕەكی خۆمانو بەس.. بگرە منالو هەرزەو پیاوانی هەموو شار وەك رەوە قازو مراوی هەڵپرووكاوی بەر گڕەی هاوین دەڕژانە رۆخانەی ئەو زەلكاوە.. گەورەترین زەلكاوی شار.. خەڵكێكی چڵكنو پڵكن خۆیان لەو چڵكاوە نقوم دەكرد.. مامۆستا سەر رووتاوەكەی خۆمان پێی دەووتین: لە هەندەران منالان دەچنە نێو باخچەو چیمەنو سەوزەگیاو.. لەنێو رووبارو جۆگەلەو كەنار دەریا شینەكان مەلە دەكەن، بە حەسرەتەوە دەیووت: منالان لەسەر درەختە چڕو بالابەرزەكان وەك بێچووە چۆلەكە دەجریوێنن، منالان هاوینان بارگەو هەگبەو جانتا چكۆلانەكانیان هەڵدەگرنو بە شەمەندەفەری زۆر درێژ بەم دونیایەدا سەفەر دەكەن.. دەمانپرسی:

«بەتەنیا..؟»

دەیووت:

«نەخێر.. لەگەڵ مامۆستاكانیان..!».

دەیووت:

منالان.. لەوێندەرێ منـالان چـڵمن نـینو قـەتیش بـە قـۆڵی کراسـەکانیان لووت ناسـڕن.. بـێ دەستەسـڕ ناچـنە دەرێ.. سـەری یەکـدی ناشـکێنن.. بـەرد ناگرنە گڵۆپەکانی نێو کۆڵانو سەر شەقامەکان.. ئێوە چیتانە ڕۆڵـەکانم.. بـە قەهرەوە دەیووت: ئێوە بۆ بە گوێی من ناکەن.. بۆ واز لەو زەلکاوە ناهێنن..؟ بەرخۆڵەکانم ((بەلهارزیا)) نەخۆشـییەکی کوشـندەیەو بـا تووشـی نـەبن.. ئێـوە هێشتا ناسـکنو بـا گـەڕ نـەبن..! نـەك هـەر ئێمـەی هـەرزەو منـاڵ، نـەك هـەر ئێمەی زەردو لاواز.. بگرە کوڕە جحێڵو دەستەپیاوەکانیش دەهاتن، نەك هەر لە کەلاوەو خانووە قوڕەکانەوە.. نەك هـەر لـە گـەڕەکی شـارەوانیو.. گەڕەکـە هەرە پەڕپووتەکانی شارەوە.. بگرە لە گەڕەکە هـەرە خۆشەکانیشـەوە خـەڵکی داباری، دەهاتنو وەك پۆلە مەلی تینوو بەسەر زەلکاوەکـەوە دەنیشـتنەوە، وای لێهـات دەوروبـەری زەلکاوەکـە ببـێ بـە سـەیرانگای ڕۆژانـی چـوار شـەممەو هەینی.. ژنـان بـە مـاڵو منـاڵەوە دەهـاتن.. بـە زەردو سـوورەوە.. بـە رایـەخو سەماوەرو پرێمزو مەنجەڵی کفتەو دۆڵمەوە بەهاران دادەڕژانە ئەو ناوە.. بـە بیـانووی زیـارەتی مـەزاری پـیرۆزی ((ئەسـحابە رووتـە)) لەمبـەرو ئەوبـەری جۆگەلـە باریکەکـە سـەماوەریان سـاز دەدا، پیرەژنـەکان دەیـانووت: جۆگەلـە باریکە ڕۆحی ئەسحابە رووتەیـەو دەڕژێتـەوە نـاو زەلکاوەکـە.. دەیـانووت: لـە هیچ مەترسنو مەلەی تیا بکـەن.. دەتـووت ئـاوی کەوسـەرەو ژنـان مەسـینەو سەماوەرو قۆریو قاپو جامو دۆلکەو چنگیان لـێ پـڕ دەکرد.. وەلـێ شەرمەو ناجیزەیە ژنان پیاوەکان بە رووتی ببینن.. ئەوەندە نەدەهاتنە پێش.. لەسەر گۆڕەکەی ئەسحابە رووتەوە دەیانڕوانییە ئاپوورەی گوێ زەلکاوەکە.. کچانیش چاویان دەڕشتو بۆنی سمڵو مێخەکی بـەرملیان لەگـەڵ بـۆنی ئـەو زۆنگـاوە تێکەڵ دەبوو، تاوێ بـۆنی مێخـەكو ئـارەقی خۆشـی ژنانـە بـۆنی زەلکاوەکـەی

دەشكاند، تاویَ زەلكاوەكە هەموو بۆنێكی خۆشو پیرۆزی رادەماڵی، وەلێ ئێمەو ئەوان.. هەمووومان بەو بۆنە كاس ببووین، دەوروبەری زەلكاوەكە ببووە كەنارو رۆخانەی دیجلەو فورات.. نیل.. دانووبو تایمز، رۆژانی هەینیو چوارشەممە ژنان چوار پێنج فەردە گوڵەبەڕۆژەو قەزوانیان دەقرتاند.. ئەو ناوە دەبووە زبڵخانە.. هەمووشی دەڕژایەوە ناو زەلكاوەكە، ئێمەش منالّو هەرزەی شار.. گەنجو پیر.. قوتابیو قەسابو سەوزەفرۆشو پینەدۆزو ناتری حەمامو فیتەرو بازرگانو چایەچیو چەخماچیو ئاسنگەرو پۆلیسو عارەبانچیو قاچاغچیو نانەواو شوفێرو فەرمانبەرو بگرە وای لێهات مامۆستاو ئەو چەند ئەندازیارو دكتۆرەی لە شارۆچكەكەماندا هەبوون.. ئەوانیش خۆیان بۆ نەگیراو هاتن، هەندێك لەوانە خەڵكی شارەكەش نەبوون.. من خۆم نەمدی.. بۆیان گێڕامەوەو وتیان: زۆربەی ئەفەندییەكانی شار خۆیان رووت كردۆتەوەو لەو زەلكاوە مەلەیان كردووە، زۆربەشیان بۆ یەكەم جارو هەر دەنێو ئەو زەلكاوە فێری مەلە بوون.. برادەرێكم، مچەی عەبەی قۆڵبڕ، وتی: ((بە شەرەفی باوكم.. بە شەرەفی دایكم هەموو ئەفەندییەكان ئێواران بە دزییەوە دێنو مەلەی تێدا دەكەن)).

لێم پرسی: ((بۆ..؟)).

((ئاخر ئێواران چۆل دەبێ..!)).

لێم پرسی: ((ئەی مامۆستا كەچەڵەكەمان..؟)).

وتی: ((ئەمن درۆ ناكەم.. ئەوم نەدیوە..!)).

راماو سەیرێكی كردمو بە تەوسەوە وتی:

((دیارە وەك تۆ ترسنۆكەو ناوێرێ مەلە بكا)).

((نەء.. مچە ئەو لە بەلهارزیا دەترسێ.. پێی ناخۆشە خەڵكی لەو زەلكاوە مەلە بكەن..!)).

به تووڕەیی وتی:

((کەرە.. بەلهارزیا چ حیزێکە..؟)).

به نەرمیو لەسەرخۆ.. چونکە دەمزانی تووڕەتر بێ بە شەپازللەیەك بناگوێم ئاگر دەدا.. پێم وت:

((بەلهارزیا حیز نییە.. نەخۆشییە..)).

((ئەوە لە قوتابخانە ئەو شتە قۆڕانە فێر دەبن..؟)).

((مچە گەر ئەو مامۆستایەت دی پێم بڵێ..)).

((بۆ..؟)).

((هەروا..!)).

((تۆش لەو ترسنۆکتری.. تۆو هاوڕێکانت جوولەکەن..)) لەسەرخۆو بە شەرمو ترسێکەوە وتم: ((وا نییە مچە.. مامۆستا سەر رووتاوەکە دەڵێ زۆربەی خەڵکی نەخۆش دەکەون.. لەوانەشە زۆربەتان گەڕ بن..!)).

((قسەی قۆڕ..)).

((ئەوە نییە شەوان تا بەیانی خۆتان دەخورێنن..)).

((هیچ نییە رۆڵە.. مێشو مەگەزی هاوینە)).

منو هاوڕێکانم لە دووری زەلکاوەکە دادەنیشتین، پاڵمان بە دیوارە داڕووخاوەکان دەداو.. لەو حەشاماتە نیوەڕووتە ورد دەبووینەوە، هەرکێ دەهات.. بە پەلە جلەکانی بەری دادەکەند، بە تای دەرپێیەکەوە خۆی هەڵدەدایە نێو زەلکاوەکە، شڵپەی دەهاتو بارستایی چوار بەژن ئاوی بە هەموو لایەکدا فڕێ دەدا، جاری وا ئەوەندە قەڵەبالغ دەبوو زەلکاوەکە یەکێکی تری نەدەگرت، هەندێ جاریش دەبوو بە شەڕو هەراو فەرتەنە.. رۆژی هەینییان دوای مەستبوون دەبوو بە شەڕە چەقۆ، چەند کەسێك دەستو قاچی دەشکا.. دەبووایە چەندانێکیش دەموچاوو.. بەرو پشتیان

بریندار بێ، رووتەکان پترو زووتر بریندار دەبوون، دەبووایە بە پەلە شەڕکەران بگەیەننە خەستەخانەو تا ئەوێ خوێنیان لەبەر دەڕۆیشت، ناوبژیکەران نووکە چەقۆیان بەردەکەوت، کە دەبوو بە شەڕ ژنان شەرمیان دەشکاو دادەڕژانە سەر زەلکاوەکە تا بزانن ئاخۆ کوڕو براو مێردو برازاو خوشکەزای ئەوانی تیایە، هەندێ جار ژنانیش بایی خۆیان لەو شەڕو هەرایە بەشدار دەبوون، پیاوان ئاسوودە بوون ژنان بە نیوە رووتو بە گەڵو گوونی پڕ بە دەرپێی زەردەوە دەیانبینن، لە زەلکاوەکەوە دەردەهاتنو لە ژنەکان نزیك دەبوونەوە.. ئاوێکی لێڵو قوڕاوی خەست لە دەرپێ بۆرو زەردەکانیان دەچۆڕایەوە.. من دەمدی ژنان سەیری کوێ دەکەن.. من دەمدیو تەریق دەبوومەوە، کچانی چاو پانو بێ شەرمیش جۆگەلەو قۆرتی نێوان هەردوو مەمکیان لێ رووت دەکرد.. بۆنی سمڵو حێڵو مێخەكو قەنەفڵ.. بۆنی هەناسەو ئارەقی ژنان.. قۆرتی نێو مەمان.. بەرملو گەردنی سپی زەردباو.. بسك لووسو قەفی کەزیان تا سەر سمت، بزەو خەندەی سەرلێو.. چاوانی مەست.. قەزوان تەقاندنو بە نازەوە بنێشت جوویین، پاژنەی خڕو لووس.. نەختێ شەقار.. شەڕو خوێنو جوێنو جوانی، بگرەو بەردەی ناوبژیکەران.. زریکەی زارۆڵەکان.. قیژەی ژنان.. شڵپو هوڕی زەلکاو هەندێ گەنجی مڕو مەست دەکرد.. ئەم قیامەتەیان بە هەلێکی رەخساو دەزانیو خۆیان هەڵدەدایەوە نێو زەلکاوەکە، زەلکاوێکی لێڵو پڕ لە بۆقو مارمێلکەی سەرئاوکەوتوو خۆیان نقوم دەکرد.. بە تەنها، لە چەند لایەکەوە، تۆپەڵە قژێکی رەشو دوو چاوی زەقو سوور سەرئاو دەکەوتن.. دوو چاوی زۆر غەمگینو پڕ هەوەسو خوێنی رەشی شەهوەت.. لە ژێر ئەو قوڕاوە دەکەوتنە پێ مەلە.. برسییانە چاویان لە کچە جحێڵو ئەسپە ژنەکان دەبڕی.. دەمیان پڕ دەبوو لە گوو بۆقو چنگیان پڕ لە شەهوەتی هەوەس، پەنجەی

شایەتمانەیان لە بەنەخوێنی دەرپێ زەردەکانیان گیر دەکرد، کەس نەیدەدی.. دەرپێیەکانیان تا سەر ئەژنۆ دادەکشان، لینجاوی زەلکاوەکەش.. چڵكو پیسی خۆیان دەبوو بە سابوونێکی کەم کەفکردووی بەردەست.. تەڕدەستانە.. بێ شەرمانە.. هەموو شتێ لە بەرچاوان لێڵو تاریك.. دوو چاوی زەق.. زۆر زەق.. هەناسەبڕکێ.. هیلاکی.. هەناسەبڕکێ.. بۆنی مێخەك.. جۆگەلەی نێو مەمان.. بسکی ئاڵۆز.. ئاسمانێکی شین.. ئاسمانێکی زەرد.. تاریك.. زەلکاوێکی پڕ گێژەنە.. چرکەیەكو هەناسە لەبەربڕان.. چاو لە مۆلەق.. ئاوێکی ساردو خوێنێکی گەرمو خاوبوونەوەیەك.. بۆ چرکەیەك کەوتنە ژێر ئاو.. دوا هەناسەی قووڵو هەڵمژینی گوو بۆقەکان.. کپی زەلکاو.. ترسی خنکان.. ئارەقەیەکی گەرم.. گەرم لەنێو خوێن.. ئارەقەو هەناسەو لیكو لینجاوێکی شیرباو تێکەڵ بەو قوڕاوە دەبوو.. کەس هیچی نەدی.. دوای تۆزێ وەك نیمچە خنکاوێك یان قازێکی تێرو سەرمەستی نێو ئاو سەری خۆی بە راستو چەپدا رادەوەشاند.. پرووشەی ئاو لە سەرو قژییەوە هەزار دانە مرواری بەر بریسکەی هەتاو بوونو دەتروسکانەوە، لە ژێر خۆری هاوینی سووتاو دڵۆپە ئاوەکان وەك چاوی مار دەبریسکانەوە، دەڕژانەوە نێو زەلکاوەکە.. دەمدی.. چاوانیان سوور هەڵدەگەڕان.. سوور وەك چاوی ئەو گامێشانەی بەکەڵ دەکەون.. پاشان دەکەوتنە باسکەمەلەو پشتەمەلەو بۆقەمەلەو سەگەمەلەو...... لەپڕ ژنێك هاواری دەکرد:

«عەیبە ژنینە.. شەرم ناکەن رژاونەتە نێو پیاوەکان.. ئەوە نابینن هەموو رووتن..!».

لەگەڵ ئەو هاوارە کچانو ژنان، هێدی هێدی.. بە دڵگرانییەوە دەکشانەوە.. دەگەڕانەوە سەر مەزارەکەی «ئەسحابە رووتە»و چاویشیان هەر لە دواوە بوو.. وەك کەسانێك خۆشەویستێکیان بە گۆڕ سپاردبێو هەر

ئاوڕیـان لـە زەلكاوەكـە دەدایـەوە.. دەهاتنـەوە سـەر مەزارەكـەو لـە خـوا دەپاڕانەوە.. هەریەكەو تلێشێكی لەو ئالا سەوزەی ئەسحابە رووتـە دەكـرد بـە بازنەی مەچەكی.. نیوە خنكاوەكانی نێو زەلكاوەكەش بە حەسرەتەوە چاویان دەبڕییـە مەزارەكـەو خـەونیان بـە جووتێـك مەمكـەوە دەدی.. گـەورە بەقـەد كاڵەك.. بەقەد شووتی..

رۆژێكیان مامۆستا كەچەڵەكە قورگی پڕ بوو لە گریانو وتی:

((رۆڵەكانم.. ئێوە هەقتان لە باوكو براو مامو خاڵ نـەبێ.. ئـەوان خـوا هۆشی بردوونو ئەم زەلكاوە بە حەوزی كەوسەر دەزانن.. ئەو كرمەش گەرای لەم جۆرە زەلكاوانە دادەنێ.. بەلهارزیاش نەخۆشییەكی پیسەو ئەوەی تووشی بێ وا بە ئاسانی رزگاری نابێ..)).

نەخێر.. ئەو زەلكاوە بەهەشتی هەمووان بوو.. فیتەرەكان هەر لەو زەلكاوە خۆیـان لـە رۆنو چـڵكو چـەوری پـاك دەكـردەوە، قەسـابەكان لـە خـوێن، گەنجەكانیش هەر لەوێ دەستپەڕیان دەكردو هەر لەوێش خۆیان بسمیل دەكرد، شـۆفێرەكانیش هـەر لـەوێ ئوتمبێلـە فریشـقەكانیان دەشـۆری، كاروانچـیو كووڕەچییەكان لایان دەداو كەرو باریان دەخست، گەرمای هاوینیش وەك قـازو مـراوی ئـەو خەڵكـەی رادەپێچا.. وای لێهات گامێشـەوانەكانیش گامێشـەكانیان دەنێو ئەو زەلكاوە مۆڵ دەن.. تا بوو بە شەڕێكی گەورە.. نە سەرەتای هەبوو نە كۆتایی.. دوو گامێشەوانو قەسابێكی تیا كوژران.. سێ فیتەرو پۆلیسێكو نـەوت فرۆشێك بریندار بوون، پۆلیسـەكە لـە مـردن گەڕایـەوە.. بیسـتم خـزمو خـوێی گامێشەوانەكان خۆیان خۆش كردووە لە تۆڵەی ئەو دوو كەسە هەر لەسـەر ئـەو زەلكاوە ورگـی چـەند كەسـێك هەڵبـدڕن، وای لێهات لەبـەر كـەمی مەیخانـەو لـە خۆشی ئەو زەردو سوورەو بۆنی ژنان ئـارەق خۆرەكـانیش هـەر لـەو دەوروبـەرە بخۆنـەوە.. كـە مەسـت دەبـوون هێـدی هێـدی، بـە لارەلار لـە ژنـەكان نزیـك

دەبوونـەوە.. سەرمەسـتی چاوبازی برۆیـان هەڵدەتەکانـد.. پلاریـان داوێشـت.. قـژیان شـانە دەکـرد.. گۆرانییـان دەچـڕی.. هـەوایی ماچـیان هەڵـدەدا.. گەلـێ جـاریش مەسـتو مێبازەکـان تێکبـەردەبوون.. دەبـوو بـە شـەڕو هـەراو زەنـاو قیامـەتێك سـەگ سـاحێبی خـۆی نەدەناسـییەوە.. ئـەمجارەیان مەلەوانـەکان بـەخۆو بـە دەرپێـی قـوڕاوی دادەڕژانـە نێـو سـەیرانگای ژنـان.. بـۆنی حـێڵو مێخـەكو چـاوو دۆڵمـەو كفتـەو قبـولیو زەردە گیـای وشـكەوەبووی ئـەو دەوروبەرە وای دەكرد ئەو گەنجە برسییانە لیك بكەن.. ئەو جارە خـۆم لـەوێ نەبووم كە نوقڵ فرۆشەكەی تیا كوژرا.. مچە وتی: هەمزە بە خەیاڵی كچێكەوە گرتیو خواردییەوە.. گوایە قاپێكی فت كردووە.. گرتوویەتیو وتوویەتی: تێـی كەن.. بە خۆشی ئەو چاوە شینانە.. نزیك بۆتەوە.. نزیكتر.. گوایـە وتوویـەتی: خۆی ئەوەندە جوان بێ.. دەبێ براكەی چۆن بێ..؟! گوایە بـرای كچەكە گوێـی لێبـووە.. لێـی هەڵگەڕاوەتـەوەو بـووە بـە شـەڕیان.. وتوویـەتی: تـۆ بـۆ خـۆت دەخۆیتەوە یان بۆ گیانی خەڵكی..؟ كەس نەیزانیوە ئەو بەدمەستە دەبانچەی چـوارده خـۆری هەڵـگرتووە.. تـووڕە بـووەو بـە دەسـتێكی لەرزۆكـەوە تەقـەی كـردووەو دوو ژنو منـاڵێكی برینـدار كـردووە.. دوا تەقـە سـەر دڵـی نـوقڵ فرۆشـێكی گرتـووە.. هەڵبەتـە ژنو كـچو منـاڵ كەوتوونەتـە هـاوارو زریكـەو باوكـەڕۆ، هەریەكـەو بەلایەكدا غاری داوە، ژنـان رایـەخو حەسـیرو سـەماوەرو مەنجەڵو قاپو چارۆگەو رەفتەو سۆڵو پێڵاوو قۆریو پیاڵـەیان جێهێشـتووە، زارۆڵـە وردیلـەكان لـە تەقـە ترسـاونو لەگـەڵ زریكـەی ژنـەكان كەوتوونەتـە قاووقیژو ژیر نەبوونەتـەوە، چـەند پۆلیسـێك بـەخۆو بـە دەبانچەی رووتـەوە خۆیـان گەیاندۆتـە بەدمەسـتەكەو قۆڵبەسـتیان كـردووەو هـەر بـە شـەق رایانپێچاوە، حەشـاماتەكە ترسـیان رەویوەتـەوەو نووكـە شـەقیان خێواندۆتـە بەدمەسـتەكە.. ئـەویش تـەنها سـپێنەی چـاوانی وەدەر دەكـەونو هـەردوو

ڕەشـێنەی دەكەونـە پشـتی چـاوانی.. تـاو نـا تـاویش ئـاوڕی لـەو حەشـاماتە داوەتەوەو تفبارانی كـردوون.. تـفـو لیكەكـەش بـە سمێڵو چـەناگەیدا هاتۆتـە خـوار.. لیكێكـی خەسـتو لیـنج.. كـە ئـەم دەڕوا.. ژنـانیش دێنـەوە.. پیـاوان دەچنەوە نێـو زەلكاوەكە.. زارۆڵـەكانیش لـە گریـان ژێـر دەبنـەوە، شـوێنەواری ئارەقــەو فرمێســك بــە ڕوویانــەوە، نــەك هــەر ئــەوە.. بگــرە كــەوبازو كۆتربازەكانیش ئەو زەلكاوەیان كرد بە بازاڕی خۆیان.. ئەوانـەش كـە حـەز بـە بولبولو كەروێشك كڕینو فرۆشتن دەكەن.. جارێكیان خـۆم دیـم پیرەمێردێـك مەیمونێكو ڕێوییەكی فرۆشت.. ئـەوەی مەلەشـی نەكردایـە هـەر دەهـات.. وای لێهاتبوو شار چۆل بێ.. نەتدەزانی ئاخۆ شار زەلكـاوە.. یـان زەلكـاو بۆتـە شـار.. ئـەوەی مەلـەی لـەو زەلكـاوە پیسـە نەكردایـە پـیس بـوو.. ببـوو بـە بارەگـای هـەتیوبازەكان.. دەهـاتنو لـە لـەشو لاری منـاڵەكان ورد دەبوونـەوە، بـە پـارەو قسـەی لـووس چـەندەها منالێـان ڕاو كـرد.. ڕام كـرد.. دەیـانووت: وەرن فێـری پشتەمەلە بن.. هەنـدێكیان بـوون بـە مامۆسـتای مەلـەو منـالی قـژ كـاڵو چـاو گەشـیان فێـری باسكەمەلەو بۆقەمەلـەو سـەگەمەلە دەكـرد.. نـەوزادی سمـەی جگەرە فـرۆش خنكـا.. هـەر لـەو زەلكـاوەدا خنكـا.. ئـەو شـەوە هـەموو خـەڵكی گەڕەك بۆی گەڕاین.. بۆ بەیانییەكەی بە خنكاوی لـەو زەلكـاوە دەرمـان هێنـا.. سك پڕ لە قوڕاو.. دەم پڕ لە قوڕباقە.. سەرو پرچیش غـەرقی قـەوزە.. چاوە كاڵەكانیشـی بێـرەنگ بـوون، دوای خنكانەكـەی بـە سـێ ڕۆژ مچـە منـی بـردە دەرەوەی شار.. منی برد.. وتم: ((بۆ كوێم دەبـەی..؟)) وتـی: ((وس بـە سـەگباب.. وەرەو قسە مەكـە..!)) ڕۆیشـتین.. زۆر ترسـام.. تونـد دەسـتی گرتبـووم، لـە شـار دوور كەوتینەوە.. دوورو دوورتر.. ((ئاخر بۆ كوێ..؟))... وتی:

((ئەوەندە مەپرسە كەرباب..)) گەیشتینە پشت دیوارە بەرزو سامناكەكانی قەسـابخانەی گـەورە.. لـەو نێوەڕۆیـەدا چۆڵو هۆڵ، سـەگەكان وەڕیـن، نزیـك

کەوتنـەوە، مچـەیان ناسـییەوە، دوور کەوتنـەوە، لـە وەڕیـن نەکـەوتنو دوور کەوتنـەوە، لەسـەر کەللەسـەری مانگایـەك دانیشـت.. بەرامبـەری دانیشـتم.. هــەموو گیــانی دەلــەرزی.. ســەری لــووتی ئارەقــەی دەردا، چــاوەکانی نەدەتروکاند.. دەستی برد بۆ لوولاقی مەڕێك.. یان ئەوەتا لوولاقی بزن بوو.. لە خۆڵەکەی بەردەمی وەردا.. بینیم دەستەکانی دەلەرزن.. پێم وت:

((چیتە قەشمەر.. بۆ وا سڕ بووی..؟)).

قسەی نەکرد..

((بۆ منت هێناوەتە ئێرە..؟)).

تۆزێ راماو بە ترسەوە وتی:

((هەستەوەو بزانە کەس دیار نییە..!))

هەر بە دانیشتنەوە سەیرێکی ئەملاو ئەولای خۆم کرد.. جگە لـە دیـوارە بـەرزەکانی قەسـابخانەو سـەدەها سـەگو دەشـتێکی چۆڵ هیچـم نـەدی، لـەپڕ هەسـتم کـرد مانـدوێتی رێگـەو چـاوەڕوانی خەریکـە شـێتم بکـەن.. بـە تووڕەییەوە وتم:

((کەس دیار نییە.. قسە بکە..)).

راڕایی‌و ترس‌و گومان لە دەنگیا تێکەڵ بوون‌و وتی:

((نەوزاد..!)).

((نەوزادی چی..؟)).

((خنکا..)).

((ئێ دەزانم خنکا..)).

((نـەء.. خۆی نەخنکا)).

((یانێ چی..؟)).

چـاوەکانی پـڕ بـوون لـە ئـاو.. یەخـەی کراسـەکەمی گـرتو رایکێشـامە

بـەردەمی.. ئەوەنـدی لێـی نزیـك بوومـەوە دەموچـاوی بـوو بـە پەڵەیـەكی گەورە.. لێڵ.. هەروەك بڵێـی كەوتبێتـە ژێـر ئـاو.. پاشـان بـە چـرپەوە وتـی.. چرپەیەكی خنكاو:

((گوێت بێنە.. بڵێ بە سەری باوكم لای كەس قسە ناكەم..)).

((بە سەری باوكم.. بە سەری دایكم قسە ناكەم..)).

لێوی ژێرەوەی بەر نەرمایی گوێم كەوت:

((بەم چاوانە دیم ئەحمەدە گنو تاژدین نەوزادیان خنكاند..)).

لەو ساتەدا هەستم كرد من نەوزادمو دەخنكێم.. تامی ناخۆشی قوڕاوەكە زایە ناو دەمم.. بە ترسەوە پرسیم:

((تۆ لەوێ بووی..؟)).

((نەء.. دونیا تاریك بوو.. بەم درەنگە پاییزە كێ مەلە دەكا..؟)).

((ئەی لە كوێ بینیت..؟)).

((لە پشت گردەكە خۆم شاردبۆوە.. گوێم لە مرەمڕیان بوو.. هەڕەشـەیان لە نەوزاد دەكرد.. وابـزانم دەمیـان بەسـتبوو.. یەكـەمجار لـەناو چێورمەكەی ئەسحابە رووتە بوون.. زۆر مانەوە.. پاشان تارمایی هەرسێكیانم بینـی بـەرەو گۆمەكـە دەچـوون.. هەریەكـەو قـۆڵێكی گرتبـوو.. لـە ژێـر دەم بەسـتەكەوە جنێـوی دەداو خـۆی رادەپسـكاند.. مـن دەزانم دڵـە لـە ژێـر دەم بەسـتەكەوە وتوویەتی: كۆنە حیزینە دەتانەوێ تۆڵەی خۆتان لە من بكەنەوە.. دڵە.. بـەم دوو چـاوانە دیـم سـەربەرەوخوار خسـتیانە گۆمەكـەوە.. هەریەكـەو قاچـێكی گرتبوو.. دەقیقەیەكیش لنگەفرتێی كرد.. لەو ئێوارە كپەدا شڵەقانی گۆمەكـە تا بڵێی ترسناك بوو.. نەموێرا خۆم ئاشكرا بكەم.. دڵشاد.. ئـەو حیـز باوكانـە نەوزادیان خنكاند..!)).

((ئاخر بۆ..؟)).

«نەبا ئاشکرا بێ..!».

«چی ئاشکرا بێ..؟».

«تۆ زۆر کەری.. رۆڵە لەوانەیە شتێکیان لێکردبێ.. لە ناو مەزارەکەی ئەسحابە رووتە زۆریان پێچوو..».

«ئا.. راست دەکەی.. تێگەیشتم..».

هەردوو بێدەنگ بووین.. سەگەکانیش دەوەڕین.. بە خەیاڵ چاوەکانی نەوزادم بینی.. چاوە کاڵەکانی.. پڕ لە خەمو حەسرەتو مەرگ.. مچە دوور دەیڕوانی.. پیشی دەخواردەوە.. کتوپڕ دایە پڕمەی گریان.. فرمێسک سێ ریز بەسەر رووومەتیدا دباری، هەنسکی قووڵی دەداو دەترسام سەری بە ملەوە هەڵکەنێ، دەستم لە ملی کرد.. منیش گریام.. بە قەهرێکەوەو بێ ئەوەی سەر هەڵبڕێ وتی:

«وا دەزانم من کوشتوومە.. ترسنۆکم.. ناوێرم بە کەس بڵێم.. ئەو سەگبابانە بزانن دەمکوژن..».

بە قۆڵی کورتەکەکەی فرمێسکەکانی سڕیو وتی:

«دەزانم تۆ چەند ترسنۆکی بۆیە ئەم قسەیەم لا کردی..».

بە ترسو دوودڵییەوە وتم:

«مچە.. هەق بوو خەڵکی بزانێ..».

«ئاخر تاژدینو ئەحمەدە گن منیش دەگێ.... منیش دەکوژن..».

«ئەی چی بکەین..؟».

«جارێ نازانم..».

«بۆ خەبەری پۆلیس نەدەین..؟».

«جا تۆ بڵێ چەند ساڵێك گیران.. خۆ دوایی هەر بەر دەبن..».

«چوزانن ئێمەین..؟».

«چۆن نازانن..؟ ئەی کێ دەکەن بە شایەت.. جگە لە من کەسی دیکە نایزانێ..».

«راست دەکەی.. بەڵام تا ئەو زەلکاوە هەبێ زۆرانی دیکەش دەخنکێن.. پێتان دەڵێم واز بێنن.. پێم دەڵێن تۆ ترسنۆکی..».

«خۆ هەر ئێمە نین دڵە گیان..!».

«دەزانم.. بەڵام هیچ نەبێ با منو تۆو فەرهادو شاهۆو برادەرانی خۆمان مەلەی تێدا نەکەین.».

«تازە ناتوانم..!».

«گەر بتەوێ دەتوانیت.. ئەوە نییە من نایکەم..».

«ئاخر ئێمە خوومان پێوە گرت..».

«وا نییە..».

«تۆ واز لەوە بێنە.. بۆ مەسەلەکەی نەوزاد چی بکەین..؟».

«واز لە چی بێنم.. گەر ئەو زەلکاوە نەبووایە.. نەوزادیش نەدەخنکا..!».

«بە جۆرێکی تر دەیانکوشت..!».

«وایە.. بەڵام رۆژ نییە نەبێ بە شەڕو فەرتەنە.. ئەگەر هەمووشتان گەڕ نەبوون چ دەڵێی بڵێ..».

«دڵشاد.. بەینی خۆمان بێ.. کاوەی برام بە تەواوی گەڕ بووە..».

«بەخوا کەری.. سوێندت بۆ دەخۆم نیوەی شارەکە گەڕ بووە..».

«ئەی کەواتە بۆ خەڵکی وازی لێناهێنن..؟».

«گوایە دەڵێن پیسی بە پیسی دەڕوا..».

«جا تۆ مەکتەبلی.. ئەو قسەیە راستە..؟».

«نەء..».

«دڵە..؟».

((ها..)).

((نهێنییەکەی نەوزاد بە کەس نەڵێی..)).

((مەترسە..)).

((بە مامۆستا کەچەڵەکەش نەڵێی..)).

((ئەو زۆر عاقڵە.. گەر بزانێ چارەیەکمان بۆ دەدۆزێتەوە..)).

((تووخوا پێی مەڵێ.. کەی خۆم وتم ئەوسا..)).

((باشە مچە کە نەوزادیان خنکاند تۆ نەترسایت..؟)).

((چۆن نەترسام..؟ هەموو شەوێ دێتەوە خەونم.. ئەو ئێوارەیە نانیشم پێ نەخورا.. لەرزم لێهاتو دایکم دوو لێفەی پێدادامو کەچی دانەچۆقەم پێکەوتبوو.. سوێندم خواردووە گەورەتر بم ئەو دوو نامەردە هەر دەکوژم..)).

((جا خۆ هەر ئەاون نین.. جەماعەتێکی زۆرن..)).

((دەزانم.. زۆربەشیان دێنە سەر زەلکاوەکەو.. باشە دڵە خۆ منیش مەلەی تێدا دەکەم.. بۆ وەك کاوەی برام گەڕ نەبوویمە..؟)).

((پەلەت چییە.. ئیمڕۆ سبەی هەر گەڕ دەبیت..)).

((دڵە.. ئەو مامۆستایە قسەی زۆر جوانی فێر کردووی.. بۆ جارێکیان لەگەڵ خۆتدا نامبەی.. بە دزییەوە.. ها..؟)).

((جا بۆ بە دزییەوە..؟ ئەو حەز دەکا هەموو کەس گوێی لێبگرێ.. پێی دەڵێم: مامۆستا ئەم کوڕە برادەرمە..)).

((بە راست..؟)).

((ئەی چی..؟ دایناوە رۆژێك بێتە سەر زەلکاوەکەو بزانێ کێ لە قوتابیان مەلەی تێدا دەکا..)).

((دوایی دارکاریان ناکا..؟)).

((نەء.. باوەڕ ناکەم.. ئەم دار بەکار ناهێنێ.. لەوانەیە قسەیان بۆ بکا..)).

((خۆزگە دەهات.. هەموو جارێ دایکم پێم دەڵێ: دەستکورتی نەبووایە وەکو کوڕی خەڵکی دەتخوێندو دەبووی بە مەعاشخۆر..!)).

((بەڵام هەموو جارێ مامۆستا کە بە ئێمە دەڵێ: ئێوە تەنها بۆ ئەوە ناخوێنن تا ببنە مەعاشخۆر..)).

((ئەی بۆچی..؟)).

((دەڵێ: ئێوە دەخوێنن تا تێبگەن..)).

((لە چی تێبگەن..؟)).

((لە دونیا..!)).

((جا دونیا تێگەیشتنی بۆچییە.. سەگباب..؟)).

((بەخوا کەری ماڵ کاول.. ئەوە نییە من پێت دەڵێم ئەو زەلکاوە پیسەو با نەخۆش نەکەویت.. کەچی ماکەری وەك تۆ تێم ناگا..)).

((تۆ غەشیمی.. مەلەت نەکردووە تا بزانی چەند خۆشە..!)).

((خۆشە.. دەزانم خۆشە.. بەڵام لە ناو ئاوێکی پاك.. حەوزێك.. رووبارێك)).

((دەزانی عوسەو خدر دایانناوە بە زۆری بتانخەنە ناو زەلکاوەکە..)).

((ناتوانن..!)).

((چۆن ناتوانن..؟ جەماعەتیان هەیەو هەمووشیان ئازان..)).

((ئەی بێ غیرەت تۆ لەسەرمان ناکەیتەوە.. ئەی بە چی برادەرمی..؟)).

((با.. ئەوان دەزانن ئێوە قەت مەلەی تێدا ناکەن.. بەڵام دەیانەوێ بکەونە ناوی‌و تەڕ ببن..)).

((چۆنت زانی..؟)).

((با ئەو رۆژە تەگبیریان دەکرد.. عوسە دەیووت: لە پشتەوەڕا پاڵیان پێوە نێن..)).

((نـاتوانن.. جەماعـەتی خۆمـان بـەوەی زانیـوە.. قـەت ئەوەنـدە نزیـك نەبووینەتەوە پروشكێكمان بەر بكەوێ..)).

((دڵە.. من تۆم خۆش دەوێو برادەرمی.. ئەگینا بە زۆر مەلەم بە تۆو بە برادەرەكانیشت دەكرد..)).

((ناتوانی..)).

((چـۆن نـاتوانم سـەگباب.. هـا.. كـێ لـەو گەڕەكـەی خۆمـان بەقـەد مـن ئازایە..؟)).

((باشە تۆ بە عوسەو خدە دەوێری.. ها..؟)).

((عوسەو خدەش ئازان.. بەڵام لەگەڵ من نەء.. بە من ناوێرن..!)).

((ئاخر جەماعەتی ئەوان زۆرترە..)).

((ئەمنیش جەماعەتم زۆرە.. قسە بكەن خوشكیان دەگێم.. بیرتـە پار لـە زۆرانێ چۆن عوسە - م لە عاردی دا.. ها..؟)).

((ئا.. بیرمە..!)).

((ئاخر چووزانم.. نەڵێی بە تۆ دەوێرن..)).

((ئاخر تۆش پشتت بە كاوەی برات ئەستوورە.. ئەو لە تۆش ئازاترە..)).

((ئێمە هەردووكمان ئازاین..)).

تـۆزێ بێـدەنگ بـووین.. سـەگەكان لـە وەڕیـن نەكـەوتبوون.. لـەو كپـیو خامۆشییە ترسام.. لێم پرسی:

((نەچینەوە..؟!))

وەڵامی نەدامەوە.. راماو كتوپڕ وتی:

((دڵە.. بەلهارزیا چۆنە..؟)).

بە دوودڵییەوە سەیرم كردو وتم:

((بەلهارزیا نەخۆشییە.. یەكێ لە نیشانەكانی ئەوەیـە لەگـەڵ میـز خـوێن

دادەنیشیت..)).

((وا مەڵێ هەتیو..!)).

((بۆ چی بووە..؟)).

چاوەکانی زەق بوونەوە.. تەمی ترسێك چاوەکانی رشت.. هەستایەوە سەرپێ، لوولاقەکەی فڕێ دا کە تا ئەو حەڵە لە خۆڵەکەی وەردەداو بە حەسرەتێکەوە وتی:

((هەفتەیەکە میزەکەم سوورە.. هەر دەڵێی خوێنە..!)).

((ئەی بۆ قسە ناکەی..؟)).

((قسەی چی بکەم..؟)).

((دەڵێ قسەی چی بکەم.. سەگباب تۆ بەلهارزیاتە..)).

((وا مەڵێ..)).

((ماکەر یەکێك لە نیشانەکانی بەلهارزیا میزی خوێناوییە..)).

((چۆن دەزانی..؟)).

((مامۆستا وتی..)).

((ئەی چار چییە.. دڵە..؟)).

((مچە هەتا زووە با فریا کەوین..)).

ترساو رەنگێکی هێناو رەنگێکی برد.. پاشان بە دوودڵییەوە وتی:

((تۆ بڵێی چاك ببمەوە..؟)).

((گرنگ ئەوەیە چیتر لەو زەلکاوە مەلە نەکەی..)).

((بۆ خەراپە..؟)).

((ئا..)).

((حا خۆ من تازە تووش بووم.. مەلە بکەم یا نەیکەم..)).

((وا نییە بەرزباب.. با پتر لێت پیس نەکا..)).

((دڵە گیان.. بە کەس نەڵێی مچە تووشی مەلھارزیا بووە..)).

((بەلھارزیا.. نەك مەلھارزیا..)).

((باشە.. ئێستا چی بکەین دڵە..؟)).

((ھەتا زووە با بچینە خەستەخانە..)).

((ئاخر رقم لە دەرزییە..)).

((کەرباب کێ دەڵێ دەرزیت لێدەدەن..؟ لەوانەیە بە حەبو دەرمان چاك بیتەوە..!)).

((چاك دەبمەوە..؟)).

((ئا.. بە مەرجێ واز لەو زەلکاوە بێنیت..!)).

((دڵە باسی نەوزادو مەلھارزیاکەی من نەکەی.. لای کەس.. ئەگەر عوسەو خدەش رێیان پێگرتیت خوشکیان دەگێم..)).

((بۆ بەتەمان رێم لێبگرن..؟)).

((ئا.. حەزم نەکرد بتترسێنم..)).

((لەمەودوا بەتەنیا ناگەرێم..)).

((ئاخر ئێوە بە جەماعەتی عوسە ناوێرن..)).

((بە مامۆستا دەڵێم.. پێی دەڵێم لە رقی ئەوەی لە زەلکاوەکە مەلە ناکەین دایانناوە رێمان پێبگرن..)).

((مامۆستا ھیچی پێناکرێ.. ئەو رۆژە عوسە سەرپان دەیووت بەم قۆچەقانییە سەرە کەچەڵەکەی دەشکێنم..)).

((خەبەری پۆلیس دەدەین..)).

((ترحێو.. بەخوا کەری.. باوکی عوسە سەرپانو خدە خۆیان پۆلیسن..!)).

((باشە خۆ تۆو جەماعەتەکەت لەسەرمان دەکەنەوە..؟)).

((ئا..)).

((قسەی مەردانە..!)).

((قسەی مەردانە.. بە مەرجێ مەسەلەی نەوزاد بە کەس نەڵێی..)).

((مچە.. عەیبە.. ئێمە برادەرین..!)).

((نەچینەوە..؟)).

کەمێ دامامو حەزم دەکرد ئەو نهێنییە گەورەیەی نێو دڵم بە یەکێك بڵێم.. دەشمزانی لەبەر نهێنییەکەی خنکانی نەوزاد لەوانەیە مچە یارمەتیم بدا.. دیسانەوە رایتەکاندمو هاواری کرد:

((هێی سەگباب.. نەچینەوە..)).

سەیری چاوانیم کردو وەڵامم نەدایەوە.. پێی وتم:

((چیتە..؟ هیچ هەیە..؟!)).

بە ترسو دوودڵییەوە وتم:

((مچە گەر منیش نهێنییەکی گەورەت لا بدرکێنم بە کەسی ناڵێی..؟)).

پەرۆشانە وتی: ((لە مەسەلەکەی نەوزاد گەورەترە..؟)).

((ئا..)).

وەك بڵێی زۆر حەز بکا ئەو نهێنییە بدرکێنم تا پاك لە پاك دەرچین.. ئەگەر من هی ئەوم درکاند.. ئەویش هی من بدرکێنێ.. زۆر بە تاسووقەوە دەستی خستە سەر شانمو وتی:

((بە شەرەفی باوکم کەس لە من نایبستێ.. باشە..!)).

((قسەی پیاو..؟)).

بە نەرمە تووڕەبوونێکەوە رووی لێوەرگێڕامو وتی:

((مەیلێ.. هەستە با بڕۆینەوە..)).

((تووڕە مەبە.. دەیڵێم.. بەڵام گەر بزانێ هەموومان تیا دەچین..)).

((ئاخر دە با بزانم چییە؟)).

((بەتەماین شەوێك لەم شەوانە بە دزییەوە بچینە سەر زەلکاوەکە بیتەقێنین..)).

((ئێوە کێن..؟)).

((منو فەرهادو شاهۆو.. برادەرانی خۆمان هەموو..)).

((بە چی؟)).

((چۆن بە چی..! چ زۆرە پێمەڕەو خاکەنازو قوڵنگ زۆرە..)).

((سەگباب شێت بووی.. ئەو گۆمە بە چی دەتەقێ..؟)).

((تۆ ئاگات لە چییە.. چەندەها شەوە خەریکین..)).

((خەریکی چین..؟)).

((لە بەراییو بە بەری رۆژئاوادا چاکمان هەڵکۆڵیوە..)).

((ئێ خۆ بتەقێ گەڕەکێك کاول دەکا..)).

((نەء.. مەترسە.. وتم بە بەری رۆژئاوادا هەڵمان دڕیوە.. وامان کردووە ئاوەکە بڕژێتەوە ناو بەستەکەو زەرەری نەبێ..)).

((بە شەرەفی باوکم بیتەقێنن خۆشتان رادەماڵێ..)).

((تۆ بۆ ئەوەندە کەری.. خۆ یەکسەری نایتەقێنین.. دوا شەو کە بڕیارمان دا جۆگەلەیەکی بۆ خۆش دەکەین تا بەیانی بە تەواوی دەنیشێ..)).

((ئەوە تۆ ئاگات لە خۆتە..؟ ئەم وڕێنەیە چییە..؟)).

((خۆ ئەوە قسەی خۆم نییە..)).

((ئەی هی دایکتە..؟)).

((ماکەر ناوی دایکم مەهێنە.. دەمت خوار دەبێ..!)).

((ئەی پێم ناڵێی کێ ئەم قسە حەلەقو مەلەقانەی فێر کردی..؟)).

((هەتیو.. مامۆستا پیلانەکەی بۆ داناوین.. خۆیشی سوورە لەسەر ئەم زەلکاو تەقاندنە..)).

((مەگەر هێلکەی گونم بتەقێنن..)).

((جا تۆ ئەوەندە کەری هەموو شتێ دەکەی بە فشە..)).

((ئاخر ناچێتە عەقڵم..)).

((دەیبینی.. سوێندشی خواردووە لەبەر هیچ نەیتەقێنێ.. لە خەفەتی نەوزادو خانزادو ئەو شەڕەسەگە هەر دەیتەقێنێ..)).

((ئای خانزاد.. توخوا بیرم مەهێنەوە..)).

((تۆ دەزانی ئەویش هەر باوكو براکانی خۆی خنکاندیان..؟)).

((چۆن.. تۆ چوزانی..؟)).

((با.. ژنێکی دراوسێیان بە دایکمی وتووە..)).

((چەند جوان بوو.. جارێکیان لەسەر گۆڕەکەی ئەسحابە رووتە دەستیم گوشی.. گوناه بوو خنکا..)).

((تۆ حەرامزادەی.. هەر خەریکی کچانی..)).

((ئاخر خۆشە.. ئەو ژنە نەیووت: بۆ کوشتیان..؟)).

((نازانم.. گوایە لەسەر مەسەلەی شەرەف..)).

((شەرەفی چی..؟)).

((گوایە لە ماڵی کەریم خان.. لەوێ کارەکەر بوو..)).

((ئێ دەزانم کارەکەر بوو..)).

((گوایە کوڕەکەی کەریم خان پڕی داوەتێو خەراپی کردووە..)).

((توو شەرەف..؟)).

((بە شەرەفم..)).

((ئێ باشە برا نامەردەکانی لەجیاتی ئەوەی کوڕەکەی کەریم خان بکوژن.. چوون خوشکی خۆیان کوشت..؟!)).

((جا لە کوێ بەوان دەوێرن..)).

((نامەردن.. هەقە بگیرێن..)).

((مامۆستا دەڵێ: ئەو زەلکاوە نەتەقێ سەدەها کەسی دیکەش دەخنکێ..!)).

((کەی دەیتەقێنن..؟)).

((با تۆزێکی دیکەش هەڵیدڕین..)).

((ئێستاش هەر خەریکن..؟)).

((نەء.. چەند شەوێکە دەستمان لێهەڵگرتووە.. مامۆستا دەڵێ: مانگەشەوە.. با ئاشکرا نەبین..)).

((دڵە.. بۆ نەیەم لەگەڵتان..؟)).

((حەز دەکەم.. بەڵام دەبێ پێشتر لەگەڵ مامۆستا قسە بکەم.. بە هەموو کەسێك رازی نییە..)).

((هەتیو ئاگاتان لە خۆتان بێ.. جەماعەتی عوسە بزانن دەتانکوژن..)).

((با ئێمە بیتەقێنین.. ئەوسا چی دەبێ با ببێ..!)).

((درەنگە نەڕۆینەوە..؟)).

((با.. بەڵام مچە ئەم نهێنییە بە کەس نەڵێی..)).

((تۆش ئەوەی نەوزاد..!)).

((عەیبە.. منو تۆ برادەرین..)).

چەند جارێك ویستم نهێنی خنکانی نەوزاد بە مامۆستا بڵێم.. نەموێرا.. تا دەهات زەردو لاوازتر دەبووم، هەموو شەوێ نەوزاد دەهاتە خەونم.. هەمیشە لە ژێر ئاوەوە رووی خۆی نیشان دەدام.. نەك ئاوی زەلکاو.. بەڵکو ئاوی شینی یەکێ لە حەوزە مەڕمەڕییەکان.. لە ژێر ئاوەوە دەیدواندم.. ((دڵە.. منیان خنکاند.. هەقم بستێنە..)) منیش دەگریامو دەمووت: ((نەوزاد تۆ مردوویت.. چۆن قسەم لەگەڵدا دەکەی..؟)) پاشان وەئاگا دەهاتمو ئارەقەیەکی گەرمم دەکردو تا بەیانی خەوم دەزڕا.. مامۆستا کەچەڵەکەش

سمێڵی خۆی دەکرۆشتو پێی دەووتین:

((رۆڵەکانم.. نەکەن مەلەی تیا بکەن..)).

لێمان پرسی: ((کەی دەچیت.. کەی قسەیان بۆ دەکەی..؟)).

((بەم زووانە..!)).

چەندەها جار کاغەزی بۆ گەورەپیاوان نووسی.. هاواری کرد.. پاڕایەوە:

((وەرنو چارەیەك لەم زەلکاوە بکەن.. خەڵکی هەموو گەڕ بوون..!)).

کەس بە دەنگییەوە نەهات.. تا دەهات پانو بەرینو قووڵتر دەبوو.. لافاوو باراناوی زستانان دەڕژایەوە ناوی.. هەرچی گەندوگووی شار هەبوو تێی دەکردەوە.. هەموو جۆگەلەو چڵپاوو قوڕاوی نێو کۆڵانەکان.. چڵپاوی سەدەها کۆڵان تێکی دەکردەوە.. وەك عەزیایەکی رەش، بە پێچو لوول، دەهات.. تا لە سەرووی جۆگەلە باریکەکەی ئەسحابە رووتەوە سەری خۆی دەئاخنییە نێو زەلکاوەکە.. سەرێکی بزرو کلکێکی لە بن نەهاتوو، ببووە هێلانەی مارو مێروو.. مەنزڵگای مەزنی هەزارەها بۆق.. زۆرجاریش دەمدی منالان دەمی خۆیان لەو قوڕاوە پڕ دەکرد.. پیاوە هۆشمەندەکان.. باوكو براکان.. خاڵو مام.. هەردوو گوێیان دەئاوسا.. لە دەمیانەوە فوارەو تاڤگەی ئاو بەرز دەبۆوە، تاوتاویش مەلەوانە هەرە چەتوونو چەپەڵەکان لە دواوەڕا پاڵیان بەو کەسانەوە دەنا کە هێشتا بە جلەوە لەسەر رۆخانەی زەلکاوەکە وەستا بوون، گوو بۆقو قوڕباقەو قەوزەو گەراو هێلکەی مارو مێرووی بە چاو نەبینراو بە جلەکانییانەوە دەنووسا، چار نەدەما.. دەبووایە خۆ رووت بکەنەوە.. جلەکانیان لەبەر ئەو خۆرەتاوە هەڵبخەن تا وشك ببنەوە.. ناچار خۆیان هەڵدەدایە نێو زەلکاوەکەو دەکەوتنەوە سەرگەرمی سەگەمەلە.. قوڕاوێکی لیڵو پیس سەرو قژی تەڕ دەکردن.. هەروەك مامۆستا دەیفەرموو:

((میکرۆبێکی زۆر دەچێتە ژێر پێستیان.. کونی لووتو چاوو گوێچکەیان..)).

وتیان: شارەوانی بەتەمایە مەلەوانگایەك بکاتەوە.. چاوەڕێ بووین.. چاوەڕێ..

چەند کەسێکیان نارد نەهێڵن ئەو خەڵکە مەلەی تێدا بکا.. کەچی هەر لە دوورەوە.. وەك بڵێی سیحریان لێکرابێ.. خۆیان رووت کردەوە.. تەبای خەڵکەکە کەوتنە باسکەمەلەو بۆقەمەلەو سەگەمەلە.. چ زەلکاوێکی سیحراوییە.. کەس گوێی لە کەس نەدەگرت.. رەشە خەڵکەکە دەیووت: سیحری رەشی چی.. ئەم سیحرە سیحری رۆحی سپی ئەسحابە رووتەیە..!

عوسە سەرپانو خدە هاتنە سەر رێم، عوسە بەتەنیا لە بەردەمم قوت بۆوە، چاوی لێ سوور کردمەوە، ئاوڕێکم دایەوە.. لە قوتابخانە دوور کەوتبوومەوە، لە دوورەوەش خانووە بۆرەکانی گەڕەك ماتو خامۆش دیار بوون.. بەڵام زرنگەو زایەڵەی زەنگێکی پڕ لە ئاژاوە لە گوێما دەزرنگایەوە، لەو دوورەوە.. لە گەڕەکێکی چۆڵکراو دەچوو، تەنها ئەو رۆژە تەنیا بووم.. هەر بە رێکەوت.. دیارە دەیانزانی.. من لە ناخەوە لە شەڕ دەترسام.. لە عوسە.. لە خدە.. لە لەشکرە نەبەزیوەکەی.. عوسە زیاتر هاتە پێش.. بە دەنگێکی گڕەوە.. وەك کورە ئازای نێو فلیمەکان باڵەکانی فش کردەوە.. دەمزانی لاسایی ((بێرت لانگستەر)) دەکاتەوە.. بە دەستی راستە یەخەی چڵکنی کراسەکەمی گرتو رایتەکاندم.. قۆپچەیەکی پچڕاند.. ویستم خۆم گێل بکەمو بە دوای قۆپچەکەدا بگەڕێم.. وەك ئەوەی تاکە گرفتێکی من لەم دونیایەدا ئەو قۆپچەیە بێ.. نەیهێشت خۆ نەوی کەم.. ئەمجارەیان رایهەژاندم.. منێکی باریكو بنێس دەتووت شەقشەقەم بە دەستییەوە.. بە دوو چاوی هەڵۆئاسا سەیری ناوچاوانی کردم.. زاتی ئەوەم کرد چاو شۆڕ

نەكەم.. باوكم هەموو جارێ لێی دەدام و دەیووت:

((زلحیز.. كە سەیری ناوچاوت دەكەم.. سەر شۆڕ مەكە..!)).

سەرم شۆڕ نەكرد.. زیاتر باڵەكانی فش كردەوەو وتی:

((راستە.. تۆو مامۆستا حیزەكەت دەتانەوێ خەڵكی لە گۆمی میری مەلە نەكا..؟)).

بە ترسێكەوە وتم:

((هەر كەس كەیفی خۆیەتی.. من قەت بە تۆم گوتووە مەلەی تیا مەكە..؟!)).

((جا قۆندەرەی وەك تۆ دەوێرێ گووی وا بخوا..؟)).

((قسەی جوان بكە..)).

((ئەی ئەگەر نەیكەم..؟)).

لە چاوتروكانێكا خدر لێم هاتە پێش.. عوسە دەستی كرد بە بەربەستو نەیهێشت لێم نزیك بێتەوە.. هەرزەو منالەكانی دیكەش بە شێوەی نیوە بازنە دەوریان دابووم.. مۆرەیان لێدەكردم.. وەك لەشكرێك چاوەڕێی ئیشارەتێكی پێشەوا بێ.. چاوەڕێ بوون.. هەناسەسوارو تووڕە.. دارلاستیكو قۆچەقانیو حەیزەران و گاشەبەرد.. چنگیان دەگوشیو تەیارو ئامادەی شەقو تفو جوێنو كۆڵەمست بوون.. زارەترەك بووم..

((كوا برادەرە مەردەكانت..؟)).

بە لێوە لەرزەوە وتم:

((چوونەوە..)).

((ئەگەر مەرد بوونایە تۆیان بەجێ نەدەهێشت..!)).

پاشان ئاوڕێكی لە جەماعەتەكەی خۆی دایەوەو وتی:

((گوێ بگرن.. سبەی ئەم دڵشادە دێو مەلە لە گۆمی میری دەكا.. ئێوە بە

شایەت بن.. خۆیو هاوڕێ مەردەکانی..)) منیش ویستم بینوێنم کە ناترسێمو غیرەت لە خوێنمایە.. وتم:

((هەر کەسەو کەیفی خۆی.. مەلە بە زۆردارەکی نییە..)).

((نەء.. زۆردارەکییە.. تۆ کوڕی کێی.. بۆ تۆ لەو خەڵکە زیاتریت..؟)).

((ئاخر مەلە نازانم..!)).

((قسەی قۆڕ.. فێرت دەکەین..!)).

لەنێو ئەم مەرگەساتەدا نەوزادم بیر کەوتەوە.. قوڵپی گریان قورگی گرتم، گرێك لە هەناوم بەربوو.. لە لووتما هەستم بە بۆن سۆ کرد.. پیشم خواردەوە.. مچەو سوێندەکەی خۆمم بیر هاتەوە..

((دەتانەوێ وەکو نەوزاد بخنکێم..؟)).

((نەوزاد..؟ گوناهی خۆی بوو بۆ بەتەنیا مەلە دەکا..؟)).

نەموێرا بڵێم: ((تاژدینو ئەحمەدە گن خنکاندیان..!)).

وتم: ((ئەو زەلکاوە پیسەو هەمووتان گەڕ دەبن..)).

((مەڵێ زەلکاو.. بڵێ گۆم..)).

((گۆم.. زەلکاو.. حەوز.. خۆ چاوتان دەبینێ چەند پیسە..؟)).

((گەر ئێمە گەڕ بووین.. با تۆش گەڕ بیت..!)).

((ئەمن چیتر نایەمە ئەو ناوە..)).

((نایەیت..؟)).

((نەخێر..!)).

نەخێرەکەم تەواو نەکرد بەو سەرە زلە کەللەیەکی لە ناودەمم دا.. خوێنێکی گەرم زایە نێو دەمو ددانم.. تامێکی سوێریش، نازانم فرمێسك بوو یان ئاوێکی رووت بەربینایی لێڵ کردم.. ویستم دەست بوەشێنم.. کە سەیری لەشکرەکەم کرد سارد بوومەوە.

«ئاوڕ مەدەوە.. ئەوان هەقیان نییە.. گەر غیرەتت هەیە دەست بکەوە نامەرد..».

خۆم راپسکاند، لێم نەبۆوە.. ئەمجارەیان لەقەیەکی لە بەرگونم هەڵدا.. ئەو لەقەیە خوای پیشان دام، بروسکەی ئازارێکی جەرگبڕ لە مێشکما چەخماخەی کرد.. هەر مردم.. لەوە ترسام هێلکەیەکی گونم تەقی بێ.. خۆم بۆ نەگیرا.. شتێکی خڕ وەك کەلابەردێك ناو گەروومی گرت.. پشکۆیەك لە هەناوما دەسووتا.. مەنجەڵی ساوارێك قوڵپە قوڵپ دەکولا.. هەردوو چنگم گرژ کردو ئاخنیمە نێو گەڵم.. خۆم بۆ نەگیراو کەوتم.. بێدەنگ دەگریام.. گریانێك لە ناوەوە.. لەسەر زەوییەکە تلم دەدا.. خۆم لە خۆڵو دڕكو داڵەکە وەردەداو خۆڵم دەخوارد.. ژانێکی کوشندە بە پێچو لوول لە هەموو دەمارەکانما وەك مار دەکشا.. ئاسمانی شین رەنگی قورقوشمی دەنواند.. هەناسەم تەنگو قورگیشم پڕ لە حەسرەتو ئاه.. تەنیاو بەستەزمانو ریوەڵە.. حەزم دەکرد وەك کوڕە ئازاکە کە دەکەوێو هەڵدەستێتەوە.. هەستمەوە.. نەمتوانی.. غیرەتم نەکرد.. سەرم هەڵبڕیو ئاخ لە گەرووما دەبوو بە تێزاب.. منداڵەکان ببوون بە دێوو درنج.. لە قەوارەی خۆیان گەلێ گەورەتر.. سەریان دەیدا لە تاقی ئاسمان.. لە بەرچاوم بوون بە هەزاران هەمزەو تاژدین.. گوێم لە دەنگی خدە بوو:

«گەر بەیانی مەلە نەکەیت حەمامێکی لەوە خۆشتر بۆ گەرم دەکەین..؟!».

دەنگی گڕی عوسە سەرپان هاتە بەرگوێم:

«گێ پیاوە با بێو لەسەرت بکاتەوە..».

زۆری خایاند تا هەستامەوە.. کەس لەو دەوروبەرە نەمابوو.. وەك تەڕك کەوتبوومە سەر زەوی.. بۆ کەسم نەگێڕایەوە.. نەموێرا.. تا سێ رۆژان گونم

ژانی دەکرد، دایکم زانی لێیان داوم.. سوێندی دام.. هەر بە درۆ وتم:

«لە قوتابخانە بەربوومەوە..»».

وتی: «درۆ دەکەی کافرباب.. لووتت ئاوساوە..!»».

هاوڕێکانم زانییان.. خۆیان فش کردەوە.. دەیانکوژین.. زانیم وا نییە.. هیچ کامێکمان چەتوون نەبووین، شەڕکەر نەبووین، ئەوەندەی عوسەو خدەش ئازاو بەدەست نەبووین.. هەرگیز سواری کەری پشت زامار نەدەبووین، پەتکمان لە ملی سەگو پشیلەکان نەدەبەست، حەزیشمان لە شەڕە گەڕەك نەدەکرد، بێ دارلاستیكو قۆچەقانی بووین، قەتیش چۆلەکەمان نەدەکوشت، زۆرجاریش رۆژانەی خۆمان دەدا بە سوالکەران، کەسمان جنێوی بە باوکی نەدەدا، تفی لە دایكو خوشکانی نەدەکرد، لەسەر عانە دەرگا تەنەکەکانی خۆمانمان بەردباران نەدەکرد، بە دزییەوە نەدەچووینە سینەماو جگەرەشمان نەدەکێشا، شەوانیش لە بەرئاگردانی جۆشدراودا گوێمان لە داپیرە ددان کەوتووەکانمان دەگرت.. ئەوانیش حەکایەتی دێوو درنجو سیمرخو کوڕە کەچەڵیان بۆ دەکردین..

سەرباری ئەوەش.. مەلەمان لە زەلکاوەکە نەدەکرد.. سەری فەرهادیشیان شکاند، چوونە سەر رێی شاهۆش.. هەموو سەرمان سوڕما.. ئاخر بە چەقۆ یەکێکی لەوان زامار کرد.. شاهۆو چەقۆ نەدەچووە عەقڵم.. لە رقی ئەوە بە هەموویان گەمارۆیان دابوو.. هەتا هەفتەیەکیش دەتووت قوڕ بووەو رێ دەکا.. مچەی هاوڕێشم زانی.. خەم دایگرت.. تەنها ئەم لە عوسەو جەماعەتەکەی نەدەترسا.. مەلەی دەکردو مەلەم نەدەکردو کەچی خۆشیشی دەویستم، وتی:

«لەسەریان ناچێ..!»».

لەشکرەکەی پێکەوە نا.. رەوە سەگێکی هاریش کە لە قەسابخانەکە

هێنـابوونی، دەیـبردنو دەیهێنانـەوە، سـەگی چـی.. پـتر لـە پڵـنگ دەچـوون.. ترسـناك، لـە وەڕیـن نەدەكـەوتن، عوسـەش رەوە سـەگێكی بـەخێو دەكـرد.. عوسەو مچە دوو سەگبازی گـەورەو بێهاوتـای شـارەكە بـوون.. هـەر بـە تـەنها فیكەیەك سەدەها سەگیان لێ كۆ دەبۆوە.. زۆڵـیش بـوون سـەگەكانیان برسـی دەكـرد، گـەر سـەگێك خـوا نەخواسـتە بـە دوایـان نەكەوتایـە لـە كەلاوەیـەك دەیانبەسـتەوە.. یـەك دوو رۆژ نـانو ئاویـان لـێ قەدەغـە دەكـرد.. تـا وای لێدەهات.. لەبری وەڕین دەنووزایەوە.. دەپاڕایەوە.. سەگی برسـی پێڵاوەكـانی عوسـە یـان مچـەی مـاچ دەكـرد.. ئەوسـا.. تـەنها ئەوسـا كـە دەیزانـی لـە سەرەمەرگدایە.. پارچە ئێسقانێكی بە گۆشتی دەخستە بـەردەمی.. لەگـەنێك ئاو.. سـەگی برسـی كـە تێـر دەبـوو سمێڵـی دەلستەوە.. تـا دەمـرد رووخساری نوورانی عوسـەو مچـەی بـیر نەدەچۆوە.. هـەر سـەگەو بـە نـاوی خـۆی بـانگ دەكرا: سوورە.. مرە.. زەردە.. شێرە.. گەڕە.. گەردە.. فیلۆ.. بەگۆ.. هەردوو لا بڕیاریـان دا رۆژی هـەینیو لەسـەر زەلكاوەكـە ببـێ بـە شـەڕ.. هـەموو جـۆرە چـەكێكیش رەوایـە.. دارلاسـتیك، قۆچـەقانی.. چـەقۆ.. خەنجـەر، حـەیزەران، تێلا، بەرد، هەموو شتێكیش حەڵە.. كەللە، شـەق لـە گـون هەڵـدان، بەرپێنـە، قژگرتن، لە پشـتەوە پـەلاماردان.. جوێن.. تـف.. تـا دەگاتـە شـەڕە قۆنـدەرە.. بەرمیلی بەردەمی چێشتخانەكانیان بەتاڵ كرد.. هەفتەیەك بـەر لـە شـەڕەكە هەردوولا سەگەكانیان تێر گۆشت كرد.. ئەو هەفتەیە پشیلە بێكەسەكانی شار خەریك بوو بمرن.. لە برسانا خۆیان دەكـرد بـە بـن دەسـتو پێـی رێبـوارانو تایەی ئوتمبێـلو پێچكەی عارەبانـەكان.. شـەوانە زمـانی شـەقاریان لـە دەرگـا ئاسنینەكان هەڵدەسوو.. گۆشتو ئێسقانی دونیـا بـۆ سـەگەكانی مچـەو عوسـە بوو.. پاشایانە رایاندەبوارد.. كلكیان بادەدا.. بـە ئیقاعـەوە دەوەڕیـن.. هـەموو سەگە بەڕەللاكانی شار بەخیلیان بـەو سـەگە خـڕو پڕانـە دەبـرد.. تـا دەهات

ژمارەی سەگەکانی هەردوو لا زیادی دەکرد.. مچە نەیدەهێشت گۆلەکان لەگەڵ دێڵەکان تێکەڵ بن.. لەوە دەترسا بە با بێن و گۆلە سەگەکانیش بپەڕن.. ئەوسا بێهێز دەبن و شەڕیان پێناکرێ.. کەچی عوسەی زۆڵ تێکەڵی کردبوون.. وتبووی:

((مچە کەرە.. نازانێ.. سەگ.. پشیلە.. بنیادەم.. مار.. هەتا مێروولەش بپەڕێ باشترە..)).

مچە بەم قسەیەی زانی.. کەوتە دوودڵی.. ویستی تێکەڵیان بکا.. پاشان زوو پەشیمان بۆوە.. هەفتەیەکی رەبەق هەردوولا لەگەڵ گۆشت و ئێسقانەکە نانیشیان دەدا بە سەگەکان.. دەیانووت:

((سەگ تا نانی بدەیتێ هارتر دەبێ..!)).

عوسە بە جەماعەتەکەی خۆی وت:

((کوڕینە ئەو رۆژەی بەشەڕ دێین.. نیو سەعات پێشتر هەر برادەرێک و بیبەرێکی تیژی دەدەمێ با بیخاتە دوڕ قوونی سەگەکەی خۆی.. دەزانن بۆ..؟)).

کەس نەیزانیوە.. پێکەنیوە و تووپەتی:

((ئەوسا دەبینن چۆن زەلام پارچە پارچە دەکا.. بەلام ئاگاتان لە خۆتان بێ لەوانەیە پەلاماری خۆشتان بدا..)).

هەردوولا رێک کەوتن لەسەر ئەوەی تا رۆژی شەڕەکە هەر رۆژەو لایەکیان لەگەڵ سەگە خۆشەویستەکانیان لەنێو زەلکاوەکەدا مەلە بکەن.. لە ماوەی ئەو هەفتەیەدا چەند جارێك لێرەو لەوێ هەردوو بەرەی دوژمن تاك و جووت یەکدییان دادەپلۆسی.. ئەمەیان پێی دەڵێن: چاوشکاندن.. وتیان:

((ئەوەی لەم شەڕە بردییەوە ناوی دەنێین پادشای زەلکاو..!)).

مچە هاتە بن گوێم و وتی:

((قسەی قۆڕە.. من لە تۆڵەی تۆ ئەو شەڕە دەكەم)).

پێم وت:

((كە بوو بە شەڕ منو هاوڕێكانیشم درێغی ناكەین..)).

بە تووڕەییەوە وتی:

((دڵە.. تۆ لەگەڵ مچە قسان دەكەی.. ئەوە ئیشێكی حیزانەیە.. ئێوە هەقتان نەبێ..!)).

هەینی هاتو بوو بە رۆژی حەشر.. حەشامەتێكی زۆر لە گوێ زەلكاوەكە خڕ بوونەوە.. هەر منالەو پەتكێكی بە دەستەوەو سەگێكی هاری بە دوای خۆیدا رادەكێشا.. سەگ دەتووت ئەسپەو هەڵدەستایە سەر پاشووان.. هەردوو بەرەی دوژمن لە رۆژهەلاتو رۆژئاوای زەلكاوەكە كردیان بە قەڵەبالغی.. خەڵكە نیوە رووتەكەش سەرگەرمی مەلە بوون.. دواجار مچە بە نهێنی بیبەرەكەی زانی.. سەگەكانی عوسە لەتاو بیبەری ناو قوونیان حەجمانیان لەبەر بڕابوو.. لە هەموو لایەكەوە سەگ دەوەڕی.. كوڕانی گەنجو پیاوە بە سەرو ریشەكان خەنی ببوون.. هەموو، تێكڕا، حەزیان بەو شەڕەسەگە دەكرد.. مچە درەنگ پێی زانی.. زوو فریا كەوتو یەكێكی ناردە بازاڕ تا لای قالە بێ لووت تۆزێ ((زەنجەفیل)) بكڕێ.. وتی:

((زەنجەفیل لە بیبەریش خەراپترە..!)).

تاژدینو ئەحمەد پێیان زانیو وتیان:

((هەموو سەگەكان دەبێ بە هی ئەو كەسەی دەیباتەوە..!)).

هەردوو لەشكرەكە لەمبەرو ئەوبەری زەلكاوەكەو بەرامبەری یەكدی وەستان.. قۆڵو باسكیان لێهەڵكرد.. پیاوە عاقڵەكان لە مەلە كەوتن.. لە ناو زەلكاوەكەوە سەدەها سەر نقومی ژێرئاو دەبوونو سەرئاو دەكەوتنەوە.. گەورەكان تێكەڵ نەبوون.. بەڵكو سەرمەستی بەزمێكی وا خۆش بوون.. لەتاو

بیبەری ناو قوونیان هەوای ئاسمانو ئاوی زەلکاوەکەش پڕ بوو لە سەگوەڕ.. کەس هیچی نەدەبیست.. سێ چوار سەگ خۆیان هەڵدایە ناو زەلکاوەکە.. خەریك بوو پەتکەکە لە ملیان گیر بێو بخنکێن.. یەکێ لە سەگەکان توانی بە مل راتەکاندنێك پەتکەکە بپسێنێو تا ناوەڕاستی زەلکاوەکە وەك مەلەوانێکی لێزان زەلکاوەکەی شەق کرد.. قەسابێکی نیوەمەست لێی نزیك کەوتەوەو هەر بۆ مەزاق سەری گرتو خستییە ژێر ئاوەکە.. دوای پێنج دەقیقە لاشەیەکی ساردو سڕ سەرئاو کەوت.. حەسایەوەو لە وەڕین کەوت.. هەردوو پەڕەی گوێی وەك دوو گەڵای پان کەوتنە سەرئاو.. پاشان.. هێدی هێدی.. گران گران دەخزایە ژێر ئاو.. خاوەن سەگ خوای نەما.. هەر لە دوورەوەو لە دەرەوەی زەلکاوەکەوە هەڕەشەیان لە کابرای سەرخۆش کرد.. دوو هەزار تفیان لێکرد.. زەلکاوەکە پڕ بوو لە تف.. کابراش سەرمەستانە پێدەکەنی.. مچە هاواری کرد:

((لەو سەگبابە گەڕێن.. ئەو دوایی.. ئێوە بۆ شەڕ هاتوون..!)).

هەردوو لا چەقۆیان لێکدی دەسوو.. حەیزەرانیان رادەوەشاند.. سەگەکانیان دڕ دەدا.. پیاوان پێدەکەنینو دەتریقانەوە.. هاواریان دەکرد.. ((هۆی هەلەلەلە.. هۆها.. هۆی ها.. دەی دایکی یەکدی بگێن.. رایوەشێنە.. سەری بشکێنە..!)).

هەندێکیان دەنووشتانەوەو بەردیان دەخستە چنگ مناڵەکان.. هەندێکیان فێریان دەکردن چۆن دارەکە بگرن.. چۆن قۆچەقانی بابدەن.. چۆن چەقۆ لە کەلەکە رابکەن.. کتوپڕ.. لە سەعاتی سفر بوو بە جەنگی مەغلووبە.. ژنان لە دوورەوە.. لەسەر مەزاری پیرۆزی ئەسحابە رووتەوە بە دەستی سپیو زەندەی بە بازن سێبەریان لە چاوانی پڕ کل دەکردو دەیانڕوانی.. ئای لەو هەموو حەشاماتو عەزازیلە.. لەوە نەدەچوو جگە لە

سەگە بەڕەڵلاو لە برسا مردووەكان سەگێكی دیكە لەو شارە مابێ.. بوو بە ڕۆژی حەشر.. لە چاوتروكانێكا كەوتنە ناو یەكدی، بوو بە هەرا.. سەگە هارو منالە چەتوونەكان تێك بەربوون.. فڕكەی بەرد.. زرچەی چەقۆ.. وژەی حەیزەران.. وژەی ڕەشەبا ئاسا.. تاق.. تریق.. ڕمبو هوڕ.. بیبەرەكەی عوسە گاڵتەی پێنەدەكرا.. پەیامنێرەكەی مچە نەهاتەوەو فریای زەنجەفیل نەكەوتن.. هەر سەگ بوو كەڵبەی لە بەلەكی شەڕكەرەكان گیر دەكرد.. هەر زوو چەند منالێك شەلو كلۆم بوون.. خوێن بە لاجانگیان دەهاتە خوارێ.. بۆنی خوێن سەگەكانی هارتر كرد.. گەرمتر بوون.. ئەوەی خوێنی لێهاتبا هارتر دەبوو.. دەستی نەدەپاراست.. قۆڵو باسكو ملی یەكدیان بادا.. بە دارو تێلاو حەیزەرانو شوولكو چەقۆو دارلاستیكو قۆچەقانیو بۆكسی ئاسن كەوتنە ناو یەكدی.. دەنێو ئەو قیامەتەدا عوسە بە دوای مچەدا دەگەڕا.. مچە بە دوای عوسە.. لە ترسی گاشەبەردو سەگە هارەكان هەر بابا بوو وەك سەدەها بۆقی تۆقیوی گوێ چەمێك خۆیان هەڵدەدایەوە نێو زەلكاوەكە.. زەلكاوی سیخناخ لە بنیادەم، لە بۆق، لە قەوزە.. لە قوتووی بەتاڵ.. لە مارمێلكە.. تفو بەڵغەمو شەهوەت.. منالەكانیش بە خۆیانو بە سەگەكانیانەوە.. سێو چوار دەكەوتنە نێو زەلكاوەكە.. بە پەلەپروزێ دەیانویست بچنە دەرێو سەرلەنوێ هەڵدەخلیسكان.. دەخزان.. سەگەكە جریتێكی بۆ دەكردو دەردەپەڕی.. تووكی زۆری سەگەكان وەك هەودا.. وەك لۆكەی پەڕەكراو لەسەر سەری ئەو خەڵكەو زەلكاوەكە دەنیشتەوە.. پیاوە عاقڵەكانیش هەر هاواریان دەكرد:

((هۆی هەلەلەلە.. هۆی.. ها..)).

زەلكاوەكە یەكێكی دیكەی نەدەگرت.. كورتەباڵاكان چوونە قەلاندۆشكانی پیاوە هەرە گەڵەكەتەكان.. خۆیان بۆ نەدەگیراو بەردەبوونەوە.. یان لە ترسی

فڕکەفڕکی گاشەبەرد سەریان نوقم دەکرد.. لە چاوتروکانێکا وات دەزانی زەلکاوەکە کەسی تیا نییە.. لەپڕ سەدەها سەرو پرچی تەڕ وەدەر دەکەوتنەوە.. لە بەر خۆرەتاوی ئەو پاش نیوەڕۆیە درەنگە دەبریسکانەوە.. شەڕ تا دەهات گەرمتر دەبوو.. هەر سەگەو دەمو ددان لە شەروالی شۆڕ گیر دەکاو لێك هەڵدەدڕێ، هەر شەروالەو هەر کورتەكو کراسەو دەیەها پەنجەرەی تێدەکەوێ.. عوسەو مچە گەیشتنە یەکدی.. دارەکانیان فڕێ دا.. هەردوو بۆکسی ئاسنیان لە بەرباخەڵ دەرهێنا.. نە ترسانەو وەك دوو کەڵەشێری پۆپنە بریندار خۆیان گیف کردەوە.. هەریەکەو دەیویست غەفڵەت لەوی تر بێنێ.. لەنێو زەلکاوەکەوە نیوەی شار دەیووت:

«مچە.. مچە.. مچە..».

نیوەکەی تر دەیووت:

«عوسە.. عوسە..».

ژنان حەزیان دەکرد نزیك ببنەوە.. بەڵام ئەوەیان شەڕەو گاڵتە نییە.. جگە لەو هەموو سەگە هارەش.. دەستیان بەیەکدا دەداو بەنێو لەپی لە خەنەگیراو لە شلکەی رانی خۆیان دەدا.. سەریان هەڵدەبڕیو گەردنی زەردی ئارەقاوییان وەدەر دەکەوتو لە خوا دەپاڕانەوە.. لە ئەسحابە رووتە.. ئەو شەڕە رابگرێ.. ئاوێك بەو ئاگرەدا کا.. هەریەکەو بۆ کوڕی خۆی هاواری دەکرد.. دەپاڕایەوە.. دەگریا..

«تۆ بڵێی ئازاد لەوێ بێ..؟

- ئەی عەلی.. عەلی برام..؟

- خۆ عەباسی مێردم شەوو رۆژە لەو زەلکاوە کەوتووە..

- بەهرام.. مامەند.. سمە.. حەمە.. برایم..».

لە دوورەوە.. کێ دەوێرا بێتە پێش.. عوسە غەفڵەتی لە مچە هێنا..

خۆی خێواندیَ.. رایوەشاند نێوچەوانی بگرێ.. بەر دەفەی سنگی کەوت.. مچە چاوی تاریك بوو.. وەك «جۆلینانۆ جیما» هەردوو پێی جووت کردو لە چاوتروکانێکا خۆی خستە سەر هەردوو لەپو جووتەیەکی لە لمۆزی عوسە دا.. سەری سووراو رەتێکی بردو کەوتە نێو زەلکاوەکە.. مچەش بە دوایدا خۆی هەڵدا.. پیاوە بە سەرو ریشەکان بازنەیەکی گەورەیان بۆ مچەو عوسە خاڵی کرد.. تاویَ مچە سەری عوسەی دەگرتو گرانایی خۆی بەسەردا دەخستو ئەوەندەی نەدەما بخنکیَ.. لە ترسی مەرگ خۆی رادەتەکاند.. هەناسەیەکی قووڵی هەڵدەمژی.. پڕ بە سییەکانی هەوای هەڵدەمژی.. ئەمجارەیان عوسە سەری مچەی دەخستە ژێر ئاوە رەشو ساردەکە.. هەردوولا تا ورگیان هەڵیدەگریَ گوو بۆقیان خوارد.. چەند لاشەیەك لە هەردوو بەرەی دوژمن بە چواردەوری زەلکاوەکە لاڵو پاڵ کەوتبوون.. شەڕکەرانو سەگە نەگریسەکان پێیان لە دەستو قاچی ئەو کوڕە ئازایانە دەنا.. چەند گاشەبەردێك بەر سەری سەیرکەرانی نێو زەلکاوەکە کەوت.. تووڕە بوون.. کەفیان دەردا.. تفو نەفرەتیان لە سەگو منداڵەکان کرد.. خوێن دەڕژایە نێو لەپیانو هارتر دەبوون.. بەو قوڕاوە خۆیان لەو خوێنە پاك دەکردەوە.. سەرخۆشەکان هەر پێدەکەنین.. ژنان هەردوو کێلی ئەسحابە رووتەیان لە ئامێز دەگرتو دەپاڕانەوە.. هەرە بەغیرەتەکان تۆزێ نزیك بوونەوە.. نزیك دەبوونەوەو دوور دەکەوتنەوە.. دوو هەزار جوێنی ترشو تاڵ.. وەك پۆلە قەلەڕەشێك بەسەر زەلکاوەکەوە دەنیشتنەوە.. مچە عوسەی شەکەت کرد.. عوسە بە پەلەپروزێ بە دیواری لووسو خزی زەلکاوەکە هەڵژنا.. مچە لە دواوە دەستی لە شەرواڵەکەی گیر کرد.. رایکێشا.. دوو مێردمنداڵ لە جەماعەتی خۆی گەیشتنە سەریو هەر یەکەو دەستێکی گرت.. رایانکێشا.. مچە لە دواوە شەرواڵەکەی بەرنەدا.. ئەوان راکێشو ئەم راکێش.. عوسەش

شـــەکەتو مانـــدوو.. جنێــوی دەدا.. وا بـــە تونـــدی شـــەرواڵەکەی ڕاکێشــا دۆخینەکـــەی پچـــڕاو لـــە دواوە هـــەردوو گـــردی تـــەڕی قـــوونی لەبـــەر ئـــەو خۆرەتـاوەدا دەبریسـکانەوە.. بـە یـەك ئیقـاع.. دوو هـەزار فیکـەیان کێشـا.. عوسـە، قیـتو قـۆز، بـەخۆو بـە گـەڵو گـوونی ڕووتـەوە لـە گـوێ زەلکاوەکـە وەستا.. بوو بە قاوو قریشك.. جڕت کێشان.. شەڕ تـا دەهـات گـەرمتر دەبـوو.. جەماعـەت بـە دەوری عوسـە هەڵقـەیان بەسـت.. شـاردیانەوە. لـە مەیـدانی جەنگ دووریان خستەوە.. کەس نەما پێنەکەنێ.. کەس نەما نـەگری.. کـەس نەما سەری نەشکێ.. دەستو پەنجەی لەجێ نەچێ.. سـەگ قـەپ لـە بەلـەکی نەگرێ.. کراسو کورتەكو شەرواڵ لـە باریەکـدی هاتنـە دەرێ.. زەلکاوەکـەش دەتووت کێڵگەیەو هـەزارەها کەللەسـەری تیـا چێنـراوە.. جەماعـەت بـە پەلـە شـەرواڵێکی دیکـەیان بـۆ عوسـە پەیـدا کـرد.. چۆن..؟ خـوا دەیزانـێ.. دەبـێ پێشەوا بێتەوە کۆڕی جـەنگ.. لاشـەی چـەند سـەگێك کـەوتبووە بـن دەسـتو پێی شەڕکەران.. لە ڕقی ئـەوەی سەرلەشـکر قـوونی وەدەرکـەوت.. ئەمەشـیان ئەوپەڕی ئابڕوچوونە.. گەر تۆڵەی خۆیان نەکەنەوە تا ماون لە مێژووی ئـەو شـارەدا پێیـان دەوتـرێ جەماعەتەکـەی عوسـە قـوون ڕووت.. دە کـەس بـە چەقۆو بۆکسی ئاسنەوە خۆی هەڵدایە ناو زەلکاوەکەو گەیشـتنە سـەر ڕۆحـی مچە.. مچە بە باسکە مەلە قووچاندی.. نەیانهێشت دەرچێ.. بیست کـەس لـە جەماعـــەتی مچـــەش خـــۆی هەڵدایـــە نێـــو زەلکاوەکـــە.. دە کـــەس بـــە دوای یەکێکەوە.. بیست کەسیش بە دوای دە کەس.. کوڕگەلی هەردوو بەرە ترسان.. تاكو جووت خۆیان هەڵدا.. شەڕی گەورە کەوتە نێو زەلکاوەکـە.. ئـەمجارەیان سەیرکەران لە ترسانا بە پەلەپرۆزێ بە دیوارە لووسو خزەکانی زەلکاوەکـەدا هەڵزنان.. شەڕکەرانو سەدەها سەگی مەلـەوان کەوتنـە نـاو یەکـدی.. خـوێنو ئـاوێکی لـێڵ ڕەنگـی یەکـدیان دەدزی.. پیـاوە هـەرە عاقڵـەکان بـە دەوری

زەلكاوەكەدا هەڵقەیان بەستو هاواریان دەكرد:

((هۆی هەلەلەلە.. هۆی ها..))

تاژدین گرەوی لەسەر عوسە كردبوو.. ئەحمەدە گنیش گرەوی لەسەر مچە.. گرەوەكەش لەسەر قاپێك ئارەقو مناڵێكی چاوشین بوو.. مچە نووكە چەقۆیەكو دوو بۆكسی ئاسنی بەركەوت.. خوێنێكی گەش بە لاجانگیدا هاتە خوارێو هەردوو چاوانی لە خوێندا غەرق بوون.. بیست كەس بە پێ مەلە مچەیان قورتار كرد.. ژنەكان لە دوورەوە هەر دەیانزریكاند.. جۆگەلە باریكەی ئەسحابە رووتەش لەسەرخۆو هێدی هێدی.. وەك بڵێی پێبكەنێ.. بەو شەرەسەگە پێبكەنێ.. دەڕژایەوە نێو زەلكاوەكە.. لەو زەوییە هەڵدەقولاو وەك جۆگەلەی فرمێسكی پاڵەوانێك.. یان زەردەمارێك بە پێچو لوول دادەكشایە خوار.. ژنان لە پیرەژنەكانی سەر مەزارەكە دەپاڕانەوە دوعا بكەنو لە خواو ئەسحابە رووتە بپاڕێنەوە ئەو قیامەتە بوەستێنێ.. پیرەژنەكان دەیانووت:

((گوناهی پیاوەكانە.. كەس لەسەر مەزاری ئەسحابە رووتە ئارەقی خواردۆتەوە..

- ئاخر زەمانە.. قەت نەبووە پیاو مەلە بكاو ژن سەیری بكا..؟

- گۆمەكە پاكە.. خەڵكەكە پیسە..

- گەورەكان گوناه دەكەنو خوا لە ساواكانی دەردێنێ..

- خوشكم شەرع وتوویەتی هەر گۆمێك چل كوندە ئاوی تێدا بێ پاكە..

- شەوێكیان ئەسحابە رووتە خۆی هاتە خەونمو پێی وتم: با ژنان بە سینەو مەمكی رووتەوە نەیەنە سەر سەرم.. ئەمن دەیانبینم..

- هاتە خەونی منیش.. وتی: بە براو مێردەكانتان بڵێن بۆنی ئارەق بۆنی خۆشی بەهەشتی لەبیر بردوومەتەوە..

- خوشكم ئەسحابە رووتە شەهیدەو دەڵێن لە غەزای كوردە كافرەكاندا

کوژراوە..

- رۆحم بە قوربانی بێ..)).

پوورە مەنیج، تەریقەداری شێخ سمایلی ناو لەپ سەوز هاتە پێشەوەو فەرمووی:

((ببمە خۆڵەکەی سەر گۆڕی.. بە منی گوت: مەنیج ئەو جۆگەلەیە رۆحی منەو ئەو زەلکاوەش لێی مەترسن..

- پوور مەنیج.. نەك هەر جۆگەلەیەك.. تەنها گەردێك لە رۆحی پاکی ئەو زاتە پیرۆزە هەزار گۆمو زەلکاو پاك دەکاتەوە..

- ئامەنتوو.. ئەشهەدوو..)).

لاشەی چەند سەگێکی دیکەش سەرئاو کەوتنو نقوم بوون.. مچەیان دەرهێنا.. کورگەل سەریان بەستەوە.. عوسە لە خۆشیانا پێدەکەنی.. هاواری دەکرد:

((دەست مەپارێزن.. کورینە.. بردوومانەتەوە..)).

ئەحمەدە گن لە پێ مەلە نەدەکەوتو هاواری کرد:

((هێشتا ماوە..!)).

ئێمە بە مامۆستامان وتبوو رۆژی هەینی شەڕە.. کتوپڕ لە دوورەوە بە پەلە هات.. ئەو رۆژەی پێمانڕاگەیاند.. وتی:

((دێم دوو قسە بۆ ئەو خەڵکە دەکەمو ناشهێڵم ئەو دوو جەماعەتە بەشەڕ بێن..)).

هەر لە دوورەوە لە ترسی گاشەبەردەکان سەری خۆی نەوی دەکرد.. ژنان مامۆستایان ناسییەوە.. ئاسوودە بوون.. پتر هاتنە پێشەوە.. رۆژ نەبوو لەنێو بازاڕو کۆڵانو سەرجادەکان منالێك بە دایکی نەڵێ:

((دایکە.. ئەوەتا مامۆستا کەچەڵەکەمان..

– دایکە.. ئەم مامۆستایە قسە خۆشەو بە راستە لە پشتە دەستمان نادا..

– هۆدا.. ئەم مامۆستایەیە باسی بەلهارزیامان بۆ دەکا..

– بەلهارزیا چییە رۆڵە..؟

– نەخۆشییە..)).

مامۆستا بە گورگە لۆقە گەیشتە سەر زەلکاوەکەو بە پەلە چاویلکەکەی لە چاو کرد.. کەڵەگەت.. بەسەر سووراندنێك هەموو لایەکی دەبینی.. تاو تاو بە هەردوو دەست بەردی دەقۆزتەوە.. زوو زووش سەری خۆی نەوی دەکرد.. هەمان چاکەتو پانتۆڵە کۆنەکەی لەبەردا بوو.. ئەوەندە بارانو هەتاوی دیبوو رەنگە شینەکەی چووبۆوە.. دەنگی هەڵبڕیو هاواری کرد..

((کوڕینە بوەستن.. بابە گیان بەسە.. خۆ میرات بەش ناکەن..)).

کەس گوێی نەگرت..

((کاکە براله.. بە قوربانتان بم بکەونە ناوبژی..)).

کەس گوێی نەگرت..

رووی لە پیاوەکان کردو لە خەمانا هەموو گیانی دەلەرزیو نەڕاندی.. لەگەڵ ئەو نەڕاندنە زەلکاوەکە شڵەقاو هەموو ئاوڕیان دایەوە:

((عەیب ناکەن.. منالان بەشەڕ دێنو گەورەکان پێدەکەنن..)).

گاشەبەردێك بەر کەلەکەی کەوتو هاواری کرد:

((ئاخ..))

رووی کردە گەنجەکانو وتی:

((خۆ ئێوە زۆربەتان خوێندەوارن.. نازانن ئەم زەلکاوە پیسە.. یان خۆتان گێل دەکەن..؟)).

دوو سەد کەس بەیەکەوە جرتیان بۆ کێشا.. جرت لەسەر جرت.. بە ئیقاع.. ئەوانەی نێو زەلکاوەکە دەوەستان.. ئەوانەی دەرەوە بۆیان دەساندەوە..

هەوای ئاسمانو ئاوی زەلکاو کەوتە سەر خوێنو جوێنو جڕتو داری دەستی شکاوی شەڕکەران.. شەڕەکە تۆزێ سارد بۆوەو هەموو لایەك پرزەیان لەبەر بڕابوو.. شەکەتو ماندوو.. نیوە بریندارو نیوە مردوو.. لە راستو چەپیش.. لە سەروو.. لە خواروو.. هەر سەگ بوو دەوەڕی.. وەلێ تۆزێ خاوتر.. چەند سەگێکی چاو زەردیش کوێر بوونو ئاوی چاویان رژا.. چەندانێکی دیکەش قاچیان شکا.. گەر بە وردی بگەڕایتایە چەندەها کەڵبەت دەنێو ئەو خۆڵە پۆکەدا دەدۆزییەوە.. چەندانێك کلکیان خستە نێو گەڵو رووەو قەسابخانە بە شەلەشەل قووچاندیان.. خاوەنەکانیان بە دارەوە دوایان کەوتن:

((گەردە.. شێرە.. فیلۆ.. زەردە..)).

نەخێر.. کێ دەگەڕێتەوە..!

مامۆستا دەستی راستەی کرد بە چەپەری چاویلکەکەو نەڕاندی..

((جۆگەلەو چاکی چی.. تا کەی عار نانێن..)).

لە پاڵ دیوارە رووخاوەکانەوە هەر سەیرمان دەکرد.. بە دیوارەکاندا هەڵگەڕاین.. مامۆستا دەستی رادەوەشاند.. لەنێو ئەو هەرایەدا دەنگی نەدەگەیشتە ئێمە.. دەمانزانی دەڵێ چی:

((ئێوە باوكو برای چاك نین.. ئەگینا چۆن دێڵن ئەو مناڵانە سەرو گوێی یەکدی بشکێنن.. ئێوە لێبوونەتەوەو قەیدی ناکا.. بەڵام ئەم منداڵانە بۆ وا بکەن..؟)).

فڕکەی بەردێكو شووشەی چەپی چاویلکەکەی وردو خاش بوو.. هەر دەینەڕاند.. ئارەقەی دەردا.. هەردوو لالێوی کەفیان دەکرد.. ئەم هەر هاواری کرد..

((ئەگەر هەمووتان نەخۆش نەکەوتن من ئەم گوێیەی خۆم دەبڕم..)).

یەك لە دوای یەك، بە مۆسیقاوە.. بە ئیقاعەوە، جڕتیان بۆ دەکێشا..

((ئاخر ئەوە عەقڵەکەتانە..؟!))

چوار زەلامی کەتە لێی نزیك بوونەوە.. دووانی بەدمەستو دووانیش هێشتا نەیگرتبوون.. قونتەراتچییەكو سەربازێكو پۆلیسێكو فەرمانبەرێك.. مامۆستا هەر هاواری دەکرد.. دوو کەس لە هەردوو قاچی نەوی بوون.. دوو کەسیش لە دواوەڕا دەستیان گرت.. خۆی راتەکاند.. نەخێر.. بەرزەفتیان کرد، چواردەستە بەرزیان کردەوە.. تۆزێ جۆلانەیان پێکردو پاشان تا هێزیان تیایە بە ئاسمانا هەڵیانداو یەك تەختەو پشتاوپشت کەوتە نێو زەلکاوەکە.. مەلەشی نەدەزانی.. چاویلکە شکاوەکەی سەرئاو کەوت.. قەرەوێتە سەوزەکەی دەتووت لاسکی تەڕەپیازەو کەوتۆتە سەر نەرمە شەپۆلەکان.. چوار پێنج جار کەوتە ژێر ئاوەکەو بە هەناسەبڕکێوە سەری دەردێناو پڕ بە سییەکانی هەوای هەڵدەمژی.. هاواری کرد..

((فریام کەون..!)).

چوار کەسەکەش پێدەکەنینو دەیانووت:

((مەلەی ناکەی.. مامۆستا.. ها..؟)).

ئەویش لە ناو زەلکاوەکە شەپەشەپی بوو.. خۆمان بۆ نەگیراو نزیك بووینەوە.. ژنان لە دوورەوە دەستیان بە روومەتو رانیاندا دەداو بە حەسرەتەوە دەیانووت:

((ئەوە خۆ مامۆستایان خستە زەلکاوەکەوە.. ئای لەو بێ ئابڕووانە..!)).

ئەمجارەیان سەری کەوتە بنەوەو هەردوو قاچی بە حەوادا بەرز بوونەوە.. وەك بایەوانی ئەو پاپۆڕانەی نقوم دەبن.. چوار قوتابی هەرزە ئەمەیان بینیو دەرحاڵ فجووقیان کردو بە باسکە مەلە گەیشتنە مامۆستای.. نیوە خنکاو.. بە چواردەستە رایانکێشاو جەماعەتی مچە.. بە ئیشارەتێکی مچە.. فریای کەوتن.. مامۆستا وەك تەڕك لە گوێ زەلکاوەکە

راكشا.. یەكێكیان خستییە سەر تەنیشتو یەكێكیش هەردوو قاچی هەڵبڕی.. دوو كەسیش لەپیان دەخستە سەر ورگیو خۆیان دادەگرت.. لەشێكی ساردو سڕ.. مچە هاواری كرد:

((كوڕینە.. مەرد بنو ئەمجارەیان دەست مەپارێزن.. لە تۆڵەی مامۆستا خوشكو دایكیان بگێن.. تازە تەواو.. یان ئێمە یان ئەوان..)).

ئەحمەدە گن بە سەرسامییەوە قیڕاندی:

((كوڕە خۆ ئەو سەگبابە جەماعەتی ئەو كەچەڵەیە..)).

ئەمجارەیان تێكڕای كەسانی ناوەوەو دەرەوەی زەلكاوەكە هاواریان دەكرد:

((عوسە.. عوسە.. عوسە..!)).

ژنان دەگریانو دەیانووت:

((جەنگی مەغلووبەیە..!)).

سەگە هەرە هارەكانیش پرزەیان لەبەر بڕابوو.. هەریەكەو بستێك زمانی دەرهێنابوو.. وەك مێگەلە مەڕێكی گێژو نەخۆش بەنێو یەكدیدا دەخوولانەوە.. دوو كەس چوونە ژێر باڵی مچەو دووریان خستەوە.. چوار كەسیش بە چەقۆو بۆكسی ئاسنەوە لە دوایەوە دەڕۆیشتن.. قۆچەقانی.. دارلاستیك.. فڕكەفڕكی بەرد.. چەند هەرزەیەكی زۆڵ تیرو كەوانیشیان دروست كردبوو.. هەر سەرە تیرێكو دەرزییەكیان تێڕاكردبوو.. ئەوانەی بە ساغی مابوون.. لە گێمی دووەمدا تێكڕا بریندار بوون.. عوسە هەر دەینەڕاند:

((دەست مەپارێزن.. وا بكەن روویان نەیەت بێنەوە سەر ئەم گۆمە..)).

چەپڵەو هەرا.. فیكەو جڕت كێشان.. شڵپو هوڕی زەلكاو.. وەڕینی سەگ.. دەبێ كۆتایی بێو بەرەیەك بیباتەوەو بەرەیەك بیدۆڕێنێ.. چەند تیرێك لەسەر سنگی چەند مێردمنداڵێك چەقی.. یان عوسە یان مچە.. مامۆستا گران هەناسەی دەدا.. بە چواردەوریدا هەڵقەیەكمان بەست تا كەس پێی لێنەنێ.. لە

بەر ئەو هەتاوەدا هەڵم لە جلەكانی هەڵدەستا.. هەڵمێكی نەبینراو.. ئەوەندەی نەمابوو بگرین.. شەڕەكە بە قۆچەقانی شكایەوە.. هێدی هێدی لێكدی دوور دەكەوتنەوەو خڕكە بەردیان هەڵدەگرتەوە.. هیچی لە هێلكەی قازێك بچوكتر نەبوو.. رایاندەوەشاند.. بایان دەداو.. بایان دەداو لەگەڵ گڤەی بەردەكە تێكرا سەریان نەوی دەكرد.. لەگەڵ زەوییەكە تەخت دەبوون.. چەندانێكی تر شاخیان شكا.. مچە كەوتە رۆژئاوای زەلكاوەكە.. عوسە رۆژهەڵات.. بەرد دەباری.. پیاوە رووتەكان وەك بۆق دەخزانەوە ژێر زەلكاوەكە.. كتوپڕ گاشەبەردێك بەر تەوێڵی یەكێك لە پۆلیسەكان كەوت، لە مەلە وەستاو دەستی بۆ نێوچەوانی برد.. ناو لەپی پڕ بوو لە خوێن، پڕ بە زەلكاوەكە نەڕاندی:

«خۆتان بگرن سەگبابینە.. سەری من بشكێ.. سەری من.. سەری عەلی ڤیرپاچ..؟!».

بە باسكەمەلە ئاوەكەی شەق كرد، ئاوڕێكی دایەوە.. نەڕاندی:

«وەرە بەكر.. تۆش وەرە دەرێ.. با خوشكیان بگێین..».

هەردووكیان كە تا ئەو حەڵە سەرمەستی مەلە بوون، گوێیان بە شەڕەكە نەدەدا، یەكی چارەكێكیان فت كردبوو، بەو شەڕە سەگە قاقا پێدەكەنین، لە ناوەڕاستی زەلكاوەكەدا لە پێ مەلە نەدەكەوتن.. لەو قیامەتە رادەمانو دەتریقانەوە، كە بەردەكە بەر كەللە سەری عەلی ڤیرپاچ كەوت.. مەستی بەری دا، هاتەوە سەر خۆی، خوێنەكەی دەڕژایەوە ناو دەمیو تفی دەكردەوە، بە دیواری خزو لووسی زەلكاوەكە هەڵزنا، سێ جار خزیو كەوتەوە نێو زەلكاوەكە، بۆ چوارەم جار بەكری عەیشێ نەیهێشت بخزێو ناو لەپی كرد بە بەردەبازو ئەمیش فجووقی كردو دەرپەڕی، بەكر بە دوایدا.. قوڕاوێكی خەست لە دەرپێیەكانیان دەچۆڕایەوە، بە پەلەو شێتانە ژێر جلەكانیان دەپشكنی، عەلی ڤیرپاچ زووتر دەمانچەكەی دۆزییەوە.. بێ یەكو دوو دەستی

راستەی بەرز کردەوەو دوو زرمە هەڵسا، کەس فریای کەس نەکەوت، هەر پیاو بوو.. هەر منداڵ بوو.. هەر دارلاستیك و قۆچەقانی و چەقۆ بەدەست بوو غاری دەدا، پیاوەکان ساتمەیان لە مناڵەکان دەکرد، مناڵەکان ساتمەیان لە سەگەکان دەکرد، سەگەکانیش کلکیان خستبووە نێو گەڵیان و دەیانلووراند، بەکری عەیشێ – یش دەمانچەکەی سوار کرد، ئەمیش بە راست و بە چەپدا گوللەی دەتەقاند، هەموو پشتیان لە زەلکاوەکە کرد، هەر یەکەو بەلایەکدا رایدەکرد، هەندێکیان بە غارەغار گەیشتنە سەر مەزارەکەی ئەسحابە رووتە، نیوەڕووت و تەڕ، ژنەکانیش.. ئەوانەی هاتبوونە پێش.. تێکڕا کشانەوە، سەدەها زەردو سوور خۆیان خستبووە پشت شوورەی مەزارەکە، دەگریان و بە پیاوەکانیان دەووت:

«ئەم شەڕەسەگە بەسەو هەمووی لە بن سەری ئێوەیە..!».

کەس گوێی لە کەس نەدەگرت، هەندێکیان بەنێو بەستەکەدا قووچاندیان، هەندێ لە مناڵەکانیش چوونە نێو کەلاوە رووخاوەکانی بەری رۆژئاوا، هیچ سەگێك ساحێبی خۆی نەناسییەوە، سەگەکان زمانیان لە بەرپێ دەخشاو دەیانقووچاند، دەیەها کەس بەسەر یەکدیدا بەربوونەوە، دارو حەیزەران و جل و پارەو ناسنامەو پێڵاو بە چواردەوری زەلکاوەکەدا جێمابوون، لەنێو ئەو قیامەتەدا هەندێ لە ژنەکان کراس و کەواو رەفتەو چارۆگەی خۆی دەدڕاندو سەری شکاوی مناڵەکانیان پێدەبەست، هەر ژنەو خەمی فەرزەندی خۆی دەخوارد، پیاوەکانیش.. مناڵە چەتوونەکانیش بەوپەڕی سەرسامییەوە وەستابوون، لە دوورەوە.. بە ترسێکی زۆرەوە دەیانڕوانییە زەلکاوەکە.. تا ئەو حەڵە نەرمە شەپۆلی دەداو کپ و خامۆش نەببۆوە.. دوای قەیرێ.. هێدی هێدی شەپۆلە سەرشێتەکان دەمردن، دەنووستن، شنەبای پاش ئەو نیوەڕۆیە درەنگە نەیتوانی لە خەو وەئاگایان

بێنـێ، لـە هـەموو لایەكـەوەش.. ڤوتـووی بـەتاڵ، كراسـی دڕاو، تاكـە پـێڵاو، جامانە، كڵاو، سەرئاو كەوتبوون..

تاو نا تـاوێ عـەلی ڤیرپـاچو بـەكری عەیشـێ پەنجـەیان لەسـەر پەلاپیتكە دادەگرت.. ڤریشكەی دەهات.. ئاسمانی كپی سەر زەلكاو دەنگی دەدایەوە، زرمەو هووڕ، گف گف.. ئاوی زەلكاوەكەش دەشڵەقا، حەشاماتەكە تێكڕا رادەچـەنین، سەری خۆیان نەوی دەكرد.. هـاوارە ئەسحابە رووتـە.. دەچـوونە ژێـر بـەردو شـــوورەو دیـــوار، لـــە ســـەربانە دوورەكانیشـــەوە خـــەڵكی وەك ڤەلـــەڕەش هەڵنیشـتبوون، هەنـدێكیان لـە ترسـانا چـووبوونە بـەر سـێبەری پنچێكی بـێ سـێبەریش، هـەردوو بـە جووتـە پێدەكـەنین، مـڕو مەسـت، هـەردوو بـە دەمو پلێكی خوارەوە دەیانووت:

((ئاوا.. ئەگەر مەردن وەرنە پێشێ.. خوشك حیزینە..)).

بەدمەستانە روویان لە مەزارەكە دەكردو تفیـان لـەو حەشـاماتە دەكـرد.. كەس نەیدەوێرا نزیك بێتەوە..

مامۆستاش لە گوێ زەلكاوەكە تەنیاو بێ یاوەر جێمابوو، نیوە مردوو، دوو سەرخۆشـی دەمانچـە بەدەسـتیش تەقـەیان دەكـردو هەڵدەپـەڕین، زەلكـاوێكی كپو خامۆش، هەروەك بڵێی كەس مەلەی تیا نەكردبێ، لە دوورەوەش سەدەها كەس چاوەڕێ بوون.. چاوەڕێی هەر شتێك.. كۆتاییەكی نادیار..

عـەلی دەسـتی نـەوی كـردو گوللەیـەك بەسـەر ئاسمـانی مەزارەكە گڤـەی هـاتو.. ژنو پیـاوو منـاڵ بەسـەر یەكدیـدا بەربوونـەوە، ئـەمانیش ڤاڤـا پێدەكەنین.. عەلی بە بەكری وت:

((بـەكر.. تـوو شـەرەفت ئەگـەر نەچـیت مەلـە بكـەی.. خۆشـە.. هـەر بەتەنیا.. ئەوەی هاتە پێش دەیدەمە بەر گوللە..)).

((نەوەڵلا تۆ مەلە بكە.. من ناهێڵم كەس بێتە پێش..)).

ژنان دەستیان بە یەکدا داو.. قژی خۆیان دەڕنییەوە:

((ئەوە کەس نەبوو مامۆستا قورتار کا..؟)).

((کێ دەوێرێ.. کەس رۆحی خۆی دۆزیوەتەوە..؟)).

((دەبا یەکێکتان بچێو فریای بکەوێ..)).

((ئەی نابینیت ئەو دوو سەرخۆشە بە راستو چەپدا تەقە دەکەن..؟)).

((ئەی ئەگەر مامۆستایان کوشت..؟)).

((لە دەستیان دێ..!)).

((دەبا یەکێ بچێ خەبەر بدا..)).

((وا بزانم چوون..)).

((نەء.. کەس نەچووە..)).

((با من دیم.. چەند قوتابییەك چوون خەبەر بدەن..)).

((هەتا ئەوان دێنەوە.. ئەمان مامۆستا سارد دەکەنەوە..)).

((خۆ ئەوان لە رقی مامۆستا وا ناکەن.. عەلی ڤیرپاچ سەری شکاوە..!)).

((سا بەو خوایە دوو سێ کەس نەکوژێ.. دڵی ئاو ناخواتەوە..)).

هێدی هێدی مامۆستا هاتەوە هۆش خۆی، جلەکانی تەڕن.. بۆ..؟ چۆن..؟ لە کوێ..؟ زەلکاو..؟ تۆ بڵێی..؟ وەك تارمایی خەونێك دەیویست بیری بێتەوە.. بە زەحمەت.. تەقەیەکی دیکەو ئەم راچەنی، بە ئازارێکەوە چاوەکانی هەڵێنا.. دوو زەلامی رووتی بینی.. عەلی ڤیرپاچ سەیرێکی کردو هاواری کرد:

((بەکر.. هەتیو.. ئەم کەچەڵە زیندووە..!)).

مامۆستا بێ ئەوەی بزانێ مەسەلە چییە چاوەکانی نووقاند.. کێ ناڵێ رۆژی حەشرەو.. ئەم مردووەو.. ئەم دووانەش فریشتەکانی خێرو شەڕ نین.. هاتوونو پرسیاری لێدەکەن.. وەلێ بۆ رووتن..؟ خۆی مراند.. بە پەلە

چاوەكانی نووقاند، شەكەتو ماندوو.. سك پڕ قوڕاو.. جووڵەی بۆ نەكرد.. بەكر پرسی:

((چۆن.. ئەی نەخنكا..؟)).

((نەء.. خۆم دیم.. زەق زەق سەیری دەكردین..)).

((كوا گوێ بە دڵییەوە بنێ..!)).

نووشتایەوەو كەوتە سەر ئەژنۆ، گوێی راستەی نا بە كراسە تەڕەكەیەوە:

((ئا.. دڵی فیلیش وا لێنادا..)).

((هەمووی لە ژێر سەری ئەم كەچەڵەیە.. ئەم سەر شكانەی منیش هەر خەتای ئەوە..)).

((هاتووە دەڵێ مەلە مەكەن..)).

((هەردوو قاچی بگرە..)).

((چی لێدەكەی..؟)).

((جۆلانە..)).

هەستێتەوە راكا یان خۆی بكا بە مردوو..؟ عەلی هەردوو قاچی گرتو بەكریش هەردوو دەستی..

حەشاماتەكە لە دوورەوەو بە ترسەوە سەیریان دەكرد.

((ئەوە چی لێدەكەن..؟)).

((ئەو كافربابانە جۆلانەی پێدەكەن..!)).

((لەوانەیە هەڵیدەنە ناو زەلكاوەكەو بخنكێ..)).

((تۆ بڵێی..؟)).

مامۆستا گەیشتە تینیو یەك دوو جار خۆی راتەكاند.. كەڵكی نەبوو..

((تا سێ دەژمێرمو هەڵیدە..)).

((ئاخر مەلە نازانێ..)).

((کەیفی خۆیەتی.. ئەو هەموو قسە قەڵەوانە دەزانێ.. بۆ مەلە نازانێ.. تۆ هەڵیدە خۆی فێر دەبێ..)).

((ئەی ئەگەر خنکا..)).

((بە گونمان..)).

((یەك.. دوو.. سێ..)).

مامۆستا یەك تەختەو پشتاوپشت کەوتە نێو زەلکاوەکە، بارستایی سێ بەژن، بە هەموو لایەکدا، ئاو پژا.. ئەمان لە خۆشیانا دەتریقانەوە، کەوتە سەر شڵپەشڵپ، ئەمان هەر پێدەکەنین، دەمانچەکانیان لە زەوییەکە هەڵگرتەوە، خەڵکەکە.. بە ژنو پیاوو منداڵەوە لە ترسی مامۆستا بەتاو هاتنە پێشەوە.. رووەو زەلکاوەکە.. بە جووتە.. شێتانە لوولەی دەمانچەکانیان لە خەڵکەکە کردو کەوتنە تەقە، تێکڕا کشانەوە.. دیسانەوە بەسەر یەکدیدا بەربوونەوە، خۆیان لەگەڵ زەوییەکە تەخت کرد، مامۆستاش بە شەپەشەپ خۆی گەیاندە دیواری خزی زەلکاوەکە، هەڵزنا، خزی، هەڵزنا، خزی، بەکر.. مەستو مەدهۆش.. بەم دەمەوئێوارەیە حەزی بە گەمە دەکرد.. گەمەیەکی قورس.. هەر بۆ زەوق گوللەیەکی لەناو ئاوەکە سارد کردەوە، سێ بست لە تەنیشتییەوە بڵقێکی کرد، مامۆستا تەواو شڵەژا، پشتاوپشت کەوتەوە ناو زەلکاوەکە، ئەمان پێکەنین، ئەو دەخنکاو ئەوان پێدەکەنین.. عەلی هاواری کرد:

((هەموو گوللەکان مەتەقێنە نەبا بێنەوە..)).

((دوو یەدەگی ترم پێیە..)).

((خۆشە.. تا ئێوارە رادەبوێرین..)).

تاوێ سەری دەردەهێناو پڕ بە سییەکانی هەوای هەڵدەمژیو نوقم دەبۆوە.. سەری دەردەهێناو.. نوقم دەبۆوە..

((كوا ديار نەما..؟)).

((لەوانەيە بخنكێ..)).

((نەء.. زۆڵە.. مەلە دەزانێ.. هەر ئێستا لەلايەكی ترەوە سەر دەردێنێ..)).

((بەكر با نەخنكێ..)).

((مەترسە.. هەر حەز دەكەم نيوە مردووی كەم.. تا جارێكی تر شتی وا نەكاو تەمبێ بێ..)).

((گەر زانيت هيلاكە دەری بێنە..)).

سەری دەرهێنايەوە.. بە چواردەوريدا زەلكاوەكەيان دايە بەر گوللە.. ژنان دەيانزريكاند.. منداڵەكانيش گريان.. پياوەكانيش سڕو سەرسام بوون.

((پياوينە فريا كەون ئەو دوو سەرخۆشە مامۆستايان خنكاند..)).

((جارێ كەس نەچێتە پێش.. تۆزێكی تر گوللەيان پێنامێنێ..)).

((جا تا ئەوان گوللەيان پێنامێنێ مامۆستا دەخنكێ..!)).

كەس نەيوێرا نزيك بێتەوە، دوو سەرخۆشەكەش چاوەڕێ بوون مامۆستا سەر دەرخاتو هەناسەيەك هەڵمژێ، زەلكاوێكی كپو خامۆش، حەشاماتێكی ترسنۆكو سەرسام، دوو مەست.. دوو دەمانچەی رووت.. زەلكاوێكی كپ.. چاوەڕوانی.. چاوەڕوانی.. مامۆستا.. ئەوانيش دەست لەسەر پەلاپيتكە، كەسيش لەو گەمە گرانو بێلەزەتە تێنەگەيشت.. ژنانيش، لە دوورەوە، دەستيان بە يەكدا دەداو دەگريانو دەيانپرسی:

((تۆ بڵێی نەخنكابێ..؟!)).

بەفرانباری (1986)

سلێمانی

ژمارە	چیرۆکەکان	لاپەڕە
1	گوڵی رەش	7
2	گوناهی سپی	33
3	من و قالەو سەگەکەی پاڤلۆڤ	85
4	رەنگاڵە	127
5	میم	153
6	زەلکاو	213

بەرگی دواوە: وێنەی نووسەر لە تەمەنی (4)ساڵیدا

لە چاپکراوەکانی نووسەر:

تەنیایی، کۆمەڵە چیرۆک/ دوو چاپ.

گوڵی رەش، کۆمەڵە چیرۆک/ سێ چاپ.

گەڕەکی داهۆڵەکان، کۆمەڵە چیرۆک/ سێ چاپ.

پیرە پەپوولەکانی ئێواران، کۆمەڵە چیرۆک.

حەسارو سەگەکانی باوکم، کورتە رۆمان/ سێ چاپ.

پێدەشتی کارمامزە کوژراوەکان، رۆمان/ دوو چاپ.

تەمی سەر خەرەند، رۆمان.

بە تووڕەیی ئاوڕێك لە رابردوو بدەرەوە، شانۆگەری، نووسینی: جۆن ئۆزبۆرن، لە ئینگلیزییەوە.

مارا ساد، شانۆگەری، نووسینی: پیتەر ڤایس، لە ئینگلیزییەوە.

مەرگەساتی شاه لیر، شانۆگەری، نووسینی: شکسپیر، لە ئینگلیزییەوە.

گوندەکان بەرەو مانگ هەڵدەکشن، شانۆگەری، نووسینی: فرحان بلبل، لە عەرەبییەوە.

فرمێسکەکانی کوکوختی، کۆمەڵە چیرۆك، لە ئینگلیزییەوە.

گەنجە ئازاکەی سەر جۆلانەکە، کۆمەڵە چیرۆك، لە ئینگلیزییەوە.

لە ستایشی ئەدەبدا، کۆمەڵە وتارێك، لە ئینگلیزییەوە.

بێ کتێب هەڵناکەم، کۆمەڵە وتارێك.

قەلەڕەشو زەنگەکان، کۆمەڵە شیعرێك، لە ئینگلیزییەوە.

هەفتە بزانی، رۆژنامەو راگەیاندن، لە ئینگلیزییەوە.

چۆن دەبیت بە باشترین هاوڕێی خۆت، دەروونناسی، لە ئینگلیزییەوە/ سێ چاپ.

باڵەکانی فریشتە، کۆمەڵە شیعرێکی جیهانی/ لە ئینگلیزییەوە.

نرخی: ( ) **دینارە**

Black Rose

Stories

Sherzad Hassan

2005